

ԱԿՑԻՉԱՅԻՆ ՀԱՐԿԻ ԿԻՐԱՌԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ԴՐՈՒՅՔԱԶՈՓԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԻՉԱԶԳԱՅԻՆ
ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՓՈՐՁԸ ԵՎ ԴՐԱ ՏԵՂԱՅՆԱՑՈՒՄԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Մանուկյան Հակոբ

Մնացականյան Վիլեն

Իոնանովա Տառյանա

Պետրոսյան Քրիստինա

Երևան

2020

Սույն հետազոտությունն իրականացվել է Հայ-Ռուսական համալսարանի՝
Տնտեսագիտության և բիզնեսի ինստիտուտի տնտեսագիտության բաժնի
շրջանակներում, որը ֆինանսավորվել է «Մանուկյան Սիմոն հետազոտական
հիմնադրամի» (ՄՍՀՀ) կողմից՝ ՀԱՀ-ի և ՀՀ կառավարության հետ
համագործակցությամբ:

Բովանդակություն

Ներածություն	5
Գիտական գրականության ուսումնասիրություն	7
Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն	11
Ցածր եկամուտով երկրներ	12
Լիբերիա	12
Հարավային Սուդան	12
Ռուանդա	12
Միջինից ցածր եկամուտով երկրներ	14
Անգոլա	14
Բանգլադեշ	15
Բոլիվիա	16
Եգիպտոս	18
Չամբիա	18
Չինբարբե	19
Թունիս	21
Լաոս	21
Հնդկաստանի Դաշնություն	22
Հոնդուրաս	23
Մավրիտանիա	24
Մարոկկո	25
Միկրոնեզիա	25
Մյանմար	26
Սոնդոլիա	27
Նիգերիա	29
Նիկարագուա	29
Պակիստան	30
Սենեգալ	31
Սուդան	31
Վանուատուի Հանրապետություն	32
Վիետնամ	33
Քենիա	34
Միջինից բարձր եկամուտով երկրներ	36
Ալբանիա	36
Արգենտինա	36
Բրազիլիա	37
Էկվադոր	37
Թուրքիա	38

Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	40
Իրաք	41
Լիբանան	41
Կոլումբիա	41
Կոսովո	41
Հյուսիսային Մակեդոնիայի Հանրապետություն	42
Հորդանան	45
Մալայզիա	45
Մեքսիկա	46
Նամիբիա	47
Շրի Լանկա	48
Չինաստան	48
Պերու	48
Սերբիա	49
Վենեսուելա	49
Քարձր եկամուտով երկրներ	50
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	50
Ավստրալիա	56
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	57
Ջիբրալթար	60
Կանադա	61
Կորեա	70
Հոնկոնգ	71
Ճապոնիա	72
Մեծ Բրիտանիա	77
Նոր Չելանդիա	84
Սաուդյան Արաբիա	84
Շվեյցարիա	86
Սինգապուր	89
Տրինիդադ և Տոբագո	91
Ուրուգվայ	92
Քաթար	93
Քուվեյթ	93
Օմանի Սուլթանություն	94
ԱՊՀ և ԵԱՏՄ երկրներ	98
Ադրբեջանի Հանրապետություն	98
Բելառուս	103
Էստոնիա	103
Թուրքմենիստան	106
Լատվիայի Հանրապետություն	106

Լիտվա	108
Ղազախստան	108
Ղրղզստան	110
Մոլդովայի Հանրապետություն	112
Ռուսաստանի Դաշնություն	114
Վրաստան	117
Տաջիկստան	120
Ուզբեկիստան	121
Ուկրաինա	122
ԵՄ երկրներ	123
Գերմանիա	124
Դանիա	127
Իռլանդիա	136
Իսպանիա	139
Իտալիա	143
Լեհաստան	144
Լյուքսեմբուրգ	147
Իսորվատիա	148
Կիպրոս	151
Հունգարիա	152
Մալթա	155
Նիդերլանդներ	160
Նորվեգիա	161
Շվեդիա	164
Չեխիա	171
Պորտուգալիա	172
Ռումինիա	174
Սլովակիա	174
Սլովենիա	181
Ֆինլանդիա	184
Ֆրանսիա	192
Միջազգային փորձի ամփոփում	193
ՀՀ ակցիզային հարկի մասին օրենսդրության վերլուծություն	203
Եզրակացություններ և առաջարկներ	214
Ամփոփում	222
Հավելվածներ	224
Օգտագործված գրականություն	360

Ներածություն

Ըստ ՀՀ Ազգային վիճակագրական կոմիտեի տվյալների՝ 2018-2019 թ. հունվար-նոյեմբեր ամիսների կտրվածքով ակցիզային հարկի գծով հավաքագրումները կազմել են միջինում 8,5%, ինչը կրկնակի ավելի շատ է, քան սույն ցուցանիշը 2014 թ. դրությամբ: Այս փաստը թույլ է տալիս ենթադրել, որ ՀՀ կառավարության կողմից մշակվող քաղաքականության շրջանակներում ակցիզային հարկը հետզհետե ավելի ծանրակշիռ է դառնում պետական եկամուտների գեներացման և հավաքագրման պրոցեսում:

Բացի այդ, հաշվի առնելով ակցիզային հարկի անուղղակի հարկման բնույթը, ծանրբեռնվածությունը ընկնում է վերջնական սպառողի ուսերին: Խնդիրն ավելի ակնառու է դարձնում ակցիզային հարկով հարկվող ոլորտներում պահանջարկի առանձնակի ոչ էլաստիկությունը: Դրանից ելնելով՝ ցանկացած թեկուզև չնչին փոփոխությունը կարող է հանգեցնել վերջնական սպառողի սոցիալ-տնտեսական կարգավիճակի զգալի վատթարացման:

Մյուս կողմից կարևոր է հիշել, որ ակցիզային հարկի նախնական նշանակությունը ոչ թե պետական եկամուտների հավելյալ աղբյուր հանդիսանալու միջոց լինելն է, այլ բնակչության ֆիզիոլոգիական և հոգեբանական մակարդակների վրա դրական ազդեցություն ունենալու գործիք դառնալը: Այսպիսով, երկրի կառավարության ռազմավարության մշակումը պետք է իր առջև հիմնական նպատակ սահմանի՝ գտնելու բոլոր կողմերին բավարարող տեսլական, որպեսզի բնակչության կենսամակարդակի բարձրացումը չգուցորդվի սոցիալական ծանրաբեռնվածության կտրուկ աճով:

Ելնելով վերոնշյալ իրողություններից՝ տվյալ հետազոտությունը իր համար որպես հիմնական նպատակ է ամրագրում հենց այդպիսի կոնսենսուսային մոդելի մշակումը, որը առավելագույն էֆեկտիվությամբ կիրագործի տվյալ հարկատեսակի հիմնարար գաղափարախոսությունը: Նպատակի իրագործման ճանապարհային քարտեզը ներառում է մի քանի հիմնաքարային խնդիրների լուծում, դրանք են.

- 1) Ներկայիս համակարգի համապարփակ և բազմակողմանի ուսումնասիրություն, որը ուղված կլինի գործող ընթացակարգերի ոչ էֆեկտիվ և թերի ռեալիզացման պատճառների և հիմքերի վերհանմանը,
- 2) Տվյալ ոլորտում միջազգային փորձի ուսումնասիրություն: Ուսումնասիրությունը ավելի օգտակար դարձնելու նպատակով կդիտարկվեն ոչ միայն զարգացած երկրները, այլ նաև Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական, սոցիալ-քաղաքական, աշխարհագրական առանձնահատկություններին մոտ այլ երկրների հաջողված փորձը:
- 3) Գնահատել երկրի տնտեսական կորուստները, որոնք առաջացել են սխալ հարկային քաղաքականության և վարչարարության պատճառով կոնկրետ այս հարկատեսակի շրջանակներում:

4) Մշակել խորը և համապարփակ հետազոտության վրա հիմնված առաջարկությունների փաթեթ, որը կօգնի բարձրացնել սույն հարկատեսակի գծով հարկային վարչարարության արդյունավետությունը:

Այսպիսով նշված հետազոտությունը կարող է հանդիսանալ հետագայում ՀՀ պատկան մարմինների կողմից հարկային քաղաքականության մշակման բաղկացուցիչ մաս կամ անհրաժեշտ հիմնավորումների, տվյալների ու փաստարկումների բազա՝ ֆիսկալ քաղաքականության էֆեկտիվության բարձրացման ճանապարհին:

Միևնույն ժամանակ այս հետազոտությունը ուղիված է ապահովելու սկադեմիական շրջանակներում հարցի ընկալման բազմակողմանիության մակարդակի բարձրացում: Հարկերի կարգավորիչ և եկամուտ զենեքացնող գործառույթների միջև առաջնայնության հարցը մնում է արդիական նաև մեր օրերում: Հետազոտությունը կփորձի խորքային և բազմակողմանի անալիզի արդյունքում պարզել՝ որն է պետական քաղաքականություն մշակելիս այս գործառույթների կոնսենսուսային ընկալումը, ինչով և կլրացվի սկադեմիական պատկերացման բացը:

Գիտական գրականության ուսումնասիրություն

Անհրաժեշտ է նշել, որ ակցիզային հարկման քաղաքականությունը մինչև վերջերս չէր հանդիսանում գիտական շրջանակների կողմից մեծ հետաքրքրության առարկա, սակայն ծխախոտային և ակոհոլային արտադրության օգտագործման դեմ պայքարի ընդլայնման և զարգացման հաշվին այս թեման սկսել է ակտիվորեն ուսումնասիրվել: Այս թեմայի շրջանակներում ուսումնասիրության առարկա է դարձել նաև բնապահպանական խնդիրների լուծման համար ներքին այրման շարժիչներով աշխատող ավտոմեքենաների ծավալների քչացմանը ուղղված որոշ երկրներում կիրառվող ակցիզային հարկի նոր տեսակները: Առանձին բաժին է ներկայացնում այսպես կոչված շքեղության հարկի գաղափարը, որը, հարկային առանձնակի բարձր սանդղակներ սահմանելով կոնկրետ տեսակի թանկարժեք ապրանքների նկատմամբ, գործնականում աջակցում է ընդհանուր հարկային համակարգի պրոգրեսիվության բարձացմանը՝ դրանով իսկ նպաստելով երկրում սոցիալական հավասարության և եկամուտների արդար վերաբաշխման ինստիտուտին, ինչը սոցիալական պետության առաջնային նպատակներից է: Ընդհանուր առմամբ, կարելի է ընդգծել, որ ի տարբերություն սպառման հետ կապված այլ տեսակի անուղղակի հարկերի, օրինակ ԱԱՀ-ի, որը ունի համընդհանուր և բոլորի համար բացարձակ արժեքում համաչափ բնույթ և իր առաջ նպատակ ունի միայն պետական եկամուտների կայուն աղբյուր լինելը, ակցիզային հարկերը առանձնանում են հարկման օբյեկտի խիստ ընտրողականությամբ և հարկային պարտավորության ծանրաբեռնվածության տարբերակմամբ՝ որոշ դեպքերում կախված հարկատուին բնորոշող որոշ չափորոշիչներից, ինչը բացատրվում է ակցիզային հարկման հիմքում դրված նաև սոցիալական բաղադրիչով:

Ակցիզային հարկման հիմունքների տնտեսական վերլուծությունը կարելի է սկսել Էնտոնի Աթկինսոնի և Ջոզեֆ Սթիգլիցի հանրահայտ աշխատությունից (1976), որում հեղինակների կողմից ապացուցվում է այն պնդումը, որ եթե եկամտահարկի հարկման համակարգը առավելագույնս օպտիմալ է մշակված, ապա ողջամիտ պայմաններում սոցիալական ապահովությունը չի կարող բարելավվել՝ առանձին ապրանքներից ակցիզային հարկ գանձելով: Բայց եթե եկամտահարկը օպտիմալ չէ, ակցիզային հարկերը մեծ դեր են խաղում, քանի որ դրանք համեմատաբար արդյունավետ են պետական եկամտի աղբյուրի տեսանկյունից, բարելավում են ռեսուրսների վերաբաշխումը հասարակությունում, նվազեցնում են վնասակար համարվող արտադրանքի սպառումը:

Հարցը ուսումնասիրելով հենց պետական եկամուտների աղբյուրի տեսանկյունից՝ անհրաժեշտ է նշել, որ մեծամասամբ հենց վերջինս է դառնում ակցիզային հարկատեսակների կիրառման հիմնավորում, այլ ոչ թե սոցիալական բաղադրիչը. ակցիզային հարկերի վարչարարությունն ու հավաքագրումը մի քանի անգամ ավելի պարզ է և հեշտ, քան այլ հարկատեսակներինը: Ակոհոլային ըմպելիքների, ծխախոտի, ավտոտրանսպորտային միջոցների և նավթամթերքի

ակցիզային հարկումը դյուրին է, քանզի ապրանքատեսակները հեշտ տեղորոշվող են, գները համեմատաբար բարձր են, իսկ սակավ այլընտրանքների և դրանից ծագող պահանջարկի անառանձգականության պայմաններում անգամ ակցիզային հարկմամբ պայմանավորված գնի բարձրացումը չի ազդում վաճառքների ծավալների, հետևաբար նաև ակցիզային հարկի գծով հարկային մուտքերի վրա: Շատ դեպքերում հավելյալ հեշտացնող գործոն է նաև ենթասակցիզային ապրանքատեսակների արտադրությամբ զբաղվող քիչ ընկերությունների թիվը: Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության անդամ հանդիսացող երկրների շրջանակում, օրինակ, ակցիզային հարկերը հանդիսանում են հարկային մուտքերի 11 տոկոսը:

Չնայած վերոնշյալ պահանջարկի անառանձգականության իրողությանը, պետք է հաշվի առնել, որ ընդհանրական կատեգորիաների (ավոհոլային ըմպելիքներ, ծխախոտ) ներքո գոյություն ունեն ներմուղային շուկայում առկա ապրանքատեսակների միջև առանձգականության հնարավորություն: Այսպես, Յան Քրոուֆորդը, Մայքլ Քինը և Ստեֆան Սմիթը իրենց աշխատության մեջ (2010) նշում են, որ նման հավանականությունը բավականին մեծ է շատ շուկաներում (օրինակ, գինու և զարեջրի կամ ավելի բարձր ավոհոլի պարունակություն ունեցող խմիչքների միջև), և նման պայմաններում համակարգային ընկալումների բացակայությունը բերում է կա՛մ ընդհանուր հասարակության սոցիալական բարօրության մակարդակի բարձրացման նպատակների թերակատարման, կա՛մ լիակատար հակառակ էֆեկտի:

Մյուս կողմից ակցիզային հարկը կապված է հասարակության կողմից վնասակար համարվող ապրանքների գնի վրա ազդեցության հետ: Այս տեսանկյունից այն առնչվում է արտաքին էֆեկտների (էկստերնալների) հասկացությանը: Այսպես, ընդունված է համարել, որ վերոնշյալ ապրանքների սպառումը հասարակության համար առաջացնում է լրացուցիչ վնասներ, որոնք ներառված չեն գնի մեջ: Նման վնասների փոխհատուցման համակարգը հարկային մեխանիզմներով առաջարկվել է Արթուր Պիգուի կողից (1920): Ըստ այդ տեսության՝ հավելյալ հարկային բեռը, ակցիզային հարկի տեսքով, պետք է հավասար լինի այլ մարդկանց պատճառված սահմանային վնասին: Գիտական գրականության մեջ այս թեմայի վերաբերյալ հաճախ կիրառվում են ավոհոլային կամ ծխախոտային կախվածությամբ մարդկանց կողմից հասարակության մնացած անդամների վրա բացասական ֆիզիկական և հոգեբանական ազդեցության օրինակներ, որոնք էլ հենց համարվում են ակցիզային հարկմամբ հավասարակշռելու ենթակա վերոնշյալ արտաքին վնասները: Սակայն այստեղ էլ խնդրահարույց է ամեն առանձին ժխողի կամ ավոհոլային կախվածություն ունեցող անձի կողմից հասարակությանը պատճառած սահմանային վնասի որոշումը: Այդ իսկ պատճառով կիրառվում է միջին վնասի հաշվարկման և ապահովագրության բնույթին նման մոտեցում. հասարակության կողմից վնասակար արտադրանք օգտագործողները ստեղծում են փոխհատուցման ընդհանուր ֆոնդ, որը հավասար է հասարակությանը պատճառված ընդհանուր արտաքին վնասին: Սակայն այս դեպքում էլ խնդիր կարող է առաջանալ վնասակար ներգործության առկայության սահմանային արժեքի

գոյության դեպքում. շատ հաճախ այս թեմայով բերվող օրինակ է հանդիսանում օրական գինու մեկ գավաթը, որը մասնագիտական հանրության կողմից համարվում է օգտակար: Ստացվում է, որ արտաքին վնասի հաշվարկման պրոցեսը նույնպես պետք է ներառի տվյալ ապրանքատեսակի սպառման սահմանային արժեքներ, ինչն էլ դարձնում է Պիգուի առաջարկած բանաձևը ոչ գծային և խորթին իրագործման համար: Հետևաբար հիմնականում կիրառվում է գծային մոտեցումը, որը հաշվի չի առնում վերոնշյալ նրբությունը: Այնուամենայնիվ, ըստ Թոմաս Պոզի և Լարրի Սգոնցի հետազոտության (1989) նույնիսկ համաչափ ակցիզային հակումը ունակ է բարձրացնել հասարակության ընդհանուր բարեկեցությունը, եթե հասարակության արտաքին վնասների փոխհատուցումը գերազանցում է հասարակական վնասի առաջացման սահմանային արժեքից ցածր սպառում ունեցող քաղաքացիների բարեկեցության նվազումը:

Գիտական շրջանակներում ևս մեկ կարևոր քննարկման հարց է ակցիզային հարկի գծով պետական եկամուտների նպատակային օգտագործումը. կատեսակետ, որ կոնկրետ ապրանքատեսակներից հավաքագրված ակցիզային հարկը պետք է ուղղվի հենց վերջինիս կողմից առաջացած արտաքին վնասների հետևանքների վերացմանը (օրինակ՝ ծխախոտի ակցիզային հարկերը ուղղվեն առողջապահական համակարգի այն հատվածին, որը բուժում է ծխախոտային կախվածությունից առաջացած հիվանդությունները, կամ հակածխախոտային արշավների կազմակերպմանը, նավթամթերքից հավաքագրված հարկը՝ էկոլոգիական խնդիրների մեղմմանը): Այս թեմային խորքային հետազոտություն են իրականացրել Ռիչարդ Բիրդն ու Ջոուսնգ Ջունը (2007): Ըստ այդ հետազոտության՝ նման նպատակային վերաբաշխումը մեծամասամբ արդյունավետ չէ. առողջապահական համակարգում դժվար է առանձնացնել հենց ծխախոտային կախվածությամբ հարուցված հիվանդությունների բուժման համար նախատեսված ծախսերը, հաճախ հավաքագրված միջոցները գերազանցում են իսկզբանե պատճառված հասարակական վնասը: Սիջբռեն Կնոսսենի և Մայքլ Սմարթի հետազոտությունը (2005) ցույց է տալիս, որ կոնկրետ ծխախոտի գծով միջոցները մեծամասամբ ընդհանրապես չեն օգտագործվում վերջինից առաջացած հիվանդությունների բուժմանը. շատ ծխախոտային կախվածություն ունեցող մարդկանց կյանքի տևողությունը ավելի կարճ է, հետևաբար տարիքի հետ հենց ծիւելով պայմանավորված շնչառական խնդիրներով բժշկի դիմելու դեպքերը՝ նվազ:

Ըստ Կեն Ջվիլիամի և Չմարակ Շալիզիի հետազոտության՝ նպատակային կիրառումը ավելի արդյունավետ է բենզինի և ներքին այրման շարժիչներով աշխատող մեքենաների դեպքում: Հեղինակները ենթադրում են, որ սույն միջոցների հավաքագրումը առանցին ֆոնդի մեջ կօգնի զարգացնել ճանապարհային ենթակառուցվածքները. մշտական և կայուն դրամական ֆոնդի առկայությունը կհեշտացնի համագործակցությունը մասնավոր ընկերությունների հետ ավելի երկարաժամկետ ժամանակամիջոցների հաշվարկով և դրանով իսկ կաջակցի ավելի որակյալ ծառայությունների մատուցմանը: Չուգահեռաբար հարկատուների կողմից վերահսկողությունը ավելի կմեծանա՝ ելնելով այն կանխավարկածից, որ նրանք

կունենան բավականին զգալի շահագրգռվածություն սեփական միջոցների առավելագույն էֆեկտիվ կիրառման համար:

Այսպիսով, ամփոփելով ակցիզային հարկման մասին գիտական գրականության ուսումնասիրությունը, պետք է նշել, որ այն հանդիսանում է պետությունների համար բավականին կայուն եկամուտների աղբյուր՝ կապված հարկվող ապրանքատեսակների մեծամասնության պահանջարկի անառնանձգականության և հարկային վարչարարության դյուրինության հետ: Անկախ առաջացող տեսական հակասությունների՝ նույնիսկ համաչափ հարկման դեպքում այն օգնում է փոխհատուցել հասարակությանը պատճառված արտաքին վնասները, սակայն մեծամասամբ դրանց նպատակային օգտագործումը հանդիսանում է անարդյունավետ:

Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն

Սույն հետազոտության հիմնական մասերից մեկն է միջազգային փորձի լիակատար ուսումնասիրությունը՝ տեղեկատվության հավաստի աղբյուրների որոնման, տվյալների հավաքագրման և մշակման հիմնան վրա: Հետազոտությունը առավելագույնս համապարփակ դարձնելու համար ուսումնասիրվել է 103 երկրների ակցիզային հարկի գծով քաղաքականություն՝ դրույքաչափերի, ենթակցիզային ապրանքատեսակների հստակեցման և վարչարարության տեսանկյունից:

Երկրները բաժանվել են ըստ միջազգային մեթոդաբանության 4 խմբի՝ ցածր եկամուտով, միջինից ցածր, միջինից բարձր և բարձր եկամուտով երկրներ: Առանձին բաժանում է կատարվել Հայաստանի համար միջազգային տարածաշրջանային կազմակերպությունների անդամակցության տեսանկյունից (ԵԱՏՄ, ԱՊՀ) և ԵՄ երկրների քաղաքականության տեսանկյունից՝ որպես տնտեսական գոտու երկրների հարկային քաղաքականության համահունչության լավ օրինակ:

Ցածր եկամուտով երկրներ

Լիբերիա

Ցածր եկամուտ ունեցող երկրների տեսանկյունից ակցիզային հարկը շատ քիչ դեպքերում է որպես քաղաքականության հիմք վերցնում սոցիալական բնույթի նպատակները: Հիմնականում դա կրում է լոկալ ֆիսկալ բնույթ: Լիբերիան հաստատում է ակցիզային հարկ բավականին լայն շրջանակ ապրանքատեսակների համար, որոնց միավորող միակ սկզբունքը վերջիններիս ցածր էլաստիկությունն է (*Հավելված 1*): Ակցիզային հարկը կազմում է ՀՆԱ-ի 0.7% , հարկային հավաքների մեջ՝ 3,8 %:

Հարավային Սուդան

Հարավային Սուդանում ակցիզային հարկման ենթակա ապրանքատեսակների շրջանակը ավանդաբար ներառում է ակոհոլային ըմպելիքները, ծխախոտը և վառելիքը: Սակայն պետք է նշել, որ ավիացիոն վառելիքն ազատվում է ակցիզային հարկից՝ կանոնակարգով սահմանված գրանցման և ազատման վկայագրերի համակարգի համաձայն: Ծառայությունների տեսանկյունից ակցիզային հարկման է ենթակա օդային տրանսպորտով ուղևորափոխադրումը, որը հաշվարկվում է անձնակազմից բացի օդային տրանսպորտում գտնվող ամեն մարդու հաշվարկով

Ռուանդա

Ակցիզով հարկվում է որոշակի ապրանքների, հիմնականում ոչ ակոհոլային խմիչքների, շալցված ջրի, ծխախոտի, ակոհոլի, վառելիքաքսուլային նյութերի արտադրումը կամ ներմուծումը:

Ստորև ներկայացված է ենթաակցիզային ապրանքների և ծառայությունների ցանկը ինչպես նաև համապատասխան դրույքաչափերը՝

- Մրգային հյութ՝ 5%:
- Գազավորված, ոչ ակոհոլային ըմպելիքներ՝ 39%:
- Հանքային ջուր՝ 10%:
- Գարեջուր՝ 60%:
- Գինի, կոնյակ, լիկյոր և վիսկի՝ 70%:
- Ծխախոտ՝ 36% մանրածախ տուլիի (20 հատով) գնից եւ 30 ռուանդայի ֆրանկ մեկ տուլիի համար.
- Հեռախոսակապի ծառայություններ՝ 10%.

- Պրեմիում (բացառությամբ բենզոլի) վառելիք և սեղմված գազ՝ 183 ռուանդայի ֆրանկ / լիտր պրեմիում վառելիքի եւ 150 ռուանդայի ֆրանկ / լիտր գազի վրա:
- Զսանյութեր՝ 37%:
- Կաթի փոշի՝ 10%:
- 2500 սմ3-ից ավելի շարժիչի ծավալով ավտոմեքենաներ՝ 15%:
- 1500 սմ3-ից մինչեւ 2500 սմ3 շարժիչի ծավալով ավտոմեքենաներ՝ 10%:
- 1500 սմ3-ից պակաս շարժիչի ծավալով ավտոմեքենաներ՝ 5%:

Միջինից ցածր եկամուտով երկրներ

Անգոլա

Այստեղ կիրառվում է հատուկ սպառման հարկը, որը միտված է կրճատել որոշ ապրանքների սպառումը՝ հիմնված նրանց վնասակարությանը կամ օգտագործման ոչ կենսական անհրաժեշտությանը: Հարկվում են՝

Աղյուսակ 1. Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը

Ապրանքատեսակի անվանում	%
Գազավորված և հանքային ըմպելիքներ	2
Ալկոհոլային խմիչքներ	16
Չմշակված ծխախոտային հումք	2
Միգարետներ, սիգարներ, սիգարելլաներ	16
Տարակի մնացած տեսակները, նարգիլե և այլն	66
Հրավառություն և այլն	2
Թանկարժեք մետաղներ	2
Ինքնաթիռներ և այլ օդային տրանսպորտ	19
Ատրճանակներ, կառաբիններ, այլ զենք, զենքի մասեր	2
Արվեստի գործեր՝ նկարներ, քանդակներ	6
Անտիկվարիատ ավելի քան 100 տարեկան և հնէաբանական, բուսաբանական և այլ գիտական էքսպոնատներ	2
Ինքնաթիռների վառելիքից բացի ցանկացած այլ բենզին և դիզել, նավթամթերք	5
Մնացած վառելիք	2

Հարկավոր է նշել Անգոլայի մեծ կախվածությունը վառելիքից, այդ իսկ պատճառով վառելիքի հարկումը կազմում է ցածր տոկոս: Նաև հետաքրքիր է նշել, որ ըստ օրենքի, ակցիզային հարկից ստացված եկամտի 1 %-ը նպատակաուղղվում է հանրային առողջությանը, իսկ 2%-ը՝ Երիտասարդության և սպորտի հիմնադրամին:

Բանգլադեշ

Մինչև 1991 թվականի ավելացված արժեքի հարկի (ԱԱՀ) ներդրումը, ակցիզային հարկը եկամտի երկրորդ ամենամեծ աղբյուրն էր կառավարության համար (ընդհանուր եկամտի մոտ 22%): Բայց ԱԱՀ-ն հասցրել է ակցիզային հարկի ծածկույթը նվազագույնի: 1991-92-ին ակցիզային հարկը նախորդ տարեվերջի դրությամբ ակցիզային հարկի ենթակա 99 տեսակներից (90 ապրանքատեսակ և ծառայությունների 9 տեսակ) իջեցվել է 25 միավորի (22 ապրանքատեսակ և ծառայությունների 3 կես): Ակցիզային հարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուր հարկի մեջ 1990-1991 թվականներին կազմել է 26.53% , 1991-92 թվականներին իջնելով՝ 17,8%, 1992-93 թվականներին՝ 3,68%, 2000-2001թթ.՝ 1,4%, 2007-08 թվականներին՝ 0,43% և 0,41% 2009-10 թթ.:

Բոլոր ակոնհոլային խմիչքները հարկվում են «Թմրամիջոցների դեմ պայքարի մասին» օրենքի երկրորդ ցանկում նշված դրույքաչափերով և ենթակա չեն ակցիզային հարկերի կամ ԱԱՀ-ի:

1991-92 թվականներին ԱԱՀ-ից դուրս պահվող ակցիզային ապրանքներն ու ծառայությունները ներառում են ծխախոտ, բնական գազ և նավթամթերք, թերթերի տպագրություն, ոսկի կամ արծաթ և դրանց արտադրանք, աղ, բանկային չեկեր և սովորական աղյուսներ: Ակցիզային մաքսային ապրանքներն ու ծառայությունները թվարկված են 1944 թվականի ակցիզի և աղի ակտի առաջին ցանկում, և դրանք ներառում են հազուստի արտադրության պարագաներ և հազուստ, ինչպես նաև բանկային ծառայություններ: Առաջին ցանկի առաջին մասը չեղյալ հայտարարվեց 2004 թվականին, ուստի 2004-ից 2005 թվականներին սովորական ապրանքների վրա ակցիզային հարկ չկա: Այնուամենայնիվ, ակցիզային հարկը սահմանվել է միայն երկու ծառայության վրա. Առաջին՝ բանկերում հաշիվ ունեցող անձանց խնայողական հաշիվը և երկրորդը՝ բոլոր ուղևորների համար ավիատոմսերը, բացառությամբ արտասահմանյան դիվանագետների: Ակցիզային հարկը գանձվում է ազգային եկամուտների ազգային գրասենյակի մաքսային, ակցիզային և ԱԱՀ-ի բաժիններով

Բոլիվիա

Ծխախոտը և ծխախոտային արտադրությունը հարկվում են ադվայորային եղանակով՝ գնի 50-ից 55 տոկոսի չափով: Ավտոմեքենաները հարկվում են 0-ից 80 տոկոսի սահմաններում: Ակոնհոլային խմիչքները ենթակա են միանվագ հարկի մեկ լիտրի համար: Որոշ տեսակի խմիչքների վաճառքի գնից լրացուցիչ 0-ից 10 տոկոս հարկ է գանձվում:

Ակցիզային հարկման (ICE) ենթակա չէ.

- երկրի հավատարմագրված դիվանագետների կողմից ներմուծված ապրանքները,

- հարկման ենթակա ապրանքներ, որոնք նախատեսված են արտահանման համար
- տրանսպորտային միջոցներ, որոնք տեղափոխում են մինչև 18 հոգի (ներառյալ վարորդը), օրինակ՝ վագոնը կամ ավտոբուսը
- Առողջապահական ծառայությունների համար կառուցված և սարքավորված տրանսպորտային միջոցներ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ մեքենայում կիրառվում են ներքին այրման դիզելային շարժիչներ:

Հարկի դրույքաչափերը թարմացվում են հարկային վարչակազմի կողմից՝ հիմնված Unidad de fomento a la vivienda (UFV) (գնաճի տեղեկատուի ինդեքս) փոփոխության վրա:

Գոյություն ունեն որոշ տեսակի ակտիվների, օրինակ ավտոմեքենաների, նավակների և ինքնաթիռների, համար նախատեսված հավելյալ հարկեր, որոնք կարող են դիտարկվել որպես նվազեցվող եկամուտ եկամտահարկի հաշվարկում: Ինչպես նաև գոյություն ունեն 18-50% միջակայքում գտնող շքեղության հարկեր՝ ավտոմեքենաների (18%), ակոհոլի (50%), օժանելիքի (18%), կոսմետիկ միջոցների (30%) և այլ իրերի համար, որոնք համապատասխանում են այդ կարգավիճակին:

Բոլիվիայի առևտրային հարկերի գծով եկամուտների մոտավորապես 70%-ը գալիս է ԱԱՀ-ից, մինչդեռ հավաքված սակագինը կազմում է 20,3%: Իսկ ակցիզային հարկը՝ եկամուտների 9,5% (*տե՛ս Աղյուսակ 3*): Հավաքագրված սակագների միջին դրույքաչափերը կազմում են 6,7% (պարզ) եւ 3,9% (ներմուծման կշռված), մինչդեռ սահմանված սակագների միջին դրույքաչափերը մի փոքր ավելի բարձր են՝ 8,3% (պարզ) եւ 7,6% (ներմուծման կշռված): ԱԱՀ-ի միջին դրույքաչափերը կազմում են 13,0% (պարզ միջին) եւ 14,0% (ներմուծման միջին կշռված արժեք), իսկ միջին ակցիզները՝ 0,2% (պարզ միջին) եւ 1,8% (ներմուծում միջին կշռված արժեքը):

Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 2-ում և Հավելված 3-ում:

Աղյուսակ 2. Առևտրային հարկերը Բոլիվիայում, 2007 թ.

	Անվանակ ան տարիՖ	Հավաքագրվ ած տարիՖ	Ակցիզայ ին հարկ	ԱԱՀ
Ընդհանուր արժեք	215317392 0 BOB	1099946321 BOB	51371487 5 BOB	3805749 563 BOB
Քաշը ընդհանուր եկամուտում	-	20,3 %	9,5 %	70,2 %

Պարզ միջին	8,3 %	6,7 %	0,2 %	14,0%
Արտահանմամբ հավասարակշռված միջին	7,6%	3,9 %	1,8 %	13,0 %

Աղբյուր: TRIST Data Aggregation Tool - Bolivia, 2007

Աղյուսակ 3. Բոլիվիայի հարկային եկամուտները (% ՀՆԱ-ից), 2018 թ.

	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*
Եկամուտ	32,8	30,7	31,3	31,9	31,6	31,2	30,8	30,3
Հարկեր	26,2	23,9	24,1	24,4	24,4	24,0	23,8	23,4
Հիդրոկարբոնատների հարկ և ռոյալթիներ	4,1	3,7	4,2	4,5	4,3	3,9	3,7	3,5
Անուղղակի հարկեր, այդ թվում՝	17,2	15,8	15,5	15,6	15,7	15,7	15,7	15,7
ԱԱՀ	8,5	7,8	7,6	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8
Վառելիքի ակցիզային հարկ	1,4	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3

Աղբյուր: 2018 Article IV Consultation—Press Release And Staff Report, IMF, December 2018

Առևտրային հարկերը Բոլիվիայում հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- 1) Տարիֆ = Մաքսային արժեք (CIF) * Տարիֆի տոկոսադրույք
- 2) Ակցիզային հարկ = Ակցիզային հարկի տոկոսադրույք * (Մաքսային արժեք (CIF) + Հավաքագրված տարիֆ)

Եզիպտոս

Հարկի եկամուտների 1 %-ը նպատակաուղված է հասարակական արդարության ծրագրերի իրականացմանը: 2016 թվականի դրությամբ այն կազմել է ընդհանուր հարկահավաքի 12.5%-ը: Նշենք, որ կա սպառման հարկի 2 տեսակ՝ ավելացված արժեքի (VAT) և ակցիզայինը (Schedule tax): Առաջին անհրաժեշտության ապրանքների 58 կատեգորիա¹, որոնք ազատված են ԱԱՀ-ից (իդեպ այն կազմում է ֆիքսված 14 %, արտադրողական մեքենաների և սարքերի համար՝ 5): Կան ապրանքատեսակներ, որոնք հարկվում են միայն 2-րդով, այդ ապրանքատեսակները համարվում են վնասակար, իսկ կան պերճանքի առարկաներ, որոնք հարկվում են և՛ ԱԱՀ-ով, և՛ ակցիզային հարկով:

Չամբիա

Այժմ շրջանառվում է նախագիծ 125% - անոց ակցիզ սահմանել մեթիլացված սպիրտների, բնափոխված սպիրտի եւ չբնափոխված սպիրտի համար, ինչպես նաև գրանցել այդ սպիրտների բոլոր ներկրողներին: Դա արվում է ոչ համակարգված սպիրտի, մետիլացված սպիրտի եւ բնափոխած ակոհոլի մշակման ներդաշնակեցման համար, որպեսզի խուսափեն սխալ դասակարգումից եւ դրանով իսկ կանխեն եկամուտների արտահոսքը:

Ի՞նչ ապրանքների համար է գանձվում ակցիզը՝

- Ծխախոտ եւ ծխախոտի արտադրական փոխարինիչներ
- Մաքուր գարեջուր
- Ոչ թափանցիկ գարեջուր
- Ածխաջրածնային յուղեր, ինչպիսիք են բենզինը, դիզելային վառելիքը, մագուրը եւ հեղուկացված նավթային գազը
- Ուժեղ սպիրտային խմիչքներ և գինիներ
- Էլեկտրաէներգիա
- Օդի հարկ
- Կոսմետիկա, գեղեցկության և մաշկի խնամքի միջոցներ
- պլաստիկ փաթեթավորում

Չիմբաբվե

Ակցիզային հարկերը գանձվում են ենթասակցիզային արտադրանքի տեղական արտադրությունից եւ այլ երկրներից ներմուծվող ենթասակցիզային ապրանքներից:

- Ծխախոտ՝ 40 % + 7 ԱՄՆ դոլար 1000 ձողիկի համար:
- Ալկոհոլային խմիչքներ՝ 1 լիտրի համար 2 ԱՄՆ դոլար:

---

¹ <http://www.riad-riad.com/storage/app/media/GuideToEgyptVATLaw.pdf>

- Գինի՝ 0.50 ԱՄՆ դոլար մեկ լիտրի համար:

Ակցիզները և վառելիքի վճարները գանձվում են նաև բենզինից, դիզելային վառելիքից և յուսավորման կերոսինից:

2019 թ. Չինքաբվեի եկամուտների և հարկային մուտքերի կտրուկ աճը (աղյուսակ 4) հիմնված է երկու պատճառների վրա՝ հսկայական գնաճ (աճի նոսրացում հատված) (աղյուսակ 5) և բենզինի վրա ակցիզային հարկի բարձրացում (իրական հատված): Բենզինի բարձր գնի պայմաններում ակցիզային հարկի տոկոսային հաշվարկի անցումը հարկային մուտքերի աճի վերոնշյալ նպատակներ հետապնդում. 2019 թ. օգոստոսից դիզելային վառելիքը և բենզինը հարկվում են համապատասխանաբար 40 և 45 տոկոսով (ներկա տեղական գներով դա կազմում է \$0,90 և \$1,15):

Աղյուսակ 4. Չինքաբվեի հարկային եկամուտները, միլիոն ZBL\$ (% ՀՆԱ-ից), 2019 թ

	2016	2017	2018	2019	2020 ¹	2020*	2021*	2022*	2023*
Եկամուտներ	3502 (16,8%)	3870 (14,1%)	5491 (12,9%)	21042 (13,5%)	58640 (15,0%)	49908 (12,8%)	56109 (12,7%)	60024 (12,6%)	64020 (12,7%)
Հարկեր	3237 (15,6%)	3628 (13,2%)	5000 (11,8%)	20641 (13,2%)	56458 (14,5%)	48923 (12,5%)	52169 (11,8%)	55184 (11,6%)	58895 (11,7%)
ԱԱՀ	963 (4,6%)	1075 (3,9%)	1363 (3,2%)	5609 (3,6%)	15831 (4,1%)	14601 (3,7%)	15806 (3,6%)	16608 (3,5%)	17588 (3,5%)
Ակցիզային հարկ	642 (3,1%)	676 (2,5%)	909 (2,1%)	3928 (2,5%)	11509 (2,9%)	7738 (2,0%)	7970 (1,8%)	8209 (1,7%)	8456 (1,7%)

Աղբյուր: 2019 Article IV consultation—press release; staff report; and statement by the executive director for Zimbabwe, IMF, March 2020

Աղյուսակ 5. Գնանքի Չինարարվելում 2017-2023 թթթ.

	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*	2023*
Գնանք (% միջին տարեկան)	0.9	10.6	255.3	221.1	3.7	3	3
Գնանք (% տարվա վերջում)	3.4	42.1	521.1	52	3	3	3

Աղբյուր: 2019 Article IV consultation—press release; staff report; and statement by the executive director for Zimbabwe, IMF, March 2020

2020 թվականի հունվարի 1-ից օգտագործված ավտոտրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ փոփոխության դեպքում վճարման ենթակա ակցիզի չափերը ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում (2016 թվականի դրույքների հետ համեմատ վերջիններս անել են 10 անգամ):

Թունիս

Այստեղ կիրառվում է և՛ ադվալորային հարկումը, և՛ սպեցիֆիկը: Ակցիզը կազմել է ընդհանուր հարկման 10.6 %-ը 2017 թվի տվյալներով:

Այն կոչվում է Սպառողական հարկ: Քաղցրավենիքը, շաքարեղենը, շոկոլադը, հացաբուլկեղենը, թեյերը, սուրճը, ծխախոտը, ալկոհոլը, կոսմետիկան և տրանսպորտային միջոցները հարկվում են ադվալորային հարկումով, իսկ նավթամթերքը հարկվում է սպեցիֆիկով², ինչը զարմանալի չէ, քանի որ այն հանդիսանում է երկրի զարգացող ճյուղերից մեկը, իսկ սպեցիֆիկ հարկումը միտված է գների միջին մակարդակի և մատչելիության պահպանմանը:

Լատու

Լատուի Ժողովրդա-Դեմոկրատական Հանրապետությունում ակցիզային հարկ է սահմանված ներմուծվող որոշակի ապրանքների և մի շարք տեղական արտադրության ապրանքների և ծառայությունների վրա: Ընդհանուր առմամբ ակցիզային հարկի տոկոսը տատանվում է 5-ից 90 տոկոսի միջակայքում:

² /Յուգակը. էջ 24

Ներմուծվող ապրանքների ակցիզային հարկի վճարը կատարվում է մաքսակետում հայտարարագրի ներկայացման պահին, իսկ տեղական արտադրողները պարտավոր են ներկայացնել իրենց ամենամսյա հայտարարագրերը ոչ ուշ քան հաջոր ամսվա ամսի 15-ը:

Ակցիզները գանձվում են ապրանքների առանձին տեսակների համար, այդ թվում՝ վառելիքի (5% - ից մինչև 39%), ակոհոլի (25% - ից մինչև 70%), գազավորված ըմպելիքների եւ կազդուրող ըմպելիքների (5% - ից մինչև 10%), ծխախոտի արտադրանքի (1% - ից մինչև 30% - ը 2016-2017 թվականներին, 25% - ից մինչև 45% - ը 2018-2019 թվականներին եւ 35% - ից մինչև 60% - ը 2020 թվականին) եւ կոսմետիկայի (20%) համար:

Օտարերկրյա ներդրողների նախագծերի իրականացման ժամանակ կամ դրանց արտադրական ձեռնարկություններում օգտագործվող սարքավորումների, արտադրության միջոցների, պահեստամասերի եւ այլ նյութերի ներմուծումը հարկվում է միասնական ֆիքսված դրույքաչափով՝ ներմուծվող ապրանքի արժեքի 1% - ի չափով: Վերամշակման նպատակով ներմուծվող եւ այնուհետեւ արտահանվող հումքն ու միջանկյալ բաղադրիչներն ազատվում են նման ներմուծման տուրքերից՝ համապատասխան նախարարությունների թույլտվությամբ:

Ենթակցիզային ապրանքներ և ծառայությունները ինչպես նաև նրանց համապատասխան ակցիզային դրույքաչափերը ներկայացված են ստորև բերված հավելվածում (*Հավելված 4*):

Կամրոջա

Հատուկ հարկի ենթակա ապրանքներն են՝ գազացած ըմպելիքներ, ակոհոլային արտադրանք, գարեջուր (20%) և ծխախոտ (15%), իսկ ծառայությունները՝ ժամանցային ծառայություններ, ուղևորների օդային փոխադրում (10%), հեռախոսային ծառայություններ (3%), հյուրանոցային բիզնեսը և այլն:

2017 թ. դրությամբ այն կազմում է հարկերից ստացված եկամուտների 19%-ը:

Ակցիզային հարկմանը ենթակա խմիչքներն են՝

- Լիկյոր՝ 20%
- Գարեջուր՝ 20%
- Գինի՝ 20%
- Ծխախոտ՝ 15%
- Սիգար՝ 25%
- Գազավորված ըմպելիք (ոչ ակոհոլային)՝ 10%

Փոխադրամիջոցների և նրանց ավտոպահեստամասերի նկատմամբ նույնպես կիրառվում է ակցիզային հարկ:

- Մոտոցիկլ և շարժիչի մասեր՝ 10%
- Մեքենայի մասեր և նյութեր, որոնց շարժիչի չափը պակաս է 2000 սմ³՝ 20%

- Մերենայի մասեր և նյութեր, որոնք շարժիչի չափը գերազանցում են 2,001 սմ³՝ 30%
- Խոշոր տրանսպորտային միջոցներ, ինչպիսիք են ավտոբուսը և առևտրային բեռնատարները՝ 10%
- Անվադողեր՝ 15%
- Էլեկտրոնային սարքեր՝ 10%
- Դիզել՝ 4.35 %
- Քուռկ, արգելակային հեղուկ և շարժիչային յուղ արտադրելու համար նյութեր՝ 0-25%
- Ավիատոմսեր՝ 10%
- Հյուրանոցային բիզնես (ներառյալ սպա)՝ 10%
- Հաղորդակցման ծառայություններ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ միջազգային՝ 3%

Ցանկից կարելի է ենթադրել, որ տվյալ հարկի հավաքագրումը ուղված է սոցիալական ծրագրերի համար հարկային եկամուտների աղբյուրի ապահովումը:

Հնդկաստանի Գաշնություն

Հնդկաստանում կան երեք տեսակի ակցիզային տուրքեր՝

1. Հիմնական ակցիզային պարտականություն. Երբեմն կոչվում է Կենտրոնական արժեքի հարկի ավելացում, ակցիզային հարկի այս տեսակը կիրառվում է այն ապրանքների վրա, որոնք դասակարգվել են 1985 թ.-ի Կենտրոնական ակցիզային սակագների ակտի առաջին ցանկով:
2. Ակցիզային լրացուցիչ պարտականություն. 1957 թ.-ի ակցիզային լրացուցիչ տուրքերի (հատուկ նշանակության ապրանքներ) մասին օրենքի 3-րդ մասի համաձայն, այս տուրքը գանձվում է տվյալ ակտի 1-ին հավելվածում նշված ապրանքներից: Նման տուրքը գանձվում է կենտրոնական և նահանգային կառավարության կողմից որպես վաճառքի հարկի փոխարինող:
3. Հատուկ ակցիզային պարտականություն.

Հնդկաստանի ակցիզային հարկի հավաքագրումը կազմում է 18-21% տարբեր տարիներին: Հնդկաստանի ակցիզային հարկի դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 5-ում:

Հոնդուրաս

Հոնդուրասում ակցիզային հարկը գանձվում է ավոհոլից, ծխախոտային արտադրանքներից: Ավոհոլային հարկը սահմանվում է 1լ. դիմաց հետևյալ կերպ՝

Գազավորված ըմպելիք = 0,027 USD

Գարեջուր = 0,21 USD

Գինի = 0,26 USD

Կոնյակ, Բրենդի, Վերմուտ = 1,39 USD

Վիսկի = 1,40 USD

Ռոմ 40 ° = 0,85 USD

Ռոմ 38 ° = 0,81 USD

Ռոմ 36 ° = 0,76 USD

Ջին, օղի, տեկիլա, լիկյոր, քուրքներ, պատրաստի ըմպելիք = 1,40 USD

Aguardiente 45 ° = 0,61 USD

Aguardiente 40 ° = 0,50 USD

Aguardiente 38 ° = 0,42 USD

Aguardiente 30 ° = 0,30 USD

Բացի այդ Հոնդուրասը նաև սահմանում է վաճառքի հարկ (12% ապրանքների մեծ մասի համար, 15% ալկոհոլի և ծխախոտի համար) և ներմուծման որոշակի տեսակների համար սպառման հարկ՝ 20% ալկոհոլային խմիչքների համար, 35% ավտոմեքենաների և 55% ծխախոտի համար: Կապիտալ ապրանքները հարկվում են ընդամենը 1% սակագնային դրույքաչափով: Այսպիսով ալկոհոլային և ծխախոտային արտադրանքների վրա կիրառվում է 3 տարբեր մեխանիզմներով հարկման տարբերակ:

Մավրիտանիա

Մավրիտանիայում առկա է սպառման հարկ: Հետևյալ ապրանքները ենթակա են սպառողական հարկով հարկմանը.

1) նավթամթերք, բացառությամբ՝ չմշակված յուղերի, ավիացիոն վառելիքի /ռեակտիվ վառելիքի/

2) ալկոհոլ, բացառությամբ՝ ալկոհոլային դեղամիջոցների, անանուխային ալկոհոլի, ալկոհոլային խմիչքների, որոնք նախատեսված են լինելու արտահանվել, մաքուր սպիրտերի, որոնք նախատեսված են լաբորատորիաների, հիմնարկների ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների համար, կամ, որոնք անհրաժեշտ են տեղական արտադրության համար

3) ծխախոտ;

4) հանքային ջրեր;

5) շաքար;

- 6) կաթնամթերք;
- 7) մակարոնեղեն;
- 8) բետոնե երկաթ;
- 9) ցեմենտ;
- 10) պլաստիկ փաթեթավորում;
- 11) հեռախոսային վերալիցքավորման քարտեր:

- 1) Նավթամթերքներ.
  - սովորական ավտոմոբիլային բենզին `5,7 ուգիա (1 ուգիա - 13,5 դրամ)/լ (1 լ-ը արժե 353.14 ուգիա)
  - գերծանր վառելիք `5,8 ուգիա /լ
  - դիզելային `3.67 ուգիա /լ (1 լ-ը արժե 325.19 ուգիա)
  - կերոսին `3.086 ուգիա /լ
  - թեթև վառելիքի և ծանր վառելիքի յուղ `0.45 ուգիա /լ
  - քսայուղեր և քսանյութեր `3.42 ուգիա/ կգ
  - հեղուկացված գազային ածխաջրածիններ (պրոպան) `3,104 ուգիա / կգ
- 2) Ալկոհոլ.
  - ա) գարեջուր `195%
  - բ) սովորական գինիներ `209%
  - գ) փրփրուն գինիներ և շամպայն `229%
  - դ) վիսկի, օղի, ռոմ, ջին, կոնյակ `294%
- 3) Ծխախոտ `67%:
- 4) ներմուծված հանքային ջուր `80%:
- 5) Շաքար `7,5%:
- 6) Կաթնամթերք.
  - կաթ `10%
  - յոգուրտ `60%
  - այլ կաթնամթերք `60%
- 7) ներմուծման մակարոնեղեն (դիրք 19.02) `30%:
- 8) Բետոնե ձողեր և երկաթյա ձողեր դիրքերում բետոնի ամրացում ` մեկ տոննայի դիմաց 1,500 ուգիա:
- 9) ցեմենտ `300 ուգիա մեկ տոննա:
- 10) Պլաստիկ փաթեթավորում `30%:
- 11) Հեռախոսային լիցքավորման քարտեր` . Մաքսային արժեքի 15%:

Վերոնշյալից ելնելով, զարմանալի չէ, որ սկզբիցային հարկը հարկային եկամուտների 28.6 % է կազմում:

Մարոկկո

Գինու և գարեջրի յուրաքանչյուր հեկտոլիտր (100լ), որը ներմուծվում է կամ արտադրվում է տեղական շուկայում և օգտագործվում կենցաղի մեջ, հարկվում է 0,54 USD-ով: Ներքին սպառման հարկերը (ընդհանուր առմամբ հատուկ) սահմանվում են, ի թիվս այլ բաների, նավթամթերքների, ծխախոտի, հանքային

ջրերի, ակոհոլային խմիչքների, շաքարավազի համար: Մրգահյութերից գանձվող հարկը վերացվեց 1995 թվականի Ֆինանսական ակտով:

Մարոկկոյի սակագնային համակարգը չի պարունակում որևէ հատուկ պարտավորություն. իրավական ակտը, որով տնտեսվարողները նախկինում հարկվում էին ծխախոտի ներմուծման համար, վերացվեց 1987 թվականի հունվարին: Մարոկկոն ներմուծման համար սեզոնային սակագներ չի կիրառում:

Միկրոնեգիա

Ներքին արտադրության համար Միկրոնեգիան չի սահմանում ակցիզային հարկեր: Ակցիզային հարկեր կան միայն ներմուծման համար:

Ըստ թիվ 13-60 հանրային օրենքի, ստորեւ բերված են ներմուծման հարկի դրույքաչափերը:

1. Ծխախոտը հարկվում է մեկ սիգարետի համար 0.05 դոլար դրույքաչափով: Ցանկացած անձ իրավունք ունի իր հետ ուղևորության վերցնել մինչև 200 հատ ծխախոտ:
2. Այլ ծխախոտային արտադրանքները հարկվում են 50 տոկոսով, բացառությամբ մեկ ճանապարհորդության ընթացքում մեկ անձի կողմից ներկրման և անձնական օգտագործման համար թույլատրելի 1 ֆունտ ծխախոտ կամ 20 սիգար:
3. Վերավաճառքի համար ներմուծվող օծանելիքները, կոսմետիկան եւ արդուզարդի պարագաները հարկվում են արժեքի 25% -ով:
4. Ոչ ակոհոլային խմիչքներ, սուրճ, թեյ եւ ոչ ակոհոլային խմիչքներ՝ 25 % ադվալորայինի հաշվարկով, ընդ որում 25 % կամ ավելի ծավալով մրգային հյութ պարունակող ցանկացած ըմպելիք հարկվում է 3% ադվալորայինի հաշվարկով:
5. Թորած ակոհոլային խմիչքներ՝ տասներկու դոլար մեկ գալոնի դիմաց:
6. Գինին հարկվում է արժեքի 30%-ով:
7. Ներմուծված ծովամթերքը 3% դրույքաչափով, սակայն թարմ եւ սառեցված ձուկը եւ ծովամթերքը 25% դրույքաչափով են:
8. Բենզինը և դիզելային վառելիքը վերավաճառքը հարկվում է 5 ցենտ մեկ գալոնի համար:
9. Լվացքի պարագաները հարկվում են 25 տոկոսով:
10. Մնացած բոլոր ապրանքները ներմուծվում են, բացի վերը նշվածներից, 4% ադվալորային դրույքաչափով:

Մյանմար

Մյանմարում 2015 թվականի նոր հարկային օրենքով տեղի է ունեցել ակցիզային հարկի համընդհանուր բարձրացում թե՛ ներկրվող, թե՛ տեղական արտադրության ապրանքների համար: Օրինակ՝ ծխախոտային արտադրության վրա հարկը բարձրացել է 100 տոկոսից մինչև 120 տոկոս: Փոփոխությունների ամբողջական ցուցակը ներկայացված է ստորև (*Հավելված 6*):

Ընդհանուր առմամբ ակցիզային հարկով հարկման են ենթակա հետևյալ ապրանքատեսակներն ու ծառայությունները.

1. Նավթամթերք եւ բնական գազ
2. Ավտոմեքենաներ: մարդատար, ֆուրգոնային մարդատար և ֆուրգոնային
3. Փայտ, վերամշակված, կարծր փայտանյութ, տեքի փայտ
4. Թանկարժեք քարեր
5. Լիկյորներ և ալկոհոլային խմիչքներ. Գարեջուր և գինի
6. Ծխախոտ
7. Էլեկտրասարքավորումներ
8. Երկաթուղային, ջրային ուղիների, օդային ուղիների եւ ավտոմոբիլային տրանսպորտի բիզնես
9. Ժամանցային գործունեություն
10. Առևտրային բիզնես, որը բաղկացած է ապրանքների առք ու վաճառքից
11. Հյուրանոցներ
12. Սննդամթերքի եւ ըմպելիքների վաճառքի ձեռնարկություններ
13. Տուրիստական ծառայություններ (ներառյալ զբոսավարի ծառայությունները)
14. Տրանսպորտային միջոցների մաքրման եւ շարժիչային արդյունաբերության, մեխանիկայի, դեկորի սպասարկման ծառայություններ
15. Ապահովագրություն, բացառությամբ կյանքի ապահովագրության
16. Վարսահարդարի և ֆիտնես ծառայություններ

17. Տեքստերի տպագրական, համակարգչային մշակման և համակարգչային դիզայնի ծառայություններ (բացառությամբ լուսանկարների պատճենման)
18. Բրոքերային սպասարկում
19. Հողամասեր, շենքերի նախագծում, հարդարում և վերանորոգում
20. Գովազդային ծառայություններ, լուսանկարահանում, ֆոտո -, կինո-և տեսաարտադրանքի մշակում, մոնտաժի ծառայություններ
21. Սպասարկման գործակալություն, իրավաբանի, դիպլոմավորված Հաշվապահի, աուդիտորի ծառայություններ

Մոնդոլիա

Ակցիզային տուրքը գանձվում է՝

- Ավոհոլ /բոլոր տեսակի/
- Ծխախոտ
- նավթամթերք
- ուղևորատար տրանսպորտային միջոցներ
- խաղային մեքենաներ և սարքավորումներ:

Հիմնական բացառությունները վերաբերում են տեղական ապրանքներին՝ արտահանման, մաքսագերծված ավոհոլի և ծխախոտի, ծխախոտի և հիբրիդային տրանսպորտային միջոցների համար:

Բենզինի և դիզելային վառելիքի համար կիրառվում են ակցիզային հարկի տարբեր դրույքաչափեր՝ կախված մուտքի նավահանգստից և բենզինի մեջ օկտանի մակարդակից: Մեքենաների դեպքում ակցիզային հարկի տարբեր դրույքաչափեր են կիրառվում՝ կախված շարժիչի չափից և մեքենայի տարիքից:

2017թ-ին կառավարությունը որոշում կայացրեց անվավեր ճանաչել A80 և AI-92 դասերի բենզինի ակցիզային հարկը: Ակցիզային հարկը կազմում է բոլոր հարկային եկամուտների 7.3% -ը /2014թ/:

Աղյուսակ 6. Ներմուծված տրանսպորտային միջոցների համար յուրաքանչյուր միավորի վրա դրված ակցիզային հարկի դրույքաչափը /արտադրման տարեթվի, շարժիչի հզորության հիման վրա/

Շարժիչի հզորություն(սմ³)	Ակցիզային տուրք /ըստ USD/			
	0-3	4-6	7-9	> 10
< 1500	500	1000	200	600
			0	0
1501 - 2500	150	2000	300	700
	0		0	0

2501 - 3500	200	2500	400	800
	0		0	0
3501 - 4500	450	5000	650	105
	0		0	00
> 4501	700	7500	900	130
	0		0	00

Աղյուսակ 7. Ակցիզային հարկի դրույքաչափեր

Ապրանքանիշի նկարագրություն		Չափման միավորներ	Ակցիզային տուրք /ըստ USD/
Ալկոհոլի բոլոր տեսակները	Ալկոհոլային կազմը 40%ից պակաս	լ	5.00
	Ալկոհոլային կազմը 40% և ավել	լ	6.00
Գինու բոլոր տեսակները	Ալկոհոլային կազմը 35%ից պակաս	լ	1.50
	Ալկոհոլային կազմը 35% և ավել	լ	6.00
Գարեջրի բոլոր տեսակները		լ	0.20
Սիգարներ և այլ նմանատիպ ապրանքներ		100հս	1.20
Ծխախոտ և այլ նմանատիպ ապրանքներ		լ	0.90

Նիզերիա

Ներկայիս մակարդակում ակցիզները կազմում են ընդհանուր հարկային եկամուտների 2,3 տոկոսից պակաս կամ ՀՆԱ-ի մոտ 0,04 տոկոսը: Դաշնային կառավարությունը 20 տոկոս տոկոսադրույքով հարկում է միայն ծխախոտային արտադրանքները և ալկոհոլային խմիչքները, անկախ ալկոհոլի պարունակությունից: Նավթամթերքները չեն հարկվում: Այլ արտադրանքները, ինչպիսիք են զովացուցիչ ըմպելիքները, մրգահյութերը և վերալիցքավորվող հեռախոսային քարտերը, հարկվում էին 5% ակցիզային հարկով, մինչև չեղյալ հայտարարվեցին 2009 թ. Բրիտանական ավանդույթի համաձայն՝ Նիզերիան չի գանձում ակցիզային հարկերը ներմուծվող ակցիզային ապրանքների վրա, բայց դրանք ներառում է ներմուծման մաքսատուրքում:

1. Ծխախոտ ` 20 %
2. Գարեջուր ` 20 %
3. Գինի ` 20 %

4. Սպիրտ՝ 20 %

Նիկարագուա

Նիկարագուայում երեք ակցիզային հարկ է գործում.

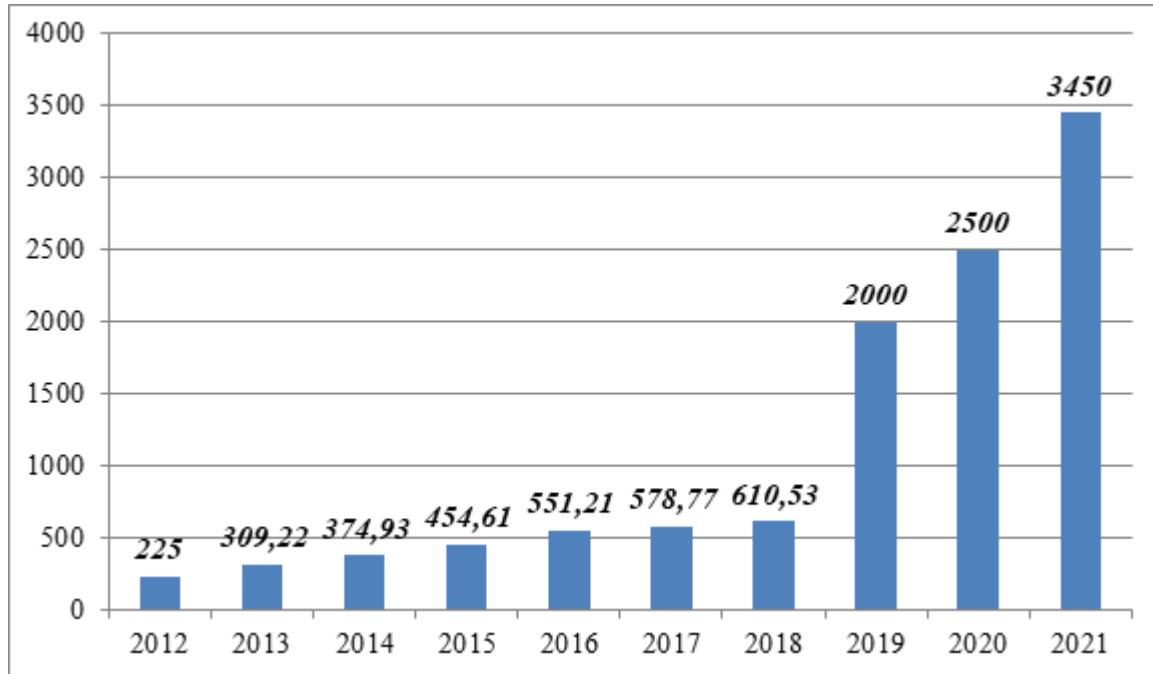
1. Սպառման ընտրանքային հարկը (ISC իսպանական հապավումը) կիրառվում է տեղական կամ ներմուծվող ապրանքների սպառման համար, ինչպիսիք են ծխախոտը, ակոհոլային խմիչքները եւ ոչ ակոհոլային խմիչքները:
2. Վառելիքի ակցիզային հարկը (IE իսպանական հապավումը) կիրառվում է նավթի/նավթամթերքների վաճառքի կամ ներմուծման ժամանակ:
3. Ճանապարհների տեխնիկական սպասարկման հիմնադրամի ֆինանսավորման համար հատուկ հարկ (iefomav իսպանական հապավումը), որը կիրառվում է նավթի/նավթամթերքների վաճառքի, ներմուծման նկատմամբ

Հիմնական ենթասկզիզային ապրանքատեսակների վրա դրույքաչափը Նիկարագուայում տատանվում է 9-ից 30 տոկոս միջակայքում: Որոշ իրեր գերազանցում են 30 տոկոսը: Նավթամթերքը ենթակա է ֆիքսված գումարով հարկման մեկ գալոնի դիմաց՝ կապված արտադրանքի տեսակից:

Վերջին շրջանում Նիկարագուան վարում է ակցիզային հարկերի համընդհանուր բարձրացման քաղաքականություն: Այսպես, բարձրացվել են ոչ ակոհոլային ըմպելիքների ակցիզային հարկը, 9 տոկոսից դառնալով 15 տոկոս բոլոր տեսակի շաքարով և էներգետիկ ըմպելիքների համար: Ընդհանուր առմամբ 5-ից 10 տոկոսով բարձրացվել են ակցիզային հարկերը ցածրորակ, աղտոտող և շքեղ կարգավիճակներին դասվող ապրանքատեսակների համար:

Առանձնակի ուշադրություն է պետք դարձնել Նիկարագուայի հակածխախոտային քաղաքականության վրա. մոտակա տարիների համար նախատեսված է այդ գծով ակցիզային հարկի կտրուկ աճ (*Գծագիր 1*):

Պատկեր 1. Ալցոհոլիկ հարկի դրույքաչափերը (NIO-ով 1000 գրանակի հաշվարկով)

Աղբյուր: Nicaragua: Overview of Toba սմՅօ Use, Toba սմՅօ Control Legislation, and Taxation, World Bank, June 19, 2019

Պակիստան

Պակիստանում գործող ալցոհոլիկ ապրանքատեսակների դասական շարքից բացի գոյություն ունի նաև զվարճանքի տուրք: Չվարճանքի տուրքը իրականացվում է բոլոր այն միջոցառումների համար, որոնք կազմակերպվում են զվարճանքի համար և որոշակի գումար գանձում մուտքի տոմսերի տեսքով: Ըստ սահմանված կարգի, այդպիսի գործառույթների համար գանձվում է 50% տուրք:

Գոյություն ունեն լիցենզիաների տուրքեր որոշ ապրանքատեսակների արտադրության և վաճառքի համար, որոնց վճարների չափը տատանվում է 2000-ից 15000 ռուփի շրջանակներում:

Ալցոհոլիկ հարկի ապրանքատեսակների ցուցակի մեջ ներառված է ծխախոտը, զովացուցիչ քաղցրացված ըմպելիքները, վառելիքային գազերի տեսակները, ուտելի յուղն ու ձեթը, ցեմենտը, մեքենաները: Այն կազմում է հավաքագրվող հարկերի 8 %-ը:

Սենեգալ

Այն ապրանքները, որոնց վրա Սենեգալի իշխանությունները գանձում են ակցիզային հարկը, և համապատասխան ակցիզային հարկի դրույքաչափերը, հետևյալն են.

1. Ըմպելիքներ. 50% ակոհոլ պարունակող խմիչքների համար, գումարած լրացուցիչ հարկ՝ XOF 1,500-ից մինչև XOF 5,000 մեկ լիտրի հաշվարկով; թույլ ակոհոլային ըմպելիքների և հյուրերի համար՝ 5%:
2. Ծխախոտ՝ 65%:
3. Սուրճ՝ 5%:
4. Թեյ՝ 5%:
5. Յուղեր. Տոկոսադրույքը տատանվում է 10% -ից մինչև 15%:
6. Մասնավոր մեքենաներ՝ 10%:
7. Կոսմետիկ արտադրանք՝ 15%:
8. Նավթամթերքներ (տոկոսադրույքներ ըստ բնության և մեկ հեկտոլիտրի համար). XOF 21,665 գերիզոր բենզինի համար, XOF 19.847 սովորական բենզինի համար, XOF 3,856 բենզինի համար ջեռուցման օգտագործման համար, XOF 10 395 դիզելային վառելիքի համար:
9. Պլաստիկ տոպրակներ. XOF 300 մեկ կիլոգրամի դիմաց:

Սուդան

Կենտրոնական կառավարության ներքին անուղղակի հարկային կառուցվածքը բաղկացած է երկու տարրից՝ ակցիզային տուրքեր և, այսպես կոչված, զարգացման հարկ: Ակցիզային 32 կարգեր կան, չնայած դրանցից մի քանիսը ենթախմբեր ունեն. դրանք վերաբերում են առավելագույն տեղական արտադրված ապրանքների.

- 1) Ավանդական ակցիզները. Գարեջուր, գինի, թորած սպիրտներ, ակոհոլ, ծխախոտ և ծխախոտի այլ արտադրանքներ. ոչ ակոհոլային ըմպելիքներ.
- 2) Շարժիչային վառելիք և այլ նավթամթերքներ:
- 3) Շաքար, որը շաքարի մենաշնորհի շահույթի հետ միասին կազմում է եկամտի հիմնական աղբյուր:
- 4) Այլ սնունդ՝ ցորենի ալյուր, մակարոն, թխվածքաբլիթներ, հրուշակեղեն, բուսական յուղեր, տոմատի մածուկ
- 5) Ցեմենտ
- 6) Ներկ
- 7) Օճառ, համազգեստ, ատամի մածուկ, օժանելիք
- 8) Կոշիկ, տեքստիլ
- 9) Երկարակյաց սպառողական ապրանքներ. Կենցաղային պարագաներ; պողպատե մահճակալներ, սառնարաններ, օդորակիչներ, պլաստմասե իրեր:
- 10) Կուտակիչներ (մարտկոցներ):
- 11) Թիթեղներ և հարվածային գործիքներ:

12) Երկաթյա ձողեր:

Վանուատուի Հանրապետություն

Վանուատուի Հանրապետությունը իր հարկման մեխանիզմում ևս կիրառում է ակցիզային հարկի գործիքը: Ակցիզային հարկը համարվում է ավելացված արժեքի հարկի ենթախումբ: Վանուատուի հարկերի 54% ՀՆԱ-ից ապահովում է ավելացված արժեքի հարկը, որից 2017 թվականի տվյալներով^[2] 2,7% ՀՆԱ-ից կազմում են ակցիզային հարկի հավաքագրումները. 2016 թվականի համեմատ արձանագրվել է 0,2% աճ: Ակցիզային հարկը այս երկրում սահմանվում է բազմաթիվ ապրանքատեսակների վրա՝ սկսած «ավանդական» (ծխախոտ, ալկոհոլ) վերջացրած մսի կիսաֆաբրիկատներով և այլ ապրանքատեսակներով: Նախ կարևոր պայմաններից է Վանուատույում ակցիզային ապրանք արտադրելու համար լիցենզիայի առկայությունը և եթե անձը կամ ընկերությունը չունեն նման թույլատվություն սպա ճանաչվում են մեղավոր և պետք է կրեն պատասխանատվություն՝ անձի դեպքում՝

1. տուգանք, որը չի գերազանցում 4.030.000 մլն AMD, կամ

2. ազատազրկում ոչ ավելի, քան 2 տարի, կամ երկուսն էլ.

Ընկերության դեպքում օրենքը սահմանում է տուգանք, որը չի գերազանցում 20.150.000 մլն AMD-ը:

Արտադրման թույլատվության համար պետք է ներկայացվի հետևյալ տեղեկատվությունը՝

ա) պետական մարմնին վճարում է սահմանված դիմումի և լիցենզիայի վճարը. և

բ) տրամադրվում է անհրաժեշտ տեղեկատվություն արտադրության կենտրոնի և արտադրության գործընթացի վերաբերյալ; և

գ) դիմումը նաև պարունակվում է տարածքի նկարագրություն, որը պետք է օգտագործվի որպես կապակցված պահեստ արտադրական կենտրոնի համար, անկախ նրանից, թե այդ տարածքները մաս են կազմում արտադրության կենտրոնի կամ առանձնացված են:

Լիցենզիայի ժամանակաշրջանը և վերականգնումը ուժի մեջ է լիցենզիայի շնորհման պահից 12 ամիս ժամկետով:

Ակցիզային հարկ է սահմանվում այն ապրանքների վրա, որոնք՝ ա) դասակարգվում են «Ներդաշնակեցված համակարգի» սակագնային կետերի ներքո, որոնք նշված են ստորև բերված աղյուսակում. (բ) արտադրվում են կամ ներմուծվում են Վանուատու:

Ազատումը ակցիզային հարկից նախատեսվում է եթե տվյալ անձը կամ ընկերությունը դիմում են համապատասխան պետական մարմնին արտոնություն

ստանալու համար: Օրենքը նաև նախատեսում է ապրանքատեսակները ազատել ակցիզային հարկից եթե ապրանքը՝ ա) նախատեսվում է տնային օգտագործման համար. բ) տեղափոխվում է փոխկապակցված պահեստ կամ պետական մարմնի կողմից հաստատված մեկ այլ վայր՝ այդպիսի ապրանքներ ստանալու և պահելու համար. գ) արտահանվում է Վանուատուից:

Վանուատույում գործում է նաև ակցիզային հարկի դեպոզիտ: Եթե որևէ վեճ առաջանում է ակցիզային հարկի չափի կամ դրույքի կամ արտադրանքի ակցիզային հարկի պարտավորության հետ կապված, սեփականատերը կարող է պետական լիազոր մարմնին փոխանցել պետական լիազոր մարմնի կողմից պահանջած ակցիզային հարկի գումարը: Ավանդը հանելուց հետո 6 ամսվա ընթացքում սեփականատերը կարող է պետական լիազոր մարմնի դեմ վարույթ հարուցել ցանկացած իրավասու դատարան՝ ավանդի գումարի ամբողջ կամ ցանկացած մասի վերականգնման համար. դատավարության մեջ որոշված համապատասխան ակցիզային հարկի գծով ավանդի ավելցուկը պետական լիազոր մարմնին պետք է վերադարձնի սեփականատիրոջը:

Ստորև բերված հավելվածում ներկայացվում են ակցիզային հարկման ենթակա ապրանքատեսակները և սահմանաչափերը (Հավելված 7):

Վիետնամ

Ակցիզային հարկի (Հատուկ սպառման հարկ) հիմքը վաճառքի գինն է, որը բաժանված է (1 + հարկի դրույքաչափով): Չի գանձվում այն ապրանքներից, որոնք ուղղակիորեն արտահանվում են կամ Վիետնամ են ներկրված օգնության գործակալությունների կողմից:

Ակցիզային հարկերը կազմում են հարկային հավաքագրումների 7,58% (2014): Ակցիզը գանձվում է միայն մեկ ապրանքից մեկ անգամ, իսկ ակցիզի վերադարձը հնարավոր է արտահանվող ապրանքների համար, որոշ դեպքերում հարկ վճարողների պահանջով (օրինակ, ապրանքներ, որոնք ժամանակավորապես ներմուծվում են վերաարտահանման համար): Եթե այն իրերը, որոնց վրա կիրառվում է ակցիզային հարկը, պատրաստված են այնպիսի նյութերից, որոնց համար արդեն վճարվել է ակցիզային հարկի համապատասխան գումարը, ապա արդեն վճարված ակցիզային գումարը հանվում է դրանց արտադրության համար ակցիզային հարկի գումարը հաշվարկելու դեպքում:

Աղյուսակ 8. Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը Վիետնամում

Ապրանքատեսակներ	Հարկվող տոկոսադրույք
Ծխախոտ և սիգարներ	65%
Ալկոհոլային խմիչքներ	25-50%
Գարեջուր	50%
24-ից պակաս նստատեղ ունեցող տրանսպորտային միջոցներ	10-60%

Ինքնաթիռ	30%
Չբուսանավ	30%
Բենզին և նրա խարնուրդային կոմպոնետներ	35%
Խաղաքարտեր	40%
Ապակի և թղթեր	70%

Աղյուսակ 9. Ծառայությունների ակցիզային հարկման դրույքաչափերը Վիետնամում

Ծառայություններ	Հարկվող տոկոսադրույք
Պարահրապարակներ	40
Մերսման սրահ, կարտոկե	30
Խաղատներ, Էլեկտրոնային խաղեր	30
Չվարճանքի ծառայություններ	30
Գոլֆ	20
Վիճակախաղի բիզնես	15

Քենիա

Ակցիզային վճարը գանձվում է տեղական արտադրությունից կամ որոշակի ապրանքների եւ ծառայությունների ներմուծումից: Ենթաակցիզային ապրանքները ներառում են շալցված ջուր, ոչ ալկոհոլային խմիչքներ, ծխախոտ, ալկոհոլ, վառելիք եւ ավտոմեքենաներ: Ենթաակցիզային ծառայությունները ներառում են հեռախոսային կապի եւ տվյալների փոխանցման ծառայություններ ինտերնետի միջոցով, դրամական փոխանցումների ծառայությունների համար գանձվող վճարները եւ ֆինանսական հաստատությունների կողմից գանձվող այլ վճարները:

2019-ի ֆինանսների մասին օրենքի (The Finance Act) համաձայն, 2015 - ի ակցիզների մասին օրենքում փոփոխություններ են կատարվել, որոնք նախատեսում են բուքմեյքերական գրասենյակներում խաղադրույքի վրա դրված գումարի 20% - ոց ակցիզի ներդրում:

Բացի այդ, 2019 թվականի հուլիսին ակցիզային տուրքի 2017 թ. կանոնակարգերը (ակցիզային ապրանքների կառավարման համակարգ) փոփոխվել են՝ ակցիզային դրոշմանիշներով կցված պահանջվող ակցիզային ապրանքատեսակների շրջանակը մեծացնելու համար (ջրի համար մեկ դրոշմակնիքը KES 0.50-ով) ներառելու համար շալցված ջուր կամ նմանապես փաթեթավորված ջրեր և այլ ոչ ալկոհոլային խմիչքներ (ներառյալ մրգերի և բանջարեղենի հյութեր), բացի հանքային ջրից և գազավորված ջրից (ոչ ալկոհոլային խմիչքների և կոսմետիկայի համար մեկ դրոշմանիշի համար 0,60 KES):

Հարկային մարմինը հրապարակել է Հանրային ծանուցում՝ հարկ վճարողներին տեղեկացնելու մասին 2019 թվականի նոյեմբերի 13-ից Քենիայում արտադրված կամ ներմուծված արտադրանքի վրա ակցիզային դրոշմանիշներ կցելու պահանջի մասին: Մինչև վերոնշյալ հայտարարության օրը ներմուծված բոլոր ապրանքատեսակները շուկայում թույլատրվում են առանց ակցիզային դրոշմանիշների մինչև 2020 թ. հունվարի 31-ը:

2019 թվականի հուլիսին Գերագույն հանձնակատարը 5,15 տոկոսով բարձրացրեց ակցիզային հարկը հատուկ ակցիզային հարկով հարկվող բոլոր ապրանքների վրա: Դրանից բացի, 2019 թվականի նոյեմբերին ընդունված ընդհանուր ֆինասական օրենսգրքում նախատեսված է ակցիզային հարկի տոկոսադրույքների համընդհանուր աճ:

Ակցիզային տուրքի մասին օրենքում ներդրված փոփոխությունները ներառում են խթաններ էլեկտրական տրանսպորտային միջոցների գնորդների համար: 100% էլեկտրականությամբ աշխատող մեքենաների գնորդները վճարելու են միայն 10% ակցիզային վճար, ինչը 50 տոկոսով պակաս է հասարակ 1500 սմ³-ից քիչ ծավալ ունեցող ցիլինդրով մեքենաների համար նախատեսված 20 տոկոս ակցիզային հարկից:

Տեղի է ունեցել նաև որոշակի տեսակի տեղական արտադրության ապրանքների ենթաակցիզային կարգավիճակի վերացում: Նմանապես, 2019 թ. Ֆինանսների մասին օրենքի մեջ սահմանվել է 35% ակցիզային հարկ ներմուծված գազաբալոնների վրա: Մա պետք է զսպող գործիք լինի նման ապրանքների ներմուծման դեպքում և խթանի դրանց արտադրությունը տեղական մակարդակում: Տեղական արտադրությունը խթանելու համար ավելացել են նաև ներմուծվող ավտոմեքենաների ակցիզային հարկի դրույքաչափերը:

Միջինից բարձր եկամուտով երկրներ

Ալբանիա

Ալբանիայում ակցիզային հարկը ամբողջությամբ սպեցիֆիկ է, ինչը խոսում է գների նկատմամբ զգուշավոր վերաբերմունքի մասին, քանի որ սպեցիֆիկը պահպահում է ապրանքատեսակի համեմատաբար մատչելի գինը:

Սահմանված է սուրճի, էներգետիկների, ալկոհոլային խմիչքների, ծխախոտի, վառելիքի, միներալների, հրավառության, ռեզինե անվադողերի, ակկումուլյատորների, էլեկտրական շարժիչների, լամպերի վրա: [Ցանկից](#) կարելի է ենթադրել, որ ներառված են վնասակար և միջավայրը աղտոտող ապրանքատեսակները:

Արգենտինա

Այստեղ 1996 թ.-ից գործում է «Ներքին հարկերի մասին» օրենքը: Ակցիզային հարկմանն են ենթակա ծխախոտային արտադրանքը, ոգելից խմիչքները, փրփուրն գինիները, ոչ ալկոհոլային ըմպելիքները, էքստրակտներն ու կոնցենտրատները, դիզելային մեքենաներն ու շարժիչները, հեռախոսային կապի ծառայությունները, շքեղ առարկաները, նավերը, որոնք օգտագործվում են ժամանցի համար, ինքնաթիռները: Հարկը վճարում են տեղական արտադրողները, ներմուծողները: Հարկային հիմք է համարվում գինը, ի բացառություն ԱԱՀ-ի, գեղչերի և տոկոսների, իսկ ծխախոտի դեպքում՝ գինը, որով այն վաճառվում է սպառողին հանած ԱԱՀ-ն:

Ներմուծման դեպքում հարկային հիմքը այն գումարի 130%-ն է, որը ստացվում է հարկային հիմքի, մաքսային տուրքերի և այլ հարկի (բացի ԱԱՀ-ից) գումարման հետևանքով: Իսկ տեղական արտադրողները ազատվում են ակցիզային հարկից միայն ապրանքը արտահանելու դեպքում կամ եթե այն կազմում է միջազգային ավիատրանսպորտի աշխատակազմիի սեփականություն:

Նաև կա 7% ավելացված հարկ վաճառվող սիգարիլլաների տուփի վերջնական գնի (ԱԱՀ և ակցիզը հանած) վրա, որը նվազել է 14 %-ով և երկարացվել է մինչև 2022-ի վերջ, որից ստացված հասույթը նպատակաուղղված է լինելու սոցիալական, բժշկական, ագրարային ծրագրերի ֆինանսավորմանը:

Գոյություն ունի նաև «Ծխախոտի մասին» օրենք, որը վերահսկում է ամբողջ ծխախոտային գործունեությունը Հատուկ ծխախոտային ֆոնդի միջոցով, որը ֆինանսավորվում է 7 %-ով ամեն վաճառված տուփի համար: Միջոցները ուղղվում են ֆոնդի կարիքների համար, ինչպես նաև ծխախոտի որակի բարելավմանը և վնասակարության նվազեցմանը: Նաև գոյություն ունի հարկ հեղուկ վառելիքի և ածխաջրածնային գազի վրա : Հավելյալ հարկ ածխաջրածնային գազի վրա գանձվում է համապատասխան ֆոնդի համար:

Գոյություն ունի նաև հարկ ֆիլմերի, ներկայացումների և շոուների վրա՝ 10% տոմսերի համար, որը ներառված է տոմսի գնի մեջ, և այն վճարվում է դիտորդների կողմից և նույնչափ ցուցադրման համար ձեռքբերված ֆիլմերի դեպքում՝ վճարում է արենդատորը կամ ձեռքբերողը: 2017 թ.-ից դրույքաչափը վերոնշյալի համար 10-ից դարձել է 50 %- տեղական կինեմատոգրաֆի սուբսիդավորման համար:

Արգենտինայի ակցիզային հարկի դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 8-ում:

Բրազիլիա

Բրազիլիայում հիմնականում գործում է ակցիզային հարկման ավանդական մոդելը, սակայն որոշակի բացառություններ են տրվում այն ապրանքներին, որոնք համարվում են հիմնական անհրաժեշտություն երկրի տնտեսության համար: Սակագները սահմանվում են արտադրանքի սակագնային ծածկագրով (սովորաբար 5%-ից 15%, բայց որոշ դեպքերում տատանվում է ավելի քան 300%) և համապատասխան են յուրաքանչյուր ապրանքի էականությանը, ինչը, ընդհանուր առմամբ, նշանակում է, որ հիմնական արտադրանքները կներգրավեն հարկային ցածր դրույքաչափերում:

Էկվադոր

Հատուկ սպառման հարկը (ICE) հարկ է (մինչև 40%), որը վճարվում է այնպիսի ապրանքների վաճառքի վրա, ինչպիսիք են ծխախոտը, ալկոհոլային խմիչքները, օձանելիքները, տրանսպորտային միջոցները: Էկվադորը ներմուծվող և տեղական ալկոհոլային խմիչքների համար սահմանում է հատուկ սպառման հարկ 32 % չափով: Այնուամենայնիվ, հարկային բազան, որի վրա Էկվադորը գնահատում է ակցիզային հարկը, տարբեր է ներքին և ներմուծվող ալկոհոլային խմիչքների համար: Ներմուծված սպիրտային խմիչքների համար ակցիզը կիրառվում է էքս-մաքսային արժեքի վրա, որն այնուհետև նշվում է մինչև 25 տոկոս (օրինակ՝ հարկվող բազա = [c.i.f. արժեք + սակագին + ԱԱՀ] x 1.25): Ակցիզային հարկը սահմանվում է այս արժեքի հիման վրա: Ի հակադրություն, տեղական ալկոհոլի համար ակցիզի չափը սահմանվում է գործարանային գնի վրա, և 25 տոկոսանոց նշագրումը, չնայած օրենքով պահանջվում է, բայց սովորաբար չի կիրառվում (այսինքն՝ հարկային բազան = գործարանի գինը + ԱԱՀ) : Երկու դեպքում էլ, ակցիզային հարկը հիմնվում է կամայական արժեքների վրա, այլ ոչ թե իրական գործարքի արժեքների:

2008-ին Էկվադորը ավելացրեց իր Հատուկ սպառման հարկը մի շարք ապրանքների համար, հիմնականում՝ շքեղ ապրանքների: Ակցիզային հարկը ավելացել է հիմնականում այն ապրանքների համար, որոնք սովորաբար ներկրվում են, այլ ոչ թե արտադրվում են ներպետական պայմաններում, ինչպիսիք են օձանելիքները, տեսախաղերը, հրագները, ինքնաթիռները, ուղղաթիռները, նավերը և կաբելային հեռուստատեսության ծառայությունները: 2011 թ.-ին հարկային նոր փաթեթը բարձրացրեց ակցիզային տոկոսադրույքը ալկոհոլի համար 40% -ից մինչև

75%, ինչպես նաև ավելացրեց հատուկ հարկ՝ երեք տարվա ընթացքում փուլ առ փուլ, ավտոհոլի յուրաքանչյուր լիտրի համար 6.20 ԱՄՆ դոլարի չափով: Ելնելով ավտոհոլի և գարեջրի սպառողական գների ինդեքսից, 2014 թվականի դեկտեմբերի 24-ի դրությամբ 1109 բանաձևով կրկին ավելացվեց մեկ լիտրի համար հարկային հարկը՝ հասնելով 7,10 դոլարի՝ ավտոհոլի համարժեք յուրաքանչյուր լիտրի համար: Ծխախոտի համար ակցիզային հարկը կազմում է գնի 22,06%:

Թուրքիա³⁴

Թուրքիայի ակցիզային հարկի եկամուտները ամենաբարձրներից են Եվրոպայում. 2018 թ. դրությամբ ակցիզային եկամուտները կազմել են ընդհանուր եկամուտների 14,9 տոկոսը, սիկ 2017 թ.՝ 16,8:

Գոյություն ունեն արտադրանքի չորս հիմնական խմբեր, որոնք ենթակա են հատուկ սպառման հարկի տարբեր դրույքաչափերով հարկման.

- Նավթային արտադրանքներ, բնական գազ, քսայուղեր, լուծիչներ
- Մեքենաներ և այլ տրանսպորտային միջոցներ, մոտոցիկլետներ, ինքնաթիռներ, ուղղաթիռներ, զրոսանավեր
- Ծխախոտ և ծխախոտային ապրանքներ, ավտոհոլային խմիչքներ.
- Շքեղ ապրանքներ.

Շքեղ և հատուկ օգտագործման ապրանքներ

Ցուցակը բաղկացած է այնպիսի ապրանքներից, ինչպիսիք են խավիար, կոսմետիկա, մորթի, կենցաղային տեխնիկա, բջջային հեռախոս, հեռուստատեսություն, ֆոտոխցիկ, ձայնային և պատկերային ձայնագրիչներ, զենք և այլն:

Ծխախոտ

Աղյուսակ 10. Ծխախոտի ակցիզային հարկում Թուրքիայում

Անուն	Դրույք %	Մինիմալ ֆիքսված հարկային դրույք TL	Ֆիքսված հարկային դրույք TL⁵
Միգարներ և սիգարիլլաներ, նրանց փոխարինիչներ	80	0.3506	0.4686
Վերամշակված ծխախոտ	67	0,4569	0,4539
Նարգիլե	63	0,05	0,4539
Այլ արտադրանք, 500 գ	40	0,05	0,4539

³ [Özel Tüketim Vergisi Tutarları Ve Oranları](#)

⁴ [Vergi Mevzuatı](#)

⁵ 1 TL=0.15 US dollar

Ծխախոտի և ծխախոտի այլ ապրանքների համար հարկային բազան այս ապրանքների մանրածախ վաճառքի գինն է վերջնական հաճախորդներին, ներառյալ ԱԱՀ: Ծխախոտի և ծխախոտի արտադրանքի ներմուծման հարկային բազան նույնպես կլինի այս ապրանքների մանրածախ վաճառքի գինը:

Խմիչքներ

Աղյուսակ 11. Ալկոհոլի ակցիզային հարկում Թուրքիայում

Անուն	%	min TL
Բնական հյութեր, (բացառությամբ 100% բնականներից), ջուր, հանքային ջուր, կաթ	10	-
Հասարակ և մրգային գազավորված խմիչք (soda) Ոչ ալկոհոլային գարեջուր	10	-
Վոդա	35	-
Գարեջուր	63	1,9125
Իսադոլի գինիներ	0	9,4033
Փրփրուն գինիներ	0	63,5302
Վերմուտ և այլ բուրավետացված գինիներ ի բացառություն՝ 1. Առավելագույնը 18% ալկոհոլի պարունակությամբ խմիչք 2. 22 % և ավելի ալկոհոլի պարունակությամբ	0	95,8827 76,1419 261,2875
Այլ ֆերմենտացված խմիչքներ՝ սիդր, տանձի գինի, մեդրային գինի, սակե	0	9,4033
Դիստիլացված էթիլ սպիրտ, լիկյորներ, օղի	0	261,2875
2 լ և ավելի ծավալով տարաներ, 45,4 % և ավել ալկոհոլի պար.	0	261,2875

Միներալ արտադրանքներ

Ածուխն ու կոկար, և էլեկտրաէներգիան օրենքի շրջանակներում չեն հարկվում: Ցանկում նշված ապրանքների համար հարկվող իրադարձությունը տեղի չի ունենում ներմուծման պահին, այլ ապրանքների ներքին առաքման ժամանակ:

Բացառություն են կազմում՝

- Արտահանման բացառություն,
- Դիվանագիտական բացառություններ
- Էներգետիկ արտադրանքները, որոնք առաքվում են զինված ուժերին,
- Էներգետիկ արտադրանք, որն օգտագործվում է նավթի հետախուզման և արտադրական գործունեության համար,
- հասարակական հաստատություններին աղետների, վարակիչ հիվանդությունների և հանգամանքների առկայության դեպքում.
- Դիզելի հարկից ազատելը Թուրքիայից արտահանման համար թողարկվող տրանսպորտային միջոցների համար

2015-ին, ընդհանուր բյուջեի հարկային եկամուտների 25.98% -ը գալիս է ակցիզային հարկից և կազմում է 105.902.496.000 թուրքական լիրա:

Այլ ապրանքատեսակների ակցիզային հարկի դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 9,10,11-ում:

Իրանի Իսլամական Հանրապետություն

Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում ակցիզային հարկը ներառվում է ավելացված արժեքի հարկի (ԱԱՀ) օրենքի մեջ: Ըստ ԱԱՀ մասին օրենքի 16-րդ հոդվածի ենթակա հարկային դրույքին ավելացվում է սույն ակտի ենթակա ապրանքների և ծառայությունների վրա ակցիզային հարկման դրույքաչափը.

1. Բոլոր տեսակի ծխախոտների և ծխախոտային ապրանքների համար 3%
2. Բոլոր տեսակի բենզինի և ինքնաթիռի վառելիքների համար 10%
3. Կերոսինի և գազի համար` 10% և վառելիքի համար` 5%

Իրանի հարկային ազգային վարչությունը պարտավոր է յուրաքանչյուր ամիս հավաքված ակցիզները հանձնել քաղաքապետարաններին պատկանող հաշիվներին կամ Ֆոնդերի կենտրոնացման հաշվին:

Ավտոմեքենաների տեղափոխման հարկի դրույքաչափը, բացառությամբ ճանապարհաշինարարական մեքենաների, հանքարդյունաբերության, գյուղատնտեսության, բեռնափոխադրման, մոտոցիկլետով և շարժիչային տրանսպորտային միջոցների, անկախ արտադրված կամ ներմուծվածից, կազմում է ընկերության վաճառքի արժեքի 1%-ը կամ Մաքսային արժեքի և ներմուծման մաքսատուրքերի գումարի 1%-ը: Մարդատար մեքենայի արտադրական տարին լրանալուց մինչև 6 տարի յուրաքանչյուր տարվա համար հարկի համար հաշվարկման հիմքը տարեկան կտրվածքով կնվազի 10% -ով (առավելագույնը մինչև 60%):

Հատուկ ծառայությունների հարկերն ու ակցիզները հետևյալն են`

- ա) Իրանում ներքաղաքային ուղևորափոխադրումների համար ցամաքային (բացառությամբ երկաթուղային տրանսպորտային միջոցների), օդային կամ ծովային տրանսպորտային միջոցների, տոմսերի գնի 5% -ը:
- բ) Բոլոր տեսակի ավտոտրանսպորտային միջոցների տարեկան ակցիզը, որոնք արտադրվում են տեղում կամ ներմուծված են, հավասար է ընկերության վաճառքի արժեքի մեկ հազարերորդին (ազգային ապրանքների համար) և հավասար է մաքսային արժեքի և ներմուծման վճարների գումարի մեկ հազարերորդին (ներմուծվածի համար):

Տասից ավելի տարիք ունեցող ավտոմեքենաների համար (բացառությամբ CNG, CNP-ի վառելիքով աշխատող մեքենաների) ենթակա ակցիզները կավելանան տարեկան կտրվածքով 10% աճով` մինչև առավելագույնը 100% -ը:

Իրաք

Ալցիզային հարկերի վերաբերյալ Իրաքի հարկային օրենսդրությունը չունի ալցիզային հարկերի հարկային դրույթ: Սակայն կիրառվում է վաճառքի հարկ, ըստ որի՝ 300% վաճառքի հարկ է սահմանվում ալկոհոլի և տաբակի (ծխախոտի) վրա, 15%՝ ուղևորության տոմսերի, 15% ավտոմեքենաների և 20% բջջային լիցքավորման քարտերի և ինտերնետի վրա: Բացի այս շքեղ և առաջին կարգի ռեստորանների և հյուրանոցների ծառայությունների վրա, որոնք ենթակա են վաճառքի 10% հարկի:

Լիբանան

Ալցիզային հարկերը հիմնականում կիրառվում են Լիբանանում որոշ խմիչքների, ծխախոտի արտադրանքների, բենզինի և տրանսպորտային միջոցների վրա: Ալկոհոլային խմիչքներ՝ 55% -ից 100% և 100% որոշ շքեղ ապրանքների վրա: Ըստ Լիբանանի հարկային օրենսդրության հարկման առարկա են հանդիսանում նաև ոչ ալկոհոլային ըմպելիքները, խաղաքարտերը, գոազային հոլովակները (5%), ինչպես նաև հյուրանոցային և ռեստորանային ծառայությունները:

Կոլումբիա

Ֆրանչայզինգի ռեժիմով աշխատող ռեստորաններ և բարեր ենթակա են ավելացված արժեքի հարկման (ԱԱՀ): Հարկային բարեփոխումները, սակայն, ռեստորաններին և բարերին վեց ամիս ժամանակ են տալիս՝ ընտրելու համար ԱԱՀ կամ ընդհանուր ալցիզային հարկի ենթակա լինելը: Գինիների համար սահմանված է 20%, այլ ալկոհոլային խմիչքների համար՝ 25% (հարկերից առաջ վաճառքի գնով հաշվարկված), ծխախոտ՝ 55%; 48% զարեջրի, 20% -ը զարեջրի խառնուրդների համար, լիկյոր՝ 20% -ից 40% -ի սահմաններում: Բացի այդ, ալկոհոլային խմիչքները ենթակա են 5% ԱԱՀ-ի: Հարկերի դրույքաչափերը սահմանվում են օրենքով, չնայած հարկը հավաքվում է մարզային իշխանությունների կողմից:

Կոսովո

Կոսովոյի ալցիզային հարկման քաղաքականությունը հիմնականում ուղված է ալկոհոլային և ոչ ալկոհոլային խմիչքների, վառելիքի բոլոր տեսակների և ծխախոտային արտադրության հարկմանը (*Հավելված 12*):

Հյուսիսային Մակեդոնիայի Հանրապետություն

Հյուսիսային Մակեդոնիայի Հանրապետությունը կիրառում է ալցիզային հարկը հետևյալ ապրանքատեսակների վրա՝

1. Հանքային յուղեր
2. Ալկոհոլ և ալկոհոլային խմիչքներ

3. Ծխախոտ և ծխախոտային ապրանքներ

4. Թեթև մարդատար ավտոմեքենաներ

Այս չորս խոշոր խմբերը իրենց հերթին բաժանված են հստակ ապրանքատեսակների և հաշվարկման առանձին մեթոդների:

1. բենզին՝ կապարի պարունակությամբ, 0.013 գ / լ-ից բարձր և ինքնաթիռի բենզին = 216,89 դրամ / լիտր.

Չբնափոխած բենզին կապարի պարունակությամբ մինչև 0.013 գ / լ = 192,8 դրամ / լ .

2 . Գազի հարկը հետևյալն է՝

որպես շարժիչի վառելիք = 107,8 դրամ / լիտր

որպես ջեռուցման վառելիք = 27,88 դրամ / լ;

3. Հեղուկ նավթային գազ՝ հետևյալ կերպ.

որպես շարժիչի վառելիք = 43,56 դրամ / կգ

որպես ջեռուցման վառելիք = 43,56 դրամ / կգ;

4. Կերոսին՝

որպես շարժիչի վառելիք = 80,01 դրամ / կգ

որպես ջեռուցման վառելիք = 16,1 դրամ / կգ;

5 . Նավթակոքս = 752 դրամ / ԳՋ (գիգա Ջոուլ):

Ալկոհոլային խմիչքները, այդ թվում նաև ֆերմենտացված այլ ըմպելիքներ (օրինակ, խնձորօղի, փերի, մարգագետին, սակե), ֆերմենտացված ըմպելիքների և ոչ ալկոհոլային խմիչքների խառնուրդները ենթակա են ակցիզային հարկի կիրառման նաև կիսաֆաբրիկատ վիճակում: Գարեջրի ակցիզային հարկը պետք է լինի 35,56 դրամ / ալկոհոլի աստիճանի կամ 14,7 դրամ մեկ լիտրի / արդյունահանման աստիճանի համար: Փրփրուն գինու վրա տուրքի հարկը կազմում է 0 դրամ մեկ լիտրի համար: Գինու ակցիզային հարկը պետք է լինի 0 դրամ / լիտր: Այլ գազավորված ըմպելիքների ակցիզային հարկը պետք է լինի 0 դրամ / լիտր: Կիսաֆաբրիկատների վրա ակցիզային հարկը պետք է լինի 3022,6 դրամ մեկ լիտր մաքուր ալկոհոլի համար: Էթիլային ալկոհոլի ակցիզային հարկը պետք է լինի 3022,6 դրամ մեկ լիտր մաքուր ալկոհոլի համար, չափվում է 20 ° C ջերմաստիճանով:

Ակցիզային հարկերի Մակեդոնիայի օրենքը նաև սահմանում է այն դեպքերը և այն արտադրողներին, որոնց հանդեպ կիրառում են հատուկ պայմաններով ակցիզային հարկը: Ըստ օրենքի գարեջրի փոքր անկախ արտադրող է համարվում

այն անձը, որը արտադրում է գարեջուր՝ որպես իր գրանցված գործունեության մի մաս և բավարարում է հետևյալ պայմանները՝

1) ունի տարեկան արտադրություն, որը չի գերազանցում 150,000 լիտրը;

2) իրավաբանորեն և տնտեսապես անկախ է գարեջրի ցանկացած այլ արտադրողից;

3) դրա արտադրական և գործառնական օբյեկտները տեխնոլոգիական առումով կապված չեն մեկ այլ անձի արտադրության և գործառնական օբյեկտների հետ, որն իր գրանցված գործունեության շրջանակներում գարեջուր է արտադրել;

4) չի արտադրում գարեջուր լիցենզիայով:

Եվ այս արտադրողի համար, որի արտադրանքը վաճառվում է Մակեդոնիայի Հանրապետության տարածքում, վճարվում է հետևյալ խմբերի համաձայն՝ կախված գարեջրի տարեկան արտադրությունից՝

1) գարեջրի տարեկան արտադրության համար, որը չի գերազանցում 50,000 լիտրը, վճարում է նախատեսված ակցիզային տուրքի 50% -ի չափով;

2) գարեջրի տարեկան արտադրության համար, որը գերազանցում է 50,000-ը, բայց չի գերազանցում 75,000 լիտրը, վճարում է ակցիզային տուրքի 60% -ի չափով;

3) գարեջրի տարեկան արտադրության համար, որը գերազանցում է 75,000-ը, բայց չի գերազանցում 100,000 լիտրը, վճարում է ակցիզային տուրքի 70% -ի չափով;

4) գարեջրի տարեկան արտադրության համար, որը գերազանցում է 100,000-ը, բայց ոչ ավելի, քան 150,000 լիտր, վճարում է ակցիզացված տուրքի 80% -ի չափով:

Ակցիզային տուրքը հաշվարկվում է արտադրված ամսական գարեջրի հիման վրա: Գարեջրի արտադրության ընդհանուր խմբից մի խմբից մյուսը տեղափոխվելու դեպքում ակցիզային հարկը հաշվարկվում է արդեն արտադրված քանակությունների և որոնց համար վճարվել է ցածր ակցիզային հարկ, վճարվում է ակցիզային տուրքի տարբերությունը: Եթե օրացուցային տարվա ընթացքում գարեջրի փոքր անկախ արտադրողը արտադրում է գարեջրի քանակություն, որը գերազանցում է վերը նշված կետերից մեկի նշված քանակությունը, ապա 15 օրվա ընթացքում պարտավոր է տեղեկացնել նոր իրավիճակի համար մաքսային վարչություն և պահանջել փոփոխություններ ակցիզային արտոնագրում:

Ուղևորատար ավտոմեքենաների ակցիզային հարկի հաշվարկման հիմքը պետք է լինի վաճառքի գինը, որի մեջ ներառվում է ավելացված արժեքի հարկը կամ, եթե ավտոմեքենան նեւնուծվել է, ապա մաքսային կարգի համաձայն որոշված մաքսային արժեքն ավելացվում է մաքսատուրքի գումարի վրա: Ուղևորատար ավտոմեքենաների ակցիզի դրույքաչափերը հետևյալն են՝

Աղյուսակ 12. Ավտոմեքենաների ակցիզային հարկում Հյուսիսային Մակեդոնիայում

Ավտոմեքենայի արժեքը (EUR)		Ակցիզային հարկ
Սկսած	Մինչև	
0	3000	0,00%
3000	4000	0,050%
4000	5000	1%
5000	6000	1,5%
6000	8500	2%
8500	12000	3%
12000	14000	4%
14000	16000	6%
16000	18000	9%
18000	22000	11,5%
22000	25000	13,5%
25000	30000	15,5%
30000		18%

Մակեդոնիայի օրենքի մարդատար մեքենաները ազատվում են ակցիզային հարկից իրենց ներմուծման պահից եթե՝

1. դրանք նախատեսված են Մակեդոնիայի Հանրապետության և օտարերկրյա միջև դոնորական համաձայնագրի հիման վրա ստացված

Ֆինանսական միջոցներով ֆինանսավորվող ծրագրի իրականացման համար:

2. դրանք նախատեսված են ապակենտրոնացված կառավարման ներքո իրականացվող «Նախարարնդունման օժանդակության գործիք»-ում (IPA) ֆինանսավորվող նախագծերի իրականացման համար:
3. դրանք ստացվան են որպես նվեր օտարերկրյա դոնորից, և նախատեսված են պետական գերատեսչությունների, մունիցիպալիտետների, Սկոպյեի քաղաքապետարանի և հանրային հաստատությունների համար:
4. դրանք հիբրիդային շահագործման ուղևորատար տրանսպորտային միջոցներ են (բենզինային շարժիչի և էլեկտրաշարժիչի համատեղում):

Հորդանան

Ակցիզային հարկը վաճառքի հատուկ հարկ է, որը սահմանվում է որոշակի ապրանքների և ծառայությունների վրա, ներառյալ ցեմենտի, ծխախոտի արտադրանքները, գինիները, սպիրտը, մեքենաները, գարեջուրը, վառելիքը և քսուկները: Ընդհանուր առմամբ Հորդանանը կիրառում է հարկման քաղաքականության ավանդական մոդելը:

Մալայզիա

Հետևյալ ապրանքատեսակները ենթակա են ակցիզային հարկի՝

1. [Շաքարային խմիչքներ / շաքարով քաղցր ըմպելիք`](#)

Մրգահյութերը կամ բանջարեղենային հյութերը, որոնք պարունակում են լրացուցիչ շաքար կամ պարունակում են այլ քաղցրացուցիչներ:

> 12 գրամ / 100 մլ 0.40 մալասիական ռինգգիտ / լիտր

2. Խմիչքներ, ոչ ակոհոլային խմիչքներ

> 5 գրամ / 100 մլ RM 0.40 / լիտր

3. Կենդանիների կաթի վրա հիմնված ըմպելիքներ

> 7 գրամ / 100 մլ RM 0.40 / լիտր

4. [Մարդատար տրանսպորտային միջոցներ](#)

5. Ալկոհոլային խմիչք

6. Ծխախոտ

7. Mahjong սալիկներ

8. Իսադաթթեր

Արտահանվող ապրանքները չեն հարկվում ակցիզային հարկով: 2017-ին ակցիզը կազմել է ընդհանուր հարկային մուտքերի 5,5%

Մեքսիկա

Ակցիզային հարկ է համարվում բենզինի , սպիրտի, գարեջրի եւ ծխախոտային արտադրատեսակների արտադրության եւ վաճառքի կամ ներմուծման համար վճարվող հարկը, որոնք առաջնային անհրաժեշտության չեն: Հաշվի առնելով, որ ակցիզով հարկվող ապրանքների շարքում, միակը, որը կարող է համարվել առաջնային անհրաժեշտության, բենզինն է, կառավարությունը

սովորաբար կիրառում է այս ապրանքի համար սեզոնային հարկային արտոնություններ, այսինքն՝ տնտեսական աջակցություն, որով ձգտում է կրճատել սպառողական հարկի վերջնական վճարումը:

Աղյուսակ 13. Ակցիզային հարկի դրույքաչափեր Մեքսիկայում

Ապրանքատեսակի անվանումը	Հարկվող դրույքը
Բարձր կալորիականությամբ ոչ պարենային ապրանքներ, ինչպիսիք են կոնֆետները, շոկոլադը, նախուտեստները եւ թխվածքաբլիթները	1,0 %
Ոչ հիմնական, բարձր կալորիականությամբ սնունդ	3,0 %
Ոչ հիմնական արտադրանքը ավելի քան 275 կալորիաներով	8%
Ալկոհոլային խմիչքներ, բացի գարեջրից	10,0 %
Ալկոհոլային խմիչքներ	21,0 %
Բուրավետ խմիչքներ	4,0 %
Գարեջուր	10,0 %
Թունաքիմիկատներ	1,0 %
Միզարներ եւ ծխախոտ, ձեռքի աշխատանք	23,0 %
Ծխախոտ	120 %

Աղյուսակ 14. Ալկոհոլային խմիչքների ակցիզային հարկում Մեքսիկայում

Ալկոհոլային խմիչքներ	Դրույք
Մինչև 14 աստիճան ամրությամբ	26,5%
14ից 20 աստիճան ամրությամբ	30%
Ավելի քան 20 աստիճան ամրությամբ	53%
Սպիրտ	50%

Աղյուսակ 15. Ծխախոտային արտադրանքի ակցիզային հարկում Մեքսիկայում

Ծխախոտային արտադրանք	Հարկվող դրույքը
Միզարներ	160 %
Ծխախոտ և այլ ստիլիզացված ծխախոտ	160 %
Միզարներ և այլ ծխախոտներ, որոնք պատրաստված են ամբողջությամբ ձեռքով	30,4%

Բացի այդ, ամեն վաճառված կամ ներկրված ծխախոտի համար գանձվում է 10,47 դրամ (0,4944 պետ) վճար: Միզարը համարվում է 0,75 գրամ ծխախոտի համարժեք:

Աղյուսակ 16. Վառելիքի ակցիզային հարկում Մեքսիկայում

Բենզին	Հարկվող դրույքը/լիտր
91-ից պակաս օկտանա (Մագնա)	4,95 \$
Հավասար կամ ավելի բարձր է, քան 91 օկտանա (պրեմիում)	4,18 \$
Դիզել	5,44 \$

Աղյուսակ 17. Ոչ ակտիոնային ընկերությունների հարկում Մեքսիկայում

Ընկերություն	Հարկվող դրույքը
Էներգետիկ ընկերություններ, ինչպես նաև խտանյութեր, Փոշիներ և օշարակներ դրանց պատրաստման համար	25%
Անուշաբույր ընկերություններ, ինչպես նաև խտանյութեր, Փոշիներ, օշարակներ, էսենցիաներ և էքստրակտներ, որոնք օգտագործվում են դրանք պատրաստելու համար	1,2616 \$ ամեն լիտր խմիչքի համար

Աղյուսակ 18. Թունաքիմիկատների հարկում

Թունաքիմիկատներ	Հարկվող դրույքը
1 և 2 կատեգորիաներ	9%
3 կատեգորիա	7%
4 կատեգորիա	6%

Նամիբիա

Նամիբիայում մեծ մասամբ կիրառվում սպեցիֆիկ ակցիզային հարկ՝

- Ծխախոտ. NAD 8.33 / 10 ծխախոտ:
- Գարեջուր՝ NAD 102.07 / լիտր բացարձակ ակոհոլ :
- Ոգելից խմիչքներ (վիսկի, ռոմ, կոնյակ, ջին, օղի և այլն). NAD 204.15 / լիտր:
- Բենզին՝ 3.909 ցենտ / լիտր:
- Դիզել և բիոդիզել՝ 3.817 ցենտ / լիտր:
- Լուսավորող կերոսին (պարաֆին)՝ 3.817 ցենտ / լիտր: կամ 0,9 ՆԱԳ/լիտր

Աղվալորային հարկը գանձվում է հետևյալ ապրանքատեսակներից՝

Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ. $([0.00003 \times A] - 0.75)\%$, առավելագույնը 25%, որտեղ 'A' - ը առաջարկված մանրածախ գին է ՝բացառությամբ ԱԱՀ:

Օձանելիք՝ 7%

Շրի Լանկա

Այստեղ ակցիզային հարկը մեծ թափ է առել 2015 թվականից, հատկապես անել են թմրանյութերի, ակոհոլի, նավթամթերքների և ավտոտրանսպորտային միջոցների հարկումները: Սակայն գնալով այն ձեռք է բերել բյուջե լցնելու բնութագիր, և այդ մասին փաստում է հատուկ ապրանքների ցուցակը, որոնք որ հարկվում են ակցիզային հարկով: Հարկվում են՝ սիգարետի երկարությունը, մթերքի բազում տեսաներ, տրանսպորտային միջոցները, նավթամթերքը , շաքարեղենը, աղը

և այլ շատ ապրանքատեսակներ, բացի այդ գոյություն ունի Entertainment tax. 2017 թվականի հուլիսի 1-ից Ապրանքների և ծառայությունների հարկի (GST) գործարկումից հետո, օրինակ, կինոյի տոմսերի վրա գվարճանքի հարկը, որը կարժենա 100 ռուբլի կամ պակաս, կլինի 18%: 100 և ավելի Rs արժեցող տոմսերի դեպքում դրույքաչափը սահմանվում է 28% -ով: GST- ից առաջ կինոտոմսի գինը հիմնված էր պետական կառավարությունների կողմից գանձվող գվարճանքի հարկի վրա: Նահանգներում գվարճանքի հարկը տատանվում է գրոյից մինչև 110%: Նաև գոյություն ունի [սուրճ](#) բուքմեյկերական ընկերությունների և խաղատների համար:

Ակցիզային հարկի չափաբաժինը 2015 թվականին կազմում էր եկամտերի 37 %-ը, իսկ 2018 թվականին՝ 28.4%, միաժամանակ ԱԱՀ-ն կազմում է 28%: Հարկ է նշել, որ ԱԱՀ-ով չեն եհարկվում արտահանմանը ենթակա ապրանքները, իսկ ընդհանրապես այն կազմում է 15%: Հատուկ հարկմանը ենթակա ապրանքատեսակի [ցուցակը](#):

Չինաստան

Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետություն ակցիզային հարկի քաղաքականությունը կիրառվում է ապրանքատեսակների բավականին նեղ շրջանակի վրա՝ հիմնականում շքեղության կամ շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կարգավիճակ ունեցող առարկաների վրա:

Ակցիզային հարկման դրույքաչափերն ու հարկման օբյեկտները ներկայացված են ստորև բերված հավելվածում (*Հավելված 13*):

Պերու

Ակցիզային հարկը կիրառվում է հետևյալ ապրանքների ներմուծման, արտադրության և առաջնային ձեռքբերման վրա.

- նավթ, գազ և դրանց ածանցյալներ
- մեքենաներ և այլ տրանսպորտային միջոցներ
- ծխախոտ և հատուկ ըմպելիքներ
- շքեղ առարկաներ

Այս հարկը գանձվում է շքեղ ապրանքների և այլ ապրանքների, ինչպիսիք են գարեջուրը, սիգարը, ծխախոտը, սպիրտը, ոգելից խմիչքը, վառելիքը և այլն: ISC սակագները տատանվում են 10% -ից մինչև 300% ներմուծման կամ վաճառքի արժեքից, կախված համապատասխան ապրանքներից: Այնուամենայնիվ, որոշ ապրանքներ, ինչպիսիք վառելիքը, հաշվարկվում են հատուկ հիմունքներով՝ կախված վաճառված կամ ներմուծվող ապրանքների քանակից: 2018 թվականի սեպտեմբերից խաղերը և խաղադրույքները, ինչպիսիք են մոլախաղերը, ավտոմատ խաղադրույքները, վիճակախաղերը, և ձիասպորտի մրցումները, ենթակա են ակցիզային հարկի: 2018 թվականի մայիսից վերոհիշյալ ապրանքների նկատմամբ հարկային դրույքաչափն աճել է՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ դրա արտադրությունն ամենամեծ բացասական ազդեցությունն է ունենում առողջության և շրջակա միջավայրի վրա: Օրինակ՝ 20% և ավելի ավոտոյ պարունակող խմիչքները

ունեն 40% հարկում: Բացի այդ, քաղցր ըմպելիքները, ինչպիսիք են գազավորված ըմպելիքները, 6 գրամ և ավելի 100 միլիլիտրի հաշվարկով, ենթակա են 25% տոկոսադրույքով հակման: Ծխախոտի ակցիզային հարկը կազմում է 33,75%: Պերուում որպես շքեղ ապրանք դասակարգված ապրանքները կարող են հարկվել 118% -ով: Ընդհանուր հարկերի մեջ ակցիզային հարկերի հավաքագրումը կազմում է 5% (2016);

Սերքիա

Ակցիզային հարկերը գանձվում են հետևյալ ապրանքների արտադրողների և ներմուծողների վրա.

- Նավթամթերք:
- Ծխախոտային արտադրանք:
- Ալկոհոլային խմիչքներ:
- Սուրճ (կանաչ, ադացած և սուրճի քաղվածքներ):
- Կենսաբանական հեղուկներ և բիովառելիք:
- Վառելիք՝ էլեկտրոնային ծխախոտը լիցքավորելու համար:
- Էլեկտրաէներգիա՝ վերջնական սպառման համար:

Սերքական արժույթով նշված ակցիզները ճշգրտվում են կիսամյակային հիմունքներով՝ վիճակագրության համար պատասխանատու պետական գործակալությունների կողմից հայտարարված սպառողական գների ինդեքսի փոփոխություններին համապատասխան: Նավթամթերքի համար կառավարությունը կարող է տարվա ընթացքում փոխել հատուկ ակցիզային հարկերը՝ շուկայում անմշակ նավթի գնի փոփոխություններին համապատասխան:

Վենեսուելա

Վենեսուելայի ակցիզային հարկից ստացված եկամուտները 2016-17 թթ. ավելացել են մոտ 6,7 անգամ: Ըստ OECD բազայի, նավթամթերքից եկամուտները դադարել են 2010 թվից, իսկ 2017-ին Ալկոհոլից եկամուտները աճել են 9 անգամ, իսկ ծխախոտից՝ 5,5 անգամ: Հարկման տեսակը ադվալորային է: Առանձին օրենք է սահմանված մոլախաղերի, խաղատների, ավտոմատների համար:

Այսպես 2008-ից 2016 թվականի դրությամբ ծխախոտի գինը բարձրացել է 3,6 անգամ կազմելով 22,12 դոլլար, իսկ հարկը կազմում է գնի 73.04%: Որոշ պերճանքի ապրանքների, ներառյալ տրանսպորտային միջոցների և զարդերի, հարկվում են 15% դրույքաչափով:

Բարձր եկամուտով երկրներ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ

Ընդհանուր առմամբ, ակցիզային հարկերը կազմում են բոլոր դաշնային մուտքերի 10 տոկոսից պակասը: Բոլոր 50 նահանգները և տեղական շատ քաղաքապետարաններ գանձում են տարբեր տեսակի ակցիզային հարկեր: Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ակցիզային հարկերը տարածվում են անհամաչափ, ցածր եկամտային հարկ վճարողների կողմից՝ դրանք դարձնելով ԱՄՆ հարկային համակարգի ամենասանկախ բաղադրիչներից մեկը:

Մինչ օրս ինը նահանգներ (Այսակա, Կալիֆոռնիա, Կոլորադո, Մեյն, Մասաչուսեթս, Նևադա, Օրեգոն, Վերմոնտ և Վաշինգտոն) և Կոլումբիայի շրջանն օրինականացրել են մարիխուանան, բայց վերջիններից միայն յոթն ունեն օրինական շուկաներ:

Աղյուսակ 19. Մարիխուանայի ակցիզային դրույքաչափերը ըստ նահանգների

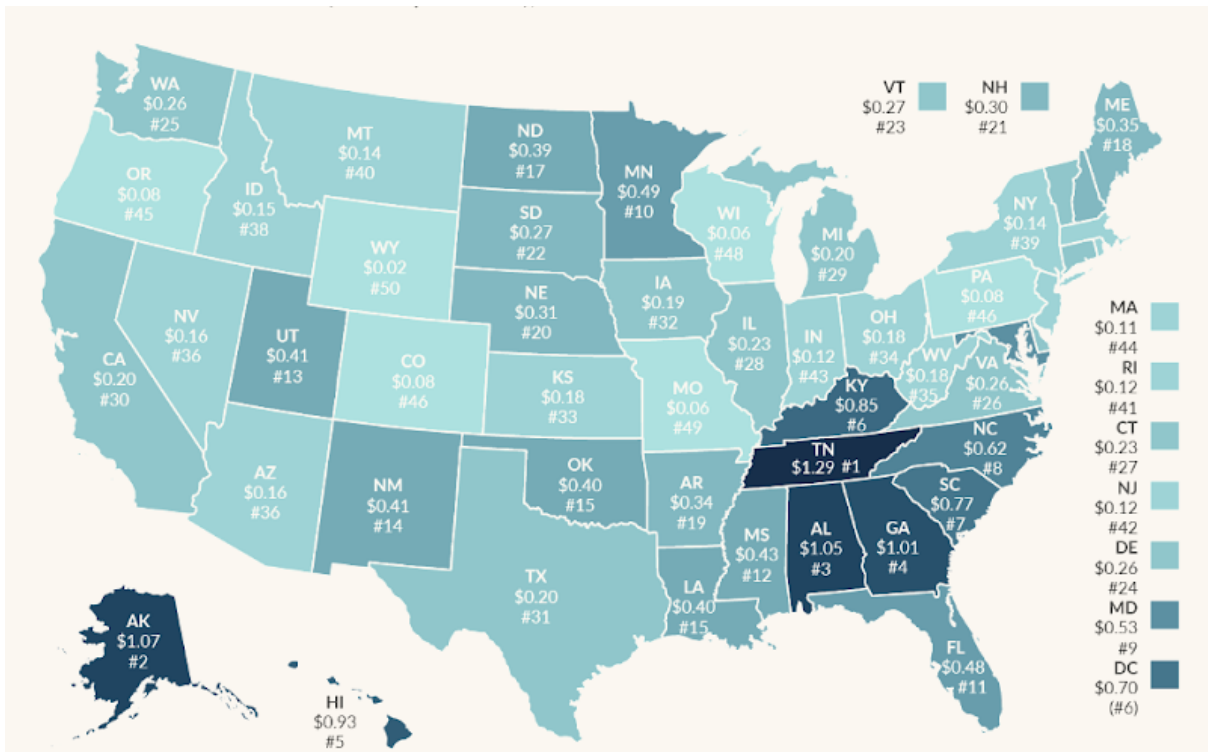
Նահանգ	Ակցիզային դրույքաչափ
Կալիֆոռնիա	15%
Օրեգոն	17%
Նեվադա	15%
Վաշինգտոն նահանգ	37%
Այսակա	\$50/oz
Կոլորադո	15%
Մասաչուսեթս	10,75%

Վաշինգտոն նահանգում ամենաբարձր հակային դրույքաչափերն են ակոհոլային խմիչքների հարման հարցում՝ 32,52 դոլար մեկ գալոնի դիմաց, որին հաջորդում են Օրեգոնը (22,75 դոլար), Վիրջինիան (19,93 դոլար), Ալաբամա (18,27 դոլար) և Յուտան (15,38 դոլար): Գարեջրագործների միության համաձայն՝ «Հարկերը գարեջրի միակ ամենաթանկ բաղադրիչն են, որն ավելի շատ արժե, քան աշխատուժի և հումքի համադրությունը»: Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ

գարեջրի մանրաձախ գնի մոտ 40 տոկոսը ուղղված է բոլոր գործող հարկերը ծածկելուն: Գարեջրի դաշնային ակցիզային հարկից բացի (որը տաստանվում է 0,11 դոլարից մինչև 0,58 դոլար մեկ գալոնի համար, որը հիմնված է արտադրության, գտնվելու վայրի և քանակի վրա), բոլոր հիսուն նահանգները և Կոլումբիայի շրջանն կիրառում են նաև տեղային հարկեր: Որոշ նահանգներ կիրառում են ավելի բարձր ակոհոլային խմիչքների վաճառքի հարկի դրույքաչափեր (որոնք վերաբերում են գարեջուրին, գինին և ոգին) վաճառքի ընդհանուր հարկի դրույքաչափի փոխարեն: Օրինակ՝ Մինեսոտայում գարեջրի մանրաձախ վաճառողներին հարկվում է 0,15 դոլար մեկ գալոնի դիմաց, իսկ այնուհետև վաճառքի կետում կիրառվում է ակոհոլի հատուկ վաճառքի հարկ՝ 9 տոկոսով (փոխարենը՝ պետության կողմից կազմված 6.875 տոկոս ընդհանուր վաճառքի հարկի դրույքաչափով):

Ստորև բերված քարտեզը ցույց է տալիս գարեջրի ակցիզային հարկի պետական դրույքաչափը բոլոր հիսուն նահանգներում և Կոլումբիայի շրջանում: Այն նահանգներից, որոնք մեծաձախ արժեքը հարկում են, Մինեսոտան ամենաբարձրն է (95 տոկոս), որին հաջորդում է Կալիֆոռնիան (65.08 տոկոս): Չիկագոն զանձում է ամենաբարձր մեկ միավորի հարկը (0,80 դոլար) գումարած մեկ միլիլիտր փոխարժեքով (0,55 դոլար): Լուիզիանան, Հյուսիսային Կարոլինան, Կանզասը և Դելավեր նահանգում ունեն ամենացածր մեկ միլիլիտր փոխարժեքով (0,05 դոլար):

Պատկեր 1. Գարեջրի ակցիզային հարկի չափը՝ յուրաքանչյուր գալոնի դիմաց

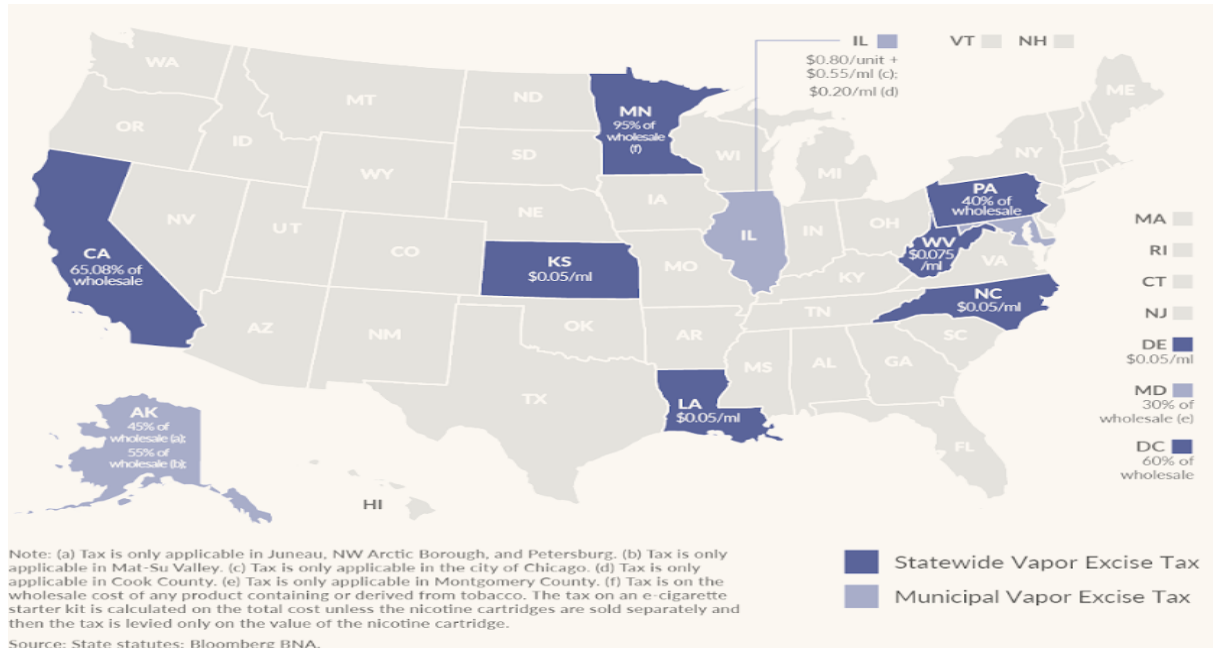
Յուրաքանչյուր նահանգի ծխախոտի հարկը զանձվում է ի հավելումն դաշնային հարկի, որը կազմում է 1,0066 ԱՄՆ դոլար 20 ծխախոտից: Կոնեկտիկուտը և Նյու Յորքը կիսում են ամենաբարձր հարկային դրույքը

յուրաքանչյուր փաթեթի համար 4,35 ԱՄՆ դոլար, որն անցնում է Ռոդ-Այլենդի (4,25 դոլար), Մասաչուսեթսի (3,51 դոլար) և Հավայան կղզիների (3,20 դոլար) արժեքով: Ընդհակառակը, Միսուրիում ամենացածր ցուցանիշն ունի մեկ տուփի դիմաց 17 ցենտ, որին հաջորդում են Վիրջինիան (0,30 դոլար), Վրաստանը (0,37 դոլար) և Հյուսիսային Դակոտան (0,44 դոլար): Նահանգներիի շրջանում հարկերի միջին դրույքաչափը կազմում է 1,70 դոլար յուրաքանչյուր փաթեթի համար: Միջին հաշվով, 2016 թ.-ի դրությամբ ծխախոտի վրա դաշնային և պետական ակցիզային հարկերը կազմում են մանրածախ գնի 44.3% -ը: Ֆիլադելֆիա քաղաքում յուրաքանչյուր տուփի դիմաց հավաքվում է լրացուցիչ \$ 2,00: Նյու Յորք քաղաքը (1,50 դոլար) և Չիկագոն (1,18 դոլար) նույնպես ավելացնում են տեղական հարկեր: Նահանգների և քաղաքների միջև տոկոսադրույքների լայն անհամաչափությունը նշանակալի գործոն է ծխախոտի մաքսանենգության աճի համար՝ ամբողջ երկրում: Առաջացել են սև շուկաներ, մասնավորապես բարձր հարկային նահանգներում, որոնք սահմանակից են այն նահանգներին, որոնք սահմանում են ծխախոտի ցածր հարկեր: 2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ին, ծխախոտի պետական ակցիզային հարկը Միսուրիում մեկ տուփի համար կազմում է 0,170 դոլար, իսկ Կոնեկտիկուտում և Նյու Յորքում մեկ փաթեթի համար կազմում է 4,350 դոլար: Դաշնային հարկը մնում է \$ 1,010 մեկ տուփի համար: Հինգ նահանգներ (Չեորջիա, Միսուրի, Հյուսիսային Կարոլինա, Հյուսիսային Դակոտա և Վիրջինիա) ծխախոտի վրա ակցիզային հարկ ունեն, որը յուրաքանչյուր տուփի համար պակաս է 0,5 դոլարից: Ինը նահանգներ (Ալաբամա, Կոլորադո, Այդահո, Ինդիանա, Միսսիսիպի, Նեբրասկա, Հարավային Կարոլինա, Ռենեսսի և Ուայոմինգ) ծխախոտի վրա ակցիզային հարկ ունեն յուրաքանչյուր տուփի համար \$ 0.500-ից մինչև \$ 0.999: Ինը նահանգներ (Արկանզաս, Ֆլորիդա, Այովա, Կանզաս, Կենտուկի, Լուիզիանա, Օրեգոն, Տեխաս և Արևմտյան Վիրջինիա), Մարշալյան կղզիներ և ԱՄՆ Վիրջինյան կղզիներ ունեն յուրաքանչյուր տուփի համար ծխախոտի ակցիզային հարկեր ` 1,000 դոլարից մինչև 1,499 դոլար: Վեց նահանգներ (Մոնտանա, Նևադա, Նյու Հեմփշիր, Օհայո, Հարավային Դակոտա և Յուտա) ունեն մեկ տուփի դիմաց ծխախոտի ակցիզային հարկեր ` 1,500-ից մինչև 1,999 դոլար: Տասներեք նահանգներ (Այասկա, Արիզոնա, Կալիֆորնիա, Դելավեր, Իլինոյս, Մեյն, Մերիլենդ, Միչիգան, Նյու Jerseyերսի, Նյու Մեքսիկո, Օկլահոմա, Փենսիլվանիա և Վիսկոնսին) ունեն մեկ տուփի դիմաց ծխախոտի ակցիզային հարկ ` 2.000 դոլարից մինչև 2.999 դոլար: Հինգ նահանգներ (Հավայան կղզիներ, Մասաչուսեթս, Մինեսոտա, Վերմոնտ և Վաշինգտոն) և Հյուսիսային Մարիանյան կղզիներ ունեն մեկ տուփի դիմաց ծխախոտի ակցիզային հարկ ` 3,00 – ից մինչև 3,999 դոլար: Երեք նահանգներ (Կոնեկտիկուտ, Նյու Յորք և Ռոդ-Այլենդ), Կոլումբիայի շրջան և Գուամ ունեն ծխախոտի ակցիզային հարկ ` 4.000 դոլար կամ ավելի: Պալաուն և Պուերտո Ռիկոն ունեն ծխախոտի ակցիզային հարկ ` 5.000 դոլար կամ ավելի: իսկ ամերիկյան Սամոայում ծխախոտի ակցիզային հարկը կազմում է 6.000 դոլար:

Ներկայումս Էլեկտրոնային ծխախոտի արտադրանքի վրա չկա դաշնային ակցիզային հարկ, բայց որոշ նահանգներ ընդունել են տեղական հարկերը՝ տարբեր սանդղակավորմամբ: Չիկագոն գանձում է ամենաբարձր մեկ միավորի հարկը (0,80

դրլար) գումարած մեկ միլիլիտր փոխարժեքով (0,55 դրլար): Լուիզիանան, Հյուսիսային Կարոլինան, Կանզասը և Դելավերը ունեն ամենացածրը մեկ միլիլիտր փոխարժեքով (\$ 0,05):

Պատկեր 2. Էլեկտրոնային ծխախոտի ակցիզային հարկը ըստ նահանգների[2]

2018 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ Միացյալ Նահանգներում էներգիայի օգտագործման հիմնական դաշնային հարկերը հետևյալն են՝

1. Մայրուղուների համար վառելիքի հարկը (HMFT) տարածվում է շարժիչային վառելիքների վրա: HMFT- ը սահմանվում է 0,83 դրլար մեկ գալոնի վրա բենզինի, բիոգազոլինի (էթանոլ), CNG և LPG- ի համար, իսկ 0,343 ԱՄՆ դրլարի փոխարժեքով (չմշակված) դիզելային, բիոդիզելային և (չհիմնավորված) կերոսինի վրա.

2. Ընդհանուր ավիացիոն վառելիքի հարկը (GAFT) կիրառվում է ոչ առևտրային ավիացիոն նպատակներով օգտագործվող բենզինի և կերոսինի համար՝ 0,193 ԱՄՆ դրլարի չափով մեկ գալոնի և 0.218 ԱՄՆ դրլարի դիմաց մեկ գալոնի համար.

3. Առևտրային վառելիքի հարկը (CFT) կիրառվում է ավիացիոն վառելիքի վրա, երբ օգտագործվում է առևտրային ավիացիոն նպատակներով՝ 0,043 ԱՄՆ դրլարի չափով մեկ գալոնի համար.

4. The Inland Waterways Trust Fund- ի ֆինանսավորման տոկոսադրույքը (IWTF հարկ) տարածվում է ներքին նավարկության նպատակով օգտագործվող բոլոր վառելիքների վրա ԱՄՆ դրլարի փոխարժեքով:

Բացի այդ, պետությունները գանձում են հարկերը տրանսպորտային վառելիքի վրա, և դրանք ավելացվում են դաշնային հարկերի դրույքաչափերում:

Միացյալ Նահանգները չի գանձում ածխածնի հարկ և չունի CO₂ արտանետումների համար արտանետումների առևտրային դաշնային համակարգ, բայց կան ենթաազգային առևտրային համակարգեր:

Աղյուսակ 20. 2018 - 2020 թվականների օրացուցային տարիների ընթացքում հանված կամ ներմուծված գարեջրի համար հարկային դրույքաչափերը

	Բարելի մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում	
Գարեջուրը արտադրել է տեղական գարեջրարտադրողի կողմից, ով մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում 2000,000 բարել կամ պակաս է արտադրում	առաջին 60,000	60,000-ից 2,000,000
	\$3.50	\$16.00
Այլ գարեջուր	Առաջին 6,000,000	6,000,000-ից ավել
	\$16.00	\$18.00

Աղյուսակ 21. 2018 - 2020 թվականների օրացուցային տարիների ընթացքում ներմուծված սպիրտների համար հարկային դրույքաչափերը

Փառն ըստ օրացուցային տարվա	Դրույքաչափ
Առաջին 100,000	\$2.70
100,000-ից 22,230,000	\$13.34
22,230,000-ից ավել	\$13.50

Միևնույն ժամանակ պետք է նշել, որ ԱՄՆ-ում անցկացվում են բազմաթիվ հետազոտություններ շրջակա միջավայրին և մարդու առողջությանը վնաս պատճառող ապրանքատեսակների վրա ակցիզային հարկի կիրառման արդյունավետության մասին: Հիմնական հետազոտությունները ուղված են

ակոհոլային խմիչքների և ծխախոտային արտադրության ակցիզային հարկով հարկման արդյունավետության գնահատմանը: Այսպես, հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ ԱՄՆ-ում ծխախոտային արտադրության ակցիզային հարկի 10 տոկոս աճը բերում է հղի կանանց մոտ ծխելու սովորությունը թողնելու հավանականության մոտավորապես նույնանման 10 տոկոս աճի: Սույն հետազոտությունը իրականացվել էր առանձին նահանգներում դիտարկված կրթության աստիճանի, արդեն գործող հարկային համակարգի քաղաքականության, ինչպես նաև կանանց մոտ մինչև հղիությունը ծխելու սովորության առկայության մակարդակի ուսումնասիրության հետ համատեղ: Արդյունքում հետազոտողները եկել էին այն եզրակացությանը, որ նշված խմբի շրջանակում ակցիզային հարկի բարձրացման քաղաքականությունը լիովին իրագործում է ակցիզային հարկի առաջ դրված սոցիալական դերը:

Մեկ այլ հետազոտություն ուսումնասիրում է ակոլային խմիչքների հարկման արդյունավետությունը՝ ակոհոլային կախվածությունից մահացության ցուցանիշի հետ հարաբերակցությունը դիտարկելով: Հետազոտողները հանգում են այն եզրակացության, որ կարճաժամկետ դիտարկման պարազայում ԱՄՆ ակցիզային քաղաքականությունը ակոհոլային խմիչքների գծով ունի բավականին զգալի դրական էֆեկտ՝ միաժամանակ նշելով, որ երկարաժամկետ ժամանակահատվածում դրական էֆեկտի կայունության հաշվարկումը բավականին խրթին է:

Հետազոտությունների համար կարևոր թեմա է հանդիսանում նաև ԱՄՆ ակցիզային հարկի քաղաքականության հետևանքով առաջացող տնտեսական ազդեցությունները: Այս տեսանկյունից շատ հետազոտողներ առանձնացնում են այնպիսի խնդիրներ ինչպիսիք են.

1. Միջնահանգային մաքսանենգ առևտրի զարգացում նահանգների միջև ակցիզային հարկի քաղաքականության կոորդինացման բացակայության պայմաններում:
2. Միջազգային մաքսանենգ առևտուր արդեն դաշնային օրենքների հետևանքների վերահսկողության պակասի պատճառով:
3. Սովետային տնտեսության խթանում, որը կարող է բերել նպատակային խմբերի համար վերոնշյալ ապրանքատեսակների հասանելիության աճին, ինչը լիովին կվերացնի հարկային քաղաքականության սոցիալական բաղադրիչի դրական էֆեկտը:

Այլ ապրանքատեսակների ակցիզային դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 14,15,16-ում:

Ավտրալիա

Ինչպես և շատ այլ երկրներում, Ավտրալիայում նույնպես հիմնական ենթաակցիզային ապրանքատեսակներն են նավթամթերքը, ակոհոլային ըմպելիքները և ծխախոտային արտադրությունը, սակայն գոյություն ունեն մի քանի առանձնահատկություններ: Այս ոլորտը կարգավորվում է դեռևս 1921 թվականին հաստատված ակցիզային հարկի մասին օրենքով (Excise Tariff Act 1921): Այստեղ

համարյա ամբողջությամբ օգտագործվում է բացարձակ արժեքով դրույքաչափերի որոշման մեխանիզմը, սակայն պետք է նշել, որ դրույքաչափերի թարմացումը տեղի է ունենում տարին երկու անգամ՝ համապատասխան սպառողական գների ինդեքսի: Վերջին անգամ դրույքաչափերի թարմացում տեղի է ունեցել 2020 թվականի փետրվարի 3-ին: Ներկրվող ապրանքները հարկվում են նույն դրույքաչափերով, ինչ ներքին արտադրության ապրանքատեսակները:

Ալկոհոլային ըմպելիքների հարկման բազա է հանդիսանում ըմպելիքի մեջ ալկոհոլի պարունակության ծավալը: Հատկանշական է, որ ըստ Ավստրալիայի հարկային օրենսդրության՝ գինին չի համարվում ենթակցիզային ապրանքատեսակ. նրա հարկումը տեղի է ունենում առանձին մշակված գինու հավասարեցման հարկի միջոցով: Վերջինս գինու մեծածախ գնից 29 %-ի չափով գանձվող հարկ է, որը վճարում են և՛ ներկրողները, և՛ տեղացի արտադրողները: Առանձնահատուկ հարկման համակարգ է մտածված նաև զարեջրի ակցիզաին հարկի համար՝ այն ոչ միայն կապված է խմիչքի ծավալի և թնդության, այլ նաև խմիչքի գազ մղող տեխնիկային միացվածության իրողությունը:

Ակցիզային հարկի ծածկույթից դուրս են բոլոր այն ալկոհոլային ըմպելիքները, որոնք արտադրված են անձնական օգտագործման համար ոչ մասնագիտական տեխնիկայով:

Նույն կերպ կիսայակային թարմացումներով է գործում նաև նավթամթերքի և վառելիքի ակցիզային հարկումը: Հավելյալ պետք է նշել, որ 2019 թվականից ամեն տարի բարձրացվում են բիոդիզելի և վառելիքային էթանոլի ակցիզային հարկի դրույքաչափերը:

Ի տարբերություն ալկոհոլային ըմպելիքների արտադրության ծխախոտային հումքի անեցումը սեփական օգտագործման համար նույնպես ենթակա է ակցիզային լիցենզավորման: Ընդհանուր քաղաքականության խստության համատեքստում լիցենզիաները ունեն բավականին բարձր չափորոշիչներ և տրամադրվում են շատ սակավ քանակությամբ: Հարկերի դրույքաչափերը նույնպես տարին 2 անգամ են ինդեքսավորվում՝ օգտագործելով հասարակ ժամանակներում շաբաթական միջին եկամուտը (որը անվանվում է AWOTE (average weekly ordinary time earnings)): Այսպես, վերջին թարմացման ժամանակ այս գործակիցը եղել է 1,014: Բացի այդ, 2020 թվականի սեպտեմբերի 1-ից ակցիզային հակը ծխախոտի համար կանի 12,5 %-ով: Ակցիզային դրույքաչափերը ներկայացված են *Հավելված 17*-ում:

Արաբական Միացյալ Էմիրություններ

Ակցիզային հարկը ԱՄԷ-ում ներկայացվել է 2017 թվականին: Հաշվի առնելով, որ արտադրանքը ակցիզային ապրանք է, կիրառվում են հետևյալ սահմանումները.

- 1). Գազավորված ըմպելիքները ներառում են ցանկացած գազավորված ըմպելիք, բացառությամբ չմշակված գազավորված ջրի: Գազավորված

ըմպելիքներ են համարվում նաև ցանկացած կոնցենտրացիա, փոշի, գել, որոնք նախատեսված են օգտագործվել ըմպելիքի մեջ:

2). Էներգետիկ ըմպելիքները համարվում են ցանկացած ըմպելիքներ, որոնք պարունակում են խթանիչ նյութեր և ապահովում են մարդու մտավոր և ֆիզիկական խթանում: Այդպիսի նյութեր են համարվում կոֆեինը, տաուրինը, գինգենը և գուարանան: Նաև ներառվում է վանիլի մեջ այն բոլոր նյութերը, որոնք կարող են ունենալ նմանատիպ ազդեցություն:

3). Ծխախոտը և ծխախոտի արտադրանքը:

ԱՄԷ կիրառում է ակցիզային հարկը վերընշված ապրանքատեսակների վրա: Հիմքում ընկած է այլ արաբական երկրների հետ ձեռք բերված պայմանավորվածությանը նման ակցիզի կիրառման համար:

2019 թվականի դեկտեմբերի 1-ից ակցիզային հարկը գանձվելու է նաև.

- Էլեկտրոնային ծխելու սարքեր և գործիքներ
- Հեղուկներ, որոնք օգտագործվում են նման սարքերում և գործիքներում
- Քաղցր ըմպելիք*

*Քաղցրացված ըմպելիք նշանակում է արտադրանք, որի վրա ավելացվում է շաքարի աղբյուր կամ այլ քաղցրացուցիչ, որը արտադրվում է հետևյալ ձևերից որևէ մեկով՝ ա) պատրաստ խմելու ըմպելիք, բ) խտանյութեր, փոշիներ, գել կամ ցանկացած այլ նյութ, որը կարող է վերածվել քաղցրացված ըմպելիքի: Հետևյալ ապրանքները բացառվում են քաղցրացրած ըմպելիքների սահմանումից՝

- ա) պատրաստ խմիչքներ, որոնք պարունակում են առնվազն 75% կաթ,
- բ) պատրաստի խմիչքներ, որոնք պարունակում են առնվազն 75% կաթի փոխարինիչներ,
- գ) մանկական սնունդ,
- դ) հատուկ սննդակարգային կարիքների համար սպառված ըմպելիքներ,
- ե) բժշկական օգտագործման համար սպառված ըմպելիքներ:

Ըստ ԱՄԷ ակցիզային օրենքի ակցիզային գինը պետք է բարձր լինի հետևյալ երկու գներից՝

ա. ակցիզային մարմնի կողմից հրապարակված գինը այն թողարկված ստանդարտ գնացուցակում, եթե առկա է:

բ. ակցիզային ապրանքատեսակների մանրաձախ գինը՝ ներառյալ հարկը:

2. Վերը նշված «բ» ենթակետի համաձայն՝ մանրածախ վաճառքի նշանակված գնի մեջ ներառված հարկի արժեքը հանելու համար պետք է օգտագործվեն հետևյալ հաշվարկները՝

ա. սկզբիցային գնի 50% տոկոսադրույքով հարկվող հարկերի դեպքում հարկը համարժեք է իր որոշած մանրածախ վաճառքի գնի մեկ երրորդին:

բ. սկզբիցային գնի 100% տոկոսադրույքով հարկվող հարկերի դեպքում հարկը համարժեք է իր նշանակված մանրածախ վաճառքի գնի կեսին:

Աղյուսակ 22. ԱՄԷ սկզբիցային դրույքաչափեր

Ակցիզային ապրանքի անվանում	Ակցիզային հարկի չափը
Ծխախոտ և ծխախոտային ապրանքներ	100%
Հեղուկներ, որոնք կիրառվում են էլեկտրոնային ծխախոտի սարքավորումներում	100%
Ծխելու էլեկտրոնային սարքեր և գործիքներ	100%
Գազավորված ըմպելիքներ	50%
Էներգետիկ ըմպելիքներ	100%
Քաղցր խմիչքներ	50%

Բահրեյնի Թագավորություն

Ակցիզային հարկը գանձվում է հետևյալ սկզբիցային ապրանքների վրա (Աղյուսակ 23) յուրաքանչյուրի կողքին նկարագրված հարկի դրույքաչափերի համաձայն:

Աղյուսակ 23. Բահրեյնի սկզբիցային դրույքաչափեր

Ապրանքի անվանում	Դրույքաչափ
Ծխախոտ	100%
Խմիչքներ	50%

Էներգետիկ ընպելիքներ	100%
----------------------	------

Անդամ պետության ներմուծվող կամ տեղական արտադրված ակցիզային ապրանքների վրա կիրառվող հարկը գանձվում է մաքսային հարկերի հավաքագրմանը վերաբերող գործող դրույթների համաձայն: Թագավորությունում տեղական արտադրված ակցիզային ապրանքների համար վճարված հարկի գումարը վճարվում է սպառման համար թողարկման պահին: Բոլոր դեպքերի համար, քանի դեռ ապրանքները գտնվում են հարկային կասեցման պայմանագրի ներքո, հարկը վճարվում է հարկային հայտարարագրին համապատասխան, եթե փորձաքննության արդյունքը ցույց չի տալիս տարբերություն դրա և հարկային հայտարարագրման միջև, այդ դեպքում հարկը վճարվում է այդ հիման վրա:

Ակցիզային ապրանքների վրա վճարված հարկը իրավունք ունի վերականգնվել հետևյալ դեպքերում՝

- 1) Ակցիզային ապրանքներ, որոնք թողարկվել են Թագավորությունում սպառման համար, GCC (Պարսից ծոցի համագործակցության խորհուրդ)- ի տարածաշրջանից դուրս գործարար նպատակներով արտահանման կամ վերաարտահանման դեպքում:
- 2) Ակցիզային ապրանքների օգտագործումը այլ ակցիզային ապրանքների արտադրության մեջ:
- 3) Ակցիզային ապրանքների վրա վճարված հարկերը կարող են վերականգնվել Թագավորությունում, որոնք արդեն ազատ են արձակվել սպառման համար և Թագավորությունում ենթակա են հարկման, իսկ ավելի ուշ փուլում տեղափոխվել են Պարսից ծոցի համագործակցության խորհրդի պետություն:

Այսպիսով ծխախոտը ներառում է Պարսից ծոցի համագործակցության խորհրդի ընդհանուր մաքսային սակագնի հավելվածում նշված բոլոր կետերում, որոնք ներմուծվում, մշակվում կամ արտադրվում են Թագավորությունում: Յուրանքայուր գազավորված ընպելիք, բացառությամբ անմշակ գազավորված ջրի: Չովացուցիչ ընպելիքները ներառում են ցանկացած խտանյութ, փոշի, գել, որոնք նախատեսված են կիրառվել ընպելիքի մեջ: Էներգետիկ ընպելիք է յուրանքայուր ընպելիք, որը կարող է պարունակել խթանիչ նյութեր, որոնք ապահովում են մտավոր և ֆիզիկական խթանում, որը ներառում է կոֆեինի, տաուրինի, ջինսեն և գուարանայի, նաև ներառում է ցանկացած նյութ, որը ունի նույն կամ նման ազդեցություն, ինչպես վերը նշված նյութերը:

Բահրեյնում ակցիզային հարկի համար հարկավոր է գրանցվել այն անձանց կողմից, ովքեր իրականացնում են կամ մտադրվում են իրականացնել հետևյալ գործողություններից որևէ մեկը՝

- 1) Ակցիզային ապրանքների ներմուծում
- 2) Ակցիզային ապրանքների արտադրություն

Ջիբրաթար

Ակցիզային տուրքերը գանձվում են Ջիբրաթար ներկրվող ապրանքներից ` հիմնականում 6-ից մինչև 12 % դրույքաչափերով: Այն առարկաները, որոնց վրա չի տարածվում տուրքը, ներառում են ` ոսկու ձուլակտորներ, դասական ավտոմեքենաներ , LED լուսավորություն լամպեր, գրավոր պարագաներ, բջջային հեռախոսներ, երաժշտական գործիքներ, շարժական համակարգիչներ, հեռուստացույցներ, էլեկտրական աուդիո, տեսողական եւ սպորտային սարքավորումներ, ուսումնական սարքավորումներ, ծրագրային ապահովում, բիովառելիք, թուղթ և գրենական պիտույքներ վերամշակված նյութերից, զբոսանավեր, ինչպես նաև էլեկտրոնային սարքավորումներ եւ շարժիչներ` նավակների և առագաստների օգտագործման համար: Ակցիզով հարկվում են հիմնականում ստանդարտ ակցիզային հարկման ենթակա ապրանքատեսակները` սպիրտային խմիչքները, գինիները, ծխախոտը և նավթամթերքները :

Ալկոհոլի և բենզինի տուրքը կախված է ծավալից, նաև կարող է տարբերվել` կախված ներմուծվող ակոհոլի և վառելիքի տեսակից:

Ծխախոտի տուրքը հիմնված է քաշի վրա և գանձվում է մեկ կիլոգրամի համար ֆիքսված գնով և գումարած լրացուցիչ տուրք, որը գանձվում է ներկրվող ծխախոտի քանակից:

Ավտոմեքենաների լիցենզավորված մատակարարների կողմից ներկրվող ավտոմեքենաները մաքսատուրք են վճարում տարբեր դրույքաչափերով ` կախված շարժիչի չափից: Մեքենաները ուղղակիորեն ներմուծող ֆիզիկական անձինք վճարում են շատ ավելի բարձր դրույքաչափերով տուրք :

Կանադա

Ակցիզային հարկերը գանձվում են `

- 1) ակոհոլային խմիչքներ
- 2) ծխախոտի արտադրություն
- 3) տրանսպորտային միջոցների, ավտոմոբիլային օդորակիչների, որոշ նավթամթերքների

Ակցիզային հարկի մասին օրենքը սահմանում է ակցիզային հարկի դրույքաչափը յուրաքանչյուր այդ ապրանքների համար: Երբ ապրանքները պատրաստվում են Կանադայում, ակցիզային հարկը վճարվում է, երբ ապրանքները առաքվում են գնորդին: Երբ դրանք ներմուծվում են, ակցիզային հարկը վճարվում է ներմուծողի կողմից, այն ժամանակ, երբ ապրանքները ներմուծվում են:

Աղյուսակ 24. Կանադայի ակցիզային դրույքաչափեր. Նավթամթերք

կապարով բենզին /էթիլացված/	11 ցենտ 1 լիտրի համար
առաջատար ավիացիոն բենզին	11 ցենտ 1 լիտրի համար
ոչ էթիլացված բենզին	10 ցենտ 1 լիտրի համար
ավիացիոն բենզին	10 ցենտ 1 լիտրի համար
դիզելային վառելիք	4 ցենտ 1 լիտրի համար
ավիացիոն վառելիք	4 ցենտ 1 լիտրի համար

Արտադրողներին անհրաժեշտ է ակցիզային հարկի լիցենզիա («E» լիցենզիա), քանի դեռ նրանք չեն որակավորվում որպես փոքր արտադրող: Կարող են որակավորվել որպես փոքր արտադրող, եթե ընդհանուր տարեկան վաճառքը 50 000 դոլարից ավելին չէ: Փոքր արտադրողի սահմանումը տալիս է Կանադայի ակցիզային հարկի օրենսդրությունը՝ տալով հետևյալ սահմանումը՝

Փոքր արտադրողի սահմանում՝

1. Փոքր արտադրողները օրենքով արտոնագրման ենթակա չեն: Գոյություն ունեն արտադրողների չորս դաս, որոնք որակավորվում են որպես փոքր արտադրողներ: Դրանք են՝

Վաճառքի արժեքը պակաս \$ 50,000՝

ա) այն անձինք, ովքեր վաճառում են իրենց իսկ արտադրության հարկվող ապրանքները, կամ ովքեր արտադրում են հարկման ենթակա ապրանքներ իրենց սեփական օգտագործման համար, եթե այդ հարկվող ապրանքների արժեքը չի գերազանցում 50,000 ԱՄՆ դոլարը օրացուցային տարվա ընթացքում:

բ) Խնձորօղի արտադրող անձինք չեն համարվում փոքր արտադրողներ: Այս արտադրողները պարտավոր են գործել ակցիզային լիցենզիայի ներքո, քանի դեռ օրացուցային տարում դրանց վաճառքի արժեքը չի գերազանցում 50,000 ԱՄՆ դոլարը:

Արհեստավոր անձինք՝

դ) այն անձինք, ովքեր հիմնական ապրանքներ են նախագծում և արտադրում, միայն իրենց ձեռքի և ձեռքի գործիքների հստակ օգտագործման միջոցով, բայց չհաշված այն ապրանքները, որոնք

- պատրաստված են թանկարժեք մետաղներից ամբողջությամբ կամ մասամբ,
- պատրաստված են ամբողջությամբ կամ մասամբ թանկարժեք կամ կիսաթանկարժեք քարերից, և

- կատարվում են կրկնվող եղանակով ջիգների, ձևանմուշների, կաղապարների, կամ նման այլ սարքերի օգտագործման միջոցով, բացառությամբ, որ այդպիսի սարքերը կարող են օգտագործվել բնօրինակը կամ առաջին միավորը արտադրելու համար:

2. Այն անձինք, ովքեր որակավորվում են որպես փոքր արտադրողներ, քանի որ իրենց տարեկան վաճառքի դոլարային արժեքը չի գերազանցում 50,000 ԱՄՆ դոլարը, կարող են ընտրել լիցենզիայի տակ աշխատելու համար: Երբ այս տարբերակը իրականացվում է, նրանք այլևս չեն որակվում որպես փոքր արտադրողներ: Նրանք ենթակա են նույն պայմանների, ինչպես մյուս արտոնագրատուները և պատասխանատու են եկամտի ձևակերպման և հարկվող վաճառքների հարկերի վճարման համար:

3. Հարկվող ապրանքների արտադրողները, որոնք լիցենզավորված չեն, և որոնք որակավորվել են որպես փոքր արտադրողներ (այսինքն, դրանց հարկվող վաճառքի դոլարային արժեքը չի գերազանցել 50,000 ԱՄՆ դոլարի շեմն) պահանջվում է լիցենզավորվել, երբ այդ հարկվող ապրանքների վաճառքի արժեքը գերազանցում է \$ 50,000 շեմը: Ցանկացած օրացուցային տարվա ընթացքում նրանք պետք է դիմեն արտադրողի ակցիզային հարկի լիցենզիայի համար և հաշվարկեն իրենց հարկվող վաճառքի և (կամ) սեփական օգտագործման համար հարկերի գծով հարկի հաշվարկը՝ սկսած տարեկան վաճառքի ավելի քան 50,000 ԱՄՆ դոլարից:

Փոքր արտադրողների կողմից հումքի գնումներ՝

4. Այն նյութերը, որոնք ինքնին ենթակա են ակցիզային հարկի և ակցիզային հարկի ենթակա ապրանքների արտադրության համար օգտագործելու համար, պետք է գնվեն կամ ներմուծվեն ակցիզային հարկ վճարելուց հետո, որը վճարվում է բոլոր փոքր արտադրողների կողմից:

5. Փոքր արտադրողները, որոնք ակցիզային հարկով վճարված հիմունքներով ձեռք են բերել այն առարկաներ և նյութեր, որոնք հետագայում ներառված են ակցիզային հարկից ազատված պայմաններում օգտագործված կամ օգտագործվող հարկվող ապրանքների վրա, կարող են դիմել հողվածների վրա վճարվող ակցիզային հարկի վերադարձի համար:

1. Ապրանքներ, որոնք ենթակա են ակցիզային հարկման՝

ա. Վառելիքի անարդյունավետ ավտոմեքենաներ՝ ենթադրում է ակցիզային հարկ (որը հաճախ կոչվում է «կանաչ գանձում») վառելիքի անարդյունավետ ավտոմեքենաների վրա (ներառյալ կայանի վագոնները, ֆուրգոնները և սպորտային կոմունալ տրանսպորտային միջոցները), որոնք նախատեսված են հիմնականում որպես մարդատար տրանսպորտային միջոցներ օգտագործելու համար: Հարկի ենթակա ավտոմեքենաները չեն ներառում պիկասպ բեռնատարներ, տանկեր և տասը

և ավելի նստատեղեր, շտապօգնություններ, համաձայն տրանսպորտային միջոցների վառելիքի արդյունավետության վարկանիշի:

Ակցիզային հարկի դրույքաչափ ` ելնելով վառելիքի կշռված սպառումից` ակցիզային հարկի դրույքաչափը հաշվարկվում է վառելիքի կշռված սպառման հիման վրա, որը որոշվում է ըստ բնական ռեսուրսների Կանադայի հրապարակած մեքենայի վառելիքի արդյունավետության վարկանիշների: Այդ վարկանիշները հաշվի են առնում քաղաքային վառելիքի սպառման 55% -ը և ավտոմեքենաների համար մայրուղու վառելիքի սպառման 45% -ը:

Վառելիքի անարդյունավետ ավտոմեքենաների ակցիզային հարկի դրույքաչափերը` 100 կիլոմետրի վրա 13 կամ ավելի լիտր միջին վառելիքի սպառման միջին կշռված գնահատական ունեցող ավտոմեքենաները ենթակա են ակցիզային հարկի հետևյալ դրույքաչափերով`

- 1). 1000 ԱՄՆ դոլար այն մեքենայի դեպքում, որն ունի 13 լիտր, բայց 14 լիտրից պակաս / 100 կմ;
- 2). 2000 ԱՄՆ դոլար այն մեքենայի դեպքում, որը ունի 14 լիտր, բայց 15 լիտրից պակաս/ 100 կմ
- 3). 3000 ԱՄՆ դոլար այն մեքենայի դեպքում, որը ունի 15 լիտր, բայց 16 լիտրից պակաս ; և
- 4). 4000 ԱՄՆ դոլար այն ավտոմեքենայի դեպքում, որը ունի 16 լիտր կամ ավելի վարկանիշ/ 100 կմ

Վառելիքի սպառման կշռված վարկանիշի հաշվարկ սահմանվում է հետևյալ կերպ`

$$0.55A + 0.45B^*$$

*Որտեղ` A – ն քաղաքային վառելիքի սպառման վարկանիշն է (ելնելով լիտր վառելիքի քանակից, բացառությամբ E85 էթանոլի, 100 կմ-ի վրա) նույն մոդելի ավտոմեքենաների համար, նույն աստիճաններով, ինչպես ավտոմոբիլը, ինչպես որոշվում է հրապարակված որակավորման տվյալների հիման վրա, կամ , եթե ոչ մի գնահատական չի կարող որոշվել, որը կարող է կիրառվել ավտոմոբիլային մասի վրա ` վկայակոչելով առկա ամենալավ տվյալները, որոնք կարող են ներառել քաղաքային վառելիքի սպառման վարկանիշը առավել նմանատիպ մոդելի և աստիճանների համար և B- ն ավտոմայրուղու վառելիքի սպառման վարկանիշն է (ելնելով լիտր վառելիքի քանակից, բացառությամբ E85 էթանոլի, 100 կմ-ի վրա) նույն մոդելի ավտոմեքենաների համար, որոնք ունեն նույն հատկանիշներով, ինչպես ավտոմոբիլը, ինչպես որոշվում է որակավորման տվյալների հիման վրա, կամ, եթե ոչ մի գնահատական չի կարող որոշվել, որը կարող է կիրառվել ավտոմոբիլային մասի վրա ` վկայակոչելով առկա ամենալավ

տվյալները, որոնք կարող են ներառել մայրուղու վառելիքի սպառման վարկանիշը առավել նմանատիպ մոդելի և ատրիբուտների համար:

Բացառություններ են կազմում և ավտոմոբիլների նկատմամբ կիրառվող ակցիզային հարկը, որը չի կիրառվում, եթե այդ ապրանքները՝

- 1). վաճառվում է այնպիսի պայմաններով, որոնք վաճառքը որակելու են որպես գրոյական գնահատման առաջարկ
- 2). ձեռք բերված կամ ներմուծված են ոստիկանության կամ հրշեջ ծառայության համար կամ
- 3) գնված և անձի անձնական կամ ծառայողական օգտագործման համար են նախատեսված:

Այնուամենայնիվ, երբ վերը նշված (2) և (3) ենթակետերում նշված տրանսպորտային միջոցները վաճառվում են, վարձակալվում կամ շեղվում են հարկման ենթակա պայմաններում հնգամյա ժամկետում, դրանք ենթակա են ակցիզային հարկի:

Ըստ Կանադայի օրենսդրության սահմանված հարկի վճարումը կարող է հետաձգվել, այն դեպքում, երբ Կանադայում ավտոմեքենաներ արտադրող անձանց կողմից ներմուծված ավտոմեքենաների դեպքում, մինչև այն ժամանակ, երբ ներմուծված ավտոմեքենաները վաճառվեն Կանադայում այդ անձանց կողմից:

Ավտոմեքենաների օդորակիչներ, որոնք նախատեսված են ավտոմեքենաների, կայանի վագոնների, վագոնների կամ բեռնատար ավտոմեքենաների օգտագործման համար, ենթակա են ակցիզային հարկի `100 դոլար, անկախ նրանից՝ ներառված է որպես մշտապես տեղադրված սարքավորումներ մեքենայի, կայանի վագոնի, վագոնի կամ բեռնատար մեքենայի մեջ, դրա արտադրողի կամ դրա ներմուծողի կողմից մեքենայի վաճառքի կամ ներմուծման պահին:

Գոլորշիացման միավոր՝ գոլորշիացման միավորը, որը նախատեսված է ավտոմոբիլային տիպի օդորակման համակարգի կամ դրա մի մասի օգտագործելու համար, համարվում է օդորակիչ, գոլորշիների միավորը օգտագործվում է վերանորոգման կամ փոխարինման նպատակով կամ դրա հետ համատեղ: գոլորշիացման մեկ այլ ստորաբաժանում, որն արդեն կազմում է ավտոմոբիլային տիպի օդորակման համակարգի մի մասը, չի համարվում օդորակիչ:

Փոխհատուցումները իրականացվում են այն դեպքում, երբ 100 ԱՄՆ դոլարի ակցիզային հարկը վճարվել է գոլորշիացնող ստորաբաժանումի համար, որն օգտագործվում է վերանորոգման կամ փոխարինման նպատակով կամ մեկ այլ գոլորշիացնող ստորաբաժանման հետ համատեղ, ակցիզային հարկի վերադարձը կարող է պահանջել այն անձը, ով իրականում կատարել է ֆիզիկական տեղադրումը (ներկայացման պահից հետո) տեղադրման ապացույց): Այն անձը, ով չունի

ակցիզային հարկի լիցենզիա և ազատված պայմաններում վաճառող կամ տեղադրում է լիարժեք օդորակիչ, որի վրա վճարվել է ակցիզային հարկը, կարող է դիմել վճարված ակցիզային հարկի վերադարձի համար:

Բացառություններ`

1). Օդորակիչների համար ակցիզային հարկը, որը նախատեսված է ավտոմեքենաների, կայանի վագոնների, վագոնների կամ բեռնատար ավտոմեքենաների համար, կիրառվում է միայն այն մեքենաների վրա, որոնք ընթանում են նշված շարժիչներով կամ էլեկտրագնացքով: Օդորակիչները, որոնք ընթանում են առանձին շարժիչներով, պրոպանով կամ էլեկտրաէներգիայով, ենթակա չեն այս հարկի:

2). Օդորակիչները, որոնք հատուկ նախագծված են ավտոմեքենա - տների համար, անկախ նրանից, թե ինչպես են դրանք սնուցվում, ենթակա չեն ակցիզային հարկի: Այնուամենայնիվ, դիզայնի օդորակիչները, որոնք սովորաբար օգտագործվում են ավտոմոբիլներում, կայանի վագոններում, վագոններում կամ բեռնատար ավտոմեքենաներում, չնայած տեղադրված են ավտոմեքենաների տների կամ շասսիի վրա` շարժիչային տների համար, ենթակա են ակցիզային հարկի:

Օդորակիչները փաթեթներով`

1). Օդորակիչները, որոնք ներմուծված կամ վաճառված են ամբողջական փաթեթներով, որոնք նախատեսված են ավտոմեքենաների, կայանի վագոնների, ֆուրգոնների կամ բեռնատար ավտոմեքենաների տեղադրման համար, ենթակա են ակցիզային հարկի: Այն դեպքում, երբ ներմուծվում կամ վաճառվում են միայն մասնակի հավաքածուներ կամ առանձին բաղադրիչներ, ակցիզային հարկը չի կիրառվում, քանի դեռ չի ներառվում գոլորշիների միավոր:

2) Ըստ օրենքի ավտոմոբիլային օդափոխիչները ենթակա չեն ակցիզային հարկի, երբ`

ա. դրանք ձեռք են բերվում կամ ներմուծվում են շտապօգնության մեքենայի կամ ականջի տակ մշտական տեղադրման համար, կամ երբ դրանք դառնան մշտապես տեղադրված սարքավորումներ նման տրանսպորտային միջոցներում.

բ. վաճառքը որակվում է որպես գրոյական գնահատման առաջարկ

գ. դրանք ձեռք են բերվում այն անձի կողմից, որը պաշտոնական իրավունք ունի օգտվելու և օտարերկրյա առաքելությունների և միջազգային կազմակերպությունների մասին օրենքում:

1)Վառելիքներ

Չբնափոխած բենզին` չմշակված բենզինի և ավիացիոն բենզինի ակցիզային հարկը կազմում է \$ 0,10 մեկ լիտրի համար: Առաջատար բենզին` կապարային

բենզինի և կապարային ավիացիոն բենզինի ակցիզային հարկը կազմում է 0,11 դոլար մեկ լիտրի համար: Դիզելային և ավիացիոն վառելիք՝ դիզելային վառելիքի և ավիավառելիքի համար նախատեսված ակցիզային հարկը, բացառությամբ ավիացիոն բենզինի, կազմում է 0,04 դոլար մեկ լիտրի համար: Բացառություն է կազմում ջեռուցման յուղը՝ վառելիքի յուղը, որն իրականում օգտագործվում է որպես ջեռուցման յուղ, և որը նախատեսված է այդպիսի օգտագործման համար, չի մտնում ակտում հայտնաբերված դիզելային վառելիքի սահմանման մեջ, ուստի ենթակա չէ դիզելային վառելիքի հատուկ ակցիզային հարկին:

2)Սպիրտներ

(1) Կանադայում թորած բացարձակ էթիլային ակոհոլի յուրաքանչյուր լիտրի վրա, այս պահի դրությամբ՝ 11.066 դոլար, և այդպիսով համամասնորեն մեկ լիտրից պակաս քանակի համար (1 լ):

(2) Պարտատոմսերը արտադրված ապրանքների արտադրության մեջ ցանկացած կապակցված գործարանում օգտագործված սպիրտները ենթակա են ակցիզների հետևյալ պարտականությունների՝

ա) յուրաքանչյուր լիտր բացարձակ էթիլային ակոհոլի վրա, որն օգտագործվում է արտոնագիր և դեղամիջոցներ, դեղագործական պատրաստուկներ, 0,58 ցենտ, համամասնությամբ մեկ լիտրից պակաս քանակի համար (1 լ):

բ) բացարձակ էթիլային սպիրտի յուրաքանչյուր լիտրի վրա, որն օգտագործվում է այնպիսի քիմիական կոմպոզիցիաների արտադրության մեջ, որոնք ժամանակ առ ժամանակ խորհրդարանում հաստատում են նահանգապետը, վեց ցենտ, և այդպիսով համամասնորեն՝ մեկ լիտրից պակաս քանակի համար (1 լ):

(3) սույն օրենքով լիցենզավորված ցանկացած դեղագործին վաճառված սպիրտների վրա և բացառապես դեղորայքի և դեղագործական պատրաստուկների համար դեղատոմսերի պատրաստման մեջ օգտագործելու համար ակցիզի պարտականությունն է՝ յուրաքանչյուր լիտր բացարձակ էթիլային սպիրտի վրա, 58 ցենտ համամասնությամբ՝ մեկ լիտրից պակաս քանակությամբ (1 լ):

(4) սույն օրենքով լիցենզավորված քացախ արտադրողի կողմից բացառապես քացախի արտադրության մեջ օգտագործված սպիրտները ենթակա չեն ակցիզային հարկի:

(5) Գինուց թորված և սպիրտավորված գինիները, որոնք օգտագործվում են ներքին օգտագործման համար, ենթակա չեն ակցիզային հարկի:

(6) Ակցիզային հարկի մասին օրենքում սահմանված կոամետիկայի արտադրության մեջ ուղղակիորեն օգտագործվող սպիրտները ենթակա չեն ակցիզային հարկի:

(7) Արտադրամասում արտադրված խառը ըմպելիքների վրա, որոնք պարունակում են ոչ ավելի, քան 7% բացարձակ էթիլային ալկոհոլ ըստ ծավալի, 0.2459 ԱՄՆ դոլար մեկ լիտր այդքան արտադրված ըմպելիքի համար, և այդպիսով համամասնորեն (1 լ) ցանկացած պակաս քանակի համար:

3). Գարեջրի համար սահմանվում են հետևյալ դրույքաչափերը՝

1. գարեջրի կամ ածիկ հեղուկի մեկ հեկտոլիտր սպիրտի պարունակությամբ, որը պարունակում է ավելի քան 2,5% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի՝ 31,84 դոլար:
2. Գարեջրի կամ ածիկ հեղուկի մեկ հեկտոլիտր հեղուկ, որը պարունակում է ավելի քան 1,2% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի, բայց ոչ ավելի, քան ծավալի 2,5% -ից ավելի բացարձակ էթիլային սպիրտ՝ \$ 15,92:
3. Գարեջրի կամ ածիկ հեղուկի մեկ հեկտոլիտր պարունակող ոչ ավելի, քան 1,2% բացարձակ էթիլային սպիրտի համար ըստ ծավալի՝ \$ 2.643 դոլար

3.1) Կանադական գարեջրի համար սահմանվում է հետևյալ դրույքաչափերը՝

1. Կանադայում գարեջրի և ածիկ հեղուկի առաջին 2 000 հեկտոլիտրից մեկ հեկտոլիտրի հաշվով՝

- ա) եթե այն պարունակում է ավելի քան 2,5% բացարձակ էթիլային ալկոհոլ ըստ ծավալի, ածիկ խմիչքի համար կիրառվող տուրքի դրույքաչափի 10% -ը.
- բ) եթե այն պարունակում է ավելի քան 1,2% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի, բայց ոչ ավելի, քան 2.5% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի, մաքսատուրքի տոկոսադրույքի 10% -ը, որը կիրառվում է գարեջրի կամ ածիկի հեղուկ հեկտոլիտրի համար
- գ) եթե այն պարունակում է ոչ ավելի, քան 1,2% բացարձակ էթիլային ալկոհոլ ըստ ծավալի, գարեջրի կամ ածիկի հեղուկի համար հեկտոլիտր խմիչքի համար կիրառվող տուրքի տոկոսի 10%-ի չափով:

2. Կանադայում գարեջրի և ածիկ հեղուկի արտադրության հաջորդ 3 000 հեկտոլիտրի մեկ հեկտարի հաշվով,

ա) եթե այն պարունակում է ավելի քան 2,5% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ՝ ըստ ծավալի, մաքսատուրքի տոկոսադրույթի 20% -ը, որը կիրառվում է գարեջրի կամ ածիկի հեղուկ հեկտոլիտրով

բ) եթե այն պարունակում է ավելի քան 1,2% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, բայց ոչ ավելի, քան 2.5% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, մաքսատուրքի դրույքաչափի 20% -ը, որը կիրառվում է գարեջրի կամ ածիկի հեղուկ հեկտոլիտրի համար

գ) եթե այն պարունակում է ոչ ավելի, քան 1,2% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ՝ ըստ ծավալի, գարեջրի կամ ածիկի հեղուկի համար հեկտոլիտր գարեջրի համար կիրառվող տուրքի տոկոսի 20%:

3. Կանադայում գարեջրի և ածիկ հեղուկի արտադրության հաջորդ 10 000 հեկտոլիտրի մեկ հեկտարի հաշվով

ա) եթե այն պարունակում է ավելի քան 2,5% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի, մաքսատուրքի տոկոսադրույթի 40% -ը, որը կիրառվում է մեկ գոլար գարեջրի կամ ածիկի հեղուկի համար

բ) եթե այն պարունակում է ավելի քան 1,2% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, բայց ոչ ավելի, քան 2.5% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի, մաքսատուրքի տոկոսի 40% -ը, որը կիրառվում է գարեջրի կամ ածիկի հեղուկ հեկտոլիտրի համար

գ) եթե այն պարունակում է ոչ ավելի, քան 1,2% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, գարեջրի կամ ածիկի հյութ պարունակող հեկտոլիտր գարեջրի համար կիրառվող տուրքի տոկոսի 40%:

4. Կանադայում գարեջրի և ածիկի հեղուկ արտադրության հաջորդ 35 000 հեկտոլիտրը մեկ հեկտարի հաշվով

ա) եթե այն պարունակում է ավելի քան 2,5% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, հեկտար գարեջրի կամ ածիկ խմիչքի նկատմամբ կիրառվող տուրքի տոկոսի 70% -ը.

բ) եթե այն պարունակում է ավելի քան 1,2% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, բայց ոչ ավելի, քան 2.5% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, 2-րդ մասի համաձայն, գարեջրի կամ ածիկի հյութ պարունակող հեկտոլիտրի համար կիրառվող տուրքի տոկոսի 70% -ը. և

գ) եթե այն պարունակում է ոչ ավելի, քան 1,2% բացարձակ էթիլային ակոհոլ ըստ ծավալի, գարեջրի կամ ածիկի հեղուկ պարունակվող մեկ հեկտոլիտր գարեջրի նկատմամբ կիրառվող տուրքի տոկոսի 70%:

5. Կանադայում գարեջրի և ածիկի հեղուկ արտադրության հաջորդ 25 000 հեկտոլիտրի մեկ հեկտարի հաշվով,

ա) եթե այն պարունակում է ավելի քան 2,5% բացարձակ էթիլային ալկոհոլ՝ ըստ ծավալի, հեկտար գարեջրի կամ ածիկ խմիչքի նկատմամբ կիրառվող տուրքի տոկոսի 85% -ը.

բ) եթե այն պարունակում է ավելի քան 1,2% բացարձակ էթիլային սպիրտ ըստ ծավալի, բայց ոչ ավելի, քան ծավալի 2,5% բացարձակ էթիլային սպիրտ՝ գարեջրի կամ ածիկի հյութ պարունակող հեկտոլիտր գարեջրի նկատմամբ կիրառվող տուրքի տոկոսը՝ 85%. և

գ) եթե այն պարունակում է ոչ ավելի, քան 1,2% բացարձակ էթիլային ալկոհոլ՝ ըստ ծավալի, գարեջրի կամ ածիկի հեղուկի համար հեկտոլային խմիչքի համար կիրառվող տուրքի տոկոսի 85%ը:

4). Ծխախոտ

1. Բոլոր նկարագրությունների արտադրված ծխախոտ, բացառությամբ ծխախոտի և ծխախոտի ձողիկների, 18,333 դոլար մեկ կիլոգրամի իրական զանգվածի համար:

2. Ծխախոտ, որոնք ունեն ոչ ավելի, քան 1 361 գ զանգված, հազարը՝ 27,475 դոլար:

3. Ծխախոտ, որոնք ունեն ավելի քան 1 361 գ , 29,374 դոլար հազար:

4. սիգար՝ հազարը 14,786 դոլար:

5. կանադական հում տերևային ծխախոտ, երբ վաճառվում է սպառման համար, 1,572 դոլար մեկ կիլոգրամի իրական մասշտաբով:

6. Ծխամորճ՝ հազարը 18,333 դոլար:

Կորեա⁶

Անհատական սպառման հարկ

Այն սահմանված է ոչ միայն ապրանքների, այլ նաև որոշ վայրերի համար(Հավելված 18):

Այս հարկը վճարում է՝

ա. այն անձը, ով արտադրում կամ ներմուծում է հարկվող ապրանքներ (օրինակ՝ ինքնագործող ապարատներ, շքեղ կահույք / գորգ կամ նավթամթերք)

բ. նման հարկման ենթակա տեղերի օպերատորներ, ինչպիսիք են ձիարշավների դասընթացները, հեծանիվների մրցավազքի

---

⁶ 1 վոն = 0,00081 ԱՄՆ դոլար

դասընթացները, գովի խաղադաշտեր, խաղատներ, գիշերային ակումբներ և այլն:

Հարկային բազան

1) այն դեպքում, երբ արտադրվում են հարկվող ապրանքներ, ակցիզը վճարվում է արտադրամասից դուրս գալու պահին

2) ներմուծման դեպքում՝ հայտարարագրի հիման վրա հաշվարկվում է (մաքսային արժեքի գումարը և դրա հետ կապված մաքսատուրքերը)

3) հարկման ենթակա վայրեր ընդունվելու դեպքում անձանց թիվը

4) զվարճանքի պանդոկների կամ սրահների օգտագործման համար

5) բիզնեսի հարկման վայրում (խաղատների) գործառնությունների դեպքում.

տարեկան համախառն վաճառքի գումար (հաճախորդներից ստացված գումարը - վճարված գումարը)

Անհատական սպառման հարկի, կրթության հարկի և ԱԱՀ-ը ներառված չէ հարկային բազայում:

Լիկյուրային արտադրանքի համար սահմանվում է հետևյալ չափորոշիչները: Այն անձինք, ովքեր արտադրում կամ վաճառում են լիկյուրային խմիչքներ պետք է ձեռք բերեն լիցենզիա կառավարության կողմից: Հարկային բազա(*Հավելված 18*)`

- Լիկյորներ, որոնք տարբերվում են ոգելից խմիչքներից՝ նշված տարածքից արտահանելու պահին ֆիքսված գնով են ենթարկվում ակցիզային հարկին:

Թվարկվածները ազգային հարկեր էին, սակայն գոյություն ունեն նաև տեղական հարկեր, որոնցից մենք կդիտարկենք զվարճանքի հարկը, ավտոմոբիլային հարկը և ծխախոտի սպառման հարկը:

Զվարճանքի հարկը վճարվում է

- Կորեական ձիերի գործերի աստղիացիայի կողմից, որը կառավարում է և վերահսկում ձիերի մրցավազքերի տոմսերի վաճառքն ու կազմակերպումը
- Ազգային սպորտի զարգացման կորպորացիան կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները, որոնք կազմակերպում են նավակային կամ հեծանվային մրցարշավներ
- Յլամարտի կազմակերպիչներ, որոնք սահմանված են Յլամարտի օրենքով

Հարկային բազան կիրառվում է նշված միջոցառումներին մասնակցելու վաճառված տոմսերի գումարից և դրույքը կազմում է 10 %:

Հարկի վճարումը ուշացնելու դեպքում սահմանված է տուգանք՝

չվճարված գումար*ժամկետանց օրերի քանակ*3/10000

Մեքենաների հարկը վճարում են այն անձինք ում պատկանում են այդ մեքենաները՝ տարեկան 2 անգամ: Բացառություն են կազմում՝

- 1) ազգային պաշտպանության համար կահավորված տրանսպորտային միջոցներ, ճանապարհային ոստիկանության, հակահրդեհային

ծառայության, շտապօգնություններ, աղբի հավաքում և ճանապարհային նախագծերին ծառայելու մեքենները:

2) փոստային, հեռախոսային և հեռագրական ծառայության համար օգտագործվող մեքենաներ կամ դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ավտոմեքենաները:

3) ավտոմոբիլի բնօրինակը ձեռք բերելու դեպքում կամ, այն դեպքում, երբ ավտոմոբիլները, որոնք թոշակի անցան ծառայությունից, հաշվարկեցին հարկի գումարը 2000-ից ցածր վոն, որը հաշվարկվում է ըստ նրանց անցկացման օրերի քանակի

ավտոմոբիլներ: Վճարները ևս կատարվում են տարեկան 2 անգամ:

Ծխախոտի սպառման հարկը վճարում են և՛ տեղական արտադրողները, և՛ ներմուծողները: Դրույքաչափերը՝ *Հավելված 18* :

Հոնկոնգ

Չնայած տնտեսական զարգացման բավականին բարձր աստիճանի՝ Հոնկոնգը բավարարվում է բավականին փոքր շրջանակով ապրանքատեսակների վրա ակցիզային հարկի կիրառման քաղաքականությամբ^[6]: Ակցիզային հարկ է կիրառվում.

1. Ալկոհոլային խմիչքների համար,
2. Ծխախոտային արտադրության համար,
3. Ածխաջրածնային յուղերի համար,
4. Մեթիլային սպիրտերի համար:

Ալկոհոլային խմիչքները հարկվում են ադվալորային համակարգով՝ գնից համապատասխան տոկոսի չափով: Դրույքաչափերը ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում:

Եթե չկա բավարար տեղեկատվություն, որի վրա հիմնվելով մաքսային և ակցիզային մարմնի աշխատակիցը կարող է որոշել ցամակացած ժամանակ միանվագ ներկրվող մինչև 12 լ ծավալով ալկոհոլային խմիչքի արժեքը, կամ նման տեղեկատվություն բացակայում է, ապա նման ալկոհոլային խմիչքի ակցիզային հարկը հաշվարկվում է մեկ լիտրի դիմաց 160 դոլարի համամասնությամբ:

Ծխախոտային արտադրությունը հարկվում է հետևյալ սանդղակով.

1. Ծխախոտ (1000 գլանակի համար) – 1906 դոլար
2. Սիգարներ – 2455 դոլար/կգ
3. Չինական ծխախոտ – 468 դոլար/կգ
4. Ցանկացած այլ ծխախոտային արտադրանք, բացառությամբ ծխախոտի գլանակների (սիգարետների) արտադրության համար նախատեսված ծխատոտի – 2309 դոլար/կգ

90 մմ երկարությունը գերազանցող սիգարետների (երկարության հաշվարկի մեջ չեն ներառվում տարատեսակ ֆիլտրներն ու փողածայրոցների) 90 մմ գերազանցող հատվածը հարկվում է որպես առանձին գլանակ:

Ածխաջրածնային յուղերի ակցիզային հարկումը տեղի է ունենում ստորև ներկայացված մեկ լիտրի համար նախատեսված դրույքաչափերին համապատասխան.

1. Ավիացիոն վառելիք – 6,51 դոլար
2. Շարժիչային վառելիք (էթիլացված բենզին) – 6,82 դոլար
3. Շարժիչային վառելիք (չէթիլացված բենզին) – 6,06 դոլար
4. Թեթև դիզելային վառելիք – 2,89 դոլար
5. Ծծմբի գերիջեցված պարունակությամբ դիզելային վառելիք – 2,89 դոլար
6. Եվրոդիզել – 0 դոլար

Մեթիլային սպիրտը հարկվում է 840 դոլար 20 °C ջերմաստիճանի պայմաններում հաշվարկված մեկ հեկտոլիտրի դիմաց համաչափությամբ: Բացի այդ՝ 30 աստիճան թնդությունը ակոհոլում գերազանցող ամեն աստիճանի համար հավելյալ վճարվում է 28.1 դոլար ամեն հեկտոլիտրի համար:

Ճապոնիա

Սպիրտային խմիչքներ

1. Սպիրտային խմիչքների հարկման եղանակը:

Ներկայումս սպիրտային խմիչքի վրա ակոհոլի հարկ է դրվում արտադրական տարածքներից մատակարարվող և ներմուծված լիկյորի վրա՝ վերցվում է մաքսային գոտիներից:

2. Լիկյորի հարկի կառավարման առանձնահատկություններն են՝ լիկյորի հարկի եկամուտները կազմում են հարկային եկամուտների ընդհանուր ծավալի համեմատաբար մեծ տոկոսը, նրա նկատմամբ հարկային դրույքաչափերն ավելի բարձր է, քան այլ ապրանքների նկատմամբ :

Հարկի գործողության կասեցումը իրականացվում է՝

ա. Ալկոհոլային խմիչքների հարկը ազատվում է, երբ լիկյորը տեղափոխվում է մեկ արտադրամասից մյուսը (հարկային կասեցված փոխանցում) կամ, երբ այն մատակարարվում է պարտատոմսերի գոտիներից (հարկային կասեցված գործարք), որպես լիկյորի այլ տեսակների հումք:

բ. արտահանման հարկերի վճարումից ազատվում է լիկյորը, որը մատակարարվում է մեկ արտադրամասից մյուսին արտահանման համար, ազատվում է հարկերի վճարումից, պայմանով, որ արտադրողները կներկայացնեն արտահանվող լիկյորի մասին մանրամասն տեղեկանք: Արտահանումից ազատումը հիմնված է այն սկզբունքի վրա, որի համաձայն Ճապոնիայում սպիրտային խմիչքի սպառման վրա պետք է հարկ դրվի ակոհոլի վրա:

Ծխախոտի հարկ

Այս անուղղակի հարկը գանձվում է ծխախոտից, ծխախոտի խողովակներից, սիգարներից և այլ ծխախոտային արտադրատեսակներից, որոնք առաքվել են արտադրական տարածքներից կամ վերցվել են բոնդային գոտիներից: Ծխախոտի

հարկը գանձվում է ծխախոտային արտադրողներից կամ նրանցից, ովքեր դուրս են բերել դրանք բոնդային գոտիներից : Ծխախոտի վրա դրվում են հատուկ տուրքեր: Հարկը հիմնված է ծխախոտի քանակի վրա : Երկու գրամ կտրած ծխախոտը կամ սիգարը, երկու գրամը կտրած ծխախոտի, ծամելու ծխախոտը համարվում է համարժեք մեկ ծխախոտի: Հարկային դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 19-ում: Հարկ է նշել, որ ի լրումն ծխախոտի ազգային հարկի գանձվում է տեղական ծխախոտի հարկ եւ ծխախոտի հատուկ հարկ:

Ծխախոտի հատուկ հարկ

"Ծխախոտի հատուկ հարկը" սահմանվել և գործողության մեջ է դրվել 1998 թվականի դեկտեմբերի 1-ից ` հաշվի առնելով ընդհանուր հաշիվների վրա աճող ծանրաբեռնվածությունը ` երկարաժամկետ վարկերի հետ կապված պարտքերի ընդունումից հետո, Ճապոնիայի ազգային երկաթուղային հաշվարկային կորպորացիայի և վարկերի հետ կապված պարտքերի համար: Ծխախոտի հարկի վճարումից ազատված ծխախոտը, ծխախոտի հարկի մասին օրենքի դրույթներին համապատասխան, որը վերաբերում է առաքման հարկի վճարման կասեցման կամ հարկային արտահանման վճարումից ազատվելուն` ազատվում է ծխախոտի հատուկ հարկի վճարումից:

Բենզինի հարկ

Բենզինի հարկը գանձվում է նավթավերամշակման գործարաններից բեռնված կամ բոնդային գոտիներից դուրս բերված բենզինից: Բենզինի հարկից ստացված եկամուտները նախ մուտքագրվում են պետության ընդհանուր հաշիվներին, ապա փոխանցվում ճանապարհների շինարարության և բարեկարգման հատուկ հաշվին ` ճանապարհների պահպանման համար վճարումներից ստացված եկամուտներին վերաբերող հատուկ օրենքի համաձայն: Այդ հարկից ստացված եկամուտներն ուղղվում են ճանապարհների շինարարությանն ու բարեկարգմանը ` այդ օրենքին համապատասխան : Բենզինի հարկը գանձվում է տեղական ճանապարհային հարկի հետ միասին : Նրանք, ովքեր բենզինը տեղափոխում են նավթավերամշակման գործարաններից կամ բոնդային գոտիներից բենզին են վերցնում, պետք է բենզինի հարկ վճարեն : Բենզինի հարկը հաշվարկվում է ելնելով նավթավերամշակման գործարաններից առաքված բենզինի քանակից կամ բոնդային գոտիներից վերցրած բենզինի քանակից ` պահպանման և տարանցման ժամանակ ակնկալվող կորուստները հանելուց հետո:

Բենզինի դրույքաչափը կազմում է 217.400 դրամ 1000 լիտրի համար:

Հեղուկացված Նավթային Գազի Հարկ

Հեղուկացված նավթային գազի հարկը անուղղակի հարկ է, որը գանձվում է հեղուկացված նավթային գազից, որը տեղադրված է ավտոմեքենաների վառելիքի տանկերում: Մեթանն ու էթանը չեն հարկվում : Այն անձինք, ովքեր հեղուկացված նավթային գազը տեղադրում են ավտոմեքենաների վառելիքի բաքերում կամ բոնդավորման գոտուց ստանում են հարկվող նավթային գազ, պարտավոր են վճարել հարկը : Հարկը հաշվարկվում է ելնելով բենզալցակայանից բեռնաթափված կամ բոնդային գոտիներից առգրավված գազի քանակից: Հարկվող գազի ծավալը չափելիս հարկվող գազի մեկ լիտրը համարվում է հավասար 0,56 կգ (այդ գազի

տեսակարար կշռի միջոցով փոխակերպումը կարող է օգտագործվել, եթե դա թույլատրված է հարկային տեսչության տնօրենի կողմից):

Հարկը կազմում է 78,28 դրամ / կգ : Ինչպես և անուղղակի հարկման մասին մյուս օրենքները, հեղուկացված նավթային գազի հարկի մասին օրենքը ազատում է արտահանումը հարկումից: Եվ դա թույլ է տալիս հետաձգել վճարումը, ինչպես նաև նախատեսել վարկեր կամ գազի հարկի վերադարձ, որը փոխանցվում է բենզալցակայան :

Ավիացիոն վառելիքի հարկ

Ավիացիոն վառելիքի հարկը անուղղակի հարկ է, որը գանձվում է օդանավերով բեռնված ավիացիոն վառելիքից, ներառյալ Ճապոնիայի տարածքում գտնվող ուղղաթիռները, բացառությամբ միջազգային չվերթների: 11/13 հարկային եկամուտները հաշվեգրվում են ընդհանուր հաշիվների պետության, և ապա փոխանցվում է հատուկ հաշիվն շինարարության և բարեկարգման համար: Եկամուտների մնացած 2/13 մասը հատկացվում է տեղական իշխանություններին՝ օդանավակայանների հետ կապված ծախսերը հոգալու համար :

Ավիացիոն վառելիքի հարկ վճարողներն են՝

1. Ինքնաթիռների սեփականատերեր
2. Այն անձիք, ովքեր "օդանավերի օգտագործողներ" են, ինչպես նախատեսված է "Ավիացիայի մասին օրենքով", օդանավերի այդ օգտագործողները սեփականատերերի փոխարեն, ըստ պայմանագրում հստակ նշման
3. Երբ օդանավի սեփականատերերը կամ օգտագործողները չունեն մշտական բնակության կամ գրասենյակ Ճապոնիայում, օդաչուները հրամանատարում են օդանավերի սեփականատերերի կամ օգտագործողների փոխարեն
4. Փորձարկման թռիչքներ կամ օդանավերի վերանորոգում իրականացնող օդանավերի սեփականատեր, օգտագործողներ և հրամանատարներ չհանդիսացող անձինք
5. Փորձարկման թռիչքներ կամ օդանավերի վերանորոգում իրականացնող օդանավերի սեփականատեր, օգտագործողներ և հրամանատարներ չհանդիսացող անձինք

Իշխանության ազգային և տեղական մարմիններն ազատվում են ավիացիոն վառելիքի հարկի վճարումից: Ավիացիոն վառելիքի հարկը հաշվարկվում է ելնելով օդանավով բեռնված ավիացիոն վառելիքի քանակից: **Հարկային դրույքը կազմում է 116.300 դրամ 1000 լիտրի համար:** Հարկ վճարողները պարտավոր են հայտարարագիր ներկայացնել եւ հարկ վճարել մինչեւ իրենց օդանավով վառելիքի բեռնմանը հաջորդող ամսվա վերջ:

Նավթի եւ ածուխի հարկ

Նավթի և ածուխի հարկը գանձվում է հանքարդյունահանող կայաններից (ներքին արտադրություն) առաքված հում նավթից կամ որոշակի նավթամթերքներից, որոնք վերցվել են բոնդային գոտիներից (ներմուծում) : Ներմուծվող նավթամթերքները հարկվում են, որպեսզի խուսափեն

խտրականությունից հում նավթից արտադրված ապրանքների նկատմամբ, որոնք հարկվել են: Նավթի և ածուխի հարկը գանձվում է գազանման ածխաջրածիններից, որոնք արդյունահանող կայաններից (ներքին արտադրություն) կամ դուրս են բերվել կարելային գոտիներից (ներմուծում) : 2003 թվականի հոկտեմբերի 1-ից նավթի և ածխի հարկը ներմուծվում է արդյունահանման գոտուց տեղափոխվող ներքին ածխի կամ բոնդավորման գոտուց արտահանվող ներմուծման ածխի վրա: Նավթի հարկից ստացվող եկամուտները նախ մուտքագրվում են պետության ընդհանուր հաշիվներին, ապա փոխանցվում են հատուկ հաշիվ ` էներգակիրների պահանջարկի և առաջարկի կառուցվածքի բարելավման ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու համար, ինչպես նախատեսված է տարեկան բյուջեում: Էներգիայի պահանջարկի և առաջարկի կառուցվածքի բարելավման միջոցառումների հատուկ հաշվի միջոցներն օգտագործվում են նավթի կայուն մատակարարումների ապահովման տարբեր ծրագրերի իրականացման, ինչպես նաև էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների մշակման և ներդրման համար: Նրանք, ովքեր առաքում են հում նավթ, գազային ածխաջրածիններ կամ ածուխ արդյունահանող կայաններից կամ վերցնում են հում նավթ, նավթամթերք, գազային ածխաջրածիններ կամ ածխածիններ, պետք է վճարեն նավթի հարկը:

Գազային ածխաջրածինները հարկվում են, երբ դրանք բեռնվում են հանքարդյունաբերական կայաններից կամ դուրս են բերվում հարակից տարածքներից: Դրանք "նավթային գազեր և այլ գազային ածխաջրածիններ" են:

Ածուխը հարկվում է, երբ այն տեղափոխվում է արդյունահանման գոտուց կամ վերցվում է բոնդային գոտուց: Դրանք "ածուխ, բրիկետներ, օվալաձեւ բրիկետներ եւ դրանց նման այլ պինդ վառելիքներն են": Հարկը հաշվարկվում է ելնելով արդյունահանող կայաններից բեռնաթափված հում նավթի, գազանման ածխաջրածինների կամ ածխի քանակից, ինչպես նաև հում նավթից, նավթամթերքներից, գազանման ածխաջրածիններից կամ հարակից շրջաններից հանված ածխից հանված հում նավթի, նավթամթերքների, գազանման ածխաջրածինների կամ ածխի քանակից:

Տրանսպորտային միջոցների հարկ

Ավտոտրանսպորտային միջոցների թունավորման հարկը գանձվում է այն ավտոտրանսպորտային միջոցներից, որոնց համար ստացվել է ավտոտրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վկայականը կամ տեխնիկական ազատված թեթեւ ավտոտրանսպորտային միջոցների դեպքում գրանցման համարը: Հարկային եկամուտների երկու երրորդը հաշվեգրվում է պետության ընդհանուր հաշիվներին : Մնացած մեկ երրորդը, որը տրամադրվում է տեղական իշխանություններին, ուղղվում է տեղական ճանապարհների շինարարությանն ու բարեկարգմանը:

Տեղական ճանապարհային հարկ

Տեղական ճանապարհային հարկը, ինչպես նաև բենզինի հարկը, անուղղակի հարկ է, որը գանձվում է բենզինով, որը գալիս է նավթավերամշակման գործարաններից կամ դուրս է գալիս մալուխային գոտիներից: Հարկային մեթոդը, բացառությամբ հարկային դրույքաչափերի, նման է բենզինի հարկին, և հարկը

վճարվում է բենզինի հարկի հետ միասին: Տեղական ճանապարհային հարկից ստացված եկամուտները տեղական ինքնակառավարման մարմիններին տրամադրվում են սահմանված բանաձևերին համապատասխան: Հարկից ստացված եկամուտներն ուղղվում են տեղական ճանապարհների շինարարությանը և բարեկարգմանը : Հարկային դրույքը ` 23200 դրամ 1000 լիտրի համար:

Էներգետիկ ռեսուրսների զարգացման հարկի խթանումը

Էլեկտրաէներգետիկայի սովորական ձեռնարկություններից գանձվող էլեկտրաէներգետիկայի զարգացման խթանման հարկը նախատեսված է էլեկտրաէներգետիկայի զարգացման միջոցառումների ծախսերը ծածկելու համար `

1. Աջակցություն ատոմային էլեկտրակայանների, հիդրոէլեկտրակայանների և երկրաջերմային էլեկտրակայանների ստեղծմանը և նման օբյեկտների անխափան աշխատանքին
2. Էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար այդ օբյեկտների օգտագործման խթանումը և ապահովել անվտանգությունը այդ օբյեկտների
3. Էլեկտրաէներգետիկայի անխափան մատակարարումը այդ օբյեկտների օգտագործմամբ

Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման ձեռնարկությունները, որոնք էլեկտրաէներգիա են մատակարարում, ընդհանուր առմամբ, բնակչության պահանջարկը բավարարելու համար պետք է վճարեն այդ հարկը: Հարկը հաշվարկվում է ` ելնելով վաճառվող էլեկտրաէներգիայի ծավալից:

Էլեկտրաէներգիայի վաճառքը հետևյալ կերպ է `

1. Էլեկտրաէներգիա, որը էլեկտրաէներգետիկայի սովորական ձեռնարկությունները մատակարարում են ուրիշներին ` իրենց պահանջարկին համապատասխան, բացառությամբ էլեկտրաէներգիայի, որը փոխանցվում է էլեկտրաէներգետիկայի այլ սովորական ձեռնարկություններին :

2. Էլեկտրաէներգիա, որը սովորական կոմունալ ձեռնարկություններն իրենք են սպառում, բացի էլեկտրաէներգիա արտադրելուց: Վաճառված էլեկտրաէներգիա (1000 կվտ / ժ-ով) ` 1670 դրամ: Յուրաքանչյուր ամիս հարկ վճարողները պարտավոր են ներկայացնել հայտարարագիր ` վաճառված էլեկտրաէներգիայի քանակի նկարագրությամբ, որի համար պետք է կատարվի այդ ամսվա վճարումը, նրանց կողմից սպառված էլեկտրաէներգիայի գումարը և դրա հարկի գումարը. նրանք պետք է հարկ վճարեն մինչև հաջորդ ամսվա վերջը:

Մեծ Բրիտանիա

Ակցիզային տուրքի դրույքաչափերը գանձվում են հետևյալի համար`

1. Գինի
2. Գարեջուր
3. Քացախ և փերրի
4. Ալկոհոլ
5. Ցածր ալկոհոլային պար. խմիչքներ
6. Ներմուծված ալկոհոլ պարունակող կոմպոզիտային ապրանքներ
7. Ծխախոտային արտադրանքներ

8. Ածխաջրածին յուղ
9. Կլիմայի փոփոխություն
10. Բիովառելիքներ

Ակցիզային տուրքը գանձվում է նշված ապրանքներից: Այս ապրանքները կարող են լինել տեղական կամ, որոնք ներմուծվել են Մեծ Բրիտանիա՝ ԵՄ ներսում ԵՄ շարժումից հետո, կամ ներմուծված են Մեծ Բրիտանիայից կամ ԵՄ-ից դուրս: Մաքսատուրքը գանձվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքները թողնում են մաքսատուրքի դադարեցման ցանկացած պայմանավորվածություն, այսինքն՝ այն դեպքում, երբ՝

1. դրանք ազատվում են սպառման համար կամ այլ կերպ մատչելի են սպառման համար (հիմնականում պահեստային համակարգի միջոցով) գրանցված վաճառող կամ երբեմն ներմուծողը ստանում է դրանք Մեծ Բրիտանիայում
2. վաճառողը կատարում է առաքում հեռավորության վրա վաճառքի պայմանների համաձայն
3. հայտնաբերվում են անհայտ կորած բեռներ և այլ վտանգավոր թերություններ
4. ապրանքները, որոնք ներմուծվել են անձնական օգտագործման համար, այնուհետև վաճառվում կամ վաճառվում են առևտրային օգտագործման մեջ:

Գինի

Մեծ Բրիտանիայում արտադրված գինու արտոնագրված արտադրողի կամ ներմուծված գինիներում արտադրված գինին (ուժով չափված՝ հաշվի առնելով ալկոհոլի հետևյալ տոկոսների մասին՝ 20 ° C ջերմաստիճանում): Մեծ Բրիտանիայում արտադրված գինի արտադրված կամ ներմուծված լիցենզավորված արտադրողի կողմից պատրաստված գինին (ուժեղության դեպքում, որը չափվում է ալկոհոլի հետևյալ տոկոսների վրա՝ 20 ° C ջերմաստիճանի դեպքում), ըստ Մեծ Բրիտանիայի օրենքի, «գինի» նշանակում է՝ ցանկացած խաղողի հեղուկ, որը ձեռք է բերվում թարմ խաղողի ալկոհոլային խմորումից կամ թարմ խաղողի պաշարից, անկախ այն բանից, թե արդյոք հեղուկը հարստացված է սպիրտով կամ անուշահոտ էքստրակտներով: «Պատրաստված գինի» նշանակում է ալկոհոլային խմորումներից ստացված ցանկացած հեղուկ, ցանկացած նյութ, որը չի պարունակում գինի (ինչպես նշված է վերևում), գարեջուր, սպիրտ կամ խնձորօղի հարկվում են փոխարժեքով, եթե կա մթնոլորտային ճնշման ավելցուկ:

*Մաքսատուրքի իջեցված գները ուժի մեջ են 2002 թվականի հունիսի 1-ից՝ գարեջրի համար, որը արտադրվում է անկախ գարեջրագործների կողմից, որոնք արտադրում են ոչ ավելի, քան 30,000 հեկտոլիտր: 5-ից 30,000 հեկտոլիտր արտադրող գարեջրագործների համար տուրքի դրույքաչափը հաշվարկելու համար օգտագործվում է հետևյալ թվաբանական բանաձևը՝

(Տարեկան արտադրություն - 2,500) / տարեկան արտադրություն x տուրքի

ստանդարտ դրույքաչափ տվյալ պահին

Սա պետք է կորացվի մինչև ամենամոտ կոպեկ: Մաքսատուրքի իջեցված դրույքաչափերը ներկայացվել են նաև 2004 թվականի հունիսի 1-ից՝ գարեջրի համար, որն արտադրվում է անկախ գարեջրագործների կողմից, որոնք արտադրում են 30,000-ից 60,000 հեկտոլիտ: Հաջորդ թվաբանական բանաձևը օգտագործվում է այս գարեջրագործների համար տուրքի մակարդակը հաշվարկելու համար՝

(Տարեկան արտադրություն - (տարեկան արտադրության 2.500 - 8.3% գերազանցում է 30,000 հեկտոլիտը)) x տուրքի ստանդարտ տոկոսադրույքը տվյալ պահին / տարեկան արտադրություն:

Սա պետք է կորացվի մինչև ամենամոտ կոպեկ:

Ըստ Բրիտանիայի օրենքի «գարեջուրը» ներառում է հեղուկ, որը վաճառվում է որպես գարեջուր կամ որպես գարեջրի փոխարինող, իսկ վերլուծության դեպքում՝ նմուշը ունի ալկոհոլային ուժ, որը գերազանցում է 0,5% -ը: Ալկոհոլը ըստ ծավալի տեսակարար կշիռ է որպես ֆերմենտացված գարեջրի տոկոս: Պարտականությունը գանձվում է ալկոհոլային հզորությամբ մեկ տասնորդական վայրի վրա: Գարեջուր է պատրաստված ածիկից հեղուկը, որը գերազանցում է 0.5% -ը, բայց չի գերազանցում 1.2% -ը, ենթակա չէ ակցիզային տուրքի: Գարեջուրի վրա հիմնված ըմպելիքների օրինակները բերված են ցածր ալկոհոլային խմիչքների բաժնում, որը ցույց է տալիս նաև այս արտադրանքի համար ակցիզային տուրքի դրույքաչափը մինչև 5,5%: Գարեջրի և օդու խառնուրդները, որոնք գերազանցում են 1.2% -ը, ենթակա են մաքսատուրքերի՝ ըստ սպիրտային փոխարժեքի: Բոլոր գարեջրագործական գարեջուրի թեթևացումը դեռ հասանելի կլինի գարեջրի General Beer Duty տարրում՝ 7.5% -ից բարձր:

Քացախ և փերրի

«Քացախ» նշանակում է խնձորոլի (կամ փերրի)՝ ալկոհոլի 8,5% -ից պակաս ուժի չափով (20 ° C ջերմաստիճանում) խնձորի կամ տանձի հյութի խմորումից ստացված խնձորոլի (կամ փերրի) առանց որևէ ալկոհոլային հեղուկի կամ ցանկացած հեղուկի ցանկացած պահի, կամ նյութը, որը հաղորդակցում է գույնը կամ բույրը, քան այդպիսին, ինչպիսին է, օրինակ, Հանձնակատարները կարող են թույլ տալ, որ նրանց թվում է, որ անհրաժեշտ է խնձորոլի (կամ փերրի) արտադրելու համար: Քացախը կամ փերրին գանձվում են փրփրացող փոխարժեքով՝

ա) եթե բեռնարկը ավելցուկային ճնշում ունի ածխածնի երկօքսիդի պատճառով 3 բար և ավելի լուծույթ լուծույթում, կամ

բ) եթե բեռնարկում կա սնկով հանգույց, որն իր տեղում պահվում է փողկապով կամ ամրացմամբ՝ անկախ ճնշումներից:

Ալկոհոլ

Եթե ալկոհոլը ներմուծվում են շշերի մեջ, որոնք ներմուծողը չի ցանկանում բացել փորձարկման համար, HMRC- ը սովորաբար պատրաստ կլինի ընդունել ալկոհոլային տուրքը՝ խմելու համար նախատեսված խմիչքների համար 77% ծավալի

հայտարարված ուժի հիման վրա: HMRC- ն իրավունք է վերապահում ստուգելու ցանկացած բեռ:

Ցածր% ավտոմոբիլային խմիչքներ

Գինի, որտեղ ավտոմոբիլային ուժը չի գերազանցում 5,5% -ը: Պատրաստված գինի, որտեղ ավտոմոբիլային ուժը չի գերազանցում 5,5% -ը: Խառը ըմպելիքներ պատրաստված խնձորի / փերրիի բազայից, որտեղ ավտոմոբիլային ուժը չի գերազանցում 5,5% -ը:

Ներմուծված ավտոմոբիլային պարունակող կոմպոզիտային ապրանքներ՝

Ակցիզային տուրքին ենթակա բաղադրամասեր պարունակող ապրանքները ենթակա են վճարման: Հարկային տիպի ծածկագրերը և ակցիզային տուրքի դրույքաչափերը նույնն են, ինչ բաղադրիչի համար օգտագործվող ավտոմոբիլային տեսակը, օրինակ, սպիրիտները՝ մեկ լիտր ավտոմոբիլային համար կազմում է 28,74 ֆունտ:

Բացառություններ՝

Բժշկական պատրաստուկներ. Խառնուրդի խառնուրդներ, միացություններ կամ այլ պատրաստուկներ, որոնք հանձնակատարները ճանաչվում են որպես բժշկական նպատակներով օգտագործվող և որոնք իրականում օգտագործվում են այդ նպատակների համար:

Մարդկանց սպառման համար ոչ պիտանի ապրանքներ, որոնք պարունակում են ոգիներ, օրինակ՝ օծանելիք ապրանքներ, ներկեր, ներկող նյութեր, թանաքներ:

Ծխախոտի արտադրանք

«Ծխախոտի արտադրանք» նշանակում է թվարկված ցանկացած ապրանք, որը արտադրվում է ամբողջությամբ կամ մասամբ ծխախոտից կամ ցանկացած նյութից, որն օգտագործվում է որպես ծխախոտի փոխարինող, բայց չի պարունակում ծխելու բուսական արտադրանք: Ծխախոտի գլանափաթեթներ, որոնք, պարզ ոչ արդյունաբերական բեռնաթափմամբ, հետևյալն են՝

1. տեղադրված ծխախոտի թղթի խողովակների մեջ
2. փաթաթված ծխախոտի թղթի մեջ

9 սմ-ից ավելի երկար ծխախոտ (բացառությամբ որևէ ֆիլտրի) կվերաբերվի այնպես, կարծես յուրաքանչյուր 9 սմ կամ դրա մի մաս առանձին ծխախոտ է:

«Միզարները» պարունակում են հետևյալ նկարագրությունների արտադրանք:

1. ծխախոտի գլանափաթեթներ, որոնք պատրաստված են ամբողջությամբ բնական ծխախոտից:
2. ծխախոտի գլանափաթեթներ, նույնիսկ եթե այն խառնվում է ծխախոտից բացի այլ նյութերի հետ, բնական ծխախոտի արտաքին փաթաթվածով:

3. ծխախոտի գլանափաթեթներ ծխախոտի խառնիչով լցունված խառնուրդով, որոնք խառնվում են ծխախոտից բացի այլ նյութերի, վերամշակված ծխախոտի մի կապիչով և արտաքին ծածկով:

Արտաքին փաթաթվածը պետք է ունենա սիգարի նորմալ գույնը և տեղադրվի պարույրաձև տեսքով, առնվազն 30 աստիճանի կտրուկ անկյունով, մինչև ծխախոտի երկայնական առանցքը: Արտաքին ծածկոցը պետք է ամբողջությամբ ծածկի սիգարը, ներառյալ ցանկացած գոհչ, բայց ոչ (եթե ծխախոտը բերանի միջոցով է) բերանի խոռոչը: Սիգարները, որոնք ընկնում են այս նկարագրության մեջ, պետք է ունենան միավորի քաշ (բացառությամբ ֆիլտրի կամ բերանի հատվածի) ոչ պակաս, քան 1,2 գրամ`

ծխախոտի գլանափաթեթներ ծխախոտի և ծխախոտի խառնիչով լցված ծխախոտի այլ խառնուրդներով խառնված նյութերի հետ, ինչպես նաև ծխախոտի նորմալ գույն ունեցող վերակառուցվող ծխախոտի արտաքին փաթաթվածով: Արտաքին փաթաթվածը պետք է ամբողջությամբ ծածկի սիգարը, ներառյալ ցանկացած ֆիլտր: Սիգարետները, որոնք ընկնում են այս սահմանման մեջ, պետք է ունենան միավորի քաշ (բացառությամբ որևէ ֆիլտրի կամ բերանի հատվածի) ոչ պակաս, քան 2,3 գրամ, իսկ դրա երկարության առնվազն մեկ երրորդի առնվազն 34 մմ տրամագծով շրջագիծ: Ծխախոտը, որը ընկնում է վերոնշված նկարագրություններից մեկի մեջ, սիգար է:

«Ձեռքով փաթաթված ծխախոտ» նշանակում է ծխախոտ`

1. որոնցից ծխախոտի մասնիկների ավելի քան 25% քաշը ունեն 1 մմ-ից պակաս լայնություն
2. որը վաճառվում է կամ նախատեսվում է վաճառել ձեռքով ծխախոտ պատրաստելու համար
3. որն օգտագործվում է ձեռքով ծխախոտ վերածելու համար

«Ծխախոտ` ծամելի» ներառում է ծխելու համար պատրաստված ցանկացած ապրանք, որը բաղկացած է ծխախոտի ամբողջ կամ մի մասից, կամ փոխարինում է ծխախոտ, և չի մտնում ծխախոտի մյուս արտադրանքներից մեկի սահմանման մեջ: Այն չի ներառում այնպիսի ապրանքներ, որոնք նախատեսված են բացառապես որպես օգնություն, որպեսզի մարդիկ հրաժարվեն ծխելուց: «Տաքացվող ծխախոտ » նշանակում է ծխախոտ, որը կարող է ջեռուցվել, առանց այրման, գոլորշիներ արտադրելու կամ բուրելու համար:

«Այլ ծխախոտ» նշանակում է ծխախոտ, որը կտրվել է, բաժանվել, ճզմվել կամ սեղմվել բլոկների մեջ և կարող է ծխել առանց հետագա արդյունաբերական վերամշակման, կամ ծխախոտը, որը զերծ է մանրածախ վաճառքից, որը կարող է ծխվել, և որը չի մտնում ծխախոտի մյուս արտադրանքներից մեկի սահմանումների մեջ: «Բուսական ծխախոտի արտադրանք» նշանակում է արտադրանք, որը սովորաբար հայտնի է որպես բուսական ծխախոտ կամ բուսական ծխելու խառնուրդներ: Դրանք պարունակում են բուսական նյութեր, որոնք հատուկ

անեցված և (կամ) վերանշակված են՝ որպես ծխախոտի փոխարինող օգտագործելու համար :Բուսական նյութը, որպես կանոն, հեշտությամբ նույնականացվում է իր հյուսվածքով և անուշաբույր և խիտ հոտով:

«Ածխաջրածնային յուղ» նշանակում է՝ նավթային յուղեր, ածուխներ, քարեր և ածուխից, թերթաքարից, տորֆից կամ ցանկացած այլ բիտումի նյութից և բոլոր հեղուկ ածխաջրածիններից արտադրված յուղեր, բայց չի պարունակում այնպիսի ածխաջրածիններ կամ բիտումի կամ ասֆալտային նյութեր, ինչպիսիք են՝

1. պինդ կամ կիսամյակային 15°C ջերմաստիճանում
2. գազ է 15°C ջերմաստիճանում և 1013.25 միլիբարի ճնշման տակ

«Թեթև յուղ» նշանակում է ածխաջրածին յուղ, որի ծավալի ոչ պակաս, քան 90% -ը ծավալի թորում է 210°C - ից ոչ ավելի ջերմաստիճանում, կամ որը թույլ է տալիս բորբոքային գոլորշիացնել 23°C - ից ցածր ջերմաստիճանում, երբ փորձարկվում է ակտերով սահմանված կարգով: վերաբերում է նավթին: «Ավիացիոն բենզին» նշանակում է թեթև յուղ, որը հատուկ արտադրվում է որպես օդանավերի վառելիք, սովորաբար չի օգտագործվում ճանապարհային տրանսպորտային միջոցներում և առաքվում է օգտագործվելու բացառապես որպես օդանավերի վառելիք:«Թեթև յուղի վառարանի վառելիք» նշանակում է թեթև յուղ, որը հանձնվում է հաստատված վառարանների օպերատորներին: «Չմշակված բենզին» նշանակում է բենզին, որը պարունակում է ոչ ավելի, քան 0,013 գրամ կապարի մեկ լիտր բենզին:«Ծայրահեղ ցածր ծծմբի բենզին» նշանակում է չմշակված բենզին՝

1. ծծմբի պարունակությունը չի գերազանցում քաշի 0.005% -ը կամ գրո է
2. անուշաբույր նյութերի պարունակությունը ծավալի չի գերազանցում 35% -ը

«Ծծմբից ազատ բենզին» նշանակում է չմշակված բենզին, որի ծծմբի պարունակությունը չի գերազանցում քաշի 0,001% -ը (կամ գրո է):«Ծանր յուղ» նշանակում է ածխաջրածին յուղ, բացի թեթև յուղից, ինչպես վերը նշված է: «Ծայրահեղ ցածր ծծմբային դիզել» նշանակում է գազի յուղ՝

1. ծծմբի պարունակությունը չի գերազանցում քաշի 0.005% -ը կամ գրո է
2. որի խտությունը չի գերազանցում 835 կիլոգրամ մեկ խորանարդ մետրը 15°C ջերմաստիճանում
3. որոնցից ծավալի ոչ պակաս, քան 95% -ը թորում է 345°C - ից ոչ ավելի ջերմաստիճանում

«Ազատ դիզել» նշանակում է գազի յուղ, որի ծծմբի պարունակությունը չի գերազանցում քաշի 0,001% -ը (կամ գրո է):

«Կերոսին» նշանակում է ծանր յուղ, որից ավելի քան 50% -ը ծավալի թորում է 240°C - ից ոչ ավելի ջերմաստիճանում:

«Ծանր նավթի ավիացիոն տուրբինային վառելիք» նշանակում է կերոսին, որը նախատեսվում է օգտագործել որպես վառելիք ինքնաթիռների շարժիչների համար, և որը թույլատրվում է առաքվել այդ նպատակով՝ առանց նշագրման:

«Գազի յուղ» նշանակում է ծանր յուղ, որի ծավալի ոչ ավելի, քան 50% -ը բաժանում է 240 ° C- ից ոչ ավելի ջերմաստիճանում, իսկ դրանցից ավելի քան 50% -ը ծավալի թորում է 340 ° C- ից ոչ ավելի ջերմաստիճանում:

«Վառելիքի յուղ» նշանակում է ծանր յուղ, որը կամ

1. լուծույթում պարունակում է ծանր ասֆալտի 0,5% -ից ոչ պակաս քանակություն
2. լուծույթում պարունակում է 0,1% -ից ոչ պակաս կոշտ ասֆալտի քանակ և ունի փակ լուսավորություն, որը չի գերազանցում 150 ° C

«Rebated oil» նշանակում է յուղ, որը առաքվել է տնային օգտագործման համար՝ ածխաջրածնային վառելիքի մաքսային պարտավորությունների մասին 1979 թվականի «Ակցիզային տուրքի գնի իջեցման համար»:

Վերադարձի իրավասությունը, ինչպես վերը նկարագրված է, սահմանափակվում է հետևյալով՝

1. Թեթև յուղի վառարանի վառելիք - պետք է առաքվի գծանշված և ներկված կամ չհրապարակված լինի «մատակարարի / օգտագործողի» անհատական արտոնագրման տակ:
2. Առանց բենզինի բենզին: Որակավորում է գեղջ՝ առանց մակնշման կամ այլ սահմանափակումների, եթե այն համապատասխանում է վերը նշված կետում տրված սահմանմանը:
3. Ավիացիոն տուրքինային կերոսինը - օրինակ, կարող է առաքվել որպես չճանաչված, ինչպես ինքնաթիռի վառելիքից հրաժարվելու նշման տակ:
4. Այլ կերոսին - պետք է նշվի ,եթե այն չի հանձնվում անհատական «օգտագործողի / դիլերների» կողմից կամ ներմուծվում է բեռնարկներում, որոնք չեն գերազանցում 2.5 լիտր հզորությունը և չեն օգտագործվում որպես ճանապարհի վառելիք
5. Գազի յուղը պետք է նշվի, բացառությամբ այն դեպքի, երբ անհատական «օգտագործողը / դիլեր» -ը հրաժարվում է մակնշման մերժումից կամ ներմուծվում է 2,5 լիտր հզորությամբ ոչ ավելի չափով բեռնարկներում և չի օգտագործվում որպես օգտագործման համար: ճանապարհային վառելիք:
6. Վառելիքի յուղ / այլ ծանր յուղ - որակավորում է իջեցում՝ առանց մակնշման կամ այլ սահմանափակման, պայմանով, որ այն նախատեսված չէ որպես ճանապարհային վառելիք կամ ճանապարհային վառելիքի երկարացուցիչ:

1993 թվականի հոկտեմբերի 15-ից ածխաջրածինային յուղերի վրա տուրքի հաշվարկման միավորը ստանդարտ լիտրն է, այսինքն՝ լիտրը 15 ° C ջերմաստիճանում: Եթե այդ տերմիններում արդեն արտահայտված չէ, անհրաժեշտ է, որ քանակները վերափոխվեն: Անհատական անձի համար անօրինական է խառնել ցանկացած յուղ, որի վրա ակցիզային տուրքի որևէ գեղջ չի թույլատրվում՝

1. վառելիքի, գազի յուղի, կերոսինի կամ թելթել յուղի (ներառյալ անմշակ բենզինը), որի վրա թույլատրվում է ակցիզային տուրքի գեղջ
2. նավթ առաքվում է առանց ակցիզային տուրքի վճարման ,բացառությամբ, կամ համաձայն Համաձայնագրի կանոնակարգի, կամ Հանձնակատարների կողմից տրված լիցենզիայի, հանձնաժողովի կողմից տրված հաստատմանը:

Ներմուծված հանքային յուղեր պարունակող կոմպոզիտային ապրանքներ .

Հանքային յուղեր պարունակող ապրանքները, որպես դրանց մաս կամ բաղադրիչ, ենթակա չեն ակցիզային տուրքի, եթե դրանք նախատեսված չեն որպես ճանապարհային վառելիքի փոխարինող կամ ճանապարհային վառելիքի կամ ճանապարհային վառելիքի փոխարինողների համար նախատեսված նյութեր: Այս նպատակների համար ներմուծված ցանկացած հողված գանձվում է Միացյալ Թագավորության ակցիզային տուրքի համար դրանց ծավալի 100% -ի չափով (ոչ միայն դրանց մեջ պարունակվող հանքային յուղի տոկոսի հիման վրա): Հարկային տիպի ծածկագրերը և ակցիզային տուրքի դրույքաչափերը, որոնք կիրառվում են, նույնն են, ինչպես հանքային յուղի այն տեսակը, որը արտադրանքը պատրաստվում է փոխարինել կամ դրան պետք է ավելացվի: Քսայուղերը չի գանձվում Մեծ Բրիտանիայի ակցիզային տուրքի համար, քանի դեռ դրանք չեն ավելացվել հավելանյութերի փաթեթում, որի դեպքում ակցիզային տուրքը գանձվում է ամբողջ փաթեթի վրա:

Մեծ Բրիտանիայի ակցիզային հարկի դրույքաչափերին ամբողջությամբ կարելի է ծանոթանալ Հավելված 20-ում:

Նոր Չելանդիա

Նոր Չելանդիան ևս բացառություն չէ և կիրառում է ակցիզային հարկումը: Ակցիզային հարկը 2014 թվականից գրանցում է ստաբիլ ան: Ստորև բերված գրաֆիկում կարող ենք տեսնել տվյալ անը ըստ պետական բյուջե տրամադրված հարկերի ընդանուր ծավալից:

Աղյուսակ 24. Ակցիզային հարկի բյուջետային եկամուտներ

2014/2015 թթ	2015/2016 թթ	2016/2017 թթ	2017/2018 թթ	2018/2019 թթ	2019/2020 թթ
2,028.9 մլն NZD	2,277.1 մլն NZD	2,228.7 մլն NZD	2,220.8 մլն NZD	2,442,0 մլն NZD	2,573.0 մլն NZD

Հարկ է նշել, որ 1 NZD = 0.6 USD: 2019/2020 թվականի հարկային հավաքագրման կանխատեսումները ցույց են տալիս, որ այս տարի ակցիզային հարկը Նոր Չելանդիայի հարկային հավաքագրումների մեջ կկազմի 2,3%: Նոր Չելանդիան

ունի նաև տարբեր երկրների հետ ստորագրած երկկողմ պայմանագրեր ըսց դրանց կարգավորման նաև կարգավորվում է տարբեր ապրանքատեսակների ներմուծման ակցիզային դրույքաչափերը /Հավելված 21/:

Սաուդյան Արաբիա

Գործադիր ամփոփում 2019 թվականի մայիսի 15-ին Չաքաթի և հարկերի գլխավոր մարմինը (ԳԱՉՏ) հաստատեց ակցիզային հարկի գործադիր կանոնակարգում փոփոխություն: Փոփոխությունները ընդլայնում են Սաուդյան Արաբիայում ակցիզային հարկերի շրջանակը՝ ներառյալ քաղցրացրած ըմպելիքները, էլեկտրոնային ծխելու սարքերը և հեղուկ ըմպելիքներն այդ սարքերում օգտագործված: Փոփոխությունները կանդրադառնան նոր ակցիզային ապրանքների ներմուծողների և արտադրողների, և այդ ապրանքների գույքագրում ունեցող անձանց վրա՝ փոփոխության ուժի մեջ մտնելու պահից: Հետագա հայտարարության մեջ, 2019 թվականի մայիսի 19-ին, Սաուդյան Մաքսային մարմինը հրապարակեց Պաշտոնական Շրջանակ՝ վերացնելով շիշայի (ծխելու ջրատարներ) և ծխախոտի, էլեկտրոնային ծխախոտի և հեղուկների ներկրման մեջ մաքսային բոլոր կետերում գտնվող արգելքը: Ակցիզային հարկի կիրարկող կանոնակարգը ներկայումս Սաուդյան Արաբիայում հարկերը կիրառում է հետևյալ կերպ(Աղյուսակ 25):

Աղյուսակ 25 .Սաուդյան Արաբիայի ակցիզային դրույքաչափեր

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
Ծխախոտ	100%
Խմիչքներ	50%
Էներգետիկ Խմիչքներ	100%
Քաղցր ըմպելիք	50%
Ծխելու էլեկտրոնային սարքավորումներ և գործիքներ	100%
Նման ծխելու սարքերում և գործիքներում օգտագործվող հեղուկներ	100%

Փոփոխությունների էֆեկտը կլինի ծխախոտի և այլ ծխող ապրանքների և համարժեք ակցիզային հարկի ակցիզային հարկի հավասարեցումը և քաղցրացված խմիչքների հարկումը նույն կերպ, ինչպես զովացուցիչ ըմպելիքները: ԳԱՉՏ-ի

կողմից ենթակա ակցիզային հարկի ենթակա արտադրանքի մանրամասն սահմանումները դեռևս չեն կազմվել, և անհրաժեշտ կլինեն ապահովելու համար, որ ապրանքի դասակարգումը լինի պարզ և միանշանակ: Անցումային և վարչական հարցեր Փոփոխության արդյունավետ ամսաթիվը դեռ պետք է հայտարարվի իշխանությունների կողմից, բայց ակնկալվում է, որ կլինի 2019 թվականի հուլիսի 1-ը: Ի հավելումն այն բանի, որ գործողության ամսաթվին կամ դրանից հետո ներմուծված կամ արտադրված նոր ակցիզային ապրանքների վրա ազդելուց բացի, ցանկացած ակցիզային բաժնետոմս է պահվում մաքսային կամ ակցիզային հարկի կասեցումը կամ պետական սուբյեկտի կողմից ուժի մեջ մտնելու պահից ենթակա է ակցիզային հարկի, եթե ակցիզային բաժնետոմսի ընդհանուր մանրածախ արժեքը գերազանցում է 60,000SAR-ը(1USD=3.75SAR): Ազդեցության ենթակա հարկ վճարողների կողմից պահանջվում է որոշել վճարվող ակցիզային հարկի արժեքը և համապատասխան հայտարարագիրը ներկայացնել համապատասխան օրվանից 45 օրվա ընթացքում:

Շվեյցարիա

Անհատական հատուկ սպառման հարկերի մեջ ներառված են ծխախոտի հարկը, գարեջրի, միներալ յուղերի, մեքենաների և ոգելից խմիչքների հարկը:

Ծխախոտի հարկ

Այս հարկով հարկվում են օգտագործմանը պատրաստ բոլոր տեսակների ծխախոտը և սուբստիտուտ ապրանքատեսակները, որոնք որ ներմուծվել են կամ արտադրված են Շվեյցարիայում:

Դրույքաչափերը հետևյալն են 2013թ. ապրիլի 1-ից(*Աղյուսակ 26*)⁷

Ծխախոտից հարկային ընդհանուր հասույթը (մոտավորապես 2,1 միլիարդ շվեյցարական ֆրանկ 2018-ին) պարտադիր է AHV/IV (Old-age insurance system)-ի համաֆինանսավորման համար:

Աղյուսակ 26. Շվեյցարիայի ակցիզային դրույքաչափեր

Սիգարետներ ⁸	11,832 սանտիմ ⁹ / միավոր +25 % իրացման գնից	առնվազն 21,21 սենտիմ/տուփ
սիգարներ	0,56 սնտ /միավոր + 1 % իրացման գնից	
ծխախոտ	38 ֆրանկ/ կգ + 25% իրացման գնից	առնվազն 80 ֆրանկ/ կգ
ծխախոտ	12 % իրացման գնից	
ծամելու ծխախոտ	6 % իրացման գնից	

⁷ Art. 131 para.1 lit. a Cst

Federal Act on Tobacco Taxation of 21 March 1969 (TTA)

Ordinance on tobacco Taxation of 14 October 2009 (TTO)

⁸ 2014 թ. միջին գինը՝ 8,6 ֆրանկ

⁹ 1 սենտիմ՝ 0,01 ֆրանկ

1 ֆրանկ՝ 1,03 ԱՄՆ դոլլար 20,05,2020

Աղյուսակ 27 . Գարեջուր¹⁰¹¹

Թեթև գարեջուր (մինչև 10,0 °)	16,88 Ֆրանկ/լ
Սովորական և հատուկ գարեջուր (10.1-ից 14.0 °)	25,32 Ֆրանկ/լ
Ուժեղ գարեջուր (14.1 ° և ավելին)	33,76 Ֆր/լ

Գարեջուր

Հարկը հաշվարկվում է լիտրով և ըստ ակոհոլի պարունակության չափի (Աղյուսակ 27):

Հարկիվ ազատված են 5 և պակաս ակոհոլի պարունակող գարեջրերի տեսակները:

Հարկը նվազեցված է այն արտադրողների համար, ում արտադրությունը չի գերազանցում 55000 լ`

10 %-ով	45000 լ
20	35000 լ
30	25000 լ
40	15000 լ

Միներալ յուղեր¹²

Ներառում է հարկը, որո հարկվում է նավթը, բնական գազը և այլ միներալ յուղեր, նշանց վերամշակման արդյունքում ստացված արտադրանքներ և շարժիչային վառելիքը, և surtax շարժիչային վառելիքի վրա:

Հանքային յուղի հարկը տատանվում է ըստ արտադրանքի և դրա օգտագործման (շարժիչային վառելիք, այրվող, տեխնիկական նպատակներ): Օրինակ` մեկ լիտրի համար հարկային բեռը հետևյալն է

- Բենզին` 73,12 սնտ (ներառյալ հանքային յուղի խառնուրդը 30 սնտ մեկ լիտրի համար);
- Դիզել` 75,87 սնտ (ներառյալ հանքային յուղի խառնուրդը 30 ցենտ մեկ լիտր);
- Լույսի ջեռուցման լրացուցիչ յուղ` 0.3 ստ¹³

2008 թվականի հուլիսից հարկերի կրճատումներ են տրվել նաև կենսածին վառելիքի համար, եթե բավարարվեն Դաշնային խորհրդի կողմից սահմանված նվազագույն էկոլոգիական և սոցիալական պահանջներին:

Հանքային յուղի հարկի գանձմանը վերաբերող սկզբունքները հետևյալն են`

¹⁰<https://www.ezv.admin.ch/ezv/en/home/information-companies/taxes-and-duties/importation-into-switzerland/alc-hol-duties-and-prepaid-disposal-fees/beer-excise-tax.html>

¹¹ Legal basis Art. 131 para. 1 lit. c Cst Federal Act on Beer Tax of 6 October 2006 (BTA) Ordinance on Beer Tax of 15 June 2007 (BTO)

¹² Legal basis Art. 131 para. 1 lit. e and para. 2 Cst Mineral Oil Tax Act of 21 June 1996 (MinOTA)

¹³ Այս մեկը նաև հարկվում է ածխաջրային հարկով 25,44 սնտ/ լ

- Ներմուծված ապրանքներն ու ներմուծված և արդյունահանվող ապրանքները ներմուծվում են հայրենիքում նույն հարկային վերաբերմունքով: «Ներքին» նշանակում է Շվեյցարիայի տարածքում և մաքսային միության տարածքներում: «Ներքին» -ը չի ներառում շվեյցարական մաքսային անկլավները (Սամնունի և Սամպուիի հովիտներ):

- Հարկային պահանջը ծագում է այն դեպքում, երբ ապրանքները ազատ շրջանառության մեջ են մտնում հարկային օրենսդրության համաձայն: Ներմուծվող ապրանքների համար սա այն ժամանակն է, երբ ապրանքները մաքսային օրենսդրությամբ ազատ շրջանառության մեջ են դրվում: Հաստատված պահեստներում գտնվող ապրանքների համար հարկային պահանջը ծագում է այն ժամանակ, երբ ապրանքները դուրս են գալիս պահեստից կամ օգտագործվում են պահեստում:

- Գնահատման հիմքը 1000 լիտր է 15 ° C ջերմաստիճան ; Ծանր թորման և մի քանի այլ ապրանքների համար այն կազմում է 1000 կգ զուտ զանգվածի համար: Ծավալի վրա հիմնված հարկումը ապահովում է միասնական հարկային բեռ `առանց հաշվի առնելու ապրանքի խտությունը:

- Հաստատված պահեստների սեփականատերերը և պարտադիր բաժնետոմսերի սեփականատերերը ամսական կտրվածքով էլեկտրոնային եղանակով փոխանցում են հարկային հայտարարագրերը: Ներմուծողները կարող են նաև պահանջել այս ընթացակարգը:

- Հաստատված պահեստները ծառայում են չարտոնված ապրանքներ պահելու, գտման, արտադրության և արդյունահանման նպատակով: Չարտոնված ապրանքների արտադրությունը (ներառյալ գտումը), արդյունահանումը և պահպանումը միշտ պետք է տեղի ունենա հաստատված պահեստում:

- Գազը, որը նախատեսված է որպես լրացուցիչ թեթև ջեռուցման յուղ օգտագործելու համար, գունավոր և նշանված է, որպեսզի այն ֆիզիկապես դիզելից տարբերվի:

2018-ին սպառողները ստիպված էին կրել մոտավորապես 4,58 միլիարդ CHF բեռ, այսինքն ` 2,77 միլիարդ CHF հանքային յուղի հարկ, իսկ CHF ` 1,82 միլիարդ CHF հանքային յուղի խառնուրդ: Վառելիքի վառելիքի հանքային յուղի հարկի զուտ եկամտի մի մասով, Կոնֆեդերացիան ֆինանսավորում է ճանապարհային տրանսպորտի և ավիացիայի հետ կապված իր ծախսերի մի մասը (մոտավորապես 3,33 միլիարդ CHF): Չուտ եկամտի մնացած մասը (մոտ 1,25 միլիարդ CHF) նախատեսված է ընդհանուր դաշնային բյուջեի ծախսերի համար:

Մեքենաներ¹⁴

4% հարկ է գանձում ներմուծված կամ ներքին արտադրված ավտոմեքենաների արժեքի վրա: Ավտոմեքենաները թեթև առևտրային տրանսպորտային միջոցներ են (ներառյալ միկրոավտոբուսներ), միավորը ոչ ավելի, քան 1600 կգ, ինչպես նաև ուղևորատար տրանսպորտային միջոցները: Ներքին արտադրության աննշանության պատճառով մուտքերի 99.9% -ը (մոտավորապես 2018 թ. CHF 398 մլն) արտադրվում է ներմուծման պահից: Էլեկտրական

---

¹⁴ Legal basis Art. 131 para. 1 lit. d Cst Vehicle Duty Act of 21 June 1996 (VDA)

տրանսպորտային միջոցները ազատվում են հարկերից: Ավտոմոբիլային հարկի առանձնահատկությունն այն է, որ, ի տարբերություն մաքսատուրքերի և սպառման այլ հատուկ հարկերի, այն գանձվում է նաև Սամնունի մաքսային անկյավում:

Ոգելից խմիչքներ¹⁵

Գյուղատնտեսական արտադրողների կողմից անհատական օգտագործումը ազատվում է հարկերից: Ավելին, 17 և ավելի տարիք ունեցող անձանց թույլատրվում է ներմուծել 5 լ ալկոհոլ մինչև 18% ալկոհոլի պար. և մեկ լիտր ավելի քան 18% ալկ.պար. տուրիստական երթևեկության մեջ՝ առանց որևէ մաքսատուրքի կամ հարկեր կատարելու:

Ներքին և ներմուծվող խմիչքները հարկվում են նույն չափով և օգտագործվում են գնահատման միասնական հիմք:

Հարկային ստանդարտ դրույքաչափը կազմում է 29 CHF/լիտր մաքուր ալկոհոլի համար:

Հարկը 50% -ով իջեցվում է հետևյալի համար.

- Մրգերից, հատապտուղներից կամ այլ հումքից պատրաստված գինիները, որոնք ալկոհոլ պարունակություն ունեն 15% -ից 22% ալկոհոլի պարունակություն, ինչպես նաև թարմ խաղողից պատրաստված բնական գինիների մեջ, որոնք ալկոհոլային պարունակություն ունեն 18% - 22% ալկոհոլի պարունակություն;

- Գինու տեսակներ, քաղցր գինիներ և մսուրներ, որոնք ալկոհոլ պարունակող են ոչ ավելի, քան 22% ալկոհոլի պարունակություն;

- Վերմութ և այլ գինիներ, որոնք պատրաստված են բույսերից կամ անուշաբույր նյութերով բուրավետ բույսերով կամ ալկոհոլային նյութերով, 22% առավելագույն ալկոհոլ պարունակությամբ:

2004 թվականից ալկոպոպների վրա գանձվել է 116 CHF հատուկ հարկ (հարկի դրույքաչափի 300% աճ):

Սույն թվականի հուլիսի 1-ից ուժի մեջ է մտնում 30% հարկի իջեցումը փոքր արտադրողներին տարեկան առաջին 30 լիտր մաքուր ալկոհոլի համար, պայմանով, որ հումքը բացառապես մշակվում է սեփական հողից կամ իրենց բերքի վայրի աճից:

Ներքին և ներմուծվող խմիչքները կարող են պահվել հարկային պահեստում՝ հարկային կասեցման ներքո:

Չուտ եկամուտը 2018 թ.-ին կազմել է մոտ 247 միլիոն CHF: 90% -ը վերագրվում է սոցիալական ապահովությանը (AHV և IV): Մնացած 10% -ը վերագրվում է կանտոններին և այն պետք է օգտագործվի կախվածության պատճառների և հետևանքների դեմ պայքարի համար («ալկոհոլային տասնորդ»):

Շամանգի հարկ

Չվարճանքի հարկը հանրային միջոցառումների համար հարկ է վճարման վճարի վճարմամբ և գանձվում է կամ տոմսերի հարկի ձևով (սովորաբար ընդունման վճարի կամ համախառն մուտքերի 10% -ը) կամ ստանդարտ գանձում: Այն գանձվում է Փրիբուրգի, Ափենզել Աուսերհոդենի, Տիչինոյի (միայն կինոթատրոններում),

---

¹⁵ Art. 131 para. 1 lit. b Cst
Federal Act on Alcohol of 21 June 1932 (AlcA)
Ordonnance on Alcohol of 15 September 2017 (AlcO)

Նեուչաթելի և Յուրայի կանտոններում: Չվարճանքի հարկը կամընտիր կոմունալ հարկ է Լյուցեռնի, Սոլթորնի և Վուուի կանտոններում:

ԱԱՀ 7,7 %:

Մինգապուր

Մինգապուր ներմուծվող կամ դրանում արտադրվող բոլոր ապրանքները հարկվում են մաքսային տուրքերով եւ / կամ ակցիզներով :Տուրքերը հիմնված են աղվալորային կամ հատուկ խաղաղույքների վրա: Աղվալորային դրույքաչափը ապրանքի մաքսային արժեքի տոկոսն է (օրինակ ` մաքսային արժեքի 20 տոկոսը) : Հատուկ դրույքը քաշի միավորի կամ այլ քանակի որոշակի գումար է (Օրինակ, \$388,00 մեկ կիլոգրամի համար):

Կա հարկվող ապրանքների 4 կատեգորիա `

1. Ոգելից խմիչքներ
2. Ծխախոտի արտադրանք
3. Տրանսպորտային միջոցներ
4. Նավթամթերք եւ բիոդիզելի խառնուրդներ

Վճարման ենթակա տուրքերի հաշվարկման օրինակները:

1. Ոգելից խմիչքներ

ա) մեկ լիտր սպիրտի հաշվարկման հիման վրա մաքսատուրքերով ալկոհոլային արտադրանքի համար: Վճարման ենթակա տուրքեր = ընդհանուր քանակը լիտրերում x մաքսային և / կամ ակցիզային տոկոսադրույք x թունդ ալկոհոլի տոկոսային բաժին:

A ընկերությունը ներմուծում է 75 լիտր թունդ սպիրտ 5%անոց : Ենթադրենք, որ մաքսային եւ ակցիզային տուրքերը կազմում են S\$16 եւ S \$ 60 մեկ լիտր ալկոհոլի համար համապատասխանաբար: Քանի որ ներմուծման ժամանակ գանձվում են ինչպես մաքսային, այնպես էլ ակցիզային տուրքեր, ապա վճարման ենթակա տուրքերը = $75 \times (S\$16 + 60) \times 5\% = S \$ 285$

բ) հարկվող բովանդակության վրա հիմնված տուրքերի դրույքաչափերով ալկոհոլային արտադրանքի համար (Քաշ / ծավալ) :Վճարման ենթակա տուրքեր = կիլոգրամներում վճարման ենթակա ընդհանուր քանակ x մաքսատուրքի դրույքաչափ :Եթե 1 կիլոգրամ սպիրտային կոմպոզիտային խտանյութերը պարունակում են 0,2 կիլոգրամ սպիրտի փոշի , ապա վճարման ենթակա տուրքեր = $0,2 \text{ կգ} \times S \$ 113 = S \$ 22,60$

2. Ծխախոտային արտադրանք

Ա) բոլոր ծխախոտային արտադրատեսակները, բացի ծխախոտից

Վճարման ենթակա տուրքեր = Ընդհանուր Քաշ (կիլոգրամներով) x ակցիզի դրույքաչափ

Ընկերությունը ներմուծում է 100 կգ ծխախոտի ցողուններ: Ենթադրելով, որ ծխախոտի ցողունների ակցիզը մեկ կիլոգրամի համար s \$ 388 է`

Վճարման ենթակա տուրքեր = $100 \times s \$ 388 = S \$ 38800$

- Բ) ծխախոտ

Վճարման ենթակա տուրքեր = ձողիկների ընդհանուր քանակ x առանձին ձողիկների Քաշ (յուրաքանչյուր գրամ կամ դրանց մի մասը) x ակցիզի դրույքաչափ

A ընկերությունը ներմուծում է 100 ձողիկ ծխախոտ ՝ յուրաքանչյուրը 1,5 գրամ քաշով: Ենթադրվում է, որ ծխախոտի ակցիզը յուրաքանչյուր գրամի կամ դրամի մասի համար կազմում է 42,7 ցենտ:

Քանի որ յուրաքանչյուր ծխախոտի քաշը 1-ից մինչև 2 գրամ է, քաշը, որն անհրաժեշտ է ընդունել վճարման ենթակա տուրքերի հաշվարկման համար, կազմում է 2 գրամ:

$$\text{Հետևաբար, վճարման ենթակա տուրքերը} = 100 \times 2 \times \$0.427 = \$85.40$$

3. Տրանսպորտային միջոցներ

Վճարման ենթակա տուրքեր = մաքսային արժեք x ակցիզային դրույքաչափ

A ընկերությունը ներմուծում է մի մեքենա, որը գնվել է S \$ 100,000 Արտասահմանյան բեռնափոխադրումների, բեռնման եւ բեռնաթափման աշխատանքներ եւ ապահովագրական վճարները ուղարկելու համար Մեքենան Սինգապուր արժեք S \$ 1000. Այն պայմանով, որ մարդատար ավտոմեքենաների ակցիզը կազմում է մաքսային արժեքի 20% - ը:

$$\text{Ավտոմեքենայի մաքսային արժեքը} = S \$ 101,000$$

$$\text{Վճարման ենթակա տուրքեր} = S \$ 101,000 \times 20\% = S \$ 20,200$$

4. Նավթի և Բիոդիզել խառնուրդներ

ա) նավթամթերք

Վճարման ենթակա տուրքեր = ընդհանուր ծավալը x ակցիզի դրույքաչափը

Ընկերությունը ներմուծում է 100 լիտր չեթիլացված ավտոմոբիլային բենզին AI 97 եւ ավելի բարձր. Ենթադրելով, որ ակցիզը շարժիչային ակոհոլի RON 97 և ավելի բարձրի S \$ 6,40 մեկ դալ-ի համար (1 dal = 10 լիտր):

$$\text{Վճարման ենթակա տուրքեր} = S \$ 6.40 \times 10 = S \$ 64$$

Բ) սեղմված բնական գազ (Cng)

Վճարման ենթակա տուրքեր = Ընդհանուր Քաշ x ակցիզի դրույքաչափ

A ընկերությունը ներմուծում է 50 կգ սեղմված բնական գազ: Ենթադրելով, որ սեղմված բնական գազի ակցիզը S\$0,20 է:

$$\text{Վճարման ենթակա տուրքերը} = S \$ 0.20 \times 50 = S \$ 10$$

գ) Բիոդիզելային խառնուրդ

Վճարման ենթակա տուրքերը = դիզելային վառելիքի ծավալը x ակցիզի դրույքաչափը

Ընկերությունը ներկրում է 1000 լիտր բիոդիզելային խառնուրդ, որը բաղկացած է 100 լիտր դիզելային վառելիքից: Ենթադրելով, որ դիզելային վառելիքի ակցիզը s\$ 2,00 է տվել (1 դալ = 10 լիտր):

$$\text{Վճարման պարտականությունները} = 2 \$ \times 10 = \text{հետ } \$ 20$$

Ակցիզային հարկը ընդհանուր հարկերի մեջ կազմում են 4%(2014)

Ակցիզային հարկի դրույքաչափերի ցուցակը ներկայացված է Հավելված 22-ում:

Տրինիդադ և Տոբագո

Տրինիդադ և Տոբագոյում ակցիզային հարկման կարգավորումը ունի բազմաշերտ և խորքային մշակված համակարգ: Այսպես ակոհոլային խմիչքների և սպիրտ պարունակող տարատեսակ արտադրանքի հարկումը կատարվում է երկու

առանձին օրենքներով՝ Սպիրտային ըմպելիքների և միացությունների (Spirits and Spirit Compounds Act^[7]) և Գարեջրագործության (Brewery Act^[8]) մասին օրենքներով: Սույն օրենքները սահմանում են կարգավորումների լայն շրջանակ, սկսած արտադրանքի լիցենզավորումից մինչև վարչարարություն, այդ թվում նաև ակցիզային հարկի դրույքաչափերն ու հարկերի հավաքագրման մեխանիզմները: Խորհրդարանի որոշմամբ հաստատվել է, որ Տրինիդադում և Տոբագոյում թորած, ավոհոլային խմիչքների մասին օրենքի հավելվածով հաստատված 52 անուն արտադրանքի հումքի, թորվացքների, բուրավետ էթիլային սպիրտերի ակցիզային հարկը յուրաքանչյուր լիտրի համար մեկ դոլար և քսան երեք ցենտ պետք է լինի (հաշվարկման ցանկացած համամասնություն կատարվում է սույն սանդղակից ելնելով):

3. «Ալկոհոլի և ավոհոլային միացությունների մասին» օրենքի դրույթների համաձայն՝ երկրում թորված և տեղական սպառման համար նախատեսված սպիրտները հակվում են մեկ գալլոնի դիմաց 8 դոլար 40 ցենտով:

Ահրաժեշտ է նշել, որ ծխախոտային արտադրության համար նախատեսված տեղական սպիրտը Գերագույն հաճնակատարի հաստատ ման պարագայում հակվում է առանձին՝ գալլոնի դիմաց 50 ցենտով:

Այլ տեսակի թունդ ավոհոլային ըմպելիքների հակման դրույքաչափերը ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում:

Անհրաժեշտ է նշել, որ Տրինիդադում և Տոբագոյում տեսակախառնված վիսկի արտադրության մեջ օգտագործելու համար թորած չեզոք սպիրտները ազատվում են ակցիզային հարկից:

Ակցիզային հարկի մասին օրենքում առանձնացված են նաև վերոնշյալ գարեջրի տեսակներից բացի Գարեջրագործության մասին օրենքում հիշատակվող այլ արտադրատեսակների համար ակցիզային հարկերը՝ սահմանելով վերջիններիս մեծությունը 50 ցենտ:

Տրինիդադում և Տոբագոյում արտադրված նավթային սպիրտի յուրաքանչյուր կայսերական գալոնի վրա ակցիզային հարկը տասնութ ցենտ է:

Քսայուդերը Տրինիդադ և Տոբագոյում հարկվում են մեկ կայսերական գալլոնի դիմաց 20 ցենտ դրույքաչափով:

Վառելիքի հակումը տեղի է ունենում ստորև ներկայացված աղյուսակի դրույքաչափերի համապատասխան:

Դեզոդորացված սննդային յուղից տարբերվող ցանկացած սննդային յուղի ակցիզային հարկը մեկ լիտրի համար կազմում է 0.15 դոլար:

Ակցիզային հարկի դրույքաչափերի համար *տե՛ս Հավելված 23*:

Ուրուգվայ

Ապրանքներ, որոնց առաջին փոխանցումը, օգտագործումը կամ ներմուծումը հարկվում են՝

1. ակոհոլային և ոչ ակոհոլային խմիչքներ;
2. կոսմետիկա և կոսմետիկ պարագաներ;
3. ծխախոտ, սիգարներ և ծխախոտանյութ;
4. էլեկտրական էներգիա;
5. մեքենաներ;
6. քսանյութեր, յուղեր, վառելիք և այլ նավթամթերքներ.

Հարկվող գումարը հիմնված է որոշակի ապրանքների իրական վաճառքի գնի վրա: Այլ դեպքերում վաճառքի ֆիքսված գները սահմանվում են հարկի համար:

Հիմնական բացառություններն են՝

Օճառներ, դեզոդորանտներ, թավիկ փոշի, ատամի մածուկ, շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ , որոնք օգտագործվում են գյուղատնտեսական գործունեության համար, շտապօգնության մեքենաների, շտապօգնություն, ցանկացած հարկման կետի արտահանում և այլն:

Գործող գներն են՝

Օրենքով սահմանված մաքսիմումներ: (Օրինակ՝ կոսմետիկա և կոսմետիկ պարագաներ՝ 20 %; ծխախոտ, ծխախոտ և ծխախոտ, 70 %; շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ՝ 30 % կամ 25 % և այլն): Ընդհանուր ակցիզները սահմանվում են 10-133 %: Հատուկ հարկ է կիրառվում գազով աշխատող մեքենաների համար՝ 115%, էլեկտրական մեքենաների համար՝ 5,75% : Ավելին, UTE- ն (էլեկտրական կայանների և էլեկտրական փոխանցումների ազգային վարչակազմ) առաջարկում է \$ 10,000 ԱՄՆ դոլարի սուբսիդիա էլեկտրական տաքսիների համար և էներգիայի գնի 50% զեղչ մինչև 2020 թվական: Ընդհանուր հարկերի մեջ ակցիզային հարկերի հավաքագրումը կազմում է 10 % :

Աղյուսակ 27. Ուրուգվայի ակցիզային դրույքաչափեր

Նավթային միջոցներ/հզորություն սմ³/	տրանսպորտային	Հարկվող տոկոսադրույք
< 1000		23
1001-1500		28.75
1501-2000		34.5
>2001		46

Քաթար

2019 թվականի հունվարի 1-ից Քաթարը համապատասխան դրույքաչափերով ներմուծեց ակցիզային հարկ հետևյալ ապրանքների վրա.

- ծխախոտը և նմանատիպ ապրանքատեսակ ` 100%
- էներգետիկ ըմպելիքներ ` 100%
- գազավորված ըմպելիքներ ` 50%
- հատուկ ապրանքներ (սպառվում են որոշակի պայմաններով և թույլտվություններով) ` 100%

Քաթարը նույնպես օրենքը մշակել է համապատասխան այլ արաբական երկրների հետ ձեռք բերված պայմանավորվածությունների:

Քուվեյթ

Համաձայն վերջին տեղեկությունների, Քուվեյթի Ֆինանսների նախարարությունը ներկայումս նախատեսում է իրականացնել 2020 թվականի ապրիլի 1-ից ծխախոտային արտադրանքների և էներգիայի և գազավորված ըմպելիքների ընտրովի ակցիզային հարկի ռեժիմը և ավելացված արժեքի հարկի (ԱԱՀ) ռեժիմը: Քուվեյթը նախատեսում էր իրականացնել երկու ռեժիմները 2018 թվականից: Մինչ օրս միայն Բահրեյնը, Սաուդյան Արաբիան և ԱՄԷ-ն իրականացրել են երկու ռեժիմները, իսկ Օմանն ու Քաթարը իրականացրել են ակցիզային հարկի ռեժիմներ:

Բյուջեների և վերջնական հաշվետվությունների հանձնաժողովը իր նիստում հաստատել է, որ նոր ֆինանսական տարվա պետական բյուջեում ստացված եկամուտները գնահատվում են 15 միլիարդ դինար (1USD = 0.31 KWD), այդ թվում` 13 միլիարդ դինար` նավթի եկամուտների մասով: Ըստ կոմիտեի հայտարարության` ավելացված արժեքի հարկը Քուվեյթում հետաձգվելու է մինչև 2021 թվականը, և որ Ֆինանսների նախարարությունը անհրաժեշտություն է առաջացրել ընտրական որոշ ապրանքների վրա, ինչպիսիք են ծխախոտը, էներգետիկ ըմպելիքները և զովացուցիչ ըմպելիքները, արագացնեն ընտրովի հարկային ընթացակարգերը:

Աղյուսակ 28 . Քուվեյթի ենթասկզիզային ապրանքատեսակները և դրանց դրույքները

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
ծխախոտ և ծխախոտի ածանցյալներ	100%
գազավորված ըմպելիք	50%

Էներգետիկ ըմպելիքներ	100%
ավոհոլ	100%

Օմանի Սուլթանություն

Չնայած վերջին տարիներին Օմանի քաղաքացիների և բնակիչների ընդհանուր առողջությունը բարելավվել է, առողջության հետ կապված խնդիրները լուծելու համար հարկավոր է անել ավելին: Պարսից ծոցի համագործակցության այլ երկրների խորհրդի («GCC - Պարսից ծոցի համագործակցության խորհուրդ») երկրների հետ միասին, Օմանը նաև քննարկում է ոչ ածխաջրածնային եկամուտները դիվերսիֆիկացնելու անհրաժեշտությունը, որոնք կարող են օգտագործվել ավելի լայն կառավարման պետական քաղաքականության նպատակների համար, ինչպիսիք են հանրային առողջապահության համակարգի կատարելագործումը:

Ակցիզային հարկի ներդրումը հետևում է GCC-ի պետությունների ակցիզային հարկի մասին ընդհանուր համաձայնագրին, որը ենթադրում է իրականացման մեթոդաբանություն, որը նման է GCC- ի այլ երկրների, այդ թվում՝ Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, Բահրեյն և Քաթար; Այն էական փոփոխություն է բերում Օմանում ակցիզային ապրանքներ ներմուծող, արտադրություն կամ առևտուր իրականացնելու բոլոր բիզնեսների համար:

2019 թվականի մարտի 13-ին, «Արքայական ակցիզային հարկի մասին ազգային օրենքը» թողարկվեց 2019 թվականի որոշմամբ: Օրենքն ուժի մեջ է մտնում ընդունման օրվանից 90 օր հետո (այսինքն՝ 2019 թվականի հունիսի 15): Օմանում ակցիզային հարկի ենթակա ապրանքների ցանկը հետևյալն է՝

1. ծխախոտ և ծխախոտի ածանցյալներ
2. գազավորված ըմպելիք
3. Էներգետիկ ըմպելիքներ
4. հատուկ նշանակության ապրանքներ (ներառյալ ավոհոլը և խոզի մսեղենը)

Աղյուսակ 29. Օման. Ենթակցիզային ապրանքերը և դրանց դրույքաչափերը

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
ծխախոտ և ծխախոտի ածանցյալներ	100%
գազավորված ըմպելիք	50%

Էներգետիկ ըմպելիքներ	100%
ավոհոլ	100%
խոզ և խոզի արտադրանք	100%

Ակցիզային հարկը սովորաբար վճարվում է արտադրության փուլում կամ ակցիզային ապրանքների ներմուծման պահին: Ակցիզային հարկը հաշվարկվում է վերը նշված դրույքաչափը կիրառելով ապրանքների արժեքի վրա: Ապրանքների արժեքը կլինի ակցիզային ապրանքների վրա պետական մարմնի կողմից որոշված ստանդարտի գնին համապատասխան: Օրինակ՝ ակցիզային հարկը կկիրառվի ծխախոտի արտադրանքի դեպքում 100% -ի չափով: Օրենքի համաձայն, ակցիզային հարկի գրանցումը ցանկացած անձի պարտականությունն է:

Վերը նշված ակցիզային ապրանքներից որևէ մեկի ներմուծմամբ, արտահանմամբ, արտադրությամբ, պահեստավորմամբ զբաղվող բիզնեսի համար ակցիզային հարկի նոր ռեժիմը էական ազդեցություն կունենա իրենց բիզնեսի վրա:

Ծխախոտի արտադրանքները և դրանց ածանցյալները՝ ծխախոտի արտադրանքները և ակցիզային հարկի ենթակա դրանց ածանցյալ արտադրանքը ներառում են ցանկացած ապրանք, որը պատկանում է GCC- ի պետությունների միասնական մաքսային սակագնին: Այս ապրանքները ներառում են՝

1. Միգար
2. Ծխախոտ
3. Միգարիլոս
4. Ծխախոտի այլ ապրանքատեսակներ:

Գազավորված ըմպելիքներ. Ակցիզային հարկի նպատակներով գազավորված ըմպելիքները ցանկացած գազավորված ըմպելիք են, բացառությամբ չնշակված գազավորված ջրի: Սա ներառում է, օրինակ, գազավորված ջուր՝ ավելացված շաքարով կամ այլ քաղցրացուցիչներով կամ բույրերով, ինչպիսիք են կոլան և սոդաի ածանցյալները: Ակցիզային հարկի նպատակներով գազավորված ըմպելիքների կատեգորիան ներառում է նաև խտանյութեր, փոշի, գել, որոնք նախատեսված են գազավորված ըմպելիքի մեջ:

Էներգետիկ ըմպելիքներ. Ակցիզային հարկի նպատակներով էներգետիկ ըմպելիքները ցանկացած ըմպելիք են, որը պարունակում է խթանիչ նյութեր, որոնք ապահովում են մտավոր և ֆիզիկական խթանում: Նման նյութերը կարող են ներառել կոֆեինը, տաուրինը, գինգենը և գուարանան, բայց կարող են ներառել նաև այլ նյութեր, որոնք ունեն նույնական կամ նմանատիպ ազդեցություն: Սա ներառում է նաև ցանկացած խտանյութ, փոշի, գել, որը նախատեսվում է ավելացնել էներգետիկ ըմպելիքի մեջ:

Հատուկ նշանակության ապրանքներ. Ակցիզային հարկի հատուկ նշանակության ապրանքները ներառում են ապրանքներ, որոնք սպառվում են հատուկ պայմաններում և թույլտվություններով: Ալկոհոլը և խոզի մսեղենը անվանվել են որպես հատուկ նշանակության ակցիզային ապրանքներ: Ալկոհոլը նշանակում է ցանկացած ըմպելիք, որը պարունակում է ալկոհոլի հատուկ տոկոս, և ներառում է բոլոր այն իրերը, որոնք դասակարգվում են որպես հատուկ ապրանքներ՝ GCC-ի պետությունների միասնական մաքսային սակագնով: Խոզի մսի արտադրանքը ներառում է խոզի բոլոր մասերը, դրա ճարպը և բոլոր ուտելի ենթամասերը՝ լինի դրանք սառեցված, չորացրած կամ աղացած: Բոլոր ապրանքները, որոնք դասակարգվում են որպես հատուկ ապրանքներ GCC-ի պետությունների միասնական մաքսային սակագնում, ենթակա են ակցիզային հարկի:

ԱՊՀ և ԵԱՏՄ երկրներ

Ադրբեջանի Հանրապետություն

Ակցիզային անուղղակի (սպառման) հարկ է, որը ներառված է օրենսդրությամբ նախատեսված ակցիզային ապրանքների վաճառքի գնի մեջ: Հետևյալ ապրանքները ակցիզային հարկի ենթակա են Ադրբեջանի Հանրապետությունում՝

1) Ալկոհոլ, զարեջուր և բոլոր ալկոհոլային խմիչքներ

2) Ծխախոտային արտադրանք

3) Նավթամթերք

4) Թեթև տրանսպորտային միջոցներ (բացառությամբ հատուկ նշանակված շարժիչային տրանսպորտի հատուկ նշան և սարքավորում)

5) Ժամանցի և սպորտի զբոսանավեր և այս նպատակներով ջրային այլ տրանսպորտներ

6) Ներմուծված պլատին, ոսկի, զարդեր և դրանցից պատրաստված այլ ապրանքներ, վերամշակված, տեսակավորված, շրջանակված և տեղադրված ադամանդ

7) Ներմուծված մորթի և կաշվե իրեր

Ներմուծված ապրանքները անցնում են մաքսային ծառայության վերահսկողության միջով: Արտադրական օբյեկտները ներառում են պահեստներ, երկրորդային պահեստային տարածքներ և արտադրության տարածքում տեղակայված այլ նմանատիպ տարածքներ: Հարկվող գործարքի գումարը կազմում է Հանրապետության տարածքում արտադրված ապրանքների մասով՝

ա) նավթամթերքների դեպքում՝ ստացված փոխհատուցումը (ներառյալ բարտերը), կամ դեբիտորական պարտատոմսերից հաճախորդի կամ որևէ այլ անձի կողմից դեբիտորական պարտքը, որի գումարը ոչ պակաս է, քան համապատասխան ապրանքների մեծածախ շուկայական գինը (բացառությամբ ԱԱՀ-ի, ճանապարհային հարկի և ակցիզային գումարների)

բ) այլ ակցիզային ապրանքների դեպքում՝ արտադրված ապրանքների քանակը:

Իսկ Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների մասով՝

ա) ներմուծված թեթև տրանսպորտային միջոցների, ժամանցի և սպորտի զբոսանավերի և այլ ջրային տրանսպորտի համար՝ նրանց շարժիչի ծավալը.

բ) պլատինի համար՝ պլատինի յուրաքանչյուր գրամ; ոսկու, զարդերի և այլնի համար դրանից պատրաստված ապրանքներ. ոսկու քանակություն 1000 քաշի միավորով. վերամշակված, տեսակավորված, շրջանակված և տեղադրված ադամանդի համար՝ պլմաստի կարատ;

գ) այլ ներմուծվող ապրանքների դեպքում՝ ապրանքների մաքսային արժեքը ոչ մեծ քանակությամբ մեծածախ շուկայականից (բացառությամբ ակցիզի, ճանապարհային հարկի և ԱԱՀ-ի):

Բացառություններ են կազմում՝

Ֆիզիկական անձի կողմից անհատական սպառման համար `երեք լիտր ակոհոլային խմիչքների, 600 ծխախոտի, 20 գրամ ոսկու, զարդեղենի և դրանից պատրաստված այլ ապրանքների, 0,5 կարատ վերամշակված, տեսակավորված, շրջանակված և տեղադրված ավաստի ներմուծում: ԱՀ Կենտրոնական բանկի ակտիվների նկարագրության համար ներմուծված պլատին, ոսկի, վերամշակված, տեսակավորված, շրջանակված և տեղադրված ադամանդ, ներմուծված ոսկի ` Ադրբեջանի Հանրապետության նավթի պետական հիմնադրամի ակտիվների նկարագրության համար`

1) Ավտոմոբիլներով Ադրբեջանի Հանրապետության տարածք մուտք գործող անձանց նկատմամբ, վառելիքի մեկ տանկ, որը նախատեսված է մեքենայի տեխնիկական անձնագրով:

2) Ադրբեջանի Հանրապետության տարածքով տարանցիկ փոխադրվող ապրանքներ:

3) Ապրանքների ժամանակավոր ներմուծում Ադրբեջանի Հանրապետություն:

4) Ակցիզային արտադրանքը ակցիզային վարկի կարիք ունի:

Ակցիզային ապրանքներ (հումք) գնող անձը և այդ ապրանքներն օգտագործելով այլ ակցիզային ապրանքների արտադրության համար իրավունք ունի վարկ ` հումքի ձեռքբերման վրա վճարված ակցիզային գումարի չափով կամ ակցիզային գումարի վերադարձով: Ակցիզային վարկի կամ վերադարձումը թույլատրվում է միայն այն դեպքում, երբ հումքի արտադրողը ներկայացնում է էլեկտրոնային հարկային հաշիվ-ապրանքագիր կամ ներմուծման համապատասխան փաստաթղթեր: Գումարը հարկայինին է վերադարձվում հարկային մարմիններին համապատասխան փաստաթուղթը ներկայացնելուց հետո 45 օրվա ընթացքում: Ակցիզային հարկ վճարողը հարկային հաշվետվությանը փակ վարկի համար դիմում է ներկայացնում:

Ինչ վերաբերում է ներմուծվող ապրանքներին, որոնք նախատեսված են հետագա վերարտահանման համար, ապա ակցիզը պետք է վճարվի ապրանքների ներմուծման պահից և հետագայում վերադարձվի 15 օրվա ընթացքում `այն մաքսային մարմինների կողմից վերարտահանման իրական քանակին համապատասխան գումարի չափով, որը հավաքում է ակցիզը: Այս ռեժիմը չի տարածվում ներմուծման ապրանքների վրա, որոնք ազատված են ակցիզի: Այն ապրանքները, որոնք նախատեսված են վերարտահանման համար և գրավադրմամբ ապահովված:

Հարկային դրույքաչափեր

Հանրապետության տարածքում արտադրված ապրանքների մասով

Աղյուսակ 30. Ադրբեջան. Ալկոհոլ, զարդեղուր, ակոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ արտադրանք

Ալկոհոլ, այդ թվում նաև էթիլային ակոհոլ, որում սպիրտի պարունակությունը 80% կամ ավել է 80%-ից	2 մանաթ/լիտր
Օդի, թունդ խմիչքներ թունդ ըմպելիքային նյութեր, լիքյորներ և լիքյուրային նյութեր	2 մանաթ/լիտր
Կոնյակ և կոնյակ նյութեր	6 մանաթ/լիտր

Փրփրուն գինիներ	2.5մանաթ/լիտր
Գինի և այլ խմորված ըմպելիքներ	10 ցենտ /լ
Գարեջուր	20 ցենտ /լ
Սիգարներ և սիգարիլաններ	10 մանաթ 1000 հատ
Սիգարետներ պատրաստված տաբակից և տաբակային բաղադրիչներից	4 մանաթ 1000 հատ

Աղյուսակ 31. Աղբրեջան. Նավթային նյութերի վրա սկզբիցային դրույքաչափերը սահմանված մեկ տոննայի դիմաց

Ավտոմոբիլային AI-95 բենզին	64%
Ավտոմոբիլային AI-92 բենզին	65%
Ավտոմոբիլային AI-80 բենզին	66%
Դիզելային վառելիք	18%
Կերոսին (KO-20)	32%
Ուղեկցող վառելիք	9%
Nafta (առաջնային վերամշակող բենզին)	13%
Հեղուկացված գազ	22%
Շարժիչային վառելիք DT-36	24%
Շարժիչային վառելիք DT-20	31%
Սև վառարանային յուղ	3%
Շարժիչի յուղ M-12VB, M-14V2	52%
Տուրբինային յուղ T-22, T-30, T-46	39%
Տրանսֆորմատորային յուղ T-1500	54%
Այլ տեսակի յուղեր AK-15, S-14, XM-6, K-12, K-19, VM-4	56%
Կոկ KT-A, KT-T	19%
Կոկ KT-Q	18%
Բիտում BN-60/90, BNB-60/70	11%
Բիտում MQO	34%
Բիտում BNB, Rubrax A-30, BNB-70/30, BNB 85/25	31%

Ներմուծված ապրանքների վերաբերյալ.

Աղյուսակ 32. Աղբրեջան. Ակցիզային հարկի քանակը մեկ խորանարդ սանտիմետր լույսի մեքենայի շարժիչի ծավալի մասով.

Շարժիչի ծավալը	Ակցիզային դրույքաչափ
- շարժիչի տեղաշարժով մինչև 2000 խորանարդ սանտիմետր	շարժիչի յուրաքանչյուր խորանարդ սանտիմետրի համար -0,2 մանաթ
- շարժիչի հզորությամբ մինչև 3000 խորանարդ սանտիմետր	400 մանաթ + 1,5 մանաթ յուրաքանչյուր սմ ³ -ի դիմաց սկսած 2001 սմ ³ -ից
- շարժիչի հզորությամբ մինչև 4000 խորանարդ սանտիմետր	1900 մանաթ + 4 յուրաքանչյուր սմ ³ -ի դիմաց սկսած 3001 սմ ³ -ից
- շարժիչի հզորությամբ մինչև 5000 խորանարդ սանտիմետր	5900 մանաթ + 8 յուրաքանչյուր սմ ³ -ի դիմաց սկսած 4001 սմ ³ -ից
- շարժիչի հզորությամբ 5000 խորանարդ սանտիմետրից ավել	13900 մանաթ + 10 յուրաքանչյուր սմ ³ -ի դիմաց սկսած 4000 սմ ³ -ից և ավել

բ) 6 մանաթի չափով ակցիզային դրույքաչափ է սահմանվում ժամանցի և մարզական զբոսանավերի և այլ լողացող տրանսպորտի համար ՚իրենց շարժիչի ծավալի մեկ խորանարդ սանտիմետրով:

գ) ակցիզը ՚պլատինի յուրաքանչյուր գրամի դիմաց վճարված 4 մանաթի չափով.

դ) 1000 քաշային միավորի մեջ ոսկու ծավալի համար ՚ոսկի, գարդեր և դրանից պատրաստված այլ ապրանքներ.

Աղյուսակ 33. Ոսկու ակցիզային հարկում Աղբյուրներում

Ոսկու ծավալը 1000 քաշի միավորով	Ակցիային դրույքաչափ
375	0,8 մանաթ
500	1 մանաթ
585	1,2 մանաթ
750	1,5 մանաթ
958	1,8 մանաթ
999	2 մանաթ

ե) վերամշակված, տեսակավորված, շրջանակված և տեղադրված ադամանդի ակցիզի համար հաշվարկվում է հետևյալ կերպ (1 կարատ 400 մանաթ է).

Աղյուսակ 34.

Կարատ	Ակցիային դրույքաչափի գործակիցը
<1 կարատից	200 մանաթ * փաստացի քաշը
1-2 կարատ	2*200 մանաթ * փաստացի քաշը
2-3 կարատ	3*200 մանաթ * փաստացի քաշը
3-4 կարատ	4*200 մանաթ * փաստացի քաշը
4-5 կարատ	5*200 մանաթ * փաստացի քաշը
>5 կարատ	10*փաստացի քաշը

Ակցիզային ապրանքների արտահանումը հարկվում է գրոյական տոկոսադրույքով:

Ակցիզային ապրանքների հարկային հսկողությունը իրականացվում է ակցիզային ապրանքների դրոշմակնիքների նկատմամբ հսկողությամբ: Հարկային մարմիններն իրականացնում են հարկ վճարողի համապատասխան տարածքներում հսկիչ կետերի, չափիչ սարքերի և կնիքների տեղադրման միջոցով, ինչպես նաև այլ միջոցառումներով: Հարկային օրենսդրությունը խախտելու համար հարկ վճարողների նկատմամբ կիրառվում են վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով և քրեական օրենսգրքով սահմանված տույժերը՝

1) Ապրանքներ մինչև 500 մանաթ վաճառելու կամ արտադրանքի տարածքից դուրս վերցնելու նպատակով վաճառք, պահեստավորում, որը ենթակա է ակցիզային դրոշմանիշների, բայց առանց այդպիսի կնիքների.

2) Ֆիզիկական անձինք ՚150-ից մինչև 250 մանաթ:

3) Պաշտոնյաներ ՚300-ից 1500 մանաթ:

4) Իրավաբանական անձինք ՚1500-ից մինչև 2500 մանաթ, տուգանքները սահմանում են այդ ապրանքների բռնագանձում:

5)50000000 մանաթի չափով ակցիզային ապրանքների վաճառք կամ պահեստ վաճառք, կամ արտադրական օբյեկտից դուրս վերցնելը կամ ներմուծումը ենթակա է տույժի `1000-ից 3000 մանաթ գումարի չափով, մինչև 1 տարի կամ ազատազրկումմինչև 2 տարի:

Եթե նշված խախտումը եղել է մեծ քանակությամբ, այսինքն `ավելի քան 2000 մանաթ, կրկնակի հանձնառություն կամ կատարվել է մի խումբ մարդկանց կողմից համատեղ, ապա կիրառվում է ազատազրկում մինչև 5 տարի ժամկետով:Կեղծ ակցիզային դրոշմանիշների, ինչպես նաև կեղծ ակցիզային դրոշմանիշների ապրանքներ (ապրանքներ) նշելու, կեղծ ակցիզային դրոշմանիշներով ապրանքներ ձեռք բերելը, պահելը կամ վաճառելը, բացառությամբ ֆիզիկական անձանց ստացմանը. սպառողական նպատակներով մանրածախ վաճառքի օբյեկտներից ենթակա է տույժի `1000-ից 2000 մանաթ գումարի չափով կամ ազատազրկում` մինչև 3 տարի `գույքի բռնագրավմամբ:Բացառությամբ մանրածախ վաճառքի դեպքերի, արտադրանքի վաճառքը, որոնք պետք է նշվեն ակցիզային դրոշմանիշներով կանխիկ և մեծածախ, այսինքն `50 մանաթից մինչև 1000 մանաթ, այն դեպքում, երբ վաճառվում է այդպիսի ապրանքների (ապրանքներ) վաճառքի նպատակով: Կանխիկ և մեծածախ գումար `50 մանաթից մինչև 1000 մանաթ, ենթակա է պատժամիջոցների ` 1000 մանաթից մինչև 2000 մանաթ կամ 1 տարվա ազատազրկում: Եթե խախտումը վերաբերում է հսկայական գումարներին, ապա դատապարտվում է 2 տարվա ուղղիչ պատիժ աշխատանքների կամ 2 տարվա ազատազրկում:

Ուսումնասիրելով տաս տարվա ընթացքում Ադրբեյջանի ակցիզային հարկի փոփոխությունները կարող ենք նկատել, որ առկա է հրաժարում դոլարային դրույքաչափերից, ինչը մեծ մասով կապված է 2014 թվականի դոլար/մանաթ հարաբերակցության զգալի տատանման հետ: Նաև դոլարային դրույքաչափերը պարունակում են ռիսկեր և ակցիզային հարկումը տվյալ ապրանքատեսակների դառնում է ոչ ստաբիլ:Նաև զգալիորեն բարձրացել են նավտամթերքային ապրանքատեսակների դրույքաչափերը: Ալկոհոլային ապրանքատեսակների դրույքաչափը աճել է մոտ 4 անգամ:

Աղյուսակ 35.Ուղևորատար ավտոմեքենաներ, զբոսանավեր, որոնք նախատեսված են հանգստի և սպորտի համար, և նման նպատակների համար նախատեսված այլ լողասենյակներ, որոնք ներմուծվում են Ադրբեյջանի Հանրապետություն

Թեթև մարդատար մեքենաներ	
- շարժիչի տեղաշարժով մինչև 2000 խորանարդ սանտիմետր	0,15 մանաթ/սմ ³
- շարժիչի հզորությամբ մինչև 3000 խորանարդ սանտիմետր	300 մանաթ/սմ ³ + 1 մանաթ հավելյալի համար
- շարժիչի տեղաշարժով մինչև 4000 խորանարդ սանտիմետր	1.300 մանաթ/սմ ³ + 2 մանաթ
-շարժիչի հզորությունը գերազանցում է 4000 խորանարդ սանտիմետրը	3.300 մանաթ/սմ ³ + 4 մանաթ
Զբոսանավեր, որոնք նախատեսված են հանգստի և սպորտի և նման	1 մանաթ/սմ ³

նպատակների համար նախատեսված այլ լողի օբյեկտների համար	
---	--

Ուղևորատար ավտոմեքենաները, հանգստի և սպորտի զբոսանավերը և նման նպատակների համար նախատեսված այլ լողասենյակներ, որոնք արտադրվում են Ադրբեջանում՝ այս օբյեկտների շարժիչ յուրաքանչյուր խորանարդ սանտիմետր համար: Հավելված 24-ում ներկայացված են Ադրբեջանի Հանրապետությունում արտադրված և վաճառված նավթամթերքների դրույքաչափերը, իսկ Հավելված 25-ում՝ ներմուծված:

Բելառուս

Բելառուսի հանրապետությունում կիրառվում են համանման ակցիզային դրույքաչափեր և ներկրվող և տեղում արտադրվող ապրանաատեսակների համար: Հիմնականում կիրառվում է բացարձակ չափով դրույքաչափերի հաստատման պրակտիկան աղվալորային հարկման հնարավորինս քիչ օգտագործմամբ: Ինչպես և մնացած ԵԱՏՄ երկրների դեպքում, Բելառուսում էլ հարկային օրենսդրության մեջ կատարվում են փոփոխություններ՝ այն համապատասխանեցնելու համար ԵԱՏՄ ընդհանուր կանոնակարգերի: Հարկային արտոնությունները նույնպես ուղված են հիմնականում այդ գոտու երկրների հետ փոխհարաբերությունները համակարգելուն: Այսպես, և՛ ներկրման, և՛ տեղում արտադրության դեպքում գործում են ակցիզային հարկման մեխանիզմներ՝ առաջին դեպքում ավտովառելանյութերի համար հստակ ֆիքսված քանակով, երկրորդ դեպքում՝ ԵԱՏՄ տարածք արտահանման պարագայում:

Հետաքրքրական է ֆիլտրով սիգարետների ակցիզային հարկման դրույքաչափի որոշումը: Վերջինս որոշվում է հարկատուի կողմից հարկային մարմին ներկայացված այդ մակնշմամբ ծխախոտային գլանակների առավելագույն մանրածախ գնի մասին հայտարարագրով: Ըստ հայտատառագրում նշված առավելագույն գնի էլ որոշվում է երեք խմբերից մեկին այդ ծխախոտի տեսակի պատկանելությունը: Անհատ ձեռնարկատերերը և մասնավոր ընկերությունները իրավունք չունեն զբաղվել մանրածախ առևտրով հայտարարագրված գնից բարձր գնով: Հավելված 26-ում ներկայացված են ակցիզային հարկի դրույքաչափերը Բելառուսում:

Էստոնիա

Էստոնիայում ակցիզային հարկեր են սահմանվում ավոհոլի, ծխախոտի արտադրանքի, վառելիքի և էլեկտրաէներգիայի, ինչպես նաև փաթեթավորման վրա: Ակցիզային հարկերը հիմնականում կարգավորվում են ավոհոլի, ծխախոտի, վառելիքի և էլեկտրաէներգիայի (ATKEAS) ակցիզային տուրքի մասին օրենքով և փաթեթավորման համար նախատեսված ակցիզային տուրքի ակտով:

Հարկի դրույքաչափերը փոփոխական են:

Աղյուսակ 36. Ալկոհոլի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր Էստոնիայում

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ	Դրույքաչափ	Դրույքաչափ
--------------	------------	------------	------------

	01/07/2017	01/02/2018	01/07/2019
Գարեջուր	15,52 եվրո/լ	16,92 եվրո/լիտր	12,7 եվրո/լիտր
Ֆերմենտացված խմիչք կամ գինի ոչ ավելի քան 6% էթանոլի պարունակությամբ	77,44 եվրո/լ	84,41 եվրո/լ	63,335 եվրո/լ
Ֆերմենտացված խմիչք կամ գինի ավելի քան 6% էթանոլի պարունակությամբ	123,18 եվրո/լ	147,82 եվրո/լ	
Միջանկյալ արտադրանք	263,03	289,33	
Այլ ավոհով	23,89 եվրո/ 1 % էթանոլ 1 լիտրում	25,08 եվրո/ 1 % էթանոլ 1 լիտրում	18,81 եվրո/ 1 % էթանոլ 1 լիտրում

Գարեջրի փոքր արտադրողի համար, որը նախորդ տարվա ընթացքում արտադրել է ոչ ավելի, քան 15,000 հեկտոլիտր գարեջուր, այս տարվա սկզբից արտադրված 15,000 հեկտոլիտրի համար սկզբիցային դրույքաչափը կազմում է սովորական փոխարժեքի 50% -ը (01.01.2020-ից):

Արգելված է անձուխ ծխախոտային արտադրանքների շրջանառությունը:

Աղյուսակ 92. Ծխախոտի սկզբիցային հարկում Էստոնիայում

Ապրանքատեսակ	01/01/2018	01/01/2019	01/01/2020
Միգարետներ	69,5 եվրո /1000 հատ + մաքսիմալ մանրաձախ գնի 30 % (= 113,38 եվրո /1000 հատ)	77,5 եվրո /1000 հատ + մաքսիմալ մանրաձախ գնի 30 % (= 124,72 եվրո /1000 հատ)	81,95 եվրո /1000 հատ + մաքսիմալ մանրաձախ գնի 30 % (= 138,65 եվրո /1000 հատ)
Միգարիլլաներ և սիգարներ	151 եվրո/1000 հատ + մաքսիմալ մանրաձախ գնի 10 % (= 211 եվրո /1000 հատ)		
Ծխախոտային հեղուկ	0,2 եվրո/ մլ		
Ծխելու ծխախոտ	76,84 եվրո/կգ	82,99 եվրո/կգ	89,63 եվրո/կգ
Պինդ ծխախոտի փոխարինիչ	76,84 եվրո/կգ	82,99 եվրո/կգ	

Այլ ավտերնատիվ	0,2 եվրո/ գ
----------------	-------------

Ամենատարածված Գները	2018	2019	2020
Միգարեւոներ	3,55	3,78	4,07 եվրո/տուփ
Միգարներ	0,2	7,83	5,7 եվրո/ 1 սիգար
Միգարիլլաներ	0,2	0,64 եվրո/ սիգարիլլա	

Հանրապետության կառավարության կողմից 2020 թվականի մարտի 12-ին հայտարարված առանձնահատուկ իրավիճակի պատճառով ակցիզային տուրքերի հետևյալ դրույքաչափերը կիրառվում են 2020 թվականի մայիսի 1-ից մինչև 2022-ը ապրիլի 30-ը.

1) հեղուկացված գազի վրա ակցիզային տուրքի դրույքաչափը 55 եվրո է ` 1000 կիլոգրամի հեղուկ գազի համար.

2) դիզելային վառելիքի ակցիզային տուրքը կազմում է 372 եվրո `1000 լիտր դիզելային վառելիքի համար.

3) հատուկ նշանակության դիզելային վառելիքի համար նախատեսված ակցիզային տուրքը կազմում է 100 եվրո `1000 լիտր հատուկ նշանակության դիզելային վառելիքի համար.

4) թեթև վառելիքի ակցիզային հարկի տոկոսադրույքը կազմում է 372 եվրո `1000 լիտր թեթև վառելիքի համար.

5) ծանր վառելիքի ակցիզային տուրքի մակարդակը կազմում է 422 եվրո `1000 կիլոգրամ ծանր վառելիքի համար.

6) նավթային թերթաքարի ջեռուցման յուղի ակցիզային հարկի դրույքաչափը կազմում է 414 եվրո `1000 կիլոգրամ նավթի թերթաքարի թերթաքարի ջեռուցման համար

7) բնական գազի ակցիզային տուրքի դրույքաչափը կազմում է 40 եվրո `1000 մ 3 բնական գազի համար.

8) շարժիչային բնական գազի ակցիզային տուրքի տոկոսադրույքը 40 եվրո է 1000 մ 3 շարժիչային բնական գազի համար.

9) հեղուկացված բնական գազի ակցիզային հարկի դրույքաչափը կազմում է 55,79 եվրո նշված վառելիքի 1000 կիլոգրամի դիմաց.

10) էլեկտրաէներգիայի ակցիզային տուրքը կազմում է 1 եվրո մեկ մեգավատ ժամ էլեկտրականության վրա.

11) վառելիքի համար ակցիզային հարկի դրույքաչափը կազմում է 372 եվրո 1000 լիտր վառելիքի համար:

Փաթեթավորման ակցիզային հարկ`

Աղյուսակ 37. Փայթեթավորման ակցիզային հարկի դրույքներ Էստոնիայում

Տեսակ	Դրույքաչափ եվրո/կգ
-------	--------------------

ապակի	0,6
պլաստիկ	2,5
մետաղ	2,5
թուղթ, ստվարաթուղթ	1,2
փայտ	1,2

Թուրքմենիստան

Այստեղ ակցիզային հարկ չեն վճարում միայն պետական ոչ կոմերցիոն կազմակերպությունները և ածխաջրածնային և նավթային պաշարներ արդյունահանող կազմակերպությունները: Ակցիզային հարկի օբյեկտ են համարվում Թուրքմենստանի հարկվող գործարքները և մաքսային տարածք ներմուծվող և ակցիզային ապրանքները:

Հարկվող գործարքների դեպքում ակցիզով հարկվող գինը համարվում է իր մեջ ԱԱՀ չներառող գինը, իսկ ներմուծվող ապրանքների դեպքում հարկային բազան ապրանքների ապրանքի մաքսային արժեքն է՝ հաշվի առնելով մաքսատուրքերը և վճարվող հարկերը:

Երկրի ներսում արտադրված ակցիզային հարկով հարկվող ապրանքատեսակներն են՝ զարեջուրը 22 %-ով, ակոհոլային խմիչքների բոլոր տեսակները՝ ներառյալ գինիները 28/44/55 % -ով ըստ ակոհոլի պարունակության չափի (մինչև 20%, 20-30%, 30%-ից բարձր), բենզին/դիզելը՝ 40%:

Ներմուծված ապրանքատեսակների դեպքում տոկոսադրույքները ավելի բարձր և խիստ են, ինչը արտահայտում է տեղական արտադրանքի խթանմանը նպաստող քաղաքականության վարումը: Եվ այսպես՝ զարեջուրը հարկվում է 66 %-ով և ոչ պակաս, քան 6 մանաթ (1 մանաթ = 138,43 դրամ, 07/05/2020), ակոհոլային խմիչքներ՝ մինչև 20 % ակոհոլ պարունակությամբ 121 %, բայց ոչ պակաս, քան 28 մանաթ 1 լիտրի համար, իսկ եթե 20%ից ավել, ապա արժեքի 1210% և ոչ պակաս քան 44 մանաթ/լիտր, իսկ նրանց արտադրության համար օգտագործվող սպիրտը՝ 5,5 դոլլար/ լիտր, ծխախոտային արտադրանքները՝ 59%, բայց ոչ պակաս, քան 2,5 ԱՄՆ դոլլար/տուփ, մարդատար մեքենաներ՝ 0,3 դոլլ. շարժիչի ծավալի ամեն 1 սմ³ -ի համար:

Ակցիզային հարկից ազատվում են օտարերկրյա իրավաբանական անձանց պատկանող այն հում հումքից (չմշակված նավթ) ստացված բենզինի և դիզելային վառելիքի արտադրանքները, որոնք ենթակա են հետագա արտահանման Թուրքմենստանից դուրս:

Լատվիայի Հանրապետություն

Լատվիայի Հանրապետությունը հետևյալ ապրանքատեսակները սահմանում է, որպես ակցիզային տուրքի ենթակա՝

1. Նավթային արտադրանքները, դրանց փոխարինիչները և բաղադրիչները, ինչպես նաև ածխաջրածինները և այլ ապրանքներ, որոնք օգտագործվում են կամ նախատեսված են որպես վառելիք, ջեռուցման վառելիք կամ դրանց փոխարինող , կամ բաղադրիչ և վերջնական սպառողներին մատակարարվող բնական գազ :
2. Ալկոհոլային խմիչքներ՝գարեջուր, գինի, ֆերմենտացված ըմպելիք, միջանկյալ ապրանքներ,սպիրտներ և այլ ալկոհոլային խմիչքներ:
3. Ծխախոտային արտադրանքներ, որոնք ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն պատրաստված են ծխախոտից և նախատեսված են ծխելու համար ` սիգարներ և սիգարիլներ,ծխախոտ:
4. Ոչ ալկոհոլային խմիչքներ `ջուր և հանքային ջուր շաքարով կամ այլ քաղցրացնող հավելումով, կամ անուշահոտ խմիչքներ և այլ ոչ ալկոհոլային խմիչքներ, բացառությամբ մրգերի և բանջարեղենի հյութերի և նեկտարների, բնական ջրի և հանքային ջրի, արհեստական հանքային ջուր `առանց ավելացված շաքարավազի, քաղցրացնողի կամ բուրավետիչի:
5. Սուրճ՝ աղացած կամ ոչ աղացած, առանց կոֆեինի կամ կոֆեինացված, ինչպես նաև սուրճ պարունակող էսսեններ և խտանյութեր:
6. Հեղուկ, որը պետք է օգտագործվի էլեկտրոնային ծխախոտի մեջ կամ օգտագործվում է էլեկտրոնային սիգարետ լցնելու համար, և որը պարունակում է կամ չի պարունակում նիկոտին:

Ալցիզային տուրքի ընդհանուր երաշխիքը դրամական առումով արժեք է, որը ենթակա է ակցիզային հարկի վճարման այն դեպքում, եթե հատուկ թույլտվություն (լիցենզիա) ստացվում է հետաձգված հարկային վճարման ռեժիմով ներդաշնակեցված ակցիզային ապրանքների (ծխախոտային արտադրանքներ, ալկոհոլային խմիչքներ) հետ համատեղ գործողությունների համար: Ընդհանուր երաշխիքի վկայականը տրվում է որպես էլեկտրոնային փաստաթուղթ: Ընդհանուր երաշխիքի վկայականի վավերականության ժամկետը չի կարող լինել ավելի երկար, քան պարտավորության կատարման քաղաքականության կամ վարկային հաստատության երաշխիքային նամակում նշված վավերականության ժամկետը, բայց չի երկարաձգվի 12 ամիս `ընդհանուր երաշխիքային վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից: Այնուամենայնիվ, եթե վաճառողը կատարում է միայն երաշխիքային ավանդի ներդրումները, ապա ընդհանուր երաշխիքային վկայագիրը ուժի մեջ կլինի անսահման ժամանակաշրջանի համար:

Հավելված 27-ում ներկայացված են Լատվիայի ակցիզային հարկի դրքույթաչափերը:

Լիտվա

Լիտվայի հանրապետությունը, հանդիսանալով Եվրոպական միության լիիրավ անդամ, դեռևս 2002 թվականից սկսել էր սեփական օրենսդրության և համաեվրոպական ստանդարտների հոմոնիզացման գործընթաց: 2004 և 2008 թվականների փոփոխությունների արդյունքում Լիտվան լիովին համապատասխանեցրեց նեքին կանոնակարգերը ԵՄ չափանիշներին: Ըստ էության բացի վարչարարական նորմատիվներից Եմ կողմից տրամադրվում է նաև հարկման միևնույն շեմերը. այս ամենը ուղված է ընդհանուր տնտեսական գոտու ավելի համահունչ աշխատանքին:

Այսպիսով, ներկա պահի դրությամբ Լիտվաի Հարապետությունում ակցիզային հարկով հարկվում է 6 ապրանքային խումբ.

- 1) էթիլային սպիրտ և ակոհոլային ըմպելիքներ
- 2) ածուխ, կոքս և լիգնիտ
- 3) ծխախոտային արտադրանք
- 4) ծխելու էլեկտրոնային սարքերի հեղուկ և տաքացվող ծխախոտ
- 5) էներգետիկ արտադրանք
- 6) էլեկտրականություն

Ապրանքային խմբերի դրույքաչափերը ներկայցված են Հավելված 28-ում:

Ղազախստան

Ենթակցիզային ապրանքների ցանկը՝

- 1) բոլոր տեսակի սպիրտը;
- 2) ակոհոլային արտադրանք;
- 3) ծխախոտային արտադրանք;
- 4) արտադրատեսակներ տաքացվող ծխախոտով, նիկոտինային պարունակող հեղուկներ էլեկտրոնային ծխախոտներում օգտագործման համար;
- 5) բենզին (բացառությամբ ավիացիոն), դիզելային վառելիք;
- 6) 3000 խորանարդ սանտիմետրից ավելի շարժիչի ծավալով 10 եւ ավելի մարդ փոխադրելու համար նախատեսված շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ, բացառությամբ միկրոավտոբուսների, ավտոբուսների եւ տրոլեյբուսների;

ավտոմոբիլներ մարդատար եւ շարժիչային այլ տրանսպորտային միջոցներ, որոնք նախատեսված են 3000 խորանարդ սանտիմետրից ավելի շարժիչի ծավալով մարդկանց փոխադրման համար (բացի մեխանիկական կամ ձեռքի կառավարման աղապտեր ունեցող ավտոմոբիլներից, որոնք հատուկ նախատեսված են հաշմանդամների համար);

Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ՝ բեռների համար պլատֆորմով եւ կոշտ ստացիոնար միջնորմով բեռնատար հատվածամասից առանձնացված մարդատար ավտոմեքենայի շասիով՝ 3000 խորանարդ սանտիմետրից ավելի շարժիչի ծավալով (բացի ձեռքի կառավարմամբ կամ ձեռքի կառավարման աղապտեր ունեցող ավտոմոբիլներից, որոնք հատուկ նախատեսված են հաշմանդամների համար);

7) հում նավթ, գազի կոնդենսատ;

8) բժշկական նշանակության սպիրտ պարունակող արտադրանք, որը գրանցված է Ղազախստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան որպես դեղամիջոց:

Ինչպես նաև գործունեության տեսակները՝

1. Խաղային բիզնես.

2. Վիճակախաղերի կազմակերպում.

Դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 29-ում:

Ակցիզային հարկով հարկման օբյեկտ են՝

1) ակցիզ վճարողի կողմից իրականացված եւ (կամ) արդյունահանված եւ (կամ) իր կողմից թափված ենթասակցիզային ապրանքներով իրականացվող հետեւյալ գործառնությունները:

* ենթասակցիզային ապրանքների իրացում;

* ենթասակցիզային ապրանքների հանձնում ճնշման հիմքով վերամշակման համար;

* պատվիրատուի կողմից տրված հումքի և նյութերի, այդ թվում՝ ենթասակցիզային ապրանքների վերամշակումից հետո ստացվելիք արդյունք հանդիսացող ենթասակցիզային ապրանքների փոխանցում;

* ներդրում կանոնադրական կապիտալում;

* բնական վճարման դեպքում ենթասակցիզային ապրանքների օգտագործում;

* ենթասակցիզային ապրանքների առաքումը, որն իրականացվում է արտադրողի կողմից իր կառուցվածքային ստորաբաժանումներին;

* արտադրողի կողմից արտադրված եւ (կամ) արդյունահանված եւ (կամ) ձուլված ենթասակցիզային ապրանքների օգտագործումը սեփական արտադրական կարիքների եւ ենթասակցիզային ապրանքների սեփական արտադրության համար;

* լիցենզիայում նշված արտադրության հասցեից արտադրողի կողմից իրականացվող ենթասակցիզային ապրանքների տեղափոխում;

2) բենզինի (բացառությամբ ավիացիոն) եւ դիզելային վառելիքի մեծածախ իրացումը;

3) բենզինի (բացառությամբ ավիացիոն) եւ դիզելային վառելիքի մանրածախ իրացումը;

4) ենթասակցիզային ապրանքների փչացումը, կորուստը կորուստը դիտվում է որպես ենթասակցիզային ապրանքների իրացում :

Ազատվում են ակցիզային հարկից՝

1. ենթասակցիզային ապրանքների արտահանումը, եթե այն համապատասխանում է օրենսգրքի 471-րդ հոդվածով սահմանված պահանջներին

2. էթիլային սպիրտ՝ էթիլային սպիրտի եւ ակոհոլային արտադրանքի արտադրության եւ շրջանառության վերահսկողության պետական լիազորված մարմնի կողմից սահմանվող քվոտաների սահմաններում՝

3. Դեղերի, բժշկական նշանակության արտադրատեսակների արտադրության համար ` գործունեության համապատասխան տեսակի լիցենզիայի առկայության դեպքում
4. սահմանված կարգով իրենց գործունեությունն սկսելու մասին ծանուցած պետական առողջապահական կազմակերպությունները
5. Բժշկական նշանակության սպիրտ պարունակող արտադրանք (բացի բալզամներից), որը գրանցված է Ղազախստանի Հանրապետության օրենսդրությունում որպես դեղամիջոց :

Ակցիզից ազատվում են ներմուծվող հետևյալ ենթասկզբիզային ապրանքները Միջազգային փոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտային միջոցների շահագործման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային միջոցները

1. Մինչև Եվրասիական տնտեսական միության սահմանը վնասվելու հետևանքով որպես արտադրատեսակներ և նյութեր օգտագործման համար ոչ պիտանի համարված ապրանքները
2. օտարերկրյա դիվանագիտական եւ դրանց հավասարեցված ներկայացուցչությունների, այդ ներկայացուցչությունների դիվանագիտական եւ վարչատեխնիկական անձնակազմի, այդ թվում ` նրանց հետ բնակվող նրանց ընտանիքների անդամների պաշտոնական օգտագործման համար : Նշված ապրանքներն ազատվում են ակցիզի վճարումից ` այն միջազգային պայմանագրերին համապատասխան, որոնց մասնակիցն է Ղազախստանի Հանրապետությունը
3. Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային սահմանով տեղափոխվող, Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսդրությամբ եւ (կամ) Ղազախստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրությամբ սահմանված մաքսային ընթացակարգերի շրջանակներում Ղազախստանի Հանրապետության տարածքում ակցիզի վճարումից ազատվող ապրանքները, բացառությամբ ներքին սպառման համար ազատման մաքսային կարգը

Ակցիզային հարկերը կազմում են հարկերի մեջ 2% ըստ 2018 թվի :

Ղրղզստան

Ղրղզստանի հանրապետությունը օգտագործում է բացարձակ արժեքներով դրույքաչափերի սկզբունքը: Հարկման են ենթակա ավոհոլային ըմպելիքները, ծխախոտային արտադրանքը և նավթամթերքը: Հատկանշական է, որ մինչև 2011 թվականը Ղրղզստանը կիրառում էր նաև շքեղության հարկ թանկարժեք մետաղներից զարդերի վրա, սակայն կառավարության 2011թվականի հունիսի 30-ի համար 64 որոշմամբ ուժը կորցրած է ճանաչել այդ կետը:

2019 թվականի դեկտեմբերից Ղրղզստանում նախատեսված է ավոհոլային ըմպելիքների և ծխախոտի գծով հարկման դրույքաչափերի բարձրացում, որը

հիմնականում կապված է ԵԱՏՄ տարածքում հարկային դաշտի հորմոնիզացման հետ (Աղյուսակ 37):

Աղյուսակ 37. Ալկոհոլային ըմպելիքների և ծխախոտի գծով դրույքաչափերի բարձրացման ռազմավարություն Դրդաստանում

Ապրանքատեսակ	միավոր	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Օղի	1 լիտր	80 սոմ	80 սոմ	100 սոմ	120 սոմ	140 սոմ	160 սոմ
Լիկյորային ըմպելիքներ	1 լիտր	80 սոմ	80 սոմ	100 սոմ	120 սոմ	140 սոմ	160 սոմ
Թնդեցված հյութեր, բալզամներ	1 լիտր	80 սոմ	80 սոմ	100 սոմ	120 սոմ	140 սոմ	160 սոմ
Թույլ ալկոհոլային ըմպելիքներ	200 սոմ						
Կոնյակ	1 լիտր	60 սոմ	60 սոմ	70 սոմ	80 սոմ	90 սոմ	100 սոմ
Էթիլային սպիրտ	1 լիտր	80 սոմ	80 սոմ	100 սոմ	120 սոմ	140 սոմ	160 սոմ
Փիլտրով ծխախոտային գլանակներ, առանց ֆիլտր ծխախոտային գլանակներ	1000 հատ	1250 սոմ	1500 սոմ	1750 սոմ	2000 սոմ	2250 սոմ	2250 սոմ
Միգարիլներ	1000 հատ	920 սոմ	1060 սոմ	1220 սոմ	1400 սոմ	1610 սոմ	1610 սոմ
Միգարներ	1 հատ	115 սոմ	130 սոմ	150 սոմ	175 սոմ	200 սոմ	200 սոմ
Ծխամորճային և ջրամորճ	1 կգ	460 սոմ	530 սոմ	610 սոմ	700 սոմ	800 սոմ	800 սոմ

ային ծխախոտ							
Տարացվող ծխախոտ	1 կգ ծխախտոային խառնուրդ	0 սոմ	0 սոմ	610 սոմ	700 սոմ	800 սոմ	800 սոմ
Նիկոտին պարունակող հեղուկներ	միլիլիտր	0 սոմ	0 սոմ	1 սոմ	1.25 սոմ	1.5 սոմ	1.5 սոմ

Ինչպես արդեն նշվել էր, հարկման օբյեկտ են հանդիսանում նաև նավթամթերքը (Աղյուսակ 38):

Աղյուսակ 38. Նավթամթերքի հարկման դրույքաչափերը Հրդգատանում

Ապրանքի անվանումը	Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը
Բենզին	5000 սոմ/տոննա
Ռեակտիվ վառելիք	2000 սոմ/տոննա
Դիզելային վառելիք	800 սոմ/տոննա
Մագուլթ	1000 սոմ/տոննա
Յուղեր	2000 սոմ/տոննա
Հում նավթ	0 սոմ/տոննա

Մոլդովայի Հանրապետություն

Հարկերի ընդանուր հավաքագրման մեջ ակցիզային հարկը, ինչպես շատ երկրներում չի գրադեցնում առաջատար դիրքեր: Ինչպես կարող ենք տեսնել ակցիզային դրույքաչափերի փոփոխման արդյունքում՝ զգալիորեն ան է գրանցվել սպիրտային ապրանքատեսակների վրա: Երբ մենք ներառում ենք ակցիզային հարկերի կարևոր բացթողումները (ծխախոտի և ակոհոլային արտադրանքի մեջ) և մեր հարկային բացը կազմում հաշվի առնելով սև շուկայահարկի ակտիվությունը, Մոլդովայի հարկային բացը հավանաբար մոտենում է պաշտոնական ՀՆԱ-ի 25-30 տոկոսին:

Ըստ Մոլդովայի Հարկային օրենսգրքի ակցիզային սակագները և ակցիզային դրույքաչափերը՝ համաձայն սույն բաժնի հավելվածի, սահմանվում են.

ա) ապրանքների չափման յուրաքանչյուր միավորի բացարձակ քանակով.

բ) աղվալերային ակցիզային հարկեր և ԱԱՀ կամ ներմուծվող ապրանքների մաքսային արժեքը բացառող ապրանքների արժեքի տոկոսային հարաբերություն՝ հաշվի առնելով ներմուծման համար վճարվող հարկերն ու տուրքերը, բայց բացառելով ակցիզային հարկերն ու ԱԱՀ-ն:

Պարտադիր նշագրման ենթակա չէ «Ակցիզային դրոշմանիշներ. Պետական ապրանքային նշաններ».

- ա) փրփրող գինիներ, կոնյակ շապցված, 0,25ից 1,5 լիտր, 3 լիտր և 6 լիտր տարողունակությամբ.
- բ) էթիլային ալկոհոլ պարունակող ալկոհոլային խմիչքներ՝ մինչև 7% ըստ ծավալի.
- գ) տարանցիկ, մաքսային պահեստի, ժամանակավոր ներմուծման, հարկերի ազատ խանութներում ներկայացված ակցիզային ապրանքներ.
- դ) Մոլդովայի Հանրապետության տարածքում արտադրված և արտադրողի կողմից արտահանման համար նախատեսված ակցիզացված ապրանքներ:

Ակցիզային հարկի արտոնությունները տրամադրվում են՝

- 1) Ակցիզային հարկերը չեն վճարվում անհատական օգտագործման կամ սպառման ապրանքներ ներմուծող ֆիզիկական անձանց կողմից, որոնց արժեքը կամ քանակը չի գերազանցում գործող օրենսդրությամբ սահմանված սահմանները:
- 2) Ակցիզային ապրանքներ ներմուծելիս ակցիզային հարկերը չեն վճարվում.
  - ա) սահմանվել է որպես մարդասիրական օգնություն Կառավարության կողմից սահմանված կարգով.
  - բ) նախատեսված է միջազգային կազմակերպությունների և դոնոր երկրների կողմից Մոլդովայի Հանրապետության տարածքում իրականացվող տեխնիկական աջակցության նախագծերի համար, որոնց համաձայնագրերի շրջանակներում այն կողմ է: Կառավարության կողմից սահմանվում է միջազգային պայմանագրերի ցանկը, որոնց հիման վրա Մոլդովայի Հանրապետությունը հանդիսանում է կողմերից մեկը
  - գ) նախատեսված է Մոլդովայի Հանրապետությունում դիվանագիտական և այլ համարժեք առաքելությունների կողմից պաշտոնական օգտագործման համար, ինչպես նաև այդ առաքելությունների դիվանագիտական և վարչական և տեխնիկական անձնակազմի անդամների և նրանց հետ նրանց ընտանիքների անդամների դիվանագիտական և վարչական և տեխնիկական անձնակազմի անդամների անձնական օգտագործման կամ սպառման համար:
- 3) Ակցիզային հարկերը չեն վճարվում հարկման ենթակա անձանց կողմից ակցիզային ապրանքներ արտահանելիս, որոնք իրականացվում են ինքնուրույն կամ միջնորդավճարների հիման վրա:
- 4) Ակցիզային հարկերը չեն վճարվում հարկերը ազատող խանութներում ապրանքներ տեղադրելիս և վաճառելիս, բացառությամբ ներմուծվող ֆիլտրով ծխախոտի, ինչպես նաև ակցիզային ապրանքներ մաքսային տարածք ներմուծելիս և դրանք տարանցման մաքսային ռեժիմների տակ դնելիս

- 5) Ակցիզային հարկերը չեն վճարվում ժամանակավոր ներմուծման (արտահանման) մաքսային ռեժիմով ակցիզային ապրանքներ տեղադրելու ժամանակ:
- 6) Ակցիզային հարկերը չեն վճարվում, երբ ներքին ակցիզային ապրանքներ ներմուծվում են, որոնք նախկինում արտահանվել և վերադարձվել են երեք տարվա ընթացքում անփոփոխ վիճակում
- 7) Մոլդովայի Հանրապետության մաքսային տարածք ներմուծելիս վճարված ակցիզային հարկերի գումարը վերադարձվում է, երբ դրանք արտահանվում են մաքսային տարածքից, երբ դրանք տեղադրվում են առանց հարկի խանութի մաքսային նպատակի, երբ դրանք տեղադրվում են: ազատ գոտու մաքսային նշանակության ներքո `կառավարության կողմից սահմանված կարգով:
- 8) Ակցիզային ապրանքները ենթակա չեն ակցիզային հարկերի, որոնք ներմուծվում են Մոլդովայի Հանրապետության մաքսային տարածքից դուրս ազատ ձեռնարկության գոտի, այլ ազատ ձեռնարկության գոտիներից, Մոլդովայի Հանրապետության մաքսային տարածքի մնացած մասերից, ինչպես նաև ծագում են այս ազատ բիզնես գոտուց և արտահանվում են Մոլդովայի Հանրապետության մաքսային տարածքի սահմաններ: Ազատ ձեռնարկության գոտում իրականացվող ակցիզային ապրանքների ակցիզային պահուստները, ինչպես նաև ակցիզային ապրանքները, որոնք տնտեսվարող սուբյեկտները մատակարարում են մեկ ազատ գործարար գոտուց մյուսը, ենթակա չեն ակցիզային հարկերի:
- 9) Ազատ ձեռնարկության գոտուց Մոլդովայի Հանրապետության մաքսային տարածքի մնացած տարածք արտահանվող ակցիզային ապրանքները ենթակա են ակցիզային հարկերի `հարկային օրենսդրությանը համապատասխան:
- 10) Ակցիզային հարկերը չեն վճարվում, երբ իրավաբանական անձինք ներմուծում են ակցիզային ապրանքներ, որոնք նախատեսված չեն առևտրային գործունեության համար, որի մաքսային արժեքը չի գերազանցում 50 եվրո: Եթե դրանց մաքսային արժեքը գերազանցում է նշված ոչ հարկվող սահմանը, ապա ակցիզային հարկը հաշվարկվում է ապրանքների մաքսային արժեքի հիման վրա, իսկ նշված ոչ հարկվող սահմանը չի նվազեցնում դրանց հարկվող արժեքը:

Հավելված 30-ում ներկայացված են ապրանքատեսակները և դրանց ակցիզային դրույքաչափերը:

Ռուսաստանի Դաշնություն

Ռուսաստանի Դաշնությունում ակցիզային հարկման են ենթարկվում հետևյալ ապրանքատեսակները`

1. սննդամթերքի կամ ոչ պարենային հումքից պատրաստված էթիլային ալկոհոլ, ներառյալ չհանգեցրած էթիլային սպիրտ, ալկոհոլ, գինի, խաղող, մրգեր, կոնյակ, կավադո, վիսկիի թորում (այսուհետ `էթիլային ալկոհոլ)։

2. ակոհոլ պարունակող արտադրանքներ (լուծույթներ, էմուլսիաներ, և հեղուկ տեսքով արտադրանքների այլ տեսակներ), էթիլային սպիրտի ավելի քան 9 տոկոսով, բացառությամբ ակոհոլային արտադրանքի.
3. ակոհոլային խմիչքներ (օղի, կոնյակ, գինի, մրգային գինի, լիկյոր գինի, փրփրուն գինի (շամպայն), խնձորօղի, պիրետ, գարեջուր, գարեջուրի վրա հիմնված ըմպելիքներ, այլ ըմպելիքներ՝ բացառությամբ պարենային ապրանքների ՝ Ռուսաստանի Դաշնության Կառավարության կողմից սահմանված ցուցակի համաձայն)
4. ծխախոտային արտադրանք.
5. թեթև մարդատար ավտոմեքենաները.
6. մոտոցիկլետ, որի շարժիչը 112,5 կՎտ-ից(150 ձիաուժ) ավել է.
7. բենզին.բացառությամբ շարժիչային բենզինի, ավիացիոն կերոսինի և ակրիլատների
8. դիզելային վառելիք
9. շարժիչային յուղեր դիզելային և (կամ) կարբյուրատորի (ներարկման) շարժիչների համար.
10. միջին թորումներ
11. բենզոլ, պարաքսիլեն, օրթոքսիլեն:
12. ավիացիոն կերոսին:
13. բնական գազ (Ռուսաստանի Դաշնության միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում):
14. նիկոտինի ՝ էլեկտրոնային ծխախոտների համար
15. հեղուկներ՝ էլեկտրոնային ծխախոտի համար
16. ծխախոտ (ծխախոտային արտադրանք), որը նախատեսված է տաքացման միջոցով սպառման համար:

Հետևյալ ապրանքները չեն համարվում ակցիզային ապրանքներ՝

ա)դեղամիջոցներ, որոնք գրանցվել են լիազորված դաշնային գործադիր մարմնում և մուտքագրվել են դեղագործական կազմակերպությունների կողմից

բ)անասնաբուժական պատրաստուկներ, որոնք անցել են պետական գրանցում լիազորված դաշնային գործադիր մարմնի հետ և ընդգրկված են Ռուսաստանի Դաշնության տարածքում անասնաբուծության ոլորտում օգտագործման համար գրանցված անասնաբուժական պատրաստուկների պետական ռեգիստրում, որոնք փաթեթավորվում են տուփերում ոչ ավելի, քան 100 մլ.

գ)օձանելիքի և կոսմետիկայի արտադրանքները՝ փաթեթավորված 100 մլ-ից ոչ ավելի կոնտեյներով,

դ)թափոններ, որոնք ենթակա են հետագա վերամշակման և (կամ) օգտագործման համար տեխնիկական նպատակների համար, որոնք առաջացել են էթիլային ակոհոլից, օղուց, ակոհոլային խմիչքներից և այլ.

ե)գինենյութերը, խաղողի քաղցուն, այլ մրգային քաղցուն, գարեջրային քաղցուն :

Ակցիզային հարկի գումարը հաշվարկելու մի քանի եղանակներ կան՝

1. Ակցիզային հարկի հաշվարկը հաստատագրված փոխարժեքով
2. Ակցիզային հարկի հաշվարկը ադվալորային դրույքաչափով:
3. Ակցիզային հարկի հաշվարկը համակցված փոխարժեքով:

Հավելված 31-ում ներկայացված են ՌԴ ակցիզային հարկի դրույքաչափերը:

Բենզոլի պարաքսիլենի և օրթոքսիլենի համար գոյություն ունի բանաձև 1, որով հաշվարկվում է ակցիզային հարկի չափը:

Բանաձև 1

Բենզոլի, պարաքսիլենի, օրթոքսիլենի ակցիզային հարկի դրույքաչափը հարկ վճարողի կողմից սահմանվում է ռուբլով մեկ տոննայի դիմաց յուրաքանչյուր բանաձևի

$$U = 2800 \text{ ռուբլի} + 774 * U$$

Որտեղ U գործակիցը հավասար է`

0,333 - 2020 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածի համար.

0,500 - 2021 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար ներառյալ.

0,667 - 2022 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար ներառյալ.

0,833 - 2023 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածի համար.

1 - 2024 թվականի հունվարի 1-ից

Նավթային հումքի համար` բանաձև 2:

Բանաձև 2

Եթե սույն կետով այլ բան նախատեսված չէ, հում նավթի ակցիզային հարկի դրույքաչափը հարկ վճարողի կողմից որոշվում է ռուբլով մեկ տոննայի դիմաց` յուրաքանչյուր բանաձևով`

$$U = ((Q_{\text{նավթ}} \times 7,3 - 182,5) \times 0,3 + 29,2) \times P \times U \times U \times U_1,$$

Որտեղ $Q_{\text{նավթ}}$ -ը դահամաշխարհային շուկաներում հարկային ժամանակաշրջանի օրացուցային ամսվա համար Ուրալական նավթի միջին գինը` արտահայտված մեկ բարելի դիմաց ԱՄՆ դոլարով: **P-ն** ԱՄՆ դոլարի օրացուցային ամսվա միջին արժեքը Ռուսաստանի Դաշնության Կենտրոնական բանկի կողմից հիմնադրված Ռուսաստանի Դաշնության ռուբլու համար, որը հարկատուի կողմից որոշվում է ինքնուրույն, որպես ԱՄՆ դոլարի թվաբանական միջին` ռուբլով Ռուսաստանի Դաշնության Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված Ռուսաստանի Դաշնության ռուբլու համար, օրացուցային ամսվա բոլոր օրերի համար: **U-ն**` նավթավերամշակված արտադրանքի զամբյուղը բնութագրող հատուկ գործակից: Սույն կետով սահմանված կարգով հաշվարկված, U գործակիցը կլորացվում է մինչև չորրորդ նիշ` ընթացիկ կլորացման ընթացակարգի համաձայն: **U-ն** գործակիցը հավասար է`

0,333 - 2020 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածի համար.

0,500 - 2021 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար ներառյալ.

0.667 - 2022 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար ներառյալ.

0.833 - 2023 թվականի հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածի համար.

1 - 2024 թվականի հունվարի 1-ից

Իսկ **Կ₁-ը** նավթավերամշակված ապրանքների շուկաների տարածաշրջանային բնութագրերը բնութագրող գործակից:

Քանաձև 3՝ միջին թորումների համար:

2020 թվականի ապրիլի 1-ից միջին թորման համար նախատեսված ակցիզային դրույքը (Ա) հարկ վճարողի կողմից որոշվում է ռուբլով 1 տոննայի դիմաց՝ համաձայն բանաձևի՝

$$A = (U_{\text{դվ}} + 750) - F_{\text{դվ}} \times K_{\text{դվ}}$$

Որտեղ **U_{դվ}**-ն ակցիզային հարկի դրույքաչափի՝ դիզելային հարկի ժամանակաշրջանի համար: **F_{դվ}** և **K_{դվ}**՝ օրենսգրքի կետով սահմանված կարգով որոշված քանակությունները: Ավելին, եթե սույն օրենսգրքի սահմանված կարգով որոշված **F_{դվ}**- ի արժեքը պարզվում է, որ զրոից ավելին չէ, ապա սույն կետի նպատակների համար ենթադրվում է, որ **F_{դվ}** - ի արժեքը զրո է:

Վրաստան

Ակցիզային հարկով հարկվող օբյեկտներն են՝

- ա) հարկվող գործառնությունը;
  - բ) ենթաակցիզային ապրանքների ներմուծում;
  - գ) ենթաակցիզային ապրանքների արտահանումը:
- Հարկվող գործառնությունը և հարկվող գործառնության ժամանակը՝
- ա) արտադրողի կողմից Վրաստանում արտադրված ենթաակցիզային ապրանքների մատակարարման կամ (և) իրացման համար ձեռնարկության պահեստից արտահանման պահը;
  - բ) պատվիրատուի հումքից Վրաստանում արտադրված ենթաակցիզային ապրանքները պատվիրատուին արտադրողի կողմից հանձնելու պահը;
  - գ) ենթաակցիզային ապրանքների սեփական արտադրության օգտագործումը ոչ ակցիզային ապրանքների արտադրության համար սկսելու պահը;
  - դ) բնական գազի կոնդենսատի կամ (եւ) բնական գազի մատակարարման պահը ավտոտրանսպորտային միջոցների համար;
  - ե) Վրաստանում բջջային կամ ֆիքսված ցանցերում միջազգային զանգերի ավարտի ծառայությունների մատուցման պահը:

1. Ակցիզային հարկով հարկվող գործառնությունների, ենթաակցիզային ապրանքների ներմուծման եւ ենթաակցիզային ապրանքների արտահանման գումարը որոշվում է՝

Ա) Ալկոհոլային խմիչքների համար՝ ըստ ալկոհոլային խմիչքների ծավալի կամ մաքուր ալկոհոլի ծավալի կամ ալկոհոլային խմիչքում ալկոհոլի պարունակության տոկոսային ցուցանիշի

Բ) Ծխախոտային արտադրատեսակների համար՝ ըստ ծխախոտի իրացման քանակի կամ քաշի կամ (եւ) մանրածախ գնի

Գ) Ծխախոտի հումքի և թափոնների համար՝ ըստ ծխախոտի հումքի, ծխախոտի թափոնների քաշի

Դ) նավթամթերքների համար՝ ըստ կշռի (ծավալի)

ե) մարդատար ավտոմեքենաների եւ մոտոցիկլետների համար (ներառյալ՝ մոպեդները)՝ ըստ դրանց շարժիչի տարիքի եւ ծավալի

զ) բնական գազի կոնդենսատի կամ (և) բնական գազի համար՝ ըստ գազի ծավալի

է) Վրաստանում բջջային կամ ֆիքսված ցանցերում միջազգային զանգերի ավարտի ծառայությունների մատուցման դեպքում՝ զանգի տեւողությամբ:

ը) Էլեկտրոնային ծխախոտներին հեղուկի համար՝ ըստ հեղուկի ծավալի:

2. Միջազգային բջջային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցելիս (բացի Վրաստանում բջջային կամ ֆիքսված ցանցերում միջազգային զանգերի ավարտի ծառայություններից) հարկվող գործողության գումարի մեջ հաշվի չի առնվում ոչ ռեզիդենտ ձեռնարկությանը այդ ծառայությունների մատուցումից ստացված գումարը:

Հավելված 32-ում ներկայացված են Վրաստանի ծխախոտի, էներգետիկ ռեսուրսների և փոխադրամիջոցների դրույքաչափերը:

2019 թվականի հունվարի 1-ից՝

- ա) ծխախոտի 20 կտոր պարունակող ֆիլտրով ծխախոտի ակցիզի դրույքաչափը կազմում է իրացման մանրածախ գնի 30 տոկոսը;

- բ) ծխախոտի նկատմամբ ակցիզի դրույքաչափը՝ առանց ծխախոտ պարունակող ֆիլտրի, կազմում է ապրանքների իրացման մանրածախ գնի 10 տոկոսը;

Գ) “պարկուններ եւ նման տեսակի ապրանքներ, որոնք պարունակում են ծխախոտ” և “ծխախոտային ապրանքներ, որոնք օգտագործվում են ծուխ ստանալու համար, առանց այրման գործընթացի” ապրանքատեսակների համար սահմանված ակցիզային հարկին գումարվում է նաև իրացման մանրածախ գնի 30 տոկոսը

- Էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների տոկոսադրույքը կազմում է՝

- ա. Վրաստանի բջջային ցանցում միջազգային զանգի ավարտին ծառայությունների մատուցման համար՝ 15 թեթրի մեկ րոպեի համար

- բ. Վրաստանի ֆիքսված ցանցում միջազգային զանգի ավարտին ծառայությունների մատուցման համար՝ 8 թեթրի մեկ րոպեի համար

- Սպորտային նշանակության մարդատար ավտոմեքենաների համար ակցիզի դրույքաչափը կազմում է 100 լարի / 31,31 դոլլար

- Ակցիզային դրույքը, ավտոմեքենաների գազ, նավթամթերքների համար կազմում է 180 լարի / 56,36 դոլլար

Աղյուսակ 39. Ալկոհոլային խմիչքների ակցիզի դրույքաչափերը Հրաստանում

Ապրանքի անվանումը	Չափման միավոր	Ակցիզի դրույքաչափը / լարի	Ակցիզի դրույքաչափ / դոլար
Գարեջուր	լ	0,12	0.0038
Այլ խմորված ըմպելիքներ, որոնց մեջ ալկոհոլի պարունակությունը գերազանցում է 5-ը%	լ	5	1.57
Այլ խմորված ըմպելիքներ, որոնց մեջ ալկոհոլի պարունակությունը 5% է կամ 5%ից պակաս	լ	0,6	0.19
Միջանկյալ ալկոհոլային խմիչքներ	լ	5	1.57
Էթիլային սպիրտի բարձր պարունակությամբ ըմպելիքներ բացառությամբ արդեն իսկ նախատեսված ըմպելիքները	լ լարուր լպիրտ	22,5	7.04

- "Միջանկյալ ալկոհոլային խմիչքները" ներառում են ապրանքներ (բացառությամբ գարեջրի, գինու եւ այլ խմորված խմիչքների), որոնցում ալկոհոլի պարունակությունը գերազանցում է 1.2% - ը, բայց չի գերազանցում 22% - ը
- Ապրանքը չի հարկվում ակցիզային հարկով , եթե `
  1. Ալկոհոլային խմիչքը արտադրվել է սեփական օգտագործման համար
  2. ուղեւորների կողմից 200 հատ սիգարետ կամ 50 սիգար, կամ 50 սիգարիլ, կամ 200 հատ ծխախոտ, կամ 10 հատ պարկուճ եւ նման տեսակի արտադրանք, կամ 250 գրամ այլ ծխախոտային արտադրանք ներմուծելը կամ նշված ծխախոտային արտադրատեսակների համակցության ներմուծումը, եթե նշված համակցության մեջ մտնող ծխախոտի յուրաքանչյուր տեսակի մասնաբաժնի տոկոսային ցուցանիշների գումարը չի գերազանցում 100ը
  3. ուղեւորների կողմից ալկոհոլի պարունակությամբ 22% եւ 22%ից ավել ալկոհոլային խմիչքների ներմուծում կամ չբնափոխված էթիլային սպիրտի 80 % սպիրտի պարունակությամբ կամ 80ից ավել գումարային 1 լիտր, կամ 2 լիտր ալկոհոլ, որի ալկոհոլային պարունակությունը չի գերազանցում 22 % կամ նշված համակցության մեջ մտնող(բացի գարեջուրից եւ գինուց) յուրաքանչյուր տեսակի ալկոհոլային խմիչքների (բացի գարեջուրից եւ գինուց) մասնաբաժնի տոկոսային ցուցանիշների գումարը (համապատասխան սահմանային ծավալի տոկոսային ցուցանիշը) չի գերազանցում 100-ը, ինչպես նաեւ 16 լիտր գարեջրի ներմուծումը, ուղեբեռով կամ (եւ) ձեռքի ուղեբեռով փոխադրվող եւ տնտեսական գործունեության համար չնախատեսված խմիչքներ փոխադրելիս

4. արտասահմանում Վրաստանի դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների գույքի ներմուծում
  5. Էլեկտրական շարժիչով հանգեծված դեկի ձախակողմյան դիրքով տրանսպորտային միջոցներ
- Սույն ենթակետով նախատեսված արտոնությունից համապատասխան անձը կարող է օգտվել 3 տարին մեկ անգամ
6. դեղագործական արտադրանքի արտադրության համար օգտագործվող ակոհոլային խմիչքներ (հեղուկ)
  7. ակոհոլային խմիչքներ, որոնք օգտագործվում են ըմպելիքների արտադրության համար, որոնցում ակոհոլի պարունակությունը չի գերազանցում 1.2% - ը:

Տաջիկստան

Տաջիկստանը չի կիրառում ներքին բաժանում ներկրված և տեղում արտադրված ապրանքների համար: Նա օգտագործում է և՛ տոկոսային, և՛ բացարձակ արժեքով դրույքաչափեր: Հատկանշական է, որ բացարձակ դրույքաչափերը օրենքում ամրագրվում են ոչ թե Տաջիկստանի ազգային արժույթով այլ եվրոյով:

Անհրաժեշտ է նաև անդրադառնալ ակցիզային հարկման ռեժիմի արտոնությունների հնարավորությանը. Տաջիկստանում ակցիզային հարկից ազատվում են սեփական արտադրության և սեփական օգտագործման համար նախատեսված ակոհոլային խմիչքները՝ պետության կողմից հաստատված չափաքանակներից էլնելով, սեփական օգտագործմա համար ներկվող 2 լիտր ակոհոլը և 400 գրամակ ծխախոտը և Տաջիկստանը որպես տրանզիտային երկիր օգտագործող ապրանքատեսակները:

Աղյուսակ 40. Ենթասկզիզային ապրանքատեսակները և նրանց դրույքաչափերը Տաջիկստանում

Ապրանքի անվանումը	Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը
Հանքային և գազավորված ջրեր առանց շաքարի ավելացման, ձյուն և սառույց	0,02 եվրո 1 լիտրի համար
Գազավորված ըմպելիքներ շաքարի ավելացմամբ	0,03 եվրո 1 լիտրի համար
Գարեջուր ոչ ակոհոլային, ակոհոլային (ածիկից)	0,35 եվրո 1 լիտրի համար
Խաղողի գինի	0,5 եվրո 1 լիտրի համար
Վերմուտներ և գինիներ բուրավետիչների ավելացմամբ	0,5 եվրո
80 % և ավելի բարձր պարունակությամբ էթիլային սպիրտ	2,5 եվրո 1 լիտր համար
80 %-ից ցածր պարունակությամբ էթիլային սպիրտ	3,5 եվրո 1 լիտր 100 % սպիրտի համար

Միգրաններ, սիգարիլներ	8,5 եվրո 1000 հատի համար
Ֆիլտրով ծխախոտաին գլանակներ	9,8 եվրո 1000 հատի համար
Առանց ֆիլտր ծխախոտային գլանակներ	9,8 եվրո 1000 հատի համար
Այլ տեսակի ծխախոտ	35 %
Բիտումինոզային ապարներից ստացված հում նավթ	0
70 % պարունակությունից ավել նավթի պարունակությամբ արտադրանքներ	0 եվրո 1 տոննայի համար
Բոլոր տեսակի բենզիններ (ավիացիոն, ավտոմոբիլային և այլն)	55 եվրո 1 տոննայի համար
Ռեակտիվ վառելիք	25 եվրո 1 տոննայի համար
Ծանր թորվածքներ	8 եվրո 1 տոննայի համար
Հեղուկ վառելիքներ վերամշակման հատուկ պրոցեսների համար	25 եվրո 1 տոննայի համար
Մագութ	0
Բնական և նավթային գազ	4 եվրո մեկ տոննայի համար
Քսանյութեր	60 եվրո մեկ տոննայի համար
Գյուղատնտեսական և անտառտնտեսական աշխատանքների համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցների անվադողեր	0
Այլ անվադողեր	13 %
Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված զարդեր, զարդերի մասեր	5 %
Մարդատար ավտոտրանսպորտ (այդ թվում ֆուրգոններ)	10 %

Ուզբեկիստան

Հարկվող շրջանառության որոշման համար ընդունվում է իրացված ենթակցիզային ապրանքների արժեքը, որը որոշվում է՝ ելնելով ակցիզը ներառող պայմանագրային (ազատ) վաճառքի գներից (առանց ԱԱՀ-ի) : Պայմանագրային (ազատ) վաճառքի գինը (առանց ԱԱՀ-ի) բաղկացած է արտադրանքի լրիվ արտադրական ինքնարժեքից, ձեռնարկության շահույթից, սահմանված դրույքաչափերով ակցիզային հարկի գումարից:

Ձեռնարկության վաճառքի գինը ներառում է ակցիզների գումարը եւ որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\text{Վաճառքի գին} = \frac{\text{Մեծածախ վաճառքի գինը} \times 100}{100 \text{ --- ակցիզի դրույքաչափ}}$$

Բյուջե մտնող ակցիզների գումարը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\text{Ակցիզների գումարը} = \frac{\text{Վաճառքի գինը} \times \text{ակցիզը տոկոսադրույքը}}{100}$$

Ակցիզի մասնաբաժինը Ուզբեկիստանի եկամուտներում կազմում է 14-15 %:
Հավելված 33 և 34-ում ներկայացված են Ուզբեկիստանի ակցիզային հարկի դրույքաչափերը տեղական և ներմուծված ապրանքատեսակների համար:

Ուկրաինա

Ուկրաինական ակցիզային համակարգի բարելավման քաղաքականությունը ուղղված է տեղական համակարգի ԵՄ ակցիզային հարկի համակարգի հետ հարմարվողականության աստիճանի բարձրացմանը: Բոլոր ապրանքատեսակների մինիմալ հարկման չափը սահմանված է սպեցիֆիկ՝ բնական արժույթով, նաև տոկոսադրույքներով, ծխախոտի դեպքում՝ և սպեցիֆիկ, և ադվալորային: Ակցիզը սահմանված է ակոհոլային խմիչքների, գարեջրի, սպիրտի, նավթամթերքի և բնական գազի, մեքենաների, հեծանիվների և մոտոցիկլերի վրա:

Հավելված 35 և 36-ում ներկայացված են դրույքաչափերը, որոնք կիրառվում են Ուկրաինայում:

ԵՄ երկրներ

ԵՄ երկրներում սահմանված են ակցիզային հարկի նվազագույն դրույքաչափեր, որոնք պարտադիր են բոլոր անդամների համար: Դրա նպատակը մրցակցային պայմանների հարթեցումն է. երկրները ազատ են ավելի բարձր կամ հավելյալ դրույքների կիրառման մեջ:

Նվազագույն դրույքաչափերը ավոհոլի նկատմամբ կազմում են 0,748 եվրո/ հլ/ աստ. Պլատոն կամ 1,87 եվրո/հլ/աստ.ավոհոլ գարեջրի համար, գինիների համար՝ 0 եվրո, միջանկյալ արտադրանքների համար՝ 45 եվրո, ոգելից խմիչքների դեպքում՝ 550 եվրո/ հլ մաքուր ավոհոլ:

Նվազագույն դրույքաչափերը ծխախոտի նկատմամբ կազմում են՝ սպեցիֆիկ հարկի դեպքում հարկային բեռի 7,5-ից 76,5 տոկոս արտահայտված ֆիքսված գումարի չափով 1000 հատի համար (մինիմալը 90 եվրո/1000 հատ) աղվալորային՝ որպես վաճառքի ամենաբարձր գնի տոկոսադրույք(մինիմում 60%): Այլ ծխախոտային արտադրանքների դեպքում սահմանված են հետևյալ մինիմումներ՝

- կտրտած ծխախոտ
  - սպեցիֆիկ՝ 60 եվրո/ կգ
  - աղվալորային՝ 48 տոկոս
- սիգարներ և սիգարիլաներ
  - սպեցիֆիկ՝ 12 եվրո/1000 հատ
  - աղվալորային՝ 5 տոկոս
- այլ արտադրանքներ
  - սպեցիֆիկ՝ 22 վրո/կգ
  - աղվալորային՝ 20 տոկոս

Նվազագույն դրույքաչափերը էներգետիկ արտադրանքի նկատմամբ կազմում են՝

- շարժիչային վառելիքների դեպքում՝
  - բենզին
    - կապարով՝ 421 եվրո/1000 լ
    - առանց կապարի 359 եվրո/1000 լ
  - գազային վառելիք՝ 330 եվրո/1000 լ
  - կերոսին ՝ 330 եվրո/1000 լ
  - ՀՆԳ՝ 125 եվրո/1000 կգ
  - Բնական գազ՝ 2,6 եվրո/գՋ
- շարժիչային վառելիքների կոմմերցիոն կամ արդյունաբերական օգտա գործման դեպքում՝
  - Գազային վառելիք՝ 21 եվրո/1000 լ
  - Կերոսին՝ 21 եվրո/1000 լ
  - ՀՆԳ՝ 41 եվրո/1000 կգ
  - Բնական գազ՝ 0,3 եվրո/գՋ
- Չեռուցում և էլեկտրաէներգիա
  - Գազային վառելիք՝ 21 եվրո/1000 լ երկուսի համար էլ

- Ծանր շարժիչային յուղ՝ 15 եվրո//1000 կգ երկուսի համար էլ
- Կերոսին՝ 0 եվրո//1000 լ երկուսի համար էլ
- ՀՆԳ՝ 0 եվրո/1000 լ երկուսի համար էլ
- Բնական գազ՝ 0,15 եվրո և 0,3 եվրո /գ Ջ համապատասխանաբար
- Ածուխ և կոքս՝ 0,15 եվրո և 0,3 եվրո /գ Ջ համապատասխանաբար
- Էլեկտրաէներգիա՝ 0,5 եվրո և 1 եվրո / ՄՎտժ համապատասխանաբար

Ավիացիոն վառելիքը ազատված է ակցիզային հարկից: Ամեն դեպքում, անդամ երկրները կարող են հարկել տեղական թռիչքները: Ստորև ներկայացված են անդամ երկրների կցիզային հարկման մանրամասները: Եվրոխորհրդում ակցիզային հարկի միջին չափը ամբողջ հարկման եկամուտների մեկ կազմում է 7,3% կամ ՀՆԱ-ի 2,5% 2018-ի տվյալներով: Ամենամեծ արժեքը կազմում է Բուլղարիայի և բայթիկյան երկրների մոտ՝ մոտ 11-15 տոկոս, իսկ ամենացածրը՝ Շվեդիայի, Շվեյցարիայի, Գերմանիայի, Ավստրիայի և Չեխիայի մոտ՝ 4-5 տոկոս:¹⁶

Գերմանիա

Ակցիզ վճարելու պարտավորությունն առաջանում է ակցիզային պահեստից ապրանքների բացթողման պահին կամ ակցիզային պահեստում դրա օգտագործման (վերամշակման) դեպքում :

Հարկ է նշել, որ Գերմանիայում, ինչպես և ԵՄ այլ երկրներում, ենթաակցիզային ապրանքները կարող են տեղաշարժվել ակցիզային պահեստների միջև առանց հարկելու : Տվյալ դրույթը գործում է հարկային տարածքում, ինչպես նաև ԵՄ անդամ պետությունների շրջանակներում :

Ենթաակցիզային ապրանքները ներքին տարանցմամբ ԵՄ անդամ այլ պետություններ տեղափոխելու դեպքում պարտադիր է օրենքով սահմանված ուղեկցող փաստաթղթերի (վարչական կամ առևտրային) առկայությունը:

Կրկնակի հարկումից խուսափելու նպատակով ԵՄ անդամ այլ պետություններ ապրանքների տեղափոխման ժամանակ կատարվում է հարկային տարածքում ենթաակցիզային ապրանքների համար վճարված ակցիզի վերադարձ :

Գերմանիայում կան ակցիզների հետևյալ տեսակները:

- սպիրտային արտադրանք;
- գարեջուր;
- փրփրուն գինի;
- միջանկյալ արտադրանք;
- հանքային վառելիքի;
- էլեկտրաէներգիայի;
- ծխախոտի եւ ծխախոտային արտադրանք;
- սուրճի վրա:

Տարբեր բյուջեներ են գալիս հետևյալ ակցիզները:

¹⁶ <https://data.oecd.org/tax/tax-on-goods-and-services.htm>

- Ֆեդերացիայի բյուջե ` ծխախոտի եւ ծխախոտային արտադրատեսակների, սպիրտային արտադրատեսակների, միջանկյալ արտադրատեսակների, փրփրուն գինիների, հանքային վառելիքի, էլեկտրաէներգիայի, սուրճի համար;

- դաշնային հողերի բյուջեներում ' գարեջուր;

Բացի այդ, որոշ ակցիզներից ստացված մուտքերը փոխանցվում են համայնքների բյուջեներ կամ համայնքների միավորումներ (տեղական հարկեր):

Գինու եւ ֆերմենտացված խմիչքների ակցիզներ:

Ակցիզով հարկվում են խաղողի գինիները, փրփրուն գինիները եւ մրգերից ֆերմենտացված այլ ըմպելիքները ` 22% - ից ոչ ավելի, քան 20C ջերմաստիճանում, բացառությամբ գարեջրի եւ միջանկյալ մթերքների:

- գինիներ
- փրփրուն գինիներ
- այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ
- այլ ֆերմենտացված գազավորված ըմպելիքներ

Կիրառվում են ակցիզային դրույքաչափերի հետեւյալ տեսակները`

- գինիներ եւ այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ` 0.00 եվրո
- փրփրուն գինիներ եւ այլ փրփրուն ֆերմենտացված ըմպելիքներ ` 136 / հլ

եվրո

-փրփրուն գինիներ եւ այլ փրփրուն ֆերմենտացված սննդամթերք, ալկոհոլի պարունակությամբ, ոչ ավելի, քան 6%` 51 / հլ եվրո

Փրփրուն գինիները եւ այլ փրփրուն ֆերմենտացված ըմպելիքները ազատվում են ակցիզների վճարումից, եթե օգտագործվում են քացախի, դեղորայքի կամ սննդամթերքի համային տեսականի պատրաստելու համար:

Միջանկյալ արտադրանքի ակցիզներ:

Միջանկյալ արտադրանք եւ համարվում այն մթերքները, որոնցում սպիրտի պարունակությունը կապված չէ խմորման գործընթացի հետ : Ակցիզը վճարվում է արտադրության եւ ներմուծման համար ` 1.2% - ից, բայց ոչ ավելի, քան 22%:

Կիրառվում են ակցիզային դրույքաչափերի հետեւյալ տեսակները:

- ալկոհոլի պարունակությամբ ապրանքներ 15% - ից ավելի` 153 եվրո / հլ
- ալկոհոլի պարունակությամբ ապրանքներ ոչ ավելի, քան 15%` 102 եվրո / հլ
- փրփրուն արտադրանք ալկոհոլի պարունակության ոչ ավելի, քան 15%` 136

եվրո/ հլ

Սուրճի ակցիզ

Սուրճի ակցիզները կազմում են`

- հատիկային սուրճ` 2,19 եվրո/ կգ
- լուծվող սուրճ` 4.78 եվրո / կգ.

Հատիկային սուրճ պարունակող մթերքներում ակցիզների սանդղակը կախված է հատիկային սուրճի պարունակված քանակից ` կիրգրամով`

- 10 գ եւ ավելի, բայց ոչ ավելի, քան 100 գ` 0.12 եվրո/ կգ
- 100 գ-ից մինչև 300 գ` 0.43 եվրո/ կգ
- 300 գ-ից մինչև 500 գ` 0.86 եվրո / կգ

- 500 գ-ից մինչև 700 գ` 1,32 եվրո/ կգ
- 700 գ-ից մինչև 900 գ` 1,76 եվրո/ կգ

Լուծվող սուրճ պարունակող մթերքներում ակցիզի սանդղակը կախված է լուծվող սուրճի քանակից` կիրառվում

- 10 գ և ավելի, բայց ոչ ավելի, քան 100 գ` 0.26 եվրո/ կգ
- 100 գ-ից մինչև 300 գ` 0.94 եվրո եվրո/ կգ
- 300 գ-ից մինչև 500 գ` 1,91 եվրո/ կգ
- 500 գ-ից մինչև 700 գ` 2.86 եվրո / կգ
- 700 գ-ից մինչև 900 գ` 3.83 եվրո / կգ

Գարեջրի ակցիզ

Ակցիզը կիրառվում է գարեջրի կամ գարեջրի և ոչ ակտիոլային խմիչքների խառնուրդների նկատմամբ : Երկու դեպքում էլ ակտիոլային խմիչքի ամրությունը պետք է գերազանցի 0.5% - ը :

Տոկոսադրույքը կազմում է 0.787 եվրո / հլ

Գարեջուրը ազատվում է ակցիզներից, եթե օգտագործվում է քացախի, դեղորայքի կամ սննդամթերքի համային տեսականի պատրաստելու համար:

Ալկոհոլի եւ ակտիոլային խմիչքների ակցիզներ

Ակցիզային հարկը վճարվում է գինու մեջ պարունակվող էթիլային սպիրտի և այնարտադրանքը, որը պարունակում է էթիլային սպիրտ, բացառությամբ գարեջրի, փրփրացող եւ փրփրացող ֆերմենտացված խմիչքների և միջանկյալ արտադրանքի.

Այս տեսակի ապրանքների ներառում են`

- 1.2% - ից -22% - ից ակտիոլի պարունակությամբ արտադրանք

- էթիլային սպիրտի օգտագործմամբ արտադրվող այլ արտադրանք` 1% կամ 1.2% պարունակությամբ

Ակցիզը 1303 եվրո/ հլ մեկ միավոր մաքուր ակտիոլի համար.

Ակցիզ նախապես խառնուրդ հանդիսացող ակտիոլային խմիչքների համար

Ակցիզը տարածվում է ակտիոլային խմիչքների խառնուրդների վրա:

- 1.2% - ից մինչև 10% ամրությամբ:

- արտադրանքը պատրաստ է օգտագործման համար արդեն խառնուրդ վիճակով եւ փաթեթավորված է փակ կոնտեյներով

Վերը նշված խմիչքների գործարանային պատրաստման խառնուրդները նույնպես համարվում են նախապես խառը, պայմանով, որ դրանք պահվում են մեկ փաթեթում:

Ակցիզային դրույքաչափը 5550 եվրո/ հլ է մեկ միավորի մաքուր ակտիոլի վերահաշվարկով:

Էներգիա`

բենզին` 0,6545 եվրո / լ (€ 0,073 / կվտ-ժ.)

դիզել` 0,4704 եվրո/ լ (€ 0,047 / կվտ * ժ).

LPG` € 0,166 եվրո/ կգ (€ 0,0896 / լ կամ € 0,0129 / կվտ * ժ).

CNG` € 0.1803եվրո / կգ (€0,0139 / կվտ.ժ.)

վառելիք` 0,13եվրո / կգ (€0,0119 / կվտ · ժ)

Էլեկտրականություն:

Հաստատված՝ 0,0205 եվրո/ կՎտժ

Գնացքների, տրամվայների եւ այլն՝ 0,01142 եվրո/ կՎտժ

Միջուկային վառելիք՝ 145 եվրո/ գ

Ծխախոտային արտադրանք:

ծխախոտ՝ 0,0982 եվրո / ծխախոտ + 21,69% մանրածախ գինը

խողովակ ծխախոտ՝ 15,66 եվրո/ կգ + 13,13% ընդհանուր արժեքի

սիգարներ՝ 0,014 եվրո/ Միգար + 1,47% ընդհանուր արժեքի

Դանիա

Աղյուսակ 41. Շոկոլադե եւ հրուշակեղեն

Արտադրանք	Հարկերի դրույքաչափ՝ մեկ լիտր Շաքարային արտադրանք	Հարկերի դրույքաչափ՝ մեկ լիտր Շաքարազերծված արտադրանք
Պաղպաղակ, հարկը հաշվարկվում է այն հիման վրա, թե քանի լիտր պաղպաղակ է առաքվում ընկերությունից:	6,98 կ	5,58 կ
Սպառողական պաղպաղակի խառնուրդ : Հարկը հաշվարկվում է այն հիման վրա, թե որքան լիտր սառույց կարող է արտադրվել ընկերության կողմից մատակարարված սպառողի պաղպաղակի խառնուրդից:	6,98 կ	5,58 կ

Ապրանքները համարվում են շաքարային, եթե, օրինակ, հետևյալ նյութերի ավելացված պարունակությունը ավելի բարձր է, քան մեկ լիտրի մեջ 0.5 գ . 100 մլ:

- Գլյուկոզա (խաղողի շաքար,)
- Ֆրուկտոզա (մրգ. շաքար)
- Սախարոզա,
- մալթոզ
- Լակտոզա:

Աղյուսակ 42. Շոկոլադեի եւ հրուշակեղենի արտադրատեսակների հարկերի դրույքաչափերը 2015 թվականի հունվարի 1-ից.

Արտադրանք	կրոնա/ մեկ կգ
Շոկոլադե եւ հրուշակեղեն (ավելացված շաքար՝ 0,5 գ 100 գ-ի դիմաց),	25.97
Շոկոլադե եւ հրուշակեղեն (ավելացված շաքարավազից ոչ ավելի, քան 0,5 գրամ 100 գ),	22.08

Ալկոհոլային խմիչքներ

Սպիրտի հարկի դրույքաչափերը

Սպիրտի հարկը կազմում է 150 կ ամեն լիտր ալկոհոլի մեջ պարունակվող 100 տոկոս էթանոլի համար :

Աղյուսակ 43. հեղուկի հարկ

Նշեր 70 հտ լիկորով, 40% ծավալ:	0,70հտ 40% x 150 կ	42.00 կ
Նշեր 35 հտ կիրոգրամի հեղուկով, 38% ծ.	0,35 հտ 38% x 150 կ	19,95 կ

Գինի

հարկի դրույքաչափերը

Աղյուսակ 44. Գինու, մրգերի վրա հիմնված ակոհոլային խմիչքների հարկը 2019 թվականի սպրիլի 1 -ից .

Էթանոլ պարունակություն	Վճարը մեկ լիտր
> 1.2 - 6%	5.18 կ
> 6 - 15%	11.26կ
> 15 - 22%	15.08 կ

Փրփրացող տեսակների համար, որոնց ճնշումը առնվազն 3 բար է 20 աստիճանի դեպքում , գանձվում է յուրաքանչյուր լիտրի համար 3,35 կ:

Գարեջուր

Գարեջրի և ածիկի վրա հիմնված ակոհոլային խմիչքների հարկը կազմում է 48,74 կ/լիտր 100 տոկոս էթանոլի համար:

2019 թվականի սպրիլի 1-ից գարեջրի և ածիկի վրա հիմնված ակոհոլային խմիչքների հարկի դրույքաչափը՝ մեկ լիտր 100 տոկոսամաքուր ակոհոլ (էթանոլի պարունակություն) 48,74 կ, սակայն գարեջրի դրույքաչափը կրճատվել է 13 տոկոսով:

Նավթամթերքի դրույքները տե՛ս Հավելված 35-ում:

Աղյուսակ 45. Հարկերի դրույքաչափերը 15 աստիճանի ջերմաստիճանում 2020 թվականի համար կիրառվում են հետևյալ գները.

	Միավոր	2020 թ
Որպես շարժիչի վառելիք օգտագործվող գազ և դիզելային վառելիք	ցենտ / լիտր	310.1
Այլ գազ և դիզելային վառելիք	ցենտ / լիտր	202.3
Թերևս դիզելային վառելիք (ծծմբի պարունակությունը `նշ ավելի, քան 0.05%)	ցենտ / լիտր	298.1
Դիզելային վառելիք ցածր ծծմբի պարունակությամբ (ծծմբի առավելագույն պարունակությունը 0,005%)	ցենտ / լիտր	276.7
Ծծմբի դիզելային յուղ (ծծմբի պարունակությունը `նշ ավելի, քան 0.001%)	ցենտ / լիտր	276.7
Ծծմբի դիզելային վառելիք `6,8 տոկոս: բիովառելիք (ծծմբի պարունակությունը `նշ ավելի, քան 0.001%)	ցենտ / լիտր	275.3
Նավթ, որն օգտագործվում է որպես շարժիչի վառելիք	ցենտ / լիտր	310.1
Այլ նավթ	ցենտ / լիտր	202.3
Կապար բենզին (կապարի պարունակությունը գերազանցում է 0,013 գ մեկ լիտրը)	ցենտ / լիտր	511.9
Առանց կապարի բենզին (կապարի պարունակությունը `նշ ավելի, քան 0,013 գ մեկ լիտր)	ցենտ / լիտր	434.5

Առանց կապարի բենզին `4,8 տոկոս: բիովառելիք (կապարի պարունակությունը `ոչ ավելի, քան 0.013 գ մեկ լիտր)	ցենտ / լիտր	427.2
Կապարազերծված բենզին ` 9,8 տոկոս: բիովառելիք (կապարի պարունակությունը, որը չի գերազանցում 0.013 գ մեկ լիտրը)		419.2
Կարբյուրատորի հեղուկ	ցենտ / լիտր	484.6

Հարկի հաշվարկ

Հարկը հաշվարկվում է լիտրով, կգ-ով կամ գջ-ով: Էներգիայի պարունակության համաձայն հարկ վճարելիս հաշվարկն իրականացվում է գջ-ով

Ածուխ

Ածուխի համար հարկի դրույքները

Եթե ընկերությունը չի հաշվարկում իրական կալորիականությունը, ապա հարկը վճարվում է ըստ քաշի: Ստորև աղյուսակը ցույց է տալիս ածուխի համար հարկի դրույքաչափերը 2020 թ .

Աղյուսակ 46.

Հունվարի 1-ը -31: Գեկտեմբեր 2020 թ			
Ածուխ, ներառյալ ածուխի բրիկետներ, ինչպես նաև կոքս նավթային և կոքսով մանրախիճ	կ/մեկ տոննա		1589
Նավթային կոքս	կ/ մեկ տոննա		1873
Շագանակագույն բրիկետներ եւ շագանակագույն ածուխ	կ/ մեկ տոննա		1079
Բիտում և այլն՝ առնվազն 27 տոկոս ջրի պարունակությամբ:	կ /մեկ տոննա		1623
Բիտում և այլն՝ 27 տոկոսից պակաս ջրի պարունակությամբ:	կ /մեկ տոննա		2113

Հարկային դրույքաչափերը ըստ ածուխի կալորիական արժեքի

Ստորև աղյուսակը ցույց է տալիս հարկի դրույքաչափը ՝ ըստ ածուխի էներգիայի պարունակության և այլնի համար 2020 թ .

	Հունվարի 1-ը -31: Գեկտեմբեր 2020 թ
կ/ գիգաջոուլ	56,7

Թափոնների այրման և թափոնների լրացուցիչ հարկի հարկի դրույքաչափեր

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս թափոնների այրման և 2020 թվականի համար թափոնների լրացուցիչ հարկի հարկի դրույքաչափը:

Աղյուսակ 47.

	Հունվարի 1-ը -31: Գեկտեմբեր 2020 թ

Թափոնների այրման հարկ	գՋ	47.3
Լրացուցիչ հարկ , որպես վառելիք օգտագործվող թափոնների էներգետիկ պարունակությամբ	գՋ	31.8

Էներգիա

2020 թվականի համար ներքոհիշյալ դրույքաչափը կկիրառվի էլեկտրաէներգիայի սպառման համար, որը գերազանցում է 4000 կՎտժ-ն այն բնակարանային միավորներում, որոնք ջեռուցվում են էլեկտրականությամբ: Առաջին 4,000 կՎտժ-ով հարկը վճարվում է էլեկտրաէներգիայի այլ սպառման չափով:

Աղյուսակ 48.

		2020 թ
էներգիայի հարկ	ցենտ / կՎտժ	21.0

Հարկային դրույքաչափ բնական և քաղաքային գազի համար

Աղյուսակ 49.

		2020 թ
բնական և քաղաքային գազ	ցենտ/ մ ³	224.6

Ճարժիչի վառելիքի համար գազի հարկի դրույքաչափը

Կիրառվում է հետևյալ հարկային դրույքաչափը.

Աղյուսակ 50.

		2020 թ
Գազ շարժիչի վառելիքի համար	ցենտ/ Նմ ³	307.5

Ածխածնի երկօքսիդի հարկ

Հարկերի դրույքաչափեր

Աղյուսակ 51.

	Միավոր	Հունվարի 1-ը -31: Ինկտենդեր 2020 թ
Գազ և դիզելային յուղ	ցենտ / լիտր	46.9
Գազ և դիզելային յուղ ` 6,8 տոկոսով: բիովառելիքներ)	ցենտ / լիտր	43.7
Վառելիքի յուղ	ցենտ/ կգ	56.1
Հրակայուն Խեժ	ցենտ / կգ	50.5
Նավթ	ցենտ / լիտր	46.9
Ածուխ (ներառյալ ածուխի բրիկետներ) կոկ, բալոններ և կոկով մանրախիճ)	ցենտ/ գՋ	16.8
Նավթային կոքս	ցենտ/ գՋ	16.2

Շագանակագույն բրիկետներ եւ շագանակագույն ածուխ)	ցենտ/ գՋ	16.8
Ավտոմեքենաների գազ (LPG)	ցենտ / լիտր	28.5
երկրորդային գազ (LPG)	կ / կգ	52.9
Գազ, բացառությամբ LPG- ի, արտադրված վերամշակող գազի տեսքով հանքային յուղի վերամշակմամբ	կ/ կգ	52.5
ԵՄ համակցված անվանացանկի այլ ապրաքներ		
. առնվազն 27 տոկոս ջրի պարունակությամբ:	ցենտ/գՋ	14.2
. 27 տոկոսից պակաս ջրի պարունակությամբ	ցենտ/ գՋ	14.2
Բենզին	ցենտ / լիտր	42.5
Բենզին 4,8 տոկոսով` բիովառելիքներ	ցենտ / լիտր	40.4
Բենզին 9,8 տոկոսով` բիովառելիք		38.3
Կենսաբազմացվող թափոններ, որոնք օգտագործվում են որպես վառելիք, հարկը` կ/ մեկ արտանետված CO ₂ տոննա	կ/ մեկ տոննա	177.0
նավթային յուղեր և նմանատիպ նյութեր	ցենտ / լիտր	46.9
Բիոգազ, որն օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք` ստանդարտ պիստոնային շարժիչային կայաններում, որոնց հզորությունը գերազանցում է 1000 կՎտ-ը (մեթանի հարկ)	ցենտ/ գՋ	1.2
Մեթանոլ` ԵՄ-ի սինթետիկ ծագմանն	ցենտ/ Գ.Յ.	12.4
	ցենտ / լիտր	19.3

Ածուխի արտադրանքների համար հարկի դրույքաչափերը ըստ քաշի

2020 թվականին կիրառվում են հետևյալ գները.

Աղյուսակ 52.

	Միավոր	Հունվարի 1-ը -31: Գեկտեմբեր 2020 թ
Ածուխ (ներառյալ ածուխի բրիկետներ), կոքս, բալոններ և կոկով մանրախիճ	կ/ մեկ տոննա	470.6
Նավթային կոքս	կ/ մեկ տոննա	537.2
Բիտում և այլն` առնվազն 27 տոկոս ջրի պարունակությամբ:	կ/ մեկ տոննա	404.7
Բիտում և այլն` 27 տոկոսից պակաս ջր պարունակությամբ:	կ/ մեկ տոննա	532.2

Հարկերի դրույքաչափերը 15 ջերմաստիճանի տակ

2020 թվականին կիրառվում են հետևյալ գները.

Աղյուսակ 53.

	Միավոր	Հունվարի 1-ը հեկտեմբեր 2020 թ	-31:
Գազ և դիզելային յուղ և նավթ	ցենտ / լիտր	46.6	
Գազ և դիզելային յուղ` 6,8 տոկոսով` բիովառեկիքներ	ցենտ / լիտր	43.5	
Բենզին	ցենտ / լիտր	42.1	
Բենզին 4,8 տոկոսով` բիովառեկիքներ	ցենտ / լիտր	40.1	
Բենզինը 9,8 տոկոսով` բիովառեկիք		38.0	

Ծխախոտի թղթի հարկը, ծամելու ծխախոտը և հոտոտելու ծխախոտ` հարկի դրույքաչափերը

Աղյուսակ 54.

Ժամանակաշրջան	1.1.2015 - 31.3.2020	1.4.2020 - 31.12.2021	1.1.2022 -
Արտադրանք	Հարկերի դրույքաչափ` մեկ PCS:		
Ծխախոտի թուղթ	5 ցենտ		

Ծխախոտ

2014 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ ծխախոտի համար վճարը հետևյալն է.

- 118.25 / մեկ կտոր + 1,00 տոկոս մանրածախ գնի, ներառյալ ծխախոտի հարկը և ԱԱՀ:

Ծխելու ծխախոտ

Ծխելու ծխախոտը հարկվում է երկու տարբեր հարկային դրույքաչափերով` կախված նրանից, թե կոպիտ է կամ նուրբ կտրված

2014 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ գանձումը նախատեսված է.

- Կոպիտ կտրված ծխախոտ 738,50կ մեկ կգ
- Ծխախոտ նուրբկտրված 788.50կ մեկ կգ:

Աղյուսակ 55.

Միգարներ և սիգարիլաներ			
Տարի	Ապրանքի վճար/ցենտ	Արժեքի հարկ, մանրածախ գնի%	Նվազագույն հարկ, Ցենտով ներառյալ ԱԱՀ
2020 թ. հունվարի 1-ից մինչև 2020 թ. մարտի 31-ը	52.7	10-ը	133.90

2020 թվականի ապրիլի 1-ը մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ը	101.01	10	202,90
2020 թվականի հունվարի 1-ից հետո	118.51	10	227.90

Ճրջակա միջավայր

Պայուսակների համար հարկերի դրույքաչափեր

Աղյուսակ 56.

Նյութ	Կ. մեկ կգ
Թղթի տոպրակներ և այլն:	30.00
Պլաստիկ կրիչով պայուսակներ և այլն:	66.00

Աղբի հարկի դրույքաչափը 2015 թ.-ի հունվարի 1-ից կազմում է 475 կ մեկ տոննա վտանգավոր թափոնների համար :

**Հումքի հարկ`** վճարը կազմում է 5 կ ` մ³ է հումքի համար

Կեղտաջրերի հարկի դրույքաչափ

Հարկը բաղկացած է դրույքաչափով մեկ տարվա ընթացքում մ3 գումարած ներդրում խմելու ջրի 0.67 կ ըստ. խորանարդ մետր

2018	-	6.18 կ	0,19 կ	6.37 կ
2020 թթ.				

Աղյուսակ 57. Անվադողերի վճարների դրույքաչափեր

	Նկարագրություն	վճարի չափը
1	Մոտոցիկլետների, մարդատար ավտոմեքենաների, ֆուրգոնների և կցանքների, որոնք 123-ից պակաս կամ հավասար են բեռնման ինդեքսով, այլ շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ	10.00 կ
2	123-ից ավելի բեռնվածության ինդեքս ունեցող անվադողերի համար ` մարդատար ավտոմեքենաների, ֆուրգոնների և կցանքների համար, իսկ 10-ից ավելի տրամագիծ ունեցող անվադողերի և 10-ից ավելի և 19,5-ից պակաս անվադողերի դեպքում	25,00 կ
3	Մարդատար ավտոմեքենաների օգտագործման համար անվադողերի, տրամագիծը ավելի կամ հավասար է 19,5 և 24-ից պակաս	75,00 կ
4	Մարդատար ավտոմեքենաների օգտագործման համար անվադողերի, որոնք ընդգրկված չեն 3 (1) բաժնում, իսկ կողային տրամագծով 24-ից ավելի կամ հավասար չափով	225.00 կ

Թունաքիմիկատների հարկային դրույքաչափեր

Ճրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ծանրաբեռնվածություն (հարկ` 107կ ըստ. միջին արժեքի կգ կամ լիտր մեկ միավորի բեռի)

Ակտիվ նյութերի կոնցենտրացիա/ հիմնական հարկ (հարկ՝ 50կ ըստ. կգ կամ լիտր ակտիվ նյութ,)

Քլորացված լուծիչների վրա հարկի դրույքաչափը կազմում է 2 կ՝ մեկ կգ լուծիչ:

Աղյուսակ 58. Մեքենաներ

հարկի դրույքաչափերը				2020 թ
				Վճարը մեկ կես տարի, կ/ մեքենա
Մոնո /մեկ լիտր		50.0		330
Չի գերազանցում	50.0	Բայց ավելի	44.4	370
չի գերազանցում	44.4	բայց ավելի	40.0	390
չի գերազանցում	40.0	բայց ավելի	36.4	410
չի գերազանցում	36.4	բայց ավելի	33.3	430
չի գերազանցում	33.3	բայց ավելի	28.6	460
չի գերազանցում	28.6	բայց ավելի	25.0	500
չի գերազանցում	25.0	բայց ավելի	22.2	540
չի գերազանցում	22.2	բայց ավելի	20.0	580
չի գերազանցում	20.0	բայց ավելի	18.2	890
չի գերազանցում	18.2	բայց ավելի	16.7	1190
չի գերազանցում	16.7	բայց ավելի	15.4	1510
չի գերազանցում	15.4	բայց ավելի	14.3	1820
չի գերազանցում	14.3	բայց ավելի	13.3	2120
չի գերազանցում	13.3	բայց ավելի	12.5	2430
չի գերազանցում	12.5	բայց ավելի	11.8	2730
չի գերազանցում	11.8	բայց ավելի	11.1	3040
չի գերազանցում	11.1	բայց ավելի	10.5	3350
չի գերազանցում	10.5	բայց ավելի	10.0	3660
չի գերազանցում	10.0	բայց ավելի	9.1	4260
չի գերազանցում	9.1	բայց ավելի	8.3	4900
չի գերազանցում	8.3	բայց ավելի	7,7	5510
չի գերազանցում	7,7	բայց ավելի	7.1	6120
չի գերազանցում	7.1	բայց ավելի	6.7	6730
չի գերազանցում	6.7	բայց վելի	6.3	7360
չի գերազանցում	6.3	բայց ավելի	5.9	7970
չի գերազանցում	5.9	բայց վելի	5.6	8580
չի գերազանցում	5.6	բայց ավելի	5.3	9220
չի գերազանցում	5.3	բայց ավելի	5.0	9830
չի գերազանցում	5.0	բայց ավելի	4.8	10440
չի գերազանցում	4.8	բայց ավելի	4,5	11050
չի գերազանցում	4,5	բայց ավելի	4,3	11680

Եկամտաբեր ինքնագործող մեքենաներ արկադներում և ռեստորաններում

Պետք է վճարվի 41 տոկոս հիմնական հարկ՝ խաղախաղերի համախառն եկամտից

Բացի այդ, պետք է վճարվի նաև 30 տոկոս լրացուցիչ հարկ՝ հետևյալ հատուկ դեպքերում.

ա) ռեստորաններում գործող ինքնագործող ապարատներից

բ) խաղասրահում գտնվող ինքնագործող ապարատներից:

Բացի 41 տոկոս հարկերից՝ խաղային համախառն եկամուտներից, ռեստորանում տեղադրված ավտոմատ մեքենաների համար վճարվում է 30 տոկոս վճար: խաղային համախառն եկամուտների այն մասի, որը հարկային ժամանակահատվածում գերազանցում է 31,400 ը :

գ. Արկադային պահեստի ինքնագործող սարքերի համար

Բացի 41 տոկոս հարկերից՝ խաղախաղերի համախառն եկամուտներից 30 տոկոս տոկոսավճար է վճարվում խաղասենյակում տեղադրված ինքնագործող մեքենաների համար եթե հարկային ժամանակահատվածում համախառն շահույթի մասնաբաժինը գերազանցում է 261 200 կ: Նշանակություն չունի խաղացել են մեքենայի վրա, թե ոչ:

Հողի վրա հիմնված խաղատուն

Յուրաքանչյուր հարկային ժամանակաշրջանի համար հարկ է վճարել 45 տոկոս հարկ համախառն խաղային եկամուտներից: Բացի այդ, պետք է վճարվի 30 տոկոս լրացուցիչ հարկ խաղային համախառն եկամուտներից եթե գերազանցում է 4,087,800 կ:

Հարկային պարտավորությունը վերաբերում է բացառապես կազինոյի խաղերին, օրինակ.

- ռուլետ
- բակկառատ
- պոկեր և
- խաղադրույքներ շահող ինքնագործող ապարատների վրա:

Խաղադրույքներ

Խաղադրույքների համար հարկ է վճարել 20 տոկոս հարկ խաղախաղերի համախառն եկամուտից

Առցանց խաղատուն

Առցանց խաղատանում խաղային խաղերի համար վճարվում է 20% հարկ:

Հանրային նպաստների վիճակախաղ

Հարկը 17,5 տոկոս է: Կանխիկ շահույթների գծով հարկը հաշվարկվում է շահած գումարի 200 կ-ն գերազանցման դեպքում, իսկ այլ շահույթների գծով հարկը հաշվարկվում է շահույթի արժեքի այն մասի վրա, որը գերազանցում է 750 կն

Խաղադրույքներ ձիասպորտի վերաբերյալ և այլն:

Սեփականատերը պետք է վճարի 11 տոկոս հարկ ավանդի գումարի չափով՝ տարեկան 20,000 կ

Խաղեր հանրային զվարճանքի համար

Ստացված եկամուտներից վճարվում է 17,5 տոկոս հարկ: Հարկը հաշվարկվում է շահույթի արժեքի այն մասի վրա, որը գերազանցում է 750 կն

Խաղադրույքներ առանց խաղադրույքների. Որոշակի վիճակահանություններ և մրցույթներ և այլն:

Հարկը 17,5 տոկոս է: Կանխիկ շահույթների գծով հարկը հաշվարկվում է շահած գումարի 200 կ-ն գերազանցման դեպքում, իսկ այլ շահույթների գծով հարկը հաշվարկվում է շահույթի արժեքի այն մասի վրա, որը գերազանցում է 750 կն

Իռլանդիա

Աղյուսակ 59. Նախը եւ նավթանյութերը

Տեսակ	Հ ածխային արկ	Ածխային հարկ	Ընդհանուր Հարկային դրույքաչափ
Թերեւ նավթ			
Բենզին	€541.8	€59.85	€601.69
Ավիացիոն բենզին	€541.8	€59.85	€601.69
Ծանր նավթ			
Օգտագործվում է որպես շարժական վառելիք	€425.7	€69.18	€494.90
Օգտագործվում է աներոնավիգացիայի համար	€425.7	€69.18	€494.90
Օգտագործվում է մասնավոր գրոսանքի նավարկության համար	€425.7	€69.18	€494.90
Կերոսին, որը օգտագործվում է ոչ որպես վառելիք	0	€65.74	€65.74
Մագուր	€14.78	€80.27	€95.05
Այլ տեսակի ծանր նավթ	€47.36	€70.42	€117.78
Հեղուկացված նավթային գազ			
Օգտագործվում է որպես շարժական վառելիք	€63.59	€42.48	€106.07
Հեղուկացված նավթային գազի այլ տեսակներ	0	€42.48	€42.48
Այլընտրանքային վառելիք			
Օգտագործվում է որպես վառելիք չէթիլացված բենզինի փոխարեն	€541.8	€59.85	€601.69

Օգտագործվում է որպես վառելիք դիզելային վառելիքի փոխարեն	€425.7	€69.18	€494.90
Օգտագործվում է ոչ միայն որպես վառելիք	€494.9	€70.42	€117.78
Մեքենայի գազ			
Ցածր ջերմային ունակությամբ	4,14 ՄՎտժ	€5.22 ՄՎտժ	€9,36 ՄՎտժ

Աղյուսակ 60. Էլեկտրաէներգիա եւ այլ էներգակիրներ

Հարկ	Օգտագործման ձև	Հարկային դրույքաչափ/ եվրո
Բնական գազի ածխածնի հարկը	Չափվում է մաքուր ջերմային ունակության հիման վրա	€5.22 ՄՎտժ
	Չափվում է համախառն ջերմային ունակության հիման վրա	€4,71 ՄՎտժ
Ածխածնի հարկը պինդ վառելիքի համար	Ածուխ	€ 68,48/ տոննա
	Տորֆային բրիկետ	€47,67/ տոննա
	Ֆրեզերային տորֆ	€23,62/ տոննա
	Այլ տորֆ	€35,43/ տոննա
Էլեկտրաէներգիայի հարկ	Բիզնես օգտագործման	€1.00 / մեգավատ ժամ
	Ոչ բիզնես օգտագործման	€1.00 / մեգավատ ժամ

Ալկոհոլային արտադրանք

Ալկոհոլային արտադրանքի հարկը ալկոհոլային եւ ալկոհոլային խմիչքներից գանձվող հարկն է:

Կիրառվում են տարբեր դրույքաչափեր, և հարկը կարող է գանձվել ինչպես իրավաբանական, այնպես էլ ֆիզիկական անձանցից :

Դուրք վճարում եք, եթե.

դուք ալկոհոլ եք օգտագործում որպես ձեր բիզնեսի մի մաս կամ

դուք մտադիր են գնել ալկոհոլ Իռլանդիայից դուրս անձնական օգտագործման համար.

Աղյուսակ 61.

Տեսակ	Օգտագործման ձև	Հարկային դրույքաչափ
Չարեջուր	Գերազանցում է 0,5%, բայց ոչ ավելի, քան 1.2%	0
	Գերազանցում է 1,2%, բայց ոչ ավելի, քան 2,8%	€11.27 /100լ ամեն տոկոս ալկոհոլի համար

	Գերազանցում է 2,8%	€22.55 /100լ ամեն տոկոս ավելի համար
Գինի	Սովորական և փրփրաղոց, չի գերազանցում 5,5 %	€141.57/ 100 լ
	Սովորական և փրփրաղոց, ավել է 5,5%, բայց չի գերազանցում 15 %	€424.84/ 100 լ
	Սովորական, գերազանցում է 15 %	€616.45/ 100 լ
	Փրփրացող, գերազանցում է 15 %	€849.68/ 100 լ
Սպիրտ		€ 42,57 / լիտր ավելի ավելի խմիչքների մեջ
Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ՝ Սիդր և Փերրի	Սովորական և փրփրուն, չի գերազանցում 2,8%	€47.23/ 100լ
	Սովորական և փրփրուն, ավել է 2,8%, բայց չի գերազանցում 6 %	€94.46/ 100լ
	Սովորական և փրփրուն, ավել է 6%, բայց չի գերազանցում 8,5 %	€218.44/ 100լ
	Սովորական, գերազանցում է 8,5%	€309.84/ 1000լ
	Փրփրագինի, գերազանցում է 8,5%	€619.70/ 100լ
Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ՝ սիդրից ու փերրիից բացի	Սովորական և փրփրաղոց, չի գերազանցում 5,5%	€141.57/ 100 լ
	Սովորական, գերազանցում է 5,5%	€424.84/ 100լ
	Փրփրաղոց, գերազանցում է 5,5%	€849.68/ 100լ
Միջանկյալ խմիչքներ	Սովորական , չի գերազանցում 15%	€424.84/ 100լ
	Սովորական , գերազանցում է 15%	€616.45/ 100լ
	Փրփրացող	€849.68/ 100 լ

Աղյուսակ 62 . Ծխախոտ և ծխախոտային արտադրանք

Տեսակ	Հարկային դրույքաչափ
Ծխախոտ	Ա) 346,04 եվրո / 1000 հս + մանրածախ գնի 8,91% - ի Բ) 395.05 եվրո/ 1000 հս, եթե հարկային դրույքը կլինի ավելի քիչ, քան, եթե այն հաշվարկվում է (Ա) կետով համաձայն
Սիգարներ	€394.811 / կգ
Բարակ կտրած ծխախոտ փաթաթելու համար	€379.831/ կգ
Այլ ծխելու ծխախոտ	€273.903/ կգ

Աղյուսակ 63. Ճարարով քաղցրացված խմիչքների հարկ

Տեսակ	Հարկային դրույքաչափ
Ճարարի պարունակությունը 5 գրամ եւ ավելի է 100 միլիլիտրում, բայց ավելի քիչ, քան 8 գրամ 100 միլիլիտրում	€16.26/ 100լ
Ճարարի պարունակությունը 8 գրամ եւ ավելի 100 միլիլիտրում	€24.39/ 100լ

Աղյուսակ 64. Խաղաղրույք կատարելու հարկ

Խաղաղրույքի հարկ	Բուքմեյքերների կամ հեռավար բուքմեյքերների կողմից պետության մեջ գտնվող անձանց հետ կնքված խաղաղրույքներ	2 %
	Խաղաղրույք ընթացքի կամ տոտալիզատորի վրա	0
Խաղաղրույքային միջնորդի հարկ	Հեռակա միջնորդի կողմից պետության անձանցից խաղաղրույքներ կատարելու համար այդ միջնորդի միջոցների օգտագործման համար գանձվող միջնորդավճար	25%

Իռլանդիայի հարկերի 12% ապահովում են ակցիզի ու հանախորդների հարկը:

Իսպանիա

Հարկից ազատված են, եթե արտադրանքները՝

ա) առաքվում են դիվանագիտական կամ հյուպատոսական հարաբերությունների շրջանակներում:

բ) Իսպանիայում որպես այդպիսին ճանաչված միջազգային կազմակերպություններին և նշված կազմակերպությունների անդամներին՝ միջազգային պայմանագրերում նշված սահմաններում և պայմաններով, որոնք կազմում են այդպիսի կազմակերպություններ կամ շտաբային համաձայնագրեր:

գ) ցանկացած պետության զինված ուժերին, բացառությամբ Իսպանիայի, որը հանդիսանում է Հյուսիսատլանտյան պայմանագրի մաս

դ) Երրորդ երկրների կամ միջազգային կազմակերպությունների հետ կնքված համաձայնագրի շրջանակներում սպառման համար, պայմանով, որ այդպիսի համաձայնագիրն ընդունվի կամ թույլատրված է՝ ավելացված արժեքի հարկից ազատելու տեսանկյունից:

ե) հետևյալ նավերի ապահովմանը ՝ ցանկացած դեպքում, մասնավոր հանգստի նավարկություն իրականացնողները բացառված են.

1. Նրանք, ովքեր իրականացնում են միջազգային ծովային նավարկություն:

2. Փրկության կամ ծովային օգնության հետևանքով տուժածները, բացառությամբ օդանավակայանի մատակարարման, երբ ձեր անդադար նավարկության տևողությունը չի գերազանցում 48 ժամը:

զ) օդանավերի տրամադրմանը, որոնք իրականացնում են միջազգային օդային նավարկություն, բացառությամբ մասնավոր հանգստի ավիացիայի:

կհամարվի, որ արտադրանքը պահվում է առևտրային նպատակներով, եթե այլ բան ապացուցված չէ, երբ դրանք քանակը գերազանցում է հետևյալը.

ա) ծխախոտի աշխատանք.

1. Ծխախոտ, 800 միավոր:
2. Ծխախոտ, 400 միավոր:
3. Սիգար, 200 միավոր:
4. Մնացած ծխախոտային արտադրանքը ՝ 1 կիլոգրամ:

բ) ակոհոլային խմիչքներ.

1. Ածանցյալ ըմպելիք ՝ 10 լիտր:
2. Միջանկյալ ապրանքներ ՝ 20 լիտր:
3. Գինի և խմորիչ խմիչքներ ՝ 90 լիտր:
4. Գարեջուր ՝ 110 լիտր:

Գարեջրի հարկը ներառում է գարեջրից և արտադրանքներից, որոնք բաղկացած են գարեջրի ոչ ակոհոլային խմիչքներից պատրաստված խառնուրդներով և երկու դեպքում էլ դրանց ակոհոլային ամրությունը ավելի մեծ է, քան 0,5% :

Աղյուսակ 65.

ակոհոլի պարունակություն • պակաս է կամ հավասար 1,2 % • պակաս է կամ հավասար 2,8 % • գերազանցում է 2,8%	0 եվրո/հլ 2,75 եվրո/հլ
---	---------------------------

○ պակաս է կամ հավասար 11 Պլատոյով	7,48 եվրո/հլ
○ պակաս է կամ հավասար 15	9.96 եվրո/հլ
○ պակաս է կամ հավասար 19	13.56 եվրո/հլ
○ գերազանցում է 19	0.91 եվրո/հլ

Հարկը գինու և ֆերմենտացված խմիչքների վրա `0/ հլ

Միջանկյալ ապրանքների հարկ

Համարվում են ակոհոլ պարունակող բոլոր ապրանքները `1,2% -ից ավելի և 22% -ից պակաս կամ հավասար արտադրանքները :

ակոհոլի պարունակությունը պակաս է կամ հավասար 15 % ` 38.48 եվրո/ հլ այլ` 64,13 եվրո/հլ

գերազանցում է 22%` 958.94 եվրո/ 1 հլ մաքուր ակոհոլ

Աղյուսակ 66. Ածխաջրածինների հարկ

<p>Էթիլացված բենզին`</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ընդհանուր տեսակի ● հատուկ տեսակի 	<p>433,79 եվրո/ 1000 լ</p> <p>72 եվրո/1000 լ</p>
<p>Ոչ էթիլացված բենզին`</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ընդհանուր տեսակի ● հատուկ տեսակի 	<p>400,69 եվրո/1000 լ</p> <p>72 եվրո/ 1000 լ</p>
<p>Դիզել`</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ընդհանուր օգտագործման ○ ընդհանուր տեսակի ○ հատուկ տեսակի ● շարժիչային ○ ընդհանուր տեսակի ○ հատուկ տեսակի 	<p>307 եվրո/1000 լ</p> <p>72 եվրո/1000 լ</p> <p>78,71 եվրո/1000 լ</p> <p>18 եվրո/1000 լ</p>
<p>Շարժիչային վառելիքներ`</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ընդհանուր տեսակի ● հատուկ տեսակի 	<p>14 եվրո/1000 լ</p> <p>3եվրո/1000 լ</p>
<p>Հեղուկացված նավթային գազ`</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ընդհանուր օգտագործման ● Շարժիչայինից տարբեր այլ օգտագործման 	<p>57,47 եվրո/ տ</p> <p>15 եվրո/տ</p>
<p>Բնական գազ`</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● ընդհանուր օգտագործման համար` ● շարժիչային և այլ 	<p>1.15 եվրո/ ԳՁ</p> <p>0,65 եվրո/ԳՁ</p>

<p>օգտագործման համար</p> <ul style="list-style-type: none"> Մասնագիտական օգտ., քանի չի օգտագործվում էլեկտրաէներգիայի ստացման համար 	0,15 եվրո/ԳՁ
<p>Կերոսին՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ընդհանուր օգտագործման <ul style="list-style-type: none"> ընդհանուր տեսակի հատուկ տեսակի Շարժիչայինից տարբեր այլ օգտագործման 	<p>306 եվրո/1000 լ</p> <p>72 եվրո/1000 լ</p> <p>78,71 եվրո/1000 լ</p>
<p>Բիոէթանոլ և միոմէթանոլ որպես վառելիք՝</p> <ul style="list-style-type: none"> խառնված 98 և ավելի բարձր օկտանի պար. չէթիլացված բենզինի հետ <ul style="list-style-type: none"> ընդհանուր տեսակի հատուկ տեսակի խառնված այլ բենզինի հետ <ul style="list-style-type: none"> ընդհանուր տեսակի հատուկ տեսակի 	<p>431,92 եվրո/1000 լ</p> <p>72 եվրո/1000 լ</p> <p>400,69 եվրո/1000 լ</p> <p>72 եվրո/1000 լ</p>
<p>Բիոդիզել՝</p> <ul style="list-style-type: none"> շարժիչային օգտ. <ul style="list-style-type: none"> ընդհանուր տեսակի հատուկ տեսակի այլ՝ <ul style="list-style-type: none"> ընդհանուր տեսակի հատուկ տեսակի 	<p>307 եվրո/1000 լ</p> <p>72 եվրո/1000 լ</p> <p>78,71 եվրո/1000 լ</p> <p>18 եվրո/1000 լ</p>

Աղյուսակ 67. Ծխախոտ

<p>Միգարներ և սիգարետներ</p>	<p>15,8% հարկման գումարը չի կարող լինել ավելի քան 44,5 եվրո, եթե վաճառքի գինը չի գերազանցում 215 եվրո/1000 հատ</p>
<p>Միգարիլլաներ</p> <ul style="list-style-type: none"> ադվալորա յին սպեցիֆիկ 	<p>51 % 24,7 եվրո/1000 հատ</p> <p>Հարկի գումարը չի կարող լինել 131,5 եվրոյից քիչ 1000 հատի համար, և կդառնա 141 եվրո եթե վաճառքի</p>

	գինը 196 եվրոն չի գերազանցում 1000 հատի համար
Փաթաթելու ծխախոտ <ul style="list-style-type: none"> • ադվալորա յին • սպեցիֆիկ 	41,5 % 23,5 եվրո/կգ Հարկի գումարը չի կարող լինել 98,75 եվրոյից քիչ 1 կգ-ի համար, և կդառնա 102,75 եվրո եթե վաճառքի գինը 165 եվրոն չի գերազանցում 1 կգ համար
Այլ ծխախոտ	28,4% Այն կհարկվի 22 եվրո/կգ այն դեպքում երբ վերևում ներկայացված մեթոդով գումարը ստացվում է ավելի քիչ քան այս մեկը:

Որպես վաճառքի գին ընդունվում է շուկայի ամենաբարձր գինը ներառյալ հարկերը:

Ճամփորդների կողմից ներմուծված ապրանքները չեն հարկվում, եթե քանակը չի գերազանցում`

- 200 սիգարիլա կամ
- 100 սիգարետ կամ
- 50 սիգար կամ
- 250 գ ծխախոտ

Ածուխ`

- մասնագիտական օգտ. 0,15 եվրո/ գՋ
- այլ օգտ.՝ 0,65 եվրո/ գՋ

Էլեկտրաէներգիա՝ հարկը գանձվում է 5.11269632 տոկոսի չափով:

Հարկային դրույքի կիրառումից բխող ամբողջական վճարները չեն կարող պակաս լինել հետևյալ գումարներից.

ա) 0,5 եվրո մեկ մեզավատ ժամում (ՄՎտժ), երբ մատակարարվող կամ սպառված էլեկտրաէներգիան օգտագործվում է արդյունաբերական նպատակներով կամ նավահանգստում նավարկող նավերի համար , որոնք նախատեսված չեն գվարճանքի համար

բ) 1 մեզավատ ժամում (ՄՎտժ) 1 եվրո, երբ մատակարարվող կամ սպառված էլեկտրաէներգիան նախատեսված է այլ օգտագործման համար:

Իտալիա

Հավելված 37-ում ներկայացված են Իտալիայի ակցիզային հարկի դրույքաչափերը և ենթասակցիզային ապրանքատեսակները: Հարկ է նշել, որ ակցիզային հարկը, ըստ հարկային եկամուտների կառուցվածքի, կազմում է 6,3 տոկոս:

Հատուկ դրույքներ գոյություն ունեն հետևյալի համար՝

Աղյուսակ 65.

Տարբեր օգնության և առաջին բուժօգնության մարմիններին	
---	--

<p>պատկանող հիվանդների և վիրավորների տեղափոխման համար նախատեսված շտապօգնության մեքենաների շահագործումը</p> <ul style="list-style-type: none"> ● բենզին ● դիզել 	<p>359 եվրո/1000 լ 330 եվրո/ 1000 լ</p>
<p>Ձինված ուժերին մատակարարվող վառելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> ● շարժիչային <ul style="list-style-type: none"> ○ բենզին ○ դիզել ○ հեղուկացված նավթային գազ ○ բնական գազ ● Ձեռուցման համար <ul style="list-style-type: none"> ○ դիզել ○ հեղուկացված նավթային գազ ○ բնական գազ 	<p>359 եվրո/1000 լ 330 եվրո/1000 լ ազատված է ազատված է</p> <p>21 եվրո/1000 լ 0 եվրո/1000 լ 11,66 եվրո/մ3</p>
<p>Կոմուներցիոն դիզել, որը օգտագործվում է ինչպես վառելիք</p>	<p>403,22 եվրո/1000 լ</p>

Լեհաստան

Ավտոհոլ

1. Էթիլային սպիրտ

Էթիլային սպիրտի հարկային բազան կազմում է 100% հեկտոլիտր:

Էթիլային սպիրտի ակցիզի դրույքաչափը կազմում է 5 704,00 PLN/ 1 հեկտոլիտր 100% պատրաստի արտադրանքի էթիլային սպիրտի համար:

2. Գարեջուր

1. Գարեջրի անվան տակ ներառվում է նաև ոչ ակոհոլային խմիչքների հետ գարեջրի խառնուրդ պարունակող ցանկացած սպրանք եւ արտադրանք, եթե փաստացի ակոհոլային ամրությունը ծավալով գերազանցում է 0,5% - ը:

2. Գարեջրի համար հարկային բազան Պլատոնի 1 աստիճանով պատրաստի արտադրանքի հեկտոլիտրների քանակն է:

3. Գարեջրի ակցիզի դրույքաչափը կազմում է 7,79 Լեհական դրամ մեկ հեկտոլիտր յուրաքանչյուր աստիճանի Պլատոնի համար պատրաստի արտադրանքի համար:

3. Գինի

1. Գինին ներառում է`

1) չգազավորված գինիներ ` սպրանքներ, բացառությամբ փրփրուն գինու, որը նշված է ենթակետում (2):

Ա) 1,2% - ը գերազանցող, բայց 15% - ը չգերազանցող սպիրտի փաստացի ամրությամբ, պայմանով, որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտը լիովին ֆերմենտացված ծագման է, կամ

Բ) սպիրտի փաստացի ամրությամբ ` 15 % - ը գերազանցող , բայց ոչ ավելի, քան 18%. այն պայմանով, որ դրանք չեն պարունակում են հարստացումներ եւ որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտը լիովին ֆերմենտացված ծագման է,

2) փրփրուն գինիներ ` ապրանքներ, որոնք համատեղ բավարարում են հետեւյալ պայմանները`

ա) Այն պահվում է տեղում պահվող սնկանման խցաններով շշերում, կամ ունի ավելցուկային ճնշում ` երեք բար եւ ավելի լուծույթում ածխաթթու գազի պատճառով,

Բ) սպիրտի փաստացի ամրությունն ըստ ծավալի, որը գերազանցում է 1,2% - ը, բայց չի գերազանցում 15% ,

գ) պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող ալկոհոլը ամբողջովին ֆերմենտացված է:

2. Գինու համար հարկային բազան պատրաստի արտադրանքի հեկտոլիտրների քանակն է :

3. Գինու վրա ակցիզի դրույքաչափը կազմում է 158,00 Լեհական դրամ մեկ հեկտոլիտր պատրաստի արտադրանքի համար:

4. Ֆերմենտացված ըմպելիքներ

1. Ֆերմենտացված ըմպելիքները ընդգրկում են`

1) փրփրուն ֆերմենտացված ըմպելիքներ սնկանման խցաններով շշերում պահվող կամ այն ունի ավելցուկային ճնշում` երեք բար եւ ավելի լուծույթում ածխաթթու գազի պատճառով, եւ`

Ա) սպիրտի փաստացի ամրությունն ըստ ծավալի գերազանցում է 1,2% - ը, բայց չի գերազանցում 13% - ը. կամ

Բ) սպիրտի փաստացի ամրությունը 13% - ից ավելի է, բայց 15% - ից ոչ ավելի ` պայմանով, որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտն ամբողջությամբ ֆերմենտացված է;

2) ֆերմենտացված ըմպելիքներ ` փրփրուն ֆերմենտացված ըմպելիքներ չհանդիսացող, `

Ա) սպիրտի փաստացի ամրությամբ ` 1,2% - ից ավելի, բայց 10% - ից ոչ ավելի, կամ

Բ) սպիրտի փաստացի ամրությամբ ` 10% - ից ավելի, բայց ոչ ավելի 15% - պայմանով, որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող ալկոհոլը լիովին ֆերմենտացված ծագում ունի:

2. Ֆերմենտացված ըմպելիքների համար հարկվող բազան պատրաստի արտադրանքի հեկտոլիտրների քանակն է:

3. Ֆերմենտացված խմիչքների ակցիզների դրույքաչափերը պետք է լինեն հետեւյալը`

1) սիդր եւ Պերրի, ալկոհոլի փաստացի ամրությամբ, ոչ ավելի, քան 5.0%` 97,00 Լեհական դրամ 1 հեկտոլիտր պատրաստի արտադրանքի համար;

2)այլ ֆերմենտացված խմիչքների համար` 158,00 լեհական դրամ պատրաստի արտադրանքի 1 հեկտոլիտրի համար

5. Միջանկյալ արտադրանք

1. Միջանկյալ արտադրանքը ներառում է 1,2% - ը գերազանցող, բայց 22%-ը չգերազանցող փաստացի ալկոհոլային ամրությամբ ցանկացած ապրանք:

2. Միջանկյալ արտադրանքի համար հարկային բազան պատրաստի արտադրանքի հեկտոլիտրների քանակն է:

3. Ակցիզի դրույքաչափը միջանկյալ արտադրանքի համար կազմում է 318,00
Լեհական դրամ 1 հեկտոլիտր պատրաստի արտադրանքի համար:

Ծխախոտ

1. Ա. հետևյալը համարվում է ծխախոտ:

i. գլանափաթեթներ, որոնց կարող են ծխել , որպես ծխախոտ, եւ նրանք սիգարներ կամ սիգարետներ չեն, որոնք նշված են ստորեւ

ii. ծխախոտի գլանափաթեթներ, որոնք պարզ ոչ արդյունաբերական շրջանառության դեպքում տեղադրվում են որպես ծխախոտային թղթից խողովակներ,

iii. ծխախոտի գլանափաթեթներ, որոնք ոչ արդյունաբերական պարզ շրջանառության դեպքում փաթաթվում են ծխախոտային թղթի մեջ,

Բ. 1-ին կետում նշված ծխախոտի գլան ա. I. դիտվում է որպես երկու ծխախոտ, որտեղ, չհաշված ֆիլտրը, ավելի երկար է, քան 8 սմ, բայց ոչ ավելի, քան 11 սմ, եւ երեք ծխախոտ, որտեղ, չհաշված ֆիլտրը ավելի է քան 11 սմ, բայց ոչ ավելի, քան 14 սմ, եւ այլն:

Արտադրանք, որը բաղկացած է ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ծխախոտից տարբերվող նյութերից, սակայն Ա. I-iii ենթակետերում շարադրված համապատասխան այլ չափանիշներով համարվում են ծխախոտ, և դրանց նկատմամբ կիրառվում են սույն ենթակետի դրույթները :

2. Սիգարներ կամ սիգարիլաներ են համարվում հետևյալ սիգարները կամ սիգարիլները, եթե դրանք հաշվի առնելով դրանց հատկությունները եւ նորմալ սպառողական սպասումները, նախատեսված են բացառապես ծխելու համար այն ձեւով, որով դրանք կան

i. ծխախոտի գլանափաթեթները բնական ծխախոտից արտաքին փաթեթավորմամբ,

ii. ծխախոտի գլանները կիսաթափանցիկ խառնուրդով և սիգարի նորմալ գույնի արտաքին փաթեթավորումով, որը ծածկում է լցված ապրանքը, ներառյալ, որտեղ դա տեղին է, ֆիլտրով, բայց ոչ ծայրակալով սիգարի դեպքում, ծայրակալը, որտեղ տեսակարար կշիռը, չներառյալ ֆիլտրը , կազմում է 2,3 գ-ից ոչ պակաս և 10 գ-ից ոչ ավելի, իսկ երկարության առնվազն մեկ երրորդը գերազանցող մասը կազմում է 34 մմ-ից ոչ պակաս:

Այն ապրանքները, որոնք մասամբ բաղկացած են ծխախոտի տարբեր նյութերից, սակայն մնացած դեպքերում համապատասխանում են վերը նշված չափանիշներին, պետք է դիտվեն որպես սիգար եւ սիգարիլա, բայց սիգարի տեսակը, որը շատ առումներով նման է ծխախոտի, որն օգտագործվում է որպես ծխախոտի ակցիզ

Արտադրված ծխախոտի ակցիզների դրույքաչափերը պետք է լինեն հետևյալը:

1) ծխախոտի համար ` հաշվի առնելով 1000 հատի համար 206,76 Լեհական դրամ եւ վաճառքի առավելագույն մանրածախ գնի 31,41% – ը;

2) ծխելու ծխախոտի վրա, հաշվի առնելով մեկ կիլոգրամի դիմաց 141,29 Լեհական դրամ եւ վաճառքի առավելագույն մանրածախ գնի 31,41 տոկոսը;

3) սիգարի եւ սիգարիլայի համար ' 393,00 լ/դ մեկ կիլոգրամի համար:

3. Ծխախոտի կամ ծխախոտի նկատմամբ ակցիզների դրույքաչափերը, որոնք պարտադիր դրոշմավորման ենթակա չեն ակցիզային դրոշմանիշներով եւ չեն մակնշվում իրացման առավելագույն մանրածախ գնով, կազմում են՝

1) ծխախոտի համար '343,98 Լեհական գլոտի' 1000 անվան դիմաց;

2) խելու ծխախոտի վրա ' 229,32 լ.դ մեկ կիլոգրամի համար:

4. Ծխախոտի նկատմամբ ակցիզի նվազագույն դրույքաչափը կազմում է Ծխախոտի իրացման միջին կշռված մանրածախ գնին հավասար գնով գանձվող ակցիզի ընդհանուր գումարի 100% - ը:

Ծխախոտի հումք

1. Ծխախոտի հումքը համարվում է ծխախոտ, անկախ խոնավության պարունակությունից, որը կապված չէ գործարանի հետ եւ դեռեւս ծխախոտային արտադրանք չէ:

2. Հում ծխախոտի համար հարկվող հիմք է հանդիսանում կիլոգրամներով արտահայտված հում ծխախոտի քանակը:

3. Ծխախոտի հումքի վրա ակցիզի դրույքաչափը մեկ կիլոգրամի համար կազմում է 229,32 Լեհական գլոտի հարկային պահեստի կամ ծխախոտի ձեռնարկության միջնորդ չհանդիսացող սուբյեկտի կողմից ծխախոտի հումքի ներհամայնքային ձեռքբերման կամ ներմուծման դեպքում, կամ

3.1. Ակցիզի դրույքաչափը կազմում է 458,64 Լեհական գլոտի մեկ կիլոգրամի համար այլ դեպքերում:

Մարդատար ավտոմեքենաներ

Մարդատար ավտոմեքենաների ակցիզի դրույքաչափը պետք է լինի հետևյալը՝

1) հարկային բազայի 18,6% - ը ` 2000 խորանարդ սանտիմետրից ավելի շարժիչի ծավալով մարդատար ավտոմեքենաների համար;

2) 3,1% հարկային բազայի – այլ մարդատար ավտոմեքենաների համար .

Շտապ օգնության մեքենաների ազատում ակցիզից `

1) տեսակը Բ-փրկարարական շտապ օգնություն;

2) Շ տիպի շարժական ինտենսիվ թերապիայի բաժանմունք:

Լյուքսեմբուրգ

Հատկանշական է, որ նշված երկրում հիմնական վճարից բացի գոյություն ունեն նաև հավելյալ ակցիզային վճարներ ինքնակառավարման մարմիններին, որոնք սահմանվում են հենց նրանց կողմից: Նաև հետաքրքիր է, որ զարեջրի ներքին արտադրողների համար սահմանված է արտոնություն՝ մինչև 200 հազ. հլ տարեկան արտադրական ծավալներ ունենալու դեպքում ակցիզային հարկի վճարը նվազեցվում է, այն ժամանակ, երբ Լյուքսեմբուրգի համախառն ներքին արտադրանքը 2018 թ.-ին կազմում է 293 հազ. հլ¹⁷ 34 զարեջրատուն ունենալու պարագայում:

¹⁷[European beer trends. Statistics report. The Brewers of Europe. 2019](#)

Բոլոր տեսակների գինիների համար այստեղ նույնպես սահմանված է 0 եվրո: Հարկվում են էներգետիկական ռեսուրսները և բազային ապրանքատեսակները: Ցուցակի գրեթե ամեն ապրանքատեսակի համար սահմանված է ենթաբաժանում ըստ հատկանիշների՝ ավոհոլի պարունակության սանդղակային բաժանում, ենթատեսակների առանձնացում: Հարկման ձևաչափը պրոգրեսիվ է: Դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 38-ում:

2018 թ.-ին ակցիզային հարկահավաքը կազմել է ընդհանուր հարկերի 7,8 տոկոսը:

Խորվատիա

Խորվատիայում հարկվում են ոչ միայն ավոհոլային, ծխախոտային և էներգետիկ ապրանքատեսակները, այլ նաև սուրճը և ոչ ավոհոլային խմիչքները, որոնք պարունակում են կոֆեին, տաուրին, շաքար, այսինքն կարելի է հետքայություն անել, որ այս տեսակի հարկման հիմքում ընկած է առողջությանը վնաս պատճառող ապրանքատեսակների սպառման սահմանափակումը: Իսկ ծխախոտի և ավոհոլի ակցիզային հարկը երկար ժամանակ է, ինչ մնացել է անփոփոխ՝ 2012 թ.-ից այս ապրանքատեսակների հարկումից զանձված հարկերը կազմում են համընդհանուր հարկերի 3,9-4 տոկոսը:

Աղյուսակ 66. Ավոհոլային խմիչքների դրույքաչափեր Խորվատիայում

Միջանկյալ ավոհոլային խմիչքներ >=15% <15%	800 կունա ¹⁸ /հլ 500 կն/հլ
Էթիլ սպիրտ	5300 կն/հլ 2650 կն/հլ փոքր տնտեսությունների համար
Գարեջուր	40 կն ամեն 1% ավոհոլի համար
Փոքր գարեջրատների համար՝ <=5000 5001-25000 25001 - 75000 75001-125000	20 կն ամեն 1% ավոհոլի համար 22 կն ամեն 1% ավոհոլի համար 24 կն ամեն 1% ավոհոլի համար 26 կն ամեն 1% ավոհոլի համար

Գարեջուր, որի ավոհոլի պար. չի գերազանցում 0,5 տոկոսը, չի հարկվում¹⁹: Այստեղ նույնպես սահմանված է արտոնություն փոքր և անկախ գարեջրատների համար, ում արտադրական ծավալները չեն գերազանցում 125 հազ. հլ:

Գինիները չեն հարկվում ակցիզային հարկով Խորվատիայում, ինչպես բազում այլ ԵՄ երկրներում:

Աղյուսակ 67. Ծխախոտային արտադրանքի հարկի դրույքաչափեր Խորվատիայում

սիգարետներ	370 կունա/1000 հատ + մանրաձախ գնի
------------	-----------------------------------

¹⁸ 1HRK =0.145194 USD
¹⁹[Ավոհոլի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր](#)

	34 % մինիմալ `824 կն/1000 հատ
սիգարներ և սիգարիլլաներ	800 կն/1000 հատ
կտրտած ծխախոտ , այլ ծխելի ծխախոտ	800 կն/ կգ
Էլեկտրոնային սիգարետների հեղուկ	0 կն/ մլ
այլ ծխախոտային արտադրանք	800 կն/ կգ

Եթե ծխախոտի մանրածախ գինը գրանցված չէ, ապա վերցվում է ամենաբարձր ֆրքաված գինը: Եթե գրանցված գինը օրենքով սահմանված գնից ցածր է, կիրառվում է մինիմալ հարկը:²⁰

Աղյուսակ 68. Էներգետիկական սպրանքատեսակների դրույքաչափեր Խորվատիայում

Կապարով շարժիչային բենզին	4500 կն/ 1000 լ
առանց կապարի	3860 կն/ 1000 լ
Ավիացիոն շարժիչային բենզին	4500 կն/ 1000 լ
Դիզելային վառելիք	3060 կն/ 1000 լ
մագուտ	423 կն/ 1000 լ
Կապույտ դիզել	0 կն/1000 լ
Կերոսին՝ քշելու համար ջեռուցման համար	2660 կն/1000 լ 1752 կն/1000 լ
նավթային գազ՝ քշելու համար ջեռուցման համար Ծանր վառելիքային յուղ	100 կն/ 1000 կգ 100 կն/1000 կգ 160 կն/ 1000 կգ
Բնական գազ՝ ● քշելու համար ● ջեռուցման համար՝ ○ կոմմերցիոն ○ ոչ կոմմերցիոն	0 կն/ՄՎտ 4,05 կն/ ՄՎտ 8,1 կն՝ՄՎտ
Կոշտ վառելիքներ	2,3 կն/ ԳՋ
Էլեկտրոներգիա՝ ● բիզնես օգտագործման ● ոչ բիզնես	3,75 կն/ՄՎտ 7,5 կն/ՄՎտ

²⁰[Ծխախոտի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր](#)

բիովառելիք	0 կն ²¹
------------	--------------------

Աղյուսակ 69. Սուրճի հարկի դրույքաչափեր Խորվատիայում

Աղացած սուրճ, սուրճի վրա հիմնված պատրաստուկներ, սուրճ պարունակող սուրճի փոխարինիչներ	6 կն/ կգ
Սուրճի քաղվածքներ, էսսենցիաներ և խտանյութեր և նրանց հիման վրա պատրաստված արտադրանքներ	2 կն/ կգ

Ոչ ակոհոլային խմիչքներ են համարվում հետևյալ ապրանքատեսակները՝

1. ջրեր, ներառյալ հանքային ջրերը և գազավորված ջրերը, որոնք պարունակում են ավելացված շաքար կամ այլ քաղցրացուցիչ նյութեր, կամ անուշահոտ և այլ ոչ ակոհոլային խմիչքներ, բացառությամբ մրգահյութերի, հատապտղային նեկտարների, ակոհոլային խմիչքներ և ոչ ակոհոլային խմիչքներ, որոնք պարունակում են սուրճ, սուրճի քաղվածքներ, էսսենցիաներ և խտանյութեր,

2. ակոհոլային հզորությամբ այլ խմիչքներ՝ 1,2% -ից ոչ ավելի, բացի խմիչքից, որոնք գարեջրի և ոչ ակոհոլային խմիչքների խառնուրդ են, ակոհոլային ամրության՝ 0,5% -ից ավելի ծավալով,

3. օշարակներ և խտանյութեր, որոնք նախատեսված են ոչ ակոհոլային խմիչքների պատրաստման համար

4. փոշիներ և հատիկներ, որոնք նախատեսված են ոչ ակոհոլային խմիչքների պատրաստման համար

Ակցիզային հարկը նշված ոչ ոգելից խմիչքների նկատմամբ սահմանվում է մի քանի եղանակով՝

- ըստ ծավալի՝
կետ 1 ու 3՝ 20 կն/ հլ
կետ 2՝ 140 կն/լ
- ըստ շաքարի պարունակության՝
կետ 1 ու 3՝

մինչև 2 գ շաքար/ 100 մլ ոչ ակոհոլային խմիչք	0 կն
2,001-5 գ/ 100 մլ	10
5,001 - 8 գ	30
8 գ-ից ավելի	60

կետ 2. օշարակներ և կոնցենտրատներ՝

²¹Էներգետիկական արտադրանքի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր և հաշվարկման եղանակ

ոչ ավել քան 14 գ շաբաթ/ 100 մլ	0 կն
14-35 գ	70 կն
35-56 գ	210
56 գ և ավելի	420

- ըստ տառուրիների պարունակության՝

կետ 1 ու 3՝ 200 կն/ հլ

կետ 2՝ 1400 կն/ հլ

- ըստ մեթիլ-քսանտինի պար.՝

կետ 1 ու 3՝ 80 կն/ հլ

կետ 2՝ 560 կն/ հլ

Եթե մեթիլ-քսանտինի պար. չի գերազանցում 15 մգ/ 100 մլ, ապա կիրառվում է հարկումը ըստ շաբաթի պարունակության:

Մրգերի նեկտարների և խմիչքների համար, որոնք պարունակում են ավելացված շաքար, որոշված հատուկ հարկի գումարը նվազեցվում է մրգերի նեկտարի կամ խմիչքների մեջ պարունակվող մրգերի տոկոսով:

Հատուկ հարկը չի վճարվում այն ոչ ակոհոլային խմիչքների համար, որոնք.

1. չեն պարունակում մեթիլ քսանթիններ կամ տաուրին

2. 100% մրգերի և / կամ բանջարեղենի պարունակությամբ, որոնք չեն պարունակում ավելացված շաքար և քաղցրացուցիչներ:²²

Կիպրոս

Կիպրոսի Հանրապետությունը, լինելով Եվրամիության անդամ պետություն, հատուկ ակցիզներ է սահմանում ակոհոլային, ծխախոտային և էներգետիկ ապրանքների համար: ԵՄ քաղաքականության մեջ նշված ակցիզային ապրանքներից բացի, ակցիզային տուրքեր են դրվում այլ ապրանքների վրա, ինչպիսիք են որոշակի տեսակի խավիարը, ճենապակին և ավտոմեքենաներ: Այդ ապրանքատեսակները դասվել են շքեղ ապրանքատեսակների կարգին, և սկսել են հարկվել 2013 թ.-ից, և ծխախոտի և ակոհոլի հարկերի մասը ընդհանուր հարկման եկամուտների մեջ սկսեց նվազել այդ թվականից սկսած ամեն տարի 0,2 տոկոսային կետով՝ 2018 թ. կազմելով 3,2 տոկոս:

Ակցիզային հավաքի վճարման ենթակա ենհետևյալ ապրանքները եւ դրանց համապատասխան դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված 39, 40-ում և ստորև բերված աղյուսակներում:

Աղյուսակ 70. Ակոհոլային խմիչքների հարկի դրույքաչափեր Կիպրոսում

Ակոհոլ և ակոհոլային խմիչք	Հարկի դրույքաչափ
Էթիլային սպիրտ/ անջուր/	956,82 եվրո/ 100լ

²² [Ոչ ակոհոլային խմիչքների ակցիզային հարկի դրույքաչափեր, հարկման եղանակ](#)

Գարեջուր	5 եվրո / պատրաստի արտադրանքի ամեն մեկ սստիճանն ավոհոյի համար
Բնական գինի	0 եվրո / 100լ
Փրփրուն գինի	
Ֆերմենտացված ըմպելիքներ, բացի գինուց եւ գարեջրից	
Միջանկյալ արտադրանք	45 եվրո /100լ

Աղյուսակ 71. Ծխախոտի արտադրանքի հարկման դրույքաչափեր Կիպրոսում

Ծխախոտ և ծխախոտային արտադրանք	Հարկի դրույքաչափ
Ծխախոտ	1,10 եվրո/ 585 դրամ մեկ տուփի 20 հտ 34% մանրածախ վաճառքի գնից
Սիգարներ և սիգարիլաներ	90 եվրո / 47.900 դրամ 1 կգ
Կտրած ծխախոտ	150 եվրո / 79.800 դրամ 1 կգ
Այլ ծխելի ծխախոտ	150 եվրո / 79800 դրամ 1 կգ
Այն պայմանով, որ 20 ծխախոտի տուփի համար 2,43 եվրոյի չափով ավագագույն ակցիզային տուրք է գանձվում եւ գանձվում է անկախ վաճառքի ամենաբարձր մանրածախ գնից:	

Աղյուսակ 72. Այլ սպրանքների հարկման դրույքաչափեր Կիպրոսում

1	Ապխտած սաղմոն եւ ապխտած թառափ (ներառյալ թիլե)	5,13 եվրո/ 2700 դրամ կգ
2	Խավիար. Խավիարի փոխարինիչներ, բացի տարած պատրաստման համար օգտագործվողներից	30%
3	24% կամ ավելի քաշ ունեցող բյուրեղների արտադրատեսակներ եւ ճենապակուց պատրաստված արտադրատեսակներ	20%

Հունգարիա

Հունգարիայում հետևյալ դեպքում արտադրանքը չի հարկվում ներկրման դեպքում՝

- ա) 800 սիգարետ,
- բ) սիգարների դեպքում՝ 200 հատ,
- գ) 400 սիգար, 3 գ-ից ոչ ավել քաշով,
- դ) ծխելի ծխախոտ 1 կգ,
- ե) 110 լիտր գարեջրի համար.
- զ) 20 լիտր միջանկյալ ավոհոյային արտադրանքների համար.

է) ակոհոլային արտադրանքի դեպքում՝ 10 լ.

ը) գինիների համար՝ ընդհանուր առմամբ 90 լիտր (որոնցից փրփրուն գինին և այլ գազավորված խմիչքները չպետք է գերազանցեն 60 լիտրը),

թ) էներգետիկ արտադրանքի դեպքում՝ տրանսպորտային միջոցի վառելիք՝ ոչ ավելի, քան 10 լիտր.

ժ) ծխախոտի նոր ապրանքատեսակների միանգամյա օգտագործման ապրանքների դեպքում 800 մլ և 300 միլիլիտր հեղուկների համար

Հունգարիայում հատուկ ապրանքների և ծառայությունների հարկումը կազմում է համընդհանուր հարկման 11,9 տոկոսը:

Ակցիզային հարկման են ենթակա ստորև նշված ապրանքատեսակները՝

Աղյուսակ 73. Էներգետիկ արտադրանքների հարկման դրույքաչափեր Հունգարիայում

բենզին՝ եթե հում նավթի համաշխարհային շուկայական գինը՝	
• գերազանցում է 50 ԱՄՆ դոլարի արժեքը/ բարել	120,000 HUF ²³ /1000 լ
• չի գերազանցում 50 ԱՄՆ դոլար/ բարել	125000 ֆորինս/1000 լ
կերոսին՝ եթե հում նավթի համաշխարհային շուկայական գինը՝	
• գերազանցում է 50 ԱՄՆ դոլարի արժեքը /բարել	124200 ֆորինս/ 1000 լ
• չի գերազանցում 50 ԱՄՆ դոլար/ բարել	129200 ֆորինս/1000լ
բնական գազ եթե հում նավթի համաշխարհային շուկայական գինը՝	
• գերազանցում է 50 ԱՄՆ դոլարի արժեքը / բարել	110350 ֆորինս/1000լ
• չի գերազանցում 50 ԱՄՆ դոլար/ բարել	120350 ֆորինս/1000լ
շարժիչային յուղ	116000 ֆորինս/1000 կգ
հեղուկացված նավթային գազ՝	
• որպես շարժիչային վառելիք	95800 ֆորինս/1000 կգ
• այլ նպատակների համար	12725 ֆորինս/1000 կգ
• ջեռուցման	0 ֆորինս/1000 կգ
բնական գազ՝	
• որպես շարժիչային վառելիք	28 ֆորինս/մ3
• այլ նպատակների համար	0,3038 ֆորինս/ կՎտ
էլեկտրաէներգիա	310,5 ֆորնս/մՎտ
ածուխ	2516 ֆորինս/ 1000 կգ

²³ 0,0032 ԱՄՆ դոլար

Աղյուսակ 74. Ալկոհոլային խմիչքների հարկման դրույքաչափեր Հունգարիայում

<p>Գարեջուր՝</p> <ul style="list-style-type: none"> մինչև 200 հազ. հլ արտադրական ծավալ այլ 	<p>810 ֆորինտ/հլ/ աստիճան ակ.պար. 1620 ֆորինտ/հլ/ աստիճան ակ.պար.</p>
<p>Գինի՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ոչ փրփրուն փրփրուն 	<p>0 ֆորինտ/ հլ 16460 ֆորինտ/հլ</p>
<p>Այլ խմորված խմիչքներ՝ գինու և գազավորված ջրի փաթեթավորված խառնուրդի դեպքում՝ առանց ավելցուկային հոտավետության, որի ավկոհոլի պարունակությունը չի գերազանցում 8,5% -ը, այն դեպքում, երբ գինու մասնաբաժինը գերազանցում է 50% -ը այլ</p>	<p>0 ֆորինտ/հլ 9870 ֆորինտ/հլ</p>
<p>միջանկյալ ակոհոլ</p>	<p>25520 ֆորինտ/հլ</p>
<p>ակոհոլ՝ մինչև 50 լ/տարի ավելի քան 50լ/տարի</p>	<p>167000/հլ 333385 ֆորինտ/հլ</p>

Աղյուսակ 75. Ծխախոտային արտադրանքի հարկման դրույքաչափեր Հունգարիայում

	սպեցիֆիկ	ա	մինիմալ
		դվարո րային	
<p>սիգարետներ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> մինչև 06/2020 մինչև 12/2020 01/2021-ից սկսած 	<p>20500 ֆորինտ/1000 հատ 21500 ֆտ/1000 22800 ֆտ/1000</p>	<p>23 տոկոս 22,5 22</p>	<p>33500ֆորինտ/1000հատ 34500 ֆտ/1000 35800 ֆտ/1000</p>
<p>սիգարներ</p>	<p>-</p>	<p>14</p>	<p>4180 ֆտ/1000</p>
<p>կտրած կամ փաթափելու ծխախոտ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> մինչև 06/2020 մինչև 12/2020 01/2021-ից սկսած 	<p>20100 ֆտ/ կգ 20700 ֆտ/կգ 21480 ֆտ/կգ</p>		

հեղուկ ծխախոտային արտադրանք	20 ֆտ/մլ		
այլ	19160 ֆտ/կգ		

Մալթա

Մալթայում ակցիզային հարկը ներդրվել է 2004 թվականից՝ ԵՄ կազմի մեջ ընդգրկվելուց հետո: Ակցիզային տուրքը գանձվում է այն ենթասակցիզային ապրանքներից, որոնք արտադրվում են կամ ներմուծվել են Մալթա: Ակցիզային ապրանքները հետևյալն են՝ ծխախոտ, էներգետիկ արտադրանք, ներառյալ

հանքային յուղեր (բայց չհաշված բնական միջոցով մատակարարվող գազը), բջջային հեռախոսակապի ծառայություններ, ցեմենտ, անվադողեր, մաստակ, պլաստիկ պարկեր և պայուսակներ, խնամքի միջոցներ, շինարարական բաղադրիչներ և այլ հարմարանքներ, ոչ ակոհոլային խմիչքներ, ակոհոլ և ակոհոլային խմիչքներ:

"Գարեջուր" տերմինը ընդգրկում է ցանկացած ապրանք, որը պարունակում է գարեջրի խառնուրդ ոչ ակոհոլային խմիչքների հետ՝ փաստացի 0,5%-ից ավելի ակոհոլային ամրությամբ :

Աղյուսակ 76. Ակոհոլային խմիչքներ

Գարեջուր	€1,93/հլ
Եթե դրանք արտադրվում են փոքր եւ անկախ գարեջրատներում և տարեկան արտադրությունը ոչ ավելի է, քան 200 000 հեկտոլիտր գարեջուր	€0,965/հլ
Ապրանքներ, որոնք պարունակում են գարեջրի խառնուրդ ոչ ակոհոլային խմիչքների հետ:	€0.45/հլ
Գինի թարմ խաղողից	€205/ 1000 լ

"Սովորական գինի" տերմինը ներառում է հետևյալ բոլոր տեսակները՝

- Որոնք ունեն 1,2% - ը գերազանցող, բայց 15% - ը չգերազանցող ծավալով սպիրտի փաստացի ամրություն, պայմանով, որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտը բացառապես ֆերմենտացված ծագում ունի

- Որոնք ունեն 15% - ը գերազանցող եւ 18% - ը չգերազանցող ծավալով փաստացի սպիրտային ամրություն, պայմանով, որ դրանք արտադրվել են առանց որևէ հարստացման, եւ որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտը լիովին ֆերմենտացված ծագում ունի

2. "Փրփրուն գինի" եզրույթն ընդգրկում է բոլոր հետևյալ տեսակները՝

- Պարունակվում են "անկային խցանումներով" շշերում, որոնք տեղում պահվում են ամրակներով կամ ունեն ավելցուկային ճնշում՝ երեք բար կամ ավելի լուծույթում ածխաթթու գազի պատճառով,

- Ունեն 1,2% - ով գերազանցող , բայց 15% - ը չգերազանցող ծավալով փաստացի սպիրտային ամրություն ` պայմանով, որ պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտը բացառապես ֆերմենտացված ծագում ունի:

Ֆերմենտացված ըմպելիքներ	€20/ 1000 l
-------------------------	-------------

"Սովորական ֆերմենտացված ըմպելիքներ" տերմինը ընդգրկում է բոլոր հետևյալ մթերքները, բացի գինուց թարմ խաղողից, փրփրուն ֆերմենտացված այլ ըմպելիքներից, ինչպես սահմանված է 2-րդ կետում ստորև, եւ գարեջրի տակ ընկած ցանկացած արտադրանք վերևում`

- Սպիրտի փաստացի ամրություն ունեցող ` 1,2% -ից ավելի, բայց 10% - ից ոչ ավելի,
- 10% - ը գերազանցող, բայց 15% - ը չգերազանցող ծավալով փաստացի ալկոհոլային ամրություն ունեցող , պայմանով, որ արտադրանքի մեջ պարունակվող սպիրտը ամբողջովին ֆերմենտացված ծագում ունի:

2. "Փրփրուն ֆերմենտացված ըմպելիքներ" եզրույթն ընդգրկում է ստորև բերված բոլոր մթերքները, բացի "թարմ խաղողի գինի" բաժնում առկա տեսակներից, որոնք`

- Պարունակում են "սնկային խցանումներով" շշեր, որոնք տեղում պահված են ամրակներով, կամ ունեն ավելցուկային ճնշում ` երեք բար կամ ավելի լուծույթում ածխաթթու գազի պատճառով,
- Ունեն 1,2% - ը գերազանցող, բայց 13% - ը չգերազանցող ծավալով փաստացի ալկոհոլային ամրություն
- 13% - ը գերազանցող, բայց 15% - ը չգերազանցող ալկոհոլ, պայմանով, որ արտադրանքի մեջ պարունակվող ալկոհոլը ամբողջովին օֆերմենտացված ծագում ունի

Միջանկյալ արտադրանք	€152.00 / hl
---------------------	--------------

"Միջանկյալ մթերք" տերմինը ներառում է փաստացի ալկոհոլային ամրությամբ բոլոր մթերքները ` 1,2% - ից ավելի, բայց 22% - ից ոչ ավելի ալկոհոլի ծավալով , բացի վերը նշված գարեջրի կամ գինու թարմ խաղողից կամ ֆերմենտացված ըմպելիքներից:

- Ֆերմենտացվող ըմպելիքները, որոնք ենթակա են 1-ին կետի տակ ընկնող "ֆերմենտացված ըմպելիքներ", որոնք ունեն 5,5% - ից ավելի փաստացի ալկոհոլային ամրություն, եւ որոնք ամբողջությամբ ֆերմենտացված չեն ծագումով, եւ 2-րդ կետի կետի տակ գտնվող "ցանկացած փրփրուն ֆերմենտացված ըմպելիքներ", որոնք ունեն 8,5% - ից ավելի փաստացի ալկոհոլային ամրություն, եւ որոնք ամբողջությամբ ֆերմենտացված չեն ծագումով, պետք է դիտարկվեն որպես միջանկյալ արտադրանք

Էթիլային սպիրտ ` բացառելով սպիրտի հիմքով սպիրտի բուրավետիչները ` 1.2% - ից ավելի, բայց 7% - ից ոչ ավելի սպիրտի պարունակությամբ	€0,14/1%/ l
Սպիրտի հիմքով բուրավետ ըմպելիքներ ` 1,2% - ից ավելի, բայց 7% - ից ոչ ավելի սպիրտի պարունակությամբ	€0,42 /1%/ l

"Էթիկային սպիրտ" եզրույթն ընդգրկում է՝

- Սպիրտի փաստացի ամրությամբ բոլոր այն մթերքները, որոնք գերազանցում են 1,2% - ը, նույնիսկ եթե այդ մթերքները մտնում են մաքսային սակագնի մեկ այլ գլխի գործողության տակ գտնվող արտադրանքի կազմի մեջ,
- 22% - ը գերազանցող սպիրտի փաստացի ամրություն ունեցող մթերքները,
- Խմելու սպիրտներ, որոնք պարունակում են ապրանքներ, լինի դա լուծույթում կամ առանց դրա

Ակցիզային հարկից ազատվում են հետևյալ ապրանքները՝

1. Երբ տարածվում է սպիրտի տեսքով, որը լիովին բնափոխած է ըստ հանձնակատարի բավարարման
2. Երբ դրանք եւ բնափոխված են լիազորականի բավարարմանը, եւ օգտագործվում են մարդու կողմից սպառման համար չնախատեսված ցանկացած արտադրանքի արտադրության համար
3. Քացախի արտադրության համար օգտագործման դեպքում
4. Դեղերի արտադրության համար օգտագործման դեպքում
5. 1,2% -ից ոչ ավելի սպիրտի ամրությամբ սննդամթերքի եւ ոչ ակոհոլային խմիչքների պատրաստման համար, համային պատրաստուկների արտադրության օգտագործման դեպքում
6. Անմիջական օգտագործման կամ որպես կիսաֆաբրիկատների բաղկացուցիչ մաս՝ սննդամթերքի արտադրության համար, պայմանով, որ յուրաքանչյուր դեպքում ակոհոլի պարունակությունը չի գերազանցում 8,5 լիտր մաքուր սպիրտը 100 կգ-ում՝ շոկոլադե կոնֆետների համար եւ 5 լիտր մաքուր սպիրտ՝ 100 կգ-ում՝ այլ մթերքի համար
7. Ակոհոլային խմիչքներ, որոնք ենթակա են վաճառքի անհապաղ սպառման համար, նավերի կամ օդանավերի վրա, որոնք գալիս են ԵՄ այլ երկիր:
8. Որպես վերլուծության նմուշներ, անհրաժեշտ արտադրական փորձարկումների կամ գիտական նպատակների համար ;
9. Գիտական հետազոտությունների համար
10. Հիվանդանոցներում եւ դեղատներում բժշկական նպատակների համար.
11. Արտադրական գործընթացում՝ պայմանով, որ վերջնական արտադրանքը սպիրտ չի պարունակում.
12. Բաղադրիչ արտադրանք պատրաստելիս, որը չի հարկվում ակցիզային հարկով:

Աղյուսակ 77. Ծխախոտ եւ ծխախոտային արտադրանք

	Տեսակ	Հարկային տոսկադրույք
	Ծխախոտ	Մանրածախ գնի 23,4% + 107 եվրո/ 1000 հատ, քայց ոչ պակաս, քան 165 եվրո/ 1000 հատ
	Միգարները եւ սիգարիլաներ	€25.24/ 1000 հատ

	Ձեռագործ ծխախոտ	€ 122 / կգ
	Այլ ծխելու ծխախոտ	€ 122 / կգ
	Խողովակային եւ նարգիլե ծխախոտ	€36,40 / կգ

Բացառություն են կազմում ծխախոտ չպարունակող եւ բացառապես բժշկական նպատակներով օգտագործվող արտադրատեսակները, արդյունաբերական ծխախոտ, որը ոչնչացվում է վարչական հսկողության տակ, արդյունաբերական ծխախոտ, որը նախատեսված է բացառապես արտադրանքի որակի հետ կապված գիտական փորձարկումների համար, արդյունաբերական արտադրված ծխախոտ, որը մշակվում է վաճառքի համար կամ անհապաղ սպառման համար նավերի կամ օդանավերի վրա, որոնք տեղաձողվելու են այլ ԵՄ երկիր:

Էներգետիկ արտադրանքատեսակների ակցիզային հարկի դրույքաչափը կախված է մեծ մասամբ արտադրանքի օգտագործման ոլորտի և նշանակության: Հարկերը ամբողջությամբ սպեցիֆիկ են: *տե՛ս Հավելված 41/*

Նավթամթերքները, որոնք օգտագործվում են շարժիչային վառելիքից կամ որպես վառելիք ջեռուցման համար, կարող են հարկվել մեկ լիտրի դիմաց 0,25 եվրո ակցիզով այնպիսի պայմաններում, որոնք նախարարը կարող է նախատեսել նման բացառումների ճիշտ եւ անմիջական կիրառումն ապահովելու համար:

Բջջային հեռախոսի ծառայություններ Մալթայում հարկվում են 4 %-ով:

Հետոյալ կեր հարկվում են անվադողերը՝

Աղյուսակ 78. Օդաննշական անվադողեր

Տեսակ	Հարկային դրույքաչափ
Նոր օդաննշական անվադողեր	€0.70/ կգ , բայց առավելագույնը €24.50 յուրաքանչյուր ապրանքի համար
Նոր ռետինե օդաննշական անվադողեր, որոնք օգտագործվում են հեծանիվների վրա	0
Կրկին օգտագործված օդաննշական անվադողեր	€0.70/ կգ , բայց առավելագույնը €24.50 յուրաքանչյուր ապրանքի համար

Ջուր

€5 / 1000 լիտր

Ծամոն

Ծամոն, որը ծածկված է շաքարով կամ առանց դրա՝ €9.00 / կգ

Ոչ ակոհոլային ըմպելիք

€40 / 1000 լիտր

Ակցիզային հարկ է սահմանված նաև պլաստիկ տոպրակների համար՝ սպառումը կրճատելու նպատակով:

Աղյուսակ 79. Ղրատիկ պայուսակներ

Տեսակ	Դրույքաչափ
-------	------------

Պայուսակներ պլաստիկ, բեռների փոխադրման համար, բռնակով, հանգույցով կամ որևէ այլ առանձնահատկությունով, որը նպաստում է բեռների փոխադրման համար պայուսակի օգտագործմանը	€1700 /100 կգ, բայց ոչ պակաս, քան € 1500/10 000 հատ
Պարկեր պլաստիկից, որոնք նախատեսված են բեռների փոխադրման համար, որոնք ունեն 28 սմ x 38 սմ կամ պակաս չափեր եւ ունեն 15 մկմ կամ պակաս հաստություն, ներառյալ դաստակները եւ բռնակը:	€15/100 կգ, առավելագույնը € 45/ 10 000 հատ
Բոլոր այլ պլաստիկ պարկեր եւ պարկեր, ինչպես նաև պլաստիկ թերթեր կամ խողովակներ, որոնք նախատեսված են պլաստմասե պարկերի եւ պարկերի փոխակերպման համար	€250 / 100 կգ, առավելագույնը € 170/ 10 000 հատ
Բիո-քայքայվող պլաստիկից պայուսակներ	0
Պլաստիկից պատրաստված պարկերն ու փաթեթները, որոնք ձեռք են բերվում հատուկ երկրորդային վերամշակման ոչ ենթակա թափոնների հավաքման համար:	€ 425/ 100 կգ, առավելագույնը €290/ 10 000 միավոր

Մայթան հազվադեպ եվրոպական երկրներից է, որը հարկում է ակցիզային հարկով նաև խնամքի միջոցները:

Աղյուսակ 80.Խնամքի պարագաներ եւ լվացող միջոցներ

Տեսակ	Դրույքաչափ
Օծանելիք	€ 220 / 100 լիտր
Կոսմետիկ կամ կոսմետիկ միջոցներ եւ մաշկի խնամքի միջոցներ (բացի դեղամիջոցներից), այդ թվում ` արեւապաշտպան միջոցներ կամ արեւայրուկի միջոցներ.	€50 /100 լիտր / կգ
Անձեռոցիկներ, որոնք օգտագործվում են դեմքի մաշկի խնամքի համար	3 եվրո / 100 լ / կգ
Սափրվելու կամ սափրվելուց հետո օգտագործվող լոսյոն, դեզոդորանտներ, լոզանքի միջոցներ, դեպիլյացիայի միջոցներ և այլ պարֆյումերային, կոսմետիկ միջոցներ, եթե դրանք նշված չեն կամ ներառված չեն:	3 եվրո / 100 լ / կգ
Օճառ, օճառ պարունակող կամ չպարունակող օրգանական մակերեսաակտիվ մթերքներ եւ պատրաստուկներ ` որպես օճառ օգտագործելու համար, մաշկի լվացման համար օրգանական մակերեսաակտիվ մթերքներ եւ պատրաստուկներ ` հեղուկի կամ կրեմի տեսքով:	3 եվրո / 100 լ / կգ

Մաքսային անվանացանկում դասակարգված բոլոր **ցեմենտները**, ներառյալ սպիտակ պորտլանդցեմենտը հարկվում են 1000 կգ-ի համար 40,00 եվրո: Բացի ցեմենտից, հարկվում են նաև այլ շինարարական բաղադրիչներ:

Աղյուսակ 81.Շինարարական բաղադրիչներ եւ այլ հարմարանքներ

Տեսակ	Դրույքաչափ
-------	------------

Շինարարության կամ քաղաքացիական շինարարության համար հավաքովի կառուցվածքային բետոնե բաղադրիչներ, բացառությամբ ցեմենտից պատրաստված շինարարության կամ քաղաքացիական շինարարության համար հավաքովի կառուցվածքային բետոնե բաղադրիչների, ինչպես նաև երկաթե կամ պողպատե ձողեր	€25,60 / 1000 կգ
Ոչ սպակեպատ կերամիկական դրոշներ և սալիկներ և այլն	€7,50 / 1000 կգ
Ապակի	€16 / 1000 կգ
Չուգուն կամ ոչ այլումինացված պողպատ	€50 / 1000 կգ

Նիդերլանդներ

Ակցիզային հարկի եկամուտները ընդհանուր հարկային եկամուտների կառուցվածքի մեջ կազմում են 7 տոկոս 2019 թ. տվյալներով: Նիդերլանդներում կա ակցիզային հարկի բնույթի 2 հարկ՝ ակցիզային հարկ և սպառման հարկ: Առաջինը օգտագործվում է հիմնական ենթասակցիզային արտադրանքի հարկման համար, երկրորդը՝ թույլ կամ ոչ ակոհոլային և զովացուցիչ խմիչքների հարկման համար: Ոչ ակոհոլային ըմպելիքի հետ խառնված **գարեջուրը** նշվում է որպես զովացուցիչ ըմպելիք, եթե ակոհոլի տոկոսը չի գերազանցում 0,5% -ը:

Ակցիզային հարկի իջեցված սակագինը տարածվում է փոքր գարեջրագործների կողմից եփվող գարեջրի վրա: Գարեջրագործը կարող է դիմել դրա համար, եթե ապացուցի, որ իրեն պատկանող գարեջրատունը.

- անկախ ձեռնարկություն է
- նախորդ օրացուցային տարվա ընթացքում չի եփել ավելի քան 200 հազ. հլ

Գինի

Գինին արտադրվում է միայն բնական խմորման եղանակով: Գինու մեջ սպիրտի տոկոսը որոշում է, թե որքան ակցիզային տուրք պետք է վճարվի:

Միջանկյալ արտադրանք

Միջանկյալ արտադրանքը ներառում է պորտվեյն, շերի և վերմուտ: Այս արտադրանքներին ակոհոլը ավելացվել է բնական խմորման գործընթացից հետո:

Եթե ըմպելիքը պարունակում է ավելի քան 22% սպիրտ, ապրանքը անվանում են՝ «այլ ակոհոլային արտադրանք»:

Էթիլային սպիրտ

Էթիլային ակոհոլային արտադրանքներն են.

- էթիլային սպիրտ
- թորած ըմպելիքներ
- այլ խմիչքներ, որոնց ակոհոլը գերազանցում է 1,2% -ը, նշված չէ որպես գարեջուր, գինի կամ միջանկյալ արտադրանք

Ծխախոտային արտադրանք

Ծխախոտի, սիգարների և սիգարիլյանների մանրածախ փաթեթները պետք է ունենան ակցիզային դրոշմանիշ: Այն ցույց է տալիս սպառողական գինը:

Հանրային յուղեր

Ակցիզային հարկի ենթակա հանքային յուղերն են.

- թեթև յուղեր (բենզին)
- կիսածանրյուղեր (նավթ)
- գազոյլեր (դիզելային վառելիք)
- ծանր վառելիքի յուղեր
- հեղուկացված գազ (LPG)
- մեթան

Բուսական յուղը, որն օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք կամ վառելիք ջեռուցման համար, նույնպես կարող է համարվել հանքային յուղ:

Հանքային յուղի համար հարկի երկու տեսակ կա.

1. ակցիզային տուրք
  2. նավթամթերքների պաշարների գանձման համար վճարվող տուրք
- Դրույքաչափերը ներկայացված են Հավելված բաժնում /տե՛ս Հավելված 42:!

Նորվեգիա

Նորվեգիայում սահմանված է ակցիզային հարկ արտադրանքների բավականին լայն տեսականու վրա, և քանի որ պետությունը ունի բարձր կենսամակարդակ, և հարկային եկամուտների պակաս չունի, ակցիզային հարկը այս երկրում սահմանված է մեծ քանակով արտադրանքների համար, որոնց սպառումը փորձում են կրճատել՝ բնապահպանական և առողջապահական նկատառումներից ելնելով: Ակցիզային հարկը, ըստ 2019 թ. տվյալների, կազմել է հարկային եկամուտների 6 տոկոսը: Ակցիզային հարկով հարկմանն են ենթակա ավիոհոլային և ոչ ավիոհոլային խմիչքները, օդային փոխադրամիջոցներից օգտվելը, ըմպելիքների փաթեթավորումն ու տարաները, փաստաթղթերը, հիդրոֆտորածխածինները, պերֆտորածխածինները, հանքային և էներգետիկ արտադրանքը, ազոտի օքսիդները, ճանապարհային երթևեկությունը, շաքարեղեն, շոկոլադը, ծխախոտը և այլն: Դրույքաչափերը ներկայացված են ստորև.

Աղյուսակ 82. Ոչ ավիոհոլային խմիչքներ՝

պատրաստի արտադրանք	4.91 կրոնա ²⁴ /լ
Խտանյութ (օշարակ)	29,9 կրոնա/լ
Հյութեր և օշարակներ, որոնք հիմնված են մրգերի, հատապտուղների կամ բանջարեղենի վրա, առանց ավելացված շաքարի	1,76 կրոնա/լ
Խտանյութ (մրգերի, հատապտուղների կամ բանջարեղենների հիման վրա օշարակ)՝ առանց ավելացված շաքարի	10.67 կրոնա/լ

Աղյուսակ 83. Ըմպելիքների փաթեթավորման հարկ՝

Ապակի և մետաղ	NOK 5.99 մեկ միավորի համար
Պլաստիկ Մեկանգամյա օգտ. պլաստիկ	NOK 3.62 մեկ միավորի համար 1,23 կրոնա

²⁴ 1 կրոնա = 0,094 եվրո 16/09/2020 թ. դրությամբ

Թուղթ և ստվարաթուղթ	NOK 1.48 մեկ միավորի համար
---------------------	----------------------------

Կան որոշակի բացառություններ, որոնք օգտագործվում են հետևյալի համար.

- Ըմպելիքները փոշու տեսքով
- Կրծքի կաթի փոխարինիչներ

Հարկ չի գանձվում միանգամյա օգտագործման փաթեթավորման համար, եթե այն պարունակում է.

- Կաթ և կաթնամթերք
- Կակաոյից և շոկոլադից պատրաստված ըմպելիքներ և դրանց խտանյութեր
- Ապրանքներ փոշու տեսքով
- Հացահատիկային և սոյայի հիմքով կաթ փոխարինող արտադրանք
- Կրծքի կաթի փոխարինիչներ

Ալկոհոլի դեպքում, ակցիզային հարկը սահմանվում է ըստ ալկոհոլային ամրության սանդղակի

Աղյուսակ 84. Խմիչքներ ալկոհոլային

• մինչև 0,7 % ալկ. պար.	4,91 կր/հլ
• 0,7-2,7 % ալկ. պար.	3,51 կր/հլ
• 2,7-3,7 %	13,18 կր/հլ
• 3,7-4,7 %	
○ մինչև 50 լ	18,26 կր/հլ
○ 50-100 լ	19,4 կր/հլ
○ 100-150 լ	20,54 կր/հլ
○ 150-200 լ	21,68 կր/հլ
○ ավել քան 200	22,83 կր/հլ
• 4,7-15 %	5,11 կր/հլ
• 15-22 %	5,11 կր/հլ

Էլեկտրաէներգիայի ակցիզային հարկի չափը որոշվում է ըստ նպատակի՝ ջեռուցման համար, արդյունաբերության համար և այլն:

Աղյուսակ 85. Էլեկտրոէներգիա

Քաղվածքներ	100 կր
Ամբողջական դրույք	16,13 կր/ կՎտ
Էներգիայի զենեքացման համար	0
Այլ դեպքերում	0,505 կր/կՎտ

Ավիաթիչքների համար ըստ ուղևորության՝

Թռիչք Նորվեգիայի տարածքում և Եվրոպայում՝ 76,5 կր/անձ

Այլ տարածք՝ 204 կր/անձ

Բացառություն են կազմում ավիաընկերության աշխատակիցները գործուղման մեջ, մինչև 2 տարեկան երեխաները, տրանզիտային ուղևորները, ՆԱՏՕ-ն:

Հանքային վառելիք ըստ ծծումբի պար.՝

մինչև. 0,05 %՝ 0,0 կրոնա	0,80-0,90 %՝ 121,95 կրոնա
0,05 - 0,10 %՝ 13,55 կրոնա	0,90 -1,00 %՝ 135,5 կրոնա
0,10-0,20 %՝ 27,1 կրոնա	1,00-1,10 %՝ 149,05 կրոնա
0,20- 0,30 %՝ 40,65 կրոնա	1,10-1,20 %՝ 162,6 կրոնա
0,30- 0,40 %՝ 54,2 կրոնա	1,20 -1,30 %՝ 176,15 կրոնա
0,40-0,50 %՝ 67,75 կրոնա	1,30- 1,40 %՝ 189,7 կրոնա
0,50 -0,60 %՝ 81,3 կրոնա	1,40 -1,50 %՝ 203,25 կրոնա
0,60 -0,70 %՝ 94,85 կրոնա	1,50-1,60 %՝ 216,8 կրոնա
0,70 -0,80 %՝ 108,4 կրոնա	

Հանքային արտադրանքի հարկի դրույքաչափը ձևավորվում է մի քանի հարկատեսակից՝ ածխաթթու գազի արտանետման հարկի, հիմնական հարկի, վառելիքի հարկ, իսկ քսայուղերի դեպքում՝ նաև ծծումբի հարկ: Յուրաքանչյուր 0,1 տոկոս ծծմբի համար փոխարժեքը կազմում է NOK 0,1355: Ստորև նշված արտադրանքների համար սահմանված է նաև ճանապարհային հարկ վառելիքի վրա:

բնական գազ	1,15 կր/ամ3
ՀՆԳ	1,63 կր/ամ3
քսայուղեր	2,27 կր/լ
բիոէթանոլ	2,37 կր/լ
բիոդիզել՝	3,62 կր/լ
բենզին	
• էթիլացված	4,95 կր/լ
• ոչ էթիլացված	4,91 կր/լ

Շոկոլադ և այլ քաղցրեղեն՝ 21,22 կր/կգ

Ճաքար՝ 8.2 կրոնա 1 կգ-ի համար

Ծխախոտ՝

Միգար 2,68 կր/գ

սիգարետ 2,68 կր/ հատ

այլ ծխախոտ 2,68 կր/գ

շնչելու / ծամելու՝ 1,09 կր/գ

սիգարետի թուղթ կամ պորտսիգար՝ 0,041 կր/հատ

Փաստաթղթերի հարկը վճարվում է՝ անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքներ փոխանցող փաստաթղթեր գրանցելիս, և կազմում է անշարժ գույքի գրանցման օրվա շուկայական գնի 2,5 տոկոսը:

Նորվեգական ակցիզային հարկերի համակարգը ճյուղավորված է, կան ամեն հարկի համար հստակ բացառությունների ցուցակներ, որոնք կազմվում են ոչ միայն դրույքաչափերի էլաստիկության համար հասարակական դիտակետից, այլ նաև տարածքային՝ եթե կան որոշակի կենտրոններ, որոնք ունեն զարգացման քաղաքականություն:

Շվեդիա

Շվեդիայում ակցիզային հարկը հարկային կառուցվածքի մեջ կազմում է 4,85 տոկոս, ըստ 2019 թ.:

Հարկ է նախատեսված ակոհոլ պարունակող արտադրանքի մեծ մասի վրա, բայց կան որոշ բացառություններ:

Ալկոհոլի հարկը պետք է վճարվի հետևյալ արտադրանքների համար՝

- Գարեջուր
- Գինի
- Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ, բացի գինուց և գարեջուրից
- Միջնաժամկետ ապրանքների և
- Էթիլային ալկոհոլ (և՛ ոգելից, և՛ տեխնիկական նշանակության):

Որոշ ալկոհոլային արտադրանքներ ազատվում են հարկերից՝

- Լիովին բնափոխած ալկոհոլ
- Ալկոհոլ պարունակող քացախ
- Ալկոհոլ պարունակող դեղեր
- Հոտավետ ալկոհոլը, այն պայմանով, որ բուրավետիչը պետք է օգտագործվի սննդամթերքի կամ ալկոհոլ պարունակող այն խմիչքների արտադրության համար, որոնց ալկոհոլի պար. չի գերազանցում ծավալի 1.2% -ը
- Սննդի մեջ պարունակվող ալկոհոլը կամ որպես կիսաֆաբրիկատային սննդամթերքի բաղադրիչ՝ այն պայմանով, որ պատրաստի սննդի ալկոհոլի պարունակությունը չի գերազանցում 8,5 լիտր մաքուր ալկոհոլը 100 կգ շոկոլադե արտադրանքի կամ 5 լիտր մաքուր ալկոհոլի համար՝ յուրաքանչյուր այլ սննդի 100 կգ-ի համար

Ալկոհոլի հարկը հաշվարկվում է տարբեր եղանակներով և տարբեր հարկային դրույքաչափերով՝ կախված ալկոհոլային արտադրանքի տեսակից:

Գարեջուր ըստ ալկոհոլի պարունակության դրույքաչափ	հարկային
• 0,5 ից մինչև 2,8 տոկոս ալկ.ծավալով	0
• 2,8-ից ավելի	104,03 դրամ

Հաշվարկ՝ հարկի դրույքաչափ x ծավալի տոկոս x լիտր = հարկ:

Աղյուսակ 86.

Ինի և այլ ֆերմենտացված ըմպելիքները ըստ ալկոհոլի ծավալի	Հարկային դրույքաչափ լիտր / դրամ
--	---------------------------------

1,2-ից մինչև 2,25	0
2,25-ից մինչև 4,5	473
4,5-ից մինչև 7	699
7-ից մինչև 8,5	962
8,5-ից 15	1 348
15-ից 18 / միայն գինիների համար /	2 821

Հաշվարկ՝ հարկի դրույքաչափ x լիտր = հարկ
Աղյուսակ 86.

Միջանկյալ ապրանքներ / ըստ ծավալի	Հարկի դրույքաչափ / լիտր / դրամ
1.2-ից 15 տոկոս	1 698
15-ից 22 տոկոս	2 821

Հաշվարկ՝ հարկի դրույքաչափ x լիտր = հարկ

Էթիլային ալկոհոլ / ըստ ծավալի

1.2 տոկոսից ավելի՝ 26 604 դրամ / լ

Հաշվարկ՝ լիտր քանակը վերածվում է մաքուր (100% -ով ծավալի) ալկոհոլի, որն այնուհետև բազմապատկվում է մեկ լիտրի = հարկի հարկի դրույքով:

Օրինակ. 25 լիտր օղի՝ 40% սպիրտ պարունակությամբ = 10 լ մաքուր ալկոհոլ (25 x 0.40):

Այն հարկերից ազատվում համալսարանների, քոլեջների, դեղատների կամ հիվանդանոցների համար գիտական և բժշկական նպատակների դեպքում:

Վառելիք եւ էլեկտրաէներգիա

Հարկերից ազատվող վառելիք՝

- Բնական գազ
- Ռապսոդային յուղ
- Սոյայի յուղ
- Գետնանուշի յուղ
- Ձիթայուղ
- Արմավենու յուղ
- Արեւածաղկի ձեթ
- Կոկոսի յուղ
- Եգիպտացորենի յուղ
- Կենդանական և բուսական ճարպեր:

Աղյուսակ 87. Էներգետիկ արտադրանքի դրույքաչափեր Շվեդիայում

Վառելիքի տեսակ	Էներգիայի հարկ / դրամ /	Ածխածնի հարկ / դրամ /	Հարկե գումար / դրամ /
Բենզին, որը բավարարում է շրջակա միջավայրի կարգ 1-ին՝ շարժիչային բենզին	211 /լ	133/լ	344/լ
Ալկիլատ	106/լ	133/լ	239/լ

Բենզին, որը բավարարում է շրջակա միջավայրի կարգ 2-ին՝ շարժիչային բենզին	212/լ	133/լ	325/լ
Բենզին, բացի 1-ին կամ 7-րդ կետերում նշվածներից	104/լ	133/լ	237/լ
Վառելիքային յուղ, դիզելային վառելիքի յուղ, կերոսին և այլն:	46 504/ մ3	176 130/մ3	222634
Գազոյլ և այլն, որը օգտագործում են ավտոմոբիլային տրանսպորտի, նավի կամ ինքնաթիռի շահագործման համար	0	185 297/1000 կգ	185 297
Ցանկացած այլ վառելիքի օգտագործման նպատակ, բացառությամբ նախորդ կետում նշված նպատակների	59 740/ 1000 կգ	30 797/1000 կգ	90537
Օգտագործված (ա) բնական գազ ավտոմոբիլային տրանսպորտի, նավի կամ ինքնաթիռի շահագործման համար	0	131 891/ մ3	131 891
Ցանկացած այլ նպատակ, բացառությամբ «ա» կետում նշված նպատակների	51 397/մ3	131 891/ մ3	183288
Կոքս	35 380/1000 կգ	153 264/1000 կգ	188644
Ավիացիոն բենզին՝ կապարի պարունակությամբ, ոչ ավելի, քան 0.005 գրամ մեկ լիտրին	212/ լ	133/լ	345

Որոշակի պայմաններում հարկ չկա վճարել էլեկտրաէներգիայի հարկը: Էլեկտրաէներգիան չի հարկվում, եթե այն.

1. Գեներացված է

Ա) գործարանում, որի ընդհանուր տեղադրված գեներատորի հզորությունը 50-ից պակաս կվտ է.

Բ) մեկի կողմից, որն ունի ընդհանուր տեղադրված գեներատորի հզորություն, քան 50 կվտ-ից պակաս, և

2. 50 կվտ-ից ցածր հզորությամբ առանց արտադրողի կամ արտադրողի կողմից սպառողին փոխանցված վարձատրության, որը չի բխում արտադրողի կամ մատակարարի հետ շահերի բախումից.

3. Արտադրվում և սպառվում է նավերի կամ տրանսպորտային այլ միջոցների վրա.

4. Սպառվում է էլեկտրական էներգիայի արտադրության համար.

Էլեկտրաէներգիան ենթակա չէ հարկման նաև այն դեպքում, եթե այն արտադրվում է .

Ա) 100 կվտ-ից պակաս հզորությամբ ընդհանուր կայան ունեցող գործարանում.

Բ) ինչ-որ մեկի կողմից, ով ընդհանուր տեղադրված գեներատորի հզորություն ունի, քան 100 կվտ-ից պակաս

Վերականգնվող աղբյուրներից արտադրված էլեկտրաէներգիայի էներգիայի հհամար նախատեսված է հարկի իջեցում`

- Արեւային էներգիա,
- Քամի,
- Ալիքներ,
- Երկրաջերմային
- Ջրային հիմքով էներգիա, որը արտադրվում է հիդրոէլեկտրակայանների վրա;
- Վառելիքի տարրեր,
- Բիոմասայից կամ բիոմասայական արտադրանքից

Ծխախոտ

Ծխախոտի հարկը վճարվում է Շվեդիայում արտադրված ծխախոտային արտադրանքների համար, որոնք ներմուծվում կամ ստացվում են ԵՄ այլ երկրից կամ ներմուծվում են ԵՄ սահմաններից դուրս որևէ երկրից: Ծխախոտի հարկը հաշվարկվում է տարբեր եղանակներով և տարբեր հարկային դրույքաչափերով` կախված տվյալ ծխախոտային արտադրանքի տեսակից:

- Ծխախոտ`
1 հատ - 82,4 դրամ + մանրածախ գնի 1%
- Սիգար / սիգարիլա
1 հատ - 72 դրամ : հարկի դրույքաչափ * քանակ = հարկ
- Ծխելու ծխախոտ
1 կգ - 100 785 դրամ :
- Հոտոտելու ծխախոտ
1 կգ - 23 638 դրամ:
- Ծամելու ծխախոտ
1 կգ - 26 059 դրամ

Գովազդային հարկ

Գովազդի հարկը պետք է վճարել, եթե այն գերազանցում է տարեկան 5 150 000 դրամը: Կանոնները տարբեր են՝ կախված գովազդի տեսակից:

Ակցիզային հարկը վճարվում է հետևյալի համար՝

- Տպագիր գովազդ
- Հագուստի և սարքավորումների վրա
- Նշանների, պաստառների գովազդ
- Հովանավորների գովազդ

Հարկը չի վճարվում՝

- Բյուջեների գովազդը
- Ռադիո և հեռուստատեսություն
- Ինտերնետ և թվային գովազդ

Թափոնների հարկ

Պետք է հարկ վճարել միայն այն դեպքում, եթե թափոնների օբյեկտը կամ արդյունաբերական ձեռնարկությունը տարեկան ավելի քան 50 տոննա վտանգավոր թափոն կամ այլ թափոններ են պահում, կամ եթե տարեկան ավելի քան 50 տոննա վտանգավոր թափոն կամ այլ թափոններ պահվում են երեք տարուց ավելի ժամկետով:

Հարկը վճարվում է 27 810 դրամ ամեն տոննա թափոնի համար

Թունաքիմիկատների հարկ

Հարկ է վճարվում թունաքիմիկատների համար, եթե դրանք պրոֆեսիոնալ են արտադրվում: Կամ եթե այլ երկրներից թունաքիմիկատներ բերեք կամ ստանաք մասնագիտական վերավաճառքի, Շվեդիայում ձեր սեփական մասնագիտական օգտագործման համար կամ երբ ձեր հարկվող գործունեությունը կարող է դադարեցվել:

Հարկը հաշվարկվում է ամեն ակտիվ բաղադրիչի համար 1 751 դրամ :

Խաղային հարկ

Վիճակախաղի հարկ

Վիճակախաղի հարկը պետք է վճարվի շվեդական վիճակախաղի համար, երբ շահումները գումար են: Որոշ դեպքերում վիճակախաղի հարկը պետք է վճարվի նաև օտարերկրյա վիճակախաղի համար, որը վերաբերում է ձիարշակի մրցումների հետ կապված խաղադրույքների կատարմանը, եթե մասնակցությունը AB trav- ի և galopp- ի միջոցով է:

Վիճակախաղի հարկը չի վճարվում այնպիսի վիճակախաղերի համար, որոնք նախատեսված են խաղային խաղերի հարկի և եկամտաբերության հարկի մասին օրենքներով:

Դրամախաղի հարկը վճարվում է ռուլետկա խաղերի համար, որոնք վիճակախաղի մասին ակտի համաձայն թույլտվություններ են պահանջում: Թղթախաղերն ու զառախաղ խաղերը հավասարեցված են ռուլետկա խաղերին:

Ըստ վիճակախաղի ակտի, լիցենզիա է պահանջվում փողի կամ գումարի ռուլետկա խաղերի համար, երբ խաղը կազմակերպվում է հասարակության համար: Նույնը վերաբերում է այն խաղերին, որոնք կազմակերպված չեն հանրության համար, եթե խաղը կազմակերպվում է ձեռքբերման նպատակներով:

Հարկի չափը

- Իսաղային սեղանի համար 103 000 դրամ
- Երկու խաղային սեղանների համար 206 000 դրամ
- Երեք խաղային սեղանների համար 463 500 դրամ
- Չորս խաղային սեղանների համար 927 000 դրամ
- Հինգ խաղային սեղանների համար 1 287 500 դրամ

Թռիչքի հարկ

2018 թվականի ապրիլի 1-ից պետք է կվճարել ավիահարկը, եթե ավիաընկերություն է, որը թռիչքներ է իրականացնում Շվեդիայի օդանավակայաններից ` օդանավերում հաստատված ավելի քան տասը ուղևորի համար:

Թռիչքի հարկը վճարվում է յուրաքանչյուր ուղևորի համար

Ուղևորներ, որոնք ազատված են թռիչքի հարկից`

- Մինչև երկու տարեկան երեխաներ
- Ուղևորներ, որոնք անկանխատեսելի իրադարձությունների պատճառով չեն հասել իրենց վերջնական նպատակակետ
- Ինքնաթիռում գտնվող անձնակազմը, որը հերթապահում է թռիչքի ընթացքում
- Տրանզիտային ուղևորներ

Նիկոտինի հարկ

Նիկոտինի հարկը պետք է վճարվի էլեկտրոնային հեղուկների և նիկոտին պարունակող այլ ապրանքների համար:

Էլեկտրոնային հեղուկներ, այսինքն `նիկոտին պարունակող հեղուկներ, օրինակ, էլեկտրոնային ծխախոտներում - 103 000 դրամ ամեն լիտրի համար

Նիկոտին պարունակող այլ ապրանքներ, որոնք նախատեսված են բերանում կամ քթի մեջ օգտագործելու համար, որոնք չեն պարունակում ծխախոտ, ինչպիսիք են ծխախոտը չթողող մրգահյութը, նիկոտինի մաստակը - 10300 դրամ / կգ

Այնուամենայնիվ, վերը նշվածի համար չի վճարվում նիկոտինի հարկ, եթե.

- Դրանք դասակարգվում են որպես թմրանյութ կամ վտանգավոր ապրանքներ
- Դրանք դեղագործական նյութեր կամ բժշկական սարքավորումներ են
- Դրանք սուր թունավոր են, ինչպիսիք են մաքուր նիկոտինը
- Նրանց համար պետք է վճարել ծխախոտի հարկ:

Հարկը պլաստիկ պայուսակների վրա

2020 թվականի մայիսի 1-ի դրությամբ պարտադիր է հայտարարագրել և վճարել հարկերը պլաստիկ պայուսակների վրա, եթե դրանք արտադրվում են, ներմուծվում ԵՄ այլ երկրներից:

Այն կազմում է 154 դրամ յուրաքանչյուր պլաստիկ տոպրակի համար:

Հարկը չի վճարվում հետևյալ սպառողական փաթեթների համար, որոնք նախատեսված չեն ապրանքներ փաթեթավորելու կամ տեղափոխելու համար.

- Շների պայուսակներ
- Աղբի պայուսակներ
- Թափոնների պայուսակներ
- Փոքր պայուսակներ, օրինակ, սառնարանային պայուսակներ, ինչպես նաև
- Պայուսակներ, օրինակ, թղթից, որտեղ պլաստիկը միայն սուսինձի կամ ներկի հավելումն է, որն օգտագործվում է արտադրության մեջ:

Թափոնների այրման հարկ

Հարկերի գումարները և հարկային արտոնությունները

2020 թ-ին, դրույքը կազմում է 3862 դրամ մեկ տոննա թափոնների համար, իսկ 2021-ի համար ` դրույքաչափը կկազմի 5150 դրամ մեկ տոննա թափոնների համար: այնուամենայնիվ, դրա համար հարկ չի վճարվում, եթե.

- Վտանգավոր թափոններ են բերվում գործարան
- Բիովառելիք, որը բերվում է գործարան
- Կենդանիների ենթամթերք

Չեխիա

Չեխիայում տարեկան հարկային եկամուտների 8,8 տոկոսը, ըստ 2019 թ. տվյալների, կազմում է ակցիզային հարկը: Հարկը սահմանված է ավանդական ենթասակցիզային ապրանքատեսակների համար:

Աղյուսակ 88. Նախթամթերքի ակցիզային հարկումը Չեխիայում

շարժիչային բենզիններ, բենզինային տիպի այլ բենզիններ և ավիացիոն վառելիքներ կապարի պարունակությամբ մինչև և ներառյալ 0,013 գ / լ	CZK 12.840 / 1000 լ
շարժիչային բենզոլին, բենզինային տիպի այլ բենզիններ և ավիացիոն վառելիքներ կապարի պարունակությամբ, որը գերազանցում է 0,013 գ/լ-ը	CZK 13,710 / 1000 լ
Միջին յուղեր և ծանր գազի յուղեր	CZK 10,950 / 1000 լ

ծանր վառելիքի յուղեր	472 CZK / տ
թավոնային յուղեր	CZK 660/1000 լ
հեղուկացված նավթային գազերը շարժիչների համար	CZK 3,933 / տ
հեղուկացված նավթային գազերը կառուցման կամ հասարակական աշխատանքների համար	0 CZK / տ
հեղուկացված նավթային գազերը հատուկ նշանակության մեքենաների համար	CZK 1,290 / տ

Աղյուսակ 89. Խմիչքի ակցիզային հարկում Չեխիայում

1,2 % ից ավել ակոհոլը պարունակող խմիչք	CZK 32250 / էթանոլի հլ
մրգային թորված խմիչքներում պարունակվող մինչև 30 լ էթանոլ 49)	16200 CZK / էթանոլ հլ

Չեխիայում նույնպես գոյություն ունեն արտոնություններ փոքր և անկախ գարեջրատների համար:

Աղյուսակ 90. Փոքր անկախ գարեջրագործների ակցիզային հարկի նվազեցման դրույքներ

Հիմնական դրույքաչափ	Չափի խմբաքանակ՝ ըստ արտադրության՝ հլ տարեկան հաշվով				
	մինչև և ներառյալ 10,000	10,000 - 50,000	50,000 - 100,000	100,000 - 150,000	150,000 - 200,000
32.00CZK	16.00CZK	19.20CZK	22.40CZK	25.60CZK	28.80CZK

Աղյուսակ 91. Ալկոհոլի հարկումը Չեխիայում

	Հարկերի դրույքաչափ
Փրփրուն գինիներ	2 340 CZK / հլ
ոչ փրփրուն գինիներ	0 CZK / հլ

Միջանկյալ ապրանքներ	2 340 CZK / հլ
---------------------	----------------

Աղյուսակ 92. Ծխախոտի ակցիզային դրույքաչափեր Չեխիայում

	Հարկերի դրույքաչափ		
	ադվալորային	սպեցիֆիկ	Նվազագույն
ծխախոտ	30%	1.61 CZK / հատ	առնվազն CZK 2,90 / կտոր
սիգար, սիգարիլա		1.88 CZK / կտոր	
ծխախոտ ծխելու		2460 CZK / կգ	

Պորտուգալիա

Պորտուգալիայի ակցիզային եկամուտները կազմում են տարեկան հաշվով հավաքագրված հարկերի 8,72 տոկոսը 2018 թ. դրությամբ՝ ԵՄ-ի միջին արժեքին բավականին մոտ: Լինելով գինու խոշոր արտադրող, գինիները այստեղ ամբողջությամբ ազատված են հարկից:

Աղյուսակ 94. Ալկոհոլային պմիչքների հարկում Պորտուգալիայում

Գարեջուր՝	
● 0,5 -1,2 տոկոս ավ. պար.	7,36 եվրո/հլ
● 1,2-ից ավել	
○ ոչ ավել քան 7° plato	9,22 եվրո/հլ
○ ոչ ավել քան 11 ° plato	14,72 եվրո/հլ
○ ոչ ավել քան 13 ° plato	18,43 եվրո/հլ
○ ոչ ավել քան 15 ° plato	22,1 եվրո/հլ
○ 15° plato-ից ավել	25,85 եվրո/հլ
Փոքր գարեջրատները, որոնց տարեկան արտադրանքը չի գերազանցում 200000 հլ	հարկը նվազեցված է 50 տոկոսով
Գինի և այլ ֆերմենտացված խմիչքներ	0 եվրո
Միջանկյալ արտադրանքներ և էթիլային ալկոհոլ	64,57 եվրո/հլ
Ոգելից խմիչքներ	1108,94 եվրո/հլ / 100 տոկոսանոց ալկոհոլ 20

Փոքր թորող ձեռնարկությունները, որոնք արտադրում են տարեկան մաքսիմում 10 հլ մաքուր սպիրտ	°C Հարկը նվազեցված է 50 տոկոսով
--	------------------------------------

Աղյուսակ 95. Էներգետիկա՝

Անուն	Մինիմալ /1000 կգ կամ լ	Մաքսիմալ դրույք /1000 կգ կամ լ
Բենզին՝ • էթիլացված • ոչ էթիլացված	650 եվրո 359 եվրո	650 650
Նավթ գունավոր և մարկելորված	302 0	400 194,64
Դիզել գունավոր և մարկելորված	278 21	400 199,52
Շարժիչային յուղ ծծումբի պար.՝ <=1 % >1%	15 15	34.92 29.93
Մեթան և հեղուկացված նավթային գազ՝ որպես շարժիչային վառելիք ջեռուցման համար	127,88 7,81	127,88 9
բնական գազ որպես վառելիք	2,84 եվրո/գՋ	
Էլեկտրաէներգիա	0,5	1
Սիգարներ ադվալորային սպեցիֆիկ Սիգարետներ և սիգարիլաներ փաթափելու ծխախոտ ծխելի ծխախոտ	20% 78,37 եվրո 15% 61,4% 50%	

Պորտուգալական որոշ շրջանների համար թվերը այլ են:

Ռումինիա

Ռումինիայում ակցիզային հարկը սահմանված է <դասական> ենթասկզբիցային ապրանքատեսակների համար, հետաքրքիր է մոտեցումը էներգետիկ ռեսուրսների դեպքում. բաժանումը կատարված է բիզնես և սպառողական տեսանկյունից: Ակցիզային հարկի եկամուտները համապատասխանում են Եմ միջին արժեքին:

Հավելված 43-ում ներկայացված են Ռուսիայի ենթասկզբային ապրտադրանքի դրույքաչափերը:

Սլովակիա

Սլովակիայում սկզբայ եկամուտները կազմում են 7,8 տոկոս ընդհանուր հարկային եկամուտների կառուցվածքի մեջ: Հարկվում են ակոհոլը, ծխախոտը և թներգետիկ ռեսուրսները:

Աղյուսակ 96. Սլովակիայի ակոհոլի սկզբային դրույքաչափեր

Ակոհոլ	<ul style="list-style-type: none"> • հիմնական հարկի դրույքաչափը 1 080 € / հլ. մաքուր ակոհոլ, • իջեցված հարկի դրույքաչափը 540 € /հլ
Գինի՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ոչ փրփրուն գինի և այլ ֆերմենտաված ըմպելիք • փրփրուն և այլ ֆերմենտաված ըմպելիք • գազավորված գինի՝ ակոհոլային հզորությամբ ոչ ավելի, քան 8,5% 	<p>0 եվրո / հլ</p> <p>79,65 եվրո / հլ</p> <p>54,16 եվրո / հլ</p>
Միջանկյալ արտադրանք	84,24 եվրո/հլ
Գարեջուր	<p>հիմնական՝ 3.587 եվրո/ հլ/ 1 % ակլ.պար.</p> <p>փոքր արտադրության դեպքում՝ 2,652 եվրո/ հլ/ 1 % ակլ.պար.</p>
Էլեկտրաէներգիա	1,32 եվրո / ՄՎտ
ածուխ	10,62 եվրո / տ
բնական գազ <ul style="list-style-type: none"> • ջերմության արտադրության համար • սեղմված բնական գազի արտադրության համար 	<p>1,32 եվրո/ՄՎտ</p> <p>9,36 եվրո/ՄՎտ</p>
սեղմված բնական գազ <ul style="list-style-type: none"> • վառելիք • ջերմության արտադրության համար 	<p>0,141 եվրո/կգ</p> <p>0,01989 եվրո/ կգ</p>

Էլեկտրաէներգիան ազատվում է հարկից.

ա) օգտագործվում է հիմնականում քիմիական իջեցման, էլեկտրոլիտիկ պրոցեսների կամ մետալուրգիական պրոցեսների համար,

բ) օգտագործվում է հանքային գործընթացներում.

գ) օգտագործվում է ապրանքի արտադրության համար, երբ էլեկտրաէներգիայի արժեքը ներկայացնում է արտադրանքի արտադրման միջին սեփական արժեքի ավելի քան 50% -ը, որը նյութերի և ծառայությունների գնման գների գումարն է, անձնակազմի ծախսերը և ամորտիզացիան՝ կապված արտադրանքի արտադրության հետ

դ) օգտագործվում է էլեկտրաէներգիայի արտադրման և էլեկտրաէներգիայի արտադրության սարքավորումների կարողության պահպանման համար, ներառյալ տեխնոլոգիականորեն հիմնավորված քանակությամբ կորուստները, ներառյալ էլեկտրաէներգիայի փոխանցումը կամ բաշխումը:

ե) վերականգնվող աղբյուրից արտադրված , եթե դրա արտադրությունն ապացուցված է վերականգնվող էներգիայի աղբյուրներից էլեկտրաէներգիայի ծագումը երաշխավորելով, և եթե դա էլեկտրաէներգիայի արտադրություն է.

1. արևային կայանքներում.

2. քամու էլեկտրակայանում.

3. երկրաջերմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտում.

4. ՀԷԿ-ում.

5. Միասնական ջերմության և էներգիայի միջոցով արտադրված կենսազանգված կամ կենսազանգվածից պատրաստված արտադրանքներում

է) օգտագործվում է համակցված ջերմության և էներգիայի արտադրման համար.

ը) օգտագործվում է անձի կամ ապրանքների գնացքով, մետրոյով, տրամվայով, տրոլեյբուսով, էլեկտրական ավտոբուսով կամ կաբելային մեքենայով տրանսպորտի համար, որը իրականացվում է բիզնեսի ընթացքում և այդպիսի տրանսպորտի հետ անմիջականորեն առնչվող գործունեության համար.

ի) նավի վրա արտադրված նավի, որը գործի ընթացքում իրականացվել է ուղևորների կամ բեռների փոխադրման համար,

ժ) տան էլեկտրաէներգիայի վերջնական օգտագործողների կողմից օգտագործված, բացառությամբ էլեկտրաէներգիայի ջեռուցման և տաք ջրի ընդհանուր աղբյուրի, որը մատակարարվում է ընդհանուր ջերմային աղբյուրի բնակարաններին:

Անձի կողմից արտադրված և սպառված էլեկտրաէներգիան նույնպես ազատվում է հարկից, եթե տեղադրման տեղադրված ընդհանուր հզորությունը չի գերազանցում 5 ՄՎտ:

ծուխն ազատվում է, եթե այն օգտագործվում է.

ա) երկակի օգտագործման համար.

բ) հանքարդյունաբերական գործընթացներում.

գ) այլ նպատակի համար, քան որպես բուխարի կամ որպես ջերմության արտադրության վառելիք.

դ) համակցված ջերմության և էներգիայի արտադրման համար.

ե) էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար.

ը) երկաթուղային կամ ներքին ջրային տրանսպորտով ուղևորների կամ ապրանքների փոխադրման համար.

թ) ներքին ածուխի վերջնական հաճախորդներ, բացառությամբ ածուխի, որը նախատեսված է բնակելի շենքի ընդհանուր ջերմային աղբյուրին մատակարարվող ջերմության և կենցաղային տաք ջրի արտադրության համար,

ո) ածուխի արդյունահանման և ածուխի վերամշակման ձեռնարկությունում գործառնական և տեխնոլոգիական նպատակներով:

Բնական գազն ազատվում է հարկից, եթե այն օգտագործվում է.

ա) երկակի օգտագործման համար.

բ) հանքարդյունաբերական գործընթացներում.

գ) այլ նպատակի համար, քան որպես բուխարի կամ որպես ջերմության արտադրության վառելիք.

դ) համակցված ջերմության և էներգիայի արտադրման համար.

ե) Էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար.

զ) տնային տնտեսության բնական գազի վերջնական հաճախորդներ, բացառությամբ բնական գազի, որը նախատեսված է բնակարանային շենքի ընդհանուր ջերմային աղբյուրին մատակարարվող ջերմության և կենցաղային տաք ջրի արտադրության համար,

է) բնական գազի ձեռնարկության գործառնական և տեխնոլոգիական նպատակներով ներառյալ տեխնոլոգիականորեն հիմնավորված քանակությամբ կորուստները, ներառյալ բնական գազի փոխանցումը կամ բաշխումը, որի միջոցով իրավասու մաքսային ծառայությունն իրավունք ունի գնահատելու, ցանցի արդյունաբերության կարգավորող մարմնի կողմից հաստատված գնի առաջարկի հիման վրա, թե բնական գազի կորուստները համապատասխանում են գազի ձեռնարկության գործունեության բնույթին և նույն կամ նմանատիպ գործունեության մեջ մեկ այլ գազի ձեռնարկության կորուստների սովորական քանակին,

ը) գործունեության ընթացքում ուղղակիորեն կապված ուղևորների կամ երկաթուղով բեռնափոխադրման հետ կապված գործունեությունը:

թ) Մաքսային մեքենաների, աշխատանքային մեքենաների, կոնդիցիոներների, սառնարանների և նման այլ սարքերի սովորական տանկերում պարունակվող բնական գազը, որը մտնում է հարկային տարածք այլ անդամ պետությունից կամ երրորդ երկրի տարածք, որն օգտագործվում է սեփական շարժիչի կամ շահագործման համար, նույնպես ազատվում է հարկից:

Աղյուսակ 97. Հանքային վառելիքի հարկումը Սլովակիայում

Շարժիչային վառելիք/ բենզին	547-597,49 եվրո/ 1000 լ
միջանկյալ վառելիք	481,31 եվրո/1000լ
դիզել	393 եվրո/1000 լ
Ջեռուցման վառելիք	111,5 եվրո/1000 կգ
Հեղուկացված գազային ածխաջրածիններ՝ • ռեակտիվ վառելիք • վառելիք	182 եվրո/1000 կգ 0 եվրո/ 1000 կգ
քսայուղեր և այլ յուղեր, որոնց կինեմատիկ մածուցիկությունը՝ • մինչև 10 մմ ² /վ 40 գրադուս	100 եվրո/1000 կգ

Ցելսիուսի պայմաններում • ավելի քան 10 մմ2/վ	0 եվրո/1000 կգ
--	----------------

Շարժիչային բենզինի նկատմամբ կարող է կիրառվել դրույքաչափ 514 եվրո/1000 լ, եթե այն պարունակում է`

7,4 % կամ ավելի քանակով բիոէթանոլ, կամ

1 % և ավելի քանակով կենսաածին նյութ 2021թ.-ին, իսկ 2022-ին` 1,5 %

Դիզելի նկատմամբ կարող է կիրառվել 368 եվրո/1000 լ, եթե այն պարունակում է`

6,4 % և ավել բիոդիզել /մինչև 2020 թ. վերջ/, իսկ 2021 թ.-ից` 1% կենսաածին նյութ:

Հանքային յուղը ազատվում է, եթե այն նախատեսված է օգտագործման համար.

ա) վառելիքից բացի այլ նպատակների,

բ) որպես ավիացիոն վառելիք, անձանց և բեռների տեղափոխման և բիզնեսի ընթացքում ինքնաթիռների կողմից իրականացվող ծառայությունների այլ մատուցման համար. զինված ուժերի, զինված անվտանգության ուժերի ինքնաթիռների, փրկարարական ծառայության օդանավերի տեխնոլոգիայի և օդանավերի տեխնոլոգիայի համար` հրդեհի և փրկարարական կորպուսի 4-ի կամ 2. օդանավերի օտարերկրյա զինված ուժերի, օտարերկրյա զինված անվտանգության ուժերի և օտարերկրյա փրկարար ծառայության ինքնաթիռների տեխնոլոգիայի կարիքների համար,

գ) որպես նավի գործող նյութեր` Դանուբում ուղևորների և ապրանքների փոխադրման համար, որոնք միջազգային ջրմուղի մաս են կազմում բիզնեսի ընթացքում.

դ) «երկակի օգտագործում», քիմիական իջեցման համար հանքային յուղի օգտագործումը, էլեկտրոլիտիկ պրոցեսներում և մետալուրգիական գործընթացներում նույնպես համարվում է երկակի օգտագործումը.

ե) վառելիքի կամ վերականգնվող վառելիքների զարգացման բնագավառում ավելի էկոլոգիապես մաքուր արտադրանքների կամ պիլոտային ծրագրերի տեխնիկական զարգացման պիլոտային նախագծերի շրջանակներում.

զ) որպես օդանավերի և նավերի վառելիք` օդանավերի և նավերի մշակման, արտադրության, փորձարկման և պահպանման մեջ.

է) էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար.

ը) համակցված ջերմության և էներգիայի արտադրություն.

թ) օգտագործվում է անհրաժեշտ գործառնական կամ տեխնոլոգիական նպատակներով հանքային յուղի գործարանում, որը հանդիսանում է հարկային պահեստ, բացառությամբ օգտագործման համար որպես վառելիք տրանսպորտային միջոցների համար.

թ.ա) վերցվել է որպես նմուշ ` տեխնոլոգիական հիմնավորված քանակությամբ հարկային հսկողության կամ այլ պաշտոնական վերահսկողության, ծառայողական քննության կամ ծառայողական հետազոտության,

թ.բ) հարկային պահեստում օգտագործված է իր սեփական լաբորատոր հետազոտությունների կամ վերլուծությունների համար մաքսային ծառայության կողմից ճանաչված տեխնոլոգիական հիմնավորված քանակով.

թ.գ) հարկային կասեցման դեպքում ` տեխնոլոգիական կորուստների, բեռնաթափման կորուստների, տրանսպորտային վնասների և բնական կորուստների պատճառով անհայտ կորածի քանակի հայտնաբերման դեպքում, եթե այդ քանակները տեխնիկապես արդարացված են և ճանաչվում են այլ անդամ պետության մաքսային գրասենյակի կամ հարկային վարչարարի կողմից,

թ.դ) հարկային կասեցման դեպքում, եթե այն անբեկանելիորեն ոչնչացվել է վթարի, վթարի, տեխնոլոգիական խափանման կամ ֆորս մաժորի արդյունքում, և եթե այդպիսի կորուստները ճանաչվում են այլ անդամ պետության մաքսային ծառայության կամ հարկային վարչակազմի կողմից պաշտոնական գտածոների և հաստատման հիման վրա,

թ.ե) տեսանելիորեն քայքայված, եթե վատթարացման օրվանից մինչև դրա վերականգնում (վերականգնում) այն կարող է օգտագործվել որպես վառելիք կամ վառելիք,

թ.զ) այլ անդամ պետություններից հարկային տարածք տեղափոխել հարկման կասեցում կամ այլ անդամ պետություններից հարկային տարածք տեղափոխել Հյուսիսատլանտյան դաշնագրի այլ մասնակից պետությունների զինված ուժերի և նրանց քաղաքացիական անձնակազմի հարկային կասեցման տակ ` միջազգային պայմանագրով նախատեսված գործողությունների կապակցությամբ. որը վավերացվել և հայտարարվել է օրենքով սահմանված կարգով (այսուհետ ` «միջազգային պայմանագիր»).

թ.է) տեղակայված է սովորական տանկերում ավտոտրանսպորտային միջոցների, աշխատանքային մեքենաների, օդորակման, սառնարանային և այլ նմանատիպ կայանքների համար `անդամ պետությունների հարկային տարածք

մուտք գործելու և երրորդ երկրների տարածքներից ներմուծման հատուկ կանոնակարգով սահմանված քանակությամբ և օգտագործվում է դրանց սեփական շարժիչ ուժի կամ շահագործման համար.

Ակցիզային տուրք ծխախոտի արտադրանքի վերաբերյալ՝

սիգարներ և սիգարիլլաներ՝ 76,7 եվրո/կգ

ծխախոտ 76,7 եվրո/կգ

սիգարետներ՝

սպեցիֆիկ ՝ 64,1 եվրո/1000 հատ, ադվալորային՝ 23 %, մինիմալը՝ 100,1 եվրո/1000 հատ

Ծխախոտային արտադրանքների առավելագույն քանակը, որոնք ազատվում են ակցիզային հարկերից, հետևյալն է.

• մեկ անձի համար օդային փոխադրումների համար .

1. 200 ծխախոտ ,
2. 100 հատ սիգար ,
3. 50 սիգար ,
4. 250 գրամ ծխախոտ ծխելը,

• մեկ անձի համար ոչ առևտրային տրանսպորտի համար.

1. 40 ծխախոտ ,
2. 20 հատ սիգար ,
3. 10 սիգար ,
4. 50 գրամ ծխախոտ ծխելը

Ծխախոտային արտադրանքների առավելագույն քանակությունը, որոնք ազատվում են ակցիզային հարկից, հետևյալն է.

- օդային փոխադրումների համար ՝ մեկ անձի համար 150 գրամ
- ոչ- փոխադրման համար ՝ 30 գրամ մեկ անձի համար

Սլովենիա

Ալկոհոլ եւ ալկոհոլային խմիչքներ

Ակցիզը վճարվում է գարեջրի, գինու, այլ ֆերմենտացված խմիչքների, միջանկյալ խմիչքների եւ էթիլային սպիրտի համար եւ կախված է դրանց դասակարգումից ՝ մաքսային սակագնի համակցված անվանացանկին

համապատասխան եւ դրանցում սպիրտի պարունակությունից (այսինքն ` սպիրտի ամրությունն ըստ ծավալի 20 °C-ով) :

Աղյուսակ 98. Ալկոհոլի ակցիզայի հարկում Մյովենիայում

	Տեսակ	Հարկի դրույքաչափ
1	Գարեջուր	12,1 եվրո / 1 % ալկոհոլի յամար ամեն 100 լիտրում
2	Գինի	0
3	Փրփրոդ գինի	0
4	Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ	0
5	Միջանկյալ խմիչքներ	132 եվրո/ 100 լ
6	Էթիլային սպիրտ	1320 եվրո / 100 % ալկոհոլի յամար ամեն 100 լիտրում

Լիովին բնափոխված ալկոհոլ

Լիովին բնափոխված ալկոհոլը (ԼԲԱ) պիտանի չէ մարդու օգտագործման համար: Այն պարունակում է դենատուրատ, որն այլևս չի կարող արդյունահանվել ալկոհոլից, ուստի ԼԲԱ-ի ակցիզը չի գանձվում եւ չի վճարվում, անկախ դրա օգտագործումից, եւ այդպիսի ալկոհոլը բացառվում է հսկողության դրույթներից, որոնք սովորաբար կիրառվում են անդամ պետությունների միջեւ ակցիզային արտադրանքի տեղափոխման համար: ԼԲԱ տեղափոխելու համար օգտագործվում է պարզեցված վարչական ուղեկցող փաստաթուղթ (ՄԱԱԴ):

Մասամբ բնափոխած ալկոհոլի (ՄԲԱ) պարունակում է մասնակի դենատուրատներ : Դա նշանակում է, որ ալկոհոլից դենատուրատի կորզման եւ սպիրտի օգտագործման վտանգ կա այն նպատակով, որի համար պետք է գանձվի եւ վճարվի ակցիզը: Հենց այդ պատճառով անդամ պետությունների միջեւ ՄԲԱ-ի տեղափոխման համար կիրառվում են հսկողության եւ հսկողության մասին նորմալ դրույթներ այն ապրանքների տեղափոխման ժամանակ, որոնք ենթակա են ակցիզի գործողության կասեցման գործողության:

Ծխախոտային արտադրանք

Ակցիզը վճարվում է ծխախոտի, սիգարների, սիգարիլաների եւ ծխելու ծխախոտի վրա: Ծխախոտի արտադրանքի համար հարկային բազան կազմում է 1000 հատ կամ կիլոգրամ արտադրանք, ինչպես նաեւ մանրածախ գին: Ծխախոտի ակցիզը ձեւավորվում է ակցիզի ֆիքսված գումարից եւ մանրածախ գնի տոկոսից: Սիգարների եւ սիգարիլաների համար ակցիզը սահմանվում է որպես մանրածախ գնի տոկոս: Ծխախոտի համար ակցիզը սահմանվում է որպես մեկ կիլոգրամի մանրածախ գին : Բոլոր ծխախոտային արտադրատեսակները, որոնք թողարկվել են սպառման համար, պետք է նշվեն ծխախոտի դրոշմանիշներով : Բացի այդ, ակցիզով հարկվում է նաև տաքացվող ծխախոտը և էլեկտրոնային ծխախոտը :

Հատուկ ազգային ակցիզային հսկողություն

Հատուկ ազգային ակցիզային հսկողությունը տարածվում է այն արտադրանքի վրա, որը մտնում է սակագնային ենթավերնագրերի մեջ (ծխախոտ), ինչպես նաև տաքացած ծխախոտի եւ էլեկտրոնային ծխախոտի վրա: Վերը նշված արտադրանքը արտադրող, վերամշակող, պահպանող եւ փոխադրող անձը, որը ենթակա է հատուկ ազգային հսկողության/վերահսկողության, պարտավոր է արտադրանքի արտադրության, վերամշակման, պահպանման եւ տեղափոխման մասին հայտնել հարկային մարմին: Նրանք նաև պարտավոր են ապահովել, որ տեղափոխումն ուղեկցվի առեւտրային փաստաթղթով եւ պատշաճ գրառումներ կատարվեն արտադրության, պահպանման եւ տեղափոխման մասին:

Աղյուսակ 99. Ծխախոտի հարկումը Մոլվակիայում

Ծխախոտային արտադրանք		Հատուկ ակցիզ	Ադվալորային ակցիզ	Ակցիզ արտադրանքի ցածր մանրածախ գնով*
Ծխախոտ		73.6353 եվրո / 1000 հտ	21.8779% տուփի մանրածախ գնի	114 եվրո / 1000 հտ
Սիգարներ և սիգարիլաներ		0	6.3 % մանրածախ գնի	44 եվրո / 1000 հտ
Ծխելու ծխախոտ	Բարակ կտրած	43 եվրո / կգ	37 % մանրածախ գնի	94 եվրո / կգ
	Այլ ծխելու ծխախոտ	43 եվրո / կգ		

*Ծխախոտի համար, որոնց մանրածախ գինը մեկ տուփի համար 3.69 եվրոյից ցածր է, վճարման ենթակա ակցիզը կազմում է 114 եվրո 1000 հատ սիգարետի համար:

Եթե սիգարների եւ սիգարիլաների համար գանձվող ակցիզի գումարը 43/1000 եվրոյից ցածր է, ապա վճարման ենթակա ակցիզը կազմում է 43 եվրո 1000 հատ սիգարի կամ սիգարի համար:

Եթե գանձվող ակցիզի գումարը բարակ կտրտած ծխախոտի համար 94 եվրո / կգ-ից ցածր է, ապա վճարման ենթակա ակցիզը 1 կգ բարակ կտրտած ծխախոտի դիմաց կազմում է 94 եվրո:

Աղյուսակ 100.

Ինհալացիոն ծխախոտ /առանց այրման/	Ակցիզային հարկ
Տաքացվող ծխախոտ	88 եվրո / կգ ծխախոտի լցումում
Էլեկտրոնային ծխախոտ	1.18 եվրո / միլիմետր հեղուկի լցումում

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԱՐՏԱԳՐԱՆՔ ԵՒ ԷԼԵԿՏՐԱԷՆԵՐԳԻԱ

Ակցիզը վճարվում է որպես շարժիչային կամ ջեռուցման վառելիք օգտագործվող էներգակիրների համար: Համակարգում կան տասը հիմնական

խմբեր՝ բենզին, դիզելային վառելիք, հեղուկացված նավթային գազ, մեթան, բնական գազ, կերոսին, մագուլթ, էլեկտրաէներգիա, պինդ վառելիք և բիովառելիք : Էներգակիրների տեսակը որոշվում է դրանց դասակարգման հիման վրա՝ մաքսային սակագնի համակցված անվանացանկին համապատասխան կամ հաշվի առնելով արտադրանքի առանձին տեսակների առանձնահատկությունները :

Աղյուսակ 178. Էներգետիկ ռեսուրսների հարկումը Սյուվակիայում

Տեսակ	Հարկային քրոյքաչափ/ Էվրո
Բենզին/ 1000լ	
ավիացիոն վառելիք	421,61
0.013 Գ/Լ-ից բարձր կապարի պարունակությամբ թիլացված բենզին	421,61
կապարի պարունակությամբ մինչև 0,013 Գ/Լ էլ կտանային թվով ոչ էթիլացված բենզինով 98-ից պակաս	478,29
կապարի պարունակությամբ մինչև 0,013 Գ/Լ էլ կտանային թվով ոչ էթիլացված բենզինով 98-ից ավել	478,29
Գազոյլ / 1000լ	
Ավտոմոբիլային	392,72
Վառելիքի համար	157,5
Հեղուկացված նավթային գազ / 1000կգ	
Ավտոմոբիլային	127,5
Վառելիքի համար	0
Բնական գազ / մեգավատ ժամ	
Ավտոմոբիլային	8,54
Վառելիքի համար	1,71
Կերոսին	330
Ավտոմոբիլային	21
Վառելիքի համար	
Էլեկտրականություն	
Մակարդակ I (0 -20 ՄՎտժ / տարի)	3,05
Մակարդակ II (20-160 ՄՎտժ / տարի)	3,05
մակարդակ III (160-10. 000 ՄՎտժ / տարի)	3,05
Մակարդակ IV (վերը 10.000 ՄՎտժ / տարի)	1,80
Պինդ վառելիք	0,29 Էվրո
Բիո վառելիք	0

Հատուկ ազգային ակցիզային հսկողությունը տարածվում է մետաղամշակող յուղերի, մամլման ձևերից հեռացման յուղերի, հակաբորբոքային յուղերի, հիդրավիկ յուղերի, բիոդիզելների, ինչպես նաև բիոդիզելների և դրանց

խառնուրդների վրա, որոնք պարունակում են 70%-ից պակաս դիզելային յուղեր կամ յուղեր, որոնք ստացվում են բիտումային նյութերից:

Ֆինլանդիա

Ալկոհոլի եւ ալկոհոլային խմիչքների հարկը պետք է վճարվի Ֆինլանդիայում արտադրված կամ ԵՄ-ից կամ դրա սահմաններից դուրս Ֆինլանդիայում ստացված ալկոհոլային արտադրանքի համար: Հարկը վճարվում է ինչպես ներմուծողի այնպես էլ արտադրողի կողմից: Հարկը պետք է վճարվի, երբ ապրանքները ներմուծվում են Ֆինլանդիա կամ արտադրվում են սպառման համար, այսպես կոչված, ժամանակավոր ազատման համակարգին համապատասխան:

Հարկվող ալկոհոլային արտադրանք՝

- գարեջուր եւ այլ ածիկ ըմպելիքներ, որոնք պարունակում են ավելի քան 0,5% ալկոհոլ
- գինիներ եւ այլ ֆերմենտացված ալկոհոլային խմիչքներ
- միջանկյալ մթերքներ՝ սպիրտի ամրությամբ 22%-ից ոչ ավելի օրինակ՝ փորթվելնը, մադելյրան և խերեսը
- էթիլային սպիրտ
- ծավալով ավելի քան 1,2% - օրինակ, սպիրտ եւ լիկյոր:

Հարկից ազատված արտադրանքը՝

խիստ բնափոխած գինու մեջ պարունակվող էթիլային սպիրտ

թեթևակի բնափոխված արտադրանք, որոնք օգտագործվում են մարդու սպառման համար նախատեսված ապրանքների արտադրության ժամանակ:

Աղյուսակ 179.

Էթիլային սպիրտի պարունակությունը ծավալով	Հարկի դրույքաչափ
Գարեջուր ավելի քան 0,5, բայց ոչ ավելի, քան 2,8	11,40 ցենտ մեկ սանտիլիտր էթիլային սպիրտի համար
Գարեջուր ավելի քան 2,8	36,50 ցենտ մեկ սանտիլիտր էթիլային սպիրտի համար
Գինիներ եւ այլ ֆերմենտացված ալկոհոլային խմիչքներ	
• ավելի քան 1,2, բայց ոչ ավելի, քան 2,8	32,00 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ալկոհոլային խմիչքի համար
• ավելի քան 2,8, բայց ոչ ավելի, քան 5,5	191 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ալկոհոլային խմիչքի համար
• ավելի քան 5.5 բայց ոչ ավելի, քան 8	275 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ալկոհոլային խմիչքի համար

• ավելի քան 8, բայց ոչ ավելի, քան 15	397 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ակոհոլային խմիչքի համար
Գինիներ	
Ավելի քան 15, բայց ոչ ավելի, քան 18	397 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ակոհոլային խմիչքի համար
Միջանկյալ արտադրանք	
ավելի քան 1,2 բայց ոչ ավելի, քան 15	478 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ակոհոլային խմիչքի համար
Ավելի քան 15, բայց ոչ ավելի, քան 22	738 ցենտ մեկ լիտր պատրաստի ակոհոլային խմիչքի համար
Այլ	48,80 ցենտ մեկ Սանտիլիտր էթիլային ակոհոլի

Ոչ ակոհոլային խմիչքներ

Ոչ ակոհոլային խմիչքների հարկը պետք է վճարվի հետևյալ մթերքների համար՝

- ջուր եւ հյութեր
- լիմոնադ
- գարեջուր ոչ ավելի, քան 0,5% ակոհոլի պարունակությամբ
- սիդր, որոնք պարունակում են ակոհոլի ծավալի 1,2% - ից ոչ ավելի
- խտանյութեր եւ փոշիներ ըմպելիքների արտադրանքի համար
- որոշակի հատուկ դիետիկ դեղեր
- սպորտային ըմպելիքներ
- բուսական, կաթի փոխարինիչներ, առոմատիզացված
- բուսական հիմքով կաթի փոխարինիչներ, որոնք պարունակում են ավելի քան 4,8 գ / 100 մլ շաքար (օրինակ, սոյայի եւ վարսակի այլուր):

Հարկից ազատված արտադրանք՝

- ապրանքներ, որոնք օգտագործվում են ոչ ակոհոլային խմիչքների արտադրության համար
- ապրանքներ, որոնք օգտագործվում են որպես հումք այլ սննդամթերքի արդյունաբերական արտադրության մեջ
- Չառոմատիզացված կաթի փոխարինիչներ, որոնք պարունակում են 4,8% - ից պակաս շաքար / 100 մլ
- կլինիկական սննդամթերք
- կաթի փոխարինիչներ եւ նմանատիպ արտադրանք
- մանկական սնունդ
- սննդային հավելումներ

Ոչ ակոհոլային խմիչքների հարկը վճարվում է զուտ ապրանքի քաշի հիման վրա: Չուտ քաշը նշանակում է ապրանքի քաշը առանց փաթեթավորման:

Հավելված 44-ում կարելի է գտնել ոչ ակոհոլային խմիչքների ակցիզային դրույքաչափերը:

Ծխախոտ

Ծխախոտի հարկը վճարվում է հարկերի աղյուսակին համապատասխան: Հարկը գանձվում է ապրանքի մանրածախ գնից: Բացի այդ, ծխախոտը, սիգարները, սիգարիլները, խողովակային ծխախոտը և այլ ծխախոտային արտադրանքը հարկվում են մեկ միավորի համար:

Աղյուսակ 101. Ֆինլանդիայի ծխախոտային ակցիզային դրույքաչափեր

Արտադրանք	Հարկի դրույքաչափ հատվ/վրո	Մանրածախի տոկոսը
Ծխախոտ	69,75/1000 հս	52
Ծխախոտի նվազագույն հարկը	282,75/1000 հս	-
Սիգարներ և սիգարիլաներ		
Սիգարներ	0,03 / հս	34
Նվազագույն հարկ սիգարներ	0,28 / հս	-
Սիգարիլաներ	0,03 / հս	34
Նվազագույն հարկ սիգարիլաներ	0,28 / հս	-
Խողովակային ծխախոտ	65/ կգ	48
Կտրած ծխախոտ	46,5/ կգ	52
Նվազագույն հարկ	173.5/ կգ	
Ծխախոտի թուղթ	-	60
Այլ ծխախոտային արտադրանք	-	60
Էլեկտրոնային սիգարների հեղուկ		
Նիկոտինով	0,30/մլ	-
Առանց նիկոտինի	0,30/մլ	

Փաթեթավորման հարկ

Ալկոհոլային եւ ոչ ակոհոլային խմիչքների արտադրողները, ներմուծողները եւ փաթեթավորողները վճարում են խմիչքների փաթեթավորման հարկը խմիչքների մանրածախ փաթեթավորման ժամանակ, ինչպիսիք են խմիչքներով շշերը եւ տարաները: Մանրածախ փաթեթավորմամբ ենթադրվում է մինչեւ 5 լիտր փաթեթավորում: Խմիչքի փաթեթավորման հարկը կազմում է 0,51 Եվրո մեկ լիտր պատրաստի խմիչքի համար:

Հարկվող փաթեթավորում

Փաթեթավորման հարկումը վերաբերում է խմիչքի փաթեթավորմանը, եթե փաթեթավորումը պարունակում է մարդու կողմից որպես այդպիսին սպառման համար նախատեսված ըմպելիք:

Հարկ պետք է վճարվի՝

- ակտիվային խմիչք
- Ածիկի գարեջուր
- ջուր
- լիմոնադ
- հյութ կամ հյութ պարունակող ըմպելիք
- սուրճ կամ թեյ ըմպելի
- սպորտային ըմպելիք
- մեկ այլ ոչ ակտիվային ըմպելիք.

Ապրանքի անվանումը ազդում է այն բանի վրա, թե արդյոք փաթեթավորումը պետք է հարկվի: Հարկվող փաթեթավորումը կարող է լինել, օրինակ, ապակի, պլաստիկ կամ այլումինե:

Ըմպելիքը ազատվում է փաթեթավորման հարկից, եթե՝

- պարունակում է ավանդ եւ մաս է վերադարձի համակարգի, եւ փաթեթավորումը կարող է համալրվել կամ վերականգնվել որպես հումք
- պատված է ստվարաթղթե փաթեթավորմամբ
- լցվում է անմիջապես վաճառքից առաջ, եւ դրա պարունակությունը նախատեսված է խմել գնումից անմիջապես հետո

Փոքր արտադրողը չի վճարում խմիչքի փաթեթավորման հարկը:

Արտադրանքի արտադրողը չպետք է վճարի խմիչքի փաթեթավորման հարկը, եթե այն՝

- իրավաբանորեն եւ ֆինանսապես անկախ է այլ արտադրողներից նույն ոլորտում
- թողարկել է սպառման համար օրացուցային տարվա ընթացքում խմելու պատրաստի ոչ ակտիվային խմիչք մինչեւ 70.000 լիտր 5 լիտրից ոչ ավելի տարողությամբ խմիչքների տարաներում:

Հեղուկ վառելիք

Հեղուկ վառելիքի ակցիզը գանձվում է ավտոմոբիլային բենզիններից, թեթեւ ավտոմոբիլային բենզիններից, բիոէթանոլից, պարզ էթերներից, որոնք օգտագործվում են որպես ավտոմեքենաների բենզինի հավելանյութեր; MTBE, TAME, ETBE եւ TAEE, կենսագազոլին, էթանոլ դիզել, դիզելային վառելիք, պարաֆին դիզելային յուղ, բիոդիզելային վառելիք, թեթեւ վառելիք, բիովառելիք, մագուլթ, ռեակտիվ վառելիք, ռեակտիվ վառելիք եւ մեթանոլ:

Բացի վերը նշվածից, բոլոր ապրանքները, որոնք օգտագործվում են որպես տրանսպորտային վառելիք, հարկվում են ակցիզային հարկով եւ փոխարինվող վառելիքին համապատասխանող մատակարարման անվտանգության վճարով:

Հավելված 45-ում այդ վառելիքները նշված են:

Թափոնների հարկ

Թափոնների հարկը վճարվում է աղբավայր տեղափոխված թափոններից : Բացի բնապահպանական քաղաքականության նպատակներից, թափոնների հարկը նաեւ տնտեսական նշանակություն ունի: Մասնավորապես, այն ձգտում է բարձրացնել թափոնների արդյունահանման աստիճանը եւ կրճատել թափոնների

թաղման ծավալները : Հարկ չի գանձվում թափոններից, որոնք օգտագործվում են աղբանոցում` համաձայն թափոնների հարկի մասին օրենքի 6-րդ բաժնի:

Հարկը որոշվում է թափոնների ծանրությունից ելնելով և նույնն է` անկախ թափոնների որակից : Հարկը պետք է վճարի 70 եվրո մեկ տոննայի համար 2019 թվականին:

Թափոնները կշռվում են, երբ առաքվում են Պոլիգոն: Բացառիկ դեպքերում, երբ աղբավայրում չկա սանդղակ, ուսումնասիրվող թափոնների միջին ծավալը կարող է օգտագործվել համապատասխան դեպքերում` հարկման նպատակով:

Թափոնների խումբ 2

Գյուղատնտեսության, այգեգործության, ակվակուլտուրայի, անտառային տնտեսության, որսորդության, ձկնորսության եւ սննդի պատրաստման եւ մշակման թափոններից:

- գյուղատնտեսության, այգեգործության, ակվակուլտուրայի, անտառային տնտեսության, որսորդության եւ ձկնորսության թափոններ
- թափոններ մսի, ձկան և կենդանական ծագում ունեցող այլ սննդամթերքի արտադրության և վերամշակման արդյունքում:
- թափոններ մրգերի, բանջարեղենի, շիլաների, ուտելի յուղերի, կակաոյի, սուրճի, թեյի և ծխախոտի արտադրության, պահածոյացված սննդի արտադրության, խմորիչի և խմորիչի էքստրակտների արտադրության և վերամշակման, ինչպես նաև մաթերի արտադրության և խմորման արդյունքում
- Շաքարի վերամշակման թափոններ
- կաթ վերամշակող արդյունաբերության թափոններ
- հացի, հրուշակեղենի եւ հրուշակեղենի արդյունաբերության թափոնները
- թափոններ ակոհոլային և ոչ ակոհոլային խմիչքների արտադրությունից (բացի սուրճից, թեյից և կակաոյից)

Թափոնների խումբ 3

Թափոններ փայտի վերամշակման եւ արտադրության վահանակներ եւ կահույքի, բջջանյութ, թուղթ եւ ստվարաթուղթ:

- փայտամշակումից եւ պանելների եւ կահույքի արտադրությունից թափոններ
- ցելյուլոզի, թղթի եւ ստվարաթղթի արտադրության եւ վերամշակման թափոններ

Թափոնների խումբ 4

Թափոններ կաշվե, մորթյա եւ տեքստիլ արդյունաբերության

- կաշվի եւ մորթու արդյունաբերության թափոններ
- տեքստիլ արդյունաբերության թափոններ

Թափոնների խումբ 5

Թափոններ նավթի վերամշակումից, բնական գազի վերամշակումից եւ ածխի պիրոլիտային մշակումից

- Թափոններ նավթի վերամշակումից
- Ածխի պիրոլիտային մշակման թափոններ

- Բնական գազի մաքրման եւ փոխադրման թափոններ
Թափոնների խումբ 7
Թափոններ օրգանական քիմիական գործընթացներից
- հիմնական օրգանական քիմիկատների արտադրության, պատրաստման, մատակարարման եւ օգտագործման թափոնները
- թափոններ պլաստմասսայի, ռետինե եւ սինթետիկ մանրաթելերի արտադրության , մատակարարման եւ օգտագործման համար
- օրգանական ներկանյութերի և պիգմենտների արտադրության, պատրաստման, մատակարարման և օգտագործման թափոններ
- ՄՖԿ-ից թափոններ բույսերի պաշտպանության օրգանական միջոցների , փայտանյութի կոնսերվանտների եւ այլ բիոցիդների
- թափոններ դեղերի արտադրության, պատրաստման, մատակարարման եւ օգտագործման համար
- թափոններ ճարպերի, քսուքների, օճառի, լվացող միջոցների, ախտահանիչների եւ կոսմետիկայից
- այլ կերպ չնշված բարակ քիմիկատների եւ քիմիկատների արտադրության, մատակարարման եւ օգտագործման թափոններ

Թափոնների խումբ 8

Թափոններ ` ծածկույթների (ներկեր, լաքեր եւ ապակեման էմալներ), սոսինձներ, հերմետիկներ եւ թանաքներ արտադրելու, կազմելու, մատակարարելու եւ օգտագործելու համար

Թափոնների խումբ 9

Թափոններ լուսանկարչական արդյունաբերությունից

Թափոնների խումբ 10

Թափոններ ջերմային գործընթացներից

- Էլեկտրակայաններից և այրման այլ կայանքներից թափոններ , բացառությամբ կալցիումի վրա հիմնված ռեակցիոն թափոններ ծխային գազերի դեսուլֆուրացիայից
- մետալուրգիական արդյունաբերության թափոններ

Թափոնների խումբ 11

Մակերեւույթի քիմիական մշակումից եւ մետաղների եւ այլ նյութերի ծածկույթների կիրառումից թափոններ, ինչպես նաեւ գունավոր մետաղների հիդրոմետալուրգիայից

Թափոնների խումբ 12

Թափոններ մետաղական եւ պլաստիկ համաձուլվածքներ եւ ֆիզիկական եւ մեխանիկական

- մետաղի եւ պլաստիկի ձեւավորման թափոնները եւ ֆիզիկական եւ մեխանիկական Մակերեւութային բուժում
- ջրով եւ գորշով յուղագրկման պատճառով առաջացած թափոններ

Թափոնների խումբ 15

փայթեթավորման թափոններ, ներծծող նյութեր, մաքրող անձեռոցիկներ, գոտիչներ եւ պաշտպանիչ հագուստ, որոնք նշված չեն այլ վայրերում

- փաթեթավորում (ներառյալ առանձին հավաքված քաղաքային փաթեթավորման թափոնները)

- ներծծող նյութեր, գոտիչներ, անձեռոցիկներ եւ պաշտպանիչ հագուստ Թափոնների խումբ 16

Այլ կերպ չնշված թափոններ

- Ծառայության ժամկետը լրացած տրանսպորտային միջոցների (ներառյալ շարժական տեխնիկան) և ծառայության ժամկետը լրացած տրանսպորտային միջոցների սպամոնոտաժումից և սպասարկումից թափոններ

- թափոններ էլեկտրական եւ էլեկտրոնային սարքավորումների եւ այլ սարքավորումների

- հնացած արտադրական խմբաքանակներ եւ չօգտագործված ապրանքներ

- գազեր եւ դեն նետված քիմիական նյութեր փաթեթավորման եւ ճնշման բեռնարկղերում

- կուտակիչներ, տանկերի և տակառների մաքրման թափոններ

- օգտագործված կատալիզատորներ

- ջրային հեղուկ թափոններ, որոնք ենթակա են հարթակից դուրս մշակման Թափոնների խումբ 17

Շինարարության եւ քանդման թափոններ

- բետոն, աղյուս, կղմինդր եւ կերամիկա

- փայտ, ապակի եւ պլաստիկ

- բիտումային խառնուրդներ, քարածխային խեժ եւ խեժի արտադրանք

- մետաղներ, ներառյալ դրանց համաձուլվածքները

- շինարարության եւ քանդման այլ թափոններ

Թափոնների խումբ 18

Թափոններ առողջության խնամքի մարդկանց եւ կենդանիների կամ հարակից հետազոտությունների (բացառությամբ թափոնների խոհանոց եւ ռեստորան, որոնք կապված չեն անմիջական խնամքի հետ)

- ծննդատներից, ախտորոշումից, բուժօգնությունից կամ հիվանդությունների կանխարգելումից թափոններ

- կենդանիների հիվանդությունների հետազոտության, ախտորոշման, բուժման եւ կանխարգելման թափոններ

Թափոնների խումբ 19

Թափոններ կառույցների մաքրման, առանձին մաքրման կառույցների եւ ջրի արտադրության մարդկանց կամ արդյունաբերության համար

- թափոններ այրումից կամ պիրոլիզից

- թափոններ ֆիզիկաքիմիական մշակումից (ներառյալ քրոմի հեռացումը, ցիանիդների հեռացումը և չեզոքացումը)

- Կայունացված եւ պնդացած բուժված

- աերոբիկ մշակման կոշտ թափոններ

- թափոններ Անաերոբ թափոնների վերամշակումից

- կեղտաջրերի ֆիլտրատ

- այլ կերպ չնշված մաքրման կառույցների թափոնները
- թափոններ ջրի արտադրության համար մարդու կամ արդյունաբերական օգտագործման համար
- մետաղական այրման թափոններ
- թափոններ յուղի թեգեներացիայից
- թափոնների մեխանիկական մշակումից (ինչպիսիք են տեսակավորումը, մասնատումը, մամլումը եւ հաստիկավորումը), այլ կերպ չնշված
- հողի եւ գրունտային ջրերի մաքրումից թափոններ

Թափոնների խումբ 20
Մունիցիպալ թափոններ (կենցաղային թափոններ եւ համանման առեւտրային, արդյունաբերական եւ այլ թափոններ)

- հայտնաբերված թափոններ
- այգու եւ պուրակների թափոններ, ներառյալ գերեզմանոցի թափոնները
- այլ քաղաքային թափոններ

Նավթի թափոնների վճարը եւ նավթի պաշտպանության վճարը չեղարկվել են 2020 թվականին

Ֆրանսիա

Ալկոհոլային արտադրանքները ենթակա են ԱԱՀ-ի ` 20% տոկոսադրույքով :
Հարկմանը ենթակա են հետևյալ ալկոհոլային խմիչքները

- Ըմպելիքներ, որոնց ալկոհոլի ծավալը մեծ է, քան 1.2%
- Գարեջուրներ, որոնք ալկոհոլային պար. ունեն ըստ ծավալի `0,5%

Ալկոհոլի, ալկոհոլային խմիչքների և ոչ ալկոհոլային խմիչքների մաքսատուրքերի սակագները սահմանվում են ամեն տարի նախարարի հրամանագրով/ տե՛ս Հավելված 46/:

Ծխախոտի հարկից ստացված հասույթը ուղվում է սոցիալական ապահովության ծրագրերի ֆինանսավորմանը: Հարկը բաղկացած է 3 տարրերից`²⁵

- վաճառքի գնին հարաբերական մաս
- սպեցիֆիկ մաս, որը հիմնված է քանակի վրա /1000 հատ կամ 1 կգ/
- մինիմալ վճար, որից պակաս հարկից ստացված գումարը չի կարող լինել

Աղյուսակ 102. Ծխախոտ. Ֆրանսիա

	աղվալորային %	սպեցիֆիկ	մինիմալ
--	---------------	----------	---------

²⁵ [La fiscalité appliquée aux tabacs manufacturés | Portail de la Direction Générale des Douanes et Droits Indirects](#)

		եվրո	եվրո
սիգարետներ	54%	62,8 եվրո	314 եվրո
սիգարներ և սիգարիլլաներ	34,5 %	43,7 եվրո	237 եվրո
Սիգարետներ փաթաթելու համար ծխախոտ	48,1	79,8	281
Այլ ծխելի ծխախոտ/նարգիլե և այլն	50,7	29,1	126
ծամելի ծխախոտ	40,1	0	-
ծխախոտ շնչելու	57,2	0	-
ածուխ, լիգնիտ, կոքս	14,62 եվրո/ մՎտ		
Էլեկտրաէներգիա	22,5 եվրո/մՎտ		

Միջազգային փորձի ամփոփում

Ամփոփելով վերը ներկայացված միջազգային փորձը՝ կարող ենք նշել, որ ժամանակի ընթացքում տեխնոլոգիական զարգացումը, որը զուգորդվել է նաև հանրային փոխհարաբերությունների և ընկալումների առանցքային վերաձևակերպումներով, մեծապես ազդել է ակցիզային հարկման և՛ վարչարարական մեխանիզմների, և՛ ծածկույթի ընդգրկունության վրա (վերջինս հատկապես ակնառու է դարձնում այդ ազդեցության արդյունքները): Այսպես, պետք է ընգծել, որ ներկայումս ակցիզային հարկման տեսանկյունից ավանդական դարձած ապրանքատեսակների հարկային վարչարարության արդիականացմանը զուգահեռ տեղի է ունեցել նոր ապրանքների հարկման պրակտիկայի ներդրում, ինչ կապված է եղել վերջիններիս տարատեսակ հատկանիշների մասին ըմբռնումների փոփոխությամբ կամ խստացմամբ:

Ծխախոտային արտադրանք: Անդրադառնալով ծխախոտային արտադրանքի ակցիզային հարկման գործընթացներին՝ հարկ է նշել, որ այսքան լայն շրջանակի երկրների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ աշխարհում տեղի է ունենում հակածխախոտային քաղաքականության խստացում. եզակի բացառություններով (Մարոկկոն 1987 թ. հունվարին վերացրեց ներկրվող ծխախոտի հարկը՝ պահպանելով տեղական արտադրության հարկումը) հետազոտված բոլոր երկրներում արձանագրվել է ծխախոտային արտադրության ակցիզային հարկման

դրույքների աճ, որը, հիմնվելով երկրների միջնաժամկետ և երկարաժամկետ քաղաքականությունների և ռազմավարությունների ուսումնասիրության վրա, վերջիններս նախատեսում են շարունակել նաև հետագայում. առանձնակի հուժկու է վերջին շրջանում, օրինակ, Նիկարագուայի Հանրապետության հակաժխախտտային քաղաքականությունը, ըստ որի մոտակա տարիներում ծրագրված է ծխախոտային հարկի կտրուկ աճ: Ինչպես արդեն նշվել էր, ակցիզային հարկի քաղաքականության վրա մեծ ազդեցություն է ունենում նաև տեխնիկական զարգացումը: Կոնկրետ ծխախոտային ոլորտում մենք ականատես ենք լինում ծխելու համար նախատեսված տարատեսակ էլեկտրոնային սարքերի տարածման աճին: Սրան գուցահեռ բազմաթիվ երկրներ թարմացնում են սեփական ակցիզային քաղաքականությունը՝ ելնելով այն կանխավարկածից, որ էլեկտրոնային ծխելու սարքերը ունեն նույն, իսկ որոշ դեպքերում նույնիսկ ավելի մեծ առողջության վնաս, քան հարկման օբյեկտ հանդիսացող ծխախոտային արտադրությունը: Այսպես, մեր տարածաշրջանում անգամ արդեն կան բազմաթիվ երկրներ, որոնք սկսել են կիրառել այսպիսի հարկման պրակտիկա՝ Լատվիան, Լիտվան, Վրաստանը, Ղազախստանը և Ղրղզստանը: Նման հարկման մեխանիզմներ առկա են նաև եվրոպական երկրներում:

Էներգետիկ ռեսուրսներ: Էներգետիկ ռեսուրսների ակցիզային հարկումը հիմնականում փոխկապակցված է էկոլոգիական վնասի առկայության և հանրային վնասի վերականգնման փիլիսոփայության հետ: Ուսումնասիրված երկրների մեծամասնությունը սույն ենթակետի ներքո հարկում է անմիջական վնասի օբյեկտները, այն է՝ նավթամթերքը և դրանից ստացվող տարբեր արտադրատեսակները (բենզին, բիտում և այլն): Այսպիսով մթնոլորտային և այլ բնական ռեսուրսների և էկոհամակարգերի վրա բացասական ազդեցության փոխհատուցումը տեղի է ունենում նաև ակցիզային հարկման միջոցով: Մակայն այս ոլորտում էլ անհրաժեշտ է նշել տեխնոլոգիական զարգացման ազդեցությունը: Այստեղ կրկին անկյունաքարային է վնասի առկայության իրողությունը: Մեր ժամանակներում բավականին մեծ տարածում ունեն բիոլոգիական ծագման վառելիքները (այսպես կոչված բիովառելիք): Կախված հումքից, քանակից և նպատակային օգտագործումից՝ վերջիններս մեծամասամբ ունենում են ավելի քիչ վնասակար ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, բայց այնուամենայնիվ լիովին չեն չեզոքացնում դրանք. ինչպես և ավանդական էներգետիկ ռեսուրսների դեպքում բիովառելիքի այրումից էլ են առաջանում ջերմոցային գազեր, որոնք էլ հենց բացասական էֆեկտների հիմքն են: Ելնելով այս ընկալումից՝ որոշ երկրներում արդեն սկսել են բիովառելիքը նույնպես ներառել ենթաակցիզային էներգետիկ ռեսուրսների ցանկում՝ չնայած պետք է նշել, որ սա դեռևս չի դարձել համընդհանուր տենդենց: Բիովառելիքի ակցիզային հարկումը զգալիորեն տարբերվում է զարգացած և զարգացող երկրներում: Չարգացող մի շարք երկրներում բիովառելիքը ազատված է ակցիզային հարկից (սակայն ներառված է հարկվող ապրանքատեսակների շարքում 0% դրույքաչափով). նպատակը հարկային գործիքի միջոցով խթանել հասարակության մեջ բնապահպանական ուղղվածության ձևավորումն է և ավանդական վառելիքի տեսակներից անցումը դեմի էկո մաքուր

տեսակներն անտնանշելով և ավելի նկատելի դարձնելով այդ ապրանքատեսակը հարկային օրենսգրքի միջոցով: Չարգացած երկրներում բնապահպանական ուղղվածությունը մեծապես ձևավորված է, ակցիզային հարկը առկա է, սակայն դրույքաչափը ավելի ցածր է ավանդական վառելիքների տեսակների դրույքաչափից: Էներգետիկ ոլորտի ուսումնասիրության ամփոփման մեջ անհրաժեշտ է նաև անդրադառնալ հարկման փիլիսոփայության որոշակի փոփոխությունների: Աշխարհում ընդունված է հիմնականում դիտարկել նման ռեսուրսների ուղիղ հանրային վնասը: Արդյունքում հարկվում են հիմնականում նավթամթերքը և կից ուղղությունները, իսկ էլեկտրական էներգիան, որի կիրառումը չի առաջացնում ակնառու հանրային վնաս, բայց որի արտադրությունը կապված է էկոլոգիական ռիսկերի հետ (էկոլոգիապես մաքուր էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը դեռևս զբաղեցնում է ընդհանուր առաջարկի բավականին փոքր մասը, իսկ հիմնական հատվածը ապահովում են ավանդական ռեսուրսների այրման վրա աշխատող ջերմաէլեկտրակայանները), մնում են հարկման շրջանակից դուրս: Պետք է նշել, որ էլեկտրական էներգիայի սպառման սահմանափակման անհրաժեշտության ընկալումը նույնպես չի հանդիսանում համընդհանուր մոտեցում, բայց, օրինակ, Եվրոպական երկրներում այն ունի բավականին մեծ տարածում. այն սահմանված է և՛ համաեվրոպական նորմատիվներով, և՛ առանձին երկրների օրենսդրություններով: Այսպիսով պետք է ընդգծել, որ ակցիզային հարկման ընդլայնումը հիմնված է ոչ միայն նոր տեսակի վնասակար էներգետիկ ռեսուրսների առաջացմամբ, այլ նաև եղած ավանդականների վնասակարության վերագնահատմամբ:

Ալկոհոլ: Ալկոհոլի վրա տարածված ակցիզային հարկը առկա է բոլոր երկրներում, ինչը զարմանալի չէ՝ հաշվի առնելով ալկոհոլի բացասական ազդեցությունը: Սակայն առկա են բազմաթիվ տարբերություններ կախված հաշվարկման մեթոդաբանությունից և ալկոհոլային խմիչքների տեսակավորումից: Խմիչքի մեջ բացարձակ ալկոհոլի հիման վրա հիմնված հարկային համակարգը համարվում է ամենատարածվածը աշխարհում, քանի որ սպառված ալկոհոլի քանակը սերտորեն կապված է հանրային և առողջապահական վնասակարության աստիճանի հետ: Վերոնկարագրյալ գործիքակազմի կիրառմանն են ուղղված նաև բարձր ալկոհոլային պարունակություն ունեցող ըմպելիքների նկատմամբ ակցիզային հարկման դրույքաչափերի շեշտակի աճը, քանզի բացի ընդհանուր հակաալկոհոլային քաղաքականությունից անհրաժեշտ է նաև մնացած պահանջարկը փորձել վերաբաշխել դեպի ավելի թույլ ալկոհոլային ըմպելիքներ: Այսպիսով, թեպետ օդու արտադրությունը ավելի էժան է, կապված սպիրտի ինքնարժեքի բավականին ցածր մակարդակից, օդու նկատմամբ ակցիզային հարկը բազմակի անգամ ավել է օրինակ գարեջրի նկատմամբ կիրարկվող ակցիզային հարկի դրույքաչափից, որպեսզի վերջնարդյունքում օդու գինը ավելի բարձր լինի ավելի ցածր ալկոհոլային պարունակություն ունեցող գարեջրից:

Բացի վերը նկարագրված սկզբունքներից, գոյություն ունեցող հարկային համակարգերն արտացոլում են տեղական ավանդույթների, սպեցիֆիկ տարածաշրջանային առաջնահերթությունների, տնտեսական

հետաքրքրությունների, առողջապահական քաղաքականության և պրոտեկցիոնիզմի խառնուրդ: Արաբական երկները, օրինակ, խիստ մոտեցում ունեն և սահմանում են բավականին բարձր դրույքաչափեր: Այս երկրներում հարկի հիմնական նպատակը սպառման նվազեցումը չէ, քանի որ կրոնի սահմանափակումները ինքնին ալգելում են խմիչքի օգտագործումը, այլ կրոնական արգելքին տալ նաև տնտեսական իմաստ: Մի շարք երկրներում (Մակեդոնիա, Էկվադոր) առկա է տարանջատում կապված արտադրողական ծավալից (փոքր, միջին և մեծ): Այսպիսով ակցիզային հարկի գործիքակազմով հնարավոր է նաև տալ հավասար պայմաններ և խթանել բիզնես միջավայրը: Առանձնակի ուշադրության նաև կարելի է դարձնել նրան, որ մի շարք երկրներում գործում է տարբեր հարկման մեխանիզմներ տեղական և ներմուծված ապրանքատեսակների վրա՝ ներմուծված ապրանքատեսակի ակցիզային հարկը հաշվարկվում է ԱԱՀ-ի ավելացնելուց հետո, մինչ դեռ տեղական արտադրանքների ակցիզային գումարը հաշվարկվում է ինքնարժեքի սահմաններում:

Բացի վերոնկարագրյալ ավանդական ուղղություններից, որոնց կիրառումը ունի համընդհանուր բնույթ, անհրաժեշտ է նաև անդրադառնալ ակցիզային քաղաքականության ընդհանուր փիլիսոփայության փոփոխություններին, որոնք իրենց հերթին բերել են նոր հարկային պրակտիկաների առաջացում կամ զարգացում: Առաջին հիմնարար դրույթը, որի վրա հիմնվում է ակցիզային հարկումը, անհատական առողջապահական վնաս ստեղծող ապրանքատեսակների սպառման նվազեցումն է, որոնք հաճախ զուգորդվում են կախվածությունների առաջացմամբ: Ավանդաբար նման ապրանքատեսակներն են այլոհոլային և ծխախոտային արտադրանքները: Կան նաև դեպքեր՝ կապված թմրանյութերի օրինականացման և հարկային դաշտում դրանց վարչարարության հետ. օրինակ, Շրի Լանկայում օրինականացված են որոշ տեսակի թմրանյութեր, որոնք օգտագործվում են ավանդական բժշկության մեջ, և նրանց ակցիզային հարկումը ընդհանուր առմամբ մտնում է այս ընկալման շրջանակի մեջ: Մակայն ժամանակի հետ թե՛ կախվածության առաջացման, թե՛ առողջական վնասի փաստարկները սկսում են ավելի խորապես ուսումնասիրվել նաև այլ ապրանքային խմբերի դեպքում: Արդյունքում արդիական է դառնում, օրինակ, շաքարի օգտագործման սահմանափակումը, քանզի գիտական հետազոտությունների արդյունքներով փաստարկված տեսակետները այս ապրանքատեսակի և նրա գերօգտագործման վնասակարության մասին դառնում են էլ ավելի հիմնավոր: Այսպես, ուսումնասիրված երկրների պրակտիկան թույլ է տալիս եզրակացնել, որ շաքարի և շաքար պարունակող ապրանքատեսակների սպառման սահմանափակմանը ուղղված քաղաքականությունը դանդաղ դառնում է համընդհանուր ընդունելի գործելաճան. արդեն այսօր, համարյա բոլոր եվրոպական երկրները տարատեսակ միջոցներով կիրառում են այս հարկային ձևաչափը, որը տատանվում է բավականին նեղ և թեթև կիրառելիությունից (կոնկրետ սանդղակից բարձր շաքարի (գլյուկոզայի) պարունակությամբ ապրանքների հարկում, որոնք հստակ վնաս են ներկայացնում առողջության համար) մինչև ծավալուն և խորքային պրակտիկաներ (օրինակ, Դանիան հարկում է լայն շրջանակ սախարիդների (ֆրուկտոզա, լակտոզա և այլն)

պարունակությամբ ապրանքները): Սակայն նման մեծ ապրանքային խմբի հարկման ներմուծումը կնշանակի գների զգալի բարձրացում, ինչը բացասական ազդեցություն կունենա բնակչության սոցիալ-տնտեսական բարեկեցության մակարդակի վրա: Այս է հիմնական պատճառը, որ նման հարկումը առայժմ կիրառվում է միայն զարգացած երկրներում: Սույն հարցի ուսումնասիրության շրջանակներում կարելի է նաև դիտարկել որոշ երկրներում կիրառվող սուբսիդի ակցիզային հարկումը: Այն հանդիպում է ավելի քիչ դեպքերում քան շաքարը, բայց և այնպես որպես հիմնարար գաղափար վերցնում է նույն առողջության պահպանման և կախվածությունների կանխարգելման պետական քաղաքականությունը: Այսպիսի հարկեր գործում են օրինակ Գերմանիայում և Խորվաթիայում:

Մեկ այլ հիմնարար ասպեկտ է հանրային վնասակար գործունեությունը, որի դեմ պետությունը նույնպես ստանձնում է պայքարելու պատասխանավորուն: Նման թույլատրված գործունեության մեջ է մտնում մոլեխաղերի գործունեությունը, որը հղի է հանրային վտանգավոր էֆեկտներով: Պետք է նշել, որ աշխարհի բազմաթիվ երկրներում արդեն գործում են մոլեխաղերի ակցիզային հարկման քաղաքականություններ: Հիմնական հարցերը հարկային ընգրկման ծածկույթի մակերեսի ընտրությունն ու ենթակցիզային ապրանքի կամ ծառայության հստակեցումն են: Այստեղ կան տարատեսակ լուծումներ: Շատ տարածված է անմիջապես խաղադրույքների վրա ակցիզային հարկի կիրառումը. նման պրակտիկա է օգտագործվում, օրինակ, Քենիայում և Դանիայում: Գոյություն ունեն նաև մոլեխաղերի համար անհրաժեշտ պարագաների՝ խաղաքարտերի, խաղային սեղանների, ավտոմատների հարկման տարբերակներ (Լատու, Վիետնամ, Լիբանան): Դանիան այս հարցում նույնպես ունի շատ լայն և ծավալուն հարկային քաղաքականության դաշտ. ենթակցիզային ծառայությունների դաշտում են գտնվում ձիասպորտի խաղադրույքներից մինչև թղթային մոլեխաղերը: Այսպիսով կարելի է ամփոփել, որ մոլեխաղերի դեմ սոցիալական գաղափարախոսություն ունեցող պետական պայքարը, որը հիմնականում օգտագործում է տարիքային խիստ շեմերի հաստատումը, գովազդի սահմանափակումը և տեղակայման կոնկրետ գոտիների հատկացումը որպես հիմնական ազդեցության գործիք, շատ հաճախ օգտվում է նաև ակցիզային հարկման գործիքակազմից՝ դիտարկելով այն որպես արդյունավետ կանխարգելիչ միջոց:

Էկոլոգիական պաշտպանության հայեցակարգերի զարգացմանը զուգահեռ պետությունները սկսում են միջոցների և մեխանիզմների ավելի լայն շրջանակի օգտագործում՝ ուղված ավելի համապարփակ դարձնելու վերջիններիս՝ բացասական ազդեցությունների չեզոքացման և կանխարգելման քաղաքականությունները: Արդեն ներկայացվել է նման գաղափարախոսության վրա հիմնված էներգետիկ ռեսուրսների ակցիզային հարկումը և դրա ժամանակակից զարգացումները, սակայն մերօրյա աշխարհը շրջակա միջավայրի պաշպանության իրականացման գործում չի սահմանափակվում սոսկ այս գործիքով: Պլաստիկ տոպրակների սպառման սահմանափակմանն ուղված քաղաքականությունը նույնպես օգտվում է ակցիզային հարկման կանխարգելիչ գործիքակազմից. եվրոպական երկրներին զուգահեռ (կարևոր է նշել, որ այս շարքում արդեն կան նաև

հետխորհրդային երկրներ, օրինակ, Էստոնիան, որոնք նույնպես կիրառում են եվրոպական ընտանիքի որդեգրած գաղափարախոսությանը համահունչ քաղաքականություն) նման պրակտիկա են կիրառում Սենեգալը և Չամբիան: Էստոնիան նույնիսկ կիրառում է ակցիզային հարկում բոլոր տեսակի փաթեթավորումների համար՝ դրանով պայքարելով անիմաստ փաթեթավորումից առաջացող հավելյալ աղբի դեմ: Էկոլոգիական մարտահրավերների դեմ պայքարին են ուղված նաև անվադողերի, վտանգավոր թափոնների և ներքին այրման շարժիչներով աշխատող մեքենաների ակցիզային հարկումը: Ներքին այրման շարժիչներով աշխատող մեքենաների հարկումը տարբեր երկրներում կատարվում է տարբեր եղանակներով. հիմնականում հաշվի են առնվում մեքենայի տարիքը և շարժիչի հզորությունը: Այս տեսանկյունից հետաքրքրական է Չիմբաբվեի փորձը, որը կիրառում է ակցիզային հարկ ներքին այրման շարժիչով աշխատող մեքենաների սեփականտիրոջ փոփոխության վրա՝ այսպիսով ազդելով տվյալ տեսակի մեքենաների վերավաճառքի վրա և նվազեցնելով առաջացող էկոլոգիական ռիսկերը: Հատկանշական է, որ 2016 թվականի հետ համեմատ 2020 թվականի հունվարի 1-ից հաստատված դրույքաչափերը մեծացել են ավելի քան 10 անգամ: Պետք է նշել, որ մեքենաների հարկումը որոշ դեպքերում իր մեջ ներառում է նաև շքեղության բաղադրիչ, որի ուսումնասիրությունը կիրականացվի հաջորդ պարբերությունում: Այստեղ պետք է նաև նշել, որ անհնար է անտեսել ակցիզային հարկի անուղղակի բնույթը, ինչի պատճառով ծանրաբեռնվածությունը ընկնում է վերջնական սպառողի վրա, և ցանկացած հիմնավորմամբ ակցիզային քաղաքականությունը համակշռում է երկարաժամկետ սոցիալական նպատակները քաղաքացիների հարկային բեռի ծանրացմանը զուգահեռ: Այդպիսի ընկալումը կիրառելի է նաև էկոլոգիական նպատակներով պայմանավորված ակցիզային քաղաքականության համար. հիմնականում այս դաշտում էլ առաջամարտիկները զարգացած եվրոպական երկրներն են, որտեղ պլաստիկի, վտանգավոր տարրերի ու շրջակա միջավայրը վնասող այլ ապրանքատեսակների ակցիզային հարկման քաղաքականությունը շատ ավելի կոշտ է քան զարգացող երկրներում: Այնուամենայնիվ պետք է նաև նշել, որ նման իրավիճակի լուծման համար կիրառելի է աստիճանական անցման մեխանիզմը, ինչպիսին կիրառվում է, օրինակ, Չամբիայում, քանզի էկոլոգիական անվտանգության նպատակները ունեն երկարաժամկետ դրական էֆեկտ, որի իրագործումը պահանջում է համբերատար և հավասարակշռված քաղաքականություն:

Հարկային համակարգը ընդհանուր առմամբ եկամուտների վերաբաշխման մեխանիզմներով իրականացնում է պետության սոցիալական նպատակները, որոնց հիմքում ընկած է նաև սոցիալական հավասարության գաղափարը: Հասարակության մեջ եկամուտների մեծ բևեռացումը առանց արդյունավետ և արդարացի վերաբաշխման համակարգերի առաջացնում է սոցիալական լարում և հղի է հասարակական անհանգիստ իրավիճակների ստեղծմամբ: Այս տրամաբանությամբ են հիմնականում աշխատում այսպես կոչված տարատեսակ շքեղության հարկերի ներմուծումը և զարգացումը: Առանձնապես թանկ ապրանքների ակցիզային հարկումը շատ երկրներում ունի նույնական նպատակներ

և տրամաբանություն: Այսպես, ինչպես ցույց է տալիս միջազգային փորձի կատարված հետազոտությունը, նմանօրինակ հարկեր կիրառվում են թանկարժեք մետաղներից պատրաստվող զարդերի, թանկարժեք մորթիներից արտադրանքի, հնաոճ իրերի, մեքենաների և այլ նմանօրինակ բարձր արժեք ունեցող ապրանքների վրա: Տվյալ կոնտեքստում հարկ է նշել, որ նման քաղաքականության իրականացումը և ծավալները մեծապես կախված են պետության կողմից վարվող ընդհանուր սոցիալ-տնտեսական քաղաքականության հետ: Այսպես, եթե պետությունը ունի սոցիալական բաղադրիչի գերակայության տեսլական ապա նման հարկի կիրառումը դառնում է ավելի ակնառու: Նման երկրի օրինակ է Չինաստանը, որը ունի կոմունիստական գաղափարախոսություն և որտեղ կիրառվում է թանկարժեք զարդերի ակցիզային հարկում: Անշուշտ, չի կարելի անտեսել նաև պետական բյուջե հավելյալ եկամտային մուտքեր ապահովելու խնդիրը, որի տեսանկյունից շքեղության հարկը ուղղակի ևս մեկ գործիք է առանց գաղափարախոսական որևէ հիմքի: Նման դիտանկյունից կարելի է ուսումնասիրել թանկարժեք ապրանքների հարկումը Արգենտինայում, Էկվադորում, Լիբանանում և Թուրքիայում: Հատկանշական է հիշատակել նաև հակառակ ուղղությամբ ընթացած գործընթացները. մինչև 2011 թվականը Դրոգստանը կիրառում էր շքեղության հարկ թանկարժեք մետաղներից զարդերի վրա, սակայն կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի համար 64 որոշմամբ ուժը կորցրած է ճանաչել այդ կետը: Այսպիսով, ինչպես և ակցիզային քաղաքականության վերոնկարագրյալ մյուս բաղադրիչների դեպքում, շքեղության հետ կապված ապրանքների ակցիզային հարկումը նույնպես պտք է մշակվի և կիրառվի միմիայն համընդհանուր քաղաքականության հետ համահունչ հաշվի առնելով բնակչության սոցիալ-տնտեսական բարօրության մակարդակը և հարկային բեռի հարաբերական մեծությունը բնակչության եկամուտների նկատմամբ:

Միջազգային փորձի ամփոփման ընթացքում կարևոր է անդրադառնալ ուսումնասիրված երկրների զգալի շրջանակի կողմից մշակվող ակցիզային հարկման քաղաքականության վրա ազդող երկու կարևոր գործոնի, որոնք ըստ էության փոքր-ինչ առանձնանում են պետությունների ներքին սոցիալ-տնտեսական նպատակներից և տեսլականներից: Դրանցից առաջինը կրոնական գաղափարախոսությունն է: Ինչպես արդեն նշվել էր ավստրիային արտադրանքի ակցիզային հարկման փորձի ամփոփման հատվածում, կախված երկրում բնակչության մեծամասնության կրոնական պատկանելությունից՝ երկրի հարկային քաղաքականությունը ունենում է համապատասխան յուրահատկություններ: Այդպիսին է ավստրիային ըմպելիքների, խոզի մսամթերքի և հարակից ապրանքատեսակների ինչպես նաև մուսուլմանական կրոնի կողմից անթույլատրելի համարվող այլ ապրանքատեսակների ակցիզային հարկումը: Թեպետ նման երկրների (այդպիսի երկրի վառ օրինակ է Օմանի Սուլթանությունը) բնակչության մեծամասնությունը կրոնական պատճառներով արդեն իսկ չի սպառում նման արտադրանք, այս քաղաքականությունը ըստ ամենայնի ուղղված է բնակչության մնացած մասի կողմից նույնպես սպառման սահմանափակման: Մյուս կարևոր գործոնը, որը նմանապես զուգահեռվում է ներքին սոցիալ-տնտեսական

հրամայականներով մշակվող հարկային քաղաքականության գործընթացին, միջազգային տնտեսական ինտեգրացիոն գործընթացներում մասնակցությունն է: Նմանօրինակ գործընթացներում հարկային ընդհանուր դաշտ ստեղծելը հանդիսանում է միության արդյունավետ աշխատանքի հիմնաքարերից մեկը: Այդպիսի ինտեգրացիոն գործընթացների օրինակներ են ԵԱՏՄ երկրները, ԵՄ երկրները, ինչպես նաև Պարսից ծոցի արաբական երկրների համագործակցության խորհուրդը (Gulf Cooperation Council): Բոլոր վերոնկարագրված միջազգային համագործակցության օբյեկտները կիրառում են հարկային ընդհանուր քաղաքականության մշակման պրակտիկան: Այսպես, Պարսից ծոցի արաբական երկրների համագործակցության խորհրդի երկրները մասնակիորեն անցել են ավելացված արժեքի հարկի և ակցիզային հարկի ներմուծմանը և ներդաշնակեցմանը, որոշները դեռ իրականացրել են այս գործընթացները մասնակի: Հարկային քաղաքականության ներդաշնակեցումը կիրառվում է նաև ԵՄ-ում. Ակցիզային հարկի գծով գոյություն ունեն մինիմալ նորմատիվներ, որոնցով պետք է առաջնորդվեն ԵՄ բոլոր երկրները: Գործընթացը ակտիվ զարգանում է նաև ԵԱՏՄ տարածքում. վերջին շրջանի փոփոխությունների զգալի մասը կապված էր հենց ԵԱՏՄ երկրների հարկային դաշտերի ու իրավական կարգավորումների ներդաշնակեցման հետ: Այսպիսով, երկրի ներքին տնտեսական քաղաքականությունից զատ այս գործոնները ևս կարևոր նշանակություն ունեն ակցիզային հարկման ռազմավարության մշակման գործում:

Հետաքրքրական է անդրադառնալ նաև սպեցիֆիկ հարկային դրույքներ սահմանելիս կիրառվող արժույթի ընտրության հարցին: Այսպես, Ադրբեյջանը 2014 թվականից այսկողմ հրաժարվել է դոլարային դրույքաչափերի կիրառումից, իսկ օրինակ Ուզբեկիստանը շարունակում է նմա դրույքաչափերի կիրառումը: Ըստ ամենայնի նման ընտրությունը կապված է սեփական արժույթի գնողունակության զգալի տատանումների հետ, ինչի պատճառով պետությունը ընտրում է ավելի կայուն արժույթ՝ ապահովելու հետագայում այս գծով հարկային մուտքերի կայունությունը: Չուզահեռաբար սեփական արժույթի կիրառումից հրաժարումը հավելյալ թուլացնում է վերջինիս մշտապես ստեղծելով լրացուցիչ պահանջարկ արտարժույթի նկատմամբ: Այսպիսով երկրների մեծ մասը ինքնիշխանության հիմքով պահպանում է սեփական արժույթի կիրառումը հարկային դրույքաչափերի հաստատման հարցում:

Ակցիզային հարկումն ուսումնասիրելիս կարևոր է դիտարկել պետության կողմից շատ հաճախ նախանշվող ևս երկու նպատակ, որոնք չեն հիմնավորվում վերոնկարագրյալ ասպեկտներով: Դրանցից առաջինը պետական բյուջեի ստաբիլ եկամուտների ապահովումն է: Ծատ երկրների ակցիզային քաղաքականությունը ուսումնասիրելիս, հետազոտելով ակցիզային հարկի դրույքաչափերի անհամատեղելիությունը տվյալ երկրների սոցիալ-տնտեսական զարգացման մակարդակի հետ, ինչպես նաև ենթակցիզային ապրանքատեսակների շրջանակի մեծությունը, որտեղ շատ արտադրանքներ չունեն սոցիալական բնույթի (Էկոլոգիական, վնասակար և այլն) բացատրություն, կարելի է գալ եզրակացության, որ տվյալ ապրանքները համատեղվում են միայն իրենց պահանջարկի շատ ցածր

Էլաստիկությամբ: Համադրելով այս իրողությունը վերոնշյալ բարձր դրույքաչափերի հետ՝ հիմնավոր է դառնում վարկածը, որ նման քաղաքականության գլխավոր նպատակը հանդիսանում է բյուջետային մուտքերի կայունության ապահովումը: Խստության առումով նման զարգացող և զարգացած երկրները այս հարցում շատ տարբեր են նպատակների տեսանկյունից: Եթե վերոնկարագրյալ տրամաբանությունը լիովին իրատեսական է որոշ զարգացող երկրների համար, ապա համարյա անհնար է օրինակ եվրոպական երկրների տեսանկյունից՝ թեպետ և հարկային ծածկույթի և դրույքների խստությունը համեմատելի է առաջին խումբ երկրների հետ: Բացի ծածկույթի մշակման տրամաբանությունից, որը լիովին առկա է եվրոպական երկրներում ամեն ապրանքատեսակի համար ի տարբերություն որոշ զարգացող երկրների, նշյալ պնդումը ապացուցվում է նաև վիճակագրական տվյալների համադրությամբ: Օրինակ Դանիան, որը ներկայանում է բավականին խիստ ակցիզային հարկման քաղաքականությամբ, ներառելով ապրանքատեսակների բավականին լայն ասպեկտ համարյա բոլոր ոլորտներում և կիրառելով անգամ եվրոպական երկրների հետ համեմատ զգալի բարձր դրույքաչափեր (օրինակ, ծխախոտային արտադրության վերջնական գնի մեջ ակցիզային հարկի չափը Դանիայում կազմում է 54,16 %²⁶), մշակում է սեփական քաղաքականությունը բացառապես սոցիալական նպատակների կատարման համար՝ չունենալով բյուջե լցնելու նպատակ. Դանիայի հարկային մուտքերի մեջ ակցիզային հարկի գծով մուտքերը կազմում են ընդամենը 8 %, ինչը ապացուցում է, որ ընդհանուր պատկերում ակցիզային մուտքերը բյուջետային եկամուտների տեսանկյունից բավականին փոքր տեղ են զբաղեցնում և անգամ բարձր դրույքները չեն ապահովի բյուջետային մուտքերի զգալի փոփոխություն: Նման իրավիճակ է նաև մնացած զարգացած երկրներում. Գերմանիայում հարկային մուտքերի մեջ ակցիզային հարկի գծով մուտքերը կազմում են 5.1 %, Ավստրիայում 5 % և այլն²⁷: Այսպիսով կարելի է ասել, որ զարգացած երկրներում առկա խիստ համակարգը պայմանավորված է միմիայն սոցիալական գաղափարախոսության իրագործման հետ: Մյուս պետական նպատակը, որը որոշ դեպքերում հետապնդվում է ակցիզային հակման համակարգի միջոցով, պետության կողմից հայրենական արտադրության պաշտպանությունն է արտասահմանյան մրցակցությունից: Այսպես, օրինակ, Թուրքմենստանը սեփական ակցիզային հարկման համակարգում բացառություն է անում որոշ տեսակի գործունեությունների համար, որորնցով զբաղվում են ներքին տնտեսական սուբյեկտները, ինչպես նաև կիրառում է հարկման հաշվարկման տարբերվող համակարգ ներկրվող ապրանքների և տեղում արտադրված նույնական արտադրանքի համար՝ ստեղծելով վերջնական գների մեջ

---

²⁶ World Health Organization, Global Health Observatory data repository, URL: <https://apps.who.int/gho/data/node.main.TOBRETAIL?lang=en>

²⁷ Global Revenue Statistics Database, URL: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=RS_GBL&fbclid=IwAR1FVP-KrmR2g9q uICCSgr-8HLX-UB6XgRQ-uDJTfQjnk-5wN8Rg4RFayDk

անհավասար հավելում, արդյունքում ազդելով ներքին արտադրողի մրցունակության բարձրացման վրա:

Շատ երկրների ակցիզային քաղաքականության առանձնահատկություններից է նաև հավաքագրված եկամուտների նպատակային օգտագործումը: Չնայած գիտական շրջանակների կողմից նման մոտեցման արդյունավետության հետ կապված ոչ միանշանակ ընկալումներին, որոնք ներկայացված են գիտական գրականության ուսումնասիրության մեջ, շատ երկրների համար այսպիսի մոտեցումը բավականին տարածված է: Նման քաղաքականություն են կիրառում, օրինակ, Անգոլան և Եգիպտոսը. Անգոլայում, ըստ օրենքի, ակցիզային հարկից ստացված եկամուտի 1 %-ը նպատակաուղղվում է հանրային առողջությանը, իսկ 2%՝ Երիտասարդության և սպորտի հիմնադրամին, իսկ Եգիպտոսում ակցիզային հարկի եկամուտների 1 %-ը նպատակաուղղված է հասարակական արդարության ծրագրերի իրականացմանը: Նույնատիպ սոցիալական նպատակ է հետապնդում նաև Արգենտինայում շքեղության հարկի շրջանակներում կիրառվող կինոյի ակցիզային հարկը. արտասահմանյան արտադրության կինոնկարների տոմսերի ակցիզային հարկումից հավաքագրվող եկամուտները ուղղվում են տեղական ֆիլմարտադրության օժանդակությանը և սուբսիդավորմանը: Այսպիսով Արգենտինան լուծում է սեփական մշակութային ծրագրերի ֆինանսավորման հարցը՝ ակցիզային հարկի յուրօրինակ մոտեցում կիրառելով: Սույն ասպեկտի տեսանկյունից կարևոր է նաև ընդգծել պետության կողմից հարկման միջոցով որոշ շուկաների զարգացումը: Այսպես, օրինակ, շատ երկրներում հին ավտոմեքենաների ակցիզային հարկումը ոչ միայն ուղղված է ներքին այրման շարժիչներով մեքենաներից առաջացող էկոլոգիական վտանգների սահմանափակմանը, այլ նաև ավտոշուկայի աշխուժացմանը:

Էկոնոմետրիկական մեթոդների կիրառում: Միջազգային փորձի ամբողջական ամփոփման և ընդհանուր օրինաչափությունների դուրս բերման համար սույն բաժնում կներկայացվի երկու քանակական հետազոտության կարճ մեթոդաբանությունը և ստացված արդյունքերը: Քանակական հետազոտության համար ընտրվել էր երկու կորելյացիաների հստակեցման նպատակ. բնակչության կենսամակարդակի (մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ) և ծխախոտաին արտադրության հարկման խստությունը (ծխախոտային արտադրության գնի մեջ ակցիզային հարկի տոկոսը), երկրորդ մոդելը՝ բնակչության կենսամակարդակի (մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ) և ակցիզային գծով հարկային եկամուտների մակարդակը: Հիմնական նպատակը ապացուցել կամ մերժել այն հիպոտեզը, որ ինչքան ավելի զարգացած է երկիրը այնքան ակցիզային հարկի քաղաքականությունը ավելի խիստ է (ծխախոտային արտադրանքի գնում հարկի տոկոսը զգալի է), բայց քանզի հարկային եկամուտներում ակցիզային հարկի գծով մուտքերը զբաղեցնում են չնչին տեղ, նման խստությունը լիովին ուղղված է սոցիալական նպատակների իրականացմանը: Հավաքագրած տվյալները համախմբվել և դասակարգվել էին մեկ ընդհանուր քանակական փաթեթում: Մակայն հետազոտությունը ցույց տվեց, որ ընտրված կատեգորիաների միջև գոյություն ունի շատ ցածր կորելյացիա (համապատասխանաբար $R^2 = 0.14$ և $R^2 = 0.16$): Հիմնական խնդիրը հանդիսանում է ակցիզային քաղաքականության հսկայական

բազմաշերտությունը. միաժամանակ աշխատում են բազում դրդապատճառներ՝ սոցիալական, տնտեսական, կրոնական և այլն: Արդյունքում ստացվում է, որ դիտարկելով ՀՆԱ մեկ շնչին ընկնող ցուցանիշը համատեղվում են կրոնական առաջնահերթություններով երկրները և զարգացվածության ու քաղաքակրթական այլ մոտեցումով պետությունները: Նման հարկային տատանումներն էլ ստեղծում են դիսպերսիայի բարձր աստիճան, ինչը զգալիորեն իջեցնում է մոդելի ճշգրտությունը և հավաստիությունը: Ամփոփելով՝ կարելի է ասել, որ աշխարհում լիովին ընդհանրական մոտեցում հստակեցնելը բավականին խրթին տարբերակ է, քանզի դրդապատճառների առաջնահերթության որոշումը խիստ առանձնահատուկ է երկրների մեծամասնության համար և հիմնված է սեփական արտադրության խթանման տնտեսական նպատակներից մինչև ազգային և էթնիկական գաղափարախոսությունների լայն շրջանակի վրա: Նման պայմաններում ավելի արդյունավետ է առանձին մոտեցումների քննարկումը երկրների կոնկրետ շրջանակի համար՝ հաշվի առնելով վերջիններիս առանձնահատկությունները:

ՀՀ ակցիզային հարկի մասին օրենսդրության վերլուծություն

Վերջին 20 տարվա ընթացքում ակցիզային հարկի սահմանման և կանոնավորման համար հաջորդաբար գործել են 2 օրինագիծ: Առաջին օրինագիծը՝

<<Ակցիզային հարկի մասին>> ընդունվել է 2000 թ. և ,փոփոխությունների և լրացումների ենթարկվելով, գործել է մինչև 2018 թվական: Համաձայն սույն օրենքի, ակցիզային անուղղակի հարկը ներկայացվում է որպես օրենքով սահմանված ապրանքների ներմուծման կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում այդ ապրանքներն արտադրողների կողմից դրանց օտարման համար վճարվող հարկ, այն դեպքում, երբ 2018 թ. ընդունված օրենքի համաձայն, ակցիզային հարկը սահմանված է որպես պետական բյուջե վճարվող հարկ:

Սահմանումների համեմատությունից կարելի է նկատել, որ հին օրենքի դեպքում գոյություն ունի հարկման պատճառի որոշակի իմաստավորում, այսինքն՝ պետական հարկ, որը գանձվում է արտադրված կամ ներմուծման որոշակի ապրանքատեսակների համար, իսկ նորի ֆուկցիան՝ հավելյալ պետական եկամուտների աղբյուր:

Համաձայն 2000 թ. մայր օրենքի (տե՛ս Ադյուսակ 103), հարկմանը ենթակա ապրանքատեսակների ցուցակը հետևյալն էր՝

- գարեջուրը
- խաղողի եւ այլ գինիները
- գինենյութը
- սպիրտը եւ սպիրտային խմիչքները
- ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինիչները, սիգարները, սիգարետները եւ սիգարետները՝ ծխախոտով կամ դրա փոխարինիչներով
- բենզինը
- հում նավթը
- նավթամթերքները
- դիզելային վառելիքը
- նավթային գազերը
- գազանման այլ ածխաջրածինները (բացառությամբ բնական գազի):

Նշենք, որ մինչ օրս ակցիզային հարկմանը ենթակա ապրանքատեսակների կատեգորիաների քանակը չի փոխվել, բացառությամբ ավտոմեքենաների որոշակի տեսակների հարկման ոչ հաջողված փորձի և ծխախոտի հարկվող արտադրանքների ընդլայնման:

Հավելենք, որ վերոնշյալ ապրանքատեսակների հարկման բազան սկզբնապես սահմանվում էր *միայն* սպեցիֆիկ հարկման տեսակի, մասնավորապես քանակի (ծավալի) օրենքով սահմանված բնաիրային միավորների դրույքաչափերի միջոցով:

2002 թ.-ից ուժի մեջ են մտել նաև աղվալորային հարկման տեսակները, սակայն 2020 թ.-ից սկսած մենք կրկին վերադարձել ենք միմիայն սպեցիֆիկ հարկմանը, քանի որ, ենթադրաբար, դրա միջոցով կորում է ապրանքի արժեքը հաստատելու անհրաժեշտությունը:

Անդրադառնալով արտոնություններին, ակցիզային հարկումից ազատվում են արտադրվող և արտահանմանը ենթակա կամ ներմուծվող և արտահանվող ապրաքատեսակները, պետությանը հանձնված կամ պետության կողմից բռնագրավված՝ անկախ բնույթից. ներմուծված թե տեղական, և անհատ

ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծված, սակայն մաքսային քանակային սահմանումները չգերազանցող ապրանքները: Ըստ նոր օրենքի, հարկերից ազատված են նաև <<անմաքս առևտրի>> կետերը, և 40 ու ավել տոկոս սպիրտայնությամբ չշաղցված կոնյակի մատակարարումը :

Կարևոր փոփոխություններից է նաև ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվառման համակարգի ներդրումը, որը հեշտացնում է հաշվառման գործընթացը հարկային վարչարարության տեսանկյունից:

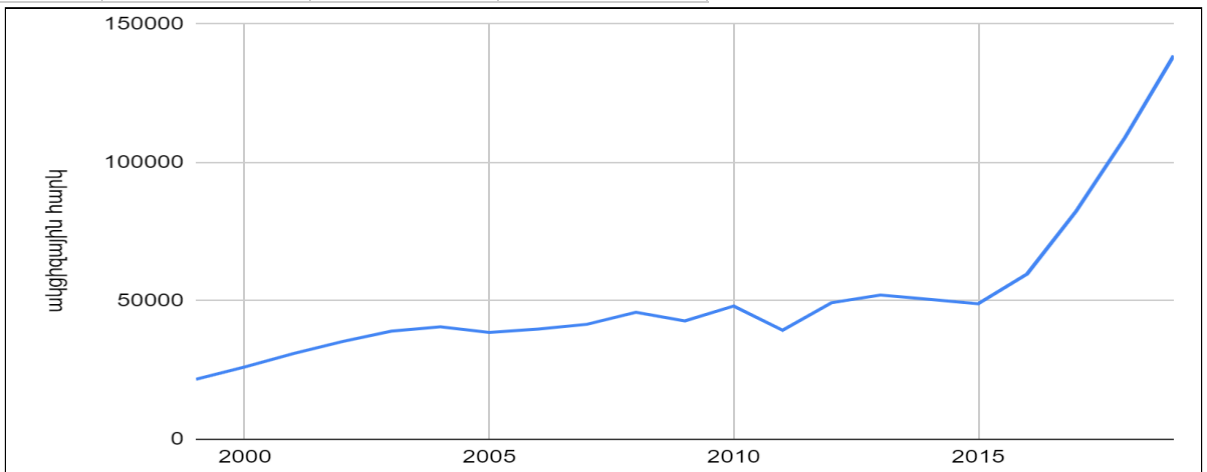
Աղյուսակ 103. 2000 թ. ակցիզային հարկի մայր օրենքի դրույքաչափեր

Ապրանքախմբի անվանումը	Հարկման բազայի միավորը	Ակցիզային հարկի դրույքաչափը (դրամ)
գարեջուր	1 լիտր	70
խաղողի եվ այլ գինիներ, գինեկոնյակի այդ թվում՝ փրփրուն գինիներ, շամպայն	1 լիտր	100 180 300
վերմուտ եւ խաղողի այլ գինիներ, որոնք պարունակում են բուսական եւ արոմատիկ էքստրակտներ	1 լիտր	500
խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրաըմպելիք)	1 լիտր	180
Էթիլային սպիրտ	1 լիտր (100 տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	600
սպիրտային խմիչքներ այդ թվում՝ խաղողի գինու կամ գինեկոնյակի թորումից ստացվող սպիրտային թրմեր (կոնյակ, արմանյակ եվ այլն) օղի, լիկյորներ եվ մրգօղիներ	1 լիտր	1,500 1,200 300
Ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինիչներ	1 կիլոգրամ	1,500
հում նավթ եվ նավթամթերքներ	1 տոննա	27,000
դիզելային վառելիք	1 տոննա	11,500

նավթային գազեր եվ գազանման այլ ածխաջրածիններ (բացառությամբ բնական գազի)	1 տոննա	1,000
---	---------	-------

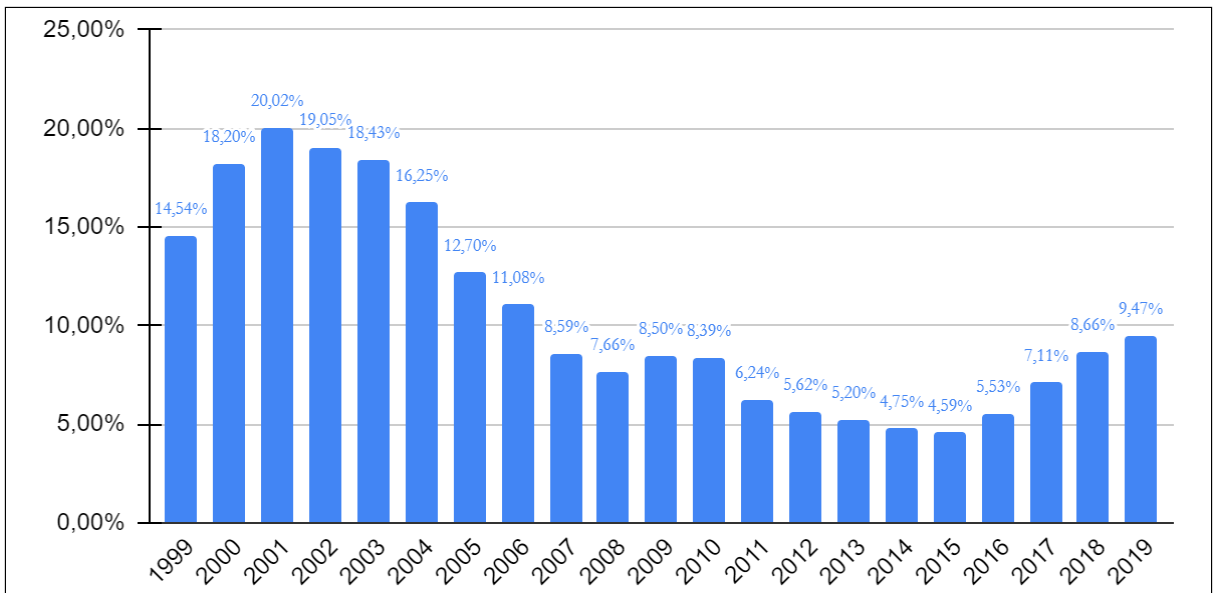
Ակցիզային հարկի 2000 թ. օրենքի ընդունմամբ ակցիզային հարկը, անելով, սկսեց կազմել ընդհանուր հարկային եկամուտների աննախադեպ 20,02 %: Փոփոխությունների ազդեցությունը կարելի է ավելի պատկերավոր ներկայացնել ստորև բերված գծապատկերների միջոցով: Ակցիզային հարկի դրույքաչափերի փոփոխություններից հավաքագրված եկամուտների շեղումները տաստանվում էին 50 մլրդ դրամի շուրջ, սակայն 2015 թ. ԵԱՏՄ կազմի մեջ մտնելուց հետո փոփոխության ենթարկվեցին ծխախոտի և սպիրտային խմիչքների դրույքաչափերը, և քանի որ ակցիզային հարկ վճարող 5 ամենախոշոր հարկատուներից չորսը՝ «Գրանդ Տոբակո», «Ջեյ Թի Այ Արմենիա», «Ինտերնեյշնլ Մասիս Տաբակ», «Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիա», ներգրավված են ծխախոտի արտադրության մեջ, իսկ 5-րդ «Ադամիում»-ը՝ ակոհոլի, զարմանալի չէ, որ հաջորդ տարիներին արձանագրվեց հետևյալ անը, հավելելով այս ամենին 2018 թ. ուժի մեջ մտած օրինագծի դրույքաչափերի փոփոխությունները, երբ ընդլայնվեց հարկվող ծխախոտի արտադրանքի ցանկը, իսկ դրույքները դարձան տոկոսային, իսկ սպիրտային խմիչքների դրույքաչափը 55-ից դարձավ 73%:

2016	2017	2018	2019
21,96%	37,80%	32,35%	27,23%

Գծապատկեր 2. Ակցիզային հարկի գծով հավաքագրումներ, 1999-2019 թթ.

Աղբյուր: ՀՀ Վիճակագրական կոմիտե, URL: <https://www.armstat.am/am/>

Գծապատկեր 3. Ակցիզային հարկի գծով մուտքերի բաժինը ընդհանուր հարկային եկամուտների մեջ, 1999-2019 թթ.

Աղբյուր: ՀՀ Վիճակագրական կոմիտե, URL: <https://www.armstat.am/am/>

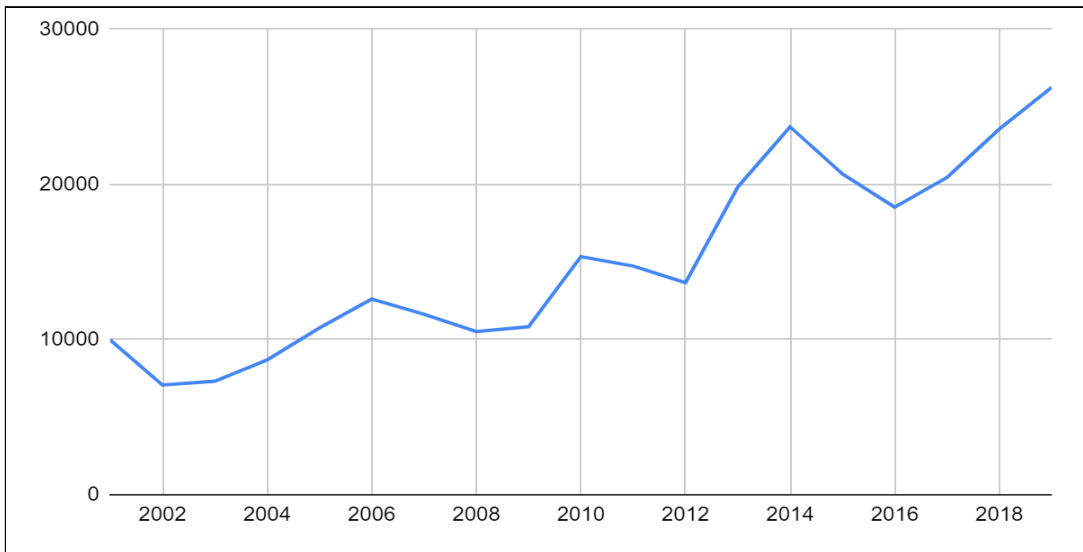
Գարեջուր

Աղյուսակ 2-ում ներկայացված են 2000-2023 թթ. գարեջրի ակցիզային դրույքաչափերի փոփոխությունները: Դրույքաչափերի փոփոխությունները, ընդհանուր բացասականորեն չեն ազդել գարեջրի արտադրական ծավալների վրա: Իսկապես, միակ մտավախությունը առաջացնում էր գարեջրի ակցիզային հարկի դրույքաչափի ավելացումը 2012 թ., երբ 1 լիտրի դիմաց 70 դրամը դարձավ նվազագույնը 105 դրամ, սակայն 2013 թ. տվյալներով գարեջրի արտադրության ծավալները նախորդ տարվա յոթտոկոսանոց նվազեցումից հետո ունեցան աննախադեպ 45% աճ, այսինքն մաքուր 38 տոկոսանոց աճ 2 տարվա մեջ, իսկ ներմուծումը՝ մաքուր 11% նվազում, իսկ միջին անվանական գինը այդ թվականին կազմում էր 665,8 դրամ 1 լիտրի համար²⁸, այսինքն առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի մոտավոր 443,87 դրամ արժեքի դեպքում ակցիզային հարկի չափը միջինում կազմում էր 133,16 դրամ: Հետևաբար, զանձվող գումարի չափից և գարեջրի արտադրության ծավալների դինամիկայից /տե՛ս գծապատկեր 3/ կարելի է եզրահանգել, որ 2020 թ. ուժի մեջ մտած դրույքաչափը, որը կազմում է ֆիքսված 130 դրամ, արտահայտում է գարեջրի 1 լիտրի համար զանձվող իրական միջին չափը, և այն չի հանգեցնի բացասական հետևանքների գարեջուր արտադրողների համար հատկապես այն դեպքում, երբ այն հիմա միջինում կազմում է մոտավորապես 996,3 դրամ:

Աղյուսակ 104. 2000-2023 թթ. գարեջրի ակցիզային հարկի դրույքաչափերի փոփոխությունները

²⁸ https://www.armstat.am/file/article/sv_12_12a_6300.pdf

Կոդ	Ուժի մեջ է	Անուն	Միավոր	Դրույքաչափ
2203	2000	Գարեջուր	դրամ/լ	70
	2009		տեղական (դրամ/լ) ներմուծված	70 120
	2012		տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի և ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր	30 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քա 1 լիտրի համար 105 դրամ
	2014-ից առ այսօ ր		ԵԱՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծման դեպքում՝ ապրանքների արժեք	
2020- 2023			130	

Գծապատկեր 3. ՀՀ-ում գարեջրի արտադրության ծավալները, 2001-2019 թթ.
Աղբյուր: ՀՀ Վիճակագրական կոմիտե, URL: <https://www.armstat.am/am/>

Գինիներ, գինեկույթ և այլ գինետեսակներ

Գինու 1 շի միջին գինը վերջին 10 տարվա ընթացքում աճել է մոտ 400 դրամով կամ մոտ 22%, իսկ ծավալները աճել են մոտ 5 մլն լիտրից տարեկան 12 մլն լիտր, իսկ ներկրույնը նվազել է 20 %, կազմելով 451,3 հազ. լիտր: Երբ դրույքաչափը

կազմում էր 10%, գինեգործերը միջինում 1 շշի համար վճարում էին 110-130 դրամ, սակայն գնաճի հետ միասին սահմանված 150 դրամը կդառնար հենց այդ 10%-ի չափով գանձվող միջին ակցիզային վճարը, այսինքն հաշվառման տեսանկյունից միջին և խոշոր արտադրողների համար այն զգալի բացասական ազդեցություն չի ունենա, ինչպես նաև հաշվառման տեսանկյունից հեշտացել է հարկի գումարի որոշման չափը: Սակայն էժան գինիների համար 150 դրամը կազմում է մեծ գումար, և քանի որ գինու արտահանումը մեծ մասամբ կատարվում է դեպի ԵԱՏՄ, ռուբլու կուրսի անկման պատճառով և ավելի էժան փոխարինիչների առկայության պայմաններում, հայկական գինիները կորցնում են էժան գինիների շուկան, իսկ միջին գնային շուկայում այն մրցակցում է վրացական, ֆրանսիական և իտալական գինիների հետ: Դրական քայլ է համարվում այն, որ 2020 թ. նաև միկրոբիզնեսը ազատված է հարկային բեռից: Սակայն գոյություն ունեն գինեգործական արտադրամասեր, որոնց արտադրությունը խոշոր չափերի չի հասնում, բայց դրանք չեն համապատասխանում միկրոբիզնեսի պահանջներին, այդ իսկ պատճառով կարելի է որպես տարբերակ դիտարկել ակցիզային հարկի իջեցումը կամ հարկից ազատումը որոշակի սահմանված չափի արտադրությունը թե՛ գինու, թե՛ զարեջրի դեպքում, ինչպես դա լայն տարածված է համաշխարհային փորձի շրջանակներում, կամ ինչը էլ ավելի լայն տարածում ունի՝ պարզապես ազատել բնական խաղողի և մրգային գինիները և գինու արտադրանքները ակցիզային հարկից, կամ սահմանել այն միայն փրփրուն և խմորման ենթարկված գինիների համար:

Էթիլային սպիրտ և սպիրտային խմիչքներ, ծխախոտ և ծխախոտային արտադրանք

Փոխադարձ առևտուրը զարգացնելու և ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ազատ տեղաշարժի վերաբերյալ խոչընդոտներն ու սահմանափակումները հանելու նպատակով 2014 թվականի մայիսի 29-ին Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրի 71-րդ հոդվածը ամրագրում է անդամ պետությունների պարտավորությունները մոտեցնելու օրենսդրությունը՝ փոխադարձ առևտրի վրա ազդող հարկերի մասով, ներառյալ առավել զգայուն ակցիզային ապրանքների վրա ակցիզային դրույքաչափերի ներդաշնակեցումը: Այս առումով, ակցիզային դրույքաչափերի ներդաշնակեցման վերաբերյալ համաձայնագրերի նախագծերը մշակվել են աստիճանական մերձեցման սկզբունքով: Համաձայնագրի նախագիծը սահմանում է մինչև 2024 թվականը մաքուր էթիլային սպիրտի ակցիզային դրույքաչափը սահմանել 9 եվրո 1 լիտրի համար. Հայաստանի համար դրույքը 40 տոկոս նվազեցման, այսինքն 5.4 եվրո, կամ 10 տոկոս, կամ 9.9 եվրո, ավելացման հնարավորությամբ: 2020-2021 թվականներին ըստ ծրագրի հաշվարկված է սպիրտի դրույքաչափի մոտեցումը 5,4 եվրոյի, սակայն մինչև 2024 թվական հարկային եկամուտների կորուստը նվազեցնելու նպատակով գինը հասցվելու է 9,9 եվրոյի:

Ըստ համաձայնագրի, նաև ներդաշնակեցվելու են ծխախոտի արտադրանքի ակցիզային հարկի դրույքները՝ 35 եվրո 1000 հատի համար, 15 տոկոս նվազեցման կամ 10 տոկոս ավելացման հնարավորությամբ²⁹:

Նավթամթերք և բենզին

Ի տարբերություն ավիոհոլային խմիչքների և ծխախոտի առավել մրցակցային շուկաներում ակցիզային դրույքաչափերի փոփոխման համեմատաբար թույլ ազդեցությանը, բենզինի, դիզելային վառելիքի և սեղմված գազի ակցիզային հարկի դրույքաչափերի բարձրացումը շոշափելի ազդեցություն է թողել շուկայի վրա, քանի որ այս ապրանքները ոչ միայն սպառողական, այլև տնտեսական նշանակություն ունեն:

Դիզելային վառելիքի, բենզինի և սեղմված գազի գների կտրուկ աճը հանգեցնում է մեր երկրի տարածքում արտադրվող և մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների թանկացմանը, մասնավորապես՝ գյուղատնտեսության, արդյունաբերության և տրանսպորտի ոլորտների վրա:

Մինչև 2018 թվականի հունվարի 1-ը 1 տոննա բենզինի ներմուծման համար ակցիզային հարկը կազմում էր **25 000 դրամ**, իսկ նոր օրենքի համաձայն՝ **40 000 դրամ**: Բացի այդ, այժմ մաքսային սահմանին վճարվող ակցիզային հարկի և ԱԱՀ-ի հանրագումարը կազմում է **135 000 դրամ**՝ նախկին **120 000 դրամ**-ի փոխարեն: Եթե համեմատենք 2017թ (**397.0 դրամ** /լիտր) և 2018թ (**462.7 դրամ** /լիտր) սահմանված միջին գները բենզինի համար, ապա կտեսնենք, որ բենզինի գինը բարձրացել է շուրջ **65,7 դրամով**: 2019 թվականին նկատում ենք որոշակի բենզինի գնի անկում՝ **431.1 դրամ**/լիտր: Իհարկե, նման գնաճը որոշակիորեն պայմանավորված է Ռուսաստանից գնված բենզինի ինքնարժեքի թանկացմամբ (շուրջ 23 %-ով 2017 թվականին), սակայն 2018 թվականի բենզինի մանրածախ գնի բարձրացումը (**20 դրամ** -ով) կապված է արդեն ակցիզային հարկի բարձրացմամբ:

Մասնավորապես, 2017թ. դեկտեմբերի 30-ին լիցքավորման կետերում 1լ բենզինը վաճառվել է **410 դրամով** : Բենզինի վաճառքի գինը առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի 30.12.2017թ. կազմել է **322.8 դրամ**, 2018թ. հունվարի 15-ին՝ **328.14 դրամ**, տարբերությունը՝ **5.34 դրամ**: Այսինքն ստացվում է, որ ակցիզային հարկի նոր դրույքաչափի կիրառումից հետո տնտեսվարող սուբյեկտը հունվարի 15-ին 1լ-ի հաշվով 5.3 դրամի չափով լրացուցիչ շահույթ է ստացել, հունվարի 22-ին՝ 13.68, փետրվարի 15-ին՝ 22 դրամի չափով, իսկ վաճառքի գնի (առանց ակցիզային հարկի և ԱԱՀ-ի) հավելանի տեմպը կազմել է **6.8 %**, ինչը զգալի է:

2018 թվականի հունվարի 1-ից դիզելային վառելիքի ներմուծումը և օտարումը ենթակա է ԱԱՀ-ով հարկման, իսկ ակցիզային հարկի դրույքաչափը 1 տոննայի համար սահմանված է **13 000 ՀՀ դրամ**՝ նախկին մաքսային արժեքի **10 տոկոսի** չափի, բայց ոչ պակաս, քան 1 տոննայի համար **35 000 դրամ** փոխարեն: Նույն օրենքի համաձայն մինչև 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ներմուծված և 2018 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ հարկ վճարողների մոտ

²⁹ <http://www.eurasiancommission.org/ru/act/finpol/dofp/nalog/Documents/akciz.pdf>

առկա դիզելային վառելիքի ապրանքային մնացորդները ներմուծման ժամանակ վճարված ակցիզային հարկը՝ յուրաքանչյուր տոննայի համար **22 000 դրամ** է: Սույն փոփոխությունները միանգամից ազդեցություն ունեցան դիզելային վառելիքի գնագոյացման վրա՝ 2017 թվականին դիզելային վառելիքի գինը կազմում էր **366.0 դրամ** / լիտր, իսկ 2018-ին՝ **465.6 դրամ** / լիտր: Հաշվի առնելով, որ ակցիզային հարկի և ԱԱՀ-ի հաշվարկը կախված է նաև դիզելային վառելիքի մաքսային արժեքից և իրացման գներից, հիմնվելով ցուցանիշների վրա ստացվում է, որ չնայած ակցիզային հարկի նվազեցում է տեղի ունեցել, սակայն իրացման փուլում ԱԱՀ-ով հարկումը ավելացրել է հարկային բեռը: Ընդհանուր հաշվով դիզելային վառելիքի ներմուծման և իրացման համար գանձվող անուղղակի հարկերը ավելացել են շուրջ **60 դրամով**:

Սեղմված գազի ակցիզային հարկի դրույքաչափը կազմում է 1000 խ.մ-ի համար **25000 դրամ** նախկին **8330 դրամ**ի փոխարեն ԵԱՏՄ պետությունների ակցիզային հարկերի դրույքաչափերի հարմոնիզացիայի նպատակով: Հաշվի առնելով, որ նշված գումարին ավելանում է նաև ԱԱՀ-ն, որը կազմում է շուրջ 3300 դրամ 1000 խ.մ գազի համար, ապա սեղմված գազի հարկերի ավելացումը կազմում է շուրջ 20000 դրամ 1000 խ.մ-ի համար, այսինքն, 1 լիտր բնական սեղմված գազի համար գնաճը կազմել է **20 դրամ**: Իսկ 2020 թվականի հունվարի 1-ից ՀՀ-ում ընդունվել է բնական սեղմված գազի նոր դրույքաչափ՝ նախկին 25000 դրամի փոխարեն 1000 խորանարդ մետրի համար՝ 34000 դրամ 1 տոննայի համար: Նոր դրույքաչափը պայմանավորված է չափման միավորի փոփոխությամբ՝ խորանարդ մետրից անցում ենք կատարել տոննայի: 1 խորանարդ մետրի և 1 կիլոգրամի վերցվել է փոխհարաբերակցության տեսությամբ ու գիտականորեն ընդունվող մեծությունը (1խմ = 0.717կգ): Այս պարագայում 1 տոննա սեղմված բնական գազի ակցիզային հարկի դրույքաչափին համապատասխանող հաշվարկային մեծությունը կազմել են շուրջ 34867 դրամ, իսկ նախագծով դրույքաչափը սահմանվել մի փոքր ավելի ցածր մակարդակում՝ 1 տոննայի հաշվով 34000 դրամ:

Ավտոմեքենաներ

«Ակցիզային հարկի մասին» օրենքում ավտոմեքենաներին վերաբերող կատարված փոփոխությունը (22.05.2014թ.) հիմնավորվում էր նույն օրենքում 2011թ. դեկտեմբերին կատարված փոփոխությունների անարդյունավետությամբ: Ըստ 2014 թ. փոփոխության հեղինակների՝ նախորդ փոփոխության կիրառման արդյունքում զգալիորեն նվազել են «շքեղության հարկով» հարկվող ավտոմեքենաների ներկրման ծավալները և ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրվող գումարները, որոնք ըստ փորձագիտական գնահատականների կազմում են 3-6.5 մլրդ դրամ: Հաշվի առնելով, որ տվյալ հարկատեսակով սահմանված մեխանիզմը չի ծառայել իր նպատակին՝ 25.0 մլն դրամ և ավելի մաքսային արժեք ունեցող կամ մինչև 2 տարին, ներառյալ՝ թողարկման տարեթիվը և 4500 սմ³ և ավելի շարժիչի աշխատանքային ծավալ ունեցող թեթև մարդատար ավտոմեքենաների համար սահմանված ակցիզային հարկը հանվել է: 2011թ. թեթև մարդատար ավտոմեքենաների ներմուծման ակցիզային հարկի բարձրացման արդյունքում ստեղծվեց մի իրավիճակ, երբ, սպասումներին հակառակ, բյուջեի մուտքերը

չավելացան, այսինքն՝ ներմուծողները վերանայեցին իրենց վարքագիծը՝ փորձելով խուսափել թանկարժեք գնումներից, որի արդյունքում բյուջեն ունեցավ կորուստներ: Հարկավոր է նշել, որ օրենսդրական նման փոփոխությունները պետք է հայեցակարգային լուրջ հիմք ունենան, այլ ոչ թե ժամանակավոր կամ կարճաժամկետ լուծումներ հետապնդեն՝ կասկածի տակ դնելով հասարակության մեջ առկա անհավասարաչափ եկամտային բաշխվածության կրճատման գաղափարախոսությունը:

Աղյուսակ 105. Ավտոմեքենաների դրույքաչափերի փոփոխություններ 2012-2014թթ

Կոդ	Ուժի մեջ է մտել	Անուն	Հարկի դրույքաչափ
8703, բացառությամբ 8703 10, 8703 21 101, 8703 21 901, 8703 22 101, 8703 22 901, 8703 23 199, 8703 23 909, 8703 24 101, 8703 24 901, 8703 31 101, 8703 31 901, 8703 32 191, 8703 32 901, 8703 33 191, 8703 33 901, 8703 90 10 եւ 870390 901-ի	2012	25.0 մլն դրամ եւ ավելի մաքսային արժեք ունեցող կամ մինչեւ 2 տարին ներառյալ թողարկման տարեթիվ եւ 4500 սմ3 եւ ավելի շարժիչի աշխատանքային ծավալ ունեցող թեթեւ մարդատար ավտոմեքենաներ	20%
	2014	հանել են հարկումից	

Եզրակացություններ և առաջարկներ

Աշխարհի 103 երկրների ակցիզային քաղաքականություններն ու օրենսդրությունները ուսումնասիրելով և համադրելով ՀՀ օրենսդրության հետ՝ կարող ենք նախանշել և ընդգծել սույն ոլորտի շրջանակներում Հայաստանի ներքին կարգավորումների բացերը և զարգացման ուղղությունները: Ընթացման դյուրինությունը ապահովելու նպատակով եզրակացություններն ու առաջարկությունները նույնպես ներկայացված են թեմատիկ բաժանմամբ:

Ալկոհոլային արտադրություն: Գարեջուրի հարկի ավելացումը մեզ մոտ ինչպես արդեն նշվել էր ամենայն հավանականությամբ վնաս չի պատճառելու, սակայն միջազգային փորձի դրույքաչափերը և հարկման մեթոդները ուսումնասիրելուց հետո պարզ է դառնում, թե դեպի ուր պետք է շարժվել, և հարկ է նշել ՀՀ-ի դրական թրենդը. Հայաստանում կրկին՝ հրաժարվելով ադվալորայինից՝ անցել են սպեցիֆիկ հարկմանը, սակայն ավելի էֆեկտիվ հարկման հնարավորություն կա: ՀՀ-ում չի հարկվում ոչ ալկոհոլային գարեջուրը, աշխարհում սպեցիֆիկ հարկման դեպքում հարկվում է 0,5 տոկոս, տեղ-տեղ 1,2 տոկոս կամ ավելին ալկոհոլ պարունակող գարեջուրը: Հարկումը ավելի արդար և հավասարացված դարձնելու համար գոյություն ունի հարկման հետևյալ ամենատարածված տեսակը, երբ հարկումը

հրակացվում է ըստ ալկոհոլի պարունակության ավելացման սանդղակի՝ հարաբերակցորեն հարկի դրույքաչափը ավելացնելով: Օրինակ՝ 0,5-1,2 տոկոս, 1,2-2,8 տոկոս, 2,8 և ավելին: Նման կերպ է վարվում նաև Մեծ Բրիտանիան՝ գարեջրի 2-րդ խոշորագույն արտադրողը, սակայն մեկ տարբերությամբ՝ դրույքները տարբեր են ներմուծողների և տեղական արտադրողների համար, ինչը Հայաստանը կիրառել է անցյալում, սակայն, WTO-ի կազմում ընդգրկվելով հակապրոտեկցիոնիստական միջոցառումների շրջանակներում, հրաժարվել է նման պրակտիկայից: Այդպիսի մեթոդաբնութային են գարեջուրը հարկում ԵԱՏՄ-ի անդամ երկրներում՝ Բելառուսում և Ռուսաստանում, Ճապոնիայում, Ավստրալիայում, Իռլանդիայում և այլուր:

Որոշ երկրներ, բաժանումը կատարում են ըստ Պլատոյի աստիճանի, օրինակ, մինչև 10 աստիճան, 10,1-14, 14-ից ավելի: Իսկ օրինակ Իսպանիայում և Պորտուգալիայում կիրառում են խառնված բաժանումը՝ աստիճանը կիրառելով այն ժամանակ, երբ գարեջրի ալկոհոլի պարունակությունը գերազանցում է 2,8 տոկոսը: Հայաստանում այն կարելի է կիրառել գործող դրույքը դարձնելով միջինացված դրույքաչափ:

Երկրորդ տարբերակն է հարկման ֆիքսված մինիմալ չափի սահմանումը և հարկային գումարի ավելացումը ամեն 1 տոկոս ալկոհոլի համար: Նման կերպ են վարվում Ֆրանսիան, Իտալիան, Լեհաստան, Դանիան և այլն: Եզակի դեպք է Արգենտինան, որտեղ հարկման բաշխումը կատարվում է ըստ արտադրող ընկերության չափսերի՝ միկրո-, փոքր և միջին, խոշոր բիզնես: ՀՀ-ում ազատված է հարկերից Երևանից դուրս գտնվող միկրոբիզնեսը:

Այլ երկրներում մինչև հատուկ սահմանված արտադրական քանակի գարեջուրի հարկը նվազեցված է, սովորաբար դրանք այն գարեջրատներն են, որոնց արտադրական ծավալը չի գերազանցում 125-200.000 հլ գարեջուրը՝ ևս ենթաքանակների բաշխված (օրինակ, մինչև 75 հազ. հլ, 75-100 հազ. հլ, 100-150 հազ. հլ, 150-200 հազ. հլ), այդ թիվը կազմում է տարեկան արտադրության 1,2-5,6 տոկոսը: Մեր արտադրական ծավալը՝ 262 հազ. հլ, ինչը մոտ է Կիպրոսի, Մալթայի և Լյուքսեմբուրգի արտադրական ծավալներին, ձգտելու ուղիվածությունը համարելով Էստոնիայի ցուցանիշը³⁰: Եվ եթե հաշվարկել հարաբերական ցուցանիշը, Էստոնիայում և Կիպրոսում փոքր և անկախ գարեջրատների համար նախատեսված ծավալը կազմում է տարեկան արտադրության 1,6-1,9 տոկոսը, այսինքն պրոնեկտելով դա Հայաստանի վրա ստացվում է, որ մենք կարող ենք ակցիզային հարկի նվազեցում կատարել մինչև 5000 հլ արտադրական ծավալ ունեցող գարեջրատներին: Այս ցուցանիշը կարելի է ավելի ճշգրիտ հաշվարկել երկրի մեկ գարեջրատան միջին արտադրողական ծավալները համեմատելով, սակայն նման տվյալները թերի են կամ բացակայում են: Այսպիսի խթանման ձևի ավելի ունիվերսալ տարբերակ ունեն ԱՄՆ-ն և Կանադան, որտեղ տարեկան առաջին սահմանված քանակի համար վճարում են մեկ դրույքաչափ, իսկ հաջորդող

³⁰<https://brewersofeurope.org/uploads/mycms-files/documents/publications/2019/european-beer-trends-2019-web.pdf>

ծավալների համար այլ, օրինակ, առաջին 2000 հլ լիտրի համար ավելի ցածր է քան հաջորդ 3000 հլ-ի համար:

«Ակցիզային հարկման ուսումնասիրության բաժնում արդեն կատարվել է անդրադարձ ակցիզային հարկի բացասական ազդեցության մասին գինու շուկայի վրա: Եթե դիտարկել համաշխարհային պրակտիկան, կարելի է նկատել, որ գինու վրա բարձր տոկոսադրույքներ (շատ հաճախ ադվալորային հարկման տեսակով) գոյություն ունեն միայն այն երկրներում, որտեղ հարկումը բարձր է կա՛մ կրոնական նկատառումների տեսանկյունից, կա՛մ ֆիսկալ: Այլ երկրներում, որտեղ այս կամ այն չափով գոյություն ունի գինու արտադրանքի առաջիադասման քաղաքականություն, տոկոսադրույքը չի գերազանցում 10%, իսկ հիմնականում դրույքաչափը անգամ իսկ ադվալորային չէ, և, օրինակ, ԵԱՏՄ կազմում, Ռուսաստանի 0,35 եվրո/լ դրույքից հետո գալիս է «Հ-ինը՝ մոտ 0,28 եվրո/լ, իսկ Հայաստանի հարևան երկրներից Վրաստանը և Իրանը չեն հարկում գինիները, Թուրքիայի մինիմալ դրույքաչափը կազմում է մոտ 1,14 եվրո/լ, իսկ Ադրբեջանում ընդամենը ըստ 2 տեսակի են հարկում՝ փրփրուն գինիները 1,24 եվրո/լ, իսկ ոչ փրփրուն՝ 0,05 եվրո/լ: Հարկ է նշել, որ վերջինիս գինու տեսակների տարանջատումը տարածված է ԵԽ երկրներում, որտեղ գինու նվազագագույն պահանջվող դրույքաչափը կազմում է 0 եվրո, և որոշ անդամ-երկրները բարձրացնում են այդ դրույքը միայն փրփրուն գինիների համար, իսկ օրինակ՝ Իսպանիայում, Պորտուգալիայում, Իտալիայում, Սլովենիայում, Չեխիայում և այլ երկրներում, այն նույնպես զրոյական է : Գինին չի հարկվում նաև Կանադայում և Ավստրալիայում: Գինու հարկում կա Հյուսիսային Եվրոպայի երկրներում, որտեղ ակցիզային հարկը օգտագործվում է առողջապահական տեսանկյունից, սակայն այստեղ հարկվում է պրոգրեսիվ ձևաչափով՝ կախված ակոհոլային ամրությունից: Հայաստանը, հարկային հավաքագրման բալանսային հավասարակշռության սկզբունքից ելնելով, չի կարող դեռևս ազատել գինին ակցիզային հարկից ամբողջովին, սակայն խիստ հարկավոր է հարկային բեռի նվազեցման քայլեր ձեռնարկել, օրինակ, ազատել հարկից կամ զգալիորեն նվազեցնել դրույքաչափը ոչ փրփրուն գինիների դեպքում, հարկել փրփրուն, արհեստական գազավորված գինիները պրոգրեսիվ ձևաչափով ըստ ակոհոլ/ածխաթթու գազի պարունակության, ինչպես նաև այլ ֆերմենտացված գինու արտադրանք՝ քացախը, գինենյութը և այլն: Նաև ինչպես զարեջրի դեպքում, այդպես էլ այստեղ, կարելի է աջակցել փոքր և անկախ գինեգործներին և նվազեցնել հավաքագրվող հարկի չափը, եթե ծավալները չեն գերազանցում սահմանված չափերը:

Ծխախոտային արտադրություն: Համաշխարհային զարգացմանը անհամահունչությունը զգացնել է տալիս նաև ծխախոտային արտադրանքի հարկման քաղաքականության ոլորտում: Ինչպես ներկայացված է «Հ հարկային օրենսգրքի ուսումնասիրության բաժնում, ԵԱՏՄ կարգավորումները տարածվում են ծխախոտի գլանակների վրա, այսինքն մնացած արտադրական փոխարինիչների և կից արտադրության հարկային վարչարարությունը լիովին «Հ ներքին ակտերով կարգավորվող ոլորտ է: Այսպիսով մեծ է անհրաժեշտությունը վերաձևակերպելու ծխախոտի արտադրական փոխարինիչներ բաժինը. այս ոչ հստակ սամանման

ներքո են համախմբված գլանակային ծխախոտային արտադրանքից բացի մնացած բոլոր ապրանքատեսակները. նման կարգավորումը հաշվի չի առնում ծխախոտային շուկայի ժամանակակից տենդենցները, չի տարաբաշխում շուկայի տարբեր բաժինները և ունակ չէ իրագործել նման կարևոր ապրանքատեսակի հարկման հիմքում դրված առողջապահական կանխարգելիչ նպատակները: Առանձնակի կարևոր է մատնանշել էլեկտրոնային սարքերի հեղուկների հարկման անհրաժեշտությունը, որպես առանձին հարկման օբյեկտ, քանզի ծխելու էլեկտրոնային սարքերը վերջին շրջանում գրավում են շուկան էկսպոնենցիալ արագությամբ: Ի համեմատ ծխախոտի այլ փոխարինիչների այս արտադրատեսակի կտրուկ աճող պահանջարկը ստիպում է առանձնակի ուշադրություն դարձնել վերջինիս և մշակել հարկման առանձին մեխանիզմներ:

Վառելիք: Ընդհանուր առմամբ վառելիքի հարկումը ՀՀ-ում իրականացվում է բոլոր սպառողների համար նույնական եղանակով: Տնտեսական զարգացման ակտիվացման տեսանկյունից աշխարհում կիրառվում են սպառողների տարատեսակ տարանջատման մեխանիզմներ: Մույն տեսանկյունից ելնելով ՀՀ-ում կարող է կիրառվել վառելիքի արտադրական և տնային տնտեսությունների կողմից սպառման տարանջատում: Արտադրական սպառման համար օգտագործվող վառելիքի ակցիզային հարկի ավելի մեղմ պայմանները կնպաստեն տնտեսական աճի արագացմանը: Այստեղ հնարավոր է կիրառել մի քանի տարբեր ռազմավարություններ. աջակցության տարբերակները կարող են սահմանափակվել պետության կողմից հստակեցված ոլորտներով (օրինակ գյուղատնտեսական գործունեության մեջ տարածված ջերմոցային տնտեսություններում օգտագործվող վառելիքի ակցիզային հարկի վերադարձը, որը կօգնի վերջիններիս զարգացմանը) կամ տարածվել ավելի լայն կամ ամբողջական բիզնես շրջանակների վրա, ստեղծելով բիզնեսի համար ավելի բարենպաստ պայմաններ:

Վերոնկարագրյալ վառելիքի ակցիզային հարկման քաղաքականության փոփոխության առաջարկը ուղված է բիզնես միջավայրի զարգացմանը ի հաշիվ արտադրական նպատակներով սպառման վառելիքի հարկման ավելի մեղմ դրույքաչափերի: Մակայն այս առաջակից գատ գոյություն ունի ևս մեկ համաաշխարհային պրակտիկա կապված ավիացիոն վառելիքի հետ: Ինչպես ներկայացված է միջազգային փորձի ուսումնասիրության բաժնում, շատ երկրներ ազատում են ավիացիոն վառելիքը ակցիզային հարկից: Նման մոտեցումը նպաստում է ավիափոխադրումների գնի իջեցմանը և ներքին ավիացիայի զարգացմանը: Այսպիսով, հատկապես հաշվի առնելով ՀՀ-ում ներքին փոքր ավիացիայի զարգացման տեսլականը, ինչպես նաև Հայաստանի տարանցիկ դիրքը բազմաթիվ օդային ուղիների համար, ավիացիոն հարկի գրոյացումը առաջացնում է բազմաթիվ դրական հետևանքներ: Ապահովելով ավելի ցածր ռեսուրսային գներ և ունենալով ավելի բարձր աշխարհագրական դիրք հարևան երկրների նկատմամբ՝ Հայաստանը ստանում է հարաբերական առավելություն հետագայում ավիացիոն հար դառնալու տեսլականի կոնտեքստում: Նման հնարավորությունը մեծ հեռանկարներ է բացում Հայաստանի Հանրապետության համար տնտեսական զարգացման տեսանկյունից:

Ինչպես ցույց է տալիս ՀՀ ակցիզային հարկման օրենսդրական կարգավորումների ուսումնասիրությունը, նավթամթերքի և վառելիքի գծով հարկային կարգավորումները բավականին հնացած են և չեն համապատասխանում աշխարհում ընթացող տեխնիկական և տեխնոլոգիական զարգացումներին: Այդպիսի տենդենցներից մեկն է բիովառելիքի հարկման առանձին պրակտիկան, որը նկարագրված է միջազգային փորձում: Վերոնշյալ հետազոտության համաձայն, գործընթացը կազմակերպվում է երկու փուլով. սկզբում բիովառելիքը դեկլարատիվ առանձնացվում է և ներառվում ենթասակցիզային ապրանքատեսակների շարքում, սակայն հարկվում է 0 տոկոսով, ինչը բերում է շուկայում պահանջարկի վերաբաշխման: Արդեն ավելի զարգացած երկրներում տեղի է ունենում գործընթացի երկրորդ փուլը, երբ արդեն բիովառելիքի ձևավորված և կայացած շուկայում կիրառվում են ակցիզային հարկի ցածր, բայց այնուամենայնիվ 0-ից տարբերվող հարկային դրույքաչափով: Քանզի Հայաստանը գտնվում է այս գործընթացի ամենասկզբում, նպատակահարմար է սկսել իրագործել 0-ական դրույքաչափով և շուկայի վերաբաշխմամբ ուղղեկցող քայլեր: Նման քաղաքականությունը կօգնի ստեղծել էկոլոգիապես ավելի մաքուր վառելիքի պահանջարկ և շուկա, ինչը կնպաստի շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության նվազեցմանը:

Առողջապահական ուղղվածություն: ՀՀ-ում 2019 թ. հարկային փոփոխությունների նախագծի մեջ սկզբում առաջարկվում էր հարկ սահմանել թե՛ գազավորված, թե՛ բնական հյուրերի մեջ պարունակվող շաքարի ծավալի համար, ավելի կոնկրետ՝ եթե 100 գրամ հյուրի մեջ պարունակվում է 5 և ավելի գրամ շաքար: Սակայն նախագիծը արտադրողների ճնշման տակ փոփոխության ենթարկվեց, և հարկը սահմանվեց հյուրի գազավորվածության վրա: Երկու դեպքում էլ հիմնավորումը առողջությանը պատճառվող վնասն էր և ֆիսկալ ֆունկցիան: Սակայն արդյունքում թույլ հիմնավորման պատճառով նախագծի այս կետը չընդունվեց:

Այս տեսակի ապրանքատեսակների հարկումը շատ տարածված չէ, սակայն համաշխարհային պրակտիկայում գոյություն ունի ևս մեկ մեթոդաբանություն, որտեղ փորձում են արգելափակել ոչ բնական հումքը, այսինքն՝ ապրանքատեսակը հարկվում է ըստ բնական բաղադրիչների պարունակության տոկոսի, իրանելով այն:

Բացի այդ գոյություն ունեն էներգետիկ ոչ ակտիվային խմիչքներ, որոնք ավելի մեծ վնաս են պատճառում առողջությանը, միևնույն ժամանակ ՀՀ-ում չեն հարկվում ակցիզային հարկով, իսկ որոշ այլ երկրներում հարկվում են ըստ տաուրինի կամ կոֆեինի պարունակության չափի:

Սոցիալական ուղղվածություն: Սոցիալական վնասակարություն ունեցող գործունեության հարկման համաշխարհային տենդենցի տեսանկյունից ՀՀ օրենսդրությունը լիովին անտեսում է սույն ոլորտը և կրկին բախվում հնացած և ոչ արդիական օրենսդրական կարգավորման խնդրին: Միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը վկայում է, որ աշխարհի տարբեր երկրներ տարբեր կերպ են կարգավորում այս ոլորտը հատկապես մոլախաղերի հետ կապված գործունեության

տեսանկյունից: Տեխնիկական բարդության և երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման մակարդակից ելնելով զարգացող երկրները հիմնականում սպորտային խաղաղությունների ոլորտը չեն դիտարկում որպես ակցիզային կարգավորման դաշտ՝ սահմանափակվելով սպառողների տարիքային խիստ շրջանակի, տեղակայման գոտիականության, արտաքին և օնլայն գովազդների հստակ կանոնակարգմամբ և, ինչն ամենից կարևորն է այս ոլորտի համար, լիցենզավորման բավականին բարդ պայմանների և բարձր վճարի կիրառմամբ: Նման դեպքերում կարգավորման օբյեկտ են դառնում խաղատները, որոնց հիմնական գործունեությունը տարածվում է օֆլայն հարթակներում ի տարբերություն սպորտային խաղաղությունների ոլորտի: Սույն ընկալումն ու մոտեցումը լիովին կիրառելի է նաև Հայաստանի Հանրապետության համար: Ինչպես նկարագրված է միջազգային փորձի ուսումնասիրության բաժնում, նման գործունեության կարգավորումը հնարավոր է իրականացնել բազմաթիվ եղանակներով՝ խաղաղությանի հարկումից մինչև տարածքի հարկում: ՀՀ օրենսդրության կարգավորման շրջանակներում նպատակահարմար է կիրառել խաղատներում ոչ թե առանձին ծառայության կամ խաղի ժամանակ օգտագործված միջոցը, այլ վարչարարության հեշտացման համար հարկմա օբյեկտ դարձնել դրամարկղի մոտ խաղային ժետոնների ստացման գործարքը: Արդյունքում կունենանք վարչարարության զգալի հեշտացում, ինչպես նաև սպառողների համար տեսանելի կլինի գործարքից սկզբնական հարկի չափը, ինչը կարող է զսպող և կանխարգելիչ դեր ունենալ խաղատնային ծառայություններից օգտվողների համար: Քանզի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված է նաև խաղատների գործունեության համար թույլատրելի տարածքների գոտիականություն, կարելի է օգտագործել նաև խաղատան տարածքի ակցիզային հարկումը, ինչը նույնպես ընդունելի պրակտիկա է աշխարհում: Այսպես, որոշ տարածքներ, որոնք առանձնակի տարածում ունեն նման ծառայությունների մատուցման տեսանկյունից և շատ հաճախ գտնվում են զբոսաշրջային կենտրոնների հարակից գոտիներում, կարող ե դառնալ նման հարկային պրակտիկայի կիրառման օբյեկտ:

Բնապահպանական ուղղվածություն: Աշխարհում բնապահպանական նկատառումներով կիրառվող ակցիզային հարկի ամենատարածված օբյեկտը պլաստիկ արտադրությունն է: Ներկայումս ՀՀ-ում գործում է բնապահպանական հարկ, որը կարգավորում է պլաստմասսայից արտադրված փաթեթավորման և տեղափոխման համար ապրանքների և 300լ ծավալից ավելի ցիստեռնների, բաքերի և համանման տարողության պլաստմասսայից արտադրանքի հարկումը: Էկոլոգիայի պաշտպանության տեսանկյունից միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ բազմաթիվ երկրներ սահմանում են ակցիզային հարկ պլաստիկ արտադրանքների համար (տոպրակներ, շշեր, կրիչներ և այլ): Քանզի մեր երկրում կա տարբերակում ակցիզային և բնապահպանական հարկերի միջև, մինչդեռ, օրինակ, Շվեդիայում, Ֆինլանդիայում կամ Դանիայում թափոնների և բնապահպանական նկատառումներով սահմանված հարկերը նույնպես համարվում են ակցիզային հարկեր, և Հայաստանի Հանրապետության օրենքը արդեն իսկ որոշակիորեն նախատեսում է պլաստիկ արտադրանքների

հարկումը (3923 և 3925 10 000 ծածկագրերի ներքո), նախընտրելի է ակցիզային հարկ կիրառել ըստ անհրաժեշտության որոշակի պլաստիկ ապրանքատեսակների համար: Հետագայում, ակցիզային և բնապահպանական հարկերի ինստիտուտների զարգացման հետ համատեղ, առաջարկվում է հարկ սահմանել բոլոր տեսակի պլաստիկ արտադրանքների համար առանց տարբերակման:

Բնապահպանական ևս մեկ նախաձեռնություն է հին մեքենաների հարկումը: Վերջին տարիներին հայկական ավտոմեքենաների շուկան արագ տեմպերով աճ է գրանցել, հիմնականում ԵԱՏՄ-ի շրջանակներում 5 տարի անցումային փուլում գտնվելու արտոնության պատճառով: Գրանցվել է մեծ թվով օգտագործված և 10 տարուց ավել ավտոմեքենաների ներկրում: Չնայած նրան, որ պետության կողմից մշակված և ընդունված օրենքները ուղղված են ավտոմեքենաների շուկայի “տարիքային” թարմացմանը (հիմնականում մաքսագերծման միջոցով), ակնառու է, որ դա էապես չփոխեց շուկայի կոնյունկտուրան: Ուսումնասիրելով միջազգային փորձը, հանդիպեցինք ավտոմեքենաների վերավաճառքի վրա կիրառվող ակցիզային հարկի հասկացությանը (սեփականատիրոջ փոփոխության) դեպքում: Այն կիրառելի է 2020 թվականի հունվարի 1-ից Չիմբաբվելում և ենթադրում է, որ ավելի բարձր տարիքային խմբում գտնվող և ավելի մեծ շարժիչի ծավալ ունեցող ավտոմեքենաները հարկվում են ակցիզով ավելի բարձր տոկոսադրույքով: Առաջին հայացքից կարող է թվալ թե նմատատիպ մեխանիզմն ընկած է մաքսագերծման հիմքում, սակայն առկա է էական տարբերություն: Հաշվի առնելով, որ բարձր տարիքային խմբում գտնվող ավտոմեքենաների սեփականատերերը հիմնականում սոցիալապես խոցելի խավի ներկայացուցիչներն են, ապա կիրառելով հարկը սեփականատիրոջ փոփոխության դեպքում այն ներառվելու է գնի մեջ: Օգտագործելով նման մոտեցումը մենք սահմանափակում ենք ներքին շուկայում օգտագործված բարձր տարիքի ավտոմեքենաների շարժը՝ խթանելով նույն գումարի չափով գնել ավելի թարմ տարեթվի մեքենաներ: Նշենք նաև այն, որ բարձր տարիքային խմբում գտնվող և ավելի մեծ շարժիչի ծավալ ունեցող ավտոմեքենաները մեծ վնաս են հասցնում շրջակա միջավայրին և ակցիզային հարկի կիրառումը հետագայում կրերի որոշակի բնապահպանական խնդիրների լուծումներին:

“Շքեղության հարկ”: Մորթիների, փղոսկրի և զբոսանավերի ակցիզային հարկի կիրառումը իրականացվում է մեկ ենթաբաժնի մեջ՝ այն է, որպես “Շքեղ ապրանքատեսակներ”: Անդրադառնալով այդ ապրանքատեսակներին առանձին, պետք է նշել, որ այն որպես հարկային մեխանիզմ ուղղված է բնապահպանությանը՝ պահպանելու փոքրաթիվ կենդանիների պոպուլյացիաները: Մորթիները հարկվում են Հարավային Կորեայում, Թուրքիայում և Ադրբեջանում: Հարկման դրույքաչափը միջինում 20%: Այսպիսով Կորեայի Հանրապետությունում նապաստակի մորթին չի ենթարկվում ակցիզային հարկման, չմշակված (հում) մորթու համար սահմանվում է 0% ակցիզ: Փղոսկրից պատրաստված իրերի ակցիզային դրույքաչափը նույնն է, որը նաև կիրառվում է Արգենտինայում: Թանկարժեք զբոսանավերի ակցիզային հարկումը իրականացվում է Լատսում: Նաև այն կենդանատեսակների մորթին չի հարկվում, որոնց վրա սեզոնային որսը կամ ամբողջ տարվա որսը թույլատրելի է

(օրինակ գայլ, աղվեղ): Բնապահպանական տեսանկյունից մորթիների և փղոսկրի ակցիզային հարկումը կնվազեցնի հազվադեպ կենդանիների սպանող և սպառման շուկան կփոքրանա, այսպիսով մենք կունենանք նման ապրանքատեսակներից ստացված ակցիզային հարկի ավելացում և հազվագյուտ կենդանատեսակների պաշտպանություն: Նման օրինակով Հայաստանի Հանրապետությունում հնարավոր է չհարկել գայլի,նապաստակի,աղվեսի մորթիները, իսկ հարկման ենթարկել ավելի հազվադեպ հանդիպող կենդանիների մորթին: Նաև Հայաստանում նման մորթիները կիրառվում են որպես վերջնական սպառման ապրանք և բավականին քիչ մասն է,որ վերամշակվում և արտահանվում է:

Շքեղ զբոսանավերի հարկումը հավելյալ բեռ չի հանդիսանա ներկրողների համար, քանի որ ՀՀ ներմուծված զբոսանավերը համաշխարային շուկայում կարող ենք գնահատել միջինից ցածր գների: Լաոսում այն կիրառելի է շքեղ զբոսանավերի վրա, որոնք ՀՀ ծովի բացակայության պարագայում չեն ներմուծվի: ՀՀ-ում շատ է սպորտային նավերի կիրառելիությունը, որոնց վրա հնարավոր է օգտագործել ակցիզային հարկ:

Նպատակային կիրառման պրակտիկաներ: Որոշ երկրներում գոյություն ունի զվարճանքի հարկ, այսինքն որոշ դեպքերում կրոնական, այլ դեպքերում՝ պարզապես ֆիսկալ նկատառումներից ելնելով՝ սահմանվում է աղվալորային հարկ ժամանցի և զվարճանքի ապրանքների և ծառայությունների վրա (օրինակ, թատրոնների տոմսերի վրա): Եվ կրկին մեջբերելով արգենտինական փորձը, հարկավոր է նշել նման պրակտիկայի կիրառումը, սակայն ոչ թե բյուջեի ցանկացած ծախսերի վերաբաշխման համար, այլ նպատակաուղղված. օրինակ սիգարետներից զանձվում է հարկ, որից հավաքագրված գումարը ուղղվում է ծխախոտի դեմ պայքարի քաղաքականության շրջանակներում, իսկ միավորելով զվարճանքի ակցիզային հարկը և նպատակաուղղված ակցիզային հարկը, նրանց մոտ գոյություն ունի նման հարկ, երբ տեղական ֆիլմերի, ներկայացումների և շոուների տոմսերի համար սահմանված է աղվալորային 10 տոկոս (2017 թ.-ից 50 տոկոս), որը ներառված է տոմսի գնի մեջ,և այն վճարվում է դիտորդների կողմից և նույնչափ ցուցադրման համար ձեռքբերված ֆիլմերի դեպքում վճարում է արենդատորը կամ ձեռքբերողը: Հետո հավաքագրված գումարը օգտագործվում է տեղական կինո- կամ այլ մշակութային արտադրության սուբսիդավորման համար, ավելին՝ հավաքագրված հարկի նպատակը նշված է օրինագծի մեջ: Նման պրակտիկան կարող է կիրառելի լինել ՀՀ-ում, հատկապես եթե հարկվող կողմը պետք է հետաքրքրված լինի նման մեթոդի օգտագործման մեջ:

Ամփոփում

Սույն հետազոտությունը իր համար հստակեցրել էր նպատակ՝ մշակել Հայաստանի Հանրապետության սպեցիֆիկ սոցիալ-տնտեսական պայմաններին համարժեք առաջարկությունների փաթեթ և հարկային քաղաքականության մոդել, որը կբարձրացնի ՀՀ պատկան մարմինների կողմից ակցիզային հարկի գծով կատարվող գործողությունների արդյունավետությունը: Վերոնկարագրված նպատակը լիովին իրագործվել է՝ հիմք ընդունելունելով հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- 1) կատարվել է ՀՀ ներքին օրենսդրական կարգավորումների համապարփակ վերլուծություն, ինչը թույլ է տվել վեր հանել գոյություն ունեցող հիմնական թերությունները և բացթողումները, վերահսկողական համակարգի անհամապատասխանությունները և

բացասական ազդեցության ռիսկերը: Չուզահեռաբար ուսումնասիրվել է վերալետական փաստաթղթերով սահմանված նորմատիվները, որոնց վավերացված են Հայաստանի Հանրապետության կողմից և որոնց վերջինս մասնակից է: Նման փաստաթղթերից առաջնային ԵԱՏՄ պայմանագրերով հաստատվող նորմատիվ ակտերն են: Ուսումնասիրությունը անդրադարձել է սույն ակտերով հնարավոր, ՀՀ տեսանկյունից առավել բարենպաստ պրակտիկաների կիրառմանը և դրանցով սահմանվող անրիաժեշտ փոփոխություններին:

- 2) հավաքագրվել, դասակարգվել և մշակվել է սույն ոլորտի միջազգային փորձը, որը իրենից ներկայացնում է 103 տնտեսապես տարբեր մակարդակներում գտնվող երկրում կիրառվող հարկահին պրակտիկաներ և օրենսդրություններ: Հետազոտության մեջ ներառված են ինչպես զարգացած երկրների օրինակներ, այնպես էլ Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակի հետ բաղդատելի երկրներ: Փորձ է արվել գնահատել ամեն երկրում կիրառվող ուրույն մոտեցումը, հասկանալ և վերլուծել նման քաղաքականությա դրդապատճառները, նպատակներն ու արդյունքները: Միջազգային փորձի ամփոփման մեջ դուրս են բերվել համաշխարհային հիմնական տենդենցները սույն հետազոտության համատեքստում:
- 3) կատարվել է Էկոնոմետրիկական անալիզի մեթոդաբանության կիրառմամբ քանակական վերլուծություն, արդյունքների հավաքագրում և ամփոփում. վերլուծությունը ցույց է տվել համընդհանուր գծային փոխկապակցվածության թույլ մակարդակ հիմնական գործոնների միջև, ինչը հիմնված է ակցիզային հարկի քաղաքականության համար անկյունաքարային դրդապատճառների մեծ շրջանակով:
- 4) հիմնվելով միջազգային փորձի համապարփակ հետազոտության և ՀՀ ներքին օրենսդրության բացերի ու թերությունների գույքագրման և ուսումնասիրության վրա՝ ներկայացվել է առաջարկությունների լայն շրջանակ, ինչը կօգնի կարգավումներ մտցնել ստեղծված վիճակում և կնպաստի ՀՀ ակցիզային հարկման քաղաքականության արդիականացմանը և ստեղծված խնդիրների լուծմանը: Առաջարկները մշակվել են միջազգային փորձի, այն է՝ տարբեր երկրներում իրականացված և հաջողությամբ պսակված ակցիզային հարկման նորարարական պրակտիկաների, Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և ինստիտուցիոնալ միջավայրի կոնտեքստում տեղայնացման տրամաբանությամբ:

Այսպիսով, ամփոփելով ամբողջ կատարված հետազոտությունը կարելի է փաստել, որ ՀՀ ակցիզային հարկի գծով իրականացվող քաղաքականությունը և

մշակված օրենսդրությունը հեռու են արդիական և արդյունավետ լինելուց. վերջիններս չեն համապատասխանում միջազգային ժամանակակից ընկալմանը և տեսլականներին, չեն ծառայում ակցիզային հարկի փոխարինարության հիմքում դրված սոցիալական նպատակներին: Միևնույն ժամանակ շատ կարևոր է ընդգծել, որ միջազգային տենդենցները սահմանված չեն նույնպես միօրինակ իրականացման հրամայականով. հիմնարար գաղափարի իրագործման ճանապարհին ամեն երկիր ինքն է ընտրում սեփական ռազմավարության մոդելը՝ ելնելով իր ուրույն տնտեսական, սոցիալական, կրոնական, քաղաքական և այլ նախապայմաններից: Արդյունքում աշխարհում կան և հաջողությամբ գործում են բազում պրակտիկաներ և մոտեցումներ էկոլոգիական, սոցիալական, առողջապահական հարցերի կարգավորման համատեքստում: Նման մոտեցումների ճիշտ համախմբումը ՀՀ պայմանների համար համապատասխան տեղայնացման մեխանիզմների կիրառմամբ թույլ կտա քանիցս բարձրացնել մեր երկրում իրականացվող քաղաքականության արդյունավետությունը:

Հավելվածներ

Հավելված 1. Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը *Լիբերիայում*

Տեսակ	Դրույքաչափ
Ոչ ավրոհողային խմիչքներ, Էներգետիկ ըմպելիքներ	\$0.10 / լ
Ալկոհոլային խմիչքներ	35% / լ
Ծխախոտային արտադրանք	35%
Հանքային վառելիք, հանքային յուղեր և արտադրանք	7%
Շքեղ մեքենաներ	20%
Չու	\$ 0.10 կգ
Շաքար եւ շաքարից հրուշակեղեն	

Հաց	\$0.10 / կգ
Բիսկվիտ/ չորարվիթ	\$ 0.40 / կգ
Պաղպաղակ	5%
Օշարակներ, խոհարարական փոշիներ, դեղաբույսերով թեյ	5%
Գրանիտ, քար	35%
Ցեմենտ	\$0.25 / 50 կգ պարկ
Ասբեստ	35%
Հանքաքար, խարամ եւ մոխիր	7%
Ջրածին , ոչ ծխային գազեր եւ այլ ոչ մետաղներ	20 %
Օծանելիք	5-10%
Մազերի խնամքի միջոցներ	5-10%
Մոմեր	\$0.10 / կգ
Պլաստիկ տարաներ, դույլ, աղբարկղ, թմբուկ, ափսեներ, պոլիէթիլենային պայուսակներ և տոպրակներ, զամբյուղներ, տուփեր	15%
Պլաստիկ մանկական լոգարան, մանկական սննդի զամբյուղ	10%
Ասֆալտից արտադրանք	7%
Ասբեստի մանրաթելեր եւ այլն	35%
Ոսկերչական իրեր	10%
Ցինկ	15%
Պլաստիկ կահույք	15%
Խաղային կոնսուլներ, ավտոմատներ եւ այլն	30%
Մշակված փղոսկր	20%

Հավելված 2. Ենթասակցիզախն սպրանքատեսակները և հարկման դրույքաչափերը Բոլիվիայում

Ապրանք	Հարկային դրույքաչափը
Մեւ ծխախոտ	BOB 77,14 /1000հատ
Սպիտակ ծխախոտ եւ սիգար	BOB 144. 89/ 1000հատ
Այլ ծխախոտ եւ ծխամորճեր	50%

Գիզելային տրանսպորտային միջոցներ	15% - ից մինչև 80%
Այլ տրանսպորտային միջոցներ	0% - ից մինչև 40%
Տրանսպորտային միջոցներ, որոնք տեղափոխում են մինչև 18 հոգի (ներառյալ վարորդը), օրինակ՝ վագոնը կամ ավտոբուսը: Առողջապահական ծառայությունների համար կառուցված և սարքավորված տրանսպորտային միջոցներ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ մեքենայում կիրառվում են ներքին այրման դիզելային շարժիչներ:	0%
Ոչ ավտոմոբիլային խմիչքներ (բացի բնական ջրից և մրգային հյութերից)	BOB 0.46 / լիտր
Էներգետիկ ըմպելիք	BOB 5.19 / լիտր
Եզիպտացորենի Լիկյոր	BOB 0,92 / լիտր
Ալկոհոլ	BOB 1.76 / լիտր
Գարեջուր 0,5% եւ ավելի թնդության աստիճանով	BOB 3.89 / լիտր + 1%
Գինիներ	BOB 3,57 / լիտր + 5%
Խնձորներ և փրփրուն գինիներ (բացի Եզիպտացորենի Լիկյորից)	BOB 3,57 / լիտր + 5%
Լիկյորներ և կրեմ-լիկյորներ	BOB 3,57 / լիտր + 5%
Ռոմ և Օդի	BOB 3,57 / լիտր + 10%
Այլ կոնյակ / Լիկյոր	BOB 3,57 / լիտր + 10%
Վիսկի	BOB 14.90 / լիտր + 10%

Հավելված 3. Օգտագործված ավտոտրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ փոփոխության դեպքում վճարման ենթակա ակցիզի չափեր Բոլիվիայում

Տարիների քանակը	Շարժիչի հզորություն	Ակցիզային հարկի չափ (\$)
0-4	մինչև 1000 սմ3.	3,000.00
	1001-1500 սմ3	4,000.00
	1501-2000 սմ3	5,000.00
	2001-2500 սմ3	6,000.00
	2501-3000 սմ3	6,000.00
	3001-3500 սմ3	6,000.00
	3500 սմ3-ից ավել	6,000.00
5-10	մինչև 1000 սմ3.	1,500.00
	1001-1500 սմ3	2,000.00
	1501-2000 սմ3	2,500.00
	2001-2500 սմ3	3,000.00
	2501-3000 սմ3	4,000.00
	3001-3500 սմ3	4,000.00
	3500 սմ3-ից ավել	4,000.00
11-15	մինչև 1000 սմ3	750,00
	1001-1500 սմ3	1,000.00
	1501-2000 սմ3	1,500.00

	2001-2500 սմ3	2,000.00
	2501-3000 սմ3	2,000.00
	3001-3500 սմ3	2,000.00
	3500 սմ3-ից ավել	2,000.00
16-20	մինչև 1000 սմ3	500,00
	1001-1500 սմ3	750,00
	1501-2000 սմ3	1,000.00
	2001-2500 սմ3	1,500.00
	2501-3000 սմ3	1,500.00
	3001-3500 սմ3	1,500.00
	3500 սմ3-ից ավել	1,500.00
20ից բարձր	Բոլոր հզորություններով շարժիչների համար	500,00

*Հավելված 4. Ենթասակցիզային սարքեր և ծառայություններ, դրույքաչափեր
Լաուսում*

Վառելիք:	
- Բենզին «Super»	25%
- Սովորական բենզին	20%
- Դիզելային վառելիք	10%
- Ավիացիոն բենզին	10%

- Հիդրավլիկ յուղ, արգելակման յուղ	5%
Գազ	10%
Ալկոհոլ կամ ալկոհոլային խմիչքների բոլոր տեսակները:	
- Ալկոհոլը կամ այլ տեսակի խմիչքներ, որոնք պարունակում են 15 աստիճան եւ ավելի ալկոհոլի մակարդակ	70%
- Ալկոհոլը, գինի եւ խմիչքի այլ տեսակներ, որոնք պարունակում են 15 աստիճանից պակաս ալկոհոլի մակարդակ	60%
- Գարեջուր	50%
Գազավորված ըմպելիքներ, հանքային ջուր, մրգային հյութեր եւ այլ ոչ ալկոհոլային խմիչքներ	5%
Էներգետիկ ըմպելիքներ	10%
Ծխախոտ: մանրացված ծխախոտ, փաթեթավորված ծխախոտ, Սիգար	60%
Սպասք կամ բյուրեղապակուց զարդեր	20%
Բոլոր տեսակի գորգեր	15%
Կահույք (բազմոց) 10, 000, 000 ԼԱՔ կամ ավելի գնով	15%
Օձանելիք, կոսմետիկ արտադրանք	20%
Խաղաթղթեր եւ այլ խաղային սարքեր	90%
Հրավառություն	80%
Փոխադրամիջոցներ	
Մոտոցիկլետներ:	

- 110 սմ3 կամ պակաս	10%
- 111-150 ՄՄ3	15%
- 151-250 ՄՄ3	20%
- 251 ՄՄ3 եւ ավելի	25%
Խոշոր փոխադրամիջոցներ`	
Ավտոմեքենաների պահեստամասեր	10%
Ավտոմեքենաների արքեսոււարներ	15%
Արագընթաց նավակներ, յախտաներ եւ սպորտային մոտորանավակներ (այդ թվում դրանց համարող մասեր և պահեստամասեր)	15%
Արբանյակային ընդունիչներ, աուդիո - եւ տեսանվագարկիչներ, տեսախցիկներ, հեռախոսներ, աուդիո-եւ տեսամագնիտոֆոններ եւ երաժշտական գործիքներ (ներառյալ դրանց սարքավորումները եւ բաղադրիչները)	10%
Էլեկտրասարքավորումներ` օդորակիչներ, լվացքի մեքենաներ և փոշեկուլներ	10%
Բիլիարդ, բոուլինգի սարքավորումներ, ֆուտբոլային սեղաններ	20%
Բոլոր տեսակի խաղային սարքավորումներ	30%
Ակցիզային հարկով հարկվող ծառայություններ	
Ժամանցի ծառայություններ. բարեր, դիսկոտեկներ և կարաոկե	60%
Բոուլինգ	10%
Մերսման, սաունայի և գեղեցկության սրահների հետ կապված ծառայություններ	10%

Հեռախոսակապ, կարելային հեռուստատեսություն, թվային հեռուստատեսություն, ինտերնետ-ծառայություններ	10%
Գոլֆի ծառայություններ	10%
Վիճակախաղերի գործունեություն	25%
Կազինոյի և խաղային ավտոմատների գործունեություն	80%

Հավելված 5. Ալցիզային հարկի դրույքաչափերը Հնդկաստանում

Ապրանքատեսակի անվանումը	Չափման միավորը	Դրույքաչափ
Պան Մասալա	կգ	23%
Բացի գտիչ ծխախոտից, մինչև 60 միլիմետր երկարությամբ	գլանակ	90 Ռոպիա 1000 հատ
Բացի գտիչ ծխախոտից, 60-ից ավելի երկարությամբ, բայց 70 միլիմետրից ոչ ավելի	գլանակ	145 Ռոպիա 1000 հատ
Չտած ծխախոտ՝ երկարությունը (ներառյալ ֆիլտրի երկարությունը, որը կազմում է 11 միլիմետր) գերազանցում է 60 միլիմետր	գլանակ	90 Ռոպիա 1000 հատ
Չտած ծխախոտ՝ երկարությունը (ներառյալ ֆիլտրի երկարությունը, որը կազմում է 11 միլիմետր) գերազանցում է 70 միլիմետր և չի գերազանցում 75 միլիմետրը	գլանակ	145 Ռոպիա 1000 հատ
Չտած ծխախոտ՝ երկարությունը (ներառյալ ֆիլտրի երկարությունը, որը կազմում է 11 միլիմետր) գերազանցում է 75 միլիմետր, բայց ոչ ավել 85 միլիմետրից	գլանակ	190 Ռոպիա 1000 հատ

Այլ ավել չափսերի գտած ծխախոտ	գլանակ	235 Ռոփիս 1000 հատ
Ծխախոտի փոխարինողներ	գլանակ	150 Ռոփիս 1000 հատ
Հուկա կամ գուդակու ծխախոտ	կգ	10%
Խողովակների և ծխախոտի համար ծխելուխառնուրդներ	կգ	45%
Տրանսպորտային միջոցներ՝ ոչ ավելի, քան 13 ուղևոր, ներառյալ վարորդը: Գոլֆի մեքենաներ և նմանատիպ տրանսպորտային միջոցներ: Մարդատար ավտոմեքենաներ:	հատը	1%
Ֆրեզերային արդյունաբերության արտադրանքներ՝		
Օսլա	կգ	12,5%
Ռետին	կգ	12,5%
Խոզի ճարպ, ձկան մարմնի յուղ, անմշակ յուղ,բարասուի յուղ:	կգ	6%
Ճակնդեղի շաքար և շաքարի այլ տեսակներ	կգ	12,5%
Լիմոնադ	լիտր	21%
Ոչ ակոհոլային գարեջուր	լիտր	18%
Սոյայի կաթնային ըմպելիքներ	լիտր	18%
Մրգերի միջուկի կամ մրգահյութի հիման վրա խմիչք	լիտր	6%

Էթիլային սպիրտ և այլ սպիրտներ	լիտր	12,5%
Ածուխ	կգ	6%
Բենզոլ, տոլուոլ, քսելին, նաֆթալին	կգ	14%
Բնական գազ, պրոպան, բութան	կգ	14%

Հավելված 6. Ակցիզային հարկի նոր դրույքաչափեր Մյանմարում

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
Ծխախոտի գլանակներ	120 %
Ծխախոտային հոււմք	60%
Virginia ծխախոտ	60%
Սիգարներ «Cheroots»	60%
Սիգար	60%
Ծխամորճ	60%
Բեթել տեսակի ընկույզից ցանկացած պատրաստուկ	60%
Ցանկացած տեսակի լիկյոր	60%
Ցանկացած տեսակի գարեջուր	60%
Ցանկացած տեսակի գինի	50 %
Տեքի (հնդկակաղնի) տեսակի ծառի փայտանյութ	25 %

Նեֆրիտ, սուտակներ, շափյուղաներ, զմրուխտ, ադամանդներ եւ այլ թանկարժեք քարեր	15 %
Ոսկերչական իրեր՝ ոսկուց, սուտակից, շափյուղայից, զմրուխտից, ադամանդներից և այլն	5 %
Տրանսպորտային միջոցներ 1800 ՍՄ3-ից ավել, թեթեւ ֆուրգոններ եւ ունիվերսալ-ֆուրգոններ	25 %
Բենզին, դիզելային վառելիք, ավիացիոն ռեակտիվ վառելիք	10 %
Բնական գազ	8 %

Հավելված 7. Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը Վանուատուում

Ապրանքատեսակի անվանում	Ակցիզային հարկ
Նրբերշիկներ և նմանատիպ ապրանքներ, միս, մսամթերք, դրանց հիման վրա պատրաստված արտադրությունները	80,6 AMD/կգ
Թրչնի միս	80,6 AMD/կգ
Պահածոյացված տավարի միս	80,6 AMD/կգ
Տավարի մսի պահածոյացված խառնուրդներ	80,6 AMD/կգ
Զուկ՝ ամբողջությամբ կամ մասամբ, բայց ոչ աղացած	80,6 AMD/կգ
Իտալիար և խավիար փոխարինողներ	80,6 AMD/կգ
Իտեցգետին, մոլլուսներ և այլնջրային անողնաշարավորներ	80,6 AMD/կգ
Ծովախեցգետին	80,6 AMD/կգ

Օմար	80,6 AMD/կգ
Խխունջներ, բացառությամբ ծովային խխունջների	80,6 AMD/կգ
Կտրտած ձուկ և կաղամար	80,6 AMD/կգ
Ութոտնուկ	80,6 AMD/կգ
Ծովային վարունգ	80,6 AMD/կգ
Մեղուգա	80,6 AMD/կգ
Կանեփ կամ ճակնդեղի շաքար և քիմիապես մաքուր սախարոզ, պինդ տեսքով	80,6 AMD/կգ
Հում շաքար, որը չի պարունակում ավելացված անուշահոտ կամ գունավորող նյութեր	80,6 AMD/կգ
Այլ շաքարներ, ներառյալ քիմիականմաքուր կաթնաշաքար, մալթոզա, գլյուկոզա և ֆրուկտոզա, պինդ տեսքով; շաքարավազի օշարակներ, որոնք չեն պարունակում ավելացված բուրավետիչ կամ ներկող նյութեր; արհեստական մեղր	80,6 AMD/կգ
Պարունակելով 99% և ավելի քաշով կաթնաշաքար	80,6 AMD/կգ
Գլյուկոզա և գլյուկոզայի օշարակ	80,6 AMD/կգ
Քիմիապես մաքուր ֆրուկտոզա	80,6 AMD/կգ
Շաքարի հրուշակեղեն (ներառյալսպիտակ շոկոլադ), որը չի պարունակում կակաո	80,6 AMD/կգ
Այուր, ձավար, կերակուր, օսլա	80,6 AMD/կգ
Մակարոնեղեն	80,6 AMD/կգ

Չմշակված մակարոնեղեն	80,6 AMD/կգ
Կուսկուս	80,6 AMD/կգ
Չավար	80,6 AMD/կգ
Հանքային ջրերը	201,5 AMD/լ
Ածիկից պատրաստված գարեջուր ,10% -ից պակաս ծավալով ակոհով	564,2 AMD/լ
Ածիկից պատրաստված գարեջուր 10% կամ ավելի	1209 AMD/լ
Անթերի էթիլային ակոհով անակոհոլային ուժը 80% ծավալի միջոցով ծավալը կամ ավելի բարձր	806 AMD/լ
Էթիլային սպիրտ և այլ սպիրտներ	806 AMD/լ
Վիսկի 37% -ից ակոհոլի պակաս ծավալով	1692,6 AMD/լ
Վիսկի 37% կամ ավելի ակոհոլի ծավալով	4836 AMD/լ
Ռոմ, 37% -ից ակոհոլից պակաս ծավալով	1692,6 AMD/լ
Ռոմ, 37% կամ ավելի ակոհոլի ծավալով	4836 AMD/լ
Սիգար	72540 AMD/կգ
Ծխախոտ	64,48 AMD/ հատ
«Հոմոգենիզացված» ծխախոտ	16120 AMD/կգ
Թեթև յուղեր	80,6 AMD/կգ
Ավիացիոն վառելիք	16.12 AMD/լ

Մարդատար ավտոմեքենաներ	20% կամ 150,000 VUV
Ավտոմեքենաներ, ոչ ավել քան 1000 սմ ³	20% կամ 200,000 VUV
Ավտոմեքենաներ, ավել քան 1000 սմ ³ բայց պակաս քան 1500 սմ ³	20% կամ 200,000 VUV
Ավտոմեքենաներ, ավել քան 1500 սմ ³ բայց պակաս քան 3000 սմ ³	25% կամ 250,000 VUV
Ատրճանակներ	161.200 AMD
Այլ մարզական, որսորդական կամ թիրախային հրացաններ, ներառյալ համակցված հրացաններ	40.300 AMD
Ռումբեր, նռնակներ, տորպեդներ ականներ, հրթիռներ և այլն	10 VUV

Հավելված 8. Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը Արգենտինայում

Ապրանքատեսակ	ադվալորային	սպեցիֆիկ
Ծխախոտ		
Սիգարիլլաներ Այլ ծխախոտային արտադրանքներ	70%	28 պետ/20 հատ (1 պետ-7,28 դրամ) (այս թիվը կարող է ավելանալ 25% կամ քսանալ 10%-ով)
Սիգարներ և սիգարետներ	20	10 պետ/սիգար 20 պետ/20 սիգարետ
Ծխախոտ տերևներ	25	40 պետ/50 գ
Ալկոհոլային խմիչքներ		

Վիսկի, կոնյակ, բրենդի, ջին, տեկիլա, օղի, ռոմ 10-ից 29°	20%
Վիսկի, կոնյակ, բրենդի, ջին, պիսկո, տեկիլա, օղի, ռոմ 30° և ավել	26%
Գարեջուր	14% միկրո, վոքր և միջին բիզնեսների համար` 8 %  մինչև 2° ակոհոլ` 0%
Ոչ ակոհոլային խմիչքներ	
Ոչ ակոհոլային ըմպելիքներ գազավորված կամ ոչ գազավորված մինչև 10° ակոհոլի պարունակությամբ, բացի գինիներից, սիդրներից, գարեջրից հյութեր օշարակներ, էքստրակտներ և կոնցենտրատներ	8 % 4%` եթե մրգային հյութերի պարունակություն կազմում է 10% կամ ավելի,  0%` բժշկական նշանակության մաքուր բնական հյութերը կաթի հիման վրա ոչ ակոհոլային խմիչքները ոչ գազավորված խոտաբույսերի հիման վրա ստացված խմիչքները
Կոֆեինի կամ տաուրինի պարունակությամբ խմիչքները	10%
Շքեղ իրեր (թանկարժեք քարեր, մարգարիտ, պլատինա, պալադիում, ոսկի, արծաթ, բյուրողապակի, նեֆրիտ ջադի, փղոսկր,	20% 0%`գիտական գործիքները, պետական կրոնական նշանակության իրերը, ամուսնական

սաթ, մարջան, կրիայի պատյան, բյուրեղ, ծովային փրփուր, կորալ, ոսկե կամ արծաթե մետաղադրամներ, մորթյա հագուստ, կարված գորգեր)	մատանիները, մեղալները և էմբլեմաները, զինված ուժերի և ոստիկանության ատրիբուտները, կաշվե և աշխատանքային հագուստը,
Բջջային կապի ծառայություններ, քարտերի վանառք	5%
Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ և շարժիչներ, ժամանցի կամ սպորտային նշանակության նավակներ և ինքնաթիռներ (ենթակա է հանախակի փոփոխությունների)	
<p>ա. մարդատար մեքենաներ, քեմփինգի մեքենաներ և այլ շարժիչով փոխադրամիջոցներ, բացի ավտոբուսներից, շտապ օգնության մեքենաներից, տրոլեյբուսներից,</p> <p>բ. մոտոցիկլներ, և մոպեդներ</p> <p>գ. ժամանցի կամ սպորտային նշանակության նավակներ</p> <p>դ. ինքնաթիռներ, հիդրոինքնաթիռներ, պլաններներ, ուղղաթիռներ</p>	<p>ա. 0%՝ մինչև 1.400.000 պետ</p> <p>20%՝ 1.400.000- 2.400.000 պետ</p> <p>35%՝ ավելի քան 2.400.000 պետ</p> <p>բ.</p> <p>0%՝ մինչև 380.000 պետ</p> <p>20%՝ 380.000-500.000 պետ</p> <p>30%՝ 500.000 պետ և ավել</p> <p>գ.</p> <p>0%՝ մինչև 1.250.000 պետ</p> <p>20%՝ եթե ավել</p> <p>դ.</p> <p>0%՝ մինչև 1.300.000 պետ</p> <p>20%՝ եթե ավել</p>

Հավելված 9. Շքեղ սպորտաքննչի ակցիզային հարկումը Թուրքիայում

Խավիար և խավիարի փոխարինիչներ	20 %
Օձանելիք	20 %

Խնամքի, հարդարման և գեղեցկության միջոցներ բացի դեղորայքից, Մազերի խնամքի միջոցներ սփռեյներ, լոսյոններ, դեգոդորանտներ, սափրվելուց առաջ կամ հետո օգտագործվող միջոցներ և այլն Եղուզների խնամքի և հարդարման համար նախատեսված ինտրումենտներ	20 %
Սափրվելու փրփուր կամ քսուքներ	6,7
Ուղտերի թաց, չոր և այլ կաշիներ	20
Մորթի արհեստական կամ բնական, բացառությամբ ոչխարի, այծերի, գոմեշների, խոշոր եղջերավորների և նրանցից պատրաստված ապրանքատեսակների	25
Հում մորթի	0
Գրքեր, բրոշուրաներ, ամսագրեր, թերթեր	20
Ապակի	20
Ոսկե կամ արծաթե ծածկույթով մակերեսներ, մարգարիտ, բնական և սինտետիկ թանկարժեք քարեր, փղոսկր և կենդանական ծագման այլ շքեղ իրեր	20
Կենցաղային տեխնիկա	6,7
Լարային հեռախոսներ անլար ընդունիչով	20
Բջջային հեռախոսներ, որոնց Հարկային բազայի արժեքը չի գերազանցում 640 լիրա 640-1500 լիրա 1500 լիրա և ավել	25 40 50
Բջջային հեռախոսներ որոնց էներգիայի օգտագործումը կազմում է ոչ ավել քան 100 մվտ, ռադիոգործիքավորում, միկրոֆոններ, հեռակառավարման անլար գործիքներ և վահանակներ	20
Բյուրեղապակյա ջահեր	20
Վիդեոխաղերի սեթ, խաղային ավտոմատներ, բիլիարդ, ազարտային խաղերի սեղաններ, բուլլինգի համար նախատեսված խաղային գործիքավորում	20
Կրակային զենք, ատրճանակներ	20

*Ապրանքամասերը հաշվառված չեն

Հավելված 10. Միներալ արտադրանքի ակցիզային հարկումը Թուրքիայում

Ավիավառելիք	0 թ/լ
Օկտան, գազոլին (կապարի պար. ոչ ավել քան 0,013 գ/լ) օկտանի ոչ ավել քան 94% պար.	2,15 թ/լ

95-97 % պար. 98 % պար. և ավել	2,5265 թ/լ 2,6485 թ/լ
կապարի պար. ավել քան 0,013 գ/լ	2,18 թ/լ
ռեակտիվ վառելիք	0 թ/լ
դիզել	2,0559 թ/լ
դիստիլացված ծովային վառելիք և այլն ծծումբի պար.՝ մինչև 0,1 % ավել քան 0,1	1,7945 թ/լ 1,7245 թ/լ
բիոդիզել	1,7245 թ/լ
ջեռուցման և շարժիչային վառելիք, ծովային վառելիք, ծծումբի պար.՝ չի գերազանցում 0,1 % 0,1-1 % գերազանցում է 1 %	0,476 թ/կգ 0,237 թ/լ 0,224
բնական գազ (գազային և հողուկված)՝ շարժիչային այլ 0,023	0,8599 թ/մ3 0,023 թ/մ3
պրոպան և բուտան (գազային և հողուկված), և նաֆթային գազ	1,778 թ/կգ
Բենզոլ, տոլուոլ, քսիլոլ, լուծիչ, նավթային էթերներ, սկիպիդառ, հեքսան, հեպտան, պենտան, այլ հագեցախի ածխաջրածիններ, էթիլբենզեն, մեթիլ եռակի բուրբուլ էթեր և այլն	2,4985 թ/կգ
օրգանական լուծիչներ, ներկեր	0,939 թ/կգ
բժշկական քսայուղեր, յուղեր հիդրավլիկ յուղեր կոմպրեսորային, տուրբինային, հեղուկ պարաֆին, հանքային, մետաղամշակման, կաշվեմշակման և այլ յուղեր	1,5007 թ/կգ
կերոսին	1,1367 թ/գ

Հավելված 11. Ավտոմեքենաների հարկումը Թուրքիայում

10 և ավելի անձանց համար/ վարորդին հաշված/, նախատեսված ուղևորատար մեքենաներ՝ ավտոբուս միդիբուս միկրոավտոբուս	1% 4
--	---------

	9
<p>Մարդատար մեքենաներ</p> <p>1. Բեռնափոխադրումների ժամանակ առավելագույն քաշը չի գերազանցում 3.5 տոննան և ուղևորափոխադրումները ուղևորների կարողություն (ուղևորների ընդհանուր թվի 70-ը ներառյալ վարորդը)`</p> <ul style="list-style-type: none"> • մինչև 850 կգ, շարժիչային ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 2000 սմ3 15 • ավելի քան 850 կգ, շարժիչային ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 2800 սմ3 15 • Էլեկտրոշարժիչով 10 <p>2. մինչև 10 հոգու համար /ներառյալ վարորդին/</p> <ul style="list-style-type: none"> • շարժիչային ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 3200 սմ3 15 • Էլեկտրոշարժիչով 10 <p>3. Այլ</p> <ul style="list-style-type: none"> • շարժիչային ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 1600 սմ3 <ul style="list-style-type: none"> ○ հարկային բազան ոչ ավել քան 70.000 ԹԼ 45 ○ 70.000-120.000 ԹԼ 50 ○ 120.000-ից ավել 60 • շարժիչային ցիլինդրի ծավալը գերազանցում է 1600 սմ3, չի գերազանցում 2000 սմ3 <ul style="list-style-type: none"> ○ Էլեկտրոշարժիչի հզորությունը գերազանցում է 50 կՎտ, իսկ ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 1800 սմ3 <ul style="list-style-type: none"> ■ Հարկային բազան չի գերազանցում 85.000 ԹԼ 45 ■ 85.000 -135.000 ԹԼ 50 ■ Այլ 60 ○ Այլ <ul style="list-style-type: none"> ■ Հարկային բազան չի գերազանցում 170.000 ԹԼ 100 ■ Այլ 110 • շարժիչային ցիլինդրի ծավալը գերազանցում է 2000 սմ3 <ul style="list-style-type: none"> ○ Էլեկտրոշարժիչի հզորությունն ավելի քան 100 կՎտ, իսկ շարժիչային ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 2500 սմ3 <ul style="list-style-type: none"> ■ Հարկային բազան չի գերազանցում 170.000 ԹԼ 100 ■ Այլ 110 ○ Այլ 160 • Էլեկտրական շարժիչով <ul style="list-style-type: none"> ○ հզորությունը չի գերազանցում 85 կՎտ 3 	

<ul style="list-style-type: none"> ○ 85-120 կՎտ ○ ավելի քան 120 կՎտ 	7 15
Զյան վրայով տեղափոխման համար նախատեսված մեքենա	6,7
Այլ՝ գովի համար մեքենաներ և այլն	6,7
Բեռնատար մեքենաներ <ul style="list-style-type: none"> ● քաշը չի գերազանցում 4700 կգ <ul style="list-style-type: none"> ○ շարժիչի ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 3000 սմ3 ○ 3000-4000 սմ3 ○ ավելի քան 4000 սմ3 ● Էլեկտրաշարժիչներով, որոնց <ul style="list-style-type: none"> ○ հզորությունը մինչև 85 կՎտ ○ 85-120 կՎտ ○ ավելի քան 120 կՎտ ● Փակ խուցով և բեռի մաքսիմումը մ ցածր է 620 կգ-ից <ul style="list-style-type: none"> ○ Էլեկտրաշարժիչով ○ այլ ● Այլ <ul style="list-style-type: none"> ○ Էլեկտրաշարժիչով ○ այլ 	10 52 75 10 52 75 10 10 4 4
4. Հատուկ նշանակության մեքենաներ՝ ավտոկրան, շինանարարական, փրկարարական, մաքրող, հրդեհային	4
Ավտոմասեր և այլ	4
Մոտոցիկլներ՝ <ul style="list-style-type: none"> ● շարժիչային ցիլինդրի ծավալը չի գերազանցում 250 սմ3 ● ավելի քան 250սմ3 ● շարժիչի հզորությունը չի գերազանցում 20կՎտ ● գերազանցում է 20 կՎտ 	8 37 3
Օժանդակող էլեկտրաշարժիչ, որի նոմինալ հզորությունը չի գերազանցում 250 կՎտ	37
Ինքնաթիռներ, ուղղաթիռներ, օդանավեր, տիեզերագնացներ	0,5
Սպորտային նավեր, նավակներ և կանոե	8

Հավելված 12. Ակցիզային հարկով հարկվող սպրանքներն ու դրույքաչափերը
Կոսովոյում

Ապրանքատեսակ	Գրույքաչափ
Ջուր ` ներառյալ հանքային ջրերը եւ գազավորված ջրերը, որոնք պարունակում են ավելացված շաքար կամ այլ քաղցրացնող նյութեր կամ բուրավետացված, ինչպես նաեւ այլ ոչ ակտիոլային խմիչքներ, որոնք չեն ներառում մրգային կամ բանջարեղենային հյութեր	0,045 € / լ
Ածիկի պատրաստված գարեջուր	500 € / հլ
Գինի	500 € / հլ
Վերմուտ	500 € / հլ
Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ	500 € / հլ
Չբնափոխված էթիլային սպիրտ ' 80% Պ.Վ. սպիրտի ամրությամբ կամ ավելի բարձր; գինու մեջ պարունակվող էթիլային սպիրտ և այլ սպիրտներ	500 € / հլ
Չբնափոխված էթիլային սպիրտ պակաս, քան 80%.; սպիրտային խմիչքներ, լիկյորներ եւ այլ ակտիոլային խմիչքներ	500 € / հլ
Սիգարներ, «Cheroots» տեսակի սիգարներ եւ սիգարիլլաներ, որոնք պարունակում են ծխախոտ	1,00 €
Ծխախոտ պարունակող գլանակներ	25,00 €
Այլ արդյունաբերական ծխախոտներ եւ դրանց փոխարինիչներ. "հոմոգենացված" կամ "վերականգնված" ծխախոտ. ծխախոտի լուծամզվածքներ եւ բնահյութեր	25,00 €
Բնական գազ	0.1€/լ
Բարձր ջերմաստիճանային քարածխային խեժերի թորման յուղեր և այլ մթերքներ, համանման մթերքներ, որոնցում բուրավետ բաղադրիչների զանգվածը գերակշռում է	0,325 €/լ

Բիտումային հանքանյութերից (բացի հում հանքանյութից) ստացված նավթային յուղեր, նյութեր, որոնք նշված չեն կամ ներառված են այլ հոդվածներում, որոնք պարունակում են բիտումինային հանքանյութերից ստացված 70% կամ ավելի նավթային յուղեր	0.325 €/լ
Դիզելային վառելիք	0.36 €/լ
Գազային հիմքով շարժիչների վառելիք եւ այլ թելթել յուղեր	0,385 € / լ
Ացիկլիկ ածխաջրածիններ	0,36 € / լ
Հակադետոնացիոն պատրաստուկներ, օքսիդացման ինհիբիտորներ, Կոմեդի ինհիբիտորներ, մածուցիկության բարելավիչներ, կորոզիայի պատրաստուկներ և այլ պատրաստի հավելանյութեր հանքային յուղերի համար (ներառյալ բենզինը) կամ այլ հեղուկների համար, որոնք օգտագործվում են նույն նպատակներով, ինչ հանքային յուղերը	0,36 € / լ
Օրգանական կոմպոզիցիոն լուծիչներ եւ նոսրացուցիչներ՝ ոչ մի տեղ չնշված կամ չներառված, ներկերի կամ լաքերի պատրաստի գոտիչներ	0,36 € / լ
Խառը ալքիլբենզոլներ եւ խառը ալքիլնաֆտալիններ	0,36 € / լ
Մարդատար ավտոմեքենաներ և այլ ավտոտրանսպորտային միջոցներ, որոնք նախատեսված են հիմնականում մարդկանց տեղափոխման համար, ներառյալ ունիվերսալները և մրցարշավային մեքենաները	500 € յուրաքանչյուրի համար

<i>Հավելված 13. Ակցիզային հարկով հարկվող ապրանքներն ու դրույքաչափերը Չինաստանում</i>	
Հարկվող ապրանքներ	Տոկոսադրույք
1. Ծխախոտի արտադրանք՝	50%

(1) A դասի ծխախոտ	40%
(2) B դասի ծխախոտ	25%
(3) C դասի ծխախոտ	25%
(4) Միգար	30%
(5) Մանրացված ծխախոտի հոււմք	50%
2. Ալկոհոլային խմիչքներ և սպիրտ	
(1) Հացահատիկային հիմքով օղիներ	25%
(2) Կարտոֆիլային սպիրտից պատրաստված օղիներ	15%
(3) "Դեղին" (բրինձի) օղիներ (գինիներ)	240 յոււան / տոննա
(4) Գարեջուր	220 յոււան / տոննա
(5) Այլ ալկոհոլային խմիչքներ	10%
(6) Սպիրտ	5%
3. Կոսմետիկայի կատեգորիային դասվող արտադրանք	
4. Մաշկի և մազերի խնամքի միջոցներ	8%
բուրավետ օճառները	5%
5. Ոսկերչական զարդեր, թանկարժեք քարերից, նեֆրիտից և մարգարիտներից պատրաստված զարդեր	
(1) Ոսկուց եւ արծաթից զարդեր	5%

(2) Թանկարժեք քարերից, նեֆրիտից և մարգարիտներից պատրաստված այլ զարդեր	10%
6. Հրավառություն և ճայթռուկներ	15%
7. Բենզին	
(1) չէթիլացված	0.2 յուան / լ
(2) էթիլացված	0,28 յուան / լ
8. Դիզելային վառելիք	0.1 յուան / լ
9. Ավտոդողեր	10%
10. Մոտոցիկլետներ	10%
11. Ավտոմեքենաներ	3%, 5%, 8% կախված ավտոմեքենայի մակնիշից

Հավելված 14. Ծխախոտի ակցիզային դրույքաչափերը ըստ նահանգների, ԱՄՆ

	Նահանգ	Դրույքաչափ (\$ 20 հատի դիմաց)
1	NY	\$4.35
2	RI	\$4.25
3	MA	\$3.51

4	HI	\$3.20
5	VT	\$3.08
6	MN	\$3.04
7	WA	\$3.025
8	CA	\$2.87
9	NJ	\$2.70
10	DC	\$2.50
11	PA	\$2.60
12	WI	\$2.52
13	DE	\$2.10
14	MD	\$2
15	ME	\$2
16	MI	\$2
17	AZ	\$2
18	AK	\$2
19	NV	\$1.80
20	UT	\$1.70
21	MT	\$1.70

22	IL	\$1.98
23	OH	\$1.60
24	IA	\$1.36
25	SD	\$1.53
26	OR	\$1.33
27	NM	\$1.66
28	TX	\$1.41
29	FL	\$1.339
30	WV	\$1.20
31	KS	\$1.29
32	AR	\$1.15
33	IN	\$0.995
34	CO	\$0.84
35	LA	\$1.08
36	SC	\$0.57
37	TN	\$0.62
38	KY	\$0.60
39	NC	\$0.45

40	NE	\$0.64
41	WY	\$0.60
42	ID	\$0.57
43	VA	\$0.30
44	MS	\$0.68
45	GA	\$0.37
46	ND	\$0.44
47	TN	\$0.41

Հավելված 15. Հարկ` գինու վրա, որը հանվում կամ ներմուծվում է 2018 - 2020 թվականների օրացուցային տարիներին, ԱՄՆ

Գինու գալուցներ ըստ օրացուցային տարվա				
Հարկման դաս	Առաջին 30,000	30,000-ից 130,000	130,000-ից 750,000	750,000-ից ավել
Ոչ փրփրուն գինի				
16% և պակաս ակոհոլի պարունակությամբ ըստ ծավալի (0,392 գ CO2 / 100 մլ կամ պակաս)	\$0.07	\$0.17	\$0.54	\$1.07
16 - 21% ակոհոլ ըստ ծավալի	\$0.57	\$0.67	\$1.04	\$1.57

(0,392 գ CO ₂ / 100mL կամ ավելի քիչ)				
21- 24% ավելի ըստ ծավալի	\$2.15	\$2.25	\$2.62	\$3.15
(0,392 գ CO ₂ / 100mL կամ ավելի քիչ)				
Ոչ ավելի, քան 0,64 գ CO ₂ / 100mL; ստացված բացառապես մեղրից և ջրից; մրգերի արտադրանք կամ մրգահյութ պարունակող; և պարունակում է ավելի քիչ (ոչ հավասար) 8,5% ավելի ըստ ծավալի	\$0.07	\$0.17	\$0.54	\$1.07
Ոչ ավելի, քան 0,64 գ CO ₂ / 100mL; հիմնականում ստացվում է խաղողից կամ խաղողի հյութի խտանյութից և ջրից; մրգատու արտադրանք կամ մրգեր պարունակող այլ բույսեր պարունակող պարունակություն, և պարունակում է ավելի քիչ (ոչ հավասար) 8,5% ավելի ըստ ծավալի	\$0.07	\$0.17	\$0.54	\$1.07
Արհեստական գազավորված գինի				
Ավելի քան 0,392 գ CO ₂ / 100 մլ - ներարկված կամ այլ կերպ ավելացված	\$2.30	\$2.40	\$2.77	\$3.30
Փոփրուն գինի				

Ավելի քան 0,392 գ CO ₂ / 100 մլ	\$2.40	\$2.50	\$2.87	\$3.40
Քացախ				
Ոչ ավելի, քան 0,64 գ CO ₂ / 100 մլ; հիմնականում ստացվում է խնձոր / տանձ կամ խնձոր / տանձի հյութ խտանյութից և ջրից; պարունակող ոչ միայլ մրգեղեն կամ մրգահյութ, որը բացի խնձորից / տանձից, և պարունակում է առնվազն 0,5% և ավելի քիչ (քան ոչ հավասար) 8,5% ավրոհով ըստ ծավալի	\$0.16	\$0.17	\$0.19	\$0.23

Հավելված 16. 2017 թվականի ակցիզային հարկի դրույքաչափերը, ԱՄՆ

Ապրանք	Հարկ	Հարկ մեկ ապրանքի համար
Պարեջուր	Բառել (31 գալոն)	12 ունց երկաթյա տարա
Կանոնավոր դրույքաչափ	\$18	\$0.05
Նվազեցված փոխարժեքը	Առաջին \$ 60,000 բարելի համար \$7, 2 միլիոն բարելից քիչ արտադրելու դեպքում: Առաջին 60,000 բարելից հետո \$18 մեկ բարելի դիմաց:	\$0.02
Պինի	Պալոն	750 մլ շիշը

14% և ավելի ցածր ակոհոլի պարունակություն	\$1.07 ¹	\$0.21
14%-ից 21%	\$1.57 ¹	\$0.31
21%-ից 24%	\$3.15 ¹	\$0.62
Բնական փրփրուն	\$3.40	\$0.67
Արհեստականորեն գազավորված	\$3.30 ¹	\$0.65
Քացախ	\$0.226 ¹	\$0.04
<p>(1 0,90 ԱՄՆ դոլարիչափով վարկկամ 0.056 դոլարարժողությամբինձորօղիհամարկարող է մատչելիլինելփոքրգինուարտադրությանկողմիցհանվածառաջին 100,000 գալոններիհամար, որոնքարտադրումենդչավելի, քանտարեկան 150,000 գալոնտարեկան:</p>		
Սպիրտներ	Գալոն	750 մլ շիշը
Բոլոր տեսակները	13,50 դոլար պակաս գինով և համային տեսականիով ցանկացած վարկ:	\$2.14
Ծխախոտ	1000 հատը	Տուփ
Փոքր ծխախոտներ	\$50.33	\$1.01
Մեծ ծխախոտներ	\$105.69	\$2.11
Փոքր սիգարներ	\$50.33	\$1.01
Ծխախոտ	1000 հատը	Յուրաքանչյուրը
Մեծ սիգարներ	Վաճառքի գնի 52.75%, բայց ոչ ավելի, քան 1000-ից 402.60 դոլար	Առավելագույնը 0,4026 դոլար

Ծխախոտ	1 Լ.	1 ունցիա
Գլանակաձև ծխախոտ	\$2.8311	\$0.1769
Ծամելի ծխախոտ	\$0.5033	\$0.0315
Հոտոտելի ծխախոտ	\$1.51	\$0.0944
Roll-your-own ծխախոտ	\$24.78	\$1.5488

Հավելված 17. Ավստրալիայի սկզբիցային հարկային դրույքաչափերը. Ալկոհոլային ըմպելիքների հարկման դրույքաչափերը

Ապրանքատեսակի անվանումը	Դրույքաչափը (դոլար մեկ լիտր ալկոհոլի պարունակության դիմաց)
Գարեջուր (հարկումը սկսում է 1.15 % ալկոհոլի պարունակության պարագայում)	
Չի գերազանցում 3 % ալկոհոլի պարունակության.	
մինչև 8 լ տարայով	44,05
8-48 լ տարայով, որը նախատեսված չէ գազամղիչ տեխնիկաներին միացնա համար	44,05
48 լ-ից ավել տարայով	8,81
8-48 լ տարայով, որը նախատեսված է գազամղիչ տեխնիկաներին միացնա համար	8,81
3-3,5 % ալկոհոլի պարունակության.	
մինչև 8 լ տարայով	51,31

8-48 լ տարայով, որը նախատեսված չէ գազամղիչ տեխնիկաներին միացմա համար	51,31
48 լ-ից ավել տարայով	27,59
8-48 լ տարայով, որը նախատեսված է գազամղիչ տեխնիկաներին միացմա համար	27,59
3,5 % ավտոհողի պարունակությունը գերազանցող.	
մինչև 8 լ տարայով	51,31
8-48 լ տարայով, որը նախատեսված չէ գազամղիչ տեխնիկաներին միացմա համար	51,31
48 լ-ից ավել տարայով	36,14
8-48 լ տարայով, որը նախատեսված է գազամղիչ տեխնիկաներին միացմա համար	36,14
Մինչև 3 % ավտոհողի պարունակությամբ մասնագիտական տեխնիկայով, սակայն ոչ կոմերցիոն նպատակներով թորած	3,10
3 % ավտոհողի պարունակությունը գերազանցող մասնագիտական տեխնիկայով, սակայն ոչ կոմերցիոն նպատակներով թորած	3,57
10 % ավտոհողի պարունակությունը չգերազանցող այլ ավտոհողային ըմպելիքներ	86,9
Կոնյակ	81.16
10 % ավտոհողի պարունակությունը գերազանցող այլ ավտոհողային ըմպելիքներ	86,9
Այլ ավտոհողային ըմպելիքներ	0

Նախթանթերքի հարկման դրույքաչափերը

Ապրանքատեսակի անվանումը	Դրույքաչափը / դոլլար/ լիտր
Նավթային կոնդենսատ, հում նավթ, բենզին (բացառությամբ՝ ավիացիոն վառելիք հանդիսացող), դիզելային վառելիք, մագուր, կերոսին (բացառությամբ՝ ավիացիոն վառելիք հանդիսացող), այլ նավթամթերք	0,423
Ավիացիոն վառելիք	0,03556
Նավթային գազ	0,138
Բնական գազ	0,29
Էթանոլ	0,111
Բիոդիզել	0,056
Նավթային հիմքով քսայուղեր	0,085

<i>Ծխախոտի հարկման դրույքաչափերը</i>	
Ապրանքատեսակի անվանումը	Դրույքաչափը
Ծխախոտային գլանակներ (չի գերազանցում 0,8 գրամ ծխախոտի պարունակությունը)	0,94964 դոլլար / գլանակ
Ծխախոտային գլանակներ (գերազանցում է 0,8 գրամ ծխախոտի պարունակությունը)	1309,85 դոլլար / կգ ծխախոտի պարունակություն
Ծխախոտ	1309,85 դոլլար / կգ ծխախոտի պարունակություն

Հավելված 18. Կորեայի Հանրապետության սկզբիզային դրույքաչափեր

Սլոթ /խաղային/-ավտոմատներ և այլ մոլախաղային մեքենաներ	20%
որսորդական հրացաններ	20%
շքեղ գորգեր շքեղ ժամացույցներ շքեղ պայուսակներ	20 %, վաճառքի գինը 2 մլն վոնը գերազանվելու դեպքում
ա) շքեղ մորթուց մաշկը և դրա արտադրանքները (բացառությամբ նապաստակի մաշկի և հում մորթի մաշկ) բ) զարդեր (բացառությամբ ադամանդների արդյունաբերական օգտագործման, հում հանքաքարի և չամրացված) քարեր և չմշակված օրիգինալ քարեր), մարգարիտ, կրիա-կեղև, մարջան, սաթ, փղոսկր և դրանցից պատրաստված արտադրանքները (ներառյալ չամրացված քարերը) գ) թանկարժեք մետաղական արտադրանքներ դ) շքեղ կահույք	20 %, վաճառքի գինը 5 մլն վոնը գերազանվելու դեպքում 20% , կահույքի կոմպլեկտի վաճառքի գինը 8 մլն վոնը գերազանվելու դեպքում
Մեքենաներ Երկականի մոտոցիկլներ, որոնց հզորությունը՝ ավելի քան 125cc	5%
կերոսին	63 վոն/լ (90 առաջ)
ծանր վառելիքային յուղ	17 վոն/լ
պրոպան գազ	20 վոն/կգ (14վոն/կգ անձնական կամ կոմմերցիոն օգտագործման դեպքում)
բութան գազ	275 վոն/կգ
բնական գազ՝ <ul style="list-style-type: none"> ● էներգիա գեներացնելու համար ● այլ նշանակության ● անձնական նշանակության 	42վոն/կգ 12 վոն/կգ 8,4 վոն/կգ

ածուխ էլեկտրաէներգիա գեներացնելու նպատակով մինչև 5000 կրալ/կգ ջերմաստեղծման դեպքում 5000-5500 կրալ/կգ ավելի քան 5500 կրալ/կգ	43 վոն/կգ 46 վոն/կգ 49 վոն/կգ
սիգարետներ	594 վոն/ 20 հատ

Կորեայի Հանրապետության հարկվող վայրերը

Զիասպորտի պարկ	1000 վոն/ամս 2000 վոն/ամս արտաժամյա խաղադրույքների կենտրոնների դեպքում
Սլոթ-ավտոմատների վայրեր	10000 վոն/ամս
գոլֆի խաղադաշտ	12000 վոն/ամս
Իսադատներ	<ul style="list-style-type: none"> • Կորեացու համար՝ 50000 վոն/ամս • Օտարերկրացու համար՝ 2000 վոն/ամս <p>Գանգվեոն խաղատուն</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կորեացու համար՝ 6300 վոն/ամս • Օտարերկրացու համար՝ 0 <p>Իսադատներ միայն օտարերկրացիների համար՝ օտարերկրացիների համար՝ 0</p>
Հեռանիվների մրցավազք, շարժիչային նավակների մրցարշավ	400 վոն/ամս 800 վոն/ամս արտաժամյա խաղադրույքների կենտրոնների դեպքում
Ժամանցի պանդոկներ կամ սրահներ և այլն	10%
բիզնեսի գործառնությունների համախառն տարեկան վաճառքը բիզնեսի հարկման վայրում (խաղատների) կազմում է. ա) 50 միլիարդ վոնից պակաս բ) Ավելի քան 50 միլիարդ վոն մինչև 100 միլիարդ վոն գ) ավելի քան 100 միլիարդ շահած	կազմած գումարի 0% կազմած գումարի 2% 1 միլիարդ + կազմած գումարի 4%

Կորեայի Հանրապետության այլ ապրանքատեսակների ակցիզային հարկի դրույքաչափեր	
Ոգելից խմիչքներ	57000 վոն/ 1000 լ հավելյալ 600 վոն ամեն հավելյալ 1 % համար, որը գերազանցում է ակոհոլի 95% պար.
Ֆերմենտացված խմիչքներ	
Գարեջուր	72 %
Մրգային գինի	30 %
Տակջու / ոչ գտած բրնձե գինի/	5 %
Յակջու /մաքուր բրնձե գինի/	30%
Չյոնգջու /կորեական սակե/	30 %
Դիստիլացված խմիչք	
Սոջու	72%
Վիսկի Բրենդի ԸՆդհանուր դիստիլացված խմիչք Լիկյոռ	72
Այլ խմիչքներ՝ խմորման միջոցով պատրաստված խմիչք, որի ֆերմենտացումը տարբերվում է վերևում նշված մեթոդից	30%
Մնացածը	72 %

Ավտոմեքենաներ. Կորեայի Հանրապետություն	
Բիզնես օգտագործման	Ոչ բիզնես շահագործման

Շարժիչի տեղաշարժը	won/cc	Լիցքաթափում	won/cc
<=1000	18	<=1000	80
<=1600	18	<=1600	140
<=2000	19	>1600	200
<=2500	19		
>2500	24		
Այլ մեքենաներ			
20000 վոն/մեքենա		100000 վոն/մեքենա	
● Էքսպրես ավտոբուսներ	10000 վոն	-	
● Խոշոր չափի չարտերային ավտոբուսներ	70000 վոն	-	
● Փոքր չափի ավտոբուսներ	50000 վոն	-	
● Այլ խոշոր չափի ավտոբուսներ	42000 վոն	115000	
● Այլ ավտոբուսներ	25000 վոն	65000	
Բեռնատարներ			
<=1000	6600 վոն	28500	
<=2000	9600	34500	
<=3000	13500	48000	
<=4000	18000	63000	
<=5000	22500	79500	
<=8000	36000	130500	
<=10000	45000	157500	
Հատուկ նշանակության մեքենաներ			
Խոշոր Փոքր չափի	36000 13500	157500 58500	
Մեքենաներ 3 կամ պակաս անիվներով	3300	18000	

Ավտոմոբիլային խմիչքների սկզբիցային հարկում

Խմիչքի տեսակ	Դրույքաչափ
Ալկոհոլային խմիչք, որի թնդությունը գերազանցում 30 աստիճանը 20 °C ջերմաստիճանի պայմաններում չափման արդյունքում:	100 %
Գինուց բացի՝ ալկոհոլային խմիչք, որի թնդությունը չի գերազանցում 30 աստիճանը 20 °C ջերմաստիճանի պայմաններում չափման արդյունքում:	0 %
Գինի	0 %

Ծխախոտ

Սիգարետներ փաթավելու ծխախոտ սիգարներ կտրտած ծխախոտ		1007 վոն/ 20 հատ 36 վոն/գ 103 վոն/գ 36 վոն/գ
Էլեկտրոն սիգարետներ	հեղուկ նիկոտինով	628վոն/մլ
	տաքացվող ծխախոտ	897 վոն/20 հատ
	այլ	88 վոն/ գ
Նարգիլե հուկա, շիշա և այլն Ծամելու ծխախոտ		715 վոն/գ 364 վոն/գ

Հավելված 19. Ճապոնիայի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր. Ալկոհոլ

Տեսակ	Հարկի դրույքաչափ 1000 լ	Լրացուցիչ հարկ ամեն 1% ալկոհոլի համար
Գազավորված ալկոհոլային խմիչքներ	984.150 Դրամ	-
Գարեջուր ցածր ածիկի (ածիկի հարաբերակցությունը պակաս, քան 25%)	796,830 Դրամ	-
Ցածր ածիկի գարեջուր (ածիկի	600.550 Դրամ	--

հարաբերակցությունը ոչ պակաս, քան 25% եւ ոչ ավելի, քան 50%)		
Այլ	357.870 Դրամ	-
Խմորված Խմիչքներ	626.280 Դրամ	-
Նուրբ Սակե	536.810 Դրամ	-
Գինի	357.870 Դրամ	-
Shochu ` ավկոհոլային թորում, խմորված քաղցր կարտոֆիլի խյուսով	20% ավկոհոլ/894.680 դրամ	44. 700 դրամ
Վիսկի, Կոնյակ, Ոգելից Խմիչքներ	37% ավկոհոլ/ 1.655.160 դրամ	44. 700 դրամ
Տարբեր ավկոհոլ	20% ավկոհոլ/984.150 դրամ	49.200 դրամ
Կոմպոզիտային Sake	447.340 դրամ	-
Միրին	89.460 դրամ	-
Քաղցր գինի կամ լիկոռ	12% ավկոհոլ/ 536.810 դրամ	44.700 դրամ
Փոշի Լիկյոր	1.744.630 դրամ	-

Ծխախոտ

Տեսակ	Հարկի դրույքաչափ
Ծխախոտ	15750 դրամ/ 1000 հատ
Խողովակային ծխախոտ	“
Միզարներ	“

Նավթամթերք

Տեսակ	Հարկվող դրույք
Հում նավթ կամ ներմուծված նավթամթերք	9120 դրամ / 1000 լ
Բնական գազ	4830 դրամ / 1 տոննա
Գազային ածխաջրածիններ (բացի բնական գազից)	4830 դրամ / 1 տոննա
Ածուխ	3130 դրամ / 1 տոննա

Ավտոմեքենաներ

Ավտոմեքենայի տեսակ		Դրույքաչափ
Կարգ 1. Տեխնիկական եռամյա վկայագրով ավտոմեքենաներ		
1	Մասնավոր ուղեւորատար տրանսպորտային միջոցներ/բացառությամբ թեթեւ տրանսպորտային միջոցների/ զանգվածային ոչ ավելի, քան կես տոննա	84.540 դրամ

	Մասնավոր ուղեւորատար տրանսպորտային միջոցներ/բացառությամբ թեթեւ տրանսպորտային միջոցների/, զանգվածը գերազանցում է կես տոննան	84.540 դրամ յուրաքանչյուր կես տոննա կամ դրա մի մասի համար
2	Թեթեւ շարժիչային տրանսպորտային միջոցների (մարդատար ավտոմեքենաների)	59.000 դրամ
3	Մոտոցիկլետ մասնավոր օտագործման	22.800 դրամ
	Մոտոցիկլետ բիզնես օգտագործման	33.550 դրամ
Կարգ 2. Տեխնիկական երկամյա վկայագրով ավտոմեքենաներ		
1	Մասնավոր ուղեւորատար տրանսպորտային միջոցներ/բացառությամբ թեթեւ տրանսպորտային միջոցների/ զանգվածային ոչ ավելի, քան կես տոննա	56.360 դրամ
	Մասնավոր ուղեւորատար տրանսպորտային միջոցներ/բացառությամբ թեթեւ տրանսպորտային միջոցների/, զանգվածը գերազանցում է կես տոննան	56.360 դրամ յուրաքանչյուր կես տոննա կամ դրա մի մասի համար
2	Տրանսպորտային միջոցներ, բացառությամբ մասնավոր մարդատար ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների եւ թեթեւ շարժիչային տրանսպորտային միջոցների (հիմնականում տրանսպորտային միջոցներ Ամբարձիչների համար)	
	անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ոչ ավելի է	56.360 դրամ
	անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ավելի է	56.360 դրամ Յուրաքանչյուր տոննա կամ դրա մի մասի համար
	Բիզնես օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ոչ ավելի է	25.050 դրամ
	Բիզնես օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ավելի է	25.050 դրամ յուրաքանչյուր տոննա կամ դրա մի մասի համար
3	Բեռնատարներ 2,5 տոննայից ոչ ավելի զանգվածով	
	անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ոչ ավելի է	39.300 դրամ

	անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ավելի է	39.300 դրամ յուրաքանչյուր տոննա կամ դրա մի մասի համար
	Բիզնես օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ոչ ավելի է	25.050 դրամ
	Բիզնես օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ավելի է	25.050 դրամ յուրաքանչյուր տոննա կամ դրա մի մասի համար
4	Մոտոցիկլետներ	
	Անձնական օգտագործման	22.300 դրամ
	Բիզնես օգտագործման	15.200 դրամ
5	Թեթև շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ	
	Անձնական օգտագործման	39.300 դրամ
	Բիզնես օգտագործման	25.050 դրամ
Կարգ 3. Տեխնիկական մեկամյա վկայագրով ավտոմեքենաներ		
1	Տաքսի եւ վարձակալված ավտոմեքենաներ ոչ ավել քան կես տոննա	12.500 դրամ
	Տաքսի եւ վարձակալված ավտոմեքենաներ կես տոննայից ավելի	12.500 դրամ յուրաքանչյուր կես տոննա կամ դրա մի մասի համար
2	Բեռնատարներ եւ ավտոբուսներ	
	Անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ոչ ավելի է	28.100 դրամ
	անձնական օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ավելի է	28.100 դրամ յուրաքանչյուր տոննա կամ դրա մի մասի համար
	Բիզնես օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ոչ ավելի է	12.520 դրամ
	Բիզնես օգտագործման տրանսպորտային միջոցների ամբողջական զանգվածը 1 տոննայից ավելի է	12.520 դրամ յուրաքանչյուր տոննա կամ դրա մի մասի համար
3	Մոտոցիկլետ	
	Անձնական օգտագործման	11.100 դրամ

	Բիզնես օգտագործման	7.600 դրամ
4	Թեթև շարժիչային մեքենա, որը տրանսպորտային միջոցի տեխնոլոգիայի սերտիֆիկատի կարիք ունի	
	Անձնական օգտագործման	19.600 դրամ
	Բիզնես օգտագործման	12.520 դրամ
Կարգ 4. Թեթև մեքենան, որը կարիք չունի տրանսպորտային միջոցների տեխնոլոգիայի վկայականի/ միայն համարանիշ ունեցող թեթև տրանսպորտային միջոցների համար/		
1	Երկանիվային	
	Անձնական օգտագործման	28.100 դրամ
	Բիզնես օգտագործման	20.100 դրամ
2	Այլ	
	Անձնական օգտագործման	59.050 դրամ
	Բիզնես օգտագործման	37500 դրամ

Հավելված 20. Մեծ Բրիտանիայի ակցիզային դրույքաչափեր: Գինիներ

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
Փրփրուն գինիներ, որոնց ակոհոլային պարունակությունը գերազանցում է 5,5% -ը, բայց պակաս, քան 8,5%	£ 288.10 ամեն հեկտոլիտրի համար
Փրփրուն գինիներ, որոնց ակոհոլային պարունակությունը գերազանցում է 8,5% -ը, բայց պակաս, քան 15%	£ 381.15 ամեն հեկտոլիտրի համար
Գերազանցում է 5,5% -ը, բայց չի գերազանցում 15% -ը	£ 297.57 ամեն հեկտոլիտրի համար
Փրփրուն գինիներ, որոնց ակոհոլային պարունակությունը գերազանցում է 15% -ը, բայց պակաս, քան 22%	£ 396.72 ամեն հեկտոլիտրի համար
Փրփրուն գինիներ, որոնց ակոհոլային պարունակությունը գերազանցում է 22%	£ 28.74 ամեն լիտրի համար

Գարեջուր

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
--------------	------------

<p>Պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում (ստանդարտ փոխարժեքով, այսինքն՝ տարեկան արտադրությունը ավելի քան 60,000 հեկտոլիտր)</p>	<p>£19.08 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով ավելի ցածր գանձվող վճարներ, որոնք գանձվում են մոտակա 0,1% -ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնության վճարները)</p>
<p>Ներմուծված գարեջուր (այսինքն՝ տարեկան արտադրություն ավելի քան 60,000 հեկտոլիտ)</p>	<p>£19.08 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով ավելի ցածր գանձվող վճարներ, որոնք գանձվում են մոտակա 0,1% -ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնության վճարները)</p>
<p>Պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում * - փոքր գարեջրագործական գարեջուր, որը իրավասու է նվազեցված տեմպերի (փոփոխական փոխարժեքով, այսինքն՝ տարեկան արտադրություն ավելի քան 5000 հեկտոլիտ, բայց չի գերազանցում 60,000 հեկտոլիտը)</p>	<p>£9.54-ից մինչև £19.08 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով ավելի ցածր գանձվող վճարներ, որոնք գանձվում են մոտակա 0,1% -ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնության վճարները)</p>
<p>Ներմուծված գարեջուր. Փոքր գարեջրատու գարեջուր, որը իրավասու է նվազեցված տեմպերի (փոփոխական փոխարժեքով, այսինքն՝ տարեկան արտադրություն ավելի քան 5000 հեկտոլիտ, բայց չի գերազանցում 60,000 հեկտոլիտը)</p>	<p>£9.54-ից մինչև £19.08 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով ավելի ցածր գանձվող վճարներ, որոնք գանձվում են մոտակա 0,1% -ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնության վճարները)</p>
<p>Պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում * - փոքր գարեջրագործական գարեջուր, որը իրավասու է իջեցված տեմպերի (փոփոխական փոխարժեքով, այսինքն՝ տարեկան արտադրություն ոչ ավելի, քան 5000 հեկտոլիտր)</p>	<p>£9.54 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով ավելի ցածր գանձվող վճարներ, որոնք գանձվում են մոտակա 0,1% -ով</p>

<p>Ներմուծված գարեջուր * - փոքր գարեջրագործական գարեջուր, որը իրավասու է նվազեցված տեմպերի (փոփոխական փոխարժեքով, այսինքն՝ տարեկան արտադրությունն ոչ ավելի, քան 5000 հեկտար)</p>	<p>£9.54 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով ավելի ցածր գանձվող վճարներ, որոնք գանձվում են մոտակա 0,1% -ով</p>
<p>Եթե ընդհանուր ակոհոլը ըստ ծավալի չի գերազանցում 1.2% -ը</p>	<p>Հարկը բացակայում է</p>
<p>Պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում - Բարձր գարեջրի պարտականություն (գարեջուրը գերազանցում է 7.5% -ից ավելի գարեջրից. Գարեջրի ընդհանուր պարտքը պայմանավորված է նաև ամբողջ Մեծ Բրիտանիայում արտադրված բարձրորակ գարեջուրով)</p>	<p>£5.69 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով պակասուրդի դիմաց, որը գանձվում է մոտակա 0,1% -ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնությամբ վճարները)</p>
<p>Ներմուծված գարեջուր - Գարեջրի բարձրորակ պարտականություն (կիրառվում է գարեջրի համար 7.5% -ից ավելի գարեջրի վրա. Գարեջրի ընդհանուր մաքսատուրքը նույնպես պայմանավորված է բոլոր ներմուծված բարձրորակ գարեջուրով)</p>	<p>£5.69 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով պակասուրդի դիմաց, որը գանձվում է մոտակա 0,1% -ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնությամբ վճարները)</p>
<p>Պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում՝ գարեջրի ընդհանուր մաքսատուրքի իջեցված գինը (վերաբերում է գարեջուրը, որը գերազանցում է 1.2% -ից ցածր, բայց չի գերազանցում 2,8% -ից ցածր)</p>	<p>£8.42 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով պակասուրդի դիմաց, որը գանձվում է մոտակա 0,1%–ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնությամբ վճարները)</p>
<p>Ներմուծված գարեջուր. Գարեջրի ընդհանուր մաքսատուրքի իջեցված գինը (վերաբերում է գարեջրին, որը գերազանցում է 1.2% -ից ցածր, բայց չի գերազանցում 2,8% -ը)</p>	<p>£8.42 յուրաքանչյուր հեկտոլիտրի համար 1% -ով պակասուրդի դիմաց, որը գանձվում է մոտակա 0,1% –ով (և հեկտոլիտրերի մասերի համար համապատասխան համամասնությամբ վճարները)</p>

Ապրանքատեսակ	Գրույքաչափ
Փրփրուն ալկոհոլային պարունակությունը գերազանցում է 5,5% -ը, բայց պակաս, քան 8,5%	£288.10ամեն հեկտոլիտրի համար
Փրփրուն ալկոհոլային պարունակությունը գերազանցում է 1,2% -ը, բայց պակաս, քան 5,5%	£40.38ամեն հեկտոլիտրի համար
Ոչ փրփրուն պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում կամ ներմուծվել է ալկոհոլային պարունակությունը ավելի քան 1,2%, բայց 6,9% -ից ցածր:	£40.38ամեն հեկտոլիտրի համար
Ոչ փրփրուն պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում կամ ներմուծվել է ալկոհոլային պարունակությունը ավելի քան 6,9%, բայց 7,5% -ից ցածր:	£50.71 ամեն հեկտոլիտրի համար
Դեռ պատրաստված է Մեծ Բրիտանիայում կամ ներմուծվել է ալկոհոլային պարունակությունը ավելի քան 7,5%, բայց 8,5% -ից ցածր:	£61.04ամեն հեկտոլիտրի համար
Եթե ընդհանուր ալկոհոլը ըստ ծավալի չի գերազանցում 1.2% -ը	Հարկը բացակայում է

Ալկոհոլ

Ապրանքատեսակ	Գրույքաչափ
Ամբողջությամբ ածիկից	£28,74 մեկ լիտր ալկոհոլի սպիրտային խմիչքում `20 ջերմաստիճանում
Ամբողջությամբ հացահատիկից	£28,74 մեկ լիտր ալկոհոլի սպիրտային խմիչքում `20 ջերմաստիճանում

Խտանված՝ ածիկ+հացահատիկ	£28,74 մեկ լիտր ակոհոլի սպիրտային խմիչքում `20 ջերմաստիճանում
Սպիրտ, բացառությամբ Մեծ Բրիտանիայի արտադրած վիսկիի	£28,74 մեկ լիտր ակոհոլի սպիրտային խմիչքում `20 ջերմաստիճանում
Սպիրտների վրա հիմնված ըմպելիքներ, որոնք գերազանցում են ակոհոլի պարունակության 1.2% ծավալը, բայց չեն գերազանցում 8% ծավալը	£28,74 մեկ լիտր ակոհոլի սպիրտային խմիչքում `20 ջերմաստիճանում

Ալկոհոլ

Ապրանքատեսակ	Դրույքաչափ
1,2% ակոհոլի պարունակության ծավալը չգերազանցող	Հարկը բացակայում է
1,2%-իվ 4% ակոհոլի պարունակության ծավալը	£91.68ամեն հեկտոլիտրի համար
4%-իվ 5,5% ակոհոլի պարունակության ծավալը	£126.08ամեն հեկտոլիտրի համար
Գարեջուրի վրա հիմնված ըմպելիքը գերազանցում է 1.2% ծավալը	£19.08 հեկտոլիտր յուրաքանչյուր 1 մասի տոկոսը մոտակա 0,1% -ի համար ամեն հեկտոլիտրի համար

Ծխախոտ

Ապրանքատեսակ	Ակցիզային դրույքաչափը	տուրքի	Մինիմալ դրույքաչափ
Միզարետներ	1000 ծխախոտի գումարած մանրածախ 16,5% -ը	237,34 գնի	305.23/1000 հատ
Միզարներ	296.04 կգ / կգ - տուրքի նախատեսված քաշը	ծխախոտի	Ոչ կիրառելի

	ընդհանուր քաշն է, որը կարող է բացառել ցանկացած առանձնացված ֆիլտր կամ բերանի մաս:	
Ծխախոտային հոււմք	£253.33/կգ	Ոչ կիրառելի
Ծխախոտ տաքացվող	£243.95 /կգ	Ոչ կիրառելի
Ծխախոտի այլ տեսակներ	£130.16 /կգ	Ոչ կիրառելի
Ծամովի ծխախոտ	£130.16 /կգ	Ոչ կիրառելի

Թեթև յուղեր

Ապրանքատեսակ	Ակցիզային տուրքի րիվ / չկարգավորված փոխարժեք £ մեկ լիտրի համար
Չկարգավորված (չհիշատակված) - ավիացիոն բենզին (ներառյալ թեթև նավթի ավիատուրբինային վառելիք)	0.3770
Չկարգավորված (չհիշատակված) - այլ չկարգավորված թեթև յուղ	0.6767
վառարանների վառելիք	0.6767
չմշակված բենզին	0.5795

Յուղեր

Ապրանքատեսակ	Ակցիզային տուրքի րիվ / չկարգավորված փոխարժեք £ մեկ լիտրի համար
Չմշակված գազի յուղը	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0

Այլ (չնշանակված) ծանր յուղ (բացի կերոսինից), որը նախատեսված է որպես ջեռուցման վառելիք կամ որպես շարժիչ որպես վառելիք օգտագործելու համար, ինչը այլապես իրավասու է լիարժեք գեղջերի համար	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0.4725
Կերոսինը պետք է օգտագործվի որպես շարժիչային վառելիք ճանապարհի կամ բացառված մեքենայի մեջ	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0.4681
Կերոսինը (մակնշված / չիրապարակված նշման տակ գտնվող հրաժարման, ներառյալ նավթի ծանր ավիացիոն տուրբինային վառելիքի) օգտագործումը, բացառությամբ որպես շարժիչային վառելիքի դուրս ճանապարհի կամ բացառված փոխադրամիջոցում	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0.5795
Փազի յուղ (նշագրման / չիրապարակված նշման տակ չեղարկված)	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0.4681
Վառելիքի յուղ	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0.4725
Այլ յուղեր	0.5795 գեղջ ամեն լիտրի դիմաց 0.5795

Բնական գազ (մեթանի պարունակություն > 80%)	£0.2470 կգ-ի համար
Ճանապարհային վառելիքի գազ	£0,3161 կգ-ի դիմաց

Հարկվող ապրանքներ, որոնք ներմուծվում կամ արտադրվում են Մեծ Բրիտանիայում

Ապրանքատեսակ	Գրույքաչափ
Էլեկտրաէներգիա	£0.00811 մեկ կՎտ ժամ

Գազը մատակարարվում	£0.00406 մեկ կՎտ ժամ
Ցանկացած գազ կամ գազի այլ ածխաջրածին, որը մատակարարվում է հեղուկ վիճակում	£0.02175 մեկ կիլոգրամի դիմաց
Պինդ վառելիք, այսինքն՝ ածուխ և լիգնիտ, ածուխի կամ լիգնիտի, կամ նավթային կոքս	£0,03174 մեկ կիլոգրամի դիմաց

Բիովառելիք

Ապրանքատեսակ	Ակցիզային տուրքի լրիվ / չկարգավորված փոխարժեք £ մեկ լիտրի համար	Չեղչ 1 լիտրի դիմաց
Բիովառելիք	0.5795	0
Բիոդիզելը օգտագործվելու է որպես շարժիչային վառելիք ճանապարհի կամ բացառված մեքենայի մեջ	0.5795	0.4681
Բիոէթանոլ	0.5795	0.5795
Բիոդիզելը խառնված կերոսինով՝ որպես ջեռուցման վառելիք օգտագործելու համար	0.5795	0
Բիոդիզելը խառնված ծանր յուղով	0.5795	*

* չունի իր հարկային ծածկագիրը, քանի որ յուրաքանչյուր հաշվարկից կախված կլինի այն բիոդիզելի և ծանր յուղի հարկային ծածկագրերի ներքո: Այս պարտականությունների իրականացման համար «Բիոդիզելը» դիզելային որակի հեղուկ վառելիք է, որն արտադրվում է կենսազանգվածից կամ աղբի պատրաստման յուղից՝ որի ընդհանուր էստերի պարունակությունը քաշի պակաս չէ 96.5% -ից, ծծմբի պարունակությունը չի գերազանցում քաշի 0,005% -ը : «Բիոբլենդ» - ը վառելիք է, որը ծանր հարաբերակցության յուղի և բիոդիզելի խառնուրդ է տարբեր

հարաբերակցություններում: «Բիռէթանոլ» -ը հեղուկ վառելիք է, որը բաղկացած է կենսասնունչից արտադրվող էթանոլից և ունակ է օգտագործվել նույն նպատակով, ինչ թեթև յուղը:

Հավելված 21. Նոր Չեխանդիա. Ալցիզային և ակցիզային համարժեք պարտականությունների աղյուսակ.69 (ուժի մեջ է 2020 թվականի հունվարի 1-ից)

Ապրանքներ, որոնք արտադրվում են Նոր Չեխանդիայում		
Ապրանքատեսակի անվանումը	Հարկման միավոր	Հարկային դրույքաչափ
Պաղպաղակ և ուտելի այլ սառույց:		
Պարունակում է ավելի քան 1,15% ծավալ, բայց ոչ ավելի, քան 2,5% ծավալի:	1 լ	44.751¢
Պարունակում է ավելի քան 2,5% ծավալ, բայց ոչ ավելի, քան 6% ծավալի:	1 լ	\$29.839
Պարունակում է ավելի քան 6% ծավալ, բայց ոչ ավելի, քան 9% ծավալի:	1 լ	\$2.3871
Պարունակում է ավելի քան 9% ծավալ, բայց ոչ ավելի, քան 14% ծավալի:	1 լ	\$ 2.9432
Պարունակում է ավելի քան 14% ծավալ, բայց ոչ ավելի, քան 23% ծավալի:	1 լ	\$54.347
Պարունակում է ավելի քան 23% ծավալ	1 լ	\$54.347
Էթիլային ակոհոլ	1 լ	\$53.605

Գարեջուր պատրաստված ածիկից		
Պարունակում է ավելի քան 1,15% ակոհոլ, բայց ոչ ավելի, քան 2,5% ակոհոլ:	1լ	44.751¢
Պարունակում է ավելի քան 2,5% ակոհոլ:	1լ	\$29.432
Թարմ խաղողի գինին և խաղողի պաշարները ակոհոլի խմորումով ավելացմամբ, ներառյալ փրփրուն, ուժեղացված և սեղանի գինին:		
Պարունակում է ավելի քան 14% ծավալ, ամրացված սպիրտով կամ ոգեղեն պարունակող որևէ նյութի ավելացմամբ	1լ	\$53.605
Վիսկի (խառնուրդից բացի)	1լ	\$53.605
Ռոմ և տաֆիա	1լ	\$53.605
Օղի	1լ	\$53.605
Ծխախոտ		
Թութունի տերև	1 կգ	Անվճար
Սիգար, կեռաս և սիգարիլոս	1 KTC	\$1,033.20
1.000 ծխախոտի դիմաց ծխախոտի փաստացի պարունակությունը գերազանցելով 0,8 կգ	1 KTC	\$1,177.87

Չի գերազանցում քաշը 0.8 կգ փաստացի ծխախոտի պարունակությունը 1000 ծխախոտի համար	1000 հատ	\$826.58
Վառելիք		
Խառնված էթիլային ալկոհոլի հետ	1 մս	63.024 ժ գումարած 8 ժ մեկ գրամի դիմաց
Խառնված է բիոդիզելով	1 մս	63.024 ժ գումարած 8 ժ մեկ գրամի դիմաց
Ավտոմոբիլային դիզելային խառնուրդը բիոդիզելով		Անվճար
Ծովային դիզելը, որը չի խառնվել այլ նյութերի հետ		Անվճար
Ծովային դիզելը ,որը խառնուրդ է շարժիչի յուղի հետ	1 մս	63.024 ժ գումարած 8 ժ մեկ գրամի դիմաց
Ծովային դիզելային խառնուրդը բիոդիզելով		Անվճար

Հավելված 22. Մինգապուրի ակցիզային դրույքաչափեր

	Ապրանքատեսակի անվանում	դրույք
1	Փռշի ալկոհոլ	79,93 ԱՄՆ\$ / կգ
2	Հեղուկ տեսքով սպիրտային պատրաստուկներ, որոնք օգտագործվում են որպես հումք ալկոհոլային խմիչքների պատրաստման համար	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
3	Սպիրտային պատրաստուկներն այլ ձևերով՝ օգտագործվում են որպես հումք ալկոհոլային խմիչքների պատրաստման համար	79,93 ԱՄՆ\$ / կգ

4	Մաիրտային կոմպոզիցիոն խտանյութեր, հեղուկ տեսքով, ջրով նոսրացնելու համար, ակոհոլային խմիչքներ պատրաստելու համար	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
5	Մաիրտային կոմպոզիցիոն խտանյութեր, այլ տեսքով, ջրով նոսրացնելու համար, ակոհոլային խմիչքներ պատրաստելու համար	79,93 ԱՄՆ\$ / կգ
6	Ակոհոլային խմիչքների պատրաստման համար օգտագործվող հեղուկ տեսքով այլ ակոհոլային պատրաստուկներ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
7	Ակոհոլային խմիչքների արտադրության համար օգտագործվող այլ տեսակի այլ ակոհոլային պատրաստուկներ	79,93 ԱՄՆ\$ / կգ
8	Ստաուտ կամ պորտեր	42,44 ԱՄՆ \$/ լիտր ակոհոլ
9	Այլ գարեջուր, այդ թվում էլ	42,44 ԱՄՆ \$/ լիտր ակոհոլ
10	Փրփրուն գինի	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
11	Թարմ խաղողի գինի	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
12	Խաղողի քաղցուն ` կանխված կամ դադարեցված խմորմամբ ակոհոլի ավելացմամբ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
13	Այլ խաղողի քաղցու	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
14	Վերմուտ և այլ գինիներ թարմ խաղողից ` բույսերով կամ բուրավետ նյութերով	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
15	Միդր և Փերրի	42,44 ԱՄՆ \$/ լիտր ակոհոլ
16	Սակե	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
17	Կոկոսի հյութի պունջ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ
18	Շենդի	
19	Այլ բրնձի գինի, ներառյալ դեղորայքային բրնձի գինի	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ակոհոլ

20	Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ, ֆերմենտացված ըմպելիքների խառնուրդներ եւ ոչ ալկոհոլային խմիչքների ֆերմենտացված ըմպելիքների խառնուրդներ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
21	Չբնափոխված էթիլային սպիրտ ' 80% սպիրտի ամբուրությամբ եւ ավելի	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
22	Կոնյակ՝ ստացված խաղողի գինու կամ խաղողի բեկորի թորման միջոցով	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
23	Այլ ալկոհոլ՝ ստացված խաղողի գինու կամ խաղողի բեկորի թորման միջոցով	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
24	Վիսկի	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
25	Ռոմ եւ այլ սպիրտային խմիչքներ, որոնք թորված են շաքարեղեգի ֆերմենտացված մթերքներից	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
26	Ջին	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
27	Օղի	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
28	Լիկյորներ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
29	Սամսու	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
30	Բժշկական Սամսու	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
31	Արակ կամ արքայախնձորի սպիրտ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
32	Դառը եւ նմանատիպ ըմպելիքներ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
33	Այլ սպիրտային խմիչքներ և չբնափոխված էթիլային սպիրտ 80 %ից պակաս	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ
34	Չմշակված ծխախոտ Վերջինիա տեսակ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
35	Չմշակված ծխախոտ Burley տեսակ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
36	Այլ չմշակված ծխախոտ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
37	Մասնակի չմշակված ծխախոտ Վերջինիա տեսակ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
38	Մասնակի չմշակված Oriental տեսակ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
39	Մասնակի չմշակված Burley տեսակ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ

40	Այլ մասնակի չմշակված ծխախոտ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
41	Ծխախոտի ցողուն	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
42	Ծխախոտի այլ թափոններ	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
43	Միգարներ, թլպատված ծայրերով եւ սիգարիլլաներ, որոնք պարունակում են ծխախոտ	302,04 ԱՄՆ \$ / կգ
44	Մեխակով ծխախոտ	0,3 ցենտ յուրաքանչյուր գրամի կամ դրա մի մասի համար յուրաքանչյուր ծխախոտի տուփի համար
45	Տաքակ պարունակող	0,3 ցենտ յուրաքանչյուր գրամի կամ դրա մի մասի համար յուրաքանչյուր ծխախոտի տուփի համար
46	Միգարներ, և սիգարիլլաներ, որոնք պարունակում են ծխախոտի փոխարինիչներ	302,04 ԱՄՆ \$ / կգ
47	Ծխախոտներ տաքակի փոխարինիչներից	0,3 ցենտ յուրաքանչյուր գրամի կամ դրա մի մասի համար յուրաքանչյուր ծխախոտի տուփի համար
48	Նարգիլեի համար ծխախոտ	302,04 ԱՄՆ \$ / կգ
49	Այլ ծխելու ծխախոտի փաթեթավորված մանրաձախ վաճառքի	302,04 ԱՄՆ \$ / կգ
50	Այլ արտադրանքային ծխախոտային տեսակներ ծխախոտի արտադրության համար	274,46 ԱՄՆ \$ / կգ
51	Այլ ծխախոտի չփաթեթավորված մանրաձախ վաճառքի	302,04 ԱՄՆ \$ / կգ
52	Հոնոգենացված կամ վերամշակված ծխախոտ փաթեթավորված մանրաձախ վաճառքի համար	302,04 ԱՄՆ \$ / կգ

53	Հոնոգենացված կամ վերամշակված ծխախոտ չփաթեթավորված մանրածախ վաճառքի համար	302,04 ԱՄՆ \$/ կգ
54	Արտադրանքային ծխախոտի փոխարինիչներ	302,04 ԱՄՆ \$/ կգ
55	Հոտոտելու ծխախոտ չոր կամ թաց	302,04 ԱՄՆ \$/ կգ
56	Ծամելու ծխախոտ	232,72 ԱՄՆ \$ / կգ
57	Այլ ծխախոտի արտադրատեսակ չնախատեսված ծխելու համար	302,04 ԱՄՆ \$/ կգ
58	Շարժիչային բենզին AI 97 եւ բարձր էթիլացված	5,02 ԱՄՆ \$/10 լ
59	Շարժիչային բենզին AI 90ից բարձր, բայց մինչև 97, էթիլացված	4,81 ԱՄՆ \$/10 լ
60	Շարժիչային բենզին մինչև AI 90էթիլացված	4,46 ԱՄՆ \$/10 լ
61	Շարժիչային բենզին Ron 97 եւ ավելի բարձր, չէթիլացված	4,53 ԱՄՆ \$/10 լ
62	Շարժիչային բենզին Ron 90ից բարձր, բայց մինչև 97, չէթիլացված	4,53 ԱՄՆ \$/10 լ
63	Շարժիչային բենզին Ron 90-ից բարձր, բայց մինչև 97, չէթիլացված , խառնած	3,96 ԱՄՆ \$/10 լ
64	Շարժիչային բենզին Ron 90-ից ցածր, չէթիլացված	3,96 ԱՄՆ \$/10 լ
65	Ավտոմոբիլային դիզելային վառելիք	3,96 ԱՄՆ \$/10 լ
66	Այլ դիզելային վառելիք	2,62 ԱՄՆ \$/10 լ
67	Բիտումային հանքանյութերից ստացված նավթային յուղերը և յուղերը (բացի հում նյութերից) և այն պատրաստուկները, որոնք նշված չեն կամ ընդգրկված են այլ հոդվածներում, որոնք պարունակում են 70% կամ ավելի զանգվածով նավթային յուղեր կամ յուղեր, որոնք ստացված են բիտումային հանքանյութերից, ընդ որում այդ յուղերը հանդիսանում են բիոդիզելային վառելիք պարունակող պատրաստուկների հիմնական բաղադրիչները, բացի մշակված յուղերից	2,62 ԱՄՆ \$/10 լ
68	Բնական գազ, օգտագործվող որպես ավտոմոբիլային վառելիք	2,62 ԱՄՆ \$/10 լ

69	Հեղուկ տեսքով բուրավետ սպիրտ, ալկոհոլային խմիչքների արտադրության համար	1,41 ԱՄՆ \$/10 լ
70	Հոտավետ սպիրտային պատրաստուկներ այլ ձևերով, ալկոհոլային խմիչքների արտադրության համար	1,41 ԱՄՆ \$/10 լ
71	Այլ բիոդիզելային վառելիք և դրա խառնուրդներ, որոնք չեն պարունակում կամ պարունակում 70 զանգվ.% նավթային յուղեր կամ յուղեր ստացված բիտումային հանքերից	1,41 ԱՄՆ \$/10 լ
72	CKD մարդատար ավտոմեքենաներ միայն դիզելային կամ կիսահաղորդչային շարժիչով, սեղմումից բռնկմամբ, 10 եւ ավելի մարդ տեղափոխելու համար, ներառյալ ձգվող լիմուզինները, սակայն բացառելով միջքաղաքային ավտոբուսները միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	0,14 ԱՄՆ \$/10 լ
73	Ոչ CKD մարդատար ավտոմեքենաներ միայն դիզելային կամ կիսահաղորդչային շարժիչով, սեղմումից բռնկմամբ, 10 եւ ավելի մարդ տեղափոխելու համար, ներառյալ ձգվող լիմուզինները, սակայն բացառելով միջքաղաքային ավտոբուսները միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	62,25 ԱՄՆ \$ / լիտր ալկոհոլ

74	Մարդատար ավտոմեքենաներ ներքին այրման դիզելային կամ կիսադիզելային շարժիչով ` սեղմումից բռնկմամբ եւ էլեկտրական շարժիչով ` 10 եւ ավելի մարդ տեղափոխելու համար, ներառյալ ձգվող լիմուզինները, սակայն բացառելով միջքաղաքային ավտոբուսները միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	79,93 ԱՄՆ\$ / կգ
75	Մարդատար ոչ ավտոմեքենաներ ներքին այրման դիզելային կամ կիսադիզելային շարժիչով ` սեղմումից բռնկմամբ եւ էլեկտրական շարժիչով ` 10 եւ ավելի մարդ տեղափոխելու համար, ներառյալ ձգվող լիմուզինները, սակայն բացառելով միջքաղաքային ավտոբուսները միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	1,41 ԱՄՆ \$/10 լ
76	Մարդատար ավտոմեքենաներ ' կայծային բռնկմամբ ներքին այրման եւ էլեկտրական շարժիչով, 10 եւ ավելի մարդ տեղափոխելու համար, ներառյալ ձգվող լիմուզինները, սակայն բացառելով միջքաղաքային ավտոբուսները միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	20%
77	Մարդատար ավտոմեքենաներ միայն էլեկտրական շարժիչով տրանսպորտի համար 10 եւ ավելի մարդ, այդ թվում ' ձգվող լիմուզիններ բայց բացառելով ավտոբուսներ ավտոբուսներ միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	20%
78	Այլ մարդատար ավտոմեքենաներ միայն էլեկտրական շարժիչով տրանսպորտի համար 10 եւ ավելի մարդ, այդ թվում ' ձգվող լիմուզիններ բայց բացառելով ավտոբուսներ ավտոբուսներ միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	20%
79	Շտապ օգնության մեքենաներ միայն կայծային այրման շարժիչով	20%
80	Այլ CKD և ոչ CKD ավտոմեքենաներ ` կայծային բռնկմամբ	20%
81	CKD և ոչ CKD կատաֆալները, որը միայն կայծային այրման շարժիչով	20%
82	CKD և ոչ CKD բանտային վազոնները, կայծային այրման շարժիչով	20%
83	CKD և ոչ CKD անիվների վրա տները, կայծային այրման շարժիչով	20%
84	CKD և ոչ CKD սեղան` կայծային բռնկումով հետընթաց այրման միակ շարժիչով	20%

85	CKD և ոչ CKD մարդատար ավտոմեքենաներ ` կայծային բռնկմամբ	20%
86	CKD կամ ոչ CKD շտապ օգնության մեքենաներ միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
87	CKD և ոչ CKD կատաֆալներ միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
88	CKD և ոչ CKD բանտային մեքենաներ միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
89	CKD և ոչ CKD անիվների վրա տները միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
90	CKD և ոչ CKD սեդան միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
91	CKD և ոչ CKD մարդատար ավտոմեքենաներ միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
92	Այլ CKD և ոչ CKD ավտոմեքենաներ ` միայն դիզելային կամ կիսաավտոմատ ներքին այրման շարժիչով	20%
93	CKD և ոչ CKD շտապ օգնության մեքենաները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով, բացառությամբ արտաքին էլեկտրական աղբյուրից գանձվող	20%
94	CKD և ոչ CKD կատաֆալներ մեքենաները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով, բացառությամբ արտաքին էլեկտրական աղբյուրից գանձվող	20%
95	CKD և ոչ CKD բանտային մեքենաները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով, բացառությամբ արտաքին էլեկտրական աղբյուրից գանձվող	20%
96	CKD և ոչ CKD անիվներով տները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով, բացառությամբ արտաքին էլեկտրական աղբյուրից գանձվող	20%

97	CKD և ոչ CKD սեղան մեքենաները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով, բացառությամբ արտաքին էլեկտրական աղբյուրից գանձվող	20%
98	CKD և ոչ CKD այլ մեքենաներ, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով, բացառությամբ արտաքին էլեկտրական աղբյուրից գանձվող	20%
99	CKD և ոչ CKD շտապ օգնության մեքենաները ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով արտաքին էլեկտրական աղբյուրով աշխատող	20%
100	CKD և ոչ CKD կատաֆալները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով , այնպես էլ արտաքին էլեկտրական աղբյուրով աշխատող	20%
101	CKD և ոչ CKD բանտային մեքենաները, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով , այնպես էլ արտաքին էլեկտրական աղբյուրով աշխատող	20%
102	CKD և ոչ CKD անիվներով տներ, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով , այնպես էլ արտաքին էլեկտրական աղբյուրով աշխատող	20%
103	CKD և ոչ CKD սեղան մեքենաներ, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով , այնպես էլ արտաքին էլեկտրական աղբյուրով աշխատող	20%
104	CKD և ոչ CKD այլ մեքենաներ, ինչպես կայծային բռնկման հետընթաց այրման շարժիչով , այնպես էլ արտաքին էլեկտրական աղբյուրով աշխատող	20%
105	CKD կամ ոչ CKD շտապ օգնության մեքենաներ, արտաքին էլեկտրական աղբյուրից լիցքավորված ներքին այրման դիզելային կամ կիսաավտոմատ շարժիչով եւ էլեկտրական շարժիչով	20%
106	CKD կամ ոչ CKD կատաֆալներ, արտաքին էլեկտրական աղբյուրից լիցքավորված ներքին այրման դիզելային կամ կիսաավտոմատ շարժիչով եւ էլեկտրական շարժիչով	20%

107	CKD կամ ոչ CKD բանտային մեքենաներ, արտաքին էլեկտրական աղբյուրից լիցքավորված ներքին այրման դիզելային կամ կիսաավտոմատ շարժիչով եւ էլեկտրական շարժիչով	20%
108	CKD կամ ոչ CKD անիվներով տներ, արտաքին էլեկտրական աղբյուրից լիցքավորված ներքին այրման դիզելային կամ կիսաավտոմատ շարժիչով եւ էլեկտրական շարժիչով	20%
109	CKD կամ ոչ CKD սեղան մեքենաներ, արտաքին էլեկտրական աղբյուրից լիցքավորված ներքին այրման դիզելային կամ կիսաավտոմատ շարժիչով եւ էլեկտրական շարժիչով	20%
110	CKD կամ ոչ CKD այլ մեքենաներ, արտաքին էլեկտրական աղբյուրից լիցքավորված ներքին այրման դիզելային կամ կիսաավտոմատ շարժիչով եւ էլեկտրական շարժիչով	20%
111	CKD և ոչ CKD շտապ օգնության մեքենաներ միայն էլեկտրական շարժիչով	20%
112	CKD և ոչ CKD կատաֆալներ միայն էլեկտրական շարժիչով	20%
113	CKD և ոչ CKD սեղան մեքենաներ միայն էլեկտրական շարժիչով	20%
114	CKD և ոչ CKD բանտային մեքենաներ միայն էլեկտրական շարժիչով	20%
115	CKD և ոչ CKDանիվներով տներ միայն էլեկտրական շարժիչով	20%
116	CKD և ոչ CKD այլ մեքենաներ միայն էլեկտրական շարժիչով	20%
117	CKD և ոչ CKD այլ շտապ օգնության մեքենաներ ոչ մի տեղ չնշված	20%
118	CKD և ոչ CKD այլ կատաֆալներ ոչ մի տեղ չնշված	20%

119	CKD և ոչ CKD այլ բանտային մեքենաներ ոչ մի տեղ չնշված	20%
120	CKD և ոչ CKD այլ անիվներով տներ ոչ մի տեղ չնշված	20%
121	CKD և ոչ CKD սեղան մեքենաներ ոչ մի տեղ չնշված	20%
122	CKD և ոչ CKD այլ մեքենաներ ոչ մի տեղ չնշված	20%
123	CKD և ոչ CKD այլ մարդատար մեքենաներ ոչ մի տեղ չնշված	20%
124	10 եւ ավելի մարդ տեղափոխելու համար նախատեսված մարդատար ավտոմեքենաների համար շարժիչներով համալրված շասսի, ներառյալ լիմուզինների , բայց բացառելով միջբաղաքային ավտոբուսները միկրոավտոբուսներ կամ ֆուրգոններ	20%
125	Շասսի , համալրված շտապ օգնության համար նախատեսված շարժիչով	20%
126	Շասսի , համալրված մարդատար մեքենաների համար նախատեսված շարժիչով	20%
127	Շասսի , համալրված այլ մեքենաների համար նախատեսված շարժիչով	20%
128	CKD և ոչ CKD մոպեդներ և շարժիչային հեծանիվներ ` ներքին այրման միացային շարժիչով	12%
129	CKD և ոչ CKD այլ մոպեդներ և շարժիչային հեծանիվներ ` ներքին այրման միացային շարժիչով	12%
130	CKD և ոչ CKD մոտոցիկլետներ էլեկտրական շարժիչով	12%
131	Այլ CKD և ոչ CKD մոտոցիկլետներ էլեկտրական շարժիչով	12%
132	Այլ CKD և ոչ CKD մոտոցիկլետներ, բացառությամբ միացային շարժիչով ներքին այրման եւ էլեկտրական շարժիչով	12%

Հավելված 23. Տրինիդադ Տաբակո Արկոհոլային խմիչքների ակցիզային հարկում

Ածիկից խմիչքներ	0,20 դոլար մեկ լիտր համար՝ նախնական խմորման 1050 աստիճանի պայմաններում, համամասնորեն քանակի կամ խմորման աստիճանի ցանկացած հարաբերակցության համար
Գարեջուր	3.23 դոլար մեկ լիտր համար՝ նախնական խմորման 1050 աստիճանի պայմաններում, համամասնորեն քանակի կամ խմորման աստիճանի ցանկացած հարաբերակցության համար
Մուգ գարեջուր «Stout»	3.23 դոլար մեկ լիտր համար՝ նախնական խմորման 1050 աստիճանի պայմաններում, համամասնորեն քանակի կամ խմորման աստիճանի ցանկացած հարաբերակցության համար
Գարեջուր «Porter»	3.23 դոլար մեկ լիտր քաղցրահյութի համար՝ նախնական խմորման 1050 աստիճանի պայմաններում, համամասնորեն քանակի կամ խմորման աստիճանի ցանկացած հարաբերակցության համար
Ռոմ	49.94 \$ մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Ռոմի պարունակությամբ պունջ	49.94 \$ մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Ջին	105,92 դոլար մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Վիսկի և տեսակախառնած վիսկի	105,92 դոլար մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար

Օդի	\$105.92 մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Ընկերներ և լիցենզիաներ	105,92 դոլար մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Այլ խմելու համր նախատեսված սպիրտներ	105,92 դոլար մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Կոնյակ և տեսակախառնած կոնյակ	105,92 դոլար մեկ լիտր ավոհոլի պարունակության համար և այդպես համամասնորեն մեկ լիտրի ցանկացած մասի համար
Փրփրուն գինիներ (ներառյալ շամպայն)	22,17 դոլար / լ
Այլ գինիներ (խաղողի հյութից)	\$ 10,35 մեկ լիտրի համար

Վառելիքի ակցիզային հարկում

Ապրանքատեսակ	Մեկ լիտրի դիմաս ֆիքսված դրույքաչափ (ցենտերով)
Պրեմիում բենզին (էթիլացված)	99.696
Սովորական բենզին (էթիլացված)	99.696
Անէթիլացված Բենզին Պրեմիում 95 Ron	10.00
Անէթիլացված բենզին 92 Ron	10.00
Անէթիլացված սովորական բենզին 83 Ron	10.00

Տեղական արտադրության կերոսին	5.00
Ավտո Դիզել	5.00

Ծխախոտի ակցիզային հարկում

Ծխախոտ	2.88 դոլար 20 տուփի համար և սույն համամասնությամբ, երբ այն չի փաթեթավորված
Ծխախոտային հումք	37,64 դոլար մեկ կիլոգրամի դիմաց
Սիգար	19,83 դոլար մեկ կիլոգրամի դիմաց

Հավելված 24. Ադրբեջանի Հանրապետությունում արտադրված և վաճառված նավթամթերքներ (1 տոննա)

Ավտոմոբիլային AI-95 բենզին	101%
Ավտոմոբիլային AI-92 բենզին	92%
Ավտոմոբիլային AI-80 բենզին	93%
Դիզելային վառելիք	24%
Կենցաղային վառելիք	28%
Կերոսին (KO-20)	32%
Ուղեկցող վառելիք	14%
Nafta (առաջնային վերամշակող բենզին)	19%
Հեղուկացված գազ (բութան-բուտիլեն և պրոպան-պրոպիլեն կոտորակ)	30%
Գազի բենզին	37%
Շարժիչային վառելիք DT-36	52%
Շարժիչային վառելիք DT-20	52%
Վառարանային մաղութ	11%
Շարժիչային յուղ	52%
Արդյունաբերական յուղեր I-12A, I-20V, I-40A, I-8b, I-30V	72%
Տուրբինային յուղեր T-22, T-30, T-46	39%
Տրանսֆորմատորի յուղ T-1500	54%
Այլ յուղեր AK-15, S-11, XM-6, K-12, K-19,	56%

VM-4	
Կոկ K-8	19%
Կոկ K-0	19%
Կոկ K-0.25	19%
Ընդհանուր կոկ	18%
Բիտում BN-60/90, BNB-60/70	33%
Բիտում MQO	34%
Բիտում BNB, Rubrax A-30, BNB-70/30, BNB 85/25	31%
Քիմիական արդյունաբերության համար բենզինի առաջնային բաժինը	8%

Հավելված 25. Աղյուսակի Հանրապետության տարածք ներմուծված սպրանքներ ենթակա սկզբիցային հարկի

Էթանոլը չի դեմատավորվում, առնվազն 80% ակոհոլային կոնցենտրացիայի դեպքում	1 լիտրի համար 1,0 ԱՄՆ դոլար
Էթանոլը չի դեմատավորվում, որի ակոհոլի կոնցենտրացիան 80% -ից պակաս է:	1 լիտրի համար 1,0 ԱՄՆ դոլար
Ածիկ գարեջուր	1 լիտրի համար 1,0 ԱՄՆ դոլար
Խմորման կամ ֆերմենտացման արդյունքում ստացված այլ խաղողի բույրեր, որոնք կասեցված են այլ եղանակով ակոհոլային հավելումներ	1 լիտրի համար 0,05 ԱՄՆ դոլար
Բնական խաղողի գինիներ, ներառյալ խաղողի թարմ քամած մրգահյութ	1 լիտրի համար 2,5 ԱՄՆ դոլար
Վերմուտ և այլ խաղողի բնական գինիներ՝ բուսական և անուշաբույր հավելումով	1 լիտրի համար 2,5 ԱՄՆ դոլար
Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ (խնձորի քացախ, պերրի (տանձի քացախ), մեղրային խմիչք; խմորված խմիչքների և ֆերմենտացված ըմպելիքների և գովաջուցիչ ըմպելիքների խառնուրդներ, որոնք նշված չեն այլուր	1 լիտրի համար 2,5 ԱՄՆ դոլար
Խաղողի գինու և խաղողի թորման արդյունքում ստացված ակոհոլային թուրմերը	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար
Վիսկի	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար
Ռում և Տաֆիա	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար
Չին և գիհի թուրմ	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար
Օղի	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար

Լիկյորներ	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար
Այլ ալկոհոլային թուրմներ (թուրմեր, օղի) և սպիրտներ, որոնք արտադրվում են այլ մրգերից	1 լիտրի համար 6 ԱՄՆ դոլար
Միզարները, կտրված սիգարները, սիգարիլոնները (բարակ սիգարները) և ծխախոտը ` ծխախոտից կամ դրա փոխարինողներից	1000 հատի համար 1,8 դոլար
Շարժիչային բենզիններ, բացառությամբ ինքնաթիռների համար; կապարի պարունակությամբ `նչ ավելի, քան 0,013 գ / լ, օկտանային գնահատմամբ` 95-ից ցածր	250 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Շարժիչային բենզիններ, բացառությամբ ինքնաթիռների համար; կապարի պարունակությամբ նշ ավելի, քան 0,013 գ / լ, օկտանային գնահատական 95 կամ ավելի, բայց նշ ավելի, քան 98	250 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Շարժիչային բենզիններ, բացառությամբ ինքնաթիռների համար; կապարի պարունակությամբ `նշ ավելի, քան 0,013 գ / լ, օկտանային գնահատմամբ` 98 և ավելի	250 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Շարժիչային բենզիններ, բացառությամբ ինքնաթիռների համար; կապարի պարունակությամբ ավելի քան 0,013 գ / լ, օկտանային գնահատմամբ ` 98-ից ցածր	250 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Միջին թորումներ հատուկ մշակման գործընթացների համար	100 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Ուղեկցող վառելիք և այլ միջին թորիչներ, որոնք ստացվել են կերոսինից, որոնք նախատեսված չեն հատուկ մշակման գործընթացների համար	100 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Ծանր թորիչներ, գազի յուղեր (դիզել)	100 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Թեթև թորիչներ և արտադրանքներ;	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Հատուկ բենզիններ, սպիտակ ոգի	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Այլ հատուկ բենզիններ	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Ավիացիոն բենզին	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Ուղեկցող բենզինի վառելիք	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Թեթև այլ թորիչներ	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Հեղուկ վառելիք	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Քսայուղեր և այլ յուղեր; հատուկ մշակման գործընթացների համար	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա

Քսայուղեր և այլ յուղեր; գործընթացների քիմիական վերափոխումների համար	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Հիդրավիկ հեղուկներ	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Թեթև յուղեր, հեղուկ պարաֆին	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Փոխանցումային յուղ և շարժակների յուղ	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Այլ յուղեր	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Շարժիչային յուղեր, կոմպրեսորային քսանյութեր, տուրբինային քսանյութեր	60 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Էլեկտրական մեկուսիչ յուղեր	60 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Նավթային վազելին	10 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Նավթային կոքս, նավթային բիտում և նավթավերամշակման այլ մնացորդներ, ներառյալ բիտումի հանքանյութերից ստացվածները	30 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Բիտում և ասֆալտ, բնական; ավազաքարեր; ասֆալտիտներ և ասֆալտային ժայռեր	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա
Բիտումային խառնուրդներ, որոնք հիմնված են բնական ասֆալտի, բնական բիտումի, հանքային խեժերի կամ հանքային խեժերի հիմքի վրա (օր.՝ բիտումի մածիկներ, ասֆալտապատումներ)	1 ԱՄՆ դոլար 1 տոննա

Հավելված 26. Ենթասկզիզային սպրանքատեսակները և նրանց դրույքաչափերը

Ապրանքի անվանումը	Հարկման միավոր	Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը (ռուբլի մեկ հարկման միավորի համար)
1. Սպիրտ՝		
1.1. Էթիլային սպիրտ սննդային հումքից, սինթետիկ սպիրտ	1 լիտր 100 % էթիլային սպիրտի պարունակությունը պատրաստի սպրանքատեսակում	5.01
1.2. Բեյառուսում արտադրված էթիլային հում հիմնանյութ էթիլային սպիրտի արտադրության համար	1 լիտր պատրաստի արտադրանքի	0
1.3. Ալկոհոլային ըմպելիքների արտադրության համար նախատեսված բազմաթորված էթիլային սպիրտ	1 լիտր պատրաստի արտադրանքի	0

1.4. շտկված էթիլային տեխնիկական սպիրտ	1 լիտր անջուր (հարյուր տոկոս) էթիլային սպիրտ պարունակող պատրաստի արտադրանքի մեջ	0.04
2. 7 % սպիրտային պարունակությունը գերազացնող ակոհոլային ըմպելիքներ (բացառությամբ սպիրտերի, բոլոր տեսակի գինիների, գարեջրերի և գարեջրային կոկտեյլների)	1 լիտր 100 % էթիլային սպիրտի պարունակությունը պատրաստի ապրանքատեսակում	14.88
3. Բարձրատեսակ, բարելավված և հատուկ տեխնոլոգիաներով պատրաստվող	1 լիտր 100 % էթիլային սպիրտի պարունակությունը պատրաստի ապրանքատեսակում	12.03
4. Բնական մրգերի և հատապտղի գինիներ	1 լիտր պատրաստի արտադրանք	0.16
5. Բնական գինիներ, ներառյալ փրփրուն, շամպայն, գազավորված գինիներ	1 լիտր պատրաստի արտադրանք	0.95
6. Թույլ ակոհոլային խմիչներ, որոնց մեջ էթիլային սպիրտի պարունակությունը 1.2-7 % է		
6.1. թույլ ակոհոլային բնական ըմպելիքներ	1 լիտր 100 % էթիլային սպիրտի պարունակությունը պատրաստի ապրանքատեսակում	12.12
6.2. թույլ ակոհոլային այլ ըմպելիքներ	1 լիտր 100 % էթիլային սպիրտի պարունակությունը պատրաստի ապրանքատեսակում	21.62
6.3. սիդրներ	1 լիտր պատրաստի արտադրանք	0,51
7. Գարեջուր, գարեջրի կոկտեյլ.		
7.1. գարեջուր՝ էթիլային սպիրտի մինչև 0,5% ներառյալ պարունակությամբ		0
7.2. գարեջուր՝ էթիլային սպիրտի 0.5-7 % պարունակությամբ		0,37
7.3. գարեջուր՝ էթիլային սպիրտի 7% և ավելի պարունակությամբ		0.78
7.4. գարեջրի կոկտեյլ		0.37
8. Սպիրտ պարունակող ապրանքներ.		
8.1. էթիլային սպիրտի 7 % և ավել պարունակությամբ	1 լիտր 100 % էթիլային սպիրտի պարունակությունը պատրաստի ապրանքատեսակում	21.62
8.2. մինչև 7 տոկոս էթիլային սպիրտի պարունակությամբ	1 լիտր պատրաստի արտադրանք	0
9. Ծխախոտային արտադրանք.		
9.1. ծխախոտ՝		
ծխամորճի ծխախոտ	1 կիլոգրամ	96.00
ջրամորճի ծխախոտ	1 կիլոգրամ	50.00

9.2. նախատեսված է տաքացմամբ օգտագործման համար	1 կգ ծխախոտի խառնուրդը (տաքացվող ծխախոտ)	122.60
9.3. սիգար	1 հատ	6.19
9.4. սիգարիլներ	1000 հատ	92.32
9.5. գլանակավոր, ֆիլտրով ծխախոտ մանրածախ գնով (ըստ խմբի).	1000 հատ	
մինչև 120 ռուբլի (I խումբ)		24.90
120-ից 160 ռուբլի (II խումբ)		62.77
160 ռուբլիից (III խումբ)		71.97
9.6. ծխախոտ առանց ֆիլտրի	1000 հատ	19,16
10. Մեքենայի բենզին	1 տոննա	
10.1. 5 դասին չհամապատասխանող		481,08
10.2. դաս 5		298.59
11. Դիզելային վառելիք	1 տոննա	
11.1. 5 դասին չհամապատասխանող		233.05
11.2. դաս 5		184.33
12. Նավերի համար նախատեսված վառելիք	1 տոննա	182.60
13. Հեղուկացված նավթային գազ, որն օգտագործվում է որպես ավտոմոբիլային վառելիք.	1000 լիտր	
13.1. «մեքենայի պրոպան» և «մեքենայի պրոպան-բութան» ապրանքանիշերի		28.71
13.2. Այլ ապրանքանիշեր		54.21
14. Բնական գազ, որն օգտագործվում է որպես ավտոմոբիլային վառելիք	1000 խորանարդ մետր	108.42
15. Ծարժիչային յուղեր	1 տոննա	386.35

Հավելված 27. Ակցիզային տուրքեր ավտոմոբիլային խմիչքների վերաբերյալ Լատվիայում

Գինի (100 լիտրի դիմաց)	111.0 EUR
Ֆերմենտացված ըմպելիք (բացարձակ ավտոմոբիլային պարունակությամբ մինչև 6%) (100 լիտրի դիմաց)	64.0 EUR
Ֆերմենտացված ըմպելիք (ավտոմոբիլային բացարձակ պարունակությամբ ավելի քան 6 %) (100 լիտրի դիմաց)	111.0 EUR
Ավտոմոբիլային բացարձակ պարունակություն ունեցող միջանկյալ ապրանքներ՝ մինչև 15 %՝ ըստ ծավալի (ներառյալ) (100 լիտրի դիմաց)	111.0 EUR

Միջին արտադրանք, որը բացարձակ ակոհոլային պարունակություն ունի 15% -ից ծավալի (ներառյալ) մինչև 22% -ով ծավալի (ներառյալ) (100 լիտրի դիմաց)	185.0 EUR
Այլ ոգելից խմիչքներ (100 լիտր բացարձակ ակոհոլի դիմաց)	2025.0 EUR
Գարեջուր (100 լիտրի դիմաց)	8,10 եվրո ` բացարձակ ակոհոլի յուրաքանչյուր տոկոսի համար ըստ ծավալի, որը արտահայտվել է մինչև մեկ տասներորդ ճշգրտությամբ, բայց ոչ պակաս, քան 10000 լիտր գարեջրի համար 14,90 եվրո:
Գարեջուր (100 լիտրի դիմաց)	4,05 եվրո ` բացարձակ ակոհոլի յուրաքանչյուր տոկոսի համար ըստ ծավալի, որը արտահայտվել է ճշգրտությամբ մինչև մեկ տասներորդ, բայց ոչ պակաս, քան 10000 լիտր գարեջրի համար 14,90 եվրո:

Ծխախոտի ապրանքների ակցիզային տուրքը

Ծխախոտ (1000 ծխախոտի դիմաց)	Մանրածախ առավելագույն գնի 78,70 + 20%: Նվազագույն փոխարժեքը 114 է, 70 եվրո 1000 ծխախոտի համար
Սիգարներ և սիգարիլներ (1000 սիգարի կամ ծխախոտի համար)	95,20 EUR
Ծխախոտի տերևներ (1000 գրամի դիմաց):	75.0 EUR

Ակցիզային տուրք հանքային յուղերի վերաբերյալ

Ոչ էթիլացված բենզին ` էթիլայինի պարունակությամբ (bio 5%) (1000 լ):	509 EUR
Ոչ էթիլացված բենզին ` էթիլայինի ավելացումով (E85) (1000 լ):	152.70 EUR (բացարձակ էթիլի պարունակությունը 70-ից 85 տոկոսով ըստ ծավալի (ներառյալ)), 2018 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ` չէթիլացված բենզինի համար դրույքաչափի 30%
(leaded) բենզին (1000 լ)	594 EUR
Դիզելային վառելիք (1000 լ) / Բիոդիզելային վառելիք (5% -30% (1000 լ)), դիզելային վառելիք ` առնվազն 30% (1000 լ) բիո-խառնիչավելացնելու միջոցով	414 EUR
Բիոդիզելին վառելիք (1000 լ)	0 EUR
Կերոսին (1000 լ)	414 EUR

Վառելիքի յուղ (1000 կգ-ի դիմաց)	15,65 EUR
Վառելիքի յուղ (1000 լ)	414 EUR
Նավթային գազեր և այլ գազային ածխաջրածիններ (1000 կգ-ի դիմաց)	285 EUR
Նշված դիզելային վառելիք (բին5%) (1000 լ)	21,334 EUR
Ֆերմերների համար դիզելային վառելիք (1000 լ):	62,10 EUR, 2018 թվականի հունիսի 1-ի դրությամբ 1000 լիտր հարկը հաշվարկվում է դիզելային վառելիքի համար սահմանված տոկոսադրույքի 15% -ի չափով

Այլ ակցիզային սպրանքներ (ոչ ակոհոլային խմիչքներ, սուրճ, բնական գազ, էլեկտրոնային ծխախոտներում օգտագործվող հեղուկներ)

Սուրճ (100 կգ-ի դիմաց)	142,29 EUR
Ոչ ակոհոլային խմիչքներ (100 լիտրի դիմաց)	7,40 EUR
Էլեկտրոնային ծխախոտներում օգտագործվող հեղուկներ (0,01 / մ լիեղուկ + 0.005 / մգ նիկոտին) 1 մգ նիկոտինի համար	0,05 EUR
Բնական գազ որպես ջեռուցման վառելիք	1,65 EUR (1 ՄՎտ ժամում)
Արդյունաբերական արտադրական գործընթացների և արտադրության հետ կապված այլ գործընթացների և գյուղատնտեսական հումքի վերամշակման տեխնոլոգիական սարքավորումների գործարկման համար բնական գազի օգտագործման և գյուղատնտեսական հումքի նախնական մշակման և անհրաժեշտ տեխնոլոգիական կլիմայի ապահովման համար	0,55 EUR (1 ՄՎտ ժամում)

Հավելված 28. Ենթասկզիզային սպրանքատեսակները և նրանց դրույքաչափերը Լիտվայում

Ապրանքի անվանումը	Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը
Էթիլային սպիրտ և ակոհոլային ըմպելիքներ (1 հեկտոլիտրի հաշվարկով)	
Գարեջուր	7,11 եվրո ակոհոլի պարունակության ամեն տոկոսի համար
Գինի	1) 65,45 եվրո (8,5 % պարունակությունը չգերազանցելու դեպքում) 2) 164,67 եվրո (մնացած դեպքերում)
Միջին և բարձր սպիրտի պարունակությամբ խմիչքներ	1) 185,82 եվրո (առավելագույնը 15 % սպիրտի պարունակություն) 2) 264,52 եվրո (15 %-ից ավելի դեպքում)
Էթիլային սպիրտ	1832 եվրո

Ծխախոտային արտադրանք	
Ծխախոտային գլանակներ (1000 գլանակի հաշվարկով)	առաջնային բացարձակ հարկում – 62.25 եվրո հավելյալ տոկոսային հարկում – 25 %, բայց այնպես որ վերջնարդյունքում 1000 գլանակի հաշվարկով հարկը 102 եվրոյից քիչ չլինի
Միգարներ և սիգարիլներ (1 կգ ապրանքի հաշվարկով)	42 եվրո
Ծխախոտային հումք (1 կգ ապրանքի հաշվարկով)	68,6 եվրո
Ծխելու էլեկտրոնային սարքերի հեղուկ և տաքացվող ծխախոտ	
Տաքացվող ծխախոտ (1 կգ ծխախոտի պարունակության հաշվարկով)	68,6 եվրո
Ծխելու էլեկտրոնային սարքերի հեղուկ (1 միլիլիտրի հաշվարկով)	0,12 եվրո
Էներգետիկ արտադրանք (1000 լիտրի հաշվարկով)	
Ավտոմոբիլային բենզին 1) էթիլացված 2) քէթիլացված	466 եվրո 579.24 եվրո
Կերոսին	330.17 եվրո
Գազային յուղ	372 եվրո
Գազաին յուղ ջեռուցման համար	21.14 եվրո
Գազային յուղ գյուղատնտեսական նպատակներով օգտագործման համար	60 եվրո
Մագութ	15,06 եվրո/ տոննա
Նավթային գազ	304,1 եվրո/ տոննա
Բնական գազ (մեզավատո/ժամ հաշվարկում) 1) ջեռուցման համար 1,1) Տնտեսական գործունեության ընթացքում օգտագործում 1,2) Այլ օգտագործում 2) ավտոտրանսպորտի համար 3) այլ նպատակով	0.54 եվրո 1.08 եվրո 0 եվրո 23.6 եվրո
Ածուխ, կոկս և լիգնիտ	
Ածուխ 1) Տնտեսական գործունեության ընթացքում օգտագործում 2) Այլ օգտագործում	3,77 եվրո 7,53 եվրո
Կոկս և լիգնիտ 1) Տնտեսական գործունեության ընթացքում օգտագործում 2) Այլ օգտագործում	4,63 եվրո 8,98 եվրո
Էլեկտրականություն	
Տնտեսական գործունեության ընթացքում օգտագործում	0.52 եվրո
Այլ օգտագործում	1.01 եվրո

Հավելված 29. Ակցիզային հարկի դրույքաչափեր Ղազախստանում

	Ենթակցիզային ապրանքի տեսակը	Ակցիզային դրույքաչափեր (տենգեով մեկ միավորի համար)	Ակցիզային դրույքաչափեր (դոլլարով մեկ միավորի համար)
1.	Սպիրտի խտությամբ չբնափոխված 80 ծավալային տոկոս կամ ավելի էթիլային սպիրտ, (բացի էթիլային չբնափոխված սպիրտից, իրացվող կամ օգտագործվող ակոհոլային արտադրանքի արտադրության համար, բժշկական եւ դեղագործական պատրաստուկների, որոնք բաց են թողնվում պետական բժշկական ռաստատությունների կողմից սահմանված քվոտաների սահմաններում), էթիլային սպիրտ եւ բնափոխված այլ սպիրտներ, ցանկացած խտություն (բացի էթիլային բնափոխված վառելիքային (ոչ անգույն, ներկած) սպիրտից` ներքին շուկայում սպառման համար)	600 տենգե/լիտր	1,42 դոլլար/ լիտր
2.	Էթիլային սպիրտ (էթանոլ) բնափոխած վառելիքի (ոչ անգույն, ներկված) ներքին շուկայում սպառման համար)	1,0 տենգե/ 1 լիտր	0,0024 դոլլար/ լիտր
3.	Էթիլային սպիրտ 'չբնափոխված, սպիրտային թուրմեր եւ սպիրտային այլ խմիչքներ` 80 տոկոսից պակաս սպիրտի խտությամբ (բացի էթիլային ոչ համակարգված սպիրտից, իրացվող կամ օգտագործվող ակոհոլային արտադրանքի, բուժական եւ դեղագործական պատրաստուկների արտադրության համար, որոնք բաց են թողնվում պետական բժշկական ռաստատությունների կողմից սահմանված քվոտաների սահմաններում)	750 տենգե / լիտր 100% սպիրտ	1,77 տենգե/ լիտր 100% սպիրտ
4.	Էթիլային սպիրտ` չբնափոխված սպիրտի խտությամբ 80 ծավալային տոկոս կամ ավելի, իրացվող կամ օգտագործվող ակոհոլային արտադրանքի արտադրության համար	0 տենգե/լիտր	0 դոլլար/լիտր
5.	Էթիլային սպիրտ `չբնափոխված, սպիրտային թուրմեր եւ սպիրտային այլ խմիչքներ` 80 տոկոսից պակաս սպիրտի խտությամբ, իրացվող կամ օգտագործվող ակոհոլային արտադրանքի արտադրության համար	75 տենգե/լիտր 100% սպիրտ	0,18 դոլլար/լիտր 100% սպիրտ
6.	Բժշկական նշանակության սպիրտ պարունակող արտադրանք, որը գրանցված է Ղազախստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան որպես դեղամիջոց	500 տենգե/լիտր 100% սպիրտ	1,18 դոլլար/լիտր 100% սպիրտ

7.	Ավտոհողային արտադրանք (բացի կոնյակից, բրենդիից, գինիներից, գարեջրի գինեկոնյուրից եւ գարեջրային խմիչքից)	2275 տենգե/լիտր 100% սպիրտ	5,37 դոլլար/լիտր 100% սպիրտ
8.	Կոնյակ, բրենդի	250 տենգե/լիտր 100% սպիրտ	0,59 դոլլար/լիտր 100% սպիրտ
9.	Գինիներ	35 տենգե/լիտր	0,083 դոլլար/լիտր
10.	Գինեկոնյուր (բացի իրացվող կամ օգտագործվող Էթիլային սպիրտի եւ ավտոհողային արտադրանքի արտադրության համար)	170 տենգե/ լիտր	0,4 դոլլար/լիտր
11.	Գինեկոնյուր՝ իրացվող կամ օգտագործվող Էթիլային սպիրտի եւ ավտոհողային արտադրանքի արտադրության համար	0 տենգե / լիտր	0 դոլլար / լիտր
12.	Գարեջուր եւ գարեջրային արտադրանք	48 տենգե / լիտր	0,11 դոլլար / լիտր
13.	0,5 տոկոսից ոչ ավելի Էթիլային սպիրտի ծավալային պարունակությամբ գարեջուր	0 տենգե / լիտր	0 դոլլար / լիտր
14.	Ծխախոտ ֆիլտրով	7500 տենգե / 1000 կտոր	17,7 դոլլար/ 1000 կտոր
15.	Ծխախոտ առանց ֆիլտրի, պապիրոսներ	7500 տենգե / 1000 կտոր	17,7 դոլլար/ 1000 կտոր
16.	Սիգարիլլաներ	6225 տենգե/ 1000 կտոր	14,69 դոլլար/ 1000 կտոր
17.	Սիգարներ	750 տենգե /1 հատ	1,77 դոլլար/ 1 հատ
18.	Ծխախոտ ՝ խողովակային, ծխելու, ծամելու, ծծելու, նարգիլեւ այլ, փաթեթավորված սպառողական տարայում եւ նախատեսված վերջնական սպառման համար, բացառությամբ նիկոտին պարունակող դեղագործական արտադրանքի	7345 տենգե/ կգ	17,33 դոլլար/կգ
19.	Հում նավթ, գազի կոնդենսատ	0 տենգե/ տոննա	0 դոլլար / լիտր

20.	10 և ավելի մարդ փոխադրելու համար նախատեսված շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ` 3000 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի ծավալով, բացառությամբ միկրոավտոբուսների, ավտոբուսների և տրոլեյբուսների	100 տենգե/ խորանարդ սմ	0,24դոլլար/ խորանարդ սմ
	Ավտոմոբիլներ մարդատար եւ շարժիչային այլ տրանսպորտային միջոցներ, որոնք նախատեսված են գլխավորապես 3000 խ / սմ-ից ավելի շարժիչի ծավալով մարդկանց փոխադրման համար (բացի ձեռքի կառավարմամբ կամ ձեռքի կառավարման ադապտեր ունեցող ավտոմոբիլներից, որոնք հատուկ նախատեսված են հաշմանդամների համար)		
	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ` բեռների համար նախատեսված հարթակով եւ կոշտ ստացիոնար միջնորմով բեռնատար հատվածամասից առանձնացված մարդատար ավտոմեքենայի շասիով (բացի ձեռքի կառավարմամբ կամ ձեռքի կառավարման ադապտեր ունեցող ավտոմոբիլներից, որոնք հատուկ նախատեսված են հաշմանդամների համար)		
21.	Տաքացվող ծխախոտային ապրանքներ	0 տենգե/ 1 կգ ծխախոտային հումք	0 դոլլար/ 1 կգ ծխախոտային հումք
22.	Նիկոտին պարունակող հեղուկ քարտրիջներում, տանկերում և այլ կոնտեյներներում էլեկտրոնային ծխախոտներում օգտագործելու համար	0 տենգե / 1 մլ հեղուկ	0 դոլլար / 1 մլ հեղուկ

Հավելված 30. ապրանքատեսակները և դրանց սկզբիցային դրույքաչափերը Մոդոլայում

Ապրանքի անվանումը	Միավոր	Ակցիզային դրույքաչափ
Սուրճ, տապակած կամ չմշակված, կոֆեինի պարունակությամբ կամ սուրճի կճեպներ և սուրճի հատիկների կեղևներ; սուրճի փոխարինիչներ՝ պարունակող սուրճ ցանկացած համամասնությամբ	լեյ	10%
Թառափի խավիար (սև խավիար) և փոխարինողներ խավիար պատրաստված այլ ձկների ձվերից	լեյ	25%
Էքստրակտներ, էսենցիաեր և խտանյութեր սուրճի հիման վրա	լեյ	10%
Ածիկ գարեջուր	լիտր	1.35 լեյ
Շամպայն		10%, բայց ոչ պակաս 2,50 լեյ / լիտր
Դասական գազավորված գինիներ		10%, բայց ոչ պակաս 2,50 լեյ / լիտր

Բնական գազավորված գինիներ		10%, բայց ոչ պակաս 2,50 լեյ / լիտր
Փրփրուն (գազավորված) գինիներ		10%, բայց ոչ պակաս 2,50 լեյ / լիտր
Այլ գինիներ - ավոհոլի պարունակությամբ `մինչև 13% ծ.		10%, բայց ոչ պակաս 1,25 լեյ / լիտր
Այլ գինիներ - ավելի քան 13% ավոհոլ ավոհոլ պարունակությամբ		10%, բայց ոչ պակաս 1.50 լեյ / լիտր
Վերմութ և բնական այլ խաղողի գինիներ		10%, բայց ոչ պակաս 0,50 լեյ / լիտր
Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ (օրինակ. ստացված թարմ տանձի հյութից, քացախից, մեղրից) կամ խառնուրդներից, ֆերմենտացված և ոչ ավոհոլային խմիչքներ, այլ տեղ չնշված		10%, բայց ոչ պակաս 0,15 լեյ / լիտր
Էթիլային ավոհոլ և այլ ավոհոլային թուրմեր ցանկացած համակենտրոնացման վերափոխված	Լիտր քացարձակ ավոհոլից	0,09 լեյ/ լիտր
Էթիլային ավոհոլի կոնցենտրացիա պարունակող ոչ պակաս քան 80% ավոհոլային թուրմներ, լիկյորներ և այլ ավոհոլային խմիչքներ.		
- ավոհոլի կոնցենտրացիան պակաս քան 9 %		12% , բայց ոչ պակաս 0.12 լեյ/լիտր
- ավոհոլի կոնցենտրացիայով 9 % -ից մինչև 25 %		30%, բայց ոչ պակաս 0.12 լեյ /լիտր
- ավելի քան 25% ավոհոլի կոնցենտրացիայով		50%, բայց ոչ պակաս 0.40 լեյ/ լիտր
Սիգարները, սիգարները կտրված ծայրերով և սիգարիլներ (բարակ սիգար)		
Ծխախոտ ` գտիչով	1000 հատ	6.00 լեյ ու 3%
Ծխախոտ. ` առանց գտիչի	1000 հատ	4,40 լեյ
Այլ սիգարներ, սիգարիլներ և դ ծխախոտի փոխարինիչներ	1000 հատ	7,30 լեյ
Բենզին՝ վառելիքի համար	տոննա	1200 լեյ
Տոլուեն՝ որպես վառելիք օգտագործելու համար	տոննա	1200 լեյ

Այլ ածխաջրածին խառնուրդներ 65 % կամ ավելի թորած մինչև 250 աստիճան ջերմաստիճանում	տոննա	1200 լեյ
Բնական գազի կոնդենսատ	տոննա	1200 լեյ
Գազի յուղեր, ներառյալ դիզելային և վառարանային վառելիք	տոննա	500
Հագեցած ցիկլիկ ածխաջրածիններ	տոննա	1200 լեյ
Բութա-1,3-դիեն՝ օգտագործելու համար, որպես վառելիք	տոննա	1200 լեյ
Բուտա-1,3-դիեն այլ նպատակներով	տոննա	1200 լեյ
Այլ ցիկլային չհագեցած ածխաջրեր	տոննա	1200 լեյ
Այլ ցիկլային ածխաջրեր	տոննա	1200 լեյ
ցիկլային սպիրտներ և դրանց հալոգենացված, սուլֆոնացված, նիտրացված կամ նիտրոզացված ածանցյալներ		5%
Օծանելիք և հարդարաջուր		10%
Ներկանյութեր և այլ ներկող նյութեր		5%
Այլ բարդ լուծիչներ՝ ներկերի կամ լաքերի հեռացման համար	տոննա	1200
ձայնագրիչ և ձայնագրման այլ սարքավորումներ, ներառյալ, թե ոչ ձայնի վերարտադրող սարքեր		15%
Էլեկտրական խաղային սարքեր(տախտակամած), ձայներիզ նվագարկիչներնվագարկիչներ և ձայնի այլ վերարտադրողներ ձայնագրման սարքավորումներ սարքեր		15%
Միանգամյա տեսախցիկներ և ձայնագրող այլ տեսախցիկներ.թվային տեսախցիկներ		30 EUR
Ավտոմեքենաներ և այլ ավտոտրանսպորտային միջոցներ նախագծվա հիմնականում մարդկանց տեղափոխելու համար(բացառությամբ 8702),		
ոչ ավելի, քան 1000 սմ ³	սմ ³	0.30 EUR
ավելի քան 1000 սմ ³ , բայց ոչ ավելի, քան 1500 սմ ³	սմ ³	0.40EUR
ավելի քան 1500 սմ ³ , բայց ոչ ավելի, քան 2000 սմ ³	սմ ³	0.60EUR
ավելի քան 2000 սմ ³ , բայց ոչ ավելի, քան 3000 սմ ³	սմ ³	1 EUR
ավելի քան 3000 սմ ³	սմ ³	1.60EUR
միտոցային շարժիչ ունեցող տրանսպորտային միջոցներ այլման բոցավառվող սեղմումով		
ոչ ավելի, քան 1500 սմ ³	սմ ³	0.40EUR

ավելի քան 1500 սմ ³ , բայց ոչ ավելի, քան 2500 սմ ³	սմ ³	1EUR
ավելի քան 2500 սմ ³	սմ ³	1.60 EUR

Հավելված 31. Ակցիզային դրույքաչափերը 2020-2022թթ. համար ՌԳ-ում

	2020	2021	2022
Ալկոհոլ պարունակող ապրանքներ	544 ռուբլի ակցիզային ապրանքների մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար	566 ռուբլի ակցիզային ապրանքներ ի մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար	589 ռուբլի ակցիզային ապրանքների մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար
Խաղող, որը օգտագործվում է փրփրուն գինի (շամպայն), լիկյորային գինու արտադրության համար օգտագործվող խաղողներ որոնք արտադրվել են հարկային ժամանակահատվածում հրականացվող ամբողջ ցիկլային տեխնոլոգիայով:	30 ռուբլի 1 տոննայի դիմաց	31 ռուբլի 1 տոննայի դիմաց	32 ռուբլի 1 տոննայի դիմաց
Գինենյութեր, խաղողի քաղցու, մրգային քաղցու	31 ռուբլի 1 լիտրի համար	32 ռուբլի 1 լիտրի համար	33 ռուբլի 1 լիտրի համար
9 տոկոսից ավելի էթիլային սպիրտի ծավալային բաժնով ալկոհոլային արտադրանք (բացառությամբ գարեջրի, գինիների, մրգային գինիների, փրփրուն գինիների (շամպայնի), գինու խմիչքների,	544 ռուբլի ակցիզային ապրանքների մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար	566 ռուբլի ակցիզային ապրանքներ ի մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար	589 ռուբլի ակցիզային ապրանքների մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար
Ալկոհոլային արտադրանքներ՝ էթիլային ալկոհոլի ծավալով մինչև 9% ներառյալ (բացառությամբ գարեջրի, գինիների, մրգային գինիների հիման վրա պատրաստված ըմպելիքների, փրփրուն գինիների (շամպայնի), քացախի, փերրիի, գինու խմիչքների, որոնք պատրաստված են չքնափոխած էթիլային ալկոհոլի ավելացմամբ, պատրաստված սննդային հումքից և (կամ) ալկոհոլիզացված խաղողից կամ այլ մրգահյութերից և (կամ) թորիչներից)	435 ռուբլի ակցիզային ապրանքների մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար	452 ռուբլի ակցիզային ապրանքներ ի մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար	471 ռուբլի ակցիզային ապրանքների մեջ պարունակվող 1 լիտր անջուր էթիլային սպիրտի համար

Գինիներ, մրգերից գինիներ (բացառությամբ փրփրուն գինիներ (շամպայն), լիկյոր գինիներ)	31 ռուբլի 1 լիտրի համար	32 ռուբլի 1 լիտրի համար	33 ռուբլի 1 լիտրի համար
Միդր, պուարե, մեդովուխա	22 ռուբլի 1 լիտրի համար	23 ռուբլի 1 լիտրի համար	24 ռուբլի 1 լիտրի համար
Գարեջուր `էթիլային սպիրտի ծավալային բաժնի նորմատիվ (ստանդարտացված) պարունակությամբ մինչև և ներառյալ 0,5 տոկոս	0 ռուբլի 1 լիտրի համար	0 ռուբլի 1 լիտրի համար	0 ռուբլի 1 լիտրի համար
Գարեջուր `էթիլային սպիրտի ավելի քան 0,5 տոկոս և մինչև 8,6 տոկոս ընդհանուր քանակով նորմատիվ (ստանդարտացված) պարունակությամբ	22 ռուբլի 1 լիտրի համար	23 ռուբլի 1 լիտրի համար	24 ռուբլի 1 լիտրի համար
Գարեջուր `էթիլային ավոհոլի ծավալի (ստանդարտացված) պարունակությամբ` ավելի քան 8,6 տոկոս	41 ռուբլի 1 լիտրի համար	43 ռուբլի 1 լիտրի համար	45 ռուբլի 1 լիտրի համար
Խողովակ ծխախոտ, ծխելու, ծամելու, ծծելու (բացառությամբ ծխախոտի, որն օգտագործվում է որպես հումք ծխախոտային արտադրանքների արտադրության համար)	3 172 ռուբլի 1 կգ-ի համար	3 299 ռուբլի 1 կգ-ի համար	3 431 ռուբլի 1 կգ-ի համար
Միգար	215 ռուբլի 1 հատի համար	224 ռուբլի 1 հատի համար	233 ռուբլի 1 հատի համար
Միգարիլա (սիգար), բիդի, կրետեկ	3 055 ռուբլի 1 000 հատի համար	3 177 ռուբլի 1 000 հատի համար	3 304 ռուբլի 1 000 հատի համար
Ծխախոտ	1 966 ռուբլի 1000 միավորի համար + մանրածախ առավելագույն զնի հիման վրա հաշվարկված գնահատված արժեքի 14,5 տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան 2 671 ռուբլի 1000 միավորի համար	2 045 ռուբլի 1 000 հատի համար + մանրածախ առավելագույն զնի հիման վրա հաշվարկված գնահատված արժեքի 14,5 տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան 2 778 ռուբլի 1 000 հատի համար:	2,127 ռուբլի 1000 միավորի համար + մանրածախ առավելագույն զնի հիման վրա հաշվարկված գնահատված արժեքի 14,5 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 2,889 ռուբլի 1000 միավորի համար
Ծխախոտ (ծխախոտային ապրանքներ), որոնք նախատեսված են տաքացման միջոցով սպառման համար	1 կգ-ի համար 6 040 ռուբլի	1 կգ-ի համար 6 282 ռուբլի	1 կգ-ի համար 6 534 ռուբլի

Նիկոտին էլեկտրոնային ծխախոտի համար	50 ռուբլի 1 հատի համար	52 ռուբլի 1 հատի համար	54 ռուբլի 1 հատի համար
Հեղուկներ նիկոտինի պարունակությամբ էլեկտրոնային ծխախոտի համար	13 ռուբլի 1 մլ	14 ռուբլի 1 մլ	15 ռուբլի 1 մլ
Մեքենաներ			
շարժիչի հզորությամբ մինչև 67,5 կՎտ (90 ձիաուժ) ներառյալ.	0 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.)	0 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.)	0 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.)
67,5 կՎտ-ից ավելի շարժիչ ուժով (90 ձիաուժ) և մինչև 112,5 կՎտ (150 ձիաուժ) ներառյալ.	49 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.)	51 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.)	53 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.)
ավելի քան 112,5 կՎտ (150 ձիաուժ) և մինչև 150 կՎտ (200 ձիաուժ) ներառյալ շարժիչային հզորությամբ.	472 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	491 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	511 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)
150 կՎտ (200 ձիաուժ) գերազանցող շարժիչով և մինչև 225 կՎտ (300 ձիաուժ) ներառյալ.	773 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	804 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	836 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)
շարժիչի հզորությամբ, որը գերազանցում է 225 կՎտ (300 ձիաուժ) և մինչև 300 կՎտ (400 ձիաուժ)	1317 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	1370 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	1425 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)
շարժիչի հզորությամբ ավելի քան 300 կՎտ (400 ձիաուժ) և մինչև 375 կՎտ (500 ձիաուժ)	1363 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	1418 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	1475 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)
ավելի քան 375 կՎտ հզորությամբ (500 ձիաուժ) շարժիչի հզորությամբ	1408 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	1464 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	1523 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)
Մոտոցիկլետ ` 112,5 կՎտ-ից ավելի շարժիչով (150 ձիաուժ)	472 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	491 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)	511 ռուբլի 0.75 կՎտ-ի համար (1 ձ.մ.)
Ոչ 5-րդ դասի շարժիչային բենզին	Տոննայի դիմաց 13 100 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 13 624 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 14 169 ռուբլի
Դիզելային վառելիք	Տոննայի դիմաց 8 835 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 9 188 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 9 556 ռուբլի
Շարժիչային յուղեր ` դիզելային և (կամ) կարբյուրատորի (ներարկման) շարժիչների համար	Տոննայի դիմաց 5 616 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 5 841 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 6 075 ռուբլի
Ավիացիոն կերոսին	Տոննայի դիմաց 2 800 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 2 800 ռուբլի	Տոննայի դիմաց 2 800 ռուբլի
Բնական գազ	30%	30%	30%

Հավելված 32. Կրաստանի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր

	Ապրանքի անվանումը	Չափման միավոր	Ակցիզի դրույքաչափը / ւարի	Ակցիզի դրույքաչափ / դոլար
	Ծխախոտային արտադրատեսակներ (այդ թվում՝ ծխախոտի հումք, ծխախոտի թափոններ)			
1.	Ծխախոտի հումք, ծխախոտի թափոններ	1 կգ	60	18,79
	- սիգարեր, ծխախոտ պարունակող կտրված ծայրերով սիգարներ	1 հատ	1,9	0,59
	սիգարիլյաներ (բարակ սիգարներ), որոնք պարունակում են ծխախոտ	20 հատ	2,2	0.69
	Ծխախոտ/տաբակ/ պարունակող ծխախոտ	20 հատ	1,7	0,53
	ծխելու ծխախոտ/տաբակ/ նարգիլեի համար	1 կգ	60	18,79
	այլ	1 կգ	60	18,79
	"հոմոգենացված" կամ "վերականգնված" ծխախոտ	1 կգ	60	18,79
	ժամելու կամ հոտոտելու/нюхательный/ ծխախոտ	1 կգ	60	18,79
	պարկուճներ եւ նման տեսակի ապրանքներ, որոնք պարունակում են ծխախոտ	20 հատ	1,7	0,53
	Ծխախոտային ապրանքներ, որոնք օգտագործվում են ծուխ ստանալու համար, առանց այրման գործընթացի	20 հատ	1,7	0,53

2.	Մարդատար ավտոմեքենաներ (հարկվող գործառնության իրականացման տարվա եւ մարդատար ավտոմեքենայի թողարկման տարվա տարբերությամբ, իսկ ներմուծման դեպքում՝ մաքսային հայտարարագրի գրանցման տարվա եւ մարդատար ավտոմեքենայի թողարկման տարվա տարբերությամբ)՝ շարժիչի 1 սմ3 ծավալով			
	Մինչև 1 տարի	1 սմ3	1,5	0,47
	1 տարի	1 սմ3	1,5	0,47
	2 տարի	1 սմ3	1,5	0,47
	3 տարի	1 սմ3	1,4	0,44
	4 տարի	1 սմ3	1,2	0,38
	5 տարի	1 սմ3	1,0	0,31
	6 տարի	1 սմ3	0,8	0,25
	7 տարի	1 սմ3	0,8	0,25
	8 տարի	1 սմ3	0,8	0,25
	9 տարի	1 սմ3	0,9	0,28
	10 տարի	1 սմ3	1,1	0,34
	11 տարի	1 սմ3	1,3	0,41
	12 տարի	1 սմ3	1,5	0,47
	13 տարի	1 սմ3	1,8	0,56
14 տարի	1 սմ3	2,1	0,66	
Ավելի քան 14 տարի	1 սմ3	2,4	0,75	
2 ¹	Մոտոցիկլետներ (ներառյալ մոպեդները) (հարկվող գործառնության իրականացման տարվա եւ մոտոցիկլետի թողարկման տարվա (ներառյալ մոպեդը) տարբերությամբ, իսկ ներմուծման դեպքում՝ մաքսային հայտարարագրի գրանցման տարվա եւ մոտոցիկլետի թողարկման տարվա (ներառյալ մոպեդը) տարբերությամբ)՝ շարժիչի 1 սմ3 ծավալով			
	Մինչև 1 տարի	1 սմ3	1,5	0,47
	1 տարի	1 սմ3	1,3	0,41
	2 տարի	1 սմ3	0,7	0,22
	3 տարի	1 սմ3	0,7	0,22
	4 տարի	1 սմ3	0,7	0,22
	5 տարի	1 սմ3	0,7	0,22
	6 տարի	1 սմ3	0,8	0,25

	7 տարի	1 սմ3	0,8	0,25
	8 տարի	1 սմ3	0,8	0,25
	9 տարի	1 սմ3	0,8	0,25
	10 տարի	1 սմ3	1,0	0,31
	11 տարի	1 սմ3	1,3	0,41
	12 տարի	1 սմ3	1,5	0,47
	13 տարի	1 սմ3	1,8	0,56
	14 տարի	1 սմ3	2,1	0,66
	Ավելի քան 14	1 սմ3	2,4	0,75

Նավթամթերքների գազեր և բնական գազեր (բացի խողովակաշարով տեղափոխվողից)				
3	Բնական գազի կոնդենսատ	1000մ3	200	62,62
	Բնական գազ (հեղուկացված)	1000մ3	200	62,62
	պրոպան	1տ	120	37,57
	բուտան	1տ	120	37,57
	էթիլեն, պրոպիլեն, բուտիլեն և բուտադիեն	1տ	120	37,57
	այլ	1տ	120	37,57
	բնական գազ (գազային վիճակում)	1000մ3	200	62,62
Քսանյութեր և միջոցներ				
4	միջոցներ՝ տեքստիլ նյութեր, կաշվե, մորթուց կամ այլ նյութեր մշակելու համար	1տ	800	250.47
	միջոցներ՝ մեքենաների, մեխանիզմների և տրանսպորտային միջոցների յուղման համար	1տ	800	250.47
	այլ	1տ	800	250.47

Հեղուկ, էլեկտրոնային ծխախոտի օգտագործման համար				
5	նիկոտինի պարունակությամբ կամ առանց նիկոտինի պարունակության հեղուկներ, որոնք նախատեսված են էլեկտրոնային ծխախոտներում օգտագործելու համար	1մլ	0,2	0.63

Հավելված 33.Ուզբեկստանի Հանրապետության տարածք ներմուծվող ենթասկզբիկային սպրանքների սկզբիկային հարկի դրույքաչափերը

	Վարանքի անվանումը	Վկցիզային հարկի դրույքաչափը (ապրանքի մաքսային արժեքի տոկոսով կամ չափման մեկ միավորի համար ԱՄՆ դոլարով)
1	Թան, մածուկ, կեֆիր և այլ ֆերմենտացված և սերուցք	15
2	Պանիրներ և կաթնաշոռ	10
3	Մարգարին. սննդի մեջ օգտագործելու համար պիտանի խառնուրդներ կամ պատրաստի մթերքներ՝ լեռնդանիներից կամ բուսական ճարպերից կամ յուղերից	5
4	Երշիկներ եւ մսից, մսային ենթամթերքներից կամ արյունից համանման մթերքներ. դրանց հիման վրա պատրաստված պատրաստի սննդամթերք	10
5	Շաքարավազ սպիտակ, առանց համային կամ ներկող հավելումների	20
6	Շաքարից պատրաստված Հրուշակեղեն (ներառյալ սպիտակ շոկոլադը)	10
7	Շոկոլադ եւ այլ պատրաստի սննդամթերք՝ կակաո պարունակող	10
8	Հաց, խմորեղեն, թխվածքներ եւ այլ հացաբուլկեղեն կակաո պարունակող կամ չպարունակող, վաֆելային թիթեղներ, վաֆլենման փաթաթաններ, բրնձի թուղթ եւ համանման արտադրանք	5
9	Զաղցր չոր թխվածքարվիթներ, վաֆլիներ և այլ մասնակի կամ ամբողջությամբ պատված շոկոլադով	20

10	Բանջարեղեն, մրգեր, ընկույզ եւ բույսերի այլ ուտելի մասեր՝ պատրաստված կամ պահածոյացված քացախ կամ քացախաթթվի հավելումով	5
11	Լոլիկ՝ պատրաստված կամ պահածոյացված առանց քացախ կամ քացախաթթվի ավելացմամբ	5
12	Մրգային հյութեր (ներառյալ՝ խաղողի քաղցուն) եւ բանջարեղենային հյութեր, խմորված եւ սպիրտի հավելումներ չպարունակող՝ շաքար կամ քաղցրացնող այլ նյութեր ավելացրած կամ չավելացրած	5
13	Պաղպաղակ եւ սննդային սառույցի այլ տեսակներ՝ կակաո չպարունակող կամ պարունակող	15
14	Ջուր՝ ներառյալ բնական կամ արհեստական հանքային, գազավորված, առանց շաքարի կամ այլ քաղցրացնող կամ համարոմատիկ նյութերի ավելացման, սառույց եւ ձյուն	50, բայց ոչ պակաս, քան 0,25 ԱՄՆ դոլար/լիտր
15	Ջուր, ներառյալ հանքային եւ գազավորված, որոնք պարունակում են շաքարի կամ այլ քաղցրացնող կամ համարոմատիկ նյութերի հավելումներ, եւ այլ ոչ ակտիոլային խմիչքներ, բացառությամբ մրգային կամ բանջարեղենային հյութերի	25
16	Ածիկ գարեջուր	50, բայց ոչ պակաս, քան 1.5 ԱՄՆ դոլար/լիտր
17	Խաղողի բնական գինիներ, խաղողի քաղցուն, վերմուտներ և այլ՝ բուսական կամ բուրավետ նյութերի հավելումով	6 դոլ/լիտր
18	Խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ, խմորման ենթարկված ըմպելիքների խառնուրդներ եւ խմորման ենթարկված ըմպելիքների եւ ոչ ակտիոլային խմիչքների խառնուրդներ՝ այլ տեղում չնշված կամ չներառված	7 դոլ/լիտր
19	Էթիլային սպիրտ՝ 80% կամ ավելի սպիրտի խտությամբ չբնափոխված, էթիլային սպիրտ եւ այլ սպիրտային թուրմեր՝ բնափոխված, ցանկացած խտության	70

20	Էթիլային սպիրտ ` 80% -ից պակաս սպիրտի խտությամբ չբնափոխված, սպիրտային թուրմեր, լիկյորներ եւ այլ սպիրտային խմիչքներ	7 դոլ/լիտր
21	Միգարներ, սիգարներ կտրած ծայրերով եւ սիգարիլլաներ, որոնք պարունակում են ծխախոտ	0,42 դոլ/հատ
22	Մեխակ պարունակող ծխախոտ	18,2 դոլ/1000 հատ
23	Այլ սիգարներ ծխախոտ պարունակող	45 դոլ/1000 հատ
24	Նավթ եւ նավթամթերք ` ստացված բիտումային ապարներից, բացի հումից . արտադրանք, այլ տեղում չնշված կամ չներառված, որոնք պարունակում են 70 գանգ.% կամ ավելի նավթ կամ նավթամթերք ստացված բիտումային ապարներից, եւ այդ նավթամթերքները արտադրանքի հիմնական բաղադրիչներն են	5
25	Քսանյութեր եւ միջոցներ, որոնք օգտագործվում են մանածագործական նյութերի, կաշվի, մորթու կամ այլ նյութերի յուղային կամ ճարպային մշակման համար	5
26	Մոնոսելիտ ` 1 մմ-ից ավելի լայնական հատույթի չափով, ձողեր, ձողեր եւ ձեւավոր պրոֆիլներ ` մշակված կամ չմշակված մակերեսով, բայց այլ մշակման չենթարկված, պլաստմասսայից ` վինիլքլորիդի պոլիմերներից	10
27	Պլաստմասսայից թերթեր, թաղանթներ, ժապավեններ, շերտեր եւ այլ հարթ շերտեր ձեւեր	10
28	Այլ շինարարական մասեր պլաստմասսայից ` այլ տեղում չնշված կամ չներառված	20
29	Գորգեր և այլ տեքստիլ հատակի ծածկույթներ	15
30	Մետաղյա կոնստրուկցիաներ սեւ մետաղներից	20
31	Սոհանոցային տեխնիկա `միայն գազով և վառելիքի այլ տեսակներով սնունդ պատրաստելու և տաքացնելու համար	10, բայց ոչ պակաս քան 15 դոլ/հատ
32	Մարտկոցներ ` կենտրոնական ջեռուցման համար ` ոչ էլեկտրական տաքացմամբ և դրանց մասերը, կենտրոնական ջեռուցման այլ կաթսաներ	10
33	Տաք օդի օդային տաքացուցիչներ	10

34	Այլու մինչև խառնուրդի պրոֆիլներ և այլ	10
35	Ամրացնող արմատուրա, ֆուրնիտուրա և նմանատիպ մասեր ոչ թանկարժեք մետաղներից	10
36	Լվացքի մեքենաներ, կենցաղային կամ լվացքատների համար,	10
37	Փոշեկուլներ, ներկառուցված էլեկտրական շարժիչով	15, բայց ոչ պակաս քան 10 դոլ/հատ
38	Էլեկտրական ջրատաքացուցիչներ, արդուկներ, միկրոալիքային վառարաններ	10
39	Էլեկտրական վառարան	10, բայց որ պակաս քան 10 դոլ/հտ
40	Այլ մոնիտորներ, որոնք անմիջականորեն միացված են եւ մշակվել են հաշվողական մեքենաների հետ օգտագործելու համար	10
41	Հեռուստատեսային ընդունիչ սարքավորումներ	10
42	Էլեկտրամեխանիկական սենյակային անջատիչներ, այլ խրոցակներ և վարդակներ	10, բայց ոչ պակաս քան 0,3/հտ
43	Անիվային տրակտորներ կիսակցանքների, գյուղատնտեսական աշխատանքների համար, օգտագործված	20
44	Քարշակներ, շահագործված, որոնց թողարկումից անցել է ավելի քան 5 տարի, բայց ոչ ավելի, քան 7 տարի	10
45	Քարշակներ շահագործման մեջ եղած, այլ	5
46	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ՝ նախատեսված 10 մարդ կամ ավելի, ներառյալ՝ վարորդը փոխադրելու համար, շահագործված	70% + 3,0 ԱՄՆ դոլար / խորանարդ սմ
47	Շարժման մեջ են բերվում ինչպես ներքին այրման միջոցային շարժիչով՝ սեղմումից բռնկմամբ, այնպես էլ էլեկտրական շարժիչով	70% + 3,0 ԱՄՆ դոլար / խորանարդ սմ
48	Ավտոմեքենաներ մարդատար և շարժիչային այլ տրանսպորտային միջոցներ՝ նախատեսված մարդկանց տեղափոխելու համար	30

49	1500 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բայց 1800 խորանարդ սմ-ից ոչ ավելի, այլ, շահագործված,	3,5 դոլ/սմ խորանարդ
50	1800 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բայց 2300 խորանարդ սմ-ից ոչ ավելի, այլ, շահագործված 7 տարուց ավել	7,2դոլ/սմ խորանարդ
51	1800 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բայց 2300 խորանարդ սմ-ից ոչ ավելի, այլ, շահագործված 5 տարուց ավել, բայց 7ից պակաս	4,8դոլ/սմ խորանարդ
52	1800 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բայց 2300 խորանարդ սմ-ից ոչ ավելի, այլ, շահագործված,	3,5 դոլ/սմ խորանարդ
53	տրանսպորտային միջոցներ միայն կայծային բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով, միացի հետընթաց շարժումով, նոր, 3000 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բացի	3,1 դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործված , հատուկ նախատեսված բժշկական նպատակներով	3,5 դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործման մեջ գտնվողները, որոնց թողարկումից անցել է ավելի քան 7 տարի	7,2դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործման մեջ գտնվողները, որոնց թողարկումից անցել է ավելի քան 5տարի, բայց 7 տարուց պակաս	4,8դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործված այլ	3,5 դոլ/սմ խորանարդ
54	Տրանսպորտային միջոցներ միայն սեղմումից բռնկմամբ ներքին այրման միացային շարժիչով (դիզելով կամ կիսադիզելով) ` այլ, շարժիչի գլանների 1500 խորանարդ սմ-ից ոչ ավելի աշխատանքային ծավալով, բացի	2,5 դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործված , հատուկ նախատեսված բժշկական նպատակներով	3,5 դոլ/սմ խորանարդ

	Շահագործման մեջ գտնվողները, որոնց թողարկումից անցել է ավելի քան 7 տարի	7,2դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործման մեջ գտնվողները, որոնց թողարկումից անցել է ավելի քան 5տարի, բայց 7 տարուց պակաս	4,8դոլ/սմ խորանարդ
	Շահագործված այլ	3,5 դոլ/սմ խորանարդ
56	Տրանսպորտային միջոցներ միայն սեղմումից բռնկմամբ ներքին այրման միտցային շարժիչով (դիզելով կամ կիսադիզելով) այլ ` 1500 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բայց 2500 խորանարդ սմ-ից ոչ ավելի, բացի ` 55րդ ենթակետերի կրկնություն	2,9 դոլ/սմ խորանարդ
57	Տրանսպորտային միջոցներ միայն սեղմումից բռնկմամբ ներքին այրման միտցային շարժիչով (դիզելով կամ կիսադիզելով) այլ ` 2500 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, բացի` 55րդ կետի կրկնությամբ	3,1 դոլ/սմ խորանարդ
58	Միայն էլեկտրական շարժիչով երթուղեկվող տրանսպորտային միջոցները	0
59	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ ` բեռների փոխադրման համար, բացի`	0
	2500 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով 5 տ-ից ոչ ավելի տրանսպորտային միջոցի լրիվ զանգվածով բեռների փոխադրման համար շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ	70
	2500 խոր. սմ-ից պակաս կամ ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով 5 տ-ից ոչ ավելի տրանսպորտային միջոցի լրիվ զանգվածով բեռների փոխադրման համար շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ, որոնք շահագործվել են, որոնց թողարկումից	70% + 3 դոլ / խորանարդ սմ

	անցել է 5 տարուց ավելի, բայց 7ից պակաս, կամ 7ից ավելի տարի	
60	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ ` 5 տ-ից ավելի, բայց 20 տ-ից ոչ ավելի տրանսպորտային միջոցի լրիվ գանգվածով սեղմումից կամ կայծակային բռնկմամբ ներքին այրման միացային շարժիչով բեռների փոխադրման համար	40
	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ ` 5 տ-ից ավելի, բայց 20 տ-ից ոչ ավելի սեղմումից կամ կայծակային բռնկվող ներքին այրման միացային շարժիչով, որոնք շահագործման մեջ են գտնվել 5ից ավելի , բայց 7ից պակաս տարի , կամ 7ից ավելի տարի, կամ այլ	70
61	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ ` կայծային բռնկմամբ ներքին այրման միացային շարժիչով, նոր ` 2800 սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, 5 տ-ից ոչ ավելի	30
62	Շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ ` կայծային բռնկմամբ ներքին այրման միացային շարժիչով, նոր ` 2800 սմ-ից ավելի շարժիչի գլանների աշխատանքային ծավալով, 5 տ-ից ոչ ավելի, շահագործված 5ից ավելի,բայց 7ից պակաս տարի, կամ 7ից ավելի տարի, կամ այլ	70% + 3 դոլ / խորանարդ սմ
63	Ջահեր եւ այլ էլեկտրական լուսավորման սարքավորումներ, կախովի եւ պատի լամպեր, բացի լուսավորության համար օգտագործվող բաց հասարակական վայրերի կամ տրանսպորտային մայրուղիների տիպի լուսավորման սարքավորումներից, պլաստմասսայից կամ կերամիկայից այլ, բացի բժշկական նպատակների համար նախատեսված	10
64	Էլեկտրական լամպեր եւ լուսավորման սարքավորումներ, այլ լուսարձակներ եւ նեղ ուղղորդված լույսի լամպեր ` այլ, բացի բժշկական նպատակների համար նախատեսված լամպերից	10

65	Էլեկտրական լամպեր եւ լուսավորման սարքավորումներ, այլ ` այլ նյութերից, որոնք նախատեսված են շիկացման լամպերի հետ օգտագործելու համար, բացի բժշկական նպատակների համար նախատեսված լամպերից	10
----	---	----

Հավելված 34.Ուղբեկատանի Հանրապետության տարածքում արտադրվող ենթասակցիզային ապրանքների սկցիզային հարկի դրույքաչափերը

Ապրանքի անվանում		Հարկի դրույքաչափ	
		Սոււմով չափման միավորով	Դոլարով չափման միավորով
1	Էթիլային սպիրտ	6275/10 լիտր	0,62
2	Քինիններ		
	Քնական խմորում (առանց էթիլային սպիրտ)	6358/10 լիտր	0,63
	Այլ գինիններ	10000/10 լիտր	0,99
3	Կոնյակ	58265/ 10 լիտր	5,75
4	Օղի և ալ ալկոհոլային արտադրանք	54057/10 լիտր	5,34
5	Գարեջուր	6416/10 լիտր	0,63
6	Բուսական յուղ (բամբակյա)		
	Սննդային	919 448/ 1 տոննա	90,77
	Տեխնիկական	505 773/1 տոննա	49,93
7	Ծխախոտ ֆիլտրի հետ, առանց ֆիլտրի, սիգարներ	37 432/ 1000 հատ	3,7
8	Ոսկյա իրեր	25%	
9	Արծաթե սպասք	11%	
10	Թանկարժեք մետաղներ	-	
11	Նավթամթերք	-	
	Բենզին -80	321 430 սոււմ/տոննա	31,73

	Բենզին -91, -92, -93	353 430 սոււմ/տոննա	34,89
	Բենզին АИ-95	408 890 սոււմ/տոննա	40,37
	Դիզվառելիք	273 400 սոււմ/տոննա	26,95
	Բիովառելիք	284 250 սոււմ/ տոննա	28,06
	Ավիակերոսին	50 580 սոււմ/տոննա	4,99
	Շարժիչային յուղ դիզելային կամ կարբյուրատորի շարժիչների համար	207 000 սոււմ/ տոննա	20,44
12	Բնական գազ, ներառյալ արտահանվող	-	-
13	Արտադրող ձեռնարկությունների կողմից իրացվող հեղուկ գազ (բացառությամբ "Ուգտրանսգազ" ԱԱԿ միջտարածաշրջանային ունիտար ձեռնարկությունների միջոցով բնակչության կողմից իրացվող ծավալների), ներառյալ ` արտահանումը	-	-

*) 40 տոկոսից ավելի սպիրտի ծավալային բաժնով կոնյակի նկատմամբ ակցիզային հարկի դրույքաչափը սահմանվում է 96 006 սոււմ(9,48 դոլ) ` 10 լիտր պատրաստի արտադրանքի համար:

**) 40 տոկոսից ավելի սպիրտի ծավալային բաժնով օղու եւ ակոհոլային այլ արտադրանքի վրա ակցիզային հարկի դրույքաչափը սահմանվում է 89 071 Սոււմի չափով (8,79 դոլ) ` պատրաստի արտադրանքի 10 լիտրի համար

***) 2020 թվականին չեղյալ է հայտարարվում սեփական արտադրության մարդատար ավտոմեքենաների ակցիզային հարկը:

Հավելված 35. Ուկրաինայի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր

Անվանում	Միավոր	Դրույքաչափ
Ածիկի գարեջուր	գրիվնա / 1 լ	2.78
Սովորական (ոչ փրփրուն) գինիներ, ֆերմենտացված ըմպելիքներ `էթիլային սպիրտի ավելի քան 1,2 տոկոս ծավալով, բայց ոչ ավելի, 15 տոկոս, պայմանով, որ	գրիվնա / 1 լ	0.01

պատրաստի արտադրանքը ունի ամբողջովին ֆերմենտային (էնդոգեն) ծագում		
Փրփրուն և գազավորված գինիներ, ֆերմենտացված ըմպելիքներ, անուշաբույր փրփրուն գինիներ (գազավորված), որոնց ամրությունը գերազանցում է 1,2 տոկոսը, բայց ոչ ավելի, քան 15 տոկոս և պատրաստի արտադրանքի մեջ պարունակվող էթիլային ալկոհոլը լիովին ֆերմենտային (էնդոգեն) ծագում ունի	գրիվնա/լիտր	11.65
Գինիներ և այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ (ներառյալ ֆերմենտացված ըմպելիքների խառնուրդներ և ֆերմենտացված ըմպելիքների վրա հիմնված խառնուրդներ), որոնց էթիլային սպիրտի ամրությունը ավելի է քան 1,2 տոկոս, բայց կազմում է 22% -ից ոչ ավելի	գրիվնա/լիտր	8.02
22% -ից ավելի էթիլային ալկոհոլի պարունակություն ունեցող ալկոհոլային խմիչքներ, խմորված ըմպելիքների այլ խառնուրդներ և խմորված ըմպելիքների վրա հիմնված խառնուրդներ	գրիվնա/ 100% սպիրտի լիտր	126.96
Խնձորոլի և փերի (առանց ավելացված ալկոհոլի)	գրիվնա/լիտր	1.06
80% կամ ավելի ալկոհոլային պարունակության չբնափոխած էթիլային սպիրտ և ցանկացած համակենտրոնացման թանձրացումով ստացված ոգելից խմիչք	գրիվնա/ 100% սպիրտի լիտր	126.96
80% -ից պակաս ալկոհոլային պարունակության էթիլային սպիրտ ` թորած խմիչքներ և լիկյորներ և այլ ոգելից ըմպելիքներ	գրիվնա/ 100% սպիրտի լիտր	126.96
Միայն էթիլային ալկոհոլի պարունակությամբ արտադրանք `8,5 տոկոս ամրությամբ կամ ավելի	-	169.27
Ծխախոտի հումք և ծխախոտի թափոններ	գրիվնա/ կգ (նետոն)	2836.08
Սիգարներ, ներառյալ կտրված սիգարներ և ծխախոտ պարունակող սիգարիլլոսներ (բարակ սիգարներ)	գրիվնա/ կգ (նետոն)	2836.08
Ծխախոտ առանց ֆիլտրի , պապիրոսներ	գրիվնա/ 1000 հտ	2257.4
Ծխախոտ ֆիլտրով , պապիրոսներ	գրիվնա/ 1000 հտ	2257.4
Ծխախոտի այլ արդյունաբերական փոխարինիչներ;	գրիվնա/ կգ	2836.08

Ծխախոտ «հոմոգենացված»; Ծխախոտի էսսենցիաներ	(նետոտ)	
Ծխախոտ առանց ֆիլտրի	գրիվնա / 1000 հս	3019.85 կամ 12 %
Ծխախոտ ֆիլտրով	գրիվնա / 1000 հս	3019.85 կամ 12 %
Բուրավետ ածխաջրածինների խառնուրդներ, որոնց 65 տոկոսը կամ ավելի ծավալը (ներառյալ կորուստները) թորվում են մինչև 250 ° C ջերմաստիճանում՝ ASTM D 86-ին համապատասխան սահմանված մեթոդով	եվրո 1000 լիտրի համար	213.50
Թեթև թորածքներ հատուկ մշակման գործընթացների համար	-	213.50
Հատուկ բենզիններ.		
Մաքուր բենզին	-	213.50
այլ հատուկ բենզիններ	-	213.50
Բենզին		
ավիացիոն բենզին	-	27*
Բենզին՝ 0.013 գ / լ կամ պակաս կապարի պարունակությամբ.		
5 %-ից ոչ պակաս բիոթանոլ կամ առնվազն 5 % էթիլ-տերթ-բութիլ էթերի կամ դրանց խառնուրդների պարունակությամբ:	եվրո 1000 լիտրի համար	213.50
այլ բենզիններ	-	213.50
այլ նավթամթերքներ	-	213.50
ավելի քան 0,013 գ / լ կապարի պարունակությամբ	եվրո 1000 լիտրի համար	213.50
Վառելիք ռեակտիվ շարժիչների համար	-	27*
Այլ թեթև թորվածքներ	-	213.50
Միջին թորվածքներ՝		
հատուկ մշակման գործընթացների համար	-	213.50
այլ գործընթացներում քիմիական վերափոխումների համար	-	213.50

Գազ	-	
ռեակտիվ վառելիք	-	21*
այլ կերոսին	-	183
Այլ միջին թորվածքներ	-	183
Ծանր թորվածքներ (գազի յուղ)	Եվրո 1000 լիտրի համար	139.50
Միայն կենցաղային վառարանի վառելիք	-	139.50
Հեղուկ վառելիք (մագուլթ) հատուկ մշակման գործընթացների համար	-	139.50
Հեղուկ վառելիք (մագուլթ) քիմիական վերափոխումների համար այլ գործընթացներում,	-	139.50
Հեղուկացված բնական գազ		3.67
Հեղուկացված գազ (պրոպան կամ պրոպան և բուտանի խառնուրդ) և այլ գազեր	Եվրո 1000 լիտրի համար	52
Բենզոլ	- "-	195
Տոլուոլ	- "-	195
Քսիլեն	- "-	195
Հագեցած ագիլային ածխաջրածիններ (բացառությամբ բուտանի, իզոբուտանի)	- "-	213.50
Բուտան, իզոբուտան	- "-	52
Տեխնիկական մեթանոլ (մեթիլ սպիրտ)	- "-	245
Այլ եթերներ, եթերային սպիրտներ, եթերային ֆենոլներ, եթերային սպիրտային ֆենոլներ, ակոհոլային պերօքսիդներ, եթերային պերօքսիդներ	- "-	213.50
հակադետոնատորներ	Եվրո 1000 լիտրի համար	213.50
այլ	- "-	245
Բիոդիզել և դրանց խառնուրդներ (չպարունակող կամ չպարունակող 70% կշռով յուղ կամ բիտումային ապարներից ստացված նավթամթերք) ` հիմնված նարպաթթուների մոնոակիլային էսթերների վրա	- "-	106

Այլընտրանքային շարժիչի վառելիք	- "-	162
--------------------------------	------	-----

* Հարկի դրույքը ենթակա է բարձրացման 10 գործակցով, երբ`

վառելիքի ներմուծում է Ուկրաինայի մաքսային տարածք;

վաճառք Ուկրաինայում արտադրվող վառելիքի արտադրողի կողմից:

Հավելված 36. 10 կամ ավելի անձանց տեղափոխման համար նախատեսված շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ

Ապրանքատեսակ	Վաճառված ապրանքների միավորի հարկի հաստատուն դրույքաչափ (հատուկ)
10 կամ ավելի անձանց, այդ թվում` վարորդի փոխադրման համար նախատեսված շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ.	
- սեղմման բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով (դիզելային կամ կիսադիզելային).	
-- 2500 խորանարդ մետրը գերազանցող բալոնի հզորությամբ:	
- - - Նոր`	
- - - - շարժիչի հզորությամբ` ոչ ավելի, քան 5 000 խորանարդ մետր	0,003 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - 5 000 խորանարդ մետրը գերազանցող շարժիչի հզորությամբ	0,003 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - Օգտագործված:	
- - - - շարժիչի հզորությամբ` ոչ ավելի, քան 5 000 խորանարդ մետր	0,003 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - 5 000 խորանարդ մետրը գերազանցող շարժիչի հզորությամբ	0,007 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - 2 500 խորանարդ մետրից ոչ ավելի բալոնի հզորությամբ.	
- - - նոր	0,003 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - օգտագործված	0,007 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- Այլ:	

- - կայծային բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով.	
- - - 2800 խորանարդ մետրը գերազանցող շարժիչի հզորությամբ	
- - - - նոր	0,003 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - օգտագործված	0,007 եվրո 1 խորանարդ մետր շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց

Ապրանքների փոխադրման համար շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ.

Ապրանքատեսակ	Վաճառված ապրանքների միավորի հարկի հաստատուն դրույքաչափի (հատուկ)
Բեռնափոխադրումների համար շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ.	
- ինքնաթափ բեռնատարներ, որոնք նախատեսված են արտաճանապարհային օգտագործման համար.	
- - կոմպրեսիոն բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով (դիզելային կամ կիսադիզելային) կամ կայծային բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով.	
- - - 75 տոննան գերազանցող կրող հզորությամբ	0,016 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - այլ	0,016 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - Այլ.	
- - - բեռնատարներ մինչև 5 տոննա քաշով	0,01 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - այլ	0,01 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- այլ կոմպրեսիոն բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով (դիզելային կամ կիսաֆիզելային).	

- - 5 տոննան չգերազանցող մեքենայի առավելագույն զանգվածով.	
- - - - 2500 խորանարդ մետրը գերազանցող բալոնի հզորությամբ	
- - - - - նոր	0,01 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - - - - օգտագործված	0,02 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - - - շարժիչի հզորությամբ `ոչ ավելի, քան 2500 խորանարդ մետր	
- - - - - նոր	0,01 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - - - - օգտագործված	0,02 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - 5 տոննան գերազանցող, բայց 20 տոննա չգերազանցող տրանսպորտային միջոցների համախառն քաշ ունեցող	
- - - - նոր	0,013 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - - - օգտագործված	0,026 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - 20 տոննան գերազանցող մեքենայի համախառն քաշով.	
- - - - նոր	0,016 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- - - - օգտագործված	0,033 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալիդիմաց
- մյուսները ` բռնկմամբ ներքին այրման շարժիչով.	
- - 5 տոննա չգերազանցող մեքենայի առավելագույն զանգվածով.	

- - - - 2800 խորանարդ մետրը գերազանցող հզորությամբ	
- - - - - նոր	0,01 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - - օգտագործված	0,02 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - 2.800 խորանարդ մետրը չգերազանցող բալոնի հզորությամբ	
- - - - - նոր	0,01 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - - օգտագործված	0,02 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - 5 տոննան գերազանցող մեքենայի համախառն քաշով.	
- - - - նոր	0,013 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
- - - - օգտագործված	0,026 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց

Մոտոցիկլներ (ներառյալ մոպեդներ) և հեծանիվներ, օժանդակ շարժիչով կամ առանց դրանց.

Ապրանքատեսակ	Վաճառված ապրանքների միավորի հարկի հաստատուն դրույքաչափ (հատուկ)
Մոտոցիկլներ (ներառյալ մոպեդներ) և օժանդակ շարժիչով հեծանիվներ, վազոններով կամ առանց դրանց, ներքին այրման շարժիչով` բեռնախցիկի մեխանիզմով և շարժիչի հզորությամբ` ոչ ավելի, քան 50 խորանարդ մետր	0,062 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
Մոտոցիկլետներ (ներառյալ մոպեդներ) և օժանդակ շարժիչով հեծանիվներ, վազոններով կամ առանց դրանց, ներքին այրման շարժիչով` բեռնախցիկի մեխանիզմով և շարժիչի հզորությամբ ավելի քան 50 խորանարդ մետր, բայց ոչ ավելի, քան 250 խորանարդ մետր	0,062 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց

Մոտոցիկլետներ (ներառյալ մոպեդներ) և օժանդակ շարժիչով հեծանիվներ, վագոններով կամ առանց դրանց, ներքին այրման շարժիչով` ճարմանդային մեխանիզմով և շարժիչի հզորությամբ ավելի քան 250 խորանարդ մետր, բայց ոչ ավելի, քան 500 խորանարդ մետր	0,062 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
Մոտոցիկլետներ (ներառյալ մոպեդներ) և օժանդակ շարժիչով հեծանիվներ, վագոններով կամ առանց դրանց, ներքին այրման շարժիչով` բեռնախցիկի մեխանիզմով և 500 խորանարդ մետրից ավելի բալոնի հզորությամբ, բայց ոչ ավելի, քան 800 խորանարդ մետր	0,443 եվրո 1 խորանարդ մետրի շարժիչի բալոնների ծավալի դիմաց
Մոտոցիկլետներ (ներառյալ մոպեդներ) և օժանդակ շարժիչով հեծանիվներ, վագոններով կամ առանց դրանց, ներքին այրման շարժիչով` ճարմանդային մեխանիզմով և շարժիչի հզորությամբ ավելի, քան 800 խորանարդ մետր	0,447 եվրո 1 խորանարդ մետրի դիմաց: շարժիչի բալոնների ծավալի համար
Մոտոցիկլետներ (ներառյալ մոպեդներ) և հեծանիվներ, էլեկտրական վագոններով հագեցած կամ չհագեցած	22 եվրո 1 հատի համար:

Կցանքներ և կիսակցանքներ ճամբարային տեղերում ժամանակավոր տեղակայման համար, ինչպիսիք են կցորդային տները.

Ապրանքատեսակ	Վաճառված ապրանքների միավորի հարկի հաստատուն դրույքաչափ (հատուկ)
կցանքներ և կիսակցանքներ ճամբարային տեղերում ժամանակավոր տեղակայման համար, ինչպիսիք են 3500 կգ-ից ավելի քաշ ունեցող վագոն-տնակներ	109 եվրո 1 հատի համար

Էլեկտրաէներգիա:

Ապրանքատեսակ	Միավոր	Հարկային դրույքաչափեր (ըստ արժեքի)
Էլեկտրաէներգիա	տոկոս	3.2

Հավելված 35. Նախը եւ նախթանթերք

Հարկերի դրույքաչափերը 2020 թվականի համար կիրառվում են հետևյալ գները.

		Միավոր	2020 թ
1	Որպես շարժիչի վառելիք օգտագործվող գազ և դիզելային վառելիք	ցենտ / լիտր	312.0
2	Այլ գազ և դիզելային վառելիք	ցենտ / լիտր	203.5

3	Թեթև դիզելային վառելիք (ծծմբի պարունակությունը՝ ոչ ավելի, քան 0.05%)	ցենտ / լիտր	299.9
4	Դիզելային վառելիք ցածր ծծմբի պարունակությամբ (ծծմբի առավելագույն պարունակությունը 0,005%)	ցենտ / լիտր	278.4
5	Ծծմբի դիզելային յուղ (ծծմբի պարունակությունը՝ ոչ ավելի, քան 0.001%)	ցենտ / լիտր	278.4
6	Ծծմբի դիզելային վառելիք՝ 6,8 տոկոս: բիովառելիք (ծծմբի պարունակությունը՝ ոչ ավելի, քան 0.001%)	ցենտ / լիտր	276.9
7	Վառելիքի յուղ	ցենտ/ կգ	230.6
8	Հրակայուն Խեժ	ցենտ / կգ	207.6
9	Նավթը, որն օգտագործվում է որպես շարժիչի վառելիք	ցենտ / լիտր	312.0
10	Այլ նավթ	ցենտ / լիտր	203.5
11	Կապար բենզին (կապարի պարունակությունը գերազանցում է 0,013 գ մեկ լիտրը)	ցենտ / լիտր	516.2
12	Առանց կապարի բենզին (կապարի պարունակությունը՝ ոչ ավելի, քան 0,013 գ մեկ լիտր)	ցենտ / լիտր	438.2
13	Առանց կապարի բենզին՝ 4,8 տոկոս: բիովառելիք (կապարի պարունակությունը՝ ոչ ավելի, քան 0.013 գ մեկ լիտր) Կապարազերծված բենզին՝ 9,8 տոկոս: բիովառելիք (կապարի պարունակությունը, որը չի գերազանցում 0.013 գ մեկ լիտրը)	ցենտ / լիտր	430.7 422.6
14	Ավտոմեքենաների գազ՝ LPG- ի տեսքով	ցենտ / լիտր	188.8
15	Այլ հեղուկացված նավթային գազ, որն օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	ցենտ / կգ	347.2
16	Այլ շշայցված գազ՝ LPG- ի և գազի տեսքով, բացառությամբ LPG- ի, արդյունահանման արդյունքում նավթային յուղը վերամշակող գազի տեսքով	ցենտ/ կգ	261.0
17	Կարբյուրատորի հեղուկ	ցենտ / լիտր	488.6
18	Նավթային յուղեր և նմանատիպ նյութեր	ցենտ / լիտր	203.5

19	Կենսայուղեր և այլն, որը նախատեսված է օգտագործման համար, որն օգտագործվում է որպես վառելիք ջեռուցման համար կամ օգտագործվում է էլեկտրաէներգիայի և ջերմության արտադրության համար, էլեկտրաէներգիայի վրա աշխատող ջերմային կայաններում ստանդարտ շարժիչներով:	ցենտ / գիգաջոուլ ցենտ / լիտր	56,7 203.5
20	Մեթանոլ, որը նախատեսված է օգտագործման համար, որպես վառելիք ջեռուցման համար կամ օգտագործվում է էլեկտրաէներգիայի և ջերմության արտադրության համար էլեկտրական և ջերմային արտադրության համար էլեկտրակայաններով աշխատող կայաններում:	ցենտ/ գիգաջոուլ ցենտ / լիտր	56,7 89.5
Բենզինի էներգիայի հարկ (բիովառելիք)		ցենտ/ գիգաջոուլ	133.4
Դիզելային (բիովառելիքներ) էներգիայի հարկ		ցենտ/ գիգաջոուլ	77.7
Մեթանոլ, որն օգտագործվում է ավտոտրանսպորտային միջոցներում		ցենտ / լիտր	122.5

Հավելված 37. Իտալիայի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր

Բենզին	€ 728.4/ 1000 լ
կերոսին / վառելիք կամ ջեռուցման համար/	€ 337,49064/ 1000 լ
Քսայուղեր	€ 787,81 / 1000 կգ
Նավթային բիտում	30,99 եվրո/ 1000 կգ
Գարեջուր	2,99 € / հլ և 2,99/ 1 աստիճան
Միջանկյալ ակոհոլային արտադրանք	88,67 € / հլ
Էթիլային ակոհոլ	1035,52 € / հլ
դիզելային վառելիք <ul style="list-style-type: none"> • որպես վառելիք • ջեռուցման համար • էլեկտրոէներգիայի ուղղակի կամ անուղղակի 	617.4€/ 1000 լ 403.21391€/ 1000 լ 12,8 € / 1000 լ

արտադրության համար	
Էլեկտրոններգիայի ուղղակի կամ անուղղակի արտադրության համար օգտագործվող քիմիապես ոչ ձևափոխված բուսական յուղեր	ագատված են հարկից
Այրվող յուղեր՝ <ul style="list-style-type: none"> ● ջեռուցման համար <ul style="list-style-type: none"> ○ ծծմբի բարձր պարունակությամբ 128,26775 €/ 1000 կգ ○ ծծմբի ցածր պարունակությամբ 64,2421€/1000 կգ ● արդյունաբերական օգտագործման <ul style="list-style-type: none"> ○ ծծմբի բարձր պարունակությամբ 63,75351 €/ 1000 կգ ○ ծծմբի ցածր պարունակությամբ 31,38870 €/ 1000 կգ ● Էլեկտրոններգիայի ուղղակի կամ անուղղակի արտադրության համար 15,4 €/ 1000 կգ ● Էլեկտրոններգիայի ուղղակի կամ անուղղակի արտադրության համար օգտագործվող հանքային չմշակված հանքային յուղեր 15,4 €/ 1000 կգ 	
Հեղուկացված նավթային գազ <ul style="list-style-type: none"> ● որպես վառելիք ● 267,77 €/1000 կգ ● որպես ջեռուցման վառելիք ● € 189,94458/1000 կգ ● Էլեկտրոններգիայի ուղղակի կամ անուղղակի արտադրության համար ● 0,7 €/1000 կգ 	
բնական գազ՝ <ul style="list-style-type: none"> ● ավտոմոբիլային 0,00331 եվրո / մ3 ● արդյունաբերական 0,012498 եվրո/ 1 մ3 ● քաղաքացիական <ul style="list-style-type: none"> ○ մինչև 120 մ3 0,044 եվրո/ 1 մ3 ○ 120-480 մ3 0,175 եվրո/մ3 ○ 480-1560մ3 0,17 եվրո/մ3 ○ ավել քան 1560մ3 0,186 եվրո/մ3 ● Էլեկտրոններգիայի ուղղակի կամ անուղղակի արտադրության համար /որոշ տարածքների համար ավելի ցածր սակագներ/ 0,45 եվրո/1000 մ3 	
Ածուխ, լիզնիտ, կոքս <ul style="list-style-type: none"> ● ջեռուցման համար, բացառությամբ ընկերությունների 15 եվրո/ 1000 կգ ● կորպորատիվ ջեռուցման 12 եվրո/1000 կգ ● Էլեկտրոններգիայի ուղղակի կամ անուղղակի արտադրության համար 11,8 եվրո/ 1000 կգ 	
Գինիներ և ֆերմենտացված խմիչքներ	0

Ծխախոտ՝ <ul style="list-style-type: none"> ● Միգարներ 23,5% ● Միգարիլաներ 24% ● Միգարետներ 5938% ● Կտրված ծխախոտ սիգարետների փաթաթման համար 59% ● այլ ծխելու ծխախոտ 56,5% ● ծամելու և հոտոտելու ծխախոտ 25,28% 	
Լուցկի, որի վաճառքի գինը եկ տուփի համար արժե՝ <ul style="list-style-type: none"> ● <= € 0,258 25 % ● <=0,775 23% ● <=1.291 20% ● <=2.07 15% ● <=2.07 10% Անվանական լուցկիների համար սահմանված են անհատական դրույքաչափեր	
Էլեկտրաէներգիա <ul style="list-style-type: none"> ● Ամեն կՎտ էներգիայի համար <ul style="list-style-type: none"> ○ կենցաղային օգտագործման համար € 0,0227/կՎտ ○ ոչ կենցաղային օգտագործման համար 0,0125 եվրո <ul style="list-style-type: none"> ■ ամսական մինչև 1200000 կՎտ <ul style="list-style-type: none"> ● առաջին 200000 կՎտ 0,0075 եվրո դեպքում ● Ավելի քան 200000 կՎտ 0,0125 եվրո դեպքում ■ ավելի քան 1 200 000 կՎտ/ամիս <ul style="list-style-type: none"> ● առաջին 200000 կՎտի ֆիքսված 4820 եվրո համար ● 200000ից հետո 0,0005 եվրո ○ ափամերձ համակարգերից մատակարարվող էլեկտրաէներգիայի նավերին մատակարարման համար 35 կՎտ-ից ավելի հզորությամբ 	
Ազոտային օքսիդների արտանետումների հարկ CO2 արտանետումների հարկ	209 եվրո/ 1 տ/ 1 տարի 106 եվրո/ 1 տ/1 տարի

Աղյուսակ 38. Լյուքսեմբուրգ. Ակցիզային հարկի դրույքաչափեր

Ապրանքատեսակ	Դրույք	Վճար ինքնակառավարմա ն մարմիններին	Ընդհանուր	ԱԱՀ %
--------------	--------	---	-----------	----------

Գարեջուր՝ հլ ° Plato				
• <=50000 հլ/ տարի	0,3966 եվրո	0,00 եվրո	0,3966 եվրո	17
• <=200000 հլ/ տարի	0,4462 եվրո	0,00 եվրո	0,4462 եվրո	
• >200000 հլ/ տարի	0,7933 եվրո	0,00 եվրո	0,7933 եվրո	
Ոչ փրփրուն գինիներ /հլ				
• <=13 °	0 եվրո	0 եվրո	0 եվրո	14
• > 13 °	0 եվրո	0 եվրո	0 եվրո	17
փրփրուն գինիներ և այլ ֆերմենտացված խմիչքներ	0 եվրո	0 եվրո	0 եվրո	17
Միջանկյալ արտադրանք /հլ				
• <=15 °	47,0998 €	0 €	47,0998 €	17
• > 15 °	66,9313 €	0 €	66,9313 €	17
Հավելավճար պատրաստի ընթացիքների համար /հլ	0 €	600 €	600 €	17
Ալկոհոլ 100 % /հլ	223,1042 €	818,0486 €	1 041,1528 €	17
Միգարետներ				17
40,04%		6,61%	46,65%	
6,8914 €		12,25 €	19,1414 €	
1000հատ	մինիմալ 118,3 եվրո/ 1000 հատ			
Միգարներ և սիգարիլլաներ	մինիմալ 23,5 եվրո/ 1000 հատ			
	5%	5%	10%	17
Կտրտած ծխախոտ և այլ կգ	մինիմալ 54,5 եվրո/ 1000 հատ			
	31,5 %	2,25% 18,25 եվրո	33,75% 18,25 եվրո	17
բենզին՝ / 1000 լ				
• էթիլացված	245,4146 €	³¹ 118,0800 € ³² 138,1700 € ³³ 25,0000 €	526,6646 €	17%
• ոչ էթիլացված				

³¹ ակցիզ ինքնակառավարման մարմնին

³² սոցիալական վճար

³³ Կլիմայական փոփոխությունների վճար

պարունակում է ≤ 10 մգ / կգ ծծումբ	245,4146€	¹ 63,5100 € ² 138,1700 € ³ 25,0000 €	472,0946 €	17%
Դիզելային վառելիք /1000 լ • շարժիչային պարունակում է ≤ 10 մգ / կգ ծծումբ • արդյունաբերական օգտ. • Կենցաղային վառելիքի յուղ (ջեռուցում) • Գյուղատնտեսական, այգեգործական և այլն:	198,3148€ 18,5920 € 0,0000 € 0,0000 €	¹ 90,4852 € ² 31,2000 € ³ 35,0000 € 2,4100 € 10,0000 € 0,0000 €	355,0000 € 21,0020 € 10,0000 € 0,0000 €	17% 17% 14% 17%
Ծանր վառելիք /1000 կգ	€ 13.0000	€ 2.0000	€ 15.0000	17%
Հեղուկացված նավթային գազ / մեթան / 1000 կգ • Շարժիչային վառելիքներ • Արդյունաբերական / առևտրային օգտագործումը • Վառելիք	0.0000 € 37.1840 € € 0.0000	101.6400 € 0.000 € € 10.0000	101.6400 37.1840 € 10.0000	
Ածուխ և կոքս /1000 կգ	0 եվրո	5 եվրո	5 եվրո	14
Բնական գազ՝ /ՄՎտ • շարժիչային • վառելիք սպառումը / տարի՝ ○ ≤ 550 MWh ○ >550 MWh ○ ≤4100 MWh ○ >4100 MWh ○ համագեներացում	0 € 0 € 0 € 0 € 0 €	0 € 1,08 € 0,54 € 0,05 € 0,3 € 0 €	0 € 1,08 € 0,54 € 0,05 € 0,3 € 0 €	8 8
Էլեկտրաէներգիա՝/ՄՎտ սպառումը / տարի՝ • ≤ 25 MWh • >25MWh	0 0	1 0.5	1 0.5	8

• մետաղական /հանքային գործընթացներ:	0	0.1	0.1	
-------------------------------------	---	-----	-----	--

Հավելված 39.Էներգետիկ արտադրանքի եւ էլեկտրականության հարկի դրույքաչափեր Կիպրոսում

	Էներգետիկ արտադրանք եւ էլեկտրականություն	Հարկի դրույքաչափը
1	Նավթ եւ նավթամթերք	479 եվրո/255.000 դրամ 1000լ
2	Մասամբ ռաֆինացված նավթային յուղեր, այդ թվում՝ մասնակի թորած	479 եվրո/255.000 դրամ 1000լ
3	Պենտան, գեքսան, գեպտան, օկտան, օկտադեկան, բենզոլ եւ խառը իզոմերներ	479 եվրո/255.000 դրամ 1000լ
4	Ոչ էթիլացված բենզին	479 եվրո/255.000 դրամ 1000լ
5	Այլ բենզին	421 եվրո/ 224.000 դրամ 1000լ
6	Շարժիչային վառելիք	450 եվրո/ 239.000 դրամ 1000լ
7	Զեռուցման վառելիք	124,73 եվրո/ 66.000 դրամ 1000լ
8	Այլ վառելիք	124,73 եվրո/ 66.000 դրամ 1000լ
9	Կերոսին, որը օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	450 եվրո/ 239.000 դրամ 1000լ
10	Կերոսին, որը օգտագործվում է որպես ջեռուցման վառելիք	124,73 եվրո/ 66.000 դրամ 1000լ
11	Այլ կերոսին	124,73 եվրո/ 66.000 դրամ 1000լ
12	Ծանր նավթային վառելիք	15 եվրո/ 7900 դրամ 1000լ
13	Հեղուկ նավթային գազ, որն օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	125 եվրո / 66.500 դրամ 1000լ
14	Հեղուկ նավթային գազ, որն օգտագործվում է որպես ջեռուցման վառելիք	0 եվրո / 1000լ
15	Հեղուկացված նավթային գազ այլ նպատակների համար (բացի 13 եւ 14)	0 եվրո / 1000լ
16	Բնական գազ, որն օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	2,6 եվրո/ 1300 դրամ գիզաջրուլի հաշվարկով համախառն ջերմային ունակությունը
17	Բնական գազ, որն օգտագործվում է որպես վառելիք ջեռուցման համար	
18	Բնական գազ այլ օգտագործման	
19	Ածուխ եւ կոքս, որը օգտագործվում է որպես ջեռուցման վառելիք	0,31 եվրո / 165 դրամ ամեն գեզաջրուլի համար
20	Ածուխ ու կոքս այլ օգտագործման	0 եվրո / ամեն գիզաջրուլի համար
21	Էլեկտրականություն	0 եվրո / ՄՎտժ

Հավելված 40. Ավտոմեքենաների հարկման դրույքաչափեր Կիպրոսում

Ավտոմեքենաներ		Հարկի դրույքաչափ
Տրանսպորտային միջոցներ (բացառությամբ շտապ օգնության եւ կատաֆալկ մեքենաների, ինչպես նաեւ պիկապ տիպի տրանսպորտային միջոցներ, երկու շարքի նստատեղերով) եւ Վան տիպի մեքենաներ, որոնք չեն գերազանցում 2032 կգ եւ բեռի նետտո տարածքը չի գերազանցում 2 խորանարդ մետր:		
1	Ածխածնի երկօքսիդի (CO2) արտանետումներով տրանսպորտային միջոցներ (համակցված ցիկլ), մինչև կամ հավասար 120 գ / կմ (գ / կմ)	0
2	Ածխածնի երկօքսիդի (CO2) արտանետումներով տրանսպորտային միջոցներ (համակցված ցիկլ), 120 գ / կմ (գ / կմ)- ից ավել , բայց չի գերազանցում 150 գ / կմ	25 եվրո/ ամեն գ / կմ ածխածնի երկօքսիդի արտանետման համար
3	Ածխածնի երկօքսիդի (CO2) արտանետումներով տրանսպորտային միջոցներ (համակցված ցիկլ), 150 գ / կմ (գ / կմ)- ից ավել , բայց չի գերազանցում 180 գ / կմ	750 եվրո + 50 եվրո/ 26.600 դրամ ամեն գ / կմ ածխածնի երկօքսիդի արտանետման համար
4	Ածխածնի երկօքսիդի (CO2) արտանետումներով տրանսպորտային միջոցներ (համակցված ցիկլ), 180 գ / կմ (գ / կմ)- ից ավել	2250 եվրո + 400 եվրո ամեն գ / կմ ածխածնի երկօքսիդի արտանետման համար
Ավտոմեքեններ երկու շարք տեղերով , ինչպես նաեւ առավելագույն լիարժեք զանգվածի մեքենայի չգերազանցող 3,5 տոննա:		0,26 եվրո խորանարդ
Այլ ավտոմեքենաներ		
1	"Կարտինգ" տեսակի ավտոմեքենաներ, որոնք օգտագործվում են բացառապես փակ և / կամ փակ ռարածքներում զվարճանքի համար	15%
2	1000 կգ-ից ոչ ավելի ընդհանուր քաշով ամֆիբիա ավտոմոբիլներ, որոնք ունեն վեց անիվներով երեք շարք, որոնք օգտագործվում են զվարճանքի կամ մասնագիտական նպատակներով եւ կարող են փոխադրել երկուսից չորս մարդ	
3	"Օդային բարձի վրա" տեսակի ավտոտրանսպորտային միջոցներ, որոնք նախատեսված են ինչպես ջրի, այնպես էլ ցամաքով տեղաշարժվելու համար	
4	Շարժիչային քարավաններ	
5	Մոտոցիկլետի տեսակ ունեցող 4 անիվներով եւ ընդհանուր օգտագործման ճանապարհներով երթելիկելու նպատակով չգրանցված տրանսպորտային միջոցներ:	
Այն պայմանով, որ մարդկանց փոխադրման համար օգտագործվող էլեկտրական շարժիչներով գործող տրանսպորտային միջոցներն ունեն գրոյական վարկանիշ		
Մոտոցիկլներ		

1	600 խորանարդ սմ-ով գերազանցող շարժիչի ծավալով, բայց 1000 խորանարդ սմ-ով չգերազանցող սայլակով կամ առանց	1,71 եվրո/910 դրամ խորանարդ
2	1000 խորանարդ սմ-ից ավելի շարժիչով, սայլակով կամ առանց	2,56 եվրո/ 1300 դրամ
<p>Օգտագործված Մոտոցիկլետների համար վճարման ենթակա ակցիզային հարկի ընդհանուր գումարը նվազեցվում է մաքսատան պետի կողմից թողարկված ծանուցման մեջ սահմանված նվազեցման դրույքաչափերին համապատասխան:</p>		

Հավելված 41. Նախը եւ նախընթաց ակցիզային դրույքաչափեր Մալթայում

Տեսակ	Հարկային դրույքաչափ
Էթիլացված բենզին	€ 678,18/1000 լ
Ոչ Էթիլացված բենզին	€549,38/1000 լ
Գազոյլ եւ բիոդիզելային վառելիքի հետ վերագրյալ խառնուրդներ, բացառությամբ գազոյլի, որոնք խառնվում են բիոդիզային վառելիքի հետ, ծծմբի 0,1 % զանգվ-ից ոչ ավելի պարունակությամբ, եթե դրանք օգտագործվում են ջեռուցման նպատակներով:	€472,40/1000 լ
Եթե օգտագործվում է հետևյալ ծովային առևտրային գործունեության` -Բունկերային գործողություններ -Ուղևորների եւ բեռների փոխադրում առափնյա և օվկիանոսային նավերի միջև - Մալթայի եւ Կոմինյոյի, գոգոյի եւ կոմինյոյի միջև ուղևորների փոխադրում -Հողահանային գործողություններ -Մալթայի արխիպելագի շուրջ կրուիզ - Մալթայի եւ գոգոյի միջև ներքին նավարկություն 3500 տոննա ջրատարողությամբ նավերի միջև -Ծովային հողագործություն -Բուքսիրային գործունեություն -Առևտրային նպատակներով նավարկություն Մալթայի տարածքային ջրերի սահմաններում	€172,09/1000 լ
- Ներքին նավարկություն Մալթայի եւ Գոգոյի միջև, ոչ պակաս, քան 3500 տոննա ջրատարողությամբ նավերի միջև;	€21.20/1000 լ
Օգտագործվում է արտադրելու համար էլեկտրաէներգիա	0
Օգտագործվում են ձկնորսական նպատակներով ` ձկնորսության դեպարտամենտի պահանջներին համապատասխան	0
Բիոդիզելային վառելիք , դիզելային որակյալ հեղուկ վառելիք ` ստացված կենսազանգվածից կամ մշակած բուսական յուղից, եթերների 96,5% - ից ոչ պակաս զանգվածով եւ ծծմբի 0,005% - ից ոչ ավելի պարունակությամբ, անկախ նրանից ` այն խառնուրդի մեջ է, թե ոչ	€472,40/1000 լ
Ծանր վառելիք	€39.00/ 1000 կգ

Եթե օգտագործվում է էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար	0
Քնական գազ	
Երբ օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	€2,60 / 1 ԳՁ
Եթե օգտագործվում է ջեռուցման նպատակով	€0.84 / 1 ԳՁ
Եթե օգտագործվում է արտադրել էլեկտրաէներգիա	0
Հեղուկ նավթային գազ, բացառությամբ ջեռուցման նպատակներով օգտագործման դեպքերի	€125.00 / 1000 կգ
Հեղուկ նավթային գազ, ջեռուցման նպատակներով օգտագործման դեպքում	€38,94 / 1000 կգ
Մեթան	€38,94 / 1000 կգ
Կերոսին	
Եթե օգտագործվում է օդային ճանապարհորդության համար մայթայի և գոգոյի միջև	€472,40 / 1000 լ
Ավիացիոն շարժիչների փորձարկում եւ սպասարկում	€ 72,21 / 1000 լ
Եթե մասնավոր զբոսանավերը օգտագործվում են եվրոպական միության սահմաններից դուրս ուղղակի չվերթների համար	0
Նավթային յուղեր	€0,25 / լիտր
Ածուխ եւ կոքս	0,30 եվրո/ 1 ԳՁ

Հավելված 42. Նիդերլանդների ենթասակցիզային սպրանքատեսակների դրույքաչափեր

Մրգահյութ, բանջարեղենի հյութ, հանքային ջուր և մրգահյութի և բանջարեղենի հյութի խառնուրդներ	8,83 եվրո/ հլ
Լիմոնադ	8,83 եվրո/հլ
Գարեջուր՝ <ul style="list-style-type: none"> • մինչև 7 աստիճան Պլատո • 7-11 • 11-15 • 15-... 	8,83 եվրո/հլ 28,49 եվրո/հլ 37,96 եվրո/հլ 47,48 եվրո/հլ
Գինի փրփրուն և ոչ փրփրուն՝ <ul style="list-style-type: none"> ○ <=8,5 % ակոհոլ ○ >8,5% 	44,24 եվրո/հլ 88.3 եվրո/հլ
Միջանկյալ խմիչքներ՝ <ul style="list-style-type: none"> ○ <=15 % ակոհոլ ○ >15% 	105,98 եվրո/հլ 149,3 եվրո/հլ

Այլ ակտիվային խմիչքներ	16,86 եվրո/ հ/20 °C/
Ծխելի ծխախոտ միջին գինը 2020 թ.՝ 193,1 եվրո	155,97 եվրո/ կգ
սիգարետներ միջին գինը 2020 թ.՝ 324,47 եվրո	5% 219,25 եվրո/1000 հատ մինիմալ՝ 238,31
սիգարներ	8 %
շնչելու և ծամելու ծխախոտ	ազատված են
ոչ էթիլացված թեթև վառելիք	800,33 եվրո/1000 լ / 15 ° C/+8 եվրո ֆոնդային վճար
էթիլացված թեթև վառելիք	891,28 եվրո/1000 լ / 15 ° C + 8 եվրո ֆոնդային վճար
Կիսածանր նավթային և գազի վառելիքը,	503,62 եվրո/1000 լ / 15 ° C + 8 եվրո ֆոնդային վճար
Ծանր շարժիչային վառելիք	37,76 եվրո/ 1000 կգ
նավթային գազ՝ ջերմոցային տնտեսողների համար եկեղեցական և շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների համար	349,64 եվրո/ 1000 կգ + 8 եվրո ֆոնդային վճար 147,86 եվրո

	/1000 կգ 86,38 եվրո
--	------------------------

Հավելված 43. Ալկոհոլի հարկում Ռումինիայում

	Տեսակ	Հարկի դրույքաչափ / LEI
	Ալկոհոլ եւ ալկոհոլային խմիչքներ	
1	Փարեջուր հլ	3,53/ 1 պլատո աստիճան
	1.1. Փարեջուր, որը արտադրվում է անկախ արտադրողների կողմից, որոնց տարեկան արտադրությունը չի գերազանցում 200 հազար հեկտոլիտրը	1,95/ 1 պլատո աստիճան
2	Գինի	
	2.1. Սովորական գինիներ	0
	2.2. Փրփրուն գինիներ	50,73/ հեկտոլիտր
3	3.1. Սովորական, որից՝	424,90/ հեկտոլիտր
	3.1.1. Խնձորի եւ տանձի խնձորոջի	0
	3.1.2 ստացված լուծույթի ֆերմենտացման միջոցով մեղրի և ջրի շնորհիվ	0
	3.2. փրփրացվող, որից՝	50,73/ հեկտոլիտր
	3.2.1. Խնձորի եւ տանձի խնձորոջի	0
4	Միջանկյալ արտադրանք	424,90/ հեկտոլիտր
5	Էթիլային սպիրտ, որից՝	3.540,78/ հեկտոլիտր
	5.1. Գինու մեջ պարունակվող էթիլային սպիրտը, արտադրված փոքր օդու-գինու գործարաններում	1.770,39/ ամեն տոկոս ալկոհոլի համար
	Վերամշակված ծխախոտ	
6	Ծխախոտ	503,97/ 1000 հտ
7	Սիգարներ և սիգարիլլաներ	324,67/ 1000 կտոր
8	Նյութ մանր թակած ծխախոտ ծխելու համար, որը նախատեսված է ծխախոտի մեջ լցնելու համար	466,18/ կգ
9	Այլ ծխելու ծխախոտ	466,18/ կգ
	Էներգետիկ արտադրանք	
10	Կապար բենզին	Տոննա/ 2.709, 05 1000 լիտր / 2.085, 97
11	Ոչ էթիլացված բենզին	տոննա /2.303, 21 1000 լիտր / 1.773, 46
12	Դիզելային վառելիք	1.923,54 / տ 1.625,37/ 1000լ
13	Մագուր	
	13.1. օգտագործվում է առևտրային նպատակներով	76,09/տ

	13.2. օգտագործվում է ոչ առևտրային նպատակներով	76,09/տ
14	Հեղուկացված նավթային գազ	
	14.1. օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	650,66/ տ
	14.2. օգտագործվում է որպես վառելիք ջեռուցման համար	575,78/ տ
	14.3. օգտագործվում է կենցաղային սպառման համար	0
15	Բնական գազ	
	15.1. օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	13,19/ գիգաջուլ
	15.2. օգտագործվում է որպես վառելիք ջեռուցման համար	0
	15.2.1. առևտրային նպատակներով	0,87
	15.2.2. ոչ առևտրային նպատակներով	1,63
16	Կերոսին	
	16.1. օգտագործվում է որպես շարժիչային վառելիք	տոննա / 2.827, 63 1000 լիտր / 2.262, 10
	16.2. օգտագործվում է որպես վառելիք ջեռուցման համար	տոննա / 2.383, 75 1000 լիտր/ 1.906, 99
17	Ածուխ եւ կոքս	
	17.1. օգտագործվում է առևտրային նպատակներով	0,76/գիգաջուլ
	17.2. օգտագործվում է ոչ առևտրային նպատակներով	1,52
18	Էլեկտրականություն	
	18.1. օգտագործվում է առևտրային նպատակներով	2,54 / ՄվտԺ
	18.2. օգտագործվում է ոչ առևտրային նպատակներով	5,08/ՄվտԺ

Հավելված 44. Ֆինանսիայի ակցիզային հարկի դրույքաչափեր խմիչքների համար

	Արտադրատեսակ	Հարկի դրույքաչափ
1	Մրգային հյութեր (ներառյալ խաղողի քաղցուն) եւ բանջարեղենային հյութեր, չֆերմենտացված եւ սպիրտ չպարունակող, ավելացված շաքար կամ այլ քաղցրացնող նյութեր պարունակող կամ չպարունակող (սպիրտային ամրությունը 0,5% -ից ոչ ավելի ծավալով)	32 ցենտ/ լիտր
	Առանց շաքարի	13 ցենտ/ լիտր
2	- Ալկոհոլ չպարունակող կամ ակոհոլի ծավալի 1,2% - ից ոչ ավելի պարունակությամբ մթերքներ, որոնք նախատեսված են ոչ ակոհոլային խմիչքների պատրաստման ժամանակ օգտագործման համար:	
	պինդ վիճակում ըմպելիքներ	2,04 եվրո/ կգ
	Առանց /շաքարի	1,13 եվրո/ կգ
	այլ	32 ցենտ/ լիտր
	Այլ առանց շաքարի	13 ցենտ/ լիտր

3	Չուր ` ներառյալ բնական կամ արհեստական հանքային ջրերը եւ գազավորված ջրերը ` ավելացված շաքար կամ այլ քաղցրացնող նյութեր պարունակող կամ չպարունակող	13 ցենտ/լիտր
4	Չուր ` ներառյալ հանքային եւ գազավորված ջրերը, որոնք պարունակում են ավելացված շաքար կամ այլ քաղցրացնող նյութեր կամ բուրավետիչներ, եւ այլ ոչ ակոհոլային ըմպելիքներ, բացառությամբ մրգային կամ բանջարեղենային հյութերը ` (սպիրտային ամրությունը` 0,5 %Ճավ.) - բացառելով ոչ հարոմատիզացված բուսական ըմպելիքները	32 ցենտ /լիտր
	-Առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր
5	Թարմ խաղողի, այդ թվում ` թնդանոթների գինի, խաղողի քաղցու, որը չի վերաբերում 2րդ կետի ապրանքային դիրքերին - ակոհոլի ամրությունը ոչ ավելի, քան 1,2% ծավալով	32 ցենտ/լիտր
	-առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր
6	Վերմուտ եւ թարմ խաղողից այլ գինիներ ` համեմված բույսերով կամ բուրավետ նյութերով (սպիրտի ամրությունն ըստ ծավալի գերազանցում է 0,5 Ճավ.%)	32 ցենտ/լիտր
	-առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր
7	Այլ ֆերմենտացված ըմպելիքներ (օրինակ ` սիդր, Պերրի եւ մեդր), ֆերմենտացված ըմպելիքների խառնուրդներ եւ խմորված ըմպելիքների եւ ոչ ակոհոլային ըմպելիքների խառնուրդներ, այլ տեղում չնշված կամ չներառված ` (սպիրտի սպիրտի ամրությունն ըստ ծավալի գերազանցում է 0,5% Ճավ.) - ակոհոլի ամրությունը ոչ ավելի, քան 1,2%, բացառությամբ գարեջրի եւ ոչ ակոհոլային խմիչքների խառնուրդներ	32 ցենտ/լիտր
	-առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր
8	Էթիլային սպիրտ ' 80% -ից պակաս սպիրտի խտությամբ չբնավորված ; սպիրտային խմիչքներ, լիկյորներ եւ այլ սպիրտային խմիչքներ (ակոհոլի ամրությունը գերազանցում է 0.5%-ը) - Ակոհոլային խմիչքներ ծավալով ոչ ավելի, քան 1,2 %:	32 ցենտ/լիտր
	Առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր
	Այլ	32 ցենտ/լիտր
	Այլ առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր

9	<p>Բուրավետ նյութերի խառնուրդներ եւ խառնուրդներ՝ (ներառյալ՝ սպիրտային լուծույթները) այդ նյութերից մեկի կամ մի քանիսի հիման վրա, որոնք օգտագործվում են արդյունաբերության մեջ որպես հումք, այլ դեղամիջոցներ՝ բուրավետ նյութերի հիմքով, որոնք օգտագործվում են ըմպելիքների պատրաստման համար:</p> <p>- Օգտագործվում է սննդի արդյունաբերության եւ ըմպելիքների արտադրության մեջ:</p> <p>- խմիչքի արտադրության մեջ օգտագործվող տեսակ, սպիրտի ամրությամբ՝ 1,2 % -ից ոչ ավելի ծավալով:</p>	32 ցենտ/լիտր
	Առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր
10	<p>Քիմիական նյութեր եւ պատրաստուկներ քիմիական կամ հարակից ոլորտներում (ներառյալ նրանք, որոնք բաղկացած են բնական մթերքի խառնուրդներից), այլ տեղում չնշված կամ չներառված:</p> <p>- խմիչքներ պատրաստելու համար պիտանի հանքային աղերի լուծույթներ</p>	32 ցենտ/լիտր
	Առանց շաքարի	13 ցենտ/լիտր

Հավելված 45. Հեղուկ վառելիքի հարկումը Ֆինլանդիայում

Ապրանք	Էներգակիրների լենտ/լ	հարկ արկ ցենտ / լ	Ընդհանուր ցենտ/ լ
Ավտոմոբիլային բենզին	52,19	17,38	70,25
Ծորր ավտոմոբիլային բենզին	32,19	17,38	50,25
Բիոէթանոլ	34,25	11,4	46,33
Բիոէթանոլ R	34,25	5,7	40,63
Բիոէթանոլ T	34,25	0	34,93
MTBE	42,41	14,12	57,21
MTBE R	42,41	12,56	55,65
MTBE T	42,41	11,01	54,1
TAME	45,67	15,20	61,55
TAME R	45,67	13,84	60,19
TAME T	45,67	12,47	58,82
ETBE	44,04	14,66	59,38

	ETBE R	44,04	11,95	56,67
	ETBE T	44,04	9,24	53,96
	TAE E	47,3	15,75	67,73
	TAE E R	47,3	13,46	61,44
	TAE E T	47,3	11,18	59,16
	Բիոբենզին	52,19	17,38	70,25
	Բիոբենզին R	52,19	8,69	61,56
	Բիոբենզին T	52,19	0	52,87
	Էտանոլ դիզելային վառելիք	15,18	11,65	27,18
	Էտանոլ դիզելային վառելիք R	15,18	6,4	21,93
	Էտանոլ դիզելային վառելիք T	15,18	1,15	16,68
	Դիզելային վառելիք	25,95	18,79	45,09
	Բիոդիզելային ուղ	30,04	18,24	48,63
	Բիոդիզելային ուղ R	30,04	9,12	39,51
	Բիոդիզելային ուղ T	30,04	0	30,39
	Բիոդիզելային ուղ P	25,95	18,79	45,09
	Բիոդիզելային ուղ PR	25,95	9,4	35,7
	Բիոդիզելային ուղ PT	25,95	0	26,3
	Թեթև մագուլթ	10,28	16,9	27,53

	Թեթև վառելիք, որը չի պարունակում ծծումբ	7,63	16,9	24,88
	Բիովառելիքային յուղ	7,63	16,9	24,88
	Բիովառելիքային յուղ R	7,63	8,45	16,43
	Բիովառելիքային յուղ T	7,63	0	7,98
	Ծանր մագուիթ	8,56	18,67	27,51
	Բենզին	51,7	17,21	69,59
	Մեթանոլ	26,1	8,69	35,47
	Մեթանոլ R	26,1	4,34	31,12
	Մեթանոլ T	26,1	0	26,78
	Հեղուկացված ապլթային գազ	9,81	18,09	28,01
	Բիոգազ ազային	9,81	18,09	28,01
	Բիոգազ ազային R	9,81	9,04	18,96
	Բիոգազ ազային T	9,81	0	9,92
	Ածուխ, սծխային բրիկետներ, պինդ վառելիք սծուխից ելրո/տոննա	52,77	147,81	201,76
	Բնական գազ	7,63	12,94	20,65

Հավելված 46. Արկտիկ հարկու. Ֆրանսիա

Գինիներ և ֆերմենտացված ըմպելիքներ	3,88 եվրո/հլ
-----------------------------------	--------------

Փրփրուն գինիներ	9,59 եվրո/ հլ
Սիդր,Փերրի, Միդս	1,36 եվրո/ հլ
Լիկյորային գինիներ և բնական քաղցր գինիներ	48,43 եվրո/ հլ
Այլ միջանկյալ խմիչքներ՝ պորտո, պինո	193,73 եվրո/հլ
Գարեջուրներ, որոնք ունեն ակոհոլային հզորություն ոչ ավելի, քան 2.8% ծավալի, ներառյալ սառեցուցիչները (գարեջրի և ոչ ակոհոլային խմիչքների խառնուրդ, որոնք ունեն իրական ակոհոլային ուժ` ըստ ծավալի 0,5% -ից մինչև 2,8% ծավալի	3,81 եվրո/հլ
Գարեջուրներ, որոնք ունեն ավելի քան 2,8% ծավալի ակոհոլային ուժ	7,61 եվրո/հլ
Փոքր գարեջրագործներ տարեկան 200,000 հլ արտադրողականությամբ	3,81 եվրո/հլ
Ֆրանսիայի արտերկրյա տարածքների ռոմ	893.8 եվրո/հլ մաքուր ակոհոլ
Այլ խմիչքներ	1786,59 եվրո/հլ մաքուր ակոհոլ
Վճար բոյլերների /կաթսաների/ համար	893,31 եվրո/հլ
Սոցիալական վճարներ	

Ավտոմոբիլային տրանսպորտի դրույք	573,64 եվրո/հլ մաքուր սպիրտ
ավելի քան 18 % ավտոմոբիլային տրանսպորտի դրույք միջանկյալ խմիչք՝ ավտոմոբիլային տրանսպորտի 40%-ով իջեցված դրույք	48,43 եվրո/հլ 19,08 եվրո/հլ
ավելի քան 18 % ավտոմոբիլային տրանսպորտի դրույք գարեջրային խմիչք՝ 40%ով իջեցված դրույք մինչև 200000 հլ արտադր.՝ 40%-ով իջեցված դրույք	3 եվրո/աստիճան/ հլ 1,5 եվրո/աստիճան/ հլ
Հում և ավտոմոբիլային խմիչքներ, որոնք հիմնված են ավելի քան 18% ավտոմոբիլային տրանսպորտի դրույքով և սպառվում են Ֆրանսիայի արտերկրյա տարածքներում	0.04 եվրո/դցլ

Հավելված 47. 2000-2023 թթ. գինիների սկզբգալիկ հարկի դրույքաչափերի փոփոխությունները

Կոդ	Ուժի մեջ է	Անուն	Միավոր	Դրույքաչափ
2204	2000	Խաղողի գինիներ, գինեկոնյակ	Դրամ/լ	100
220410		Փրփրուն գինիներ		180
		Շամպայն		300
2205		Վերմուտ և խաղողի այլ գինիներ, որոնք պարունակում են բուսական եւ արոմատիկ էքստրակտներ		500

2206		խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրաըմպելիք		180
	2002	Շամպայն	Գրամ/լ	250
2204	2002	Խաղողի գինիներ, գինենյութ	բացթողման գնի (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի), իսկ ապրանքների ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեքի	10%, մինիմալը 100 դրամ/լ
			բացթողման գնի (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի), իսկ ապրանքների ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեքի	10%, մինիմալը 100 դրամ/լ
	2009	Խաղողի և այլ գինիներ	ներմուծման դեպքում.	20 %, մինիմալը 200 դրամ/լ
2205		Վերմուտ և խաղողի այլ գինիներ, որոնք պարունակում են բուսական եւ արոմատիկ էքստրակտներ	Տեղական արտադրություն	500 դրամ/լ
			Ներմուծման դեպքում	1000 դրամ/լ
2206		խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրաըմպելիք	Տեղական արտադրություն	180 դրամ/լ
			Ներմուծման դեպքում	200 դրամ/լ
2204	2012	Խաղողի գինիներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր	10 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 100 դրամ
			ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1	

			լիտր	
2205		Վերմուտ և խաղողի այլ գինիներ, որոնք պարունակում են բուսական եւ արոմատիկ էքստրակտներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր	50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 750 դրամ
			ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր	
2206		խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրաըմպելիք	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր	25 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 270 դրամ
			ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր	
2206 (բացառությամբ 2206 00 390, 2206 00 590, 2206 00 890)	2013	խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրաըմպելիք), բացառությամբ պտղային, հատապտղային գինիների եւ գինեկուրթի, (բացառությամբ 2206 00 390, 2206 00 590, 2206 00 890)	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ կամ 1 լիտր	25 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 270 դրամ,
2206 00 390, 2206 00 590, 2206 00 890		պտղային, հատապտղային, մրգային եւ այլ գինիներ		
2204, 2206 00 390, 2206 00 590,	2014	Խաղողի գինիներ պտղային, հատապտղային, մրգային եւ այլ գինիներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին	10 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 100 դրամ

2206 00 890			(առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծման դեպքում՝ ապրանքների արժեք	
2205		Վերմուտ և խաղողի այլ գինիներ, որոնք պարունակում են բուսական եւ արոմատիկ էքստրակտներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծման դեպքում՝ ապրանքների արժեք	50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 750 դրամ
2206 (բացառությամբ 2206 00 390, 2206 00 590, 2206 00 890)		խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրարձմպելիք), բացառությամբ պտղային, հատապտղային գինիների եւ գինեկուրթի	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ կամ 1 լիտր ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծման դեպքում՝	25 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 270 դրամ

			ապրանքների արժեք	
2204	2020-2023	խաղողի գինի	դրամ/լ	150
2205		Վերմուտ և խաղողի այլ գինիներ	դրամ/լ	1000
2206 (բացառությամբ 2206 00 390, 2206 00 590, 2206 00 890)		խմորման ենթարկված այլ ըմպելիքներ (խնձորի սիդր, պերրու (տանձի սիդր), մեղրաըմպելիք), բացառությամբ պտղային, հատապտղային գինիների եւ գինեկոնյակի	դրամ/լ	270
2206 00 390, 2206 00 590, 2206 00 890		պտղային, հատապտղային, մրգային եւ այլ գինիներ	դրամ/լ	150

Հավելված 48. Էթիլային սպիրտի և սպիրտային խմիչքների դրույքաչափերի փոփոխություններ 2000-2023 թթ

Կոդ	Ուժի մեջ է մտել	Անուն	Միավոր	Հարկի դրույքաչափ
2207	2000	Էթիլային սպիրտ	դրամ/լ	600
2208		սպիրտային խմիչքներ	սպիրտայնության >40% յուրաքանչյուր տոկոսային կետի համար 7,5 դրամ	
220820		խաղողի գինու կամ գինեկոնյակի թորումից ստացվող սպիրտային թրմեր (կոնյակ, արմանյակ եւ այլն)	դրամ/լ	1500
220860		օղի	դրամ/լ	1200
220870		լիկյորներ եւ մրգօղիներ	դրամ/լ	300
2208	2002	սպիրտային խմիչքներ	Բացթողման գնի (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի), իսկ ապրանքների ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեքի	30%, մինիմալ 380 դրամ/լ

			սպիրտայնության՝>40% յուրաքանչյուր տոկոսային կետի համար 7,5 դրամ, իսկ մինչև 9 տոկոս սպիրտայնություն պարունակող խմիչքների համար սահմանվում է յուրաքանչյուր լիտրի համար՝ 100 դրամ	
2207	2009	Էթիլային սպիրտ	տեղական արտադրանք	600
			ներմուծման դեպքում	700
2208		սպիրտային խմիչքներ	Բացթողման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի),	30%, մինիմալ 380 դրամ/լ
			իսկ ապրանքների ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեքի	40%, մինիմալ 760 դրամ/լ
2207 2208	2010	Էթիլային սպիրտ սպիրտային խմիչքներ	ապրանքների օտարման գինը (ներառյալ՝ ակցիզային հարկը եւ (կամ) ավելացված արժեքի հարկը) չի կարող պակաս լինել 1 լիտրի համար 3500 ՀՀ դրամից՝ 100-տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով:	
2208	2011	սպիրտային խմիչքներ բացառությամբ ԱՏԳԱԱ 2208 ապրանքային ծածկագրին դասվող օղիների	բացթողման գնի (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի)	30 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 380 դրամ
			ապրանքների ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեքի	30 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 600 դրամ
		ԱՏԳԱԱ 2208 ապրանքային ծածկագրին դասվող օղիներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողման գնի (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի), իսկ ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեքի	30 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 500 դրամ»
2207	2012	Էթիլային սպիրտ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր (100-տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով) ներմուծման դեպքում՝	
				50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 900 դրամ

			մաքսային արժեք կամ 1 լիտր (100-տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	
2208		Սպիրտային խմիչքներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր	50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 500 դրամ».
2208 (բացառությամբ 2208 20, 2208 30, 2208 40)	2013	սպիրտային խմիչքներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր	50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 500 դրամ»
2208 20 2208 30 2208 40		սպիրտային թրմեր՝ ստացված խաղողի գինու թորման արդյունքում կամ խաղողի ճզմամբ վիսկի ռոմ եւ այլ սպիրտային թրմեր՝ ստացված խմորված մթերքների թորման արդյունքում շաքարաեղեգից	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր, 100-տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր, 100-տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով	50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար՝ ա. 1-ից մինչև 3 տարի ներառյալ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 3000 ՀՀ դրամ, բ. 4-ից մինչև 5 տարի ներառյալ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 3500 ՀՀ դրամ, գ. 6-ից մինչև 10 տարի ներառյալ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 6000 ՀՀ դրամ, դ. 11-ից մինչև 15 տարի ներառյալ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 8500 ՀՀ դրամ, ե. 16-ից մինչև 19 տարի ներառյալ

				<p>հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 14000 ՀՀ դրամ,</p> <p>զ. 20 եւ ավելի տարի հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 22000 ՀՀ դրամ»,</p>
			<p>սպիրտայնության՝ >40% յուրաքանչյուր տոկոսային կետի համար 7,5 դրամ, բացառությամբ կոնյակի սպիրտի, իսկ մինչեւ 9 տոկոս սպիրտայնություն պարունակող խմիչքների համար սահմանվում է յուրաքանչյուր լիտրի համար՝ 100 դրամ</p>	
2207 2208	2014	Էթիլային սպիրտ Սպիրտային խմիչքներ	Միավորների և դրույքաչափերի սահմանում ԵԱՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծման դեպքում՝ ապրանքների արժեքից	
2208	2015	Սպիրտային խմիչքներ	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 լիտր ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 լիտր	55 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 550 դրամ
2208(բացառ ությամբ 2208 20 2208 30, 2208 40, 2208903300 2208903800 2208904800	2018	Սպիրտային խմիչքներ	արժեք՝ առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կամ մաքսային արժեք կամ ձեռքբերման արժեք կամ 1 լիտր	73 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 725 դրամ
2208 90 330 0 2208 90 380 0 2208 90 480 0		պտուղներից և (կամ) հատապտուղներից պատրաստված օղի	դրամ/լ	800
2208 20* ոչ շալցված		կոնյակ, բրենդի և այլ սպիրտային թրմեր	արժեք՝ առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կամ մաքսային արժեք կամ ձեռքբերման արժեք կամ 1 լիտր (100 տոկոսանոց	դրույքները նույնն են, սակայն առանձնացված են

			սպիրտի վերահաշվարկով)	
2208 30 2208 40		վիսկի, ռոմ և այլ սպիրտային թրմեր	արժեք՝ առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կամ մաքսային արժեք կամ ձեռքբերման արժեք կամ 1 լիտր	66 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար՝ 3970 դրամ
2208(բացառ ույթամբ 2208 20 2208 30, 2208 40, 2208903300 2208903800 2208904800	2019	Սպիրտային խմիչքներ	արժեք՝ առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կամ մաքսային արժեք կամ ձեռքբերման արժեք կամ 1 լիտր (100 տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	84 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար 835 դրամ
2208 30 2208 40		վիսկի, ռոմ և այլ սպիրտային թրմեր	արժեք՝ առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կամ մաքսային արժեք կամ ձեռքբերման արժեք կամ 1 լիտր	76 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտրի համար՝4560 դրամ
2207	2020	Էթիլային սպիրտ	դրամ/լ (100 տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	2600
2208 (բացառույթ ամբ 2208 20 2208 30, 2208 40, 2208903300 2208903800 2208904800		Սպիրտային խմիչքներ	դրամ/լ	1560
2208 30 2208 40		վիսկի, ռոմ և այլ սպիրտային թրմեր	լիտր/դրամ	7000
2207	2021	Էթիլային սպիրտ	դրամ/լ (100 տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	3380
2208 (բացառույթ)		Սպիրտային խմիչքներ	դրամ/լ	2030

ամբ 2208 20 2208 30, 2208 40, 2208903300 2208903800 2208904800				
2207	2022	Էթիլային սպիրտ	դրամ/լ (100 տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	4400
2208 (բացառությ ամբ 2208 20 2208 30, 2208 40, 2208903300 2208903800 2208904800		Սպիրտային խմիչքներ	դրամ/լ	2640
2207	2023	Էթիլային սպիրտ	դրամ/լ (100 տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով)	5700
2208 (բացառությ ամբ 2208 20 2208 30, 2208 40, 2208903300 2208903800 2208904800		Սպիրտային խմիչքներ	դրամ/լ	3430

*ԱՏԳ ԱԱ 2208 20 ծածկագրին դասվող՝ շալցված ապրանքների օտարման դեպքում այդ ապրանքների օտարման գինը (առանց ակցիզային հարկի և ավելացված արժեքի հարկի)՝ 100-տոկոսանոց սպիրտի վերահաշվարկով, չի կարող պակաս լինել մեկ լիտրի համար՝

1) մինչև 3 տարի, ներառյալ՝ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 5000 դրամից.

2) 4-ից մինչև 5 տարի, ներառյալ՝ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 5500 դրամից.

3) 6-ից մինչև 7 տարի, ներառյալ՝ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 6000 դրամից.

4) 8-ից մինչև 10 տարի, ներառյալ՝ հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 9000 դրամից.

5) 11 և ավելի տարի հնացման ժամկետ ունեցող խմիչքի համար՝ 14000 դրամից

Հավելված 49. Ծխախոտի և ծխախոտային արտադրանքի հարկի դրույքաչափերի փոփոխությունները 2000-2023 թթ

Կոդ	ուժի մեջ է մտել	Անուն	Միավոր	Հարկի դրույքաչափ
2403	2000	ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինիչներ	դրամ/կգ	1 500
2402 10 00011 2402 90 00011	2014	սիգարներ՝ ծխախոտ պարունակող սիգարներ՝ այլ	1000 հատ	550000 դրամ
2402 10 00012 2402 90 00012		սիգարելաներ՝ ծխախոտ պարունակող սիգարելաներ՝ այլ	1000 հատ	15000 դրամ
2402 20 90011 2402 20 1001 2402 90 00013		սիգարետներ՝ ծխախոտ պարունակող ֆիլտրով սիգարետներ՝ մեխակ պարունակող ֆիլտրով սիգարետներ՝ այլ ֆիլտրով	1000 հատ	5000 դրամ
2402 20 90012 2402 20 10012 2402 90 00014		"սիգարետներ՝ ծխախոտ պարունակող, առանց ֆիլտրի սիգարետներ՝ մեխակ պարունակող, առանց ֆիլտրի սիգարետներ՝ այլ, առանց ֆիլտրի"	1000 հատ	1400 դրամ
2402 10 00011 2402 90 00011	2015	սիգարներ՝ ծխախոտ պարունակող սիգարներ՝ այլ	1000 հատ	605000 դրամ
2402 10 00012 2402 90 00012		սիգարելաներ՝ ծխախոտ պարունակող սիգարելաներ՝ այլ	1000 հատ	16500 դրամ
2402 20 90011 2402 20 1001 2402 90 00013		սիգարետներ՝ ծխախոտ պարունակող ֆիլտրով սիգարետներ՝ մեխակ	1000 հատ	5500 դրամ

		պարունակող ֆիլտրով սիգարետներ՝ այլ ֆիլտրով		
2402 20 90012 2402 20 10012 2402 90 00014		սիգարետներ՝ ծխախոտ պարունակող, առանց ֆիլտրի սիգարետներ՝ մեխակ պարունակող, առանց ֆիլտրի սիգարետներ՝ այլ, առանց ֆիլտրի	1000 հատ	1540 դրամ
2402 10 00011 2402 90 00011	2017	սիգարներ՝ ծխախոտ պարունակող սիգարներ՝ այլ	ծխախոտի արտադրանքի տուվի վրա մակնշված՝ ծխախոտի արտադրանքի առավելագույն մանրածախ գինը՝ առանց ԱԱՀ-ի եւ ակցիզային հարկի կամ 1000 հատ	605000 դրամ
2402 10 00012 2402 90 00012		սիգարելլաներ՝ ծխախոտ պարունակող սիգարներ՝ այլ	ծխախոտի արտադրանքի տուվի վրա մակնշված՝ ծխախոտի արտադրանքի առավելագույն մանրածախ գինը՝ առանց ԱԱՀ-ի եւ ակցիզային հարկի կամ 1000 հատ	16500 դրամ
2402 20 90011 2402 20 1001 2402 90 00013		սիգարետներ՝ ծխախոտ պարունակող ֆիլտրով սիգարետներ՝ մեխակ պարունակող ֆիլտրով սիգարետներ՝ այլ ֆիլտրով	ծխախոտի արտադրանքի տուվի վրա մակնշված՝ ծխախոտի արտադրանքի առավելագույն մանրածախ գինը՝ առանց ԱԱՀ-ի եւ ակցիզային հարկի կամ 1000 հատ	5500 դրամ
2402 20 90012 2402 20 10012		սիգարետներ՝ ծխախոտ պարունակող, առանց ֆիլտրի սիգարետներ՝ մեխակ պարունակող, առանց ֆիլտրի	ծխախոտի արտադրանքի տուվի վրա մակնշված՝ ծխախոտի	1540 դրամ

2402 90 00014		սիգարետներ՝ այլ, առանց ֆիլտրի	արտադրանքի առավելագույն մանրաձախ գինը՝ առանց ԱԱՀ-ի եւ ակցիզային հարկի կամ 1000 հատ	
2402 (բացառությամբ 2402 10 00011 2402 90 00011 2402 10 00012 2402 90 00012)	2018	ծխախոտի արտադրանք	Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով մակնշված՝ ծխախոտի արտադրանքի առավելագույն մանրաձախ գին՝ առանց ԱԱՀ-ի եւ ակցիզային հարկի կամ 1000 հատ	15 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1000 հատի համար՝ 7275 դրամ
2402 (բացառությամբ 2402 10 00011 2402 90 00011 2402 10 00012 2402 90 00012)	2019	ծխախոտի արտադրանք		15 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1000 հատի համար՝ 8370 դրամ
2402 (բացառությամբ 2402 10 00011 2402 90 00011 2402 10 00012 2402 90 00012)	2020	ծխախոտի արտադրանք	դրամ/1000 հատ	9625
2403 (բացառությամբ 2403 99 90 090)		ծխախոտի արդյունաբերական փոխարինիչներ		
2403 99 90 090		ծխախոտի արտադրանք	1000 հատ	2000
2402 (բացառությամբ 2402 10 00011 2402 90 00011 2402 10 00012 2402 90 00012)	2021	ծխախոտի արտադրանք	դրամ/1000 հատ	11070

2403 99 90 090		ծխախոտի արտադրանք	1000 հատ	2300
2402 (բացառությամբ 2402 10 00011 2402 90 00011 2402 10 00012 2402 90 00012	2022	ծխախոտի արտադրանք	դրամ/1000 հատ	12730
2403 99 90 090		ծխախոտի արտադրանք	1000 հատ	2700
2402 (բացառությամբ 2402 10 00011 2402 90 00011 2402 10 00012 2402 90 00012	2023	ծխախոտի արտադրանք	դրամ/1000 հատ	14640
2403 99 90 090		ծխախոտի արտադրանք	1000 հատ	3100

Հավելված 50. Նավթամթերքի, բենզինի , քսայուղերի և դիզելային վառելիքի դրույքաչափերի փոփոխություններ 2000-2023 թթ

Կոդ	Ուժի մեջ է մտել	Անուն	Միավոր	Հարկի դրույքաչափ
2709	2000	հում նավթ եվ նավթամթերքներ	դրամ/տ	27 000
2710 00 690		դիզելային վառելիք	դրամ/տ	11 500
27112711 (բացառությամբ 2711 11 եւ 2711 21)		նավթային գազեր եվ գազանման այլ ածխաջրածիններ (բացառությամբ բնական գազի)	դրամ/տ	1 000
2710 00 690	2002	դիզելային վառելիք	հարկումից ազատում	
2710 00 690	2011	դիզելային վառելիք	մաքսային արժեք կամ 1 տոննա	10 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 տոննայի համար 32500 դրամ»
271011		Բենզին	1տոննա Բենզինի 1	25000 դրամ

			տոննայի համար սահմանված ակցիզային հարկի եւ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված ԱԱՀ-ի հանրագումարը 112000 ՀՀ դրամից պակաս լինելու դեպքում ակցիզային հարկն ավելացվում է այն չափով, որպեսզի բենզինի 1 տոննայի համար գանձվող ակցիզային հարկի եւ ԱԱՀ-ի հանրագումարը հավասարվի 112000 ՀՀ դրամի	
271019810	2012	շարժիչային յուղեր	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 կգ ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 կգ	10 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 կգ-ի համար 400 դրամ
2710 19 710-2710 19 980	2013	Քսայուղեր (շարժիչային յուղեր)	տեղական արտադրության դեպքում՝ բացթողնման գին (առանց ավելացված արժեքի հարկի եւ ակցիզային հարկի) կամ 1 կգ ներմուծման դեպքում՝ մաքսային արժեք կամ 1 կգ	10 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 կգ-ի համար 400 դրամ
2710 00 690	2015	դիզելային վառելիք	դրամ/տ	35000
271012		բենզին	1տոննա Բենզինի 1 տոննայի համար	

			սահմանված ակցիզային հարկի եւ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված ԱԱՀ-ի հանրագումարը 112000 ՀՀ դրամից պակաս լինելու դեպքում ակցիզային հարկն ավելացվում է այն չափով, որպեսզի բենզինի 1 տոննայի համար գանձվող ակցիզային հարկի եւ ԱԱՀ-ի հանրագումարը հավասարվի 120000 ՀՀ դրամի	
2711 21		սեղմված բնական գազ	1000 մ3	8330 դրամ
2711 21	2018	սեղմված բնական գազ	1000 մ3	25000 դրամ
2710 (բացառությամբ բ 2710 12 2710 19 710 – 2710 19 980)		դիզելային վառելիք	դրամ/տ	13000
2710 19 710 – 2710 19 980 3403 19 100 0, 3403 19 900 0, 3403 99 000 0		քսայուղեր	արժեք՝ առանց ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կամ մաքսային արժեք կամ ձեռքբերման արժեք կամ 1 կգ	50 տոկոս, բայց ոչ պակաս, քան 1 կգ-ի համար 400 դրամ
271012		բենզին	Բենզինի մեկ տոննայի համար սահմանված ակցիզային հարկի և Օրենսգրքի 4-րդ բաժնով սահմանված կարգով հաշվարկված ԱԱՀ-ի հանրագումարը 135000 դրամից պակաս լինելու դեպքում ակցիզային հարկն ավելացվում է այն չափով, որ բենզինի մեկ տոննայի համար ակցիզային հարկի և ԱԱՀ-ի հանրագումարը հավասարվի 135000 դրամի:	40000 դրամ/տ
27 11 21	2020-23	սեղմված բնական գազ	1 տոննա	34000 դրամ
2710 19 710 – 2710 19 980		քսայուղեր	1 կգ	500 դրամ

3403 19 100 0, 3403 19 900 0, 3403 99 000 0				
---	--	--	--	--

Օգտագործված գրականություն

- Jonathan Haughton, “Tax Policy in Sub-Saharan Africa: Examining The Role of Excise Taxation”, 2000, URL:
https://www.academia.edu/11079066/Tax_Policy_in_Sub-Saharan_Africa_Examining_The_Role_of_Excise_Taxation
- Philip J. Cook, Jan Ostermann, Frank A. Sloan «Are alcohol excise taxes good for us? Short and long-term effects on mortality rates», National bureau of economic research, 2005,
URL: <https://www.nber.org/papers/w11138>
- Sajjad Ahmad, John Billimek «Limiting youth access to tobacco: Comparing the long-term health impacts of increasing cigarette excise taxes and raising the legal smoking age to 21 in the United States», Department of Civil, Architectural and Environmental Engineering, University of Miami, Department of Psychology and Social Behavior, University of California, United States, 2007,
URL: https://www.academia.edu/936053/Limiting_youth_access_to_tobacco_Comparing_the_long-term_health_impacts_of_increasing_cigarette_excise_taxes_and_raising_the_legal_smoking_age_to_21_in_the_United
- Ted Joyce, Michael Grossman, G. Colman «The effect of cigarette excise taxes on smoking before, during and after pregnancy», Pace University, City University of New York, New York, USA, 2003,
URL: https://www.academia.edu/13882240/The_effect_of_cigarette_excise_taxes_on_smoking_before_during_and_after_pregnancy
- Абдраимова Б. К., Мергенова А., “Акцизный налог в Кыргызской Республике”, 2018, URL:
http://arabaev.kg/jarchy.kg/admin-admin/fotogalere/1585992353_30.PDF
- «Առանձին ապրանքատեսակների գների բարձրացման պատճառները եվ գնաճը մեղմելու հնարավորությունները», Տնտեսական հարցերի Մշտական հանձնաժողով, <Ամբերդ> ՀՊՏՀ հետազոտական կենտրոն, Երևան, 2018,
URL:
http://www.parliament.am/committee_docs6/Econom/Gnachi_ampopum.pdf

7. About excise duties Malta,
URL:<https://customs.gov.mt/docs/default-source/rates-of-exchange/Rates-of-Exchange-2016/learn-more.pdf?sfvrsn=0>
8. Autoridad de impugnación Tributaria, Bolivia,
URL: <https://www.ait.gob.bo/>
9. Brewery act, Laws of Trinidad and Tobago, URL:
<http://www.customs.gov.tt/content/Brewery%20Act.pdf>
10. Brewery act, Ministry of the attorney general and legal affairs of Trinidad and Tobago,
URL: <http://www.customs.gov.tt/content/Brewery%20Act.pdf>
11. Customs and excise authority of Malta, official website,
URL: <https://customs.gov.mt/>
12. Customs and excise brochures, Customs and Excise division, Ministry of Finances of Trinidad and Tobago,
URL: <http://www.customs.gov.tt/travelling/customs-and-excise-brochures>
13. Department of finance & administration (DOFA), Micronesia F. S.,
URL: <https://dofa.gov.fm/customs-and-tax-administration/>
14. Excise (General provisions) act, Laws of Trinidad and Tobago, URL:
[http://www.customs.gov.tt/content/Excise%20\(General%20Provisions\)%20Act.pdf](http://www.customs.gov.tt/content/Excise%20(General%20Provisions)%20Act.pdf)
15. Excise Duties, Cyprus,
URL:<https://www.mof.gov.cy/mof/Customs/customs.nsf/All/A2C3593B5465A799422577D6002FEAC4?OpenDocument>
16. Excise duties system | FINANCIAL ADMINISTRATION OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA,
URL:https://www.fu.gov.si/en/taxes_and_other_duties/areas_of_work/excise_duties_system_ztro_1/
17. Excise duty act, no. 23 of 2015, Laws of Kenya, URL:
https://www.academia.edu/36717211/EXCISE_DUTY_ACT
18. Fiscal Management Report 2019, Sri Lanka,
URL:<http://treasury.gov.lk/documents/10181/12876/Fiscal+Management+Report+-+2019+%28English%29-new.pdf/5ba54d36-c2b2-4acc-9fb6-0230984d0333>
19. Frequently asked questions brochure, Customs and Excise division, Ministry of Finances of Trinidad and Tobago,
URL:<http://www.customs.gov.tt/content/C&E%20-%20FAQs%20Brochure%20Design%20Low%20Res.pdf>
20. Germany Specific rules for excise goods,
URL:https://www.zoll.de/EN/Businesses/Movement-of-goods/Import/Duties-and-taxes/Specific_rules_for_excise_goods/specific_rules_for_excise_goods.html
21. Hong Kong Customs and Excise Department - The Government of the Hong Kong Special Administrative Region,
URL: https://www.customs.gov.hk/en/trade_facilitation/dutiable/types/index.html
22. IMF Country Report No. 18/64, International Monetary Fund Washington, D.C. March 2018

23. Investor Guide, Uruguay Investment and export promotion agency,
URL: <https://www.uruguayxxi.gub.uy/guide/tax-system.html>
24. Laws of Gibraltar | HM Government of Gibraltar,
URL: <https://www.gibraltarlaws.gov.gi/>
25. Laws of The Republic of Vanuatu, Consolidated Edition 2015,
URL: https://customsinlandrevenue.gov.vu/images/legislations/Official_Gazette/Excise_ActCAP_2902015_Consolidated_Edition_2015.pdf
26. Ley del Impuesto Especial sobre Producción y Servicios de Mexico,
URL: <https://mexico.justia.com/federales/leyes/ley-del-impuesto-especial-sobre-produccion-y-servicios/titulo-i/capitulo-i/>
27. Liquor licences act, Laws of Trinidad and Tobago,
URL: <http://www.customs.gov.tt/content/Liquor%20Licenses%20Act.pdf>
28. Nicaragua: Overview of Tobacco Use, Tobacco Control Legislation, and Taxation, World Bank, 2008, URL:
<http://documents.worldbank.org/curated/en/350241561034551767/text/Nicaragua-Overview-of-Tobacco-Use-Tobacco-Control-Legislation-and-Taxation.txt>
29. Peru, Tax Summaries Report 2020,
URL: <https://taxsummaries.pwc.com/Peru/Corporate/Other-taxes>
30. Petroleum taxes act, Laws of Trinidad and Tobago,
URL: <http://www.customs.gov.tt/content/Petroleum%20Taxes%20Act.pdf>
31. Publications and Statistics, Ministere des Finances, Lao PDR,
URL: <https://www.mof.gov.la/index.php/en/publications-and-statistics/>
32. Quarterly Economic and Budgetary Reviews, Kenya,
URL: <https://www.treasury.go.ke/component/jdownloads/category/196-quarterly-economic-budgetary-review.html?Itemid=-1>
33. Singapore Tax and Customs Authority,
URL: <https://www.customs.gov.sg/>
34. Situation of tobacco control by country, Nicaragua, Pan American Health organization, URL:
https://www.paho.org/hq/index.php?option=com_docman&view=download&category_slug=country-profiles-2018-regional-report-tobacco-control&alias=46680-nicaragua&Itemid=270&lang=en
35. Spirit and spirit compounds act , Ministry of the attorney general and legal affairs of Trinidad and Tobago,
URL: https://rgd.legalaffairs.gov.tt/laws2/Alphabetical_List/lawspdfs/87.54.pdf
36. State Taxation Administration of The People's Republic of China,
URL: <http://www.chinatax.gov.cn/eng/home.html>
37. Statistical Releases, Kenya National bureau of statistics,
URL: https://www.knbs.or.ke/?page_id=1591
38. Statistical Yearbook, State Statistical Office, Republic of North Macedonia, 2019, URL:
http://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1_en.aspx?rbr=770

39. Tax and Fee Rates, Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau, US Department of the Treasury,
URL: <https://www.ttb.gov/tax-audit/tax-and-fee-rates>
40. Taxation des boissons - professionnels, France,
URL: <https://www.service-public.fr/professionnels-entreprises/vosdroits/F32101>
41. Taxation of alcoholic beverage, Customs administration, Republic of North Macedonia, URL:
<http://www.customs.gov.mk/index.php/en/biznis-zaednica-mk-2/akcizi/alkohol-i-alkoholni-pijaloci>
42. The Excises and Salt Act, 1944, of The People's Republic of Bangladesh,
URL: <http://bdlaws.minlaw.gov.bd/act-206.html>
43. The spirits and spirit compounds act, Chap. 87:54, URL:
<http://www.customs.gov.tt/content/Spirit%20and%20Spirit%20Compounds%20Act.pdf>
44. The "Comprehensive Handbook of Japanese Taxes",
URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/common/data/notice/jt.pdf>
45. USA taxation, Tax Foundation Report, 2020,
URL: <https://files.taxfoundation.org/20180524105436/Beer-01.png>
46. USA taxation, Tax Foundation report 2020,
URL: <https://files.taxfoundation.org/20180328090608/VaporTaxes-01.png>
47. Zimbabwe Revenue Authority,
URL: <https://www.zimra.co.zw/>
48. Инструкция по исчислению и уплате акцизов, Налоговый Комитет при Правительстве Республики Таджикистан, URL:
<https://andoz.tj/docs/instruksii/7.instr.%20po%20ischisl.%20i%20uplate%20akcizov.pdf>
49. Налоги и сборы, уплачиваемые индивидуальными предпринимателями, Министерство по налогам и сборам, Республика Беларусь, URL:
<http://www.nalog.gov.by/ru/888/>
50. Налоговый Кодекс Кыргызской Республики от 17 октября 2008 года № 230,
URL:
<http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/202445>
51. Постановление «О мерах по реализации требований статей 98, 242, 255, 257, 258, 280, 281, 287 и 295 Налогового кодекса Кыргызской Республики и статьи 11 Закона Кыргызской Республики "О введении в действие Налогового кодекса Кыргызской Республики" от 30 декабря 2008 года № 735, URL:
<http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/59667>
52. Постановление о ставках акцизного налога на отдельные товары, производимые в Республике Таджикистан и ввозимые в Республику Таджикистан, URL:
<https://tajtrade.tj/media/302%20Excise%20tax%20rates%20for%20certain%20goods.pdf>

53. Ալբանիայի Հանրապետության “Ակցիզային հարկի մասին” օրենք N. 61/2012,
URL:
<http://www.dogana.gov.al/english/dokument/454/ligj-61-2012-per-akcizat-ne-rsh-i-ndryshuar>
54. Անգոլայի Հանրապետության <<Հատուկ հարկի ընդունման մասին>> օրենք,
URL:
<http://www.ucm.minfin.gov.ao/cs/groups/public/documents/document/zmlu/mje3/~edi sp/minfin217225.pdf>
55. Անգոլայի Հանրապետության Ֆինանսների նախարարության պաշտոնական կայք,URL:
<http://www.minfin.gov.ao/PortalMinfin/#!/>
56. Ավստրալիայի Կառավարության պաշտոնական էջ, Ակցիզային հարկ, URL:
<https://www.ato.gov.au/Business/Excise-and-excise-equivalent-goods/>
57. Արգենտինայի <<Ներքին հարկերի մասին>> օրենք, 1996թ.,
58. Դանիայի ակցիզային հարկի մասին,
URL: <https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oid=2234915&vid=0>
59. ԵՏՍ հանձնաժողովի պաշտոնական էջ, URL:
<http://www.eurasiancommission.org/>
60. Եգիպտոսի «Ակցիզային հարկի մասին» օրենք,
URL:
http://www.mof.gov.eg/english/_Layouts/MOF/ExternalPages/Laws/pdf/1808.pdf
61. Եգիպտոսի “Ավելացված արժեքի հարկի մասին” օրենք,
URL:
<http://www.riad-riad.com/storage/app/media/GuideToEgypotsVATLaw.pdf>
62. Էկվադոր, հարկային համակարգ, Foreign Trade Information System Report,
URL: http://www.sice.oas.org/ctyindex/USA/ftbecu2008_e.pdf
63. Թունիսի “Ակցիզային հարկի մասին” օրենք,
URL: <https://www.businessnews.com.tn/bnpdf/LF2018.pdf>
64. Թուրքիայի Հարկային օրենսգիրք, URL:
<https://www.gib.gov.tr/kanun-madde-goruntule?tid=0&sk=80365>
65. Թուրքմենիստանի Հարկային օրենսգիրք, URL:
<http://minjust.gov.tm/mcenter-single-ru/38>
66. Իռլանդիայի ակցիզային հարկի մասին,
URL:<https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/excise-and-licences/index.aspx>
67. Իսպանիայի Թագավորության “Հատուկ սպառման հարկի մասին” օրենք h.38/1992,URL:
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-28741&tn=1&p=20200205#cii>
68. Իտալիայի մաքսային և մենաշնորհային գործակալության պաշտոնական կայք,ակցիզային հարկ URL:
<https://www.adm.gov.it/portale/documents/20182/889198/Aliquote+nazionali+-+Aggiornamento+al+1%C2%B0+gen+2020.pdf/98b24f57-c71f-4487-82b5-7f8468dcef57>

69. Լատվիայի Հանրապետության Պետական Եկամուտների կոմիտե, Ակցիզային հարկ, URL:
<https://www.vid.gov.lv/en/excise-duty-rates>
70. Լեհաստանի ակցիզային հարկի մասին,
URL:<https://finanse-arch.mf.gov.pl/documents/766655/936238/ACT+on+Excise+Duty.pdf>
71. Լյուքսեմբուրգի մաքսային և ակցիզային պորտալ, URL:
<https://douanes.public.lu/dam-assets/fr/accises/Taux-Accises-LU-2020-02.pdf>
72. Խորվաթիայի Հանրապետության Ֆինանսների նախարարության պաշտոնական կայք, Ակցիզային հարկ, URL:
<https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/trosarinsko-postupanje/visine-i-nacin-obracuna-trosarina-posebni-poreza/3628>
73. Կանադայի կառավարության պաշտոնական էջ, Ակցիզային հարկեր, URL:
<https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/small-businesses-self-employed-income/excise-taxes-excise-duties-softwood-lumber-products-export-charge-air-travellers-security-charge/excise-taxes.html>
74. Կոմբոյիայի «Ակցիզային հարկի մասին» օրենք, URL:
<https://www.tax.gov.kh/en/bgoods.php>
75. Կոսովոյի «Ակցիզային հարկի մասին» օրենք հ. 03/1-220, URL:
<https://gzk.rks.gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2688>
76. Կորեայի Հանրապետության Ֆինանսների նախարարություն, “A Guide to Korean Taxation 2019”, URL:
<http://english.moef.go.kr/sh/searchList.do?range=anywhere&searchTerm=taxation>
77. ՀՀ Ազգային Ժողովի պաշտոնական էջ, URL:
<http://www.parliament.am/>
78. ՀՀ ԿԱ Պետական Եկամուտների Կոմիտեի պաշտոնական էջ, URL:
<https://www.petekamutner.am/>
79. ՀՀ Հարկային օրենսգիրք , URL:
<https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=143894>
80. ՀՀ Վիճակագրական կոմիտեի պաշտոնական էջ,
URL:<https://www.armstat.am/am/>
81. ՀՀ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի պաշտոնական էջ, URL:
<http://www.competition.am/>
82. ՀՀ Օրենք <Ակցիզային հարկի մասին>, ընդունված 2000 թվականի հուլիսի 7,
URL:
<https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=749>
83. Հունգարիայի Հարկային վարչարարություն, “Ակցիզային հարկի մասին” օրենք, URL:
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=195984.376206#foot1
84. Ղազախստանի “Ակցիզային հարկի մասին” օրենք,
URL:<https://nalogikz.kz/taxcode/2020/proposals>
85. Մալայզիա, փոխադրամիջոցների հարկում, URL:
http://www.maa.org.my/pdf/duties_taxes_on_motor_vehicles.pdf

86. Մալայզիայի Ֆեդերալ Օրենսդրական բանբեր, “Ակցիզային հարկի մասին” հրաման, 2019, URL:
[http://www.customs.gov.my/en/pg/pg_gazz/2019/P.U.%20\(A\)%20154%20-%20Perintah%20Duti%20Eksais%20\(Pindaan\)%202019.pdf](http://www.customs.gov.my/en/pg/pg_gazz/2019/P.U.%20(A)%20154%20-%20Perintah%20Duti%20Eksais%20(Pindaan)%202019.pdf)
87. Մոնղոլիայի մաքսային տուրքերի և այլ հարկերի մասին,
URL: http://customs.gov.mn/en/images/aboutus/tariff_2012_03_12.pdf
88. Նամիբիայի Ազգային բյուջեի ծրագիր 2019/20, KMPG զեկույց, URL:
<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/na/pdf/2019/2019-namibia-tax-card.pdf>
89. Նամիբիայի “Ակցիզային հարկի մասին” օրենք, URL:
<https://namiblii.org/akn/na/act/1998/20#section-129>
90. Նիդերլանդներ, Ակցիզային հարկի դրույքաչափեր, URL:
<https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/tarievenlijst-accijns-acc0552z81fd.pdf>
91. Նորվեգիայի Հարկային վարչարարություն, ակցիզային տուրքեր, URL:
<https://www.skatteetaten.no/rettskilder/emne/saravgifter/>
92. Շվեդիայի ակցիզային հարկի մասին,
URL:<https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/skatter/punktskatter.4.71004e4c133e23bf6db800057013.html?q=punktskatter>
93. Շվեյցարիայի Հարկային վարչարարություն, Ակցիզային հարկ, URL:
<https://www.ezv.admin.ch/ezv/en/home/information-companies/taxes-and-duties/importation-into-switzerland/alcohol-duties-and-prepaid-disposal-fees/beer-excise-tax.html>
94. Ուզբեկիստանի “Ակցիզային հարկի մասին” օրենք,
URL:https://nrm.uz/contentauth?link=b17422733ff241e901f8dd9ea5336384&product_s=1_vse_zakonodatelstvo_uzbekistana
95. Ուկրաինայի Հարկային օրենսգրքի “Ակցիզային տուրքի մասին” օրենք № 4235-VI, URL:
<http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/aktsizniy-podatok/normativ-no-pravovi-akti/53298.html>,
96. Չեխիայի “Ակցիզային տուրքի մասին” օրենք h.353/2003, URL:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-353>
97. Պակիստանի “Ֆեդերալ ակցիզային հարկի մասին” օրենք, URL:
<http://download1.fbr.gov.pk/Docs/20196251065257874FEDERALEXCISEACT2005amendedupto11thmarch2019.pdf>
98. Պորտուգալիայի “Հատուկ սպառման հարկի մասին” օրենք h.73/2010
URL:
https://info-aduaneiro.portaldasfinancas.gov.pt/pt/noticias/Documents/CIEC_Vrs2012.05.14.pdf
99. Ռումինիայի ակցիզային հարկի մասին,
URL: <https://www.mfinante.gov.ro/accizetaxe.html?pagina=domenii>
100. Վանուատու, Revenue Statistics in Asian and Pacific Economies 2019 – Vanuatu, OECD Report,
URL:<https://www.oecd.org/countries/vanuatu/revenue-statistics-asia-and-pacific-vanuatu.pdf>
101. Վենեսուելա, հարկեր, Tax Summaries Report,2020, URL:
<https://taxsummaries.pwc.com/venezuela/corporate/other-taxes>

102. Վենեսուելայի Բոլիվարյան Հանրապետության կառավարության պաշտոնական կայք, URL:
<http://www.presidencia.gob.ve/Site/Web/Principal/paginas/classIndex.php>
103. Վիետնամի Հարկման դեպարտամենտ, URL:
<http://www.gdt.gov.vn/wps/portal/english>
104. Վրաստանի Հանրապետության Հարկային օրենսգիրք,
URL: <https://matsne.gov.ge/ru/document/view/1043717?publication=153>
105. Զուվեյթի Ֆինանսների նախարարություն, “Guide to procedures for implementing corporate services”, URL:
<https://www.mof.gov.kw/MOFServices/MOFCompaniesServDetail.aspx#CompServ1>
106. Ֆինլանդիա ակցիզային հարկի մասին,
URL: <https://www.vero.fi/yriitykset-ja-yhteisot/tietoa-yriitysverotuksesta/valmisteverot-us/>